ANUL XXVIII. — No. 1 PUBLICAȚIE LUNARA Ianuarie 1939

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

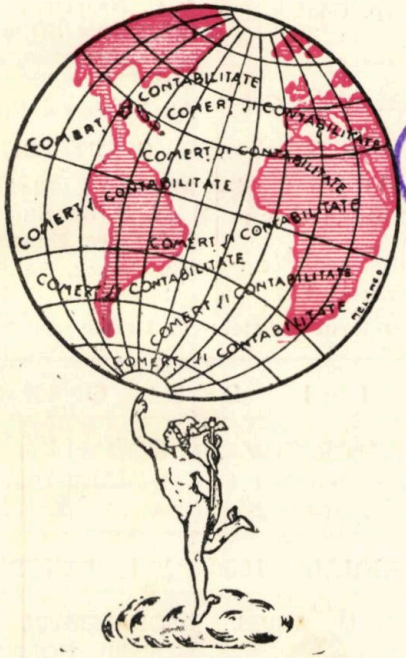

BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR Nr. 12
TELEFON 3-79-83

39244

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
† **Boltuş Lucian,** Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.,** Bancher.
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert.
† **Herbst Otto,** fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Secret. g-l al Teatr. Naţi
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C. F. R.
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ.
† **Rosen Isac,** fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura".
† **Stănculescu I .V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Secretar Camera de Comerţ.
Membru în Comitetul de redacţie.

Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Fost Preşedintele Corp. Contab. Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Subdirector la Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Director Centrala Cooperativelor de Consum.
Membru în Comitetul de redacţie.

S. M. Blumenfeld, Comerciant.

N. K. Constantinescu, Expert contabil.

P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.

Andrei Gheorghiu, Profesor.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.

Iosif D. Lazăr, Comerciant.

I. C. Negrescu, Director, Soc. Com. Locuinţe Eftine.

Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.

Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu, Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.

I. Mazăre, Expert contabil.

Th. Sersea, Şeful Serviciului Inventarierii C. F. R.

Directorul revistei : **P. Drăgănescu-Brateş.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., N. Arghir, Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Profesor univ. Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Profesor univ. Gr. Trancu-Iaşi, Ştefănescu Alex. N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BĂNCI POPULARE LEI 200

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

CUPRINSUL :

Comitetul :	Incă un an	1
Gr. L. Trancu-Iaşi :	Cenzorii	2
Dr. V. M. Ioachim :	Inchiderea şi viza registrelor în noul cod de comerţ	4
Drăgănescu-Brateş :	Insemnătatea schimburilor	8
Dr. Ioan I. Mărculescu :	Contabilitatea publică la persani şi egipteni	10
Dr. Alex. Tănăsescu :	Cartel şi sindicat	17
Tiberiu Polak :	Planul conturilor şi contabilitatea unitară	26
Dem. Cătuneanu :	Asigurările sociale în Italia	35
D. S. Marcu :	Rhodesia	39
***	Problemă de contabilitate	43
***	Dela Consiliul Superior. — Recenzii. — Jurispr.	50

ÎNCĂ UN AN

A mai trecut un an în care Revista noastră s'a menţinut, apărând cu regularitate şi ţinând mereu aprinsă facla care a început a scântea acum 30 ani.

Chestiunile profesionale, probleme de contabilitate, orizonturi noui pentru comerţul ţării noastre au fost preocuparea de căpetenie atât a redacţiei Revistei cât şi a mult apreciaţilor noştri colaboratori.

Cercul colaboratorilor s'a mărit mult în anul trecut ca şi acel al cetitorilor. Semnalăm cu multă mulţumire râvna colegilor răsleţiţi prin comune depărtate de centrele mari, sau chiar prin străinătate, dela care am primit scrisori într'adevăr măgulitoare şi încurajatoare, cerându-ne cu insistenţă să le trimitem Revista şi punându-ne la dispoziţie informaţiuni foarte preţioase şi sugestive.

Un fir de legătură este desigur Revista noastră pentru toţi colegii ca şi pentru acei cari se interesează de chestiunile contabile şi comerciale şi strădania noastră a fost şi rămâne de a menţine şi a întări acest fir de legătură. Dar, orice s'ar spune, materialul publicat în anul 1938, ne îndreptăţeşte a a afirma că Revista noastră este şi un izvor de lumină şi de documentare în chestiunile cari ne privesc.

Mulţumind călduros colaboratorilor noştri, ca şi personalului de administraţie şi de imprimare a revistei, ne întorcem privirea recunoscătoare către Secţiunile Corpului nostru din întreaga ţară, către numeroşii noştri cititori şi binevoitorii sprijinitori şi mergem cu încredere înainte la drum.

COMITETUL

Cenzorii *)

Revin asupra art. 254 al. din noul cod comercial spre a se vedea importanța care s'a dat experților contabili.

„Cel puțin unul dintre ei trebue să fie contabil autorizat sau expert-contabil înscris în corpul contabililor autorizați și experților contabili din România".

Intr'un documentat studiu din „Revista de drept comercial și studii economice" d. D. D. Gerota, conferențiar la Facultatea de Drept din București — spune că prin legea din 15 Iulie 1921, s'a introdus pentru întâia oară această dispoziție în legislația română.

Cercetând temeiul acestor dispoziții d-sa citează raportul d-lor Réné și Max Gerard asupra societăților pe acțiuni la congresul dela Bruxelles din 1910 : „Nu e indispensabil de a fi contabil de profesiune pentru a înțelege scriptele. Un om poate să fi transcris cifre trei zeci de ani fără să înțeleagă totuși sensul contabilității. Experții contabili au adesea spiritul deformat : exagerează importanța lor și cad cu ușurință în defectul de a nu ține seama decât de exactitatea materială a cifrelor fără a vedea ce stă sub ele.

„Contabilii fără unele excepțiuni nu înțeleg îndeajuns necesitățile industriei și nu văd operațiunile decât din punct de vedere scriptural.

„Este bine așa dar, să complectăm elementul contabil, cu cel industrial. Trebuesc oameni care să știe ce e important și să vadă deadreptul esențialul dealungul coloanelor de cifre ale bilanțului și să-și reprezinte aspectul unei afaceri prin mijlocul contabiltății, așa cum un ofițer de Stat Major își închipue aspectul unei țări, privind harta topografică".

„După avizul nostru, colegiul cenzorilor (în Belgia) ar trebui să cuprindă un număr mai mare sau mai mic de membrii aparținând profesiunilor industriale și unui sau doi experți contabili".

Aceste obiecțiuni s'au ridicat atunci când unii au pretins ca cenzorii să fie aleși numai dintre experții contabili.

Art. 254 din codul comercial Carol II (corespunzător art.

*) Din ziarul Argus, No. 7793/939.

269 din proectul 1932 și art. 268 din proectul 1933, urmând proectul italian din 1922 (art. 222) extinde cerința la toate societățile anonime indiferent de quantumul capitalului vărsat și data înființării lor.

In art. 5, al. 2 din legea 1921, se prevedea obligațiunea numai pentru societățile cu un capital vărsat de cel puțin cinci milioane lei.

O observație a d-lui D. D. Gerota interesează în mare măsură profesiunea noastră: „Rămâne, însă, bine stabilit că acești cenzori experți deși fac parte dintr'un corp tehnic organizat de Stat întocmai ca revizorii de conturi, păstrează în funcțiunile lor un caracter strict particular și intern societății".

In notă, se explică rostul revizorilor de conturi în sistemul decretului lege italian din 1936.

După această concepție, ei dublează pe cenzori, adevărați reprezentanți al Statului, interesat la bunul mers al acestor organisme economice. Reese acest lucru atât din art. 13, care califică ofițeri publici, cât și din întreaga lor organizare (art. 1, 4, 11, 15).

A se nota că până acum s'a vorbit de expert contabil fără să se prevadă expres „înscris în corp", ca în art. 254 cod. com. Regele Carol II.

Astfel în art. 15 din legea nr. 216/30 (cu privire la constituirea și funcționarea întreprinderilor private de asigurare și reglementarea contractului de asigurare), se prevede la acei ce compun consiliul „oficiului" la alin. e.: „un expert contabil", fără ca acest drept să rezulte din înscrierea în corp.

Iată, de ce, am ținut să pun în evidență recunoașterea prin noul cod a drepturilor câștigate prin legea din 1921.

Prof. GR. L. TRANCU-IAȘI

Recomandăm unica lucrare traducere în românește de **Ion Tăcutu**, din care mai sunt câteva exemplare **Technica modernă a vânzării**, Manual de publicitate de prof. Louis Angé din Paris, cu o frumoasă prefață la traducere de d-l Profesor Universitar Gr. L. Trancu-Iași.

Preț redus pentru colegi lei 60 exemplarul.

Cererile însoțite de cost se pot adresa la Revistă sau d-lui I. Tăcutu, șef contabil la ziarul „Universul".

Inchiderea şi viza registrelor în noul cod de comerţ

Noul cod de comerţ aduce importante inovaţiuni în materie de încheiere şi viză a registrelor comerciale.

In primul rând a trecut acest oficiu la Camerile de Comerţ şi Industrie (Registrul Comerţului) ca o urmare logică a trecerii înscrierii firmelor la aceste instituţii.

Apoi a introdus obligativitatea vizei de încheiere şi pentru Cartea Mare, la Societăţile pe acţiuni şi întreprinderile bancare, unde a devenit registru obligatoriu.

S'a menţinut caracterul vizei ca dată certă nu ca examinare şi calificare a regularităţii scriptelor.

S'a menţinut dispoziţia că nu este supus vizei, nici celor lalte formalităţi de parafare şi numerotare, registru copier.

S'a ţinut seamă de progresele technicei contabile, prevăzându-se modalitatea vizei şi pentru cazurile când contabilitatea se ţine pe foi volante.

Bineînţeles că aci viza de încheiere se va pune după ce foile vor fi legate la sfârşitul anului, — dacă şi această formalitate se va găsi necesară.

Viza maestrului fiind o inovaţie, se pune chestiunea cum se va face viza de încheiere, ştiind că până acum la acelaşi cont se puteau face operaţiile pe mai mulţi ani, iar între conturi pot fi spaţii şi chiar file albe.

Vizarea fiecărui cont în parte ar da loc la o muncă imensă, dat fiind numeroasele conturi ce o singură întreprindere poate să aibă.

Apoi sunt maestre generale şi maestre analitice, se vor supune vizei toate aceste Maestre ?

Părerea noastră este că va fi suficientă viza Maestrului General, celelalte fiind numai desvoltătoarele conturilor. Pentru Maestru General va fi poate nevoie de un registru în fiecare an.

Unele Societăţi cari au Maestre pe fiecare an, au crezut că pot obţine viza Maestrului pe 1939 la începutul anului spre a fi în conformitate cu noul Cod de comerţ.

Cum însă codul va intra în vigoare la 1 Mai 1939 şi nu-

mai după decretarea unei Legi de punere în aplicare, sunt în vigoare vechile norme și este posibil ca noua Lege să prevadă o perioadă de tranziție până la 1 Ianuarie 1940.

O inovație prezintă Noul Cod în ce privește epoca și termenul de încheiere și viză a registrelor.

S'a introdus noțiunea *exercițiului anual stabilit de legile fiscale.*

Se pune întrebarea. S'a adus prin aceasta vreo modificare practicei de până acum de a se încheia registrele la sfârșitul anului calendaristic ? (31 Decembrie).

Textul art. 40 nu este destul de clar în această privință, mai ales dacă îl comparăm cu expunerea de motive și cu dispozițiile de la soc. pe acțiuni.

Acest articol spune : „Comerciantul este obligat să întocmească anual inventarul *în termen de trei luni dela data închiderii exercițiului anual, stabilit de legile fiscale*".

Art. 209 prevede că adunarea generală ordinară, care aprobă bilanțul și întrunește în cel mult 4 luni de la *încheierea exercițiului social,* — ceeace înseamnă că inventarul și bilanțul trebue să fie gata în cel mult trei luni de la încheierea exercițiului, de oarece art. 278 prevede că „administratorii trebue să prezinte cenzorilor bilanțul cu cel puțin o lună înnainte de adunarea generală.

In expunerea de motive se vorbește chiar perntru firmele industriale de un interval de trei luni de la încheierea exercițiului anual, în care timp trebue făcut bilanțul.

Noul Cod de Comerț a introdus pentru firmele individuale noțiunea de exercițiu stabilit de legile fiscale, care se confunda cu exercițiul financiar ce se încheie la 31 Martie.

Credem că prin „exercițiul stabilit de Legile fiscale" legiuitorul a înțeles exercițiul anual, de care vorbește Legea Contribuțiunilor directe, care atât la art. 38 (constatarea veniturilor comerciale și industriale) cât și la art. 52 (constatarea veniturilor din alte profesiuni) vorbește de „anul încheiat la 31 Decembrie".

Dacă aceasta va fi interpretarea, atunci chestiunea este în parte lămurită, rămânând numai să se lămurească dacă pentru societățile comerciale exercițiul social se poate încheia și la altă dată de cât 31 Decembrie, deoarece unele societăți obișnuiesc să încheie bilanțul la 31 Martie.

Art. 44 complică însă chestiunea prin redactarea, ce i s'a dat ş. a. „Jurnalul, Inventarul şi Cartea Mare vor fi prezentate instanţei arătate în articolul precedent, *la sfârşitul fiecărui an fiscal spre încheiere şi viză.* Registrul inventar poate fi prezentat în termen de 3 luni dela încheierea *exerciţiului fiscal.*

Iată dar că alături de „exerciţiul anual stabilit de legile fiscale" (art. 40) şi „exerciţiul social" (art. 209) avem în art. 44 alte două noţiuni „an fiscal" şi „exerciţiu fiscal".

Această redactare a făcut pe unii să considere că noul cod de Comerţ cere să se încheie bilanţurile la 31 Martie.

Noi rămânem la interpretarea dată mai sus, întrucât atât din expunerea de motive cât şi din textul art. 40 şi 209 nu reiese că ar fi fost intenţia să se modifice data obişnuită de încheiere a bilanţului.

Se poate ca art. 44 să se refere la exerciţiul financiar, care se încheie la 31 Martie, considerând că până la această dată bilanţul este încheiat, fiind 3 luni dela încheierea exerciţiului anual (31 Dec.).

In acest caz de ce s'a prevăzut pentru viza inventarului un termen mai lung de 3 luni de la încheierea exerciţiului fiscal, când ştiut este că inventarul este o lucrare premergătoare şi pregătitoare a bilanţului ?

S'ar putea spune că art. 44 nu se poate referi decât la 31 Martie, pentrucă este o imposibilitate să se presupună că registrele prezentate spre încheiere să cuprindă şi bilanţul pe 31 Decembrie.

Aşa ar fi dacă legiuitorul ar fi prevăzut că registrele împreună cu bilanţul se prezintă spre închiere.

Insă nici Codul de Comerţ în vigoare, nici noul Cod nu prevede această obligaţie, ci vorbeşte numai de registre „prezentate spre încheiere şi viză".

Aceasta poate să însemne că se prezintă registrele cu operaţiile trecute până la 31 Decembrie cu totalurile făcute, spre a primi dela Oficiul registrului viza, adică o dată certă pentru încheierea anului, apoi după încheierea bilanţului şi trecerea în inventar a activului şi pasivului se va prezenta în termenul de 3 luni şi registrul inventar pentru încheiere şi viză.

Chestiunea vizei a format obiectul unor discuţiuni în 1925 între preşedintele Trib. Com. şi conducerea Corpului, cu care

ocazie Tribunalul Comercial a ţinut să precizeze că „registrele trebue prezentate la viză numai după încheierea bilanţului şi Contului de Profit şi Perdere, în josul cărora se va pune viza ; această dispoziţie nu a avut însă o aplicaţiune generală.

In fine, ţinem să mai facem o observaţiune în legătură cu registrele administrative prevăzute de art. 276 pentru soc. pe acţiuni.

La acest articol se prevede că dispoziţiile art. 42, 43 şi 47 se vor aplica şi acestor registre.

Lipseşte tocmai art. 44 cu privire la viza anuală,—ceeace ar face să se creadă că registrele administrative nu sunt supuse vizei anuale, deşi Codul în vigoare prevede această viză.

Credem că nu aceasta a fost intenţia legiuitorului, poate că s'a considerat că este suficientă raportarea la art. 47 care vorbeşte de registru ce se ţine la Oficiul registrului comerţului pentru scriptele prezentate de comercianţi şi unde se spune : „Tot astfel se va urma şi cu registrele, pe care comerciantul le prezintă anual pentru încheiere şi viză".

In orice caz sunt necesare şi pentru aceasta dispoziţiuni lămuritoare.

Dr. V. M. IOACHIM

A apărut o carte nouă :

Studii Analitice de Contabilitate Agricolă

în legătură cu tehnica, economia şi politica agrară, precum şi cu zootehnia şi zooeconomia, vol. I, care cuprinde 305 pagini de

AUGUST EM. DORWAGEN

Expert-Contabil
Fost Directorul Contabilităţii din Administraţia
Domeniilor Coroanei

Preţul exemplarului este de lei 300.

Membrii corpului obţin un rabat de 20 %, ridicând exemplarele dela domiciliul autorului din Str. General Magheru Nr. 7.

Volumul II este în lucru şi va apare în curând.

Insemnătatea schimburilor

Dintre toate viețuitoarele depe pământ omul cunoaște foloasele schimbului.

Intre animale sunt unele care se asociază la lucru cum sunt: castorii, furnicile, albinele, dar ele nu fac altceva decât să adune, să acumuleze; deși ele practică diviziunea muncii, ele nu schimbă bunurile între ele.

Sunt unele animale care transformă chiar substanțele culese; astfel albinele fabrică ceara și mierea, dar o fac fără unelte, numai cu mijlocirea propriilor lor forțe. Și omul la început a luptat numai cu forțele lui. De îndată ce și-a făurit un instrument, după necesități, a eșit din sălbătăcie, a eșit din rândul animalelor, a devenit om.

Ursul este animalul care la nevoe apucă de aruncă cu o uscătură sau buturugă; dar nu o face el pentru acest scop, o ia la întâmplare.

Mai toate animalele își fac un cuib, un culcuș, o vizuină, un moșoroi sau galerii subterane, un fagure pentru pui și miere, dar toate cu scopul de a păstra și de a perpetua speța, lucrând numai cu propriile lor puteri.

Spiritul acesta de conservare al speței este foarte răspândit: el denotă însă o stare de primitivitate.

Omul în stadiul primitiv, adună și el în mod conștient sau inconștient și schimbă incidental.

Sunt și astăzi triburi de oameni cari trăesc în sălbătăcie, cu care schimbul se face foarte greu: marfa se depune într'un loc anumit de către negrii sălbatici depe coastele Africii și după ce ei se retrag, vin negustorii și depun marfa ce o oferă în schimb, după care ei se retrag la o parte și iar vin negrii și, dacă le convine, iau marfa, iar dacă nu le convine se retrag în semn de protestare și atunci vin negustorii de mai adaugă și altă marfă, până când se declară mulțumiți.

Câtă distanță dela acest schimb, care mai dăinuește și astăzi, până la comenzile care se fac prin corespondență: după cataloage, prețuri curente și mostre și câtă perfecțiune s'a atins în încheerea tranzacțiilor comerciale prin telefon și telegraf, cu sau fără fir, codificat sau nu.

Schimbul intens valorifică bunurile și dă un ritm mai vioi vieții economice ; el înavuțește societatea și pe individ.

Sunt popoare care schimbă nu numai produsele lor, dar și ale altora pe care le cumpără și le vând de multe ori fără să le vadă, pe drum, în cursul expediției.

Noi aproape că nu știm să vindem nici produsele noastre; astăzi vin alții la noi de ni le cumpără și le vând mai departe, în caz de nu le consumă ei ; iar când e vorba de cumpărat, așteptăm să ni se aducă marfa la ușe, cu prețuri de monopol, bine înțeles.

Avem licee comerciale și școli de înaltă cultură economică, avem de curând niște cursuri de perfecționare în domeniul comercial, puse la dispoziția tuturor, indiferent de vârstă și cultură, în orele de seară, la Academia comercială din București. Cată să folosim luminile acestor școli într'un singur scop : *să vindem scump peste granită și să cumpărăm eftin de acolo.*

Imperativul care se pune cu toată tăria în fața noastră este : să facem să pătrundă forțele naționale în comerțul intern și extern, tinzând la o *expansiune comercială românească peste hotare.*

Avem destule mijloace la îndemână și inteligență, slava Domnului, berechet.

Inițiativă, curaj, cinste și perseverență, iată cheia oricărei izbânzi.

DRĂGĂNESCU-BRATEȘ

CUGETARE

Goethe a spus amicului său Schiller: Nu aș putea ști ce spirit ar fi mai suprinzător și mai departe văzător ca acel al adevăratului negustor.

Brateș

Colegi, Conform art. 26 din Regulamentul Legei Corpului Contabililor Autorizați și Experți-Contabili, toți membrii să-și achite la zi cotizația și abonamentul. Vă rugăm a achita la prima ce ere abonamentul la Revista Generală de Comerț și Contabilitate, care este organul oficial de publicatii al Corpului Contabililor Autorizați și Experți-Contabili din România.

Contabilitatea publică la persani și egipteni

Cirus, marele împărat al Persiei, preocupat de problema expansiunii teritoriale și de disciplinarea armatei, nu a putut să-și organizeze administrativ cuceririle sale. In momentul când se gândea la reformele necesare organizării teritoriale de sub stăpânirea sa, l-a surprins moartea.

Succesorul său *Cambise*, deasemeni n'a fost decât un militar. Totuși Cirus pentru ca să-și poată mai ușor stăpâni diferitele triburi, organizase un fel de *Postă*, așezând din loc în loc, la distanța de o zi de călărie, grajduri cu cai sprinteni și oameni special antrenați.

Abia în 518 în. de Hr. *Darius*, **fiul lui** *D'Istaspe* organiză administrația vastului Imperiu al Presiei lăsat de Cirus. El împărți imperiul în 20 de *Satrapii* sau *Prefecturi*, având în frunte un satrap sau prefect ales de rege și amovibil la ordinul său. Acest prefect era în regiunea lui ca vice-rege, totuși un secretar regal supraveghea activitatea administrativă a acestuia. Puterea militară se găsea în mâna unui general. Alegerea acestor trei funcționari era făcută în așa fel ca *între ei să nu existe o prietenie*, fiind întotdeauna rivali, supraveghindu-se și controlându-se unul pe celălalt, fiind astfel exclusă o revoltă.

In afară de aceste trei organe, Regele trimetea în fiecare an niște magistrați speciali numiți, *„ochii și urechile lui"* care trebuiau să constate la fața locului ceeace se petrecea în provincii. Acești magistrați speciali *puteau ordona reforme* și chiar suspenda pe satrapii care nu se conformase dispozițiunilor primite dela centru. Pentru executarea imediată a hotărîrilor lor acești erau însoțiți de detașamente de soldați.

Inspecțiunile se făceau pe neașteptate.

Atribuțiunile satrapilor erau de a încasa și a vărsa impozitele tezarului Statului. Tributul (impozitul) se percepea în metale prețioase. *Darius* spre a înlesni circulația acestor metale, imprimă mici discuri cu figura sa. Au fost primele monete metalice prețioase și se numeau darice. Această monetă n'a circulat decât în porturi și orașe, în restul țării a continuat să se folosească metalele prețioase brute.

Herodot descrie organizația administrativă enumerând toate satrapiile și cifra tributului (impozit) anual al fiecăreia.

Tributul plătit varia dela satrapie la satrapie fiind între 170 de talanți și 700 talanți. Tezaurul public se găsea în cetățile *Susa* și *Persepoli*. Tot acolo se afla și archiva administrației. Metalul prețios era păstrat în formă de vase și numai o mică parte era transformat în monete. După Herodot, bugetul monarhiei lui Darius conta pe o sumă de 14.560 de talanți la încasări, pe an, ceeace ar corespunde la 32 miliarde în moneta noastră.

Xenofon spune că *Socrate* admira foarte mult organizația administrativă a Persiei.

Intr'adevăr, în toate regiunile în afară de Satrapul care era organul suveranului, regele trimitea și armata suficientă pentru respectarea hotărîrilor sale și al funcționarilor săi.

Se dădea o deosebită atenție agriculturei, Suveranul însuși făcând inspecții și premiind pe cei harnici.

Spre deosebire de Assiro-Caldeeni care ne-au lăsat foarte multe documente privitoare la contabilitatea lor de Stat, dela persani avem foarte puține. La *Abydo* s'a găsit o greutate persană din bronz în formă de leu de circa 30 kgr.; la baza ei scrie : *„a fost recunoscută exactă în fața custozilor argintului"*. In localitatea *Nimrud* lângă Ninive s'au găsit vreo 16 din aceste greutăți.

Documente scrise, — cum am spus mai sus, — avem foarte puține astfel : la *Louvre* se păstrează un papirus în care un curtean înscrise cheltuelile prințului în modul următor :

COL. I.

„ . . . . . scrie în luna Paophi.
. . . . . vin egiptean quelbi 1 ;
. . . . . „ „ quelul 1, qelbi 2 ;
. . . . . .

COL. IV.

Ziua de 23 pentru prânz qelul 1, qelbi 1 ;
Ziua de 24 „ „ „ 1, qelbi 2 ;

(Corpus inscriptionum semititicarum Pars. II. XVII).

Intr'un alt fragment de papirus din epoca dominației persane în Egipt, ce se găsește în muzeul Vaticanului, se pot citi în caractere aramice aceste notițe de contabilitate:

„Pentru atâtea persoane	13.887
Dar lui Ad Anhhapi, fiul lui Petisi, pentru smirnă (?) 850 . . . în total	R. 10
Cheltueli casnice :	
Dat lui Taba, fiul lui M.	
Anhhabi, fiul lui Petisi	
Sahpimu, fiul lui Hruti	
Peteharpohrati, fiul lui Pet..	
Petesobku	R. 14
Gamsuh, fiul lui Sahpimu	R. 124
Cheltueli urbane :	
Petetu	R. 60
Ahrehib, fiul lui Hapimu	R. 60
Suma totală	R. 258

(Corpus Inscript. Semitic. ed. Par. XVIII Ledrain Papyrus du Vatican et Papyrus de la Propagande Revue d'assyriologie et d'archéologie orientale Paris Vol. I 1888).

Lipsa documentelor la Perși se datorează faptului că ei le scriau pe papirus și în afară de aceasta *Alexandru Machedon* la cucerirea Persiei a ars toate arhivele.

EGIPTUL VECHIU, după frumoasa expresie a lui Herodot: *„Egiptul este un dar al Nilului"*. Fără acest fluviu, pe drept socotit sacru, acest teritoriu ar fi fost un deșert.

Egiptenii dându-și seama de importanța pe care o prezenta Nilul, își concentraseră întreaga atenție și toate sforțările în amenajarea lui cât mai bună. Astfel se explică faptul că Egiptenii au fost primii care au desvoltat teoremele geometrice și legile hidraulice. Incă din cea mai îndepărtată antichitate ei au ridicat Nilului imnuri de slavă.

Proprietatea pământului, dar al Nilului, era împărțită în trei părți: o parte templelor, una monarhului și una războinicilor sau nobililor. Pământurile erau împărțite pe regiuni.

Documente privind a 12-a şi a 13-a dinastie descriu cu exactitate oficiul pe care-l îndeplinea prefectul oraşului, care înregistra şi încasa sumele datorate Statului.

„Dja-ul, prefectul oraşului, locueşte în oraşul regal, atribuţia sa este de a împărţi pământurile spre cultură aşa cum crede de cuviinţă.

Mai mare ca prefectul oraşului este „basilico grammate" care guvernează două regiuni.

Peste toţi se află prefectul tezaurului, ajutat de scribii prefecţilor. Aceştia au atribuţiuni de a face rapoarte verbale, precum şi înscris, în care se consemnează hotărârile luate de prefectul tezaurului.

Prefectului tezaurului i se fac rapoartele pentru afacerile domeniului Suveranului din nordul şi sudul ţării.

Lui i se raportează de orice intrare sau eşire de bunuri, din palatul regelui.

Cumpărările de terenuri regale şi- înstrăinările acestora nu se poate face fără aprobarea sa. Iată cum îi sunt descrise atribuţiunile sale :

„In sala sa este un registru privitor la orice teren cultivat. Prefectul tezaurului fixează limitele moşiilor în orice district (judeţ) şi sigilează cu sigiliul stăpânului său.

„El supraveghează toate ofertele făcute tezaurului şi deschide tezaurul cu prefectul sigiliului".

Şi puţin mai departe se citeşte :

„La 23 al primei luni din *smu* s'a făcut împărţirea *terenurilor aşezate pe coasta orientală.*

S'au făcut loturi pe acest ţărm :	*120.*
Lui Hotep primul lot coţi	40.
Lui Handurtasen	20.
Total	60.

(*Revillont Eugéne* Supliment aux données jurisdiques des inscriptions de Reymara 1898 (Paris Vol. VII).

Cultivarea pământului se făcea de colonii în schimbul hranei în natură.

O armată de scribi înregistra produsele câmpului, vitelor, pescuitului, vânatului şi încasările. Muncitorii erau supraveghiaţi de intendenţi, inspectori, etc.

In fruntea satelor era un păzitor care supraveghea predarea recoltei.

Nilometrul: revărsările Nilului baza impozitelor și bugetului Egiptului.

Strabon (XVII-I), vorbește de un nilometru în orașul Elefantina, „util agricultorilor pentru regularea apelor, canalelor și a digurilor. Această cunoaștere este utilă și guvernului pentru stabilirea impozitelor; deoarece unei mai mari revărsări îi corespund impozite mai mari".

Înălțimea inundațiilor deci constituia baza sigură pe care administrația de stat stabilea impozitele și făcea bugetul fără să se teamă de vreo greșală.

Din cele mai vechi timpuri administrația publică egipteană se află în mâinile unei puternice corporații, bine organizată, cu o ierarhie, proprie, aceia a scribilor.

Din diferitele monumente și inscripțiunile sepulcrade se poate vedea imensitatea organizației acestor scribi. Astfel: „Consilier secret al tuturor ordinelor regale". Confidentul regelui care-i urmează pașii". „Paznicul depozitului Faraonului"; „Administratorul casei albe"; „Directorul scribilor câmpului", etc.

Intr'un document al dinastiei XII-a a regelui Antef se vorbește de un ministru regal, scrib al (conturilor) socotelilor: „Marele principe Amon, Ministru regal, singurul tovarăș, scrib perfect al socotelilor, primul procuror al regelui Antef . . . . . A fost pus în fruntea oamenilor pentru a număra contribuțiunile lor pentru Rege.

El stabili socoteala raporturilor principiilor locuind în toate regiunile străine, în argint, în aur, în untdelemn, în tămâie, etc."

Un papirus al dinastiei a 12-a a lui *Kahun* vorbește de un administrator al veniturilor regale ale unui district.

Un alt mesagiu spune: „Acest mesagiu e pentru ca să prevină pe rege că eu am trimis o copie a contului lui . . . Scribul Senbubu spune că extrasul contului trimes este exact". (Regrorum Liber III, Esdras cart. I").

Administrația de stat era împărțită în câteva „ministere" *dicaster.*

De *(ministerul) dicasterul* finanțelor depindeau „cele două case ale argintului" sau tezaurul în care se cuprindea și depozitele cu alimente.

((Moret A. Catalogue du Musée Guimet: Galerie Egyptienne pag. 154 6 Vol. XXV Paris).

Un papirus zis al lui *Kahum* cuprinde darea de seamă a ministerului Rexmara către guvern.

In muzeul Egiptean din Cairo este un papirus atribuit secolului al 20-lea în. de Hr. în care se pot ceti conturi de ale Curții Egiptene ale imperiului de mijloc:

„A venit mareșalul *Entefemab* și a dat următorul ordin scris:

Să se dea reginei, principeselor, și femeilor haremului din încasări.

Ordinul a fost executat.

Listă de cât au primit în această zi:

Regina primește 30 de pâini, 5 sticle cu băutură fermentată, un pachet cu fructe...

Principele și principesele primesc numai 10 pâini.

„Surorile regale", sau femeile din harem, primesc 10 pâini și o sticlă cu băutură fermentată.

Contul casei regale

Pentru 26—2—3:

Lista întrărilor (încasări) regulate	Pâini	Sticle cu băutură	Sticle mari	Fructe
	1.630	130	52	20
Rest din 25—2—3 . . .	210.487	12	—	—
Intrări din aceiași zi . .	716	125	30	20
Primite dela templul lui Ammon din ordin regal	100	—	—	—
Regina	10	2	1	2
Prințul și trei prințese de fiecare	10	1	5	—
6 femei din harem de fiecare	20	2	5	—
1 doamnă	20	1	5	—
2 doamne	10	1	5	—
Judecătorul din Nechent .	20	2	5	—
Doi ofițeri din garda corpului	20	2	5	—
Trei înalți funcționari judecătorești, fiecare . . .	20	2	5	—
Un al patrulea funcționar judecătoresc	10	1	5	—

(*Revillont Eugène* supplements aux données juridiques des inscriptions de Rexmara Revue Egyptologique vol. VII pag. 148-153). Borchardt E: Zeitschr. fur Aegypt sprache cit Passavanti pag. 134.

Un papirus din anul al 2-lea al regelui *Psammeticul II* vorbește de o chitanță a unui perceptor al templului lui Amon. (Revillont Eugène Quelques textes démotiques archaiques transcrits à moncours Revue Egiptologique XII Paris 107).

Interesant de redat este raportul unui inspector către șeful lui de serviciu: „Am sosit la Elefantina. Indeplinesc misiunea mea: trec în revista fanții și caii templelor, servitorii și pe ceilalți supuși care stau în locuințele oficialilor Majestății sale. Iată cum se poate raporta Majestății sale: afacerile mele se scurg ca Nilul. Nu va fi nemulțumit de mine".

(Maspero M Du Genre epistolaire chez les anciens Egyptien).

Casa socotelilor. Un alt papirus din timpul regelui Psammetiku, din al 18-lea district al Egiptului și păstrat acum în muzeul *Rylands din Manchester,* vorbește de un intendent al Casei Socotelilor: un oficiu de încasări și de supraveghere a întregei administrații a Statului, asemenea *Curții noastre de Conturi,* pe care o credeam creație modernă. (Revillout Eugène Contrats démotiques archaiques du Musée Ryland Revue Egyptologique vol. XIV Paris 1914).

Cu privire la buget găsim un papirus care redă bugetul cultului sub Ptolomeu, astfel:

„Socoteală de cât dă Majestatea Sa ca onorar templelor Egiptului de Sus" și de Jos, ca impozit pe fiecare an.

Majestatea sa dă 150.000 monezi de argint. In afară de aceasta templul mai încasează 950 de monete de argint dela locuitori ca impozit anual.

Statul egiptean după unele calcule încasa din impozite anuale cam 12.500 talanți ce ar reveni în moneta noastră circa două miliarde și jumătate de lei.

(Revillout Eugène le Buget des cultes sous Ptolomèe Philadelphe Revu Egiptologique III. 1883).

Din cele arătate mai sus reese că ținerea socotelilor atât în viața publică cât și în aceia particulară a preocupat popoarele încă din cele mai vechi timpuri, iar instituțiile moderne creiate pentru stabilirea, urmărirea, perceperea, încasarea și controlul impozitelor, nu sunt invențiuni ale legiuitorului modern, ci au fost creiate potrivit nevoilor timpului și țării unde s'au aplicat.

Prof. Dr. IOAN I. MĂRCULESCU
Directorul Liceului Comercial
„Marele Voevod Mihai" din București.

Cartel și Sindicat

Intreprinderea. Dăm două concepții deopotrivă de importante, prin autoritatea autorilor și a timpului lor:

Profesorul Sombart:

„Denumesc întreprindere „capitalistă acea formă economică a cărui scop este să „pună în valoare o avere materială, printr'un total de „contractări de servicii și contra servicii, valorând bani, „adică să conducă acea avere „cu un profit pentru proprietari. Avere materială care „va fi astăzi întrebuințată se „chiamă capital".

Profesorul Schär:

„O gospodărie individuală „poate să devină o întreprin„dere, dacă funcțiunile pro„ducătoare sunt într'un așa „fel despărțite și făcute în„dependente, încât gospodarul „strânge cu mijloace și puteri „proprii sau străine în mâna „lui capital și muncă și ia „parte pe contul și riscul lui „în producție bunuri și la cir„culație, sau la unul din ser„viciile legate de ele".

Prin urmare concepția unuia este capitalistă, privind averea, pe când concepția celuilalt, este aprecierea întreprinzătorului, ca persoană mânuitoare de bunuri, cu riscul său inerent.

Socotesc că până la sfârșit vom vedea că mai sunt și alți factori, cari au importanță pentru viața economică de întreprinderi când vom studia dacă sunt utile, cartelurile și sindicatele.

Prețurile. Ceeace interesează marele public în viața întreprinderilor, este cu deosebire *prețul, ca factor al beneficiului.*

Nu ne vom ocupa aci de problema prețului contabil.

Să se știe că numai prețul net depinde de diferența între prețul de vânzare și minim de vânzare.

Un alt factor, care mai determină câștigul, mai este *deverul.* El ar fi quantumul vânzării și cumpărării pe fiecare zi, pe fiecare lună, pe fiecare an .

E de observat că întreprinderea cu un dever mai activ își mărește beneficiul simțitor.

Nu este de neglijat însă capitalul, pe care-l scotea în evidență profesorul Sombart, pentru că și el determină câștigul

întreprinderei. Dacă comparăm beneficiul net, care este scopul întreprinderii, găsim că trei elemente îl determină: 1) Diferența dintre prețul minim de vânzare și prețul de vânzare, 2) deverul, adică mișcarea capitalului și al 3) mărimea capitalului. Ele stau în legătură exact ca și cele trei dimensiuni ale cubului în determinarea volumului.

Cartelul științific și cauzele lui. Prin cartel denumim, înțelegerea între întreprinzători pentru a înfrâna concurența prin stabilirea unui mod comun de lucru.

Cauze, care determină formarea cartelurilor, sunt:

a) *Libera concurență,* care nu-i altceva decât o întrecere din dorința de câștig, sau de menținerea în viața economică.

b) *Timpuri turburi,* care pot fi provocate de lipsa de provizii, speculă nejustificată, spor de populație, imigrații de străini, etc. și

c) *Vămi protecționiste.* Aceasta privește în deosebi Statele, care nu pot avea o economie națională unitară.

Pericolele cartelurilor sunt:

1. Contractanții nu se supun în totul convenției făcute. Pentru înlăturare se iau cambii în alb.

2. O parte din participanți au grija ca la expirarea termenului fix să denunțe din timp, deoarece nu le-au convenit cât au fost cartelați.

3. Alții la umbra cartelului se pregătesc pentru viitor, și studiază disolvarea cartelului.

4. Necartelații concurează cu înverșunare cartelul.

5. Diferențe de utilaj între cartelați.

6. Statul prin control, îngreuiază constituirea lor.

7. Conducătorii cartelurilor își rezervă adesea avantaje prea mari.

Tot pe scurt vom da felurile cartelurilor:

Cartel de condiții, privește vânzarea sau cumpărarea, caută să le uniformizeze la toți industriașii, fie în sensul aceleiași plăți cu bani gata la termen cu cambia, etc. fie asupra predării mărfii scăzămintelor, ambalajului și locului de predare.

Cartelul prețului. Aici se stabilesc înțelegerile cu voturi, după deverul fiecăruia și cotizațiile ce le depun. Președintele cartelului convoacă adunarea generală.

1. El fixează prețuri minimale de vânzare.

2. Omisiunile le rezolvă președintele cu doi aleși.

3. Se acordă prime de dever, pentru cei conștiincioși.

4. Boicotează pe cei care vând sub prețul fixat sau cei bănuiți ca oameni de încredere ai celor necartelați.

5. Cere comunicarea stocurilor de mărfuri din magazii.

6. Se impune păstrarea secretului profesional chiar și după dizolvare.

7. Se numesc controlori, cari cercetează datele statistice.

8. Se fixează sancțiuni în amendă, sau vânzarea polițelor, iscălite în alb la începutul cartelului.

Cartelul calității. In mod fatal cartelul prețului lasă expansiune în concurență, laturii calității. In acest cartel se fixează calitatea mărfurilor.

1. Se formează anumite feluri de marfă, adică tipuri.

2. Se orientează publicul și se raționalizează fabricația.

3. Cel mai bun procedeu este de a se ține seama de uzul pieții.

Cartelul regional. I s'a mai spus și de apărarea clientelei.

1. Se cercetează câmpul de activitate al fiecărui fabricant.

2. Se delimitează zone pentru fiecare fabricant.

3. De multe ori se abuzează de către cartelați și însuși consumatorii calcă delimitările cartelului. Acest fel de cartel a luat naștere în materie de transporturi pe uscat și transporturi pe apă în așa numitele „trampo", adică în navigație vagabondă.

Cartelul contingentării. Natural că unele întreprinderi o să aibă expansiune mai mare și s'ar ajunge să se calce contractul. De aceia e foarte greu ca să aranjezi înființarea și mai ales reînoirea cartelului. Nu rare ori unele întreprinderi cartelate cumpără cote de fabricație dela altele. Tot așa se întâmplă când s'a delimitat zăcămintele. Se cumpără aceste zăcăminte cu scopul de a nu mai ființa alți concurenți. Natural că și în cartel cei puternici dăunează pe cei mici, fiindcă de cele mai multe ori cei mici sunt clienții celor mari. Atunci s'a recurs la cartelul contingentării care are următoarele forme :

1. *Contingentarea producției* constă în fixarea de cote potrivit înțelegerilor pentru producție.

2. *Contingentarea vânzării,* fixează cote de vânzare pentru fiecare membru al cartelului.

3. *Contingentarea câștigului,* care constă în strângerea

unei masse comune de beneficiu și repartizarea lui după un criteriu mai dinainte stabilit, cum ar fi deverul, ca exemplu.

CARTELUL PRACTIC IN FRANȚA

Comptoirul de Longwy. Rar se întâmplă ca în practică să găsim diviziunile acestea științifice separate. De cele mai multe ori sunt câte 2 trepte ale cartelului la un loc : cum am avea cartelul prețului și al calității. Vom da ca exemplu practic un comptoir organizat în vederea vânzării în comun în Franța.

Se caracterizează acest comptoir prin libertatea participanților, spirit care a dominat totdeauna activitatea în Franța.

In 1876 Comptoirul organizează vânzarea în comun, a fontei.

Tot în acest timp se descoperi procedeul fontei fosforoase „Thomas" care întrebuința drept comburant fosforul din fontă.

Au creiat cei din Comptoir 4 tipuri de fontă : albă, spărgăcioasă albă, bocaj și amestecate. Termenul de înțelegere varia între 3—20 ani. Cui nu-i plăcea, avea dreptul să se retragă.

De aceia privesc Comptoirul din Longwy prin libertatea sa deși avea un birou central de angajamente, că n'a avut altă caracteristică decât de înțelegere, deci, cartel.

Mai lăsa libertatea de a găsi noui procedee de producție, care, când reușeau erau răsplătite de cartel, adoptându-le ca tipuri convenite și în cazul, când nu reușeau, cheltuelile privea pe industriașii respectivi, care au făcut încercarea.

Nu-i de mirat ca astfel s'a ajuns la economie, salvând independența fabricanților din Franța concurați puternic în afară și prin raționalizările aduse, fie prin cumpărarea materiilor prime în comun, fie prin adoptarea mașinismului puternic.

N'au lipsit și criticile, care spune că în interior a adus scumpetea produselor, fiindcă prețurile externe erau mai eftine. Fără îndoială că aci avea vină și lipsa de protecție a tarifului vamal. Se pune deci în cumpănă întreținerea celor din Franța angajați în asemenea industrii, folosul adus prin beneficiul creat din export și scumpetea relativă a prețurilor interioare față de cele din străinătate. Se ține în seamă și faptul că acest Comptoir n'a avut un caracter de luptă internă între cartelați și necartelați, fiindcă intrarea și eșirea era facultativă.

SINDICATELE IN ȘTIINȚA. O formă superioară cu garantarea unei centrale de vânzare superioară cartelului este sindicatul.

Caracteristica Sindicatului este creearea unei centrale de vânzare, care ia armele de concurență din mâinile participanților, centralizând vânzarea sau cumpărarea pe socoteala membrilor.

Această centrală de vânzare îmbracă o formă legală fixă și devine o organizație capabilă de credit, înarmându-se cu toate puterile negustorești. In practică, s'a confundat cartelul cu Sindicatul pentru că aceiași întreprindere când avea toate garanțiile, se schimba în Sindicat. De aceia vom găsi din punct de vedere științific cele 5 diviziuni aplicate cartelului, cu corespunzătorul lor, aplicate și Sindicatului. Din cauza oarecum a măsurilor de garanție, Sindicatul era menit să ia naștere mai întâi în Germania pe când cartelul s'a aplicat mai mult pe teritoriul Franței. Este în legătură cu mentalitatea poporului și cu organizația lui industrială. Am putea să le dăm ca exemplu în practică ca cele două extreme de organizație industrială.

IN PRACTICA. *Sindicatul cărbunelui din Westfalia.* In 1879 s'a observat o scădere a prețurilor cărbunelui în Westfalia. Producătorii încearcă o înțelegere pentru limitarea producției, cu scopul de a ridica prețurile. Durata a fost scurtă fiindcă în 1884 se desființează și vedem că o parte din industriași rămăseseră în afara înțelegerii, încât n'a avut influență asupra prețului.

In 1885 circa 92% din procurători de cărbuni se obligă să reducă 5% din producția lor și totuși producția a crescut cu 2% cu toată amenda de 2 mărci pe tonă. Tot așa s'a mai făcut o înțelegere la 1887 cu circa 75 dintre producători, care n'a isbutit, fiindcă avea, ca și cealaltă, dinainte, caracterul de cartel. In 1887 Casa Minelor stabilește o reducere de 10% din producție medie celor 3 ani din urmă cu amendă de 15% asupra cărbunelui vândut în plus și care nu reușește.

In 1890 se creiază primul Sindicat de exploatarea cărbunelui în Westfalia cu biroul de vânzare la Dortmund, care a devenit model și pentru celelalte părți. La 1892 se realizează un sindicat general de vânzare cu scopul de înlăturarea concurenței între minele de cărbuni pe 5 ani de zile. S'a dat depline puteri Directorului Sindicatului din Esen. La 1895, se prelun-

geşte sindicatul până la 1905, în 1903 îi dă puterea până în Decembrie 1915. De data aceasta reuşise să sindicalizeze toate minele de cărbuni, afară de două, care erau ale Statului.

Forma Sindicatului de Vestfalia era a unei societăţi pe acţiuni, care se eliberau după producţie şi le dădeau drept de vot în Adunarea Generală. Trei organe conduceau Sindicatele :

1. Adunarea proprietarilor de Mine.
2. Un comitet consultativ şi
3. O comisie pentru stabilirea cifrei de participare. Rolul Adunării Generale a proprietarilor era :

a) Numirea Comitetului consultativ.

b) Alegerea comisiunei de stabilire a cifrei de participare, pentru cotă.

c) Decizia asupra micşorării cotei participărei membrilor

d) Stabilirea pedepselor pentru tonele nefurnizate din partea membrilor.

e) Deciziuni la primirea de noui membrii. Comitetul consultativ era compus din patru membrii, iar Comisiunea cifrei de participare avea 8 membrii. Fiecare proprietar de mină îşi vindea producţia sindicatului, care avea desfacerea generală. Nu se socoteau vânzările în detaliu. Din câştigul cărbunelui, sindicatul destina o cotă pentru cheltuelile de întreţinere ale organizării, iar restul se împărţea membrilor sindicatului. Din beneficiul net se acorda prime pentru producătorii, cari exploatau. Dacă vre-un sindicalizat vindea cărbunii altei persoane, decât sindicatului, se amenda cu 50 de mărci pentru fiecare tonă vândută. Se dădea dreptul Preşedintelui să cumpere cărbune şi dela celelalte mine nesindicalizate, când se găseau în preajma grevelor, dela participanţii din sindicat. Cota de participare era modificabilă, când nu corespundea posibilităţii de desfacere. Când era cerere mai mare, Preşedintele anunţa participanţilor şi dacă solicitau pe unii să producă mai mult, atunci aceştia trebuiau să plătească taxe către Sindicat, încât se despăgubea cei care aveau mai puţin. Preţurile din contract erau cele normale, stabilite de către Comitetul consultativ al sindicatului. Preţul de vânzare îl întâlneam pe piaţa de consumaţie, şi se orienta după preţurile normale din interior, fiindcă în afară exista concurenţă. Dacă se realiza un preţ mai ridicat, când nu exista concurenţă, diferenţa se împărţea între minele din regiune. Pentru mai multă siguranţă

se prevăzuse dreptul de control a registrelor, la fiecare, întreprindere minieră. Sindicatul avea avantajul că putea să lucreze pe termen lung.

S'au adus şi critice sindicatului că a scumpit cărbunele, exploatând publicul dinăuntrul ţării. Judecătorul obiectiv de acolo spune că sindicatul a regulat preţurile în interior şi în afară exista o mare furtuaţiune de preţuri şi chiar dacă s'au scumpit, se datorează şi faptului că a influenţat scumpetea mondială.

LEGIFERAREA STRAINA. In toate ţările s'a legiferat sindicatele şi cartelurile. Noi dăm două modele : legislaţia Franţei, care a fost mult liberală, fiindcă de fapt cartelurile au apărut mai mult în Franţa, pe când sindicatele au fost legiferate mai mult în Germania.

FRANŢA a prevăzut în 1810 şi în 1926 a amplificat : „orice urcare de preţuri fără raţiune, se pedepseşte". Tribunalul are dreptul să dea 5 ani închisoare şi 800 de franci amendă. In 1926 spune : „apărarea intereselor de corporaţie şi realizarea preţurilor de cost şi a unui beneficiu normal".

In 1927, pedepseşte : „pe oricine ar încerca să împiedice „jocul normal al cererei şi ofertei, prin coaliţie de o natură „determinată".

IN GERMANIA, care este ţara coaliţii prin excelenţă :

In 1910, legiferează pentru consimţirea înţelegerilor industriale, decretându-le obligatorii. Oprea numai „atingerea „adusă ordinei publice şi bunurilor moravuri".

In 1923, ordonanţa împotriva abuzurilor puterii economice a cartelurilor şi coaliţiei :

1. Prevedea toate cartelurile, convenţiile înscrise, şi aprobate la Tribunalul Cartelurilor.

2. Se înfiinţează un Tribunal al Cartelurilor.

3. Tribunalul Cartelurilor, va fi controlat de Ministerul Reichului.

4. Se trimetea şi un exemplar asupra hotărârilor luate în executarea măsurilor industriale, biroului central al cartelurilor. Acest birou exista cu scopul de conciliaţiuni, şi a intervenit şi între industria cărbunelui, a potasei şi a chibriturilor. Tribunalul prevedea :

a) Sunt interzise cuvintele de onoare, iar toate încheerile

scrise să fie supuse acestei instanțe a cartelurilor. El avea și atribuția de arbitru.

b) Putea să fie consultat de Minister, Tribunalul Cartelurilor care aparținea Tribunalului Economiei Naționale cu competință exclusivă.

c) Tribunalul dădea sancțiuni disciplinare.

d) Tribunalul interzicea garantările prin onoare.

LEGIFERAREA GENERALA. — In afară de aceste două tipuri de legiferare întru cât cartelul și sindicatele se pare că își au soarta lor la anumite feluri de industrii, cum ar fi cărbune, ciment, cauciuc, hârtie, lemn, mașini, petrol, postav, spirit, etc. rezumăm măsurile legiferării internaționale :

1. Pretutindeni statul are dreptul să intervină în materie industrială, Țările industriale n'au creat o legiferare specială afară de Germania. Centrul și răsăritul Europei a legiferat în activitatea cartelurilor cu același drept de intervenție a Statului.

2. Țările industriale în legiferarea lor au un caracter represiv, exceptând centrul și răsăritul Europei care au căutat o reglementare, amortizând interesele participanților cu ale consumatorilor, înăuntrul economiei naționale.

3. Ca tip al acestei tendințe avem cartelurile din Italia, care s'au mai gândit și la raționalizarea industrială, prin intermediul Corporației, deoarece astăzi, Statul este numai un simplu controlor.

4. Multe state între care suntem și noi, cum vom vedea mai târziu, sunt încă timide în ceeace privește creațiunea, unei legislații speciale a cartelurilor, prevăzând :

a) Să se facă în scris orice fel de înțelegere.

b) Să se aducă la cunoștința Statului, existența cartelurilor.

c) Statul e liber să se înarmeze cu orice material documentar, dela însăși participanții cartelurilor.

d) Se crează instanță specială de judecată, cum ar fi Tribunalul de Carteluri.

e) Se pot creia organe pentru supravegherea aplicării legii cartelurilor.

f) Se inființează proceduri de arbitraj.

g) Se înființează sancțiuni, ca amenzi, retragerea avantajelor speciale și chiar suspendarea cartelurilor.

Dacă forța capitalistă își are majestatea sa, care trebue să i-o acordăm, atâta timp cât este vorba de o înflorire industrială, și e de acord, toată lumea o recunoaște, tot astfel însă, vedem că statele sunt de aceiași părere de a o sprijini sub orice formă fie, cartel fie sindicat când organizația a fost determinată de către nevoile formei industriale, însă pretutindeni se cercetează dacă merită sprijinul și dacă ea nu constitue o povară pentru cei din interiorul unei țări.

Dr. ALEX. TĂNĂSESCU
Profesor

Planul conturilor și contabilitatea unitară

(Urmare)

CADRUL CONTURILOR A LUI SCHMALENBACH

Schmalenbach este acela care a sintetizat și a exprimat sistematic toate experiențele de a face planuri contabile pentru necesitățile practicii zilnice.

El s'a folosit : a) de grafice și simboale pentru reprezentarea mersului înregistrărilor și

b) de sistemul Dewey pentru planul său contabil.

(Vezi tabloul în pag. 27).

Planul contabil a lui Schmalenbach are 10 clase de conturi. Fiecare clasă se divide în 10 grupe, și așa se poate continua cu subdiviziunile.

Din cele zece clase, clasa 0 este rezervată conturilor fără mișcare (ruhende Konten) iar clasele 1—9 pentru conturile cu mișcare continuă (bewegte Konten). Această clasificare este făcută după principii de tehnică contabilă. Ceeace decide locul unui cont este frecvența înregistrărilor. Conturile, în cari se înregistrează numai la facerea bilanțului și numai în mod excepțional în timpul anului, se găsesc în clasa 0, celelalte în clasele 1—9.

In al doilea rând Schmalenbach grupează conturile, după cum ele servesc pentru înregistrarea operațiunilor cu terții (debitori, creditori, furnizori) precum și Cassa (care este contul mijlocului de schimb cu lumea externă) *sau* este vorbă de conturi necesare decontărilor interne din întreprindere (conturile de cheltueli (Aufwand), de prestații (Leistung) și rezultate (Erlös). Prima categorie se găsește în clasa 1, celelalte în clasele 2—9.

In al treilea rând el împarte conturile în :

1. conturi cari servesc stabilirii rezultatului anual ;

2. conturi cari servesc stabilirii rezultatului lunar și calculării prețului de cost.

In sfârșit clasificarea mai ține seamă și de mersul practic al ținerii socotelilor, precum și de nevoile de control.

In această ordine de idei vom avea : [1])

---

[1]) Vezi articolul subsemnatului, Revista Gen. de Com. și Cont. Sept. 1935.

CADRUL CONTURILOR
Clasa 0—9

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Conturi fără mișcare. (Imobile, Investiții, Brevete, Participațiuni, Rezerve, Capital, Contul anual de Profit și Pierdere, Contul Bilanț)	Conturi cu mișcare								
	Conturi financiare. (Cassa, Bănci, Efecte, Debitori, Creditori).	Conturile decontărilor interne							
		Cheltuieli de investiție, cheltuieli neutrale, rezultate neutrale (privesc numai bilanțul anual; în bilanțul lunar nu prezintă rezultatele întreprinderii întregi.	Conturi de fabricație, de calculație a prețului de cost și a calculării rezultatelor lunare						
			Cheltuieli generale (nenotate în contabilitatea secundară).	Cheltuieli notate în contabilitățile secundare.	Liber	Etape de cheltueli: Uzine auxiliare.	Etape de cheltueli: Uzine principale.	Agenți de cheltueli: Semifabricate și fabricate.	Cheltueli de vânzare
Contabilitatea comercială			Contabilitatea industrială						Contab. comerc. sau ind.

După Schmalenbach: Der Kontenrahmen.

a) Conturile categoriilor de cheltueli (clasa 3, 4 eventual și 5)

b) conturile etapelor de cheltueli (clasa 6—7)

c) conturile agenților (purtătorilor de cheltueli (cl. 8)

d) conturile de rezultate și de decontare generală.

Să cercetăm mai de aproape ce cuprinde fiecare din aceste clase :

CLASA 0 — CONTURILE FARA MIȘCARE CURENTA

Conturile fără mișcare curentă sunt acelea, în care se înregistrează în mod excepțional în cursul anului. Astfel de conturi sunt : Ct. Mașini, Ct. Participațiuni, Ct. Instalațiuni, Ct. Imobile, Ct. Capital etc. Clasa cuprinde, după cum vedem elemente eterogene, de natură deosebită. Gruparea lor în această clasă s'a făcut numai și numai pentru a corespunde unor trebuințe practice. De multe ori se recomandă a ține aceste conturi într'un Maestru separat. Scopul acestei separațiuni este pe de o parte de a nu le avea totdeauna în față, căci tot n'avem zilnic nevoi de ele, pe de altă parte vrem să ținem secret datele referitoare la aceste conturi și atunci nu trebue să fie înaintea ochilor personalului executiv al contabilității. In acest caz putem înființa printre conturile financiare (grupa 2) un cont colectiv al conturilor fără mișcare. Acest cont colectiv va cuprinde toate pozițiile referitoare la conturile în chestiune, iar în Maestrul secret se vor ține conturi individuale pentru fiecare. Se înțelege că soldul contului colectiv va fi egal cu soldul soldurilor conturilor din Maestrul secret.

Necesitatea de a ține anumite conturi secrete ne poate determina de a rezerva clasa 0 numai conturilor secrete. In acest caz aceasta se va numi clasa conturilor secrete și putem cuprinde aici și anumite conturi *cu mișcare,* care însă trebue să rămână necunoscute personalului executiv. Astfel de conturi sunt cele personale ale asociaților sau conturile unor terți, cari au legături intime cu întreprinderea.

Dacă dedicăm clasa 0 conturilor fără mișcare, ea ne poate servi pentru aprecierea lichidității ; pentrucă în acest caz cuprinde aproape toate coturile bunurilor puțin lichide.

Oricare ar fi sistemul întrebuințat, nu putem considera clasificarea drept o dogmă peste care nu se poate trece ; ea trebue adaptată realităților și necesităților întreprinderii.

CLASA 1 : CONTURILE FINANCIARE

Denumirea de conturi financiare se întrebuințează pentru a determina conturile raporturilor de creanțe și datorii cu terții. In sens larg însă viața practică acordă această denumire tuturor conturilor, care formează așa zisa „contabilitate comercială-financiară" în opoziție cu contabilitatea industrială și a prețului de cost. Schmalenbach cuprinde în această clasă conturile relațiunilor de aceste datorii (inclusiv și ct. Cassa), însă afară de conturile cuprinse în clasa 0. Ca exemplu ne prezintă o clasificare în care rezervă conturile 10—14 pentru valorile și creanțele imediat realizabile și anume :

10. Cassa, cecuri
11. Conturi la bănci
12. Cambii.
13. Devize.
14. Bonuri de cassă și alte.

Grupa 15—19 o rezervă pentru creanțele și datoriile pe termen scurt :

15. Debitori în monetă națională
16. Debitori în monetă străină,
17. Debitori dubioși,
18. Creditori și accepte,
19.0—19.8 Serviciul de dividende și de dobânzi,
19.9. Contul registrului secret.

Se înțelege că conturile din grupa 11, 15, 16, 17, 18 sunt conturi sintetice. Pentru ținerea socotelilor cu fiecare terț se vor deschide conturi analitice individuale, cari la rândul lor vor fi numerotate și în acest sens. De exemplu contul debitorului Bianu Ion va avea numărul 15/25.

CLASA 2. CHELTUELI DE INVESTIȚIE, CHELTUELI NEUTRALE, REZULTATE NEUTRALE

In primul rând trebue să precizăm anumite noțiuni din literatura germană de specialitate. Este cu atât mai greu de a da o versiune românească, întrucât nici autorii germani nu s'au înțeles încă asupra interpretării noțiunilor : Aufwand și Kosten pe de oparte, pe de altă parte Ertrag și Leistung. [1])

[1]) D-l prof. dr. Bungețianu în „Intreprinderi comerciale și industriale" 1937, pag. 154—183, ne prezintă interpretarea acestor termeni a diferiți autori germani.

In cadrul acestui articol mă voiu folosi de terminologia adoptată de Schmalenbach.

Cheltueli neutrale (neutraler Aufwand) cuprind pozițiile cari se consideră cheltueli din punct de vedere al contului de rezultate (Profit și Pierdere), dar nu sunt cheltueli din punct de vedere al calculării prețului de cost. Un exemplu ne va lămuri. Vom considera drept cheltuilă neutrală, de ex. o donație pentru scopuri culturale. Aceasta n'are nici o legătură cu funcționarea întreprinderii.

Rezultatele neutrale (Neutraler Ertrag) sunt corelativele cheltuelilor neutrale. Astfel sunt : câștigurile din vânzări de efecte, încasarea sumelor trecute deja la ct. creanțelor dubioase.

Pentru a demonstra diferența între noțiunea „cheltueală" (Aufwand) și cost (Kosten), autorul nostru ne dă diagrama de mai jos :

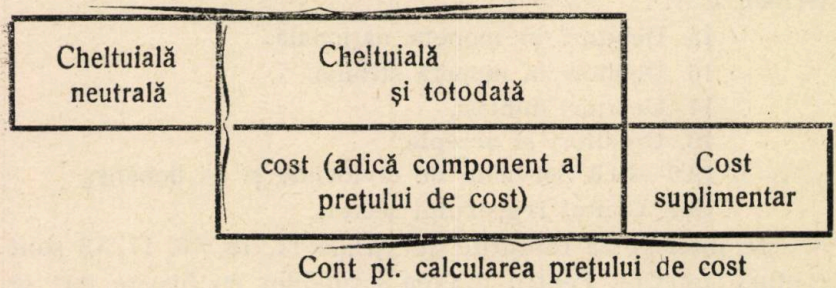

Din această diagramă rezultă că sunt unele cheltueli cari în același timp sunt și elemente ale prețului de cost. (Aceasta e majoritatea lor). Dar sunt unele cari contează numai pentru ct. Profit și pierdere. (Exemplul donațiilor de mai sus). In schimb pentru calcularea prețului de cost trebue să luăm în considerare și altele, așa în primul rând amortismentele fixate pentru calculație.

Tot acestei clase îi aparțin și conturile cari cuprind cheltueli interimare sau de investiție. (Nu le numesc transitorii pentru a le distinge de cheltuelile anticipate sau în restanțe, pe cari le întâlnim la încheierea bilanțului anual și cari formează conturile transitorii).

Prin cheltueli interimare (Nichtaufwand) înțelegem sumele cheltuite în cursul anului cari la sfârșitul exercițiului se

trec la un cont de investiție. De ex., o fabrică construește un nou edificiu. Cheltuelile făcute zilnic în acest scop nu le vom trece direct la contul „Imobile" ci le adunăm la un cont de cheltuială interimară. (Termenul „Nichtaufwand" din limba germană arată că de fapt nu este vorbă de o cheltuială propriu zisă, ci de o invenție nouă sau de o rezervă). La sfârșitul anului pe urmă suma totală a acestui cont se trece la contul respectiv de „Imobile".

CLASA 3. CHELTUELILE NEAPARȚINAND ALTOR CLASE. CONTURILE CATEGORIILOR DE CHELTUELI

Deoarece cheltuelile neutrale nu intră în prețul de cost, numai conturile cuprinse în clasele 3 și următoare ne interesează pentru calcularea prețului de cost. Cheltuielile de vânzare se găsesc în clasa 9, astfel că cheltuielile de producție se găsesc în clasele 3, 4 și eventual 5.

Noțiunea de *categorie de cheltuială* (Kosten-Arten) nu este simplă. *Etapa de cheltuială* (Kosten-Stelle) este o secție principală sau secundară a întreprinderii, care consumă bunuri, prilejuind astfel „cheltuieli".

Noțiunea de „categorie de cheltuială" se lămurește însă mai greu. Pentru a demonstra dificultatea distingerii să luăm ca exemplu reparațiunile, salariile și materialele. Reparațiunile se compun din salarii și materiale, iar salariile sunt în parte destinate reparațiunilor. (Este vorbă de reparațiunile făcute în regie proprie, adică nu de cele executate de întreprinderi străine). Salariul se plătește pentru un serviciu oarecare, materialele sunt bunuri concrete, iar criteriul noțiunii de reparațiune este *scopul lucrării*. Iată atunci problema : Salariile sunt categorii de cheltuială, dar reparațiunile ce sunt ? Cum am văzut mai sus, ele nu formează o categorie distinctă, ceeace le caracterizează este tocmai locul (etapa) sau secția care le ocazionează.

Tot așa este foarte greu de a stabili locul *cheltuelilor comerciale*. Acestea o mulțime de cheltueli caracterizate tocmai prin faptul că se produc într'o anumită secție (etapă) a întreprinderii.

In cadrul conturilor clasa 4 este rezervată materialelor și salariilor, iar clasa 3 și eventual și a 5-a celorlalte cheltueli.

Pentru subdiviziunea clasei 3 există mai multe posibilități. Se recomandă separarea pozițiunilor cari rămân la sfârșitul lunei cu un sold oarecare, de acelea a căror sumă se distribue lunar în întregime etapelor respective. De exemplu: speze poștale se trec lunar și în întregime etapelor adică în sarcina secțiilor respective, pentrucă ce se cheltuește lunar cu poșta este numai în folosul lunei în care s'a făcut cheltuială. Nu același este cazul impozitelor de exemplu. In luna Ianuarie plătim drept impozit industrial o sumă anumită, care însă nu privește numai luna aceasta ci și cele următoare.

Dacă cheltuiala întreagă privește o singură secție (etapă), atunci se poate debita direct etapa respectivă, care se găsește în clasa 5 sau 6. Dacă totuși intercalăm un cont de „categorie de cheltuială", este pentrucă, urmărim un scop de ordin tehnic contabil și anume nu vrem să punem direct în legătură conturile „etapelor" cu conturile financiare. Prin urmare nu vrem să avem astfel de înregistrări:

Ct. Torcătorie = Ct. Cassa sau

Ct. Uzină hidroelectrică = Ct. Cassa, ci vom înregistra:

Ct. Frahturi = Ct. Cassa sau

Ct. Cărbuni = Ct. Cassa.

La sfârșitul lunei pe urmă totalul contului „cărbuni" se trece în debitul ct.-ului „Uz. hidroelectrică" prin articolul:

Ct. Uz. hidroelectrică = Ct. Cărbuni.

Dacă însă ținem un stoc de combustibil, se înțelege că „ct. Cărbuni" va prezenta un sold. In acest caz contul satisface o nevoie iminentă, și nici n'am putea trece cumpărările direct în debitul contului „Uzina hidroelectrică". Pe de altă parte locul contului va fi în grupa 33 sau 34 (conturi cu sold debitor) și *nu* în grupa 30 sau 31 (pe care am rezervat-o conturilor fără sold lunar (de felul conturilor „Frahturi", Spese poștale).

Inființarea conturilor de intercalare de care am vorbit mai sus au avantajul că ușurează controlul și ajută la întocmirea statisticilor.

Grupa 32 cuprinde pozițiile cari nu sunt în întregime cheltueli, ci la sfârșitul exercițiului se trec în parte la Activ. Astfel sunt cheltuelile de întreținere, reînoire și de reparațiune. Acestea nu se pot pune în sarcina unui exercițiu, suma lor este prea însemnată pentru a putea fi suportată de un

singur an, pe dealtă parte ele sunt câteodată adevărate investiţiuni noui. Pentru a nu analiza la fiecare ocazie care poziţie este investiţie şi care cheltuială obişnuită, se debitează un cont din această grupă şi la sfârşitul anului se face repartizarea.

Grupa 33—34 cuprinde, după cum am văzut conturile cu sold debitor,
grupa 35—36 conturile cu sold creditor, iar
grupa 37 conturile cu sold variabil.

Cari sunt cazurile, când un cont de cheltueli prezintă un sold? Am văzut exemplul contului „Cărbuni", în cazul de nu se întrebuinţează tot combustibilul cumpărat, ci se ţine un stoc permanent. Acelaşi este cazul materialului de birou, a dobânzilor şi impozitelor plătite anticipativ pe-o perioadă mai lungă şi cari se trec numai proporţional în debitul etapelor respective.

Dacă în schimb avem dobânzi sau impozite restante, pentru a preciza rezultatul lunar, (necesar calculării preţului de cost industrial) debităm ca şi mai sus conturile etapelor de cheltueli prin creditul contului Dobânzi.

Inregistrăm deci:

Ct. Torcătorie =
Ct. Cazane =
etc. = *Ct. Dobânzi*

Dobânzile însă nefiind încă plătite, la debitul contului n'avem încă nici o poziţie, balanţa lunară va prezenta un sold creditor.

Acelaşi este şi cazul amortismentelor. Acestea arată câteodată o situaţie specială. Să presupunem că am creditat în fiecare lună contul „Amortismente lunare" cu câte Lei 10.000 prin înregistrarea:

= *Ct. Amortismente lunare* 10.000
Ct. Torcătorie =
Ct. Ţesătorie =
(şi celelalte conturi
de etape (secţii) de
cheltueli)

Această sumă a intrat în preţul de cost al secţiei respective, micşorând bine înţeles rezultatul lunar. La sfârşitul anului avem în creditul contului „Amortismente lunare" de

12×10.000 = 120.000 lei. Amortismentele calculate însă după valoarea investiţiunilor (imobile, maşini etc.) se ridică numai la suma de lei 90.000. Pentru bilanţul anual facem deci înregistrarea :

Ct. Profit & Pierdere = *Ct. Amortismente anuale*
Lei 90.000

Ct. Amortismente anuale =
Ct. Imobile
Ct. Maşini } Lei 90.000
etc.

(Va urma)

Dr. TIBERIU POLLAK

Este o datorie de onoare a fiecărui membru al Corpului să fie abonat la Revista de Comerţ şi Contabilitate şi este o mândrie să fie la curent cu plata abonamentului.

«CONCORDIA»
SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ
PENTRU INDUSTRIA PETROLULUI
CAPITAL DEPLIN VĂRSAT LEI 867.000.000

DEPARTAMENTUL UZINELE METALURGICE PLOEŞTI

Ateliere mecanice, Turnătorii de oţel, Fontă, Bronz Alamă, Trefilerie, Foraje Cazangerie, Aparate de foraj, etc.

FABRICA DE MUNIŢII
FABRICA DE TUNURI

Asigurările sociale în Italia [1])

Printre manifestările politice ale Regimului fascist, aceea care își atinge mai din plin scopurile și care interpretează în modul cel mai larg și mai profund principiile fundamentale, este aceea a *Prevederii sociale.*

Incă din anul 1923, atenția Regimului s'a îndreptat asupra măsurilor de perfecționare a Prevederii sociale, atât din punctul de vedere al instituției ca atare, cât și din acela al funcționării ei.

Chiar de atunci s'a văzut necesitatea de a da Prevederii, acea unitate de acțiune, care avea să ia mai târziu confirmarea solemnă în *„Charta Muncii"* și în toate măsurile cari îi urmară, măsuri cărora „Charta" le-a indicat normele directive, atât din punctul de vedere al orientării cât și al desvoltării lor.

Iată pentru ce Prevederea socială, concepută pe această bază unitară și pusă în practică în mod organic, s'a desvoltat în Italia fără întrerupere, fenomen la care a contribuit impulsia dată prin colaborarea corporativă și prin spiritul de solidaritate, care formează emanația cea mai înaltă.

Toată lumea cunoaște, astăzi, părerea fascistă asupra tuturor chestiunilor cari interesează munca, sub toate formele : politică, sanitară, economică, morală.

Voința fermă de-a instaura dreptatea socială pe principii superioare, concepția pe care Fascismul și-a făcut-o asupra muncii omenești de-a fi considerată „ca o datorie și cu un drept, ca o bucurie creatoare care trebue să lărgească și să înobileze existența, nu s'o înțepenească și să o deprime", acestea sunt cele două axiome fundamentale proclamate de curând de d. Mussolini și pe cari popoarele nu le-au uitat.

Acestei concepții fasciste a muncii, trebue să i se atribue desvoltarea „substanțială" a tuturor măsurilor, legistlative și practice, luate în materie de Prevedere socială.

Egalitatea oamenilor în fața muncii, în ciuda tuturor di-

---

1) Redăm în versiunea românească, articolele de propagandă: *„Asistența și Prevederea Socială în Italia"*, publicate de „Biroul Presei" al comitetului de acțiune pentru supremația Romei.

(Roma 1935 — XIII).

versităților activității lor individuale, obligațiilor și responsabilității lor, are drept corolar inevitabil nevoia comună de a se apăra în contra tuturor riscurilor cari pot amenințadeèț-uli *din patrimoniile popoarelor,* adică sănătatea fizică a rasei și individului, condițiune primă a puterii de muncă.

Prevederea și Asistența socială, armonic coordonate prin Lege în diferitele lor angrenaje și instituții, în scopul de a concura la apărarea integrală a sănătății publice și la protecția — nu mai puțin integrală — a muncii, au avut ca prim și principal obiectiv lupta contra tuberculozei și contra șomajului, consecința cea mai generală și mai gravă a crizei mondiale prin care trecem.

Această grijă de a apăra până la exces munca omului, grijă care domină toată politica socială a Fascismului, a dat naștere unei serii de măsuri a cărei importanță este izbitoare, fără a mai fi nevoe să fie comentată, și anume : asistența obligatorie contra tuberculozei, asistența obligatorie contra boalelor profesionale, desvoltarea progresivă a „Caselor Mutuale" contra boalelor, tutela din ce în ce mai largă a Maternității (muncitoare) atât din punct de vedere economic cât și al „asistenții", ridicarea plafonurilor pensiilor, ridicarea plafonurilor subvențiilor pentru greutățile familiare, creearea unei Case, zisă „Cassa per gli Assegni familiari" în favoarea muncitorilor atașați industriilor, lărgirea continuă a asistenții higienică și sanitară, în favoarea clasei muncitoare, etc.

„L'Istituto Nazionale Fascista della Previdenza Sociale" fost „Cassa Nazionale per le Assicurazioni Sociali" indică în titlul său chiar, amploarea misiunilor cari i se atribue, unitatea principiilor de conducere și aspectelor funcționării sale.

Acest institut îmbrățișează tot ceeace privește Prevederea socială, excepție făcând asigurarea contra boalelor, care n'a luat încă un caracter de asigurare generală și care păstrează fizionomia „Mutalității de Categorii" ; deasemenea face excepție asigurarea contra accidentelor care, dat fiind că această formă de asigurare se inspiră din principiul fundamental al riscurilor profesionale, este în sarcina exclusivă a patronilor și are organele sale proprii de administrație cari sunt totuși, ele însile „Enti di diritto pubblico" (persoane morale de „drept public").

Asigurarea obligatorie contra invalidității și de bătrânețe,

asigurarea obligatorie contra șomajului, asigurarea obligatorie contra tuberculozei, asigurarea obligatorie în favoarea maternității, Casa Națională de Prevedere a marinarilor, sunt cele cinci mari ramuri autonome ale Institutului Fascist-Național de Prevedere Socială.

Autonomia lor nu împiedecă însă, câtuși de puțin ca ele să fie intim legate unele de altele, în tot ce privește punerea în practică a scopurilor specifice pe cari le urmărește fiecare.

Acelaș institut se mai ocupă și de alte forme de prevedere socială ; asigurările în favoarea celor dela căile ferate și tramvaie a căror funcțiune este încredințată industrii particulare și „Cassa Nazionale per gli assegni Familiari" în favoarea lucrătorilor atașați la industrii.

In acest grup de măsuri de asistență, e de relevat ceeace s'a făcut în Italia referitor la agricultură ; aceasta constitue o adevărată inovație în sistemul Prevederii sociale.

In toate țările (date fiind condițiunile particulare ale muncii rurale, din punct de vedere tehnic, economic și social) pentru clasa agricultorilor vin *după toate celelalte.*

Anumite dispoziții luate de curând de secretarul Partidului Național Fascist cu scopul de a stabili raporturi de colaborare activă și fecundă cu „Istituto Nazionale Fascista della Previdenza Sociale" au permis să se realizeze progrese repezi și reale referitoare la acest sector particular — al agriculturii — de activitate economică, națională, până într'atât încât a făcut ca *Italia* să se situeze, *în această privință, în fruntea tutulor celorlalte națiuni.*

Etapele cari marchează drumul parcurs sunt indicate de o serie de legi. Ultima din acestea, din 1933, încredința gestiunea acestei ramuri de asigurare, pe terenul agricol, la 18 Case Mutuale, înglobate într'o federație națională.

Caracteristica acestei forme de asigurare consistă în funcționarea automată a sistemului adoptat pentru încasarea contribuțiunilor. Cât despre întinderea sa, se poate deduce din cifrele următoare : în 1928 plafonul primelor de asigurare se ridică până la 35.200.000 lire și acela al îndemnizațiilor plătite până la 35.700.000 în 1931, aceste cifre se ridicară respectiv la 69.500.000 și 52.000.000, în 1933 la 75.300.000 și 60.000.000.

Nu-i inutil, firește ,să subliniem că la 21 Aprilie 1934, „Ziua muncii", din 55440 certificate de pensii date muncitori-

lor, cu titlu de pensie de bătrâneţe, 8126 se refereau la muncitorii agricoli.

Plafonul acestor pensii este în aparenţă destul de modest (500 lire pe an), dar valoarea lor substanţială nu e mai puţin reală, dacă se ţine seamă de clasa interesatului, de mediul în care trăeşte şi de felul nevoilor sale.

Mai există o ramură în materie de Prevedere socială. Acea care priveşte asigurarea contra boalei. In afară de „Cassele Mutuale" a căror creaţie se datoreşte Chărţii Muncii, s'au instituit fonduri speciale de asistenţă, administrate de o organizaţie sindicală, în scopul de a veni în ajutorul muncitorilor cari se găsesc în condiţiuni deosebite de sărăcie.

DEM. CĂTUNEANU
din Casa Centrală a Asiguărilor Sociale

UZINELE METALURGICE UNITE
„TITAN, NADRAG, CALAN"
S. A. R.

Tablă neagră, galvanizată, decapată, dublu decapată, cu rezistenţă, **albă,** plumbuită, **ondulată.**
Fier cerc, comercial, beton, profilat.
Fier cerc laminat la rece.
Cazane şi **radiatoare** „Calan" pentru încălziri centrale.
Băi de fontă emailată „Record".
Articole sanitare negre şi emailate.
Tuburi şi **accesorii** de fontă pentru canalizare.
Tucerie comercială.
Maşini de **gătit** şi **sobe** „Vesta".

Articole noui:

Cilindrii din fontă dură pentru luminat tablă.
Mese şi **capace** de **recoacere** din oţel rezistente la temperaturi înalte.
Cărămizi şi **pământ refractar.**

Rhodesia

Primim din partea d-lui D. S. Marcu, original din România, abonat al Revistei noastre următoarele date interesante cu privire la colonia engleză Rhodesia:

Rhodesia (atât de puțin cunoscută în România) este o Colonie Engleză făcând parte din conglomeratul de Dominoane, Colonii și Protectoare ale Imperiului Britanic. Cu o suprafață de circa 439.000 mile patrate, este împărțită în mod natural de către fluviul Zambezi în două părți: Northern Rhodesia (287.950 mile patrate) și Southern Rhodesia (150.344 mile patrate) și se mărginește la sud cu Transvaal și Bechuanaland, la este cu Africa Portugheză de Est, la nord cu Congo Belgian și la vest cu Africa Portugheză de Vest și Protectorul Africei de Vest.

N. Rhodesia este foarte puțin desvoltată din cauza climei nu prea sănătoase, frigurile bântuind acolo pe o porțiune foarte mare. Este însă foarte bogată în mine de cupru și'n jurul acestor mine s'au format câteva orașe.

Rhodesia de Sud (despre care voiu vorbi mai mult fiind mai desvoltată) este un platou înalt care cuprinde cele două provincii: Mashonaland, având ca oraș principal Salisbury (capitala, unde se află și Guvernământul) și Matabeleland, având ca oraș principal Bulawayo (acesta este și cel mai desvoltat oraș din punct de vedere economic, fiind un important nod de căi ferate). Aceste două provincii poartă numele celor două popoare de negrii ce le-au locuit.

Inceputurile țărei datează cam prin anul 1890, când a pornit prima expediție a lui Cecil John Rhodes, finanțat de British South Africa Company, urmat de alte expediții și lupte crâncene cu triburile negre.

In anul 1922 s'a făcut un plebiscit dacă colonia de vreo 10.000 de albi să rămâie o provincie a Uniunei Sud Africane sau să aibe un guvern autonom. Rezultatul a hotărât creiatrea unui Guvern autonom și primul Guvern s'a înscăunat în anul 1923 și Colonia încorporată în Imperiul Britanic. Drepturile de exploatare a minelor au fost răscumpărate de către Guvern dela British South Africa Co. în anul 1933 contra sumei de Lei 32.000.000.

După o statistică din anul 1936 populația în S. Rhodesia este următoarea :

Europeni	55.419
Indieni	2.184
Colorati	3.183
Negrii	1.107.666

Dintre aceștia numai Europenii se bucură de toate drepturile și-și duc o viață cu tot confortul, pe care majoritatea europenilor nu o au în Europa.

Pentru celelalte rase exista legiuiri speciale, coloratii fiind ceva mai protejați. In schimb negrii sunt aceia cari fac toate muncile grele și trăiesc în anumite restricții. Cei ce trăiesc în oraș, au locuințe zidite special de Municipalitate la marginea orașului.

Clima aci este mult mai bună decât în N. Rhodesia, căldurile fiind însă și aci foarte mari și ploile rare. Iarna aci are zile nici calde nici reci și numai nopțile sunt friguroase, ține din Martie până'n Iulie.

Bogăția naturală a țării o constituie minele foarte numeroase în aur, asbest, cupru, cărbune, etc. Dealtfel se știe că Africa de Sud este prima producătoare de aur în lume.

Agricultura se practică aci cu foarte mari greutăți din cauza pământului sterp și a lipsei de ploi, totuși se produce aci în ferme speciale tot felul de zarzavaturi și legume, porumb, tutun, grâu și ceva bumbac. Creșterea vitelor totuși e destul de intensă aci, abatoarele și frigoriferele din Bulawayo exportând 10.000 tone carne proaspătă pe an către Imperiul Britanic. Forța motrică însă a comerțului de aci o constituie numeroasele mine.

Bulawayo este un oraș comercial prin excelență. Oraș nou, este foarte organizat, având străzi foarte largi și drepte, fiind perpendiculare și paralele între ele. Casele într'o perfectă liniere au însă ceva specific colonial în ele. Sunt însă și case noui în stil European (Block-house) iar nouile vile ce se clădesc la marginea orașului sunt splendide. Lumina electrică, apa, se află în fiecare casă, iar telefonul automat în 90% din ele. Dealtfel energia electrică se întrebuințează pentru toate : gătit, călcat, curățat, etc.

După cum am mai spus comerțul este foarte dezvoltat aci, poate chiar excesiv. Magazinele mari și fastoase ca aci se găsesc foarte puține la București iar bazarele „Meikles Ltd" sau „Haddon & Sly" putând rivaliza cu „Galeriile Lafayette" din Paris". Mai ales magazinele de automobile și articole electrice sunt foarte numeroase, spunându-se că garagele de aci fac cele mai bune afaceri, căci drumurile fiind foarte bune traficul de mașini este foarte mare și cred că 60% din populația orașului își are mașina proprie.

Industria însă este mai puțin dezvoltată, principalele industrii de aci fiind: Rafinăria de Zahăr, Intreprinderi Metalurgice, Morăritul, Fabricarea săpunului, a articolelor alimentare, etc., foarte activă fiind și industria cimentului.

Majoritatea produselor însă se aduc din Imperiul Britanic și America prin porturile foarte dezvoltate ale Africei de Sud. Cape Town, Port Elizabeth, Durban și Beira.

Ceva însă foarte curios pentru noi în vremurile acestea de criză acută și de neîncredere constitue desigur faptul că 90% din afaceri în Africa de Sud se fac pe credit. Incepând dela cel mai mic articol până la cel mai mare, îl obții pe credit și desigur că aceasta contribue foarte mult la mărirea deverului unui magazin, atunci când are capital de susținere. Fără doar și poate că existând credit trebuie să existe și răi platnici, totuși puțini. Ca să ilustrez aceasta voiu da ca exemplu Magazinul unde lucrez eu (magazin cu toate articolele necesare îmbrăcămintei unei femei). La un dever de Lei 2000 lunar (circa 3000 clienți). Bilanțul bianual arăta un sold al contului Clienți Dubioși de Lei 180, ceiace înseamnă un procent foarte mic. Pentru a-ți deschide un cont la un Magazin e suficient să-ți dai adresa, locul unde lucrezi și eventual referințe dela o altă firmă, intervine apoi perspicacitatea conducătorului întreprinderei, pentru a ști valoarea clientului și cât credit i se poate acorda.

Operațiunile făcându-se pe credit, birourile sunt într'o activitate febrilă, mai ales la sfârșitul lunei când se expediază facturile și începutul lunei când plățile sunt mai numeroase.

In aceste zile când intri la o bancă de aci parcă intri într'un haos, căci toate plățile aproape se fac pe cekuri, în afară de faptul că toate încasările zilnice ale întreprinderilor sunt vărsate la caseriile băncilor respective. Principalele

bănci aci sunt: Barclays Bank și Standard Bank of South Africa, amândouă cu drept de a emite Bancnote.

In condițiunile acestea, fără doar și poate situația contabililor nu poate fi decât bună. Standardul ridicat de viața de aci, prețurile mari ale mărfurilor impune plătirea unor salarii adequate.

Contabilii se împart și aci în două categorii, în raport cu studiile: accountant și book-keeper (țiitor de registre) dintre cari numai primii sunt organizați. Totuși legea impune că nu poate semna un bilanț decât acei cari au trecut un examen în fața unei comisiuni din Direcția taxelor fiscale, astfel ca interesele contabililor sunt apărate automat. Pe de altă parte fiecare întreprindere trebuie să dovedească profitul pe care-l face, *ținând registre în regulă.*

Salariul unui contabil variază între L. 15 și L. 40 pe lună, având în vedere după cum am mai spus standardul de viață foarte ridicat.

Mulți contabili și experți sunt organizați 2—3 la un loc în societăți comerciale care se ocupă cu ținerea registrelor, facerea corespondenței, etc. a diferitelor firme, fiecare membru deplasându-se zilnic (sau în limita necesităților) câte o oră două la diverșii lor clienți. Aceste societăți o duc foarte bine având la rândul lor amploianți necalificați cari se ocupă cu lucrările mai mărunte.

Imi permit să fac numai o mică remarcă, anume: cetitorii să nu confunde Rhodesia cu Uniunea Sud Africană sau cu alte numeroase colonii ce se află pe aci fiecare având-și viața ei separată și un diferit nivel de dezvoltare. Uniunea Sud Africană de exemplu, fiind mult mai veche și cu o climă mult mai bună, a ajuns la o dezvoltare extraordinară, orașele ei principale ca Johannesburg, etc., putând rivaliza cu marile Metropole Europene sau Americane, din toate punctele de vedere. Desigur că aceste noutăți pentru unii colegi, vor fi într'o anumită măsură foarte curioase, la noi știindu-se că Africa e „sălbatecă" și bună numai ca subiect pentru filme cu Tarzan...

D. S. MARCU

Citiți și răspândiți „Revista de Comerț și Contabilitate" apreciată mult și în străinătate.

Problemă de Contabilitate

La examenul de expert-contabil ținut la București în zilele de 10—14 Decembrie 1938, s'a dat următoarea problemă:

BILANȚUL SOCIETĂȚII ANONIME „A"

Activ	încheiat pe ziua de 31 Decembrie 1938	Pasiv
Casa	5.000.000	Capital	30.000.000
Cupoane exigibile	120.000	Fond, de amort. al creanțelor dubioase	450.000
Efecte publice	4.850 000	Fond amort. imobil	575.000
Efecte scontate	20.000.000	Fond. amort. mobil.	200.000
Efecte în suferință	400.000	Diverși Creditori	8.610.000
Mărfuri	3.000 000	Dividende neplătite	170.000
Diverși debitori	5.090.000	Impoz. de plată 1938	45.000
Imobil	1.500.000	Dob. cuv. an. 1939	260.000
Mobilier	500.000	Profit și Pierdere	270.000
Salarii plătite pe 1939	60.000		
Dob. plăt. pe an. 1939	60.000		
	40.580.000		40.580.000
Conturi de ordine		**Conturi de ordine**	
Efecte negociate	6.000.000	Div. reescont. de efecte	6.000.000

CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE

Debit	încheiat la 31 Decembrie 1938	Credit
Report din anul 1937	150.000	Dob și Benef. div.	2.930.000
Efecte în suferință	600.000	Rezult. ef publice	70.000
Rezultatul mărfurilor	200 000	Dividende prescrise	30.000
Amort. creanțe dub.	450.000		
Amort. imobil	75.000		
Amort. mobilier	50.000		
Salarii	740.000		
Chelt. de ad-straţie	495.000		
Benef net pe 1938	270.000		
	3.030.000		3.030.000

Se dau și:

datele care au servit la încheierea bilanțului Societății anonime „A" pe ziua de 31 Decembrie 1938 și anume:

Efecte publice

Pe ziua de 31 Decembrie 1938 au o valoare
după prețul de cost, de . . . . . Lei 5.000.000
o valoare, după prețul curent al zilei de . . . Lei 4.850.000

Pe ziua de 1 Ianuarie 1939 avem cupoane **exigibile** de lei 120.000, care reprezintă venitul unor efecte publice pe intervalul 1 Iulie 1938 — 31 Decembrie 1938.

Efecte Scontate

la efectele scontate cu scadența posterîoară datei de 1 Ianuarie 1939 s'au încasat, pentru contul anului 1939, dobânzi în valoare de . . . . . Lei 260.000

Efecte negociate

la efectele negociate Băncii Naționale, cu scadența posterioară datei de 1 Ianuarie 1939 avem dobânzi plătite în valoare de lei 60 000.

Efecte în suferință

la efectele în suferință avem creanțe complet **insolvabile** în valoare de lei 600.000.

Mărfuri

Pe ziua de 31 Decembrie 1938 au:
o valoare, după prețul de cost, de . . . . . lei 3.000.000
o valoare, după prețul curent, de . . . . . lei 3.150.000

Diverși debitori

Pe ziua de 31 Decembrie 1938 se constată debitori
dubioși în valoare de . . . . . lei 450.000

La **Imobil** se va face o amortizare de 5% = lei 75.000
La **Mobilier** „ „ „ 10% = lei 50.000

La **Salarii** avem plătite salariile pe luna Ianuarie. . lei 60.900

La **Cheltuieli de administraţie,** avem neplătite impozitele pe trim. IV. 1938 . . . . . lei 45.000

La **Diverşi debitori,** se cuvin Soc. Anon. „A", pe trim. IV. 1938, dobânzi în val. de . . . . lei 90.000

La **Diverşi creditori,** Soc. Anon. „A", datorează pe trim. IV. 1838 dobânzi în val. de. . . . . lei 160.000

La **Dividende neplătite,** figurează dividende prescrise în val. de . . . . . lei 30.000

* * *

Se cere :

1. Să se reconstituiască balanţa de verificare, care, împreună cu datele de mai sus, au servit la încheierea bilanţului şi Contului de Profit şi Pierdere al Societăţii Anonime „A".

2. Să se facă toate înregistrările de Jurnal — numai în titluri de conturi şi sume — care au format legătura între bilanţ, contul de Profit şi Pierdere şi între balanţa de verificare, ce se cere a fi reconstituită de d-nii candidaţi.

SOLUŢIA LUCRĂRII SCRISE

Înregistrările din Jurnal care leagă balanţa de verificare căutată de Bilanţul şi Contul de Profit şi Pierdere

Rezultatul efect. publice	=	Efecte publice	150.000
Cupoane exigibile	=	Rezultatul efect. publice	120.000
Rezultatul efect. publice	=	Profit şi Pierdere	70.000
Dobânzi şi Benef. diverse	=	Dobânzi cuvenite anului 1939	260.000
Dobânzi plătite pe anul 1939	=	Dobânzi şi Beneficii div.	60.000
Profit şi Pierdere	=	Efecte în suferinţă	600.000
Profit şi Pierdere	=	Rezultatul mărfurilor	200.009
Profit şi Pierdere	=	Fond amortisment creanţe dubioase	450.000
Profit şi Pierdere	=		

		Fond Amortisment Imobil	Lei 75.000	125.000
		Fond Amortisment Mobilier	„ 50.000	
Salarii plătite pe 1939	=	Salarii		60.000
Profit şi Pierdere	=	Salarii		740.000
Cheltueli de administraţie	=	Impozite de plată pe anul 1938		45.000
Profit şi Pierdere	=	Cheltueli de administraţie		495.000
Diverşi debitori	=	Dobânzi şi Beneficii div.		90.000
Dobânzi şi Beneficii div.	=	Diverşi creditori		160.000
Dobânzi şi Beneficii div.	=	Profit şi Pierdere		2.930.000
Dividende neplătite	=	Profit şi Pierdere		30.000

BALANŢA DE VERIFICARE A SOCIETĂŢII ANONIME „A“

pe ziua de 31 Decembrie 1938

Casa	5.000.000	Capital	30.000.000
Efecte publice . . .	5.000.000	Fond amort. imobil. .	500.000
Efecte scontate . .	20.000.000	Fond amort. Mobilier	150.000
Efecte în suferinţă .	1.000.000	Diverşi creditori . .	8.450.090
Mărfuri	3.000.000	Dividende neplătite .	200.000
Diverşi debitori . .	5.000 000	Rezultatul ef. publice.	100.000
Imobil	1.500.000	Dobânzi şi beneficii	
Mobilier	500.000	diverse	3.200.000
Salarii	800.000		
Cheltueli de ad-ţie .	450.000		
Rezultatul mărfurilor.	200.000		
Profit şi Pierdere. .	150.000		
	42.600.000		42.600.000

Conturi de evidenţă		Conturi de evidenţă	
Efecte negociate .	6.000.000	Diverşi reescontări de efecte . . .	6.000.000

Recenzii

CE ESTE COOPAERȚIA. Gândirea și sistemele cooperative în România de *Dr. A. G. Galan.*

Autorul lucrării d-l Dr. A. Galan un cunoscător eminent al cooperației românești aduce o nouă contribuție în acest domeniu.

Opera prezentată de d-sa formează o nouă perlă pe care o înfățișează cunoscătorilor în materie completând șiragul de lucrări atât de interesante și originale pe care ni le-a dat în cele trei decenii închinate de d-sa cooperației românești.

Particularitatea lucrărilor d-lui Dr. A. Galan o formează nu numai că ne înfățișează specificul cooperației românești, dar are curajul de a arăta în scris defectele pe care le prezintă sistemul cooperației noastre și mijloacele ce trebuesc luate, lucru mai rar întâlnit în lucrări similare.

Autorul începe cu înfățișarea însemnătății întreprinderilor cooperative pentru salariații din industrie și micii proprietari din agricultură arătând că prin cooperație aceștia obțin maximum de satisfacere a trebuințelor lor cu maximum de folos și de rentabilitate pentru micile capitaluri sau exploatări, aducând o creștere a veniturilor lor din muncă. Arătând nașterea și desvoltarea cooperației moderne ajunge cu mult succes să delimiteze și să definească sfera de acțiune a întreprinderii cooperative ca fiind întreprinderi colective al căror principiu este interesul muncii (pag. 23).

Vorbind de scopul economic al cooperativei care este satisfacerea trebuințelor și realizarea de beneficii insistă asupra democratizării beneficiilor spunând că din acest punct de vedere cooperativa este antagonista societății de capitaluri. Inchee partea întâia a lucrării arătând că societatea cooperativă nu-și poate realiza scopul ei fără autonomie și neutralitate politică, spunând că, cooperativele sunt organizațiuni de esență comercială și cu scop social.

Partea a doua a lucrării este intitulată : **„Gândirea și sistemele cooperative în România** și cuprinde două capitole distincte : Teoria și acțiunea cooperativă în țările Europei și Evoluția gândirii și a sistemelor cooperative atât în perioada

antibelică în vechiul regat, în ținuturile alipite, cât și teoria și practica cooperativă în România Mare.

In mod documentar autorul ajunge la cocluzia că:

1. In majoritatea țărilor din Europa cooperația este destul de desvoltată, cu deosebire însă că după structura economiei sociale deosebite a fiecărei țări, în unele predomină anumite forme, iar în altele chiar o singură formă.

2. Numai în România organizația cooperativă este unitară și impusă prin lege. Pentru întreaga mișcare cooperativă în toate celelalte țări, ținând seama că interesele consumatorilor și producătorilor sunt antagoniste, vom găsi cooperativele federalizate după nevoile reale identice ale diverselor categorii sociale și după anumite sisteme cooperatiste care asigură o bază solidă mișcării și o independență reală a ei față de autoritatea publică.

D-l Dr. Galan documentează cum s'ar putea desvolta cooperația la noi arătând că după legea din 1935 problema cooperației române devine numai o chestiune de organizare, statul neavând decât rolul unui prieten sfătuitor și a unui educator priceput, întrucât s'a dovedit că cetățeanul român nu e refractar ideii cooperatiste. Problema cooperației românești ar fi, — cum frumos încheie și autorul, — ca **„Teoria să fie coborîtă din nou în brazdă spre a face să rodească fapta cooperativă"**.

Dr. I. Mărculescu
Profesor

Arătați înaintașilor voștri că ați știut să trageți profit din sfaturile și lucrările lor și încredințați publicitatea reclamelor, precum și bilanțului întreprinderii unde lucrați, la:

REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

care este condusă de colegi ce reprezintă și apără interesele noastre.

Comerțul interior în cadrul unui plan economic

— **Comunicarea d-lui Dr. V. M. Ioachim la Academia Generală a Economiștilor** —

Miercuri 18 Ianuarie a. c., d. dr. V. M. Ioachim, a făcut o comunicare la Asociația Economiștilor cu subiectul de mai sus.

Domnia-Sa spune că abia în ultimul timp problema comerțului interior a fost încadrată în programele economice, întrucât s'a constatat că procesul producției și circulației bunurilor este în strânsă legătură cu modul de organizare și funcționare al distribuției.

Astăzi costul distribuției este destul de mare, ceiace face ca bunurile să ajungă la consumator cu un preț ridicat fără ca aceasta să însemne un profit mare pentru comerciant, căci cheltuelile de regie reprezintă un procent foarte ridicat. La aceasta contribuie o mulțime de factori, între care un rol destul de important îl are organizarea internă a întreprinderii și organizarea generală a comerțului în interior.

D-l dr. V. M. Ioachim examinează problema comerțului interior prin prizma următoarelor obiective ce trebuie urmărite metodic încontinu s. a. **raționalizarea, românizarea, organizarea profesională și formarea unei etici superioare a comerțului.**

Arată stadiul comerțului nostru din acest împătrit punct de vedere și ceiace s'a făcut și ar rămâne de făcut în această direcție.

Domnia-Sa vorbește de factorii cari contribue la raționalizare precum : organizarea contabilității, educația profesională, strângerea și publicarea de informații și date statistice asupra activității întreprinderilor, încurajarea, recompensarea, etc. Măsurile de îndrumare și control nu pot să intre în amănuntele organizării interne a unei întreprinderi nici nu trebuie să stăvilească spiritul de inițiativă și desvoltarea formelor moderne de comerț, căci loc este pentru toate formele de întreprinderi : mari, mici, cooperative, etc.

D-l dr. V. M. Ioachim arată ce s'a făcut în străinătate în această direcție și expune acțiunea desfășurată de Camera de Comerț Internațională pentru a se moderniza și raționaliza organismul distribuției.

Noua organizare a Ministerului Economiei Naționale, va da posibilitatea și în România ca să se ajungă la o mai bună cunoaștere și organizare a funcțiunei de distribuție.

Am luat parte la discuție: d-nii prof. Gh. Tașcă, președintele asociației, prof. Ștefan Dumitrescu, dr. B. Solacolu, dr. Cioriceanu și Rădulescu-Tanir.

Dela Consiliul Superior
al Corpului contabililor experți și autorizați

Consiliul Superior a trimis următoarea telegramă:

D-lui Mareșal al Curții Regale,

Insuflețiți de Inaltul îndemn al M. S. Regelui Carol al II-lea și după pilda mai marilor țării, actuali și foști diriguitori, Consiliul Superior al Corpului Contabililor Autorizați și Experți, creat prin legea din 1921, în adunarea plenară anuală sub președinția d-lui Decan Nicolae Butculescu, a hotărît în unanimitate înscrierea tuturor celor 15.000 (cincisprezece mii) membrii la cele 70 secțiuni județene în „FRONTUL RENAȘTERII NAȚIONALE", de care va depinde viitorul Țării sub Inalta și Înțeleapta conducere a Iubitului nostru Suveran.

Ne vom conforma întocmai Regulamentului decretat.

Vă rugăm a prezenta M. S. Regelui, respectoasele noastre omagii de adâncă admirație și supunere.

(ss) Decan **N. Butculescu**; (ss) Pro-decan prof. univ. **Sp. Iacobescu**; (ss) Director **V. M. Ioachim**; (ss) Secretar-general **Dr. P. Drăgănescu-Brateș**; Consilieri: (ss) Prof. univ. **Gherron Netta** (ss) **I. Ghițescu**; (ss) **Ilie Mecu, C. Teodorescu** și **Gh. Ionescu** Inspectori generali B. N. R.; Directori: (ss) **N. Ioanițiu**; (ss) **Th. Nițu**; Profesori: (ss) **Mărculescu**; (ss) **Gh. Huber**; (ss) **Al. Costache**; **P. Firică**, delegatul Basarabiei; Vice-președ. secției Ilfov (ss) **V. Ionescu**; Secretar (ss) **Pristăvescu.**

* * *

La această adresă, d-l Decan N. Butculescu a primit telegrama de mai jos:

PALATUL REGAL
București

M. S. Regele mulțumește pentru sentimentele de omagiu exprimate cu prilejul înființării „FRONTULUI RENAȘTERII NAȚIONALE".

Directorul Secretariatului
Particular al M. S. Regelui
EUGEN BUHMAN

Secțiunile Județene ale Corpului sunt convocate în Adunarea generală ordinară la Sediul Secțiunilor pentru Duminică 29 Ianuarie a. c. respectiv 5 Februarie a. c. ora 10 dim. la ordinea zilei fiind:

Darea de seamă a Consiliului de Administrație
Raportul Cenzorilor
Aprobarea bilanțului și a contului de venituri și cheltueli
Proectul de buget pe anul 1939.

Sâmbătă 7 crt. s'a ținut ședința plenară anuală a Consiliului Superior, sub președinția D-lui Decan Nicolae Butculescu.

S'a luat cunoștință și s'au ratificat măsurile luate de biroul Corpului pentru ca toți membrii Corpului să se înscrie în **„FRONTUL RENAȘTERII NATIONALE"**, prin Secțiunile județene.

S'a aprobat situația financiară pe anul 1938 și proectul de budget pe anul 1939.

S'a aprobat acordarea gradului de expert contabil candidaților cari au reușit la examenele ce s'a ținut la București și Cluj în Decembrie 1938.

S'a hotărât ca Absolvenții fostei Școli Superioare de Comerț a Ministerului Muncii, înscriși în Corp în 1932 și 1935, rămân mai departe în Corp, dacă au o școlaritate de cel puțin

6 ani de învățământ comercial și dacă au depus examenul ce s'a instituit atunci la Corp.

S'a aprobat lei 3.000 (trei mii lei) pentru „Studiul Analitic de contabilitate agricolă", de Aug. Em Dorwagen.

S'a delegat D-l Dr. P. Drăgănescu-Brateș și Gh. Huber, ca reprezentanți ai Corpului la CAPIR.

D-l Prof. Spiridon Iacobescu a adus în discuție anteproectul pentru organizarea unui colegiu economic, în care ar intra și Corpul Contabililor.

Discuțiile asupra acestei chestiuni ca și asupra participațiunilor la breslă a funcționarilor a rămas în continuare penru Duminică 15 Ianuarie a. c.

Dela Corpul Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț și Liceelor Comerciale din România

La 21 crt. s'a ținut ședința Corpului Absolvenților Școalelor Comerciale, discutându-se anteproectul pentru organizarea unui Colegiu technic economic.

S'a votat în unanimitate următoarea moțiune :

Corpul Absolvenților Școalelor superioare de Comerț și Liceelor Comerciale din România, luând în discuție anteproectul pentru organizarea unui Colegiu Economic, constată că legiferarea unui asemenea colegiu este necesară mai ales azi când factorul economic este pe primul plan.

Consiliul însă consideră că ideia încorporărei Corpului Contabililor în acest colegiu nu este justificată nici prin funcțiunea ce fiecare profesiune o îndeplinește, nici prin tradiție, nici prin unitatea de concepții, care trebuie să stea la baza unei organizări.

Contabilitatea constituie și din punct de vedere științific și din punct de vedere technic o disciplină de sine stătătoare așa încât existența unui Corp eventual al unui Colegiu al Contabililor de toate categoriile este pe deplin justificată, așa după cum a dovedit-o legea din Iulie 1921, pentru creiarea Corpului.

Paralel poate funcționa un Colegiu economic pentru reglementarea funcțiunilor ce nu sunt cuprinse în legea Corpului Contabililor Experți.

Încurajați pe colegii comercianți și industriași

Colegii noștri sunt rugați să dea tot sprijinul lor comercianților și industriașilor membrii ai Corpului.

Dăm mai jos câteva firme dintre cele ce ni s'au comunicat:

DUMITRU MOCIORNIȚĂ

Fabrică de pielărie, încălțăminte, confecțiuni, str. Apele Minerale Nr. 31. Magazin de vânzare, str. Carol Nr. 29. Sucursale în principalele orașe.

I. CONSTANȚIU

Galanterie, Calea Victoriei

N. CARAIANU

Institut de litografie, str. Puțu cu apă rece Nr. 75

ȘTEFAN GEORGESCU

Depozit de vinuri, str. Epicol Nr. 36

KURT MOTT

Depozit de vinuri și șampanie, str. Puțu cu apă rece Nr. 53

LAZĂR IOSIF

Magazin de mercerie și galanterie

D. P. NICULESCU-RITZ

Magazin de coloniale și delicatese, str. Carol Nr. 54

I. N. ONEA

Comerţul articolelor artistice de sticlărie, metal şi bachelită, tocuri rezervoare, creioane, etc., str. Bursei Nr. 3

ILIE G. GEORGESCU-PITEŞTI

Magazin de mercerie, galanterie, parfumerie, articole muzicale şi Radio, articole fotografice cu laborator de lucrări fotografice, str. Craiovei Nr. 3

Colegiale

— Cu prilejul vizitei făcute de colegii noştrii D-nii: Prof. Univ. Gr. L. Trancu-Iaşi, Prof. Univ. Sp. Iacobescu, Dr. P. Drăgănescu-Brateş, Dr. V. M. Ioachim, Aureliu Marinescu, I. C. Negrescu şi Gh. Dubovan la Sanatoriul Saint Vicent de Paul, unde d-l N. Butculescu, Preş. Corpului Absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ şi Liceelor Comerciale din România, şi Decanul Corpului se găsea suferind, d-l Prof. Univ. Gr. L. Trancu-Iaşi, Preşedinte de onoare al Corpului Contabililor a dedicat următoarea spirituală epigramă:

„Decanul nostru Butculescu
Odată'n viaţă-i sfânt în rol
Când reşedinţa-i temporară
Este la Saint Vincent de Paul".

— Intre candidaţii reuşiţi la examenul ţinut la Secţia Ilfov în zilele de 10-14 Decembrie 1938, pentru obţinerea gradului de expert contabil a fost şi D-l Georgescu M. Ioan.

— D-l Gh. Vasiliu, expert-contabil, Vice-Preşedinte al Secţiunei Vâlcea, a fost numit pe timp de 2 ani membru în Comisiunea de Control a Casei *„Intreprinderile Comunale"*.

— D-l Octav Rotărăscu, membru în Consiliul de Administraţie al Secţiunei Vâlcea, avocat distins din Baroul de Vâlcea a trecut cu succes examenul de magistrat.

— D-l Dr. Dem. Zottu, membru în Consiliul de administrație al Secțiunei Vâlcea, fost Inspector financiar al circ. 34 de Inspecțiune R.-Vâlcea, a fost numit șeful Serviciului Financiar de pe lângă Rezidența Ținutului Olt, in locul Domniei-Sale fiind transferat D-l Inspector Ilie Florescu.

— D-nii: **Prof. C. Bungețianu, N. Penescu, Petre Firică** și **Șt. Moțoi,** au fost numiți în Comitetul central al Oficiului de organizare și asistență al negustorilor.

— D-l **P. Niculescu-Ritz,** a fost numit în Comisiunea centrală a meseriilor.

— D-l **Ștefan Georgescu,** a fost numit în Comisiunea de judecată pentru înscrierea firmelor.

— D-l **Prof. Sp. Iacobescu** și **D. I. Dumitriu,** au fost numiți cenzori la Oficiul de asigurare și asistență al negustorilor.

— D-l **Dr. V. M. Ioachim,** a fost numit cenzor la Oțelăriile Malaxa.

— D-l avocat **Mihai Borcea** expert-contabil, membru în consiliul secției Iași, a fost numit prim-ajutor de primar al Municipiului Iași.

— D-l **August Dorwagen** expert-contabil a fost ales membru corespondent al Academiei Regale a Contabililor din Bologna (Italia).

D-l **Ioan Suma** expert-contabil, a fost avansat administrator financiar.

— „In noua eomisiune interimară a Camerei de Comerț și Industrie Iași, majoritatea membrilor numiți sunt membrii ai Secțiunei Iași și anume d-nii: Vasile Aslan, director al Băncii Românești Iași, expert contabil, Camil Motaș, expert contabil director al Soc. de Locuințe Eftine și Nicu Angelescu contabil autorizat, mare comerciant, Comisarul guvernului pe lângă Camera de Comerț și Industrie Iași, este d-l Constantin Coțianu, directorul Băncii Naționale suc. Iași și președintele Secțiunei Corpului Contabililor Iași".

Director se caută pentru o bancă din Slatina, salariat cu 5.000 (cinci mii lei) lunar și locuință. A se adresa la Administrația Revistei Generale de Comerț și Contabilitate

---

Rugăm pe colegi să ne trimită scurte știri colegiale.

BANCA ROMANEASCA S. A., BUCUREŞTI

Reg. Bancar No. 43 din 29. X. 1934

BILANŢUL LA 31 DECEMBRIE 1938

ACTIV — **PASIV**

ACTIV	LEI	LEI
CASSA:		
numerar efectiv	508.511.956	
disponibil B. N. R.	300.650.009	
disponibil C. E. C.	6.307.684	815.469.649
DISPONIBIL LA BĂNCI:		
în străinătate		288.169.317
BONURI DE TEZAUR — lombardabile B. N. R. v. n. 500.000.000		500.000.000
din cari angaj. v. n. 30.000.000 v. r. 30.000.000		
PORTOFOLIU DE TITLURI:		
Titluri Româneşti — cu venit variabil:		
acţiuni cotate la bursă v. n. 39.297.000 v. r.	41.555.000	
din cari angaj. v. n. 850.000 v. r. 793.800		
acţiuni necot. la bursă v. n. 223.484.467 v. r.	49.349.089	90.904.089
din cari angaj. v. n. 2.605.200 v. r. 400.962		
PLASAMENTUL FONDULUI DE REZERVĂ:		
ef. publ. gar. Stat sau lombard. B. N. R. v. n. 200.105.789		61.622.645
din cari ang. v. n. 103.569.780 v. r. 44.980.184		
PORTOFOLIU DE SCONT:		
Plătibil în ţară:		
cambii fără garanţii	228.089.221	
„ garantate cu efecte comerciale	108.660.753	
„ „ „ titluri	72.921.414	
„ „ „ mărfuri	94.096.000	
„ „ „ ipoteci	52.277.117	
„ „ „ div. şi scris. garanţie	31.519.257	
„ „ „ gaj agricol	355.000	587.918.762
Din port. de mai sus se află reescont B.N.R.:		
cambii fără garanţii	21.035.000	
„ gar. cu efecte comerc.	1.205.577	
„ „ titluri	200.000	

PASIV	LEI	LEI
CAPITAL SOCIAL		350.000.000
FONDURI DE REZERVĂ:		
rezervă legală		150.000.000
FONDURI DE AMORTISMENT:		
pentru creanţe dubioase	118.000.000	
pentru imobile	22.000.000	140.000.000
DOBÂNZI NEREALIZ. LA CREANŢE DUB.		5.888.069
DIFERENŢE DE CURS NEREALIZATE LA VALUTE STRĂINE		11.681.744
DIFERENŢE DE CURS NEREALIZATE LA PORTOFOLIUL DE TITLURI:		
tiluri cotate	19.139.498	
plasamentul fondului de rezervă	23.766.510	42.906.008
DEPUNERI SPRE FRUCTIFICARE:		
Din ţară:		
la vedere:		
cu livrete de Economie la purtător	26.772.085	
cu livrete de Economie nominative	626.017.071	652.789.156
CREDITORI:		
Din ţară		
în „lei“		
la vedere 2.614.258.332		
pe termen 123.489.340	2.737.747.672	
în „valute străine:		
la vedere	281.017.843	3.018.765.515
Din străinătate:		
în „lei“		
la vedere 163.688.934		
pe termen 470.520	164.159.454	
în „valute“		
la vedere 1.444.356		
pe termen 100.693.000	102.137.356	266.296.810
		3.285.062.325

„ „ „ titluri	142.167.575		
„ „ „ mărfuri	791.471.889		
„ „ „ ipoteci	282.122.700		
„ „ „ gar. div. şi sc. gar.	510.052.620	2.264.326.075	
Pentru cari sunt cambii de circulaţiune :			
	In portof. Reesc. B.N.R.		
pt. deb. fără gar.	179.640.284 16.000.000		
„ „ gar. ef. com.	20.418.212 —		
„ „ „ titluri	61.745.644 14.000.000		
„ „ „ mărfuri	331.436.772 33.500.000		
„ „ „ ipoteci	197.543.558 36.049.000		
„ „ „ div.	159.360.688 2.000.000		
	950.145.158 101.549.000		
în valute străine :		62.748	
		2.264.388.823	
Din străinătate : — în „lei“		20.965.959	2.285.354.782
DEBITORI DIN OPERAŢIUNI LA TERMEN :			
în „lei“		79.865.349	
în devize		124.372.090	204.237.439
CREANŢE IN CONVERSIUNE CONF. LEGII DIN 7/IV/1934 :			
	Cota legală de plată		
în portofoliu	138.410.919	31.876.888	
reescontate la B. N. R. . . .	26.920.508	20.828.722	52.705.610
	165331.427		
PARTICIPAŢIUNI :			
în ţară :	In portof. Gajate		
la Intrepr. Industr.	50.359.340 31.840.661		
la alte Intreprinderi	30.588.601 11.400	82.200.001	112.800.002
	80.947.941 31.852.061	30.600.001	
IMOBILE :			
Pentru uzul propriu şi înmagaz. de mărfuri			
Pentru locuinţe funcţionari		59.370.000	
Alte imobile		20.000.000	127.000.000
MOBILIER		47.630.000	1
CONTURI DIVERSE			4.141.432
CONTURI TRANZITORII			37.128.384
		Total	5.167.452.112

La B.N.R. efecte scont	38.871.577	
„ „ cambii circul.	101.549.000	140.420.577
2. — In conversiune (cota redusă) :		
la B. N. R.		26.920.508 167.341.085
SECURI ŞI ORDINE DE PLATĂ EMISE :		
simple :		
cu plata în ţară		35.864.638
cu plata în străinătate		667.337 36.531.975
DIVIDENDE NERIDICATE :		1.051.356
CONTURI DIVERSE		20.799.744
CONTURI TRANSITORII		10.450.437
BENEFICIU NET :		
Report din anul precedent		22.987.607
Beneficiu anului curent		56.308.199 79.295.806
	Total	5.167.452.112

Scutirea de impozit comercial se acordă și absolvenților fostelor școale comerciale elementare sau superioare

(Ordin circ. Nr. 429.472 din 19 Decembrie 1938)

Prin ordinul circular Nr. 218.279 din 10 Octombrie 1938, s'a specificat că scutirea de impozite prevăzute de art. 39 al legii pentru organizarea învățământului comercial secundar din 1 Aprilie 1936, se acordă numai absolvenților de gimnazii și licee comerciale și licențiaților Academiilor Comerciale.

Cu adresa sa Nr. 219.477/938, Ministerul Educației Naționale ne arătă, însă, că regulamentul pentru organizarea și funcționarea Consiliului de îndrumare, se prevede că avantagiile acordate de legea învățământului comercial secundar privesc atât pe absolvenții gimnaziilor și liceelor comerciale și licențiații Academiilor Comerciale, *cât și pe absolvenții fostelor școale comerciale elementare sau superioare.*

In consecință, vă rugăm a lua măsuri pentru a se acorda beneficiile legii menționate și absolvenților fostelor școale comerciale elementare sau superioare, care își întemeiază o intreprindere comercială pe cont propriu.

Desigur însă, că și această nouă categorie de contribuabili trebue să îndeplinească absolut toate condițiunile fixate prin ordinul circular precedent.

O decizie importantă pentru absolvenții școalelor comerciale superioare

Prin decizia Nr. 2000, Comitetul de direcție al Institutului Național al Cooperației, a dat o decizie prin care diplomații Academiei de Studii Cooperatiste cu bacalaureatul teoretic sau comercial, Școala Superioară de Comerț și Școala Normală cu diploma de capacitate la bază, să fie considerați în aceleași drepturi la încadrare cu licențiații în funcțiunile ce depind de Institutul Național al Cooperației.

Rugăm stăruitor pe colegii noștri, ca atunci când vin încasatorii pentru plata abonamentului să nu-i mai amâne. Orice deplasare costă bani și timp. Nu avem prea mult nici de una nici de alta.

Jurisprudențe fiscale

Impozit comercial. — Firmă streină. — Condițiuni de impozabilitate. — Reprezentanță. — Sarcina probei. — Art. 2 l. c. d. [1])

Nu sunt impozabile firmele streine, cari primesc comenzile în țara de origină, și de acolo facturează direct pe numele clientului român, expediind direct marfa în România. Faptul de a avea în România o firmă intermediară, cari colectează comenzile dela cumpărătorii români, comunicându-le firmei streine, care urmează a accepta sau să refuze executarea, nu atrage impozabilitatea ; elementul determinat pentru impozabilitate, fiind numai transmisiunea proprietății mărfurilor pe teritorul român.

Asupra recursului făcut de societatea anonimă W. Glück Fii, prin reprezentantul său legal în potriva deciziunei cu nr. 114 din 1938, a Comisiunei I de Apel, pentru așezarea contribuțiunilor directe de pe lângă Inspectoratul General al Capitalei prin care în majoritate respinge apelul făcut de recurentă în contra procesului verbal de impunere cu nr. 81 din 25 Mai 1936 al instanței speciale de pe lângă administrația financiară a sectorului II negru.

Având în vedere susținerile părților.

Asupra motivelor II și III de casare în cuprinderea următoare :

„Exces de putere și violarea art. 2 și art. 30, din legea se contribuțiunilor directe paragraful 79 din instrucțiuni, ce prevăd că se impun la impozitele elementare personale fizice sau juridice, pentru veniturile realizate în țară, fără altă considerațiune, decât aceia a realizării unor venituri, din exercitarea unei întreprinderi, stabilindu-se venitul impozabil în fiecare an pe baza venitului anului precedent".

„Exces de putere și denaturarea situațiunei reale de fapt întrucât instanța de apel constată în mod abuziv, că a-și fi reprezentant al firmei streine impusă prin procesul verbal de impunere, deși nu există nici-o dovadă la dosar din care să se rezulte pretinsa mea calitate de reprezentant al acestei firme".

---

[1]) Din Revista Administrației Financiare nr. 133, din 15 Noem. 1938.

Având în vedere că din deciziunea atacată cu recursul de față și de celelalte acte ale dosarului se constată, că prin procesul verbal de impunere nr. 81 din 25 Mai 1936 Firma I. G. Nef, din Herisan, Elveția prin Firma Wilhelm Glück Fii București str. Oituz nr. 3 a fost impusă pentru comerțul de pânză țărănească la un venit net elementar de lei 402.800.

Că în potriva acestui proces verbal firma Wilhelm Glück declarând apel a susținut prin motivele scrise ale apelului cum și oral înaintea Comisiunei de apel, că în mod greșit a fost considerată reprezentanță, a firmei din Elveția, neavând această calitate, că nu este nici depozitara acestei, d-sa lucrând cu această firmă ca comisionar numai în măsura recomandării a diferite case din țară cărora firma streină le trimite direct mărfurile prin facturarea pe numele acestora, deci convenționea de vânzare și acceptațiunea prețului este astfel încheiată în țara de origină a firmei streine.

Că însă Comisiunea de apel prin deciziunea atacată cu recursul de față respinge această apărare a recurentei respingându-i și apelul în fond, iar pentru a da această soluțiune, Comisiunea de Apel motivează că întrucât apelanta nu a prezentat nici-un document comercial din care să rezulte că acceptațiunea prețului a avut loc în streinătate, prezumția este că operațiunea comercială a luat ființă și a fost definitivată în țară prin reprezentant, sub această prezumție instanța de apel, în lipsa unei dovezi concrete, o deduce din dispoziționea art. 406 cod. comercial, în mod eronat indicat în corpul deciziunei nr. 106 de sub titlul „despre societate în nume colectiv" și mai departe motivează, instanța de fond, că apelanta neprezentând nici-un contract sau scrisoare de reprezentanță dintre ea și firma streină nu poate caracteriza legătura juridică, și în acest caz consideră nedovedită pretențiune recurentei, că nu face decât să recomande diferite case din țară și că convenționea de vânzare și accepțiunea prețului a avut loc în țara de origină a firmei streine-recte în Elveția.

Având în vedere că prin dispoziționile art. 2 legea contribuționilor directe se prevede că streinii, persoane fizice sau juridice, cari au domiciloul sau sediul central al întreprinderii lor în străinătate vor, fi impuși pe veniturile realizate în țară.

Că aceste dispoziționi legale, au fost precizate prin deci-

ziunile comisiunilor centrale fiscale și instrucțiunile Ministerului, în sensul că firma streină pentru a putea fi impusă în România și deci a se socoti că s'a realizat un venit în țară, trebuie să fi exercitat comerțul efectiv în țară la o sucursală sau să fie avut un depozit de mărfuri în consignație la reprezentanții lor legali, adică firma străină să fi rămas proprietara mărfii și pe teritoriul țării românești.

Că față de acestea, se cere deci ca venitul să fie realizat în România, prin operațiuni comerciale încheiate pe teritorul României, și prin urmare nu sunt impozabile firmele, cari primesc comenzile în țara de origină și deacolo facturează direct pe numele clientului român și expediază direct marfa din România deoarece în această împrejurare, firma streină nu realizează în țara românească nici unbeneficiu impozabil, toate operațiunile comerciale necesare realizării beneficiului, petrecându-se în țara de origină, iar marfa când intră pe teritorul României, este proprietatea cumpărătorului român.

Considerând că textul art. 2 din legea contribuțiunilor directe nu impune veniturile trase în orice mod în România, ci numai cele realizate în țară prin operațiuni comerciale, făcute pe teritorul țării noastre, indiferent de felul acestor operațiuni și de condițiunile în cari ele s'au încheiat în România.

Având în vedere că faptul de a avea în România o firmă intermediară ce colectează comenzile dela cumpărătorii români, și pe care le comunică firmei streine, care urmează să accepte sau să refuze executarea, nu schimbă întru nimic situațiunea din punct de vedere al impozabilității, caracterul de impozabilitate al veniturilor se stabilește în urma împrejurării că în țară e o firmă intermediară : misit, voiajor, comision, casă de reprezentanță, etc. ci pe elementul substanțial că transmisiunea proprietății mărfurilor să se facă neapărat pe teritorul țării noastre.

Având în vedere că în speță de cum s'a arătat mai sus, comisiunea de apel, respinge apelul recurentei, pe considerațiunea că ea ar fi reprezentanta firmei streine I. G. Nef din Herison Elveția, fără să arate pe ce probe se sprijină afirmațiunea sa, iar în apel care are caracter devolutiv, fiscul adică cel ce afirmă, urma să dovedească această afirmațiune, ori ea nu a făcut nici-o probă în acest sens.

Considerând că comisiunea de apel sprijinindu-și soluțiunea dată numai pe baza de simple prezumțiuni trase din dispozițiunile art. 406 cod comercial și pe cnosiderațiunea că recurenta nu a făcut proba negativă, —ignorând cu desăvârșire principiul administrațiunei probelor, conform cărui principiu, fiscul avea obligațiunea legală să facă dovada afirmațiunilor sale, că firma streină de care s'a vorbit mai sus, ar avea o sucursală în țară, și că deci ar fi exercitat efectiv comerțul în România, printr'un reprezentant legal, realizând din această exercitare venituri pe teritoriul țării românești,— constitue din partea comisiunei de apel un vădit exces de putere și violarea textului de lege citat, astfel încât recursul urmează a fi admis.

Considerând că întrucât nici din procesul verbal de impunere și nici din celelalte acte aflate la dosarul de fond, nu rezultă elemente de impozabilitate afirmate prin deciziunea comisunei de apel urmează a fi casată fără trimitere fără a mai discuta și celelalte motive a căror examinare este inutilă și a se anula procesul verbal de impunere.

In revista de Comerț și Contabilitate Nr. 12 din Decembrie 1938, apărută în Ianuarie 1939, am reprodus după revista „Administrația Financiară" Nr. 133-938, apărută în Noembrie 1938, o jurisprudență, după care impozitele adiționale și drumuri se admit la scădere conform art. 31 din L. C. D. (pag. 651).

Pentru a nu se produce confuziuni, menționăm că această jurisprudență s'a dat sub regimul contribuțiilor directe d'inainte de 1 Aprilie 1938, — Prin legea din 1 Aprilie 1938 s'a precizat că prin impozitul comercial se înțelege impozitul elementar plus complimentarul și **impozitele adiționale**, aceasta ca să nu se mai dea loc la nici-o controversă (vezi art. 31 pct. 10 relativ la scăderi publicat în Monitorul Oficial Nr. 76 din 1 Aprilie 1938 pag. 1708) și pe care îl reproducem textual: „Cheltuelile diverse sau cheltuelile generale, privind strict întreprinderea și fără de care venitul anului de impunere n'ar putea fi realizat, între care intră și cele de întreținere și asigurare **afară de impozitul de față elementar, complimentar și adiționalele sale, de orice natură, care privește însăși obiectul întreprinderii**".

Cereri de înscriere

In Corpul Contabililor Autorizați și Experți Contabili

Secția Arad: Pomans Alexandru, în gradul de contabil stagiar.

Secția Bazargic: Dumitru Marcu, Aurel S. Biju, Ioan Mavrodief, Petcov At. Ivan, Petcov At. Mihai, în gradul de contabili stagiari.

Secția Brașov: J. Steffes. Holtrich Kurt, Simion Maihail, Kauser Iosif, Karl Schreiber, Creangă Ioan, în gradul de contabili stagiari.

Secția Craiova: Eracle Biculescu, Sabetay H. Saul, Gh. N. Popa și D-tru I. Lustig, în gradul de contabili stagiari.

Secția Chișinău: Neaga Dumitru, Lunev Lev, Steinberg Lev, Nichitin Grigore, Turcanu Alexe, Costin Victor, Vacernea Dionisie, Rugescu Grigore, Ghicu Gleb, Aga Vladimir și Mateescu Petre.

Secția Iași: Lupovici Iosif, Solomovici S. Moses, Mitelman D. Moriț, Haim Haim.

Secția Ciuc: Gavril Vitos, în gradul de contabil autorizat.

Secția Lugoj: Balaci Dumitru, în gradul de contabil autorizat.

Secția P-Neamț: Rozenstein Avram și Laufer Șulem, în gradul de contabili stagiari.

Secția R.-Vâlcea: Dumitru Dăncilă, în gradul de cont. stagiar.

Secția Sibiu: Rudolf Schüller, în gradul de contabil stagiar; Mircea Olteanu și dr Erich Schütz, în gradul de contabili autorizați.

Secția Tecuci: Cuberschy Vladislav, în gradul de cont. stagiar.

Secția Trei Scaune: Breabăn Ștefan, în gradul de contabil stagiar; Donjan Ștefan, Nagy Alexandru, Nicolae Zăblan și Cosma Margareta, în gradul de contabili autorizați.

Secția Tighina: Marcman Volf și Goldmacher Matisiu, în gradul de contabili stagiari.

Secția Vaslui: Sofia Martin, în gradul de contabil stagiar; C-tin Gh. Theodorescu, în gradul de contabil autorizat; Carol Francisc, în gradul de contabil autorizat.

Avansări la gradul de contabil autorizat

Secția Arad: Klein Iosif.

Secția Bazargic: Petre Stoica, Vasile Udriște și Fizdel Isac.

Secția Craiova: Pândaru I. Nicolae, Pohl Grigore. Beru Moisescu și Const. I. Angica.

Secția Lugoj: Danielis Zoltan, Milevoi Alexandru, Murariu Andrei, avansat la gradul de contabili autorizați și cari din eroare s'au trecut la **Ridicări de suspendări**, în revista Nr. 12 Dec. 1938, pagina 659.

Secția R.-Vâlcea: Mihail C. Constantinescu, Mircea Dumitrescu, Sebastian Ionescu și Marin Sebastian Ionescu.

Secția Trei Scaune: Mănoiu I. Samuil și Schustek Gheoghe.

UZINELE DE FIER ŞI DOMENIILE DIN:

REŞIŢA

CAPITAL SOCIAL 750.000.000 LEI

BUCUREŞTI III, STR. VASILE ALEXANDRI No. 4

ADRESA TELEGRAFICĂ: „REŞIŢANINA"

TELEFON: 219-47, 219-48, 219-49

Fier de comerţ, Grinzi I şi U, Fier fasonat, Table groase şi mijlocii, Şini şi material mărunt pentru ecartement normal şi îngust, Schimbători, Macazuri, Incrucişări, Poduri şi alte construcţiuni de fier, Plăci turnante, Vagoane, Piese de vagoane. Osii, Bandaje, Roţi de oţel turnat, Perechi de roţi complete

LOCOMOTIVE

PENTRU ECARTEMENT NORMAL ŞI ÎNGUST

Materiale turnate din oţel şi fontă, Piese de foraj, Buloane, Şuruburi, Nituri, etc., etc.

Electro-Motoare, Dinamuri, Generatoare, Transformatoare

Instalaţiuni complecte de centrale electrice, industriale şi comunale, Echipament electric pentru industria petroliferă, Atelier de construcţiuni pentru aparate şi unelte de sondaj, Armament şi muniţiuni, Pluguri şi alte unelte agricole, Nicovale, Lopeţi, Sape, etc. Mortar şi cărămizi refractare în calităţi superioare garantate, Mangal, etc.

MINE, FABRICI ŞI DOMENII

La Reşiţa, Anina, Bocşa, Oraviţa, etc.

BUSINESS INTERNATIONAL MACHINES

COMPANIA ELECTROCONTABILA

WATSON S.A.R.

BUCUREŞTI. — B-DUL BRĂTIANU, 22

TELEFON 4-38-17

MECANIZEAZA
RAŢIONALIZEAZA

IN INDUSTRIE

Contabilitatea generală
Contabilitatea materialelor
Postcalculaţia
Salariile
Controlul stocurilor
Inventarele
Economatul
Investiţiile şi amortizările
Controlul bugetului
Facturarea

PRIN SISTEMUL

„HOLLERITH"

MAŞINI CU CARTELE PERFORATE

Adresa :

ATENȚIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ției Revistei :

BUCUREȘTI, I. — STR. TEILOR No. 12

BIBLIOTECA ASTRA
SIBIU

ANUL XXVIII. — No. 2 PUBLICAȚIE LUNARĂ Februarie 1939

REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

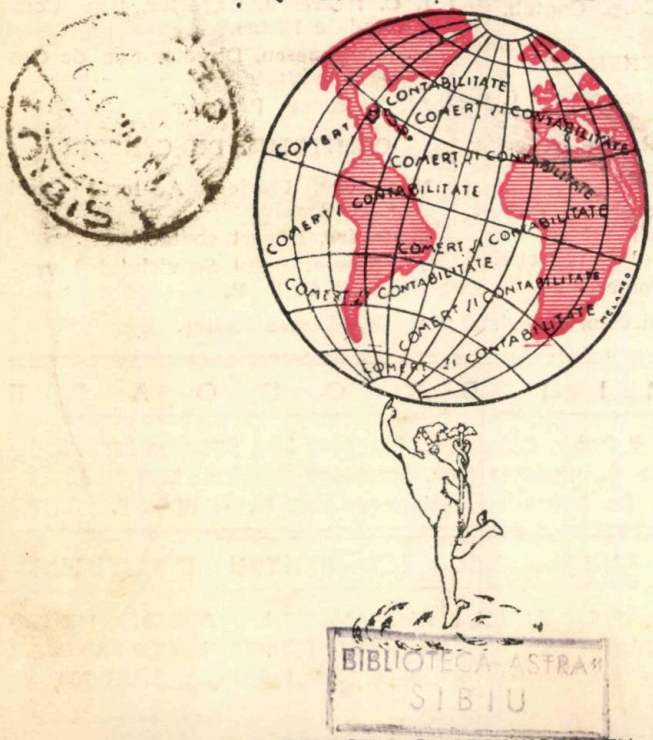

BIBLIOTECA ASTRA
SIBIU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR Nr. 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
† **Boltuş Lucian,** Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.,** Bancher.
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert.
† **Herbst Otto,** fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Secret. g-l al Teatr. Naţi
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C. F. R.
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ.
† **Rosen Isac,** fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura".
† **Stănculescu I .V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Secretar Camera de Comerţ.
Membru în Comitetul de redacţie.

Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Fost Preşedintele Corp. Contab. Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Subdirector la Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Director Centrala Cooperativelor de Consum.
Membru în Comitetul de redacţie.

S. M. Blumenfeld, Comerciant.

N. K. Constantinescu, Expert contabil.

P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.

Andrei Gheorghiu, Profesor.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.

Iosif D. Lazăr, Comerciant.

I. C. Negrescu, Director, Soc. Com. Locuinţe Eftine.

Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.

Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu, Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.

I. Mazăre, Expert contabil.

Th. Sersea, Şeful Serviciului Inventarierii C. F. R.

Directorul revistei : **P. Drăgănescu-Brateş.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., N. Arghir, Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Profesor univ. Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Profesor univ. Gr. Trancu-Iaşi, Ştefănescu Alex. N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL 1000 LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BĂNCI POPULARE LEI 200

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

CUPRINSUL :

M. I. Mihăilescu :	Corpul Contabililor şi Colegiul Economiştilor	65
Elena Polichron :	Cum înţeleg învăţământul comercial	69
Dr. Alex Tănăsescu :	Cartelul şi Sindicatul în România	73
Dr. P. Drăgănescu-Brates :	Contabilitatea publică în Statele Unite	79
Dr. V. M. Ioachim :	Carnet de contabilitate simplă pentru agricultori	85
C. Demetrescu :	Conturi Efecte reescontate şi Diverşi efecte reesc.	88
T Beriu Polak :	Planul conturilor şi contabilitatea unitară	93
Paul Mark :	Problema Planului Contabil	97
Dr. Ion Ghelasse :	Braşovul centru comercial românesc	101
Ion Tăcutu :	Chestiuni fiscale : Despre Amortisment	103
* * *	Recenzii.—Jurisprudenţe	107
* * *	Dela Consiliul Superior.—Dela Secţiuni.—Colegiale.	114

Corpul contabililor şi Colegiul Economiştilor

In şedinţa Consiliului Superior al Corpului contabililor experţi şi autorizaţi din 7 Ianuarie 1939, D-l prof. univ. Spiridon Iacobescu a adus în discuţie anteproectul pentru organizarea unui Colegiu al economiştilor, în care ar urma să intre şi Corpul contabililor.

Citind acest rezumat al şedinţei, mi-am propus, în calitatea mea de „Membru al Corpului contabililor" să fac această întâmpinare.

Corpul Contabililor şi Colegiul Economiştilor pot fi două „Instituţii" cu totul deosebite ; deşi : Intre aceste „Instituţii" şi între „Membrii lor" ar fi cea mai mare afinitate instructivă, cu tot scopul distinct ce ar avea de atins fie care din ele.

N'am înţeles însă punerea în discuţie, în chiar şedinţa Consiliului superior al corpului contabililor, a propunerii, ca: „Corpul contabililor" să intre în organizarea „Colegiul economiştilor".

In realitate :

Un contabil poate să fie economist.

Un economist nu poate să fie contabil.

Cel dântâi are o cultură specială şi o profesiune.

Cel de-al doilea are numai o cultură specială.

Pe lângă aceasta :

Contabilii îşi au „Instituţia" lor, cu tradiţia ei, care a trăit, trăeşte şi va trăi, urmând legea progresului social, cu toate neajunsurile întâmpinate.

Economiștii își au Instituția lor, cu tradiția ei, care a trăit, trăește și va trăi cu toate variatele schimbări ce i s'a adus de diferitele legi și măsuri de guvernământ, mai cu seamă în ultimele timpuri.

Contabilii, ca și Economiștii, deși nu așa de numeroși ca aceștia, au fost reprezentați în diferite locuri și în toate timpurile de personalități apreciate, întrebuințate în rezolvări de probleme de interes personal, social și de stat, în afară de preocupările economiștilor.

Astfel : Babilonenii aveau pe Nebo ohi iddim, mare financiar, care era preferat, față de ori care altul, pentru facerea actelor celor mai dificile ; la Athena, republica însărcină pe Phormion și Passian cu verificarea operațiunilor financiare ; iar afacerile înmulțindu-se se făcu deosebirea financiarilor de contabili.

Monastirile : Olymp, Delphi și mai cu seamă Delos, cari se bucurau de foarte mare încredere devenind adevărate bănci, publicau situațiuni periodice de valorile ce le aveau în posesiune.

In Galia, sub dominațiunea romană, fiecare cetățean ținea registre pentru necesitățile vieței.

Sub Justinian (VI secol) bancherii ereau așa de numeroși că se constituiră în Colegiu sau Corporațiune, și erau obligați a ține registre, pentru care trebuia să îndeplinească anumite cerințe legale.

Asemenea : Bancherii florentini și venețieni (XIV secol).

Aceștia se deosibeau de ceilalți cetățeni, formând grup separat, ai căror membrii se distingeau, atât ca grup, cât și ca indivizi ai grupului, având un spirit și un caracter propriu ; ceea ce făcea ca, fie care membru să aibă un sentiment și o judecată care-i făcea să se deosebească de alți indivizi cari aparțineau altor grupe de cetățeni.

Având în vedere descrierea făcută de Richardo Samuel, încă din secolul XIII, Casierii comuni (banquieri) cari au perfecționat ținerea de registre, creind : „Inregistrarea la partide duble", se bucurau de o așa mare încredere, că comercianți le încredințară să facă în socoteala lor multe din operațiuni : Să încaseze și să plătească sume mari de bani, făcând din ei niște adevărați depositari de bani.

Tot datorită, caracteristicilor grupului, bancherii, contabilii aveau un anumit limbagiu, datorită modului de a înțelege

lucrurile, de a analiza și cordona gândurile, prin care să se înțeleagă indivizii grupului între ei, formând o profesiune deosebită în viața socială colectivă.

In cursul vremurilor, cutoate schimbările survenite în omenire, grație „Instituției" și Culturii contabile, având reprezentanți, ca : Leonardo Fibonaci (1202), [2]) Gerome Cardano (1539), [1]) Frater Lucas Paciolus e Burgo Sepulchri (1494), Jacques Savary; De la Porte, Degranges, Adolphe Guilbault, H. Lefèvre, Eug. Léautey et Ad. Guilbault, Giuseppe Cerboni, (1870), F. Besta, Vincenzo Gitti și Giovani Massa ; reprezentanți de altfel ereau în fiecare țară, după cum au fost și sunt și în țara noastră: D. Iarcu (1844) — Traducere după J. Jaclot — Th. Ștefănescu (1874), Const. Petrescu (1901), I. C. Panțu (1907), N. Butculescu (1906), Gr. Trancu-Iași (1913), G. Alesseanu (1923), Spiridon Iacobescu (1923), M. I. Mihăilescu 1926), Toma Voiculescu, Const. Dumitrescu, Al. Tănăsescu, I. Mărculescu și alții; grupul a trăit, trăiește și va trăi, deosebindu-se de alte grupuri, cași indivizii acestui grup de indivizii altui grup.

In timpurile acestea, contabilii, sunt grupați la noi în baza unei legi speciale sub denumirea de „Corpul Contabililor", Membrii Corpului contabililor, fiind deosebiți în : Contabili autorizați și Experți contabili ; grade obținute în baza studiilor și a examenului. Ei sunt : Absolvenți ai școalelor comerciale și ai Academiilor de Inalte studii comerciale.

Dacă s'ar lua măsuri ca, în Corpul contabililor să fie cuprinși, în 2 sau 3 secțiuni, toate persoanele cari au la bază „Studii de contabilitate", verificate prin anumite lucrări sau examene, și îndeplinesc atribuțiuni și funcțiuni de diferite grade la : stat, regiune, comună și particulari, atunci numărul lor ar crește foarte mult și n'ar mai fi nevoie, sub acest raport, fie chiar prin nume, o unire cu economiștii, ci ar forma singuri un „Colegiu al Contistilor" (Contabiliștilor).

Dacă însă se are în vedere numai cultura specială a membrilor grupurilor, și ar trebui ca contabilii să formeze un colegiu cu economiștii ; atunci, fiecare din specialiști, vor forma 2 mari grupe separate, sub denumirea de :

Colegiul Contabililor și Economiștilor ; iar fie care grup după necesitate, două, trei secțiuni, după desemnarea membrilor fie cărui grup.

In ori ce caz, n'ar putea fi vorba de o intrare a contabililor în „Colegiul economiștilor", fără nici-o distincțiune a unora față de alții.

Contabilii din Corpul contabililor, patron sau profesionist salariat, își are o profesiune distinctă, față de celelalte profesiuni, cari, având în vedere :

Educațiunea și Specialitatea membrilor grupului, au perspectiva unui viitor, mai apropiat sau mai îndepărtat ; după cum vor ști să se cultive și să se comporte în societate, care să fie invidiată de mulți alți profesioniști, ei având la bază un moral cu o tradiție seculară, și obișnuiți cu dificultățile și grija conducerii și conservării unui patrimoniu : propriu, particular sau public.

Când voi avea cunoștința de „Proectul de lege al creierii unui Colegiu economic" voi mai reveni.

M. I. MIHĂILESCU
Profesor, expert-contabil

Cum înțeleg învățământul comercial elementar

Tendința Ministerului Educației Naționale de a îndruma școlărimea secundară mai mult spre învățământul practic este de lăudat, — dar — a desființa liceul teoretic și a încuraja liceele comerciale, fără însă a le da acestora o programă cu un pronunțat caracter practic, — este a trata o chestiune aproape numai teoretic.

Voi încerca să expun câte-va păreri asupra modului cum cred că ar trebui organizat învățământul comercial elementar, păreri formate prin experiența catedrei și prin observațiuni, ce situații speciale mi-au îngăduit să le fac.

Învățământul comercial elementar ar trebui să grupeze un ciclu de cunoștințe, în baza cărora absolvenții acestui ciclu, — cari nu mai pot continua cursuri superioare, să-și poată asigura prin muncă o modestă existență în întreprinderile noastre.

Pornind dela această idee și ținând seama că acești absolvenți au vârste de 14—16 ani, să vedem întâi ce întrebuințări se pot da acestor copii și apoi să căutăm să-i pregătim în acest sens.

Despre conducerea unei întreprinderi, nu se poate vorbi, — despre organizare de planuri de ad-ție, — deasemenea ; de conducerea contabilității, iarăși nu — de lucrări pregătitoare de bilanț, — tot atât, — evaluarea inventariului după multiplele norme contabile mai puțin, toate acestea sunt lucrări care cer o maturitate în gândire, ce nu se poate căpăta decât prin școală mai multă și cu vârsta.

Dar într'o întreprindere, sunt o serie de lucrări ce pot fi executate cu multă îndemânare de tinerețea absolventă a gimnaziilor comerciale, și cu cât întreprinderile sunt mai mari cu atât astfel de ocupațiuni sunt mai multe. Ar putea lucra în registrele auxiliare scadentare, facturiere, registrul efectelor publice și seria întreagă atât de variată a registrelor auxiliare.

Ar putea scrie la mașină ; cine mai ușor de cât copiii pot prinde dactilografia ! Plecând dela curiozitate și plăcere, ei

pot ușor ajunge dactilografi îndemânatici. Cei cu studii superioare, ar concepe corespondență, rapoarte, — urmând ca cei mici s'o scrie la mașină, — chiar în limbile străine.

Pentru băeți atribuțiile sunt mai variate, ei putând face servicii și în afara întreprinderii. După capacitatea și maturitatea fiecărui copil în parte, ei pot face, — legătura cu poșta, C. F., vama, diverși clienți, furnizori, pot face remiteri de acte și chiar plăți și încasări. Toate aceste atribuțiuni reclamă încredere — ce știut este — se poate ușor găsi la tineret, — întâi pentru curățenia sufletului lor, și apoi pentru satisfacția morală prin încrederea acordată.

Se înțelege, — aceste atribuțiuni încredințate treptat și cu bună voință, vor da elemente ce vor ști să lupte în interesul întreprinderii din care fac parte.

Fetelor li se pot da atribuțiuni ce cer o ordine specială și meticuloasă și care vor fi ușor realizate la vârsta lor fragedă și până când grijile vieței nu le sustrag încă atenția.

Dacă acestea sunt atribuțiile absolvenților de gimnazii comerciale, pregătirea lor trebue făcută în sensul de a-i face să corespundă.

Incepând cu educația morală și națională, acestea trebuesc să fie temeinice, tocmai prin aceia că o parte din elevii acestor gimnazii nu vor mai putea să și-o complecteze după părăsirea școalei decât accidental.

Limba română, franceză și germană, trebuesc temeinic învățate, limba și convorbirea, — lucru nu este greu, cunoscută fiind ușurința cu care prind copiii limbile străine. Va fi însă necesar să se consacre un număr mai mare de ore de predare.

Matematica ar trebui îndrumată astfel încât școlarii să calculeze cu ușurință socotelile procentuale, atât de necesare în calcularea documentelor comerciale, — noțiuni de geometrie în spațiu și plană fără teoreme și foarte temeinică învățare a măsurilor de tot felul și legătura dintre ele, (vol. cap. greut.) (naționale și străine).

Istoria românilor temeinic învățată în cl. III și IV, iar istoria antică, medievală și contemporană numai în formă de povestiri.

Geografia țării posedată serios iar a celorlalte țări și con-

tinente numai pentru legăturile economice și de comunicație cu țara noastră.

Instrucția civică predată astfel încât copii să reție precis, drepturile și obligațiunile lor cetățenești, cu toate că până la vârsta când și le vor putea exercita vor mai trece ani.

Dactilografia trebue să ocupe un număr însemnat de ore pentru a putea pregăti suficient prin exerciții repetate.

Trec acum la studiul zis de bază — contabilitatea —, care acum ocupă un număr important de ore în programă și mai ales un număr de cunoștințe de specialitate, mult prea multe, și mult prea grele pentru copii. Aci trebue adusă cea mai mare reformă.

Având mereu în minte atribuțiile ce absolvenții acestor gimnazii comerciale le pot avea în intreprinderi, vom înțelege ușor ca predarea temeinică a studiului comerțului (acte și documente com), ar trebui să fie preocuparea principală. Dacă se mai învață temeinic registrele, modul lor de întrebuințare cu legăturile lor dintre registrele contab. g-rale și cea auxiliară și dacă se dau noțiuni de contabilitate în partidă dublă, cred că vom pregăti suficient acești copii pentru atribuțiile ce vor avea la absolvirea gimnaziului, și putem spera că le vor rămâne toate cunoștințele date.

Când mă găsesc în clase elementare obligată a preda,..... funcțiunea conturilor, evaluarea inventarului, concordarea situației contabile cu inventarul, teoria amortismentelor, care explicată sumar e atât de abstractă, — și când văd figurile copilărești din fața mea — după dispoziție — ori sunt copleșită de un sentiment de milă — ori amintirile mă duc într'o societate de copii mici care s'ar juca de-a.... contabilitatea iar seriozitatea lor ar fi punctul distractiv pentru noi.

Stiu că părerea de a reduce din orele de contabilitate, pentru a face loc studiilor ce găsesc mai necesare, este combătută de colegii de specialitate, dar îi rog să spue singuri, câți din absolvenții liceelor comerciale și Academiilor comerciale ajung să practice contabiltatea în mod amplu și câți sunt cei ce întocmesc bilanțuri. Ajunge procentul lor la 10% ? Și dacă această este situația, atunci dece să prăpădim vorba noastră și să tocim mintea copiilor cu cunoștințe ce nu vor ajunge niciodată să le aplice. Și apoi, nu trebuie uitat că absolvenții gimnaziilor comerciale sunt destinați să formeze masa micilor

funcționari ; dacă împrejurările i-ar duce în viață să devie și ei mici intreprinzători, cunoștințele temeinice din școală și experiența căpătată din practică, le vor da posibilitatea să-și însușească ușor cunoștințele contabile de care ar avea nevoie pentru a-și putea singuri conduce contabilitatea intreprinderilor lor.

Mai rămâne de cercetat chestiunea practicei comerciale. Admirând bunăvoința cu care Camera de Comerț caută să plaseze pentru practică, elevii și elevele cl. III și IV a gimnaziilor comerciale, trebue totuși să constatăm cu regret că afară de puține cazuri fericite, când copii sunt plasați în birouri și au și șefi ce țin seama de vârsta și nevoile lor de studiu, toate celelalte plasamente, oferă — celor ce vor să vază — un spectacol impresionant al realității situațiilor. Atribuții necorespunzătoare ; — vânzători sau comisionari în interesul intreprinderii sau al celor mai mari ; — câte odată fac și menaj, încarcă și descarcă mărfuri, ambalează în magazii iar deasupra tuturor o atmosferă de necruțare sufletească, care impresionează. Făcută în acest fel, practica comercială nu dă nici un folos practic, ea nu face decât să desguste pe unii sau să abrutizeze pe alții, — după temperament și mediu lor social.

Aceasta este o realitate ce nu poate fi combătută, decât înlăturând consecințele și privind chestiunea numai teoretic.

Mi-am permis a împărtăși aceste păreri în speranța că vom putea oferi și absolvenților gimnaziilor noastre comerciale, pregătirea practică ce oferă școlile minoritare elevilor lor, care fără nici o diplomă răsunătoare, — ocupă cu precădere toate posturile, mici și mari în întreprinderile comerciale. Deci :

Posedarea temeinică a limbilor, mașina de scris, un scris frumos de mână și noțiuni de contabilitate în sensul celor scrise mai sus, iată care cred că trebue să ne fie obiectivul nostru în întocmirea programelor pentru gimnaziile comerciale pentru latura de specialitate.

ELENA POLICHRON
Prof.

Rugăm stăruitor pe colegii noștri, ca atunci când vin încasatorii pentru plata abonamentului să nu-i mai amâne. Orice deplasare costă bani și timp. Nu avem prea mult nici de una nici de alta.

Cartelul și Sindicatul în România

Structura economică a României Mari diferă de cea dinainte de războiu, așa cum ne-o înfățișează cifrele exportului:

Inainte de războiu :		După războiu :	
Produse agricole . .	70 %	Cereale	37 %
Petrol	20 %	Petrol	25 %
Diferite	10 %	Diferite	18 %
	100 %	Lemne	15 %
		Vite	5 %
			100 %

Prin urmare, producția agricolă a scăzut cu 33% din cauza comprimărei prețurilor și a cantității necesare consumului intern, iar petrolul s'a mărit cu 5% intrând în joc și lemnul cu 15% și vitele cu 5%.

Se degajează de azi că România, care n'avea propriu zis o industrie înainte de războiu, deși se găsește și azi legalmente, sub domeniul încurajării, prin faptul că a ajuns după războiu la un stadiu industrial în mod necesar i se ivește și problema cartelurilor și a sindicatelor.

Deosebim trei fraze în desvoltarea industrială a unui Stat modern: 1) Incurajarea, 2) Cartelarea și sindicalizarea și 3) Trustuficarea sau dirijarea.

Ne vom ocupa de legea Cartelurilor și a Sindicatelor, abia arătând pe scurt istoricește și faza încurajărei, în care ne găsim cu legislația noastră astăzi.

Legile, care s'au interesat de industrializare, le putem enumera astfel la prima frază a încurajărei :

1) Legea Costinescu din 1887.

2) Legea Nenițescu din 1912, — sub regimul căruia ne aflăm.

3) Legea d-lui Vasilescu Carpen din 1932.

Pentru faza a doua a cartelelor sindicatelor :

Legea Djuvara din anul 1906.

Legea d-lui Manoilescu din 1931.

Legea d-lui Vasilescu Carpen din 1932.

Legea d-lui Lugoșeanu, 1932.

Legea d-l Dr. Leon (Ministrul Manolescu-Strunga) din 1935.

Trustificarea o urmărește :

Legea Gr. Cantacuzino din 1918.

Legea d-lui Manoilescu din 1931.

Să nu ne mire că aceiași lege e trecută la două fraze, întrucât linia de demarcație este imperceptibilă, privitoare la studiul industrial și atunci legea se ocupă cu amândouă fazele, cum ar fi încurajarea și sindicalizarea. Atomul industrii este întreprinderea.

Starea în România. — După războiu, am avut un adevărat haos în materie de prețuri. Domnul Manoilescu dă în proiectul său de Sindicalizare câteva exemple și anume :

Postavul la fabrică 600 m. și în comerț 1.100 lei metrul, adică cu 85% mai scump în comerț. Fusul de piele cu 46 lei la fabrică și 75 de lei în comerț, — cu 64% mai scump. Cuiele cu 15 lei la fabrică și cu 30 de lei în comerț, adică sută în sută. Sticla cu 57 la fabrică și cu 60 până la 130 lei în comerț, aproape sută în sută.

Aceste date arătau numai deosebirea cea mare ce exista între fabrică și între comerț. **Se ajunge la concluzia că fabricile ar fi trebuit unele dintre ele unite în coaliții ca să suporte și greutățile fabricației, dar și fluctuațiunile crizelor, care n'au încetat să se arate.**

Tot din spirit de prevedere pentru indutria petrolului, cu mult înainte de războiu, Ministrul Costinescu care vrea să împiedice efectele dezastruoase ale concurenței capitalului american prin trustul Standard-Oil, care a încercat în 1907 să acapareze petrolul românesc, **unește producătorii de petrol în anul 1908 sub forma unui cartel lgal pentru a feri consumul intern de concurență.**

Astfel se ajunge la înființarea societății „Distribuția", care are o formă de societate anonimă și alcătuită din producători mari de petrol în țara românească.

Fiecare participă în măsura fixată de Minister prin niște coeficienți, în general, după puterea de producție. Ministrul Constinescu a vrut să realizeze :

1) Reglementarea consumului de petrol lampant în țară.

2) Distribuția consumului petrolului pentru rafineriile din țară.

3) Restabilire de prețuri minimale pentru rafinerii. Impo-

zitele trebuiau să se perceapă la ieșirea din fabrică... „Distribuția" însă, care nu este altceva, decât un cartel sub forma de societate anonimă și care din cauza raționalizării a ajuns la forma de Sindicat să vândă cu un spor de preț.

Impozitele, se perceapeau la ieșirea din fabrică, în loc să se achite la plecarea dela societatea „Distribuția", — care avea un preț mai mare, deși minimal — în cât se realiza un câștig care revine Distribuției și deci fabricanților de petrol care o alcătuesc. Adevărul este că și astăzi petrolul prezintă cele mai mari ciudățenii. Pe când li se favorizează debușeuri interne printr'o distribuție unitară, cu un control modern asupra calității și prețurilor, petrolul tot ridică pretenții asupra altor carteluri. Citâm după o plângere obiectivă a industriei petrolului, împotriva industriei metalurgice, care se pare că a realizat alte înțelegeri :

„Belgia exportă cu 2.35 kilogramul fob Anvers fier co-
„mercial. La noi este 6.35 kilogramul deci o diferență de patru
„lei. Tot astfel avem fierul beton 2.56 fob Anvers, pe când la
„noi costă lei 6.35 iarăși cu o diferență de 4 în plus.

„Pentru produse mai rafinate, cum ar fi tabla neagră, costă
„3.20 în Belgia, la noi vine 8.05, încât, fabrica beneifciază de
„o diferență de 5 lei. Tot astfel în Belgia se găsește tabla nea-
„gră 4mm. cu 3,43, iar la noi cu 8,75. Deci o diferență de 5 lei.
„Alt produs tabla neagră sub 0,5 mm. este în Belgia, iar la
„noi 13.48 diferența de 9. Pentru a nu se da pe seama tarifului
„vamal, se observă că la articolul 1034 arată vama de 4.50 la
„fierul comercial și o taxă de autorizație de 0.30, în total deci
„4.80. Fierul nelucrat pentru laminat și forjat în țară din care
„se fabrică tabla de învelit, are o taxă vamală de 0.20 per kgr.
„(articolul 1032).

„Se obiectează scumpetea mâinii de lucru. Lucrătorul ro-
„mân este plătit jumătate cât cel străin deci deopotrivă de abil.
„Combustibilul lichid al nostru este superior celui din Belgia.
„Să luăm transportul pe 10 tone obținem :

„Liège Frontiera română 2.40 kilogramul.
„Frontieră-Poești 1.73 kilogramul adică total 4.13.
„Dusseldorf-Frontiera Română 1.98 lei kilogramul.
„Frontieră-Ploești 1.33 lei kilogramul total 15.31.
„Vitcovitz-Frontiera Românească 0.85.
„Frontiera Românească-Ploești 1.33, total 2.18.

„Diferența între Vitcovitz-Ploești 2.18 pe când dela o în-„treprindere mare metalurgică la Ploiești 0.85, adică o dife-„rență de lei 1.33 per kilogram.

„De asemenea la cazanele de aburi, taxa vamală 20 lei ki-„logramul. Autorizația de import 6 lei kilogramul. Cifra de a-„faceri 2 lei, total 28 lei.

„Costul unui cazan nevămuit, per kilogram este de lei 25. „deci petrolul plătește o vamă protectoare de 112 la sută. Ca-„blul de sârmă are o taxă vamală de 19 lei kilogramul, plus „autorizația de import 3.80 lei de kilogram cu cifra de afaceri „de 1.75, face un total de 24.55 lei.

„Ori costul unui cablu de sârmă este de 39 kilogramul ne-„vămuit, ceeace aduce pentru petrol o taxă de protecție de 63%.

„Sapa de oțel are o taxă vamală de 18 lei la kilogram, plus „taxele de autorizație 4,80 și cifra de afaceri 1.75, ne dă un to-„tal de 24.55 pe când în țară costul unei sape este de 34 lei ki-„logramul, deci cu 75 la sută protecție.

„Tija de pompare, s'a luat luat decizia recentă, de a nu se „acorda, de oarece se fabrică în țară, dar fabrica mare meta-„lurgică n'a dovedit că se ține de angajamentul contractat".

Aceasta este situația unei industrii cartelată legal, în care se vorbește de salarii fabuloase pentru conducătorii întreprinderilor petrolifere, deși pentru vamă, pentru consumul intern, care e destul de important, nu se realizează mari avantajii.

Noi răspundem astăzi la această situație cu legea de încurajare a lui Nenițescu din 1913.

INCURAJARE INDUSTRIALA

Viața industrială are în sine față de comerț procesul industrial în plus. El e amestecat și cu cel comercial.

Din grija aceasta suplimentară rezultă că industria trebuie să fie încurajată, fiindcă misiunea unui industriaș este mai îndoit de grea de cât a unui comerciant.

Ne ocupăm de legea Nenițescu din 1912. Ea a făcut distincțiunea în a încuraja pe cale industrială întreprinderi cu 20 de lucrători, sau acelea care au un motor cu o forță de 5 H. P. De asemenea mai ținem seama de cooperativele meseriașilor cu 2.000 lei capital și cel puțin 10 lucrători și de societăți coope-

rative sătești cu 20 de lucrători. Pentru a fi mai justă a împărțit întreprinderile în șapte categorii :

I *Industrii cu materia primă din țară.* I s'a acordat ca avantaje la fundare :

a) Posibilitatea de cumpărare a 5 ha. de teren industrial din proprietatea Statului, sau dacă este străin arendarea pe 90 de ani, și cumpărare la naturalizarea lor.

b) Folosirea căderilor de apă pentru procurarea forței motrice.

c) Scutirea la transporturi la Căile Ferate Române : 20% pentru materiale, mașini și aparate necesare înființării fabricelor.

In timpul funcționării :

d) Reducerea prețului transportului 30% pentru materii prime indigene sau străine, și 45% pentru produsele fabricate.

La sfârșitul anului :

e) Scutirea de impozite către Stat, Județ și Comună. Se exonorează prisosul beneficiului net de 3% pe primii 10 ani, 4% în a doua perioadă de 10 ani și 5 % pentru ultmii 10 ani.

II. — *Industrii cu materia primă din țară,* care exportă ¼ din producția lor. Aceleași avantaje dela prima categorie, iar impozitul pe venit e mai scăzut. Primi 20 ani 2%, și ceilalți 10 ani 3%.

III. — *Industrii cu materia primă străină în total sau parțial,* cu aceleași avantaje, numai că în loc de 30 ani se acordă 21 ani. Cu un impozit pe venit mai mare 1%, adică 4% în primii șapte ani și 5% pe altă decadă de 7 ani și 6% în ultimii 7 ani. Nu li se acordă reducerea de 30% pe Căile Ferate și plătesc taxe vamale la materiile prime importate.

IV. — *Fabricile de bere și alcool.* Au fost oarecum neglijate, pentrucă s'a dorit a se lupta împotriva alcoolismului. Se cere ca să denatureze alcoolul, să dovedească că exportă un sfert din el și atunci intră în categoria a doua.

V. *Fabricile de zahăr.* Au fost înlăturate dela avantajele legii pentru încurajarea industriei naționale.

Șantierele navale, fabrici de locomotive, vagoane, industrii de apărare națională. Sunt cele mai avantajate. Reducând impozitul de 2% pe primii 20 ani, 3% pe ultimii 10 ani.

VI. — *Uzini electrice,* la fel cu cele din prima categorie, reducând impozitele, ca la șantierele navale.

VII. — *Meseriași, societăți cooperative de meseriași.*

Nu beneficiază de căderi de apă, de concesionări de teren industrial de 5 hectare, însă le micșorează impozitul cu 1% mai puțin, preferându-i și la licitațiile publice în condițiuni legale.

AMESTECUL STATULUI. Dacă are loc la încurajare, să nu ne mire că va trebui să ia parte activă și în perioada de înțelegere a industriașilor și comercianților, când aceștia constituiesc carteluri și sindicate.

Motivele sunt următoarele :

1) Statul arendează dreptul de a face comerț și industrie și e cazul de a încuraja pe unii și a controla pe alții.

2) Fucnționarii, pensionarii, toți care alcătuiesc Statul, și trăiesc din bugetul lui sunt clienții, cartelurilor și au legătură prin prețul de cumpărare.

3) Dacă Statul n'are posibilitatea să încaseze impozite dela cei care au o activitate productiv economică, va trebui să se acopere împrumuturi și să apese în felul acesta asupra generațiilor viitoare.

4) Lipsa de control poate să aducă panica economică care va produce perturbații și în viața de Stat.

Dr. ALEX. TĂNĂSESCU
Profesor

„CARPATINA"
SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNEASCĂ
PENTRU INDUSTRIA FORESTIERĂ
CAPITAL LEI 125.075.000
BUCUREȘTI. — STR. DR. BACALOGLU Nr. 4
TOATE PRODUSELE FORESTIERE

Contabilitatea publică în Statele-Unite [1])

Contabilitatea publică se poate spune că datează decând s'au organizat statele. Desigur în vremea veche se ţineau socoteli dar în mod rudimentar.

Aproape 200 ani după prima lucrare tipărită despre Contabilitate scrisă de călugărul Luca Paciolo în 1494 la Veneţia, desvoltarea Contabilităţii (dacă primii paşi ai Contabilităţii merită să întrebuinţăm acest termen), se referă mai ales la necesităţile afacerilor şi comerţului.

Se pare că prima încercare de a pune regulă în socotelile publice demnă de a fi notată a fost făcută de Colbert sub Ludovic al XIV-lea către sfârşitul secolului XVII-lea.

La sfârşitul sec. XVII-lea în Anglia a început să se desvolte un sistem financiar naţional care a pus mult temei pe o Contabilitate regulată.

In stadiul de astăzi datează dela 1866, pe baza legii verificărei veniturilor statului.

Statele Unite ale Americei de Nord, nu a dat multă atenţie Contabilităţii Publice până la începutul sec. 20-lea.

Desvoltarea ei a fost stimulată de mişcarea pentru reforma bugetară din ultimii 20 ani.

Inainte de introducerea metodelor bugetare în Statele Unite Contabilitatea Publică nu făcea decât să noteze în mod general operaţiunile financiare şi servea mai mult ca să poată urmări până la un punct oarecare intrarea veniturilor. Nu dădea însă informaţiunile necesare pentru ca acel dela conducerea administraţiei, sau parlamentul, să poată determina politica fiscală a guvernului. Această stare a fost considerabil îmbunătăţită în timpul sec. al 20-lea. Sistemul Contabilităţii Publice, în cele mai multe unităţi guvernamentale din Statele Unite, astăzi cuprinde înregistrarea tuturor operaţiunilor şi oferă informaţiuni sigure şi la zi cu privire la mânuirea banilor publici. Contabilitatea pune la dispoziţie până la un punct, datele statistice necesare pentru a conduce şi executa planul financiar al statului, fiind astfel de un real folos administraţiunii publice, lucru pe care nu-l făcea înainte.

---

*) Din Enghish Encyclopoedia of Social Sciences, ES. Mc. Millan, New-York 1935, vol. I.

Contabilitatea Publică a fost influențată într'o largă măsură de metodele practice în Contabilitatea Comercială.

De fapt s'au depus străduințe pentru ca să introducă partea esențială a Contabilității Comerciale în ținerea socotelilor publice ; astfel s'a introdus balanța de verificare și bilanțul în multe unități guvernamentale. Poate că această tendință să fie datorită faptului că s'a făcut apel la experții contabili experimentați mai mult în afacerile comerciale ca să introducă un sistem de Contabilitate Publică și de sigur că aceștia n'au făcut o apreciere clară a scopului urmărit de guvern în procurarea și întrebuințarea mijloacelor financiare. Scopul unui Stat este deosebit de acela al unei întreprinderi particulare. Cea din urmă, urmărește beneficii, pe câtă vreme Statul nu urmărește acest scop. O întreprindere particulară reduce cheltuelile în vederea sporirii beneficiului, pe când Statul reduce cheltuelile pentru ca să-și micșoreze veniturile.

S'ar părea deci că sistemul de Contabilitate întrebuințat la o intreprindere particulară nu se potrivește întocmai necesităților Statului.

Intr'adevăr el trebuie să fie modificat, sau pus pe o altă bază, când e vorba să fie aplicat la Stat ; el trebuie să urmărească nu a arăta beneficiile, ci a procura luminile necesare pentru a ține un echilibru între veniturile și cheltuelile Statului.

Desigur atunci când este vorba de intreprinderile Statului cu caracter comercial este de preferat a se întrebuința sistemul Contabilității comerciale, dar aceasta nu se potrivește celor mai multe departamente ale Statului, cari nu se susțin prin propriile lor mijloace și nu produc beneficii.

Sistemul modern de Contabilitate Publică constă într'o serie de înregistrări cari se leagă mai mult sau mai puțin între ele și care pot să fie împărțite în conturi generale și conturi de cheltueli. Conturile generale care sunt de un caracter sumar au de scop să exercite un control asupra intrărilor și eșirilor ; ele exprimă deasemenea situația financiară a Statului. Conturile de cheltueli sunt o desvoltare a Conturilor generale; ele oferă informațiuni amănunțite mai ales cu privire la cheltuelile ce sunt de făcut și care sunt necesare pentru buna administrație.

Conturile de cheltueli sunt o născocire recentă care își

are obârșia în creșterea repede a industriei începând de pe la 1900.

Cu aplicație la industrie Contabilitatea cheltuelilor referitoare la prețul de cost s'a desvoltat foarte mult în Statele Unite, mai mult de cât în ori ce altă țară ; dar nu este încă aplicată prea mult în Contabilitatea Statului, limitându-se la activitatea intreprinderilor publice, cu caracter economic, la câteva servicii de pe la instituțiuni și la administrarea bunurilor puse în folosul publicului.

Mișcarea actuală de a îmbunătăți administrația publică tinde să stimuleze aplicarea din ce în ce mai largă a Contabilității prețului de cost în administrația de Stat.

O discuție largă a actualelor forme și procedee de a ține Contabilitatea Publică trece de limitele acestui articol. Este de ajuns să spunem că acestea sunt chestiuni cari sunt determinate în mare parte de cerințele financiare ale guvernului și de informațiunile de care el are nevoie.

Principii noui și o technică nouă sunt azi folosite în legătură cu sistemele de contabilitate ale multor State. De ex. registrele cu foi mobile au înlocuit vechile registre legate ; cele dintâiu sunt mult mai satisfăcătoare și economisesc timpul. Inscrierea în registre se face azi pe cale mecanică : în același timp se trec posturile și la partizi se adună sumele și se scoate soldul.

Mișcările necesare pentru înregistrarea operațiunilor și mânuirea registrelor au fost mult reduse. Pentru a extrage o situație a impozitelor de plată de ex. se bat la mașină dintr'o dată mai multe copii ale situației originale, așa ca să fie suficiente pentru toate etapele succesive ale procedurii plăților. economisindu-se astfel timp și reducându-se posibilitățile de a face greșeli. Mașinile de tabulat sunt privite astăzi ca indispensabile pentru a avea date precise, curat și repede lucrate asupra cheltuelilor sau orcăror date contabile de amănunt, ca de ex. repartiția cheltuelilor pe diferite obiecte.

In practica de toate zilele Contabilitatea Publică se ține având în vedere mai mult mișcarea de numerar, adică înregistrează numai banii primiți și plătiți de Stat.

Ea ne dă informații cu privire la lichidări de conturi, nu ne pune însă la dispoziție date suficiente cu privire la venituri restante sau sume datorate Statului, sau la obligațiunile de

plată pe care le are Statul. Aceste din urmă date sunt foarte necesare pentru a exercita un control bugetar real. Acest fel de date ca și informațiile cu privire la lichidări de conturi sunt puse la dispoziție cu înlesnire de o Contabilitate ținută pe baza sistemului soldului permanent.

Prin acest sistem Contabilitatea arată exact unde se găsește Statul în ori ce moment, în timpul anului fiscal, cu privire la realizarea veniturilor aprobate prin budget și posibilitățile de plată a cheltuelilor bugetare ; ea arată deasemenea fără nici-o dificultate soldurile și valoarea fiecărei proprietăți.

Contabilitatea după sistemul soldului permanent nu a fost adoptată de Stat într'o prea largă măsură, deși este folosită aproape în mod universal în comerț și în industrie.

In Anglia și Franța Contabilitatea Publică este însă bazată pe ținerea socotelilor numai în ce privește mișcarea numerariului.

In Statele-Unite Contabilitatea adoptată de guvernul național și de majoritatea guvernelor locale este limitată deasemenea numai la ținerea socotelilor cu privire la mișcarea numerariului, cu toate că oamenii competenți în Finanțele Publice au recomandat de mult adoptarea Contabilității bazată pe sistemul soldurilor permanente. Acest sistem a fost decurând introdus în câteva administrațiuni ale Statelor federale și în câteva administrațiuni comunale.

Nu există nici un fel de control direct din partea guvernului național al Statelor Unite asupra sistemelor de Contabilitate întrebuințate în statele federale sau în administrațiunile locale.

Totuși multe State federale exercită o supraveghere asupra contabilității administrațiunilor locale din juridicția lor.

Această supraveghere se referă mai ales la forma Contabilității și la procedura urmată în redactarea rapoartelor financiare, în scop de a realiza o oarecare uniformitate.

Câteodată această supraveghere se extinde și la o verificare a Contabilităților locale printr'un funcționar delegat al guvernului Statului respectiv.

Din punct de vedere structural orice guvern trebuie să tindă la o centralizare a Contabilității, mai ales a Contabilității generale într'un singur birou. Acesta a fost ritmul desvoltărei

în municipalitățile Americane, mai ales în acelea cu primărie centrală sau având o formă de guvernământ centralistă.

Astăzi cel mai înaintat sistem de a ține o Contabilitate generală centrală constă într'un birou sub controlul unui șef și care de obiceiu se instalează într'o secție (serviciu) a Ministerului de Finanțe.

Șeful acestui birou trebuie să fie un expert contabil cu titlul de controlor și nici un ban nu se plătește sau se încasează la tezaur fără aprobarea lui. El este responsabil de supravegherea întregului sistem de contabilitate a Statului și de întocmirea tuturor informațiunilor cerute de organele de execuție ale budgetului sau de conducere a finanțelor publice. O verificare aparte se exercită și asupra registrelor ținute de controlor, de obiceiu printr'un reprezentant al puterii legislative.

Acest fel de organizație financiară care se referă la controlul Contabilității nu a fost încă adoptat de guvernele Statelor federale, afară de Virginia și Massachusetts cari au adoptat sistemul aidoma.

Guvernul național este acum pe cale de a răspândi sistemul central de control al Contabilității ; când va ajunge la înfăptuire îl va instala fără îndoială în birourile Contabilității generale, sub direcția unui controlor financiar general ca delegat al parlamentului.

Președintele și raportorul budgetului vor avea să depindă în mare măsură de un birou asupra căruia nu vor avea nici-o înrâurire în ce privește informațiile generale cu privire la executarea budgetului. Ceva mai mult controlorul general va fi de fapt verificatorul propriei lui Contabilități. Acest sistem, se pare, va fi lipsit de oarecare garanții de siguranță și de multe din laturile bune ale sistemului Englez.

In Anglia Contabilitatea Statului este sub supravegherea tezaurului public care este departamentul executiv cel mai mare în materie de finanțe, iar controlorul și verificatorul (cenzorul) general este un reprezentant al parlamentului și exercită o verificare independentă asupra acestei Contabilități și raportează constatările sale parlamentului, A. E. Buck.

Vezi : Accounting ; Auditing, Cost Accounting ; Administration, Public, Government Reporting, Financial, Administrations,

Budget, Public Finance, Expenditures, Public Tax Administrations, Municipal Finances, Government corporations.

Consult. A History of Accounting an Accountants by Richard Brown (Edinburgh 1905) pt. 1 chs ii-iv, Wolf, Arthur H. A Short History of Accountants and Accountancy (London 1912) chs i-vii ; Oackey Francis, Principles of Government Accounting and Reporting (New York 1921) Morey, Lloyd Introductions to Governmental Accounting New-York 1927, Smith, Dorell H. The General Accounting Office, Its History, Activities and Organisation Institute for Government Research Service Monagrophs of the United States Government (Baltimore 1927) ; Buck A. E. Public Budgeting (New York 1929) chs vi-vii, XVI—XVII ; Clevelaur, Fredrick A. Chapters on Municipal Administration and Accounting (New York 1909) chs. vi-XIII ; Eggleston de Witt C. Municipal Accounting (New York 1914). Buck A. E., and others, Municipal Finance (New York 1926) chs II-VI ; Durell, A. J. V. Principles and Prastice of the System of Control over Parliamnetary Grants (London 1917) chs iii-v ; Jéze, G. Cours élémentaire de sciences des finances et de législation financière française Paris 1922) bk i pt. vi. ch. ii. ; Schwarz, Otto, Formelle Finanzverwaltung in Preussen und Reich (Berlin 1907).

Valentini, G. B. Organismi finanziari contabili e di risconto nello stato, with a preface by Alberto de, Stefani (Milan 1924) Monetti, Ugo, Le amministrazioni centrali dello stato e l'ordinamento dei controli ; i ministeri, le ragioneri centrali, la ragioneia generale dello stato, la corte dei conti, Biblioteca di ragioneria applicata, vol. 1 no. 1 (Turin 1926) Ossanov von Ehrenthal, Benno Sistematistische Darstellung des Ostereichisschen Staats-Kassen und Verrechnungswesens (Vienna 1902) Maass, A. Das Kassen-und Zahlungswesens des Staates im Königreich Belgien (Stuttgart 1911) ch. ii.

Traducere de **Dr. PETRU-DRĂGĂNESCU-BRATEȘ**

CUGETARE

Comerțul înavuțește omenirea și nu păgubește pe nimeni.

Vorbind de comerț înțelegem serviciul de a desface bunurile; excludem speculațiunea pură. Brateș

Carnet de contabilitate simplă pentru agricultori

Acesta este titlul unei foarte interesante broșuri pe care anul trecut Institutul de cercetări agronomice al României, Secția de Economie Rurală, a împrăștiat-o gratuit printre agricultorii mici și mijlocii —știutori de carte spre a-i obișnui cu ținerea socotelilor și spre a aduna Institutul un material foarte prețios de documentare.

Carnetul acesta întocmit cu toată claritatea de conducătorul Secției, d. Prof. dr. N. Cornățeanu, actual Ministru al Agriculturii, constitue primul pas hotărâtor în introducerea contabilității în gospodăriile țărănești, aducându-se prin aceasta un element în plus în Serviciul raționalizării exploatărilor agricole.

Incă dela constituirea Corpului Contabililor experți și autorizați, întemietorul acestui Corp, d. Prof. Gr. L. Trancu-Iași, a pus în discuția Corpului întroducerea contabilității la sate și de sigur că nu a fost pentru Prezidentul de onoare al Corpului o satisfacțiune mai mare ca aceea când în calitate de Profesor la Academia de Inalte Studii Comerciale —a distribuit studenților veniți dela țară câte un asemenea carnet pentru a-l completa în timpul vacanțelor.

Este un început îmbucurător, care, suntem siguri că are cei mai mari sorți de izbândă, dacă se perseverează pe această cale și dacă toți cei ce au vreo legătură cu viața de la țară și cu contabilitate, dau concursul lor.

Carnetul este intitulat modest „Contabilitate simplă", însă aceasta nu înseamnă că se mărginește numai la unele mișcări patrimoniale, cum era pe vremuri contabilitatea în partida simplă, când se ținea de obicei socoteală numai de relațiunile cu terții.

In acest carnet se oglindește întreaga viață a exploatării și gospodării țărănești atât în ce privește starea averii cât și în ce privește activitatea cu zile lucrate, cu cheltueli necesitate de exploatare, de menaj, cu rezultatele brute ale exploatării, așa încât din toate aceste date se poate ușor alcătui atât Bilanțul cât și contul de Profit și Perdere de cel ce ar voi să transpună aceste date în contabilitatea dublă.

D. Prof. Cornățeanu a făcut foarte bine că nu a speriat pe săteni cu contabilitatea în partida dublă, ci le-a cerut să facă în rubrici anume întocmite însemnările, așa cum se prezintă faptele în agricultură.

Astfel: In prima rubrică se notează: Repartiția suprafeței cultivate după cultură și producția obținută în cursul anului contabil (1 Martie—28 Februarie), — în a doua parte a carnetului se notează : *Inventarul* în înțelesul, pe care îl are acest cuvânt în contabilitate, nu în înțelesul restrâns de: inventar agricol sau mobilier.

Deci, aci găsim aranjate, pe categorii, toate elementele patrimoniale ș. a. *Pământ* cu specificarea fiecărui fel (arabil, fânețe, păduri, pășuni, etc. 2) *Construcții* (case de locuit, locuri de casă, magazii, șoproane, pătul, etc.), 3) *Imbunătățirea terenului* (Drenaje, irigații), 4) *Plantații* (vie, pomi, pădure), 5) *Vite și Păsări* pe categorii, 6) *Mașini și Unelte* cu specificarea lor, 7) *Provizii,* 8) *Bani* și *Datorii de încasat, 9) Alte lucruri de inventar.* Aceasta ca activ iar ca pasiv 10) Datorii pe categorii, între cari intră și Datorile rămase de plată din timpul anului pentru : impozite, izlazuri, salarii, etc.

A treia parte a carnetului este rezervată notării zilnice a încasărilor și cheltuelilor după felul lor cu o recapitulație lunară, fără a face desemnarea pe conturi ca în contabilitate. Cine vrea însă poate s'o facă după datele din carnet.

Intr'o rubrică separată se notează produsele ce se iau din gospodărie pentru hrana familiei și a muncitorilor cu ziua pe cantitate și valoare cu o recapitulație.

Tot în acest carnet se mai notează membrii familiei cari muncesc în exploatare, asemenea persoanele străine angajate cu anul, luna sau cu ziua, cu arătarea zilelor întrebuințate de muncitori străini.

Carnetul începe prin câteva pagini de „Lămuriri" în cari d-l prof. Cornățeanu dă toate explicațiile pentru ca însemnările să poată fi făcute de orice știutor de carte, arătând importanța acestor însemnări atât pentru agricultori cât și pentru agricultura țării.

Pentruca să îndemne pe agricultori să țină aceste socoteli, se dă un exemplu, cari, spre regretul nostru, nu prea se confirmă în realitate. Se spune că „un comerciant mic, cu o prăvălie ce valorează mult mai puțin ca pământul unui sătean, își

ține socotelile și numai așa poate să-și dea seama cum merge, încotro merge și cum trebue să meargă mai bine".

Desigur, așa ar trebui să fie, însă acești comercianți mici și uneori și mai măricei sunt așa de puțin convinși de foloasele contabilității că nu pierd nici o ocazie ca să ceară să fie scutiți de ținerea registrelor comerciale.

Iar instituțiile chiar oficiale de reprezentare ale comerțului au sprijinit această tendință sub cuvânt că este o sarcină prea grea pentru un negustor a ține socoteli sau că nu este în stare să le țină.

Este o ofensă gratuită ce se aduce negustorului de azi, care nu mai poate spune că nu știe carte iar cine știe să scrie și să citească, cu puțină bunăvoință poate foarte bine să-și facă însemnări, așa cum se cere și pentru agricultori.

Organizațiunile profesionale, dacă vor să servească pe negustori să ia exemplu de la Institutul de cercetări agronomice și să întocmească registre model de contabilitate pentru micii negustori, așa după cum în alte țări s'au întocmit chiar contabilități tip în partida dublă cu Bilanț și cont de Profit și Pierdere pentru detailiști de către Asociațiunile lor.

Dr. V. M. IOACHIM

E. WOLFF
SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ
BUCUREȘTI. — STR. DR. ISTRATE No. 7

Cazane cu aburi. — Rezervoare de fier de orice mărime. — Construcțiuni de fier. — Destilatoare și Agitatoare. — Transmisiuni Moderne. — Injectoare de ars Păcură. — Instalațiuni de încălzire Centrală.

Mare depozit de articole technice în Str. Sf. Dumitru, 3 Motoare «DEUTZ», Mașini-Unelte, Scule, Pompe, etc.

Conturile Efecte reescontate și Diverși Efecte reescontate *)

Se discută de câtăva vreme problema efectelor reescontate. După apariția regulamentului legii pentru organizarea și reglementarea comerțului bancar, în care se stabilește și formularul de bilanț-tip, obligator intreprinderilor bancare, Corpul Contabililor a discutat în mai multe ședințe, între altele, și chestiunea : dacă contul Efecte reescontate este un cont de activ patrimonial sau unul de evidență.

Deși discuțiunile au fost foarte interesante, totuși părerile au rămas împărțite.

Mai târziu, D-l Dr. V. M. Ioachim a reluat în discuție această chestiune, într'un articol privitor la conturile de ordine și de evidență (Rev. G-rală de Comerț și Contabilitate Nr. 10, 11 și 12 din 1937).

Și de această dată părerile au rămas împărțite.

In școală elevii învață că efectele rescontate formează un activ de evidență separat de cel patrimonial ; în manuale problema este tratată în acelaș sens ; numai în practică, potrivit normelor regulamentului legii comerțului bancar, chestiunea este soluționată într'alt sens.

De aceea cred că este necesară o discuție cât mai largă și susținută, pentru a găsi soluțiunea cea mai justă a acestei probleme.

In acest scop, în ce mă privește voi încerca a trata chestiunea de mai sus, pornind de la noțiunea conturilor de ordine și de evidență și voi continua cu stabilirea naturii juridice a girului.

In ce privește conturile de ordine și de evidență doctrina și practica contabilă s'au pronunțat aproape în unanimitate în sensul că :

---

*) A se vedea Rezultatul discuțiunilor, cari au avut loc la Corpul Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț cu privire la Bilanțul tip publicat în Revista No. 1 din anul 1935 pag. 24.

Cu această ocazie s'a considerat întocmit dispoziția dată de formularul tip din Regulamentul legii bancare, care trece angajamentele din reescont într'un cont de pasiv propriu zis, nu într'un cont de evidență (N. R.).

1. Conturile de ordine și de evidență au de scop să evidențieze raporturile juridice rezultate din :

a) Primirea sau darea unor valori cu condiția de a se efectua anumite servicii de : păstrare, incasare, vânzare sau folosință ;

b) Primirea sau darea unor valori în garanție ;

e) Obținerea unor drepturi sau contractarea unor obligațiuni condiționate (eventuale).

2. Conturile de ordine și de evidență funcționează întotdeauna paralel și nu se pot amesteca cu alte conturi patrimoniale, întru cât ele sunt considerate ca fiind conturi extrapatrimoniale.

Revenind la problema contului „Efecte reescontate", trebue să precizăm că acest cont se deschide cu ocazia girării unei cambii sau bilet la ordin.

Prin natura sa, cambia este un titlu girabil.

Doctrina juridică a stabilit că girul este o *declarațiune accesorie de voință expresă,* prin care posesorul legitim al cambie o *transmite* unei alte persoane, cu toate drepturile inerente și își asumă nu numai față de noul beneficiar ci și față de toți ceilalți posesori succesivi, *obligația de a garanta* acceptarea și plata cambiei de către debitorul ei. Se observă că, la prima vedere, girul ar avea aceeași natură juridică ca și cotractul care intervine între trăgătorul și beneficiarul unei cambii întrucât girantul făgăduiește giratarului de a face să i se plătească la scadență valoarea ei sau de a o plăti el însuși, în caz contrar.

Se deosebește însă de acest contract prin aceea că în timp ce la contractul dintre trăgător și tras obligațiunea este principală, la contractul dintre girant și giratar obligațiunea de plată este accesorie obligațiunii principale de transmitere a cambiei girate.

Girul are la bază o „cauză debendi", rezultată dintr'o convenție anterioară a cărei executare se face *predând titlul cambial prin gir.*

Intru cât *girul transmite cambia cu toate drepturile ei,* el ar reprezenta o nouă cambie sau bilet la ordin, girantul fiind trăgătorul sau eminentul, iar giratarul fiind beneficiarul înscrisului. Ceeace se transmite este un drept de credit, constatat materialmente prin titlul cambial.

Prin gir, fostul beneficiar s'a desbrăcat de toate drepturile

sale de creditor, și rămâne debitor în regres, ceeace înseamnează că *girul produce 2 efecte juridice* și anume :

1. Transmiterea proprietății cambiei sau biletului la ordin cu toate drepturile lui ;

2. Contractarea accesorie a unei obligațiuni condiționate de plată.

Această obligațiune devine certă pentru fostul beneficiar din momentul în care obligațiunea debitorului cambial nu a fost îndeplinită, deci la scadență.

Dacă însă debitorul plătește cambia, această obligațiune încetează — se stinge. Vedem dar că obligația de plată luată prin gir este afectată de o condițiune.

Cum contabilitatea se grefează în aplicațiunile sale pe materia juridică, care devine astfel materia înregistrabilă — obiect al contabilității — este firesc ca și în privința efectelor reescontate, contabilitatea să urmărească natura și efectele juridice ale raporturilor de drepturi și de obligațiuni, ce decurg din reescontarea efectelor comerciale.

Am arătat mai sus că practica obișnuiește a considera efectele reescontate ca făcând încă parte din patrimoniul nostru, cu toate că au eșit prin reescontare, justificând aceasta pe faptul că până la achitarea lor suntem angajați față de noul beneficiar.

Cum însă acest angajament este afectat de o condițiune el nu este un angajament pur și simplu, cum ar fi cel afectat de modalitatea termenului și deci nu ar deveni un astfel de angajament decât în evetualitatea îndeplinirii condițiunei de care este afectat — ipoteza neachitării cambiei de către debitorul ei.

Fapt cert este însă că *efectul a eșit din patrimoniul nostru . că prin gir, am transmis titlul cambial cu toate drepturile lui ; că deci noi ne-am desbrăcat de toate drepturile noastre de creditor.*

Acesta este primul efect principal al girului, pe care noi contabilii trebue să-l evidențiem printr'o înregistrare patrimonială, din care să rezulte eșirea din proprietatea noastră a efectului girat.

Al doilea efect al girului este *angajamentul accesoriu și condiționat de plată*, pe care-l vom evidenția în contabilitate printr'un articol de ordine.

Dacă am da o altă interpretare ar însemna să ajungem la situaţiuni destul de curioase.

In acest caz, dacă scontăm un efect ar însemna că efectul nu este în proprietatea noastră, ci numai în posesiunea condiţionată şi deci nu trebue să intre în potrimoniul nostru, întrucât aparţine încă girantului şi deci o valoare nu poate fi în acelaş timp în patriomoniul a 2 persoane.

Afirmaţiunea că *efectul a eşit numai din posesiunea* noastră prin gir, este deci neîntemeiată. Efectul girat a eşit efectiv din proprietatea noastră, deci din patrimoniul nostru.

Tot prin analogie, după o astfel de teorie ar însemna că dacă vindem un imobil şi garantăm pentru caz de evicţiune, imobilul nu ar fi eşit din patrimoniul nostru, ci numai din posesiunea noastră şi ca atare ar trebui să-l ţinem ca fiind în patrimoniul nostru până la stingerea acestei obligaţii.

Chestiunea analogiei cu mărfurile trimise în comision, pe care o invoacă unii autori în sprijinul unei soluţii contrarii, nu se poate aplica în materie de reescont, întrucât o marfă trimisă spre vânzare în comision este încă proprietatea noastră — în calitate de consemnanţi — consemnatarul care posedă marfa fiind un mandatar — un delegat al nostru — însărcinat cu vânzarea lor şi cu obligaţia de a ne preda contravaoarea lor în caz de vânzare.

Din această cauză mărfurile şi-au schimbat numai posesorii, proprietarul rămânând tot consemnatarul.

Este deci firesc ca în contabilitatea consemnantului aceste mărfuri să nu fie considerate ca eşite din patrimoniu şi deci să se înregistreze printr'un articol de evidenţă numai schimbarea posesorului sub condiţiunea de vânzare.

Consemnatarii de mărfuri=Mărfuri trimise în consemnare iar la decontare să se facă înregistrarea care să evidenţieze eşirea mărfurilor prin articolul

Următori la = *Mărfuri*
Cassa
Comision

De asemenea în contabilitatea consemnatarului mărfurile intrate nu sunt proprietatea sa şi ca atare ele se vor înregistra printr'un articol de ordine

Mărfuri în consemnaţie = *Consemnanţi de mărfuri*

In concluzie, efectele prin reescontare ies din patrimoniul nostru și intră în patrimoniul celui ce le-a primit la scont.

Această eșire se înregistrează prin creditarea contului Efecte scontate.

Pentru evidența angajamentului nostru condiționat, ca efect accesoriu al transmisiunii titlului cambial prin gir, se va face o înregistrare de evidență și extrapatrimonială :

Ef. reescontate=Diverși Ef. reescontate.

Efecte girate=Angajamente din gir.

In acest mod am înregistrat cele 2 efecte juridice ale girului și anume :

1) Transmiterea drepturilor noastre asupra cambiei prin creditarea contului Efecte scontate;

2) Angajamentul condiționat de plată ca accesoriu al transmisiunei cambiei prin gir, prin articolul de evidență de mai sus.

C. G. DEMETRESCU
Profesor

SULZER FRERES

Uzine în Winterthur (ELVEȚIA)

BUCUREȘTI III
Str. D. A. Sturdza, 17

Motoare Diesel dela 25 până la 20.000 C. P — Locomotive Diesel — Automotoare Diesel — Mașini cu aburi — Cazane cu aburi de orice fel — Turbine cu aburi — Pompe centrifugale — Pompe de foraj — Ventilatoare — Mașini frigorifere — Fabrici de ghiață — Abatoare — Incălziri centrale de toate sistemele — Instalațiuni de ars păcură, de uscătorie, de condiționare a aerului — Instalațiuni sanitare moderne

Planul conturilor și contabilitatea unitară

(Urmare)

A rămas contul „Amortismente lunare" cu soldul creditor de Lei 120.0000 (12×10.000). Petnru soldarea lui ar trebui să facem înregistrareo :

Ct. Amortismente lunare = *Ct. Profit și Pierdere*
Lei 120.000

După aceste ultime trei înregistrări ct. Profit și pierdere ar prezenta Lei 90.0000 la debit, drept amortismente, iar la credit suma de Lei 120.000, — ceeace ar pare cam curios cititorului conturilor de încheiere. Deaceea în locul ultimei înregistrări, facem :

Ct. Amortismente lunare = *Ct. Rezultate lunare*
Lei 120.000

Iiar în ct. Profit și pierdere în figura numai soldul contului „Rezultate luanre".

Care este situația din punctul de vedere al rezultatului. In ct. „Prof. și Pierd" figurează la Debit 90.000, — iar la Credit (indirect prin ct. „Rezultate lunare) Lei 120.000, — deci un rezultat pozitiv de 30.000, — datorat fatpului că în timpul anului am calculat amortismente mai mari, decât cele reale calculate după investiținile. Dacă cele două sume, — suma amortismentelor calculate în timpul anului și amortismentul calculat la sfârșit — ar fi egale, n'ar rezulta penru ct. Profit și pierdere nici o influență, ceeace este și logic, deoarece amortismentele le am înglobat lunar, — precum am văzut — în prezent de cost al produsului.

CLASA 4. CONTURI DE MAGAZIE ȘI DE SALARII

Caracterul acestei clase este că în conturile ei se înregstrează valori, a căror evidență este încredințată unor mânuitori speciali. Magazionerul ține un registru de materii prime (*), în care se trec materiile intrate și ieșite. Din punct de vedere contabil și de calculație, materiile ieșite din magazie se pun în debitul consumatorului acestor materii. Se trec ori în debitul conturilor etapelor de cheltueli (secțiile principale ori secunda-

re ale intreprinderii) sau se trec direct în debitul contului „Fabricație". Această chestiune o vom lămuri prin exemple practice de planuri contabile. In orice caz însă aceste înregistrări se vor face pe baza rapoartelor magazionerului.

Clasa ceasta cuprinde numai conturile **valorilor** administrate în magazie. Magazia, este însă și un serviciu al intreprinderii ca și celelalte servicii de producție, de vânzare, de producere de forță motrice, etc. Cheltuielile (salarii, luminat etc.) acestui serviciu se înregistrează la conturile respective de cheltueli și uremează drumul celorlalte cheltuieli.

In planul conturilor se pot rezerva conturi pentru materiile, pentru care, din cauza naturii lor, nu putem sau nu dorim să ținem registre de magazie. Acesta este situația combustibulului. Consumarea acestuia nu se poate înregistra dela caz la caz ; se poate constata pe cale indirectă. Diferența între două inventare, la care se adauga cantitățile intrate dela furnizori, se consideră drept consum.

Se înțelege că gestiunea unor astfel de materii necesită un control special. In caz contrar dăm ocazie la fraude iar, în orice caz negligența necontrolată și neînlăturată duce la stabilirea greșită a consumării acestor materii, ceeace determină pe urmă o calculație greșită.

CLASA 4. mai cuprinde și conturile de salarii, lefuri și anexe (asigurări sociale etc.). Salariile de fapt reprezintă contra valoarea unor bunuri incorporale : mâna de lucru, care intră în produs ca și materiile prime. Și socoteala salariilor e ținută de un serviciu special, așa că decontarea lor se face în mod asemănător cu aceea a materiilor prime, descrisă mai sus.
iar creditarea contului „Salarii" se face prin debitul conturilor pentru cari s'au plătit acestea. Pentru salariile pentru producție directă se poate debita direct contul „Fabricație", s'au se debitează secția respectivă. Pentru salariile secțiunilor auxiliare e mai bine de a debita conturile secțiilor respective. Astfel vom putea controla cheltuieli fiecărei secțiuni, făcând comparațiuni între sumele mi multor luni.

CLASA 5. CLASA LIBERA

Schmalenbach recomandă de a folosi această clasă, — după necesitate, — ori pentru conturile serviciului administrativ, ori pentru ținerea unor conturi de cheltuieli, cari n'au intrat în clasele anterioare.

CLASA 6. SERVICII AUXILIARE. *(Conturi de etape de cheltueli).*

Clasele 6 și 7 conțin ambele conturi de etape de cheltueli. Clasa 6 cuprinde serviciile auxiliare, iar clasa 7 serviciile principale de producțe, adcă uzinele propriu zise.

Servicii principale sunt acelea care produc direct fabricate sau semifabricate. Serviciile auxiliare la rândul lor contribue în mod indirect la producție. Astfel în industria textilă torcătoria, țesătoria, boiangeria sunt secții principale, pe când atelierele de reparații, uzina electrică, instalația cazanelor și de încălzit, instalația de apaduct sunt servicii auxiliare.

CLASA 7. SERVICII PRINCIPALE. *(Conturi de etape de cheltueli).*

Pentru a înțelege rostul și funcțiunea acestor conturi, trebuie să deschidem o parenteză pentru a lămuri cele două sisteme principale de calculație a prețului de cost care se practică în industrie și anume: calculația de diviziune (împărțire) și calculație adițională (1).

Calculația de diviziune se întrebuințează mai ales în industriile cu un singur produs sau produse care diferă între ele numai în cantitate (greutate, lungime). Acesta este cazul fabricilor de spirt, ciment, cărămizi, etc.

Intr'o fabrică de cărămizi prețul de cost se calculează adunând toate cheltuelile avute și suma se împarte cu unitățile fabricate.

De ex.: Totalul cheltuelilor . . . = L. 338.000
Unitățile fabricate . . . = L. 297.000 buc.

$$\text{Prețul de cost pe unitate} = \frac{338.000}{297.000}$$

Calculația adițională se practică în industriile cu produse variate: industria mașinilor, industria textilă etc. In aceste industrii produsele fiind diferite, se înțelege că ele nu pot suporta în aceeași măsură cheltuelile comune. Prețul lor de cost nu se poate stabili printr'o simplă împărțire. Vom calcula separat cheltuelile directe pentru fiecare produs în parte,

(1) A se vedea Dr. Bungețianu: Intreprinderile particulare pag. 11 urm.

iar din cheltuelile comune, care se referă la toate produsele se culculează procente care se adună proporțional la cheltuelile directe.

De ex. : Cheltuelile materiilor prime pentru o stofă este :

Urzeală	L. 79.100
Bătătură	L. 67.500
Salarii	L. 2.050
Total	148.700

La această sumă se adună un procent de cheltueli de regie comune.

Am arătat numai cifre sumare. In realitate calculul este mai complicat. Procentul nu se adună sumar, ci pentru fiecare bază de fabricate separat. Deci separat pentru urzeală, separat pentru bătătură etc. (1)

(1) Pentru detaliii a se vedea articolul nostru din Revista Gen. de Com. și Cont. No. 9 anul 1935.

(Va urma) **Dr. TIBERIU POLLAK**

A apărut o carte nouă :

Studii Analitice de Contabilitate Agricolă

în legătură cu tehnica, economia și politica agrară, precum și cu zootehnia și zooeconomia, vol. I, care cuprinde 305 pagini de

AUGUST EM. DORWAGEN

Expert-Contabil
Fost Directorul Contabilității din Administrația Domeniilor Coroanei

Prețul exemplarului este de lei 300.

Membrii corpului obțin un rabat de 20 %, ridicând exemplarele dela domiciliul autorului din Str. General Magheru Nr. 7.

Volumul II este în lucru și va apare în curând.

Problema planului contabil

Chestiunea planului contabilității rămâne permanent deschisă pentru contabilii profesioniști, dacă prin plan înțelegem altceva decât un repertoir al conturilor înființate în registrele noastre. In practica curentă nimeni nu pretinde contabilului mai mult decât repertorul, adică lista conturilor aranjate în ordine alfabetică.

D-l José Radermecker, organizator-conseil, contabil de profesie, care trebuie să fie în măsură a cunoaște chestiunea, ne spune următoarele enumerând lipsurile contabilității :

„Cereți celei mai mari părți dintre contabili să vă pre-
„zinte o schemă a structurei organice a contabilității lor. Vă
„vor privi mirați sau cu ironie, întrebându-vă ce voiți să spu-
„neți, pentru a vă răspunde apoi că n'au nici un plan în afară
„de repertoriul conturilor generale și a celor de persoane". (1)

Dar dacă nu este vorba de repertor ci de un plan propriu zis, atunci ne întrebăm care este criteriul după care se confecționează aceste planuri ? Intrucât ne spun mai mult decât repertoarele, diversele figuri geometrice cărora li se dă numele de plan ? Care este, în cadrul acestor figuri geometrice, analiza activității întreprinderii ? Intrucât e planul mai aproape de viața vie a întreprinderii când este reprezentat printr'un cerc în care conturile colective ocupă suprafețe inegale, după o importanță arbitrar atribuită de autor ?

Dar ne întrebăm dece plan și nu repertor ? Ce ne determină să punem în discuție eficacitatea repertorului și să voim un plan și încă unul de valoare indiscutabilă ? Este fără îndoială necesitatea de a ne adapta cerințelor vremii. Nu putem nămâne în afara tendinței generale de progres în care atelierul și uzina s'au încadrat de mult.

Raționalizarea contabilității, o raționalizare care să îmbrățișeze mai mult decât modernizarea instrumentelor noastre de lucru, se impune din ce în ce mai mult. Intr'o contabilitate raționalizată neputând să existe nici un procedeu care să nu-și poată justifica existența cu argumente logice, este sigur că și

(1) José Radermecker : La rationalisation de nos Comptabilités.— Imprimerie J. Langlois, Paris 1930, page 4.

planul va fi elaborat pe aceleași temelii serioase. Este o necesitate recunoscută între alții și de profesorul Schmalenbach, care spune : „S'a recunoscut relativ târziu că unul din principalele auxiliare ale raționalizării este un sistem de conturi bine întocmit". (2)

Care ar putea fi deci în cadrul raționalizării criteriul pe care am putea întocmi planul contabilității? Plecând dela ideea că întreaga viață a întreprinderii nu poate fi guvernată decât de programul ei de lucru ne întrebăm dacă același program n'ar putea servi ca bază pentru întocmirea acestui plan ? Este cea mai nimerită bază pe care s'ar putea clădi, este baza științifică a acestei operațiuni.

In ce mod se va resimți lucrarea noastră mulțumită noului procedeu ? Vor fi, cred, mai multe avantagii, din care citățm :

a) interpretarea programului, exprimarea în cifre a prevederilor sale, va avea ca prim efect o verificare a valorii planului însuși.

b) înlăturarea empirismului care dirijează azi procesul de elaborare a planului contabilității, în măsura în care se poate vorbi despre un plan în vechiul sistem.

c) precizarea rolului nostru în cadrul întreprinderii, indicându-ne măsura justă în care trebuie să ne amestecăm în treburile gestionarilor.

Bineînțeles mai rămâne în discuție amploarea și valabilitatea interpretării, dar aceste chestiuni sunt în funcție de posibilitățile fiecărui contabil în parte.

Dar ceiace va rămâne câștigat prin adoptarea sugestiei mele va fi chemarea noastră la realitate, punerea eforturilor noastre pe un teren științific.

Experiența și vremea vor reuși să facă din planul elaborat pe aceste baze un instrument de real folos pentru conducerea întreprinderilor.

Căci planurile întocmite pe vechile baze nu erau decât o utopie, un elaborat al imaginației fără raport cu viața reală a întreprinderii.

Pentru a demonstra afirmațiile mele să luăm un exemplu.

---

(2) Prof E. Schmalenbach : Der Kontenrahmen.— G. A. Gloeckner, Leipzig Ed. II 1929 pag. 10.

Să presupunem că politica aprovizionării cu materiale ar fi astfel formulată în programul unei întreprinderi :

„Aprovizionarea cu materiale pe credit, bani gata și compensații ,în cantități strict necesare întreprinderii pe timp de o lună".

Analizând acest punct de program vedem că factorii care ne privesc din punct de vedere contabil sunt 4 și anume :

1. finanțele
2. epoca aprovizionării
3. măsura întrebuințării materialelor
4. rezultatele obținute.

Dând o desvoltare mai amplă acestor factori vom avea :

Finanțe

condițiunile în care facem aprovizionarea cu materiale.

Epoca de aprovizionare

fixarea timpului în care facem această aprovizionare

Măsura întrebuințării

stabilirea consumului pe epocile prevăzute de program.

Rezultate

stabilirea deficitelor sau excedentelor operațiunilor noastre de aprovizionare în raport cu prevederile programului.

Aceasta ar reprezenta interpretarea punctului de program citat mai sus, așa cum îl vede contabilul prin prisma specialității sale. Desigur că această interpretare mai are nevoie de aprobarea forului răspunzător, care nu va fi în nici un caz cineva care are vr'o legătură cu aprovizionarea cu materiale.

Admițând ipoteza că interpretarea noatsră a fost găsită bună atât ca amploare cât și ca analiză, trecem la transpunerea ei în limbaj contabil. Vom avea deci :

Finanțe :

Ct. Materiale cumpărate în luna X pe credit.
Ct. Materiale cumpărate în luna X cu bani gata.
Ct. Materiale cumpărate în luna X în compensație.

Epoca aprovizionării

Ct. Materiale cumpărate în luna X.

Măsura întrebuințării

Ct. Materiale cumpărate în luna X, întrebuințate în luna X.
Ct. Materiale cumpărate î nluna X, întrebuințate în luna X.

Ct. Materiale cumpărate în luna X, întrebuințate în luna Z.
Rezultate

Ct. Deficite la cumpărturi în luna X.

Ct. Excedent la cumpărături în luna X.

Pentru a încheia aşi vrea să fac câteva observaţii asupra caracteristicei conturilor de mai sus. Prima este aceia că atât funcţiunea cât şi nomenclatura sunt în strictă legătură cu intrepretarea programului. Nici un alt cont care n'ar însemna o desvoltare sau o analiză în plus a acestui program n'are raţiune de a exista. Pentru a da întreprinderii o orientare sporită am scindat funcţiunea conturilor. Astfel unele conturi vor lucra pentru a indica exclusiv intrările, iar altele eşirile. Valoarea statistică a acestor conturi va fi deci permanentă, ceeace va fi uşurat şi de circumstanţa că viaţa acestora — după cum o arată şi nomenclatura — este şi ea limitată.

Iar o critică a felului nostru de lucru se poate face cu deosebită uşurinţă şi în deplină cunoştinţă de cauză, de un cenzor calificat în această direcţie.

PAUL MARK

„La Commerce" Paris, August 1938.

ERATA

In Cugetarea publicată în revista pe Ianuarie a. c. la pag. 9, strecurându-se o greşală de tipar se va ceti cuprinzător în loc de surprinzător.

Direcţiunea publicităţii din subsecretariatul de Stat al propagandei pune în vedere tuturor particularilor şi instituţiilor particulare, că toate cererile ce-i sunt adresate trebue să fie timbrate (8 + 1).

Celor netimbrate sau insuficient timbrate nu le va da curs, decât dacă se va plăti taxa îndoită, prin aplicarea de timbre mobile, conform art. 41 din legea timbrului şi a impozitului pe acte şi fapte juridice.

Brașovul

Centrul comercial românesc pentru Europa apuseană și Orient în secolul XVIII-lea

Prin așezarea sa geografică favorabilă adică la mijlocul drumului dintre Europa Apuseană și Orient încă din cele mai vechi timpuri Brașovul și împrejurimile sale ajunsese un important centru comercial. Companiile comerciale dela Sibiu și Brașov au fost înființate pe vremea domniei Principelui ardelean *Gheorghe Racocky* (1631—1648) pentru ocrotirea comerțului însemnat de tranzit al mărfurilor orientale prin Ardeal. Aceste companii grecești au fost înființate și susținute nu numai de Greci ci mai cu seamă de Macedoneni în cea mai mare parte Aromâni grecizați. După cum o dovedesc documentele de mai târziu sunt foarte multe nume în aparență grecești ce ascundeau mulți negustători români din principate cari fiind supuși „austriacești", se puteau și ei împărtăși de privilegiile companiilor din Ardeal.

Companiile din Ardeal au fost creiate numai pentru negustătorii străini cărora nu li se îngăduiau să locuiască pe teritoriul Ardealului mai mult de șease luni într'un an, fapt ce ne explică numărul însemnat și importanța comercianților din afară de companie.

Mai ales la *Brașov* comerțul ajunsese încă din prima jumătate a veacului al 18-lea în mâinile *comercianților mocani.* Astfel vedem de pildă într'un document inedit găsit de noi în arhiva orașului Brașov cum *Sașii* se plâng în anul 1737 împăratului Carol al VI-lea că : „Românii (Die Walachen) au acaparat *aproape întreg comerțul Brașovului*", (Fast alle Handlung an sich gezogen haben). In cunoscuta „Tabelă" statistică întocmită de magistratul Brașovului la anul 1769 din porunca Guvernatorului Ardealului între cele aproape 80 de case *ale negustătorilor sedentari,* nu întâlnim aproape nici una cu nume veritabil grecesc.

Intre românii brașoveni aflați în aceste companii era bine reprezentat *elementul mohănesc* (mocanii din țara Bârsei), care fiind proprietari de vii și turme de oi în țara românească își comercializau produsele lor răspândindu-le în Ardeal. Ma-

rele comerţ pe care îl făceau comercianţii braşoveni şi mocanii în Sec. XVIII consta din *exportul manufacturilor braşovene în Orient.* (ţările Turceşti), *şi importul* din aceste ţări, de coloniale, bumbacuri, mătăsuri, ceară scumpie, zahăr turcesc etc. Până la sfârşitul Sec. XVIII predominau însă mătăsurile şi obiectele de lux venite dela Constantinopol, — (Precum reese dintr'o carte de socoteli românească din 1769 ce se păstrează în arhiva oraşului Braşov), mătase şi ibrişim de Ţarigrad, perini de Brussa plăpumi de Seres, basmale de Tocat, săpun de Ismail, nasturi de mătase, paftane de Târnava, găitanuri şi şaluri turceşti. Comercianţii braşoveni şi mocanii au fost împiedicaţi în ascensiunea lor economică comercială de către *Saşi* pe motivul spus de fruntaşul şi scriitorul sas TOMAS TARTHER care zice: *„Dacă s'ar fi acordat românilor toate drepturile cerute de ei atunci naţiunea săsească s'ar fi ruinat complet iar naţiunea valahică ar fi ajuns înfloritoare".*

Cu toate aceste piedici oficiale totuşi în Sec. XVIII, *comerţul braşovean era exclusiv în mâinile comercianţilor români şi mocani,* cari transportau în Orient manufacturile Saşilor dându-le anual mii şi mii de galbeni. *Din acest isvor a ieşit puterea materială a Saşilor.*

Ca o axiomă a epocii ce traversăm se impune mai mult ca oricând ca astăzi să ne afirmăm pe toate tărâmurile şi în special pe *tărâmul economic şi naţional,* făcând ca *Braşovul* — astăzi centrul comercial şi industrial *să-şi redobândească reputaţia şi eflorescenţa din trecut,* aceasta spre binele şi *propăşirea economică naţională a poporului românesc.*

Dr. I. GHELASE
Inspector General în Ministerului
Agriculturii şi Domeniilor

Colegi, conform art. 26 din Reg. Legei Corpului Contabililor, toţi membrii sunt obligaţi să-şi achite la zi cotizaţia şi abonamentul. Vă rugăm să achitaţi la prima cerere abonamentul la Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate, care este singurul organ oficial de publicaţii al Corpului Contabililor Experţi şi autorizaţi din România, conform hotărârei luată de adunarea plenară a consiliului Superior din 21 Mai 1930.

Chestiuni fiscale

Despre Amortisment

Câțiva colegi ne-au cerut lămuriri asupra acestei chestiuni și dacă putem să le dăm și câteva exemple practice, sprijinite pe jurisprudențe fiscale sau pe deciziuni ale Comisiei Centrale Fiscale.

In partea IV-a a lucrării *Monografie forestieră*, unde se tratează chestiuni fiscale, capitolul Amortismente este tratat cât se poate de complet (pag. 153—155) punctele No. 25—37.

Aci ne vom mărgini a arăta cum se face amortismentul investițiunilor unei întreprinderi comerciale-industriale. *)

La punctul 25. Pentru a se admite scăderea amortismentului valoarei imobilului și a instalațiunilor industriale, trebuește ca ele să fie trecute în bilanț cu valoarea lor, căci altfel se ascunde realitatea operațiunilor.

Punctul 26. *Amortismente pro rata temporis* adaos la par. 83 ca aliniat final, se pot acorda amortismente pe timpul de la data de când investițiunile complet terminate sunt utilizate de întreprindere până la finele anului în al cărui bilanț figurează. Ordin circular Nr. 74459 din 1 Martie 1930 Min. Finanțe Revista de Comerț și Contabilitate No. 1—2/931 pag. 28.

Legea contrib. directe art. 31 al. 7 (broșura d-lor Procopiu și Tănăsescu pag. 88 ediția 1937) face mențiune de o decizie a Comisiei Centrale fiscale, care spune : „Nu se acordă amortismente la valoarea investițiunilor făcute în cursul anului, al cărui venit se impune".

Dar cercetând jurisprudențele date în cauză la pag. 320 în aceiaș broșură la No. 194 găsim : „Amortismentul mașinelor, conductelor și construcțiilor pentru care s'au făcut investiții chiar în cursul anului de impunere, se scade ca și cheltuelile proprii ale întreprinderii, din beneficiul impozabil și nu se adaogă. Decizia No. 156/930 a Comisiei Centrale fiscale, în această privință nu-și are aplicațiunea, întructâ adaogă la lege,

*) Prin decretul lege din 1 Aprilie 1938 nu se admite amortismentul la întreprinderile comerciale decât pentru instalațiuni cu caracter industrial.

în loc s'o lămurească „C. A. B. S. Decizia No. 132/936 Rev. Com. și Cont. No. 6—7/936 și C. A. B. S. IV Dec. fisc. No. 213/937 Rev. Com. și Cont. No. 4 din anul 1936.

Punctul 27. *Cotele maxime de amortizare stabilite* de art. 31 L. C. D. nu pot fi reduse de fisc. C. A. B. S. III-a decizia fiscală 276 din 15 Octombrie 1930 Rev. Com. și Cont. No. 4/928 și 1—2 din anul 1931 pag. 28.

Punctul 31. In conformitate cu art. 31 L. C. D. amortizarea de maximum 1) 8% anual din costul uzinelor se acordă independent de uzura reală și de împrejurarea dacă uzina a funcționat sau nu, căci legiuitorul nu face în această privință nici o distincție. C. A. B. S. III dec. fiscală No. 162 din 2 Iulie 1931, Rev. Com. și Cont. No. 6/932.

La punctul 33 redau o foarte interesantă jurisprudență după care Fondul de amortismente se adaogă la capital, la fondul de rezervă, la fondul de pensii și ajutoare, deci la un loc cu toate rezervele, pentru stabilirea rentabilității la impunerea la complimentar conf, art. 42 din L. C. D. Decizia fisc. No. 52 C. A. B. S. I. Jurnal No. 2283 din 22 Februarie 1937. Vezi și decizia fisc. No. 149/936 C. A. B. Bul. Curților de Apel No. 17—18, speța 129 și C. A. B. S. III Decizia fiscală No. 81/935. 2)

In lucrarea mea sus amintită *Monografia Forestieră*, spicuim din notele de concluziuni puse de Soc. Anon. „Drajna" în combaterea recursului făcut de Ministerul de Finanțe contra deciziei fiscale No. 1471/936 a Comisiei de Apel pentru așezarea contribuțiilor directe a jud. Prahova.

In interesul colegilor contabili îi sfătuesc să citească lucrarea mea sus amintită, chiar dacă nu-i interesează latura contabilă-forestieră, chestiunile fiscale sunt de o incontestabilă valoare și de un covârșitor interes pentru orice ramură de comerț și industrie.

La punctul 36. Automobilele ce servesc întreprinderile comerciale, se bucură de aceeași cotă de amortisment de 20%. Dec. Comis. Centrale publicată în Mon. Of. No. 125/934, nu poate modifica și interpreta altfel disp. art. 31 p. 6 și 7 din L. C. D. C. A. B. S. II Dec. No. 229/936, R. c. c. No. 2 din 1937.

---

1) Astăzi e numai 5%.

2) Această jurisprudență este discutabilă (N. R.).

Trecem acum la o aplicațiune practică.

Soc. X are de făcut amortismente la următoarele investiții:

Mașini și Instalațiuni:

Report la 1 Ianuarie 1938		Lei	75.890.500
In cursul anului 1938, s'au înregistrat:			
La 28 Febr. mașini în valoare de	Lei 5.500.000		
„ 31 Martie „ „ „ „ „	3.200.000		
„ 31 Mai „ „ „ „ „	4.250.000		
„ 31 Octomb. „ „ „ „ „	9.380.000	„	22.330.000
	Total	Lei	98.220.500

Construcțiuni:

Report la 1 Ianuarie 1938		Lei	80.470.000
Din care:			
Uzina	Lei 40.470.000		
Locuințe și birouri	„ 40.000.000		
In cursul anului nu s'a făcut alte investiții.			

Mobilier:

Report la 1 Ianuarie 1938		Lei	5.950.000
La 31 Martie s'a cumpărat de	Lei 520.000		
„ 31 Nov. „ „ „ „	45.000	„	565.000
		Lei	6.515.000

Vehicule:

Report la 1 Ianuarie 1938		Lei	2.200.000
La 30 Iunie am cumpărat o mașină nouă . .		„	250.000
		Lei	2.450.000
Aa vândut una veche cu lei 30.000 care a costat		„	210.090
Rămas . . .		Lei	2.240.000

Aci pentru a face o înregistrare exactă, am creditat Contul Vehicule cu lei 30.000 prin debitul ct. Cassa și l'am mai creditat cu diferența de lei 180.000 prin debitul contului Fond de amortismente, astfel că la inventar ne rămân tot la mașini, cu prețul inițial de cost, de lei 2.240.000.

Cotele maxime de amortizare scutite de impozit sunt:

La mașini și instalațiuni	15 %
„ Construcțiuni, uzini	5 %
„ „ birouri și locuințe	3 %
„ mobilier	15 %
„ vehicule (automobile)	20 %

Facem tabloul de mai jos:

Contul	Valoarea Investiți-unilor	Cota	Valoarea la 31/XII/938	Amortis-mente	Total amortis-mente pe conturi
Mașini și inst.					
Report bilanț	75.890.500	15 %		11.383.575	
La fin. Februarie .	5.500.000	12,5 %		687.500	
„ „ Martie	3.200.000	11,25 %		360.000	
„ „ Mai	4.250.000	8,75 %		371.875	
„ „ Octombrie	9.380.000	2,5 %	98.220.500	234.500	13.037.450
Construcțiuni uzina					
Report bilanț .	40.470.000	5 %		2.023.500	
Birouri, Locuințe	40.000.000	3 %	80.470.000	1.200.000	3.223.500
Mobilier					
Report bilanț . .	5.950.000	15 %		892.500	
La fin. Martie .	520.000	11,25 %		58.500	
„ „ Noembrie	45.000	1,25 %	6.515.000	562	951.562
Vehicule					
Report bilanț .	2.200.000	20 %		440.000	444.000
La fin. Iunie . .	40.000	10 %	2.240.000	4.000	
Totaluri .			187.445.500		17.656.512

Am făcut deci aplicațiunea amortismentului *Pro rata temporis* 15% pe an, reprezintă 1,25% pe lună așa că la suma de lei 5.500.000 investită la finele lunei Februarie ni se acordă amortismentul cu, cota de 12,5% adică pe 10 luni.

IOAN TĂCUTU
Șef contabil al ziarului „Universul"

Citiți și răspândiți „Revista de Comerț și Contabilitate" apreciată mult și în străinătate.

Recenzii

La Belgique et ces Relations avec la Roumanie de *Georges D. Dimitriu.* Tip. Cartea Românească, București.

Autorul în comunicarea ce a făcut la Clubul Rotary la 20 Ianuarie 1939, arată condițiunile de trai în Belgia, unde o populație deasă (275 loc. pe km. p.), într'o țară relativ puțin fertilă, folosind o rețea de navigație parte pe fluvii, parte pe canale și căi ferate de cinci ori mai dese (raportate la suprafață) ca în România, trăește civilizat prin agricultură, comerț și industrie intense. Cânepa și inul formează o cultură specifică Belgiei, păsări și animale se cresc în număr mare pentru consumul intern și pentru export, minereurile se exploatează în țară dar aduc și din Congo.

Consumul electricității, care este azi un etalon de măsură al desvoltării economice a unei țări — căci se întrebuințează curentul electric mult în industrie, — a crescut de la 1.570.000.000 Kw. h. în 1914 la 5.548.000.000 kw h. 1937.

România la o suprafață de 10 ori mai mare n'a consumat în 1937 decât 1.100 mil. kw. h.

In comerțul exterior al României, Belgia ocupă la 1937, locul al 8-lea la export și al 9-lea la import, de unde în 1912 ocupă primul loc în exportul țării noastre și locul al 6-lea la import.

Belgia ca și România trece printr'o fază critică a evoluției economice, nu atât ca o consecință a războiului, cât mai ales din motive politice și sociale.

Viitorul lor le este asigurat mai întâi prin cei doi Regi tineri, dornici de progres și plini de elan, prin populația harnică și pricepută, prin oamenii de Stat eminenți.

Lucrarea este însoțită de numeroase date Statistice în ce privește resursele naturale și activitatea economică.

Brateș

Banca Națională a României Legi, Statute, dispoziții monetare, convenții financiare etc., lucrare întocmită de Dr. G. C. Marinescu, cu un cuvânt înainte de d. Mitiță Constantinescu, Guvernator al Băncii Naționale a României și Ministru al Economiei Naționale, publicată în Biblioteca monetară, eco-

nomică și financiară tipărită cu cheltuiala Băncii Naționale a României, Seria I, „Realitățile economiei naționale" București 1939.

Intr'un volum de 677 pagini au fost culese cu multă îngrijire diferite acte și documente referitoare la evoluția Băncii Naționale a României dela 1880 până la 1938 inclusiv ; precum și legi și dispoziții monetare, sau privind comerțul devizelor și regimul metalelor prețioase, începând dela 1867 până în zilele noastre. Relevăm tablourile dela fine despre taxa scontului dela 1880—1939, de biletele emise de B. N. R. dela înființare și până azi și sucursale și agenții în ordinea începerii funcționării lor.

Este o lucrare meritorie din punct de vedere al documentării și desigur că laude se cuvine în primul rând d-lui Guvernator Mitiță Constantinescu, sub înalta ocrotire și înțelegere a căruia s'a înfăptuit această lucrare, d-lui Dr. G. Marinescu, sub a cărui îngrijire a fost cules și tipărit materialul precum și funcționarilor B. N. R. cari au adunat, transcris și corectat textele.

Pentru luminarea drumului nostru în viitor acest material de cercetare și documentare asupra trecutului este foarte prețios ; iar opera înfăptuită de Banca Națională a României se prenumără, cu drept cuvânt, printre multele și marile opere de ordin național-cultural ale acestui înalt institut economic al țării noastre.

Brateș

D-l *Dr. Voina :* **Contribuțiuni la precizarea funcțiunilor contabilității sistematice.** Cluj 1939, pag. 40.

D-l Dr. Voina, Profesor de Științe Comerciale la Cluj, fost Inspector Școlar ,a dat la lumină un nou studiu contabil, în care D-sa pune sub o formă nouă problema funcțiunii conturilor.

D-sa face mai întâiu o delimitare a înțelesului noțiunilor de avere, — activ ; capital și pasiv, folosindu-se de o caracterizare mai veche din literatura germană, unde se vorbește de averea activă, averea pasivă (datorie) și averea netă.

Noi credem că această construcție nu este menită să aducă o clarificare a noțiunilor de activ și pasiv. Mult mai clară și mai logică este teoria patrimonială explicată atât de bine în cărțile prof. Fr. Leitner și prezentată sub o formă juridică-contabilă la noi de Prof.Spiridon Iacobescu și anume pasivul

este sorgintea ,origina activului, reprezentând drepturile asupra activului (averii).

Și în acest caz nu mai este nevoie să ne punem întrebarea, dacă este posibil sau nu să scădem din activ, cari reprezintă valori reale, averea pasivă,(?!) care ar fi o abstracțiune juridică, pentru a afla averea netă (capitalul propriu), pentru că problema se va pune altfel s. a.

Asupra averii totale au drepturi atât creditorii cât și întreprinzătorii.

Dacă deducem din totalul drepturilor asupra averii (pasivul) drepturile terților, ne rămâne drepturile patronilor sau mijloacele proprii.

De altfel și autorul în capitolul III — *Egalități fundamentale și categorii de conturi* — se oprește la această teorie pe care și D-sa o folosește pentru a explica funcțiunea conturilor, funcțiune bazată pe egalitatea permanentă între cele două aspecte ale patrimoniului — realitatea economică (activul-averea) și provenienta juridică a acestor realități (pasivul : mijloace proprii + mijloace străine).

Pe această bază Domnia-sa, formulează astfel regula generală de funcționarea conturilor.

Se debitează conturile respective pentru intrările în activul și pentru ieșirile din pasivul patrimoniului și se creditează conturile ce țin în evidență elementele respective pentru eșirile din activul și pentru intrările în pasivul patrimoniului.

Prin această regulă, D-l Voina, se pare că n'a vrut să se depărteze prea mult de teoria materialistă, unde se vorbește de intrări și eșiri, dându-i o formulare mai generală, care o face aplicabilă și la conturi de persoane și la conturi zise de rezultate. Ni se pare totuș că formularea cu *„intrări și eșiri"*, mai ales când este vorba de pasiv nu este tocmai potrivită și nu este destul de clară.

Noi în lucrarea noastră : Contabilitate cu aplicații la industrie plecând dela aceiași teorie juridică-patrimonială am formulat astfel regula generală de funcțiune a conturilor :

„Se debitează conturile cu tot ceiace reprezintă spor de activ sau micșorare de pasiv și se creditează conturile cu tot ceiace reprezintă micșorare de activ sau sporire de pasiv."

Trecând mai departe, d. dr. Voina se raliază teoriei încetățenită în România de d-l prof. Alesseanu, după care chel-

tuelile nu sunt pierderi sau rezultate nefavorabile ci elemente de activ, cheltuială productivă cum spune d-l prof. Voina, — caracter pe care îl au cheltuelile nu numai în industrie ci și în comerț.

In ultimul capitol, *„Funcțiunea esențială a Contabilității Sistematice"* autorul se ridică contra învechitei denumiri de „Contabilitate în partidă dublă" care exprimă numai funcțiunea formală și technică a înregistrărilor, nu ideia rațională care stă la baza acestei contabilități.

De aceea, autorul propune să i se zică „Contabilitate sistematică" ; noi credem că mai cuprinzătoare este denumirea de „Contabilitate științifică" sau „rațională", cum a denumit-o d-l prof. Alesseanu în opoziția cu contabilitatea empirică (în partidă simplă) din trecut.

Luând o serie de exemple din viața practică, d-l dr. Voina arată cât de logic se încadrează toate actele economice în regula generală de funcționare a conturilor pe baza teoriei juridico-patrimonială, — fie că această regulă este, formulată așa cum a expus-o autorul, fie că este formulată așa cum am arătat noi.

Din succinta dar interesanta expunere, a d-lui prof. Voina se vede că însă-și problema funcționării conturilor — baza contabilității — mai are încă nevoie de cercetări și precizări pentru o formulare unanim admisă.

Contabilitatea nu trebuie privită numai prin prisma aplicațiunilor technice ci trebuie cercetată ca obiect de știință spre a restrânge pe cât posibil factorul relativității cari azi dă loc la atâtea discuții contradictorii.

Ne bucură faptul că în ultimul timp preocupările de ordin științific pe tărâmul contabilității se înmulțesc aducând și profesioniștii români pe această cale contribuția lor pentru propășirea acestei discipline.

Dr. V. M. Ioachim

D-nii abonați cari nu primesc regulat revista sunt rugați a ne aviza de îndată ce nu primesc un număr. Reclamațiunile târzii sunt greu de rezolvat și de multe ori imposibil de soluționat în mod favorabil.

Jurisprudențe fiscale

Impozit comercial. — Intreprindere. — Lipsă de activitate. — Neimpozabilitate.

Pentru ca o întreprindere comercială sau industrială să fie impozabilă, trebuie în mod necesar să aibă o activitate pentru realizarea veniturilor impozabile.

Asupra recursului făcut de Ministerul de Finanțe în contra deciziunei cu Nr. 691/937, a comisiunei de apel de pe lângă Administrația Financiară a Capitalei Sectorul I Galben prin care s'a admis apelul făcut de prima fabrică de mătase artificială S. A. cu sediul în București, Bulevardul Lascar Catargiu Nr. 5, în contra Procesului-Verbal Nr. 29 din 25 Mai 1937, și în conosecință a anulat acest proces verbal de impunere.

Având în vedere actele și lucrările dosarului, susținerile și opunerile părților și motivul de casare astfel formulat.

Exces de putere prin nemotivare, violarea art. 39, pct. 4, al 1 L. C. D. coroborat cu art. 39, pct. 2 par. b. al 3 L. C. D., prin aceia că actitvitatea sau lipsa de activitate temporală a unei întreprinderi este o chestitune de fapt care nu are nici-o consecință juridică din punct de vedere al impozabilității, întrucât nu există nici un text în legea contribuțiunilor directe, care să anuleze impunerea unei întreprinderi industriale pe motive de lipsă de activitate.

Având în vedere că prin procesul verbal Nr. 29 din 25 Mai 1937, prima fabrică de mătase artificială a fost impusă pe anul 1937-38 la un impozit minimal de 70.000 lei.

Că în contra acestui proces verbal numita intimată, făcând apel, comisiunea de apel, constatând că nu are nici un fel de activitate, i-a admis apelul și a anulat impunerea.

Având în vedere că fiscul în sprijinul recursului susține că atât timp cât în legea contribuțiunilor directe nu există un text care să prevadă că o întreprindere industrială, dacă nu activează nu este impozabilă, urmează ca aceste întreprinderi, pentru lipsa de activitate să fie impusă la minimal, asupra capitalului social conform art. 39 din lege.

Având în vedere că în speță este necontestat că sus numita fabrică, deși constituită de mulți ani, totuși nu a avut și nu are nici un fel de activitate.

Considerând că, din dispoziţiunile prescrise prin art. 30 şi 39 din legea contribuţiunilor directe, care se ocupă de impozitul pe venitul întreprinderilor comerciale şi industriale, rezultă în mod indiscutabil că legiuitorul a avut în vedere numai impozabiitatea veniturilor nete şi prin urmare pentru ca întreprinderea industrială sau comercială să fie producătoare de venituri, trebuie, în mod necesar să aibă o activitate pentru realizarea veniturilor impozabile.

Considerând că întrucât în speţă este constatat că prima fabrică de mătase artificială s. a. încă dela constituirea ei nu a avut nici un fel de activitate, cu drept cuvânt comisiune de apel a fost îndreptăţită să anuleze impunerea, necomiţând vreun exces de putere sau să violeze vreun text de lege, ci din potrivă a făcut o justă interpretare a dispoziţiunilor cuprinse în art. 30 şi 39 din legea contribuţiunilor directe, după care impozabilitatea veniturilor nete presupune în mod necesar exstenţa unei activităţi producătoare de venituri, astfel încât recursul este nefondat şi cată a se respinge.

Impozit comercial.— Imobile comerciale. — Amortizare. — Scădere 20% F. A. N. Art. 31 L. C. D.

Amortizarea prevăzută de art. 31, pct. 6 l. c. d., se aplică deopotrivă la imobilele industriale şi la cele comerciale.

Scăderea celor 20% din venitul brut al imobilelor, pentru impunerea la F. A. N., nu înlătură scăderea amortismentului prevăzut de art. 31 pct. 6 l. c. d.

Asupra recursului de faţă :

Având în vedere actele dosarului, susţinerile procuratorului intimaţilor şi văzând motivele de casare astfel formulate de recurentă :

„Violare de lege şi exces de putere".

„Violarea art. 31 pct. 6 l. c. d.".

„Comisiunea de apel admiţând la scădere suma de 40.000 lei în apelul firmei T. Eremia şi Sarf, reprezentând amortismentul unui imobil nou, a violat art. 31 lcd., care nu admite un amortismente de 3%, din costul imobilelor decât la imobilele care aparţin întreprinderilor industriale şi sunt utilizate are nici-o legătură cu impoztul de faţă deci, motivul de casare invocat de recurentă este neîtemeiat şi se înlătură.

Având în vedere că prin cel de al doilea motiv ; recurenta

pentru birouri și locuințe și de 5% din costul clădirilor uzinelor".

„In cazul de față este vorba de un imobil ce aparține unei întreprinderi comerciale, care nu se bucură de aceste avantajii, cu atât mai mult cu cât imobilul fiind impus cu impozitul excepțional (fond. ap. naționale) din venitul său s'a scăzut cota de 20% în care se cuprinde pe lângă cheltuelile de întreținere și asigurare și amortismentul acordat de lege în conformitate cu art. 16 din legea c. d."

„Deasemenea comisiunea de apel a violat disp. art. 31 din l. c. d. par. 90, din instrucțiuni și a comis un exces de putere, atunci când a refuzat să admită adăugirea sumei de 72.000 lei, pierdere la un șopron dărâmat, deși în fața comisiunei acestă pierdere nu a fost justificată cu nici un act, așa cum cere disp. art. 31 l. c. d.

„Având în vedere că prin decizia supusă acestui recurs, comisiunea de apel admițând în parte apelul introdus de fisc în contra procesului verbal de impunere Nr. 823/1935, al comisiunei de impunere București, a majorat venitul impozabil al întreprinderii Ing. T. Eremia I. Sarf, la suma de lei 38.313 și admițând în parte și apelul contribuabililor, a dispus a se scade suma de 205.500 lei, rămânând un venit impozabil, pentrtu această întreprindere de 540.533 lei.

Având în vedere că recurenta introducând recursul de față se plânge prin cel dintâiu motiv de casare după cum s'a arătat mai sus, de exces de putere și violarea art. 31 al. 6 din l. c. d. prin aceia că s'a admis la scădere suma de 40.000 lei, care reprezintă amortismentul unui imobil construcție nouă.

Având în vedere că fiscul pretinde că acest amortisment nu trebuia să fie admis la scădere, deoarece după prevederile art. 31 al . 6 l. c. d. numai întreprinderile industriale au dreptul să scadă drept amortisment 3% asupra valorii locuințelor și birourilor și 5% asupra valorii clădirilor uzinelor, ori în speță este vorba de o întreprindere cu caracter comercial.

Având în vedere că legea nu face nici-o distincție în această privință așa cum se susține de reprezentantul recurentului, ci amortizmentul se aplică deopotrivă la imobilele comerciale și industriale, iar în ceia ce privește impozitul fondului apărării naționale, acesta fiind de o natură specială, nu

se plânge că s'ar fi violat art. 31 par. 90 din instrucțiuni deoarece comisiunea de apel a refuzat să adaoge la venit o sumă de 72.000 lei, reprezentând pierderea unui șopron dărâmat, fără să se justifice cu acte această pierdere.

Având în vedere că instanța de apel, pentru a scade această sumă, motivează în mod detailat, că această pierdere provine și reprezintă diferența de preț între materialul nou întrebuințat la construirea șopronului și materialul vechi rezultat din dărâmare și deci nu este pe deplin justificată.

Că, așa fiind și cel de al doilea și ultim motiv de casare este neîntemeiat și se înlătură, iar recursul de față cată a fi respins.

Dela Consiliul Superior
al Corpului contabililor experți și autorizați

Domnule Ministru,

Corpul Experților Contabili a luat cu deosebită satisfacție cunoștință de hotărârea M. S. Regelui de a înființa un Minister special al Inventarierii Avuțiilor Publice.

Corpul nostru imediat după război a dus o acțiune vie pentru introducerea contabilității duble la Stat pe baza căreia să se poată întocmi Bilanțul Patrimoniului Public sub toate formele.

Introducerea contabilității duble s'a realizat prin legea asupra contabilității Publice din 1929 și acum se complectează opera prin noul Minister creiat.

Exprimându-ne această satisfacție, avem onoare Domnule Ministru, să vă comunicăm că atât Corpul nostru creiat prin legea din Iulie 1921, cât și conducătorii și membrii săi individual stau la dispoziția Dv., pentru a colabora la înfăptuirea cât mai grabnică și cât mai complectă a înaltei idei, care stă la baza noului Minister.

Sperând, Domnule Ministru, că veți binevoi a face uz de serviciile noastre, pe care înțelegem să le punem la dispoziția marelor interese ale Țărei, vă dorim reușită deplină în importanta misiune, ce s'a încredințat Domniei Voastre.

Primiți, vă rugăm, Domnule Ministru, asigurarea deosebitei noastre stime,

Decan, (ss) **N. Butculescu** Director, (ss) **Dr. V. M. Ioachim**

CONSILIUL SUPERIOR AL CORPULUI CONTABILILOR EXPERȚI ȘI AUTORIZAȚI

BILANȚUL

ACTIV — încheiat la 31 Decembrie 1938 — PASIV

	Numerar lei . . 5.459			**Fond :**		780.000	
Cassa :	Disponibil la bănci . . 545.038	550.497		Fond pentru tipărirea cărții de contabilitate C. Petrescu . .		4.500	
Mobilier		29.220		Excedent 1938		20.333	804.833
Biblioteca		38.397					
Broșuri		23.499					
Corpul Contabililor Secția Ilfov.		160.502					
Diverși		2.718	804.833				
	Lei . .		804.833				804.833

Decan, **N. Butculescu** Secretar general, **Dr. P. Drăgănescu-Brateș** Director, **V. M. Ioachim**

Am verificat prezentul bilanț și l-am găsit în concordanță cu registrele.

Cenzori: *St. Barzon Constantinescu, Chr. Dumitrescu, Traian Suciu,* experți contabili.

Dela Secţiuni

SECŢIUNEA BIHOR :

Duminică 5 Februarie a. c., orele 10 a. m. a avut loc la Camera de Comerţ şi Industrie Oradea, a 18-a adunare generală a membrilor Corpului Contabililor Autorizaţi şi Experţi Contabili Secţia-Bihor sub preşedinţia d-lui Andrei Zănescu, directorul Băncii Naţionale a României, sucursala Oradea.

Au luat parte, un număr de 80 membrii.

D-l preşedinte al Secţiei a mulţumit membrilor prezenţi pentru interesul ce-l poartă asociaţiei, răspunzând la chemarea ce li s'a făcut.

S'au discutat diverse chestiuni în legătură cu bunul mers al Secţiei noastre, la care au luat parte d-l controlor de finanţe, Năstase I. Petre din Administraţia Financiară, d-l Romulus Barbu pensionar, d-l I. Sendruţiu, expert-contabil, d-l Vasile Botnar, d-l Martin Schreier, d-l V. Clonda, d-l Victor Petrescu, d-l Emanoil Kerekeş, profesor, ş. a.

D-l preşedinte a răspuns tuturor vorbitorilor la chestiunile ridicate în această adunare generală.

S'a remarcat, cu ocazia acestei adunări generale, deplina încredere pe care membrii o acordă comitetului Secţiunei, precum şi unitatea de vederi şi strânsa legătură ce stă la baza acestei asociaţiuni.

La propunerea d-lui preşedinte s'a decis trimiterea următoarei telegrame :

D-lui Ministru al Justiţiei, Bucureşti.

In cadrul adunărei generale de astăzi 5 Februarie a membrilor Secţiei Bihor a Corpului Contabililor Autorizaţi şi Experţi Contabili, într'o însufleţită atmosferă am aderat în numele celor 247 de membri ai Secţiei, la „FRONTUL RENAŞTERII NAŢIONALE" considerându-ne mobilizaţi în serviciul patriei".

Preşedintele Secţiei, Andrei Zănescu, director B. N. R.

La sfârşitul şedinţei, au depus jurământul de credinţă pe noua Constituţie, în faţa d-lui Preşedinte Andrei Zănescu, 15 noui membrii înscrişi în Secţiune.

Colegiale

Revista noastră a primit următoarele răspunsuri, pentru numărul special de Noembrie 1938, referitor la amiciţia Anglo-Română şi axa Bucureşti-Londra :

Casa M. S. Regelui
Nr. 211

Bucureşti, 26 Ianuarie 1939

Am onoare a vă face cunoscut că „Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate" trimisă de d-voastră, cu adresa No. 1948/938, a fost prezentată Majestăţii Sale Regelui.

Mareşalul Curţii Regale, (ss) **C. Florior**

România
Ministerul Regal al Afacerilor Streine
Direcţia Protocolului
Nr. 11375

Bucureşti, 24 Februarie 1939

Domnule Director,

Drept răspuns la adresa d-voastră Nr. 1890 din 29 Decembrie 1938, am onoare a vă transmite sincerele mulţumiri ale Majestăţii Sale Regelui George VI pentru Revista trimisă de d-voastră şi conţinând portretul Suveranului Angliei.

p. *Ministru,* **G. N. Căpităneanu**

Director, *Camil Demetrescu*

— D-l Profesor Victor Slăvescu a fost onorat de încrederea M. S. Regelui Carol II prin numirea Domniei Sale ca ministru de Stat la Departamentul Inzestrării Armatei, iar

D-l Victor Jinga, membru în comitetul Corpului contabililor Secţia Cluj, ca subsecretar de Stat pe lângă Ministerul Economiei Naţionale.

— D-l Ştefan D. Tănăsescu director în Ministerul de Finanţe, a fost numit director general al Contabilităţii Municipiului Bucureşti în locul d-lui Isidor Cristea, demisionat.

In zilele de 26 şi 27 Februarie a avut loc Congresul ALACI cu o bogată şi interesantă ordine de zi.

In numărul viitor vom face o dare de seamă a lucrărilor Congresului.

Colegul nostru D-l V. M. BLANARU, contabil autorizat, Bulevardul Ferdinand Nr. 5 Bârlad, **reprezentant comercial și industrial,** ne scrie într'o scrisoare următoarele :

„Imi permit a vă comunica că din colegii noștri contabili autorizați, sunt foarte mulți cari au servicii proaste și alții nu au deloc. Unul din aceștia am fost și eu acum 8 ani, iar în anul 1932, după stăruințe și oferte nenumărate am căpătat câteva reprezentanțe bune, pentru care lucrez 5—6 județe din Moldova de Jos.

„Cum sunt case multe care ar angaja elemente tinere, muncitoare și cinstite, cred că ar fi nimerit ca prin Revista D-v, să arătați colegilor noștri că se poate câștiga bine și frumos, nu numai decât prin munca de birou, ci cu mult mai departe se poate ajunge pe teren practic, adică îmbrățișând meseria de reprezentant comercial, industrial, agentură, comision, unde băeții noștri nu prea au curajul a se băga, dar dacă prind gustul, sunt sigur nu vor regreta nici când.

„Deci vă rog în interesul comerțului nostru deschideți-le cale tinerilor absolvenți ai Școlilor de Comerț că nu este o rușine a îmbrățișa comerțul sub toate formele lui".

— Corpul Contabililor Autorizați și Experți contabili, Secția Ilfov, s'a mutat în localul său propriu din str. Ion Ghica No. 5 Etaj I. Telefon 4.66.68.

In acelaș local s'a mutat și Consiliul Superior al Corpului. Telefon 5.24.09.

Corpul Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț și Liceelor Comerciale din România, a acordat prin examen, două burse a 6000 lei (șase mii lei) elevilor Andreescu N. Radu din clasa II-a Liceul Comercial N. Krețulescu și Ruscanu Gh. din clasa VIII-a Liceul Comercial Marele Voevod Mihai din București, iar elevilor Ionescu Victor și Manoilescu Gheorghe din clasa VII-a a Liceului Comercial N. Krețulescu, câte un ajutor de 1.500 lei (una mie cinci sute lei) de fiecare.

D-l George Stănescu, atelier de confecțiuni civile și militare Splaiul Independenței 40, execută uniformele complete ale „Frontului Renașterii Naționale", pentru membrii doritori de a-și face uniformă.

— Am avut durerea să anunțăm pierderea a doi valoroși colegi: CRISTOFOR MUNTEANU, fost profesor de stenografie, care ne-a făcut un raport exact al desbaterilor celui de al VIII-lea Congres de Contabilitate ținut la Galați și autor al unui Manual de Stenografie, lucrare de o mare însemnătate, în care a pus experiența de 20 ani în știința stenografiei.

PETRACHE DIMA, fost expert-contabil și colaborator al Revistei noastre.

Pierderea lor este unanim regretată.

SOCIETATEA ANONIMĂ PENTRU COMERȚUL SPIRTULUI SF. GHEORGHE

CONVOCARE

D-nii acționari ai Societății pe acțiuni „Comerțul Spirtului din Sf. Gheorghe" sunt convocați pentru ziua de 22 Martie 1939, ora 16 jum., în adunare generală ordinară, care se va ține la Brașov, str. I. G. Duca nr. 104, pentru a delibera și decide asupra următoarei ordine de zi :

1. Darea de seamă a Consiliului de Administrație și raportul Cenzorilor.
2. Aprobarea bilanțului și descărcarea Consiliului de Administrație de gestiunea anului 1938.
3. Deciderea asupra întrebuințărei venitului.
4. Alegerea membrilor în Consiliul de Administrație și a Comitetului de Cenzori.
5. Propuneri.

D-nii acționari cari voiesc a lua parte la adunarea generală și a exercita dreptul de vot, sunt datori a se conforma dispozițiunilor art. 15 din statute și a depune acțiunile lor înnainte cu 3 zile de ziua adunărei generale, contra unei adeverințe, la Casieria societății.

Consiliul de Administrație

Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1938.

Activ : Cassa lei 615.188, bere lei 61.816, vin lei 1.213.537, vinuri Rhein lei 126.401, băuturi spirtoase lei 1.383.146, oțet lei

15.338, materiale lei 262.719, ghiață lei 23.700, ambalage lei 593.530, mobilier lei 236.214, clienți debitori lei 2.324.247, curente debitori lei 430.099. debitori dubioși lei 10, avansuri transitorii lei 12.339, pierdere report 1937 lei 220.741. Total lei 7.519.025.

Pasiv : Capital lei 1.000.000. Fond de rezervă lei 75.000. Fond de rezervă pentru creanțe dubioase lei 258.000. Fond de amortizare lei 91.961. Curente creditori lei 5.936.554. Garanții lei 14.630. Profit net lei 142.880. Total lei 7.519.025.

Cereri de înscriere

In Corpul Contabililor Autorizați și Experți Contabili

Secția Arad : Durst Francisc, Iosif Karagyena, Ban Andrei și Bako Ladislau în gradul de contabil stagiar; Lipkovitz Alexandru în gradul de contabil autorizat.

Secția Călărași-Ialomița : Constantin Georgescu, contabil stagiar.

Secția Câmpulung-Muscel : Mihail D. Chircă, contabil stagiar.

Secția Chișinău : Cojocaru Vladimir, Dahnovici Veaceslov, Vaisman Nuhim, Zhus Iosif, și Gonța Sasipatru.

Secția Huși : Arhire V. Ioan, Butoi Nicolae, Buhoci N. Ioan, Avarvarei Gh. Ioan și Iliescu I. Emil, cont. stagiari.

Secția Iași : Petru Gh. Ionescu.

Secția Oradea : Dudulescu Gheorghe, Bozgan Ștefan, Ochiș Dumitru, Rocsin Andrei, Friedmann Beniamin, Grünberg Iosif, Vidosits Iuliu, Boca M. Titus, Brâncoveanu Elisabeta, Velișca Nicolae, Stein Vilhelm, Burtă Iusin, Vulcu Nicolae, Paraghi Ștefan, Marc Florian, Popescu C. Nicolae, Berkovitz Eugen și Steru Alexandru, contabili stagiari; Boștină D. Vasile și Rosmann Abel, contabili autorizați.

Secția Neamț : Stăescu D. Dumitru, contabil autorizat.

Secția Prahova: Gh. C. Vasilescu, Ioan A. Tilimpea, Gh. D. Sulescu, Gh. T. Costache, C-tin N. Bondoc, Georgescu A. Atanase, în gradul de contabili stagiari; Angelescu P. Rusen în gradul de contabil autorizat.

Secția Tighina : Proțenco Gheorghe, în gradul de contabil stagiar.

Secția Târnava Mare: Oancea Ion, Grigore Dumitru, Streza Reghina, în gradul de contabili stagiari și Barthmes G. Wilhelm, în gradul de contabil autorizat.

Secția Trei Scaune : Maria Gazda născ. Benedek, Otto Keul, Constantin Armbrister, cont. stagiari; Vasile Gh. Dumitru, contabil autorizat.

Avansări

Secția Arad: Weisz Andrei, Rădermacher Adalbert, Deutsch Alexandru, Molnar Kolman, avansați la gradul de cont. autorizați.

Secția Iași: Dimitriu Gheorghe, Steimet O., Golner U., Z. B. Schneider, M. Leizerovici, Meer Haim, Clara Iţicovici (Abramovici) și S. Lazarovici, la gradul de cont. autorizați.

Secția Oradea: Balc Petre, Covaciu A. Victor, Niculescu I. M. Horia, Pop Gheorghe și Sendrutiu Ioan la gradul de experți contabili.

Pantea Solomon, Engler Alexandru, Sălăgean Crăciun, Schvartz Alexandru, Kovacs Iosif, Török Ludovic, Axelrad Iosif și Lörinczi Ludovic, la gradul de cont. autorizați.

Secția Prahova: Alexandru V. Steriu, Dobre I. Niculescu, Grigore I. Zaplan, Ioan I. Vlădău, Nicolae N. Manolescu, Mihail I. Nicolescu, Stelian C. Popescu.

Secția Trei Scaune : Bedö Ildiko, la gradul de cont. autorizat.

Pedeapsa admonestării

Secția Bacău : Blank Lazăr, contabil autorizat, pentru faptul de a fi dat ocaziunea să poată fi bănuit de luare de mită și falș (proces în curs de judecată la Trib. Bacău).

Suspendări

Secția Câmpulung-Muscel: C. Suicescu și Emil Haraga contabili autorizați.

Secția Călărași -Ialomița : Iulian Constantinescu, Eugenia Davidescu, Ecaterina Dobrescu și Lascăr Banu, experți contabili ; Moritz Herșcovici, Hariton Iliescu, Ștefan Mateescu, Bucur Bădescu, Dinu Cristea, Ștefan Ionescu, Constantin Pe-

trescu, Dumitru Ralea, Const. Rădulescu, Chiriac Ștefănescu, Dumitru Timiș, contabili autorizați.

Ridicări de suspendări

Secția Oradea: Kiss Ioan, contabil autorizat și Kordoș Emanoil, contabil expert.

Constantin D. Călinescu, Ilie Dinescu, Constantin Moldoveanu, Emil Oprescu, Pericle Zega, Ioan Rădulescu, Mihail Năstăsoiu, Dumitru A. Petrescu și Ioan A. Petrescu, contabili stagiari.

Transferări

Secția Călărași-Ialomița: Alfred Marcon, cont. autorizat, la Secția R. Vâlcea, Mircea Dobrescu la Secția Covurlui, Gh. I. Răcaru dela Secția Muscel.

Secția Oradea: Valeriu Bulzan, contabil stagiar la secția Timișoara, Victor Olah-Roman, Dionisie Ghergulescu cont. autorizat și Cardos Emanoil, contabil expert la Secția Ilfov, Halàsz Albert, contabil autorizat la Secția Cluj.

Secția Trei Scaune: Constantin Nicolau la Secția Ialomița.

Inscrieri prin transferare

Secția Oradea: Victor Petrescu, expert contabil dela Secția Valea și Vasile Oșvath, contabil autorizat secția Zalău.

SECȚIUNEA TIMIȘOARA.

„Secțiunea Timișoara invită pe membrii săi în restanță cu plata cotizațiilor pe anii: 1936, 1937 și 1938 ca, până cel mai târziu *31 Martie* a. c., să se pună la curent cu cotizațiile datorate, cunoscând că în caz contrar, vor avea de suferit sancțiunile prevăzute de Legea și Regulamentul Corpului".

Colegi, Conform art. 26 din Regulamentul Legei Corpului Contabililor Autorizați și Experți-Contabili, toți membrii să-și achite la zi cotizația și abonamentul. Vă rugăm a achita la prima cerere abonamentul la Revista Generală de Comerț și Contabilitate, care este organul oficial de publicatii al Corpului Contabililor Autorizați și Experți-Contabili din România.

«CONCORDIA»

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNA
PENTRU INDUSTRIA PETROLULUI
CAPITAL DEPLIN VĂRSAT LEI 867.000.000

DEPARTAMENTUL UZINELE METALURGICE PLOEȘTI

Ateliere mecanice, Turnătorii de oțel, Fontă, Bronz Alamă, Trefilerie, Foraje Cazangerie, Aparate de foraj, etc.

FABRICA DE MUNIȚII
FABRICA DE TUNURI

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN"

S. A. R.

Tablă neagră, galvanizată, decapată, dublu decapată, cu rezistență, albă, plumbuită, **ondulată.**
Fier cerc, comercial, beton, profilat.
Fier cerc laminat la rece.
Cazane și radiatoare „Calan" pentru încălziri centrale.
Băi de fontă emailată „Record".
Articole sanitare negre și emailate.
Tuburi și **accesorii** de fontă pentru canalizare.
Tucerie comercială.
Mașini de **gătit** și **sobe** „Vesta".

Articole noui:

Cilindrii din fontă dură pentru luminat tablă.
Mese și **capace** de **recoacere** din oțel rezistente la temperaturi înalte.
Cărămizi și **pământ refractar.**

SOCIETATEA NATIONALA

BILANȚUL

ACTIV — **încheiat la 31**

	Lei	Lei
Cassa, numerar și disponibil la bănci		168.245.774
Efecte publice ale fondurilor statutare:		
val. nom. 150.501.352. val. reală	69.151.155	
Titluri diverse „ „	71.344.878	140.496.033
Participațiuni industriale „		92.943.150
Portofoliu de scont		356.431.972
Conturi curente: cu garanție hipotecară	2.615.904.199	
„ gaj	968.377.988	
„ ceziuni de creanțe, etc.	584.099.765	
„ scrisori de garanție și pe credit personal	263.319.060	4.431.701.012
Debitori în conversiune (scont și ct. cor., cota de plată)		72.622.903
Mobilier		1
Imobile		57.680.391
Diverse conturi		19.803.322
		5.339.924.558
CONTURI DE ORDINE		
Efecte de cont curent		4.407.974.525
Hipoteci, gajuri comerciale, ceziuni, titluri și efecte comerciale în gaj, scrisori de garanție.		5.101.202.696
Garanții statutare		260.000
Polițe de asigurare pentru hipoteci și gajuri		7.733.179.876
Diverși debitori pentru scrisori de garanție		2.219.371.305
Diverse conturi		1.039.882.952
		20.501.871.354

CONTUL DE PRO

DEBIT — **încheiat la 31**

	Lei	Lei
Cheltuieli generale		
Salarii, furnituri de birou, luminat și încălzit, indemnizația cenzorilor și a comisarului guvernului, tantiema contractuală a direcțiunei, jetoane de prezență, ajutoare și binefaceri, impozite diverse		42.666.485
Beneficiu net		49.724.296
		92.390.781

Președinte, (ss) OSCAR KIRIACESCU

Director general, (ss) **Victor Slăvescu**

Am verificat prezentul bilanț și cont de profit și pierdere conf.

Cenzori: (ss) *Dr. Gheron Netta*, expert-contabil,

DE CREDIT INDUSTRIAL

GENERAL

Decembrie 1938

PASIV

	Lei	Lei
Capital		500.000.000
Fond de rezervă statutar	116.837.725	
„ „ „ special	40.000.000	
„ pentru creanțe dubioase	61.469.538	218.307.263
Depuneri spre fructificare	382 897.035	
Angajamente pentru efecte reescontate la B.N.R.	4.049.641.561	
Diverși creditori	122.386.811	4.554.925.407
Dobânzi cuvenite anului 1939		4.388.562
Dividende neachitate		883.428
Diverse conturi		11.695.602
Profit și pierdere, beneficiul net		49.724.296
		5.339.924.558
CONTURI DE ORDINE		
Depunători de efecte de cont curent		4.407.974.525
„ „ hipoteci, gajuri comerciale, cesiuni, titluri și efecte comerciale în gaj, scrisori de garanție		5.101.202.696
Depunători de garanții statutare		260.000
Depunători de polițe de asigurare pentru hipoteci și gajuri		7.733.179.876
Diverși creditori pentru scrisori de garanție		2.219.371.305
Diverse conturi		1.039.882.952
		20.501.871.354

FIT ȘI PIERDERE

Decembrie 1938

CREDIT

	Lei	Lei
Dobânzi și beneficii diverse, cupoane și dividende la participațiuni industriale		92.390.781
		92.390.781

Șeful Contabilității,

(ss) Subdirector **Theodor Nitzu**, expert contabil

art. 186 codul comercial și le-am găsit în concordanță cu registrele

Christu Simionescu, N. Simionescu-Bârlad

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

PRODUSELE UZINEI CALAN :

RADIATOARE, CAZANE
DE INCALZIRE CENTRALA
BAI DE FONTA EMAILATA

etc., etc.

BIROUL DE VÂNZARE „SOCOMET“ BUCUREŞTI Calea Victoriei, 1[illegible]

Adesgo

VOILE DE SOIE

CIORAP DESĂVÂRȘIT
CU TALONUL COLORAT

501
MĂTASE NATURALĂ

MAI FRUMOS ȘI MAI
DURABIL CA ORICE
CIORAP STRĂIN

57
TROTEUR

CIORAP DURABIL
ȘI REZISTENT

CIORAPUL Adesgo

DESĂVÂRȘEȘTE ELEGANȚA FEMENINĂ

UZINELE DE FIER ŞI DOMENIILE DIN:

REŞIŢA

CAPITAL SOCIAL 750.000.000 LEI

BUCUREŞTI III, STR. VASILE ALEXANDRI No. 4

ADRESA TELEGRAFICĂ: „REŞIŢANINA"

TELEFON: 219-47, 219-48, 219-49

Fier de comerţ, Grinzi I şi U, Fier fasonat, Table groase şi mijlocii, Şini şi material mărunt pentru ecartement normal şi îngust, Schimbători, Macazuri, Incrucişări, Poduri şi alte construcţiuni de fier, Plăci turnante, Vagoane, Piese de vagoane. Osii, Bandaje, Roţi de oţel turnat, Perechi de roţi complete

L O C O M O T I V E

PENTRU ECARTEMENT NORMAL ŞI ÎNGUST

Materiale turnate din oţel şi fontă, Piese de foraj, Buloane, Şuruburi, Nituri, etc., etc.

Electro-Motoare, Dinamuri, Generatoare, Transformatoare

Instalaţiuni complecte de centrale electrice, industriale şi comunale, Echipament electric pentru industria petroliferă, Atelier de construcţiuni pentru aparate şi unelte de sondaj, Armament şi muniţiuni, Pluguri şi alte unelte agricole, Nicovale, Lopeţi, Sape, etc. Mortar şi cărămizi refractare în calităţi superioare garantate, Mangal, etc.

MINE, FABRICI ŞI DOMENII

La Reşiţa, Anina, Bocşa, Oraviţa, etc.

COMPANIA ELECTROCONTABILA

WATSON S.A.R.

BUCUREȘTI. — B-DUL BRĂTIANU, 22

TELEFON 4-38-17

MECANIZEAZA
RAȚIONALIZEAZA

IN INDUSTRIE

Contabilitatea generală
Contabilitatea materialelor
Postcalculația
Salariile
Controlul stocurilor
Inventarele
Economatul
Investițiile și amortizările
Controlul bugetului
Facturarea

PRIN SISTEMUL

„HOLLERITH"

MAȘINI CU CARTELE PERFORATE

Adresa :

Dlui.Eugen Vancu
la Banca "Albina"
Inst.de Credit şi Econ.
S I B I U

ATENŢIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ţiei Revistei :

BUCUREŞTI, I. — STR. TEILOR No. 12

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

ANUL XXVIII. — No. 3 PUBLICAȚIE LUNARĂ Martie 1939

REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

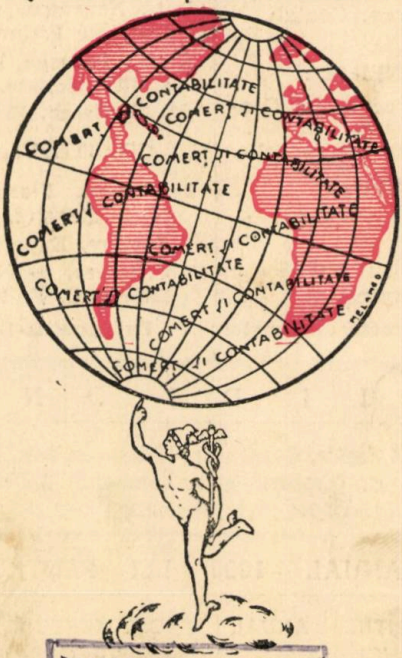

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR Nr. 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
† **Boltuş Lucian,** Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.,** Bancher.
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert.
† **Herbst Otto,** fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Piopeanu G., Secret. g-l al Teatr. Naţi
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C. F. R.
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ.
† **Rosen Isac,** fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura".
† **Stănculescu I .V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Secretar Camera de Comerţ.
Membru în Comitetul de redacţie.

Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Fost Preşedintele Corp. Contab. Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Subdirector la Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Director Centrala Cooperativelor de Consum.
Membru în Comitetul de redacţie.

S. M. Blumenfeld, Comerciant.

N. K. Constantinescu, Expert contabil.

P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.

Andrei Gheorghiu, Profesor.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.

Iosif D. Lazăr, Comerciant.

I. C. Negrescu, Director, Soc. Com. Locuinţe Eftine.

Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.

Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu, Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.

I. Mazăre, Expert contabil.

Th. Sersea, Şeful Serviciului Inventarierii C. F. R.

Directorul revistei : **P. Drăgănescu-Brateş.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., N. Arghir, Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Profesor univ. Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Profesor univ. Gr. Trancu-Iaşi, Ştefănescu Alex. N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BĂNCI POPULARE LEI 200

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

† I. P. S. S. PATRIARHUL Dr. MIRON CRISTEA

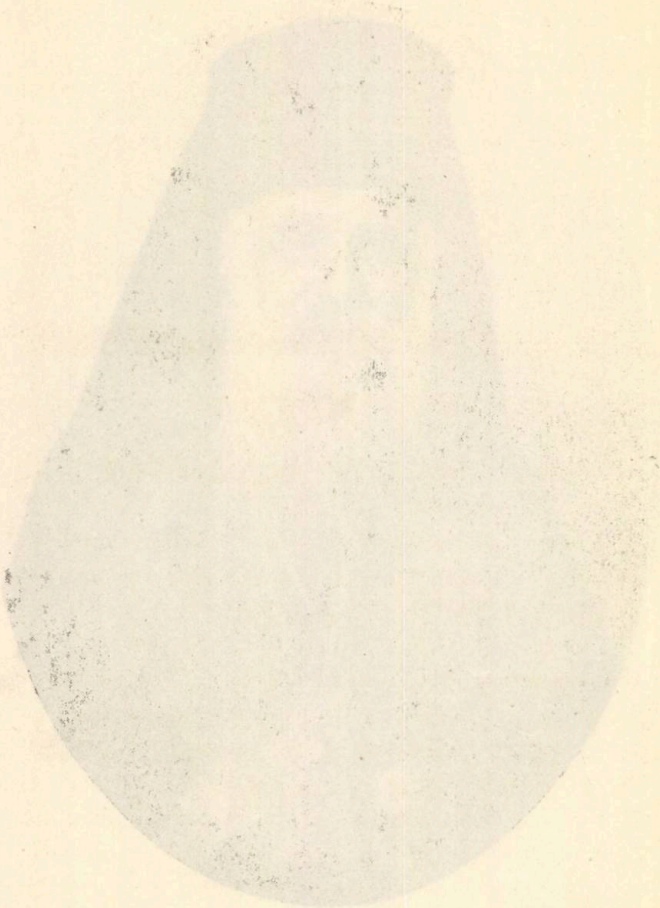

CUPRINSUL:

Dr. Drăgănescu-Brateş: Doliul Naţional: † Patriarhul Dr. Miron Cristea 127
Dr. V. M. Ioachim: Al IX-lea Congres de contabilitate al Corpului Contabililor 131
*** Al IV-lea Congres ALACI-st 133
Gr. Mladenatz: † Profesor W. Prion 136
Prof. Al Tănăsescu: Registre noui de contabilitate . . 139
Tiberiu Polak: Planul conturilor şi contabilitatea unitară . . 145
Prof. Alex. Machedon: Al V-lea Congres Internaţional al Experţilor Contabili dela Berlin 151
Drd. Milu Marcussohn: Cadrul contabilităţii în industrie . . . 165
*** Dela Corpul Absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ: Darea de seamă şi Convocarea . 171
*** Soluţionarea problemei din Revista Nr. 10/938 175

DOLIU NAŢIONAL

† PATRIARHUL Dr. MIRON CRISTEA

Ţara noastră a avut să înregistreze pe ziua de Luni, 6 Martie 1939, pierderea I. P. S. S. Dr. Miron Cristea Patriarhul României, Preşedintele Consiliului de Miniştri şi Consilier Regal.

Născut la 18 Iulie 1868 în comuna Topliţa Română din Munţii Carpaţilor, ca al patrulea copil din opt ai unei familii de ţărani, a urmat şcoala confesională din comuna sa natală timp de doi ani, apoi a fost trimis la şcoala săsească din Bistriţa, unde a terminat clasele primare. Tot acolo a făcut patru clase la liceul săsesc, trecând apoi la liceul superior românesc din Năsăud, unde şi-a luat bacalaureatul. In clasa VII liceală, a fost ales de colegii săi, preşedinte al societăţii literare „Virtus Romana Redivivus", distingându-se prin câteva scrieri.

In toamna anului 1887 a intrat în seminarul teologic al Mitropoliei din Sibiu, unde se dovedeşte a fi un element valoros.

In 1889, este ales preşedinte al Societăţii de lectură „Andrei Şaguna" depe lângă Seminarul de Teologie din Sibiu.

După ce şi-a luat licenţa în teologie, funcţionează în anul 1890—91, ca învăţător la şcoala primară din Orăştie, iar în toamna anului 1891, se înscrie la Facultatea de litere şi filozofie din Budapesta. Acolo îl găsim membru în comitetul de con-

ducere al Societății studențești „Petru Maior" scriind în ziarele românești din Ardeal împotriva acțiunii șoviniste a ungurilor.

El a luat parte împreună cu studenții români aflați la Budapesta, la acțiune de apărare a memorandiștilor.

In 1895, obține titlul de doctor în filologia modernă dela universitatea din Budapesta, prezentând ca teză de doctorat un studiu asupra operei lui Eminescu.

Inapoiat în Ardeal este numit de Mitropolitul Miron Romanul, din îndemnul căruia plecase la studii la Budapesta, ca secretar al Consistoriului arhidicesan din Sibiu și director al „Telegrafului Român" organul Mitropoliei.

In 1902, intră în viața monahală luând numele de Miron.

In 1909 este numit episcop al Caransebeșului, unde păstorește până în 1919, când, după unirea tuturor românilor, este ales Mitropolit primat al României.

In 1925, Biserica ortodoxă română, fiind ridicată la rangul de Patriarhie, devine Patriarh.

In Martie 1938, a fost însărcinat cu formarea guvernului al cărui președinte a fost până în ultimele sale clipe[1])

Personalitatea defunctului era de o înaltă distincțiune și de o uimitoare simplitate. Inzestrat cu o minte ascuțită și cu un fizic impunător, cu o elocință caldă și înaripată, el a răzbit prin viață, străbătând multe greutăți și muncind fără preget, cu dragostea în suflet, de a contribui la binele și ridicarea poporului al cărui umil fiu era. Niciodată nu se rușina de obârșia sa modestă și pe lângă grijile păstorești, avea și adevărate însușiri gospodărești.

Am fost viu mișcat când l'am auzit vorbind la Academia de Inalte Studii Comerciale și Industriale din București, cu o adâncă înțelegere a rostului comerțului, dând îndemnuri sănătoase și pline de însuflețire pentru îndrumarea tineretului către îndeletniciri practice : comerț, meserii și industrie.

Iată câteva părți din cuvântarea I. P. S. S. Patriarh Dr. Miron Cristea în dimineața zilei de Luni 15 Noembrie 1926 la inaugurarea palatului Academiei de Inalte Studii Comerciale și industriale din București [2]).

---

1) Notele biografice după ziarul „Universul" nr. 65 din 8 Martie 1939.

2) Anuarul Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale din București Anul XIV 1926/27 pag. 8.

„Dar oricât farmec și poezie ar avea un trai patriarhal și primitiv al poporului nostru agricultor, oricâte avantagii de ordin mai mult decât economic ar oferi o industrie casnică — împreună cu ocupațiile serioase, mai ales în timpul iernei etc., totuși ar fi fatal pentru țară și popor, dacă caracteristicile etnice, indicate de mine, ar împiedica și pe viitor pe fruntașii claselor noastre sociale, a da o specială atenție *industriei*, ale cărei producte le desface *comerțul*".

„Industria este doar motorul puternic al progresului obștesc".

„In marele război mondial, factorul principal, care a învins, a fost — pe lângă materialul de oameni — *industria.*

„Deci — dacă viitorul țărilor atârnă de industrie, nu ne poate fi indiferent ce desvoltare și ce direcție iau industria și comerțul din țara noastră".

„Din cele expuse de mine până aci, reese uriașa importanță ce o are *Academia de Comerț și Industrie,* mai ales în viața poporului nostru și în economia națională a țării. Această înaltă școală trebue să contribue la *pregătirea poporului român pentru comerț și industrie.*

„Astăzi comerțul și industria română, *sub raport național,* sunt în cea mai mare parte foarte, foarte departe de ceiace ar trebui să fie. Ideal ar fi, ca fiecare industriaș și comerciant din țară — vorbind în limba figurată a poporului — „se ducă o lumânare la aceiaș biserică cu noi"; cu alte cuvinte *comerțul și industria trebuesc naționalizate,* sau cel puțin să se identifice din toată inima cu interesele țării și aspirațiunile neamului; altcum — în loc să ne fie de folos — pot deveni o primejdie generală".

„Industria și comerțul au în mână însemnate bogății ale țării, capitalul cel mai productiv, încât de la acești factori sociali atârnă progresul și'n celelalte ramificațiuni ale vieții obștești. Unde comerțul și industria națională înfloresc, acolo înfloresc și literatura și artele după gustul propriu și peste tot cultura națională; și ies la iveală toate calitățile sufletești ale poporului; iară acesta trebue să se desvolte după firea neamului ca să poată duce o notă specifică — și originală în ansamblul civilizației mondiale".

„In nădejdea sigură: că veți fi toți apostoli conștienți și de muncă cinstită întru desvoltarea comerțului și a industriei

naționale, fără de care organismul nostru național rămâne lipsit de organe vitale, bine cuvintez generația de azi și din viitor a acestei Academii".

Inaltele Sale binecuvântări s'au revărsat asupra unui mare număr din colegii noștri.

La doliul țării, la care au luat parte toate autoritățile de Stat și instituțiunile cu caracter oficial și neoficial, ca și întreaga suflare românească, ne alăturăm și noi, aducând piosul nostru omagiu, memoriei aceluia care a fost un luptător naționalist de elită, un om luminat, iubitor de neam și de țară și un îndrumător pe calea binelui și a ordinei.

Ingenunchiem smeriți și rugăm pe bunul Dumnezeu să'l aibă în pază în împărăția lui, pentruca și de acolo să vegheze asupra pașilor neamului românesc.

Dr. DRĂGĂNESCU-BRATEȘ
Director al Revistei de Comerț
și Contabilitate

SULZER FRERES

Uzine în Winterthur (ELVEȚIA)

BUCUREȘTI III
Str. D. A. Sturdza, 17

Motoare Diesel dela 25 până la 20.000 C. P — Locomotive Diesel — Automotoare Diesel — Mașini cu aburi — Cazane cu aburi de orice fel — Turbine cu aburi — Pompe centrifugale — Pompe de foraj — Ventilatoare — Mașini frigorifere — Fabrici de ghiață — Abatoare — Incălziri centrale de toate sistemele — Insfalațiuni de ars păcură, de uscătorie, de condiționare a aerului — Instalațiuni sanitare moderne

Al IX-lea Congres de Contabilitate
al contabililor experţi şi autorizaţi

In zilele de 28—30 Mai a. c. se va ţine la Braşov, al 9-lea Congres al Corpului.

Congresele Corpului au fost totdeauna un prilej de a pune în discuţia publică o serie de probleme nu numai de ordin contabil, dar şi de ordin economic şi social, dat fiind caracterul multiplu al funcţiunilor ce le îndeplinesc membrii Corpului.

Insăşi funcţiunea contabilă are puternice rezonanţe nu numai în domeniul contabil, cum greşit înţeleg unii, ci şi în domenii, în care contabilitatea aduce lumină şi cultivă ordinea.

Lucrările congreselor noastre s'au inspirat totdeauna dela realitatea vieţii, având însă privirea îndreptată şi către orizonturile largi de mari transformări sociale şi spirituale, ce le pregătesc marii gânditori şi înfăptutori.

Păstrând un echilibru între ideal şi posibilităţi de realizare, moţiunile exprimate în congresele Corpului n'au rămas în general simple deziderate, ci o parte din ele într'un timp relativ scurt au fost înfăptuite ori sunt pe cale a se înfăptui.

Amintim numai câteva din aceste înfăptuiri s. a introducerea contabilităţii ştiinţifice la Stat şi inventarierea patrimoniului public, — deziderat exprimat la Cluj 1923, modificarea Codului de Comerţ cu reglementarea evaluării şi a întocmirii bilanţului, în special la societăţile anonime (Congres Bucureşti 1931), introducerea unui cenzor membru al Corpului la toate societăţile pe acţiuni (Constanţa 1929,—Bucureşti 1931) estinderea asigurărilor sociale şi la membrii Corpului (Cluj 1923) introducerea bilanţului tip (Chişinău 1927) reorganizarea învăţământului comercial (Bucureşti 1923—Constanţa 1929) creiarea casei de asigurări şi asistenţă a Corpului (Constanţa 1929—Galaţi 1937) etc.

La Congresul din anul acesta se vor discuta următoarele chestiuni :

1. Inventarierea patrimoniului public, raportori Prof. Sp. Iacobescu şi Dr. I. Mărculescu ;

2. Regimul Soc. pe acţiuni în noul cod de comerţ raportor Prof. Sp. Iacobescu ;

3. Colegiul Economic, raportor Dr. P. Drăgănescu-Brateș ;

4. Raționalizarea activității întreprinderilor prin contabilitate, raportor Dr. V. Ioachim ;

5. Casa de asigurare și asistență a Corpului raportor Gh. Huber ;

6. O comunicare asupra teoriei funcțiunei conturilor, raportor Profesor Pricu ;

7. Activitatea economică a țărei Bârsei și rolul membrilor Corpului, raportor Prof. Aurel Precup.

Toate sunt chestiuni de actualitate și de deosebit interes pentru membrii Corpului ca profesioniști și ca cetățeni chemați să activeze într'o Românie așezată pe noui baze organice.

Deaceia conducerea Corpului a ținut să pună problemele ce se vor discuta în Congres pe un plan național și social, nu numai pe plan strict profesional.

In noua organizare a Statului, fiecare profesiune, fiecare profesionist se consideră ca un funcționar pus în serviciul colectivității, deci și acțiunea sa trebuie desfășurată în acest nou spirit.

Interesele și preocupările individuale ale membrilor Corpului, trebuie să cedeze pasul preocupărilor de ordin social, deaceia în acest congres pentru prima dată se va pune în discuție *funcțiunea socială a contabilității.*

Din punct de vedere profesional, Congresul din anul acesta va prezenta un deosebit interes pentru că membrii Corpului au prilejul să-și spună cuvântul lor de profesioniști experimentați în noua așezare juridică a faptelor și instituțiilor comerciale precum și în marea operă chemat s'o înfăptuiască noul organ creiat : „Ministerul Inventarierii Avuțiilor Publice".

Și în aplicarea noului Cod de Comerț și în acțiunea de inventariere a patrimoniului public, membrii Corpului vor fi chemați — așa credem cel puțin — să-și dea prețioasa lor contribuție. Și avem satisfacția să constatăm că d. Ministru al Înzestrării Armatei d. Prof. Victor Slăvescu, a și făcut apel la mai mulți experți pentru inventarierea stabilimentelor technice depinzând de acest Minister.

Congresul din Brașov va fi o însuflețită manifestare a hotărîrii Corpului de a pune cunoștințele și experiența membrilor săi în serviciul *Renașterii Naționale.*

Dr. V. M. IOACHIM

Al IV-lea Congres Alacist

In zilele de 26 și 27 Februarie 1939 s'a ținut al IV-lea Congres al Asociației licențiaților academiilor comerciale și industriale.

Congresul a fost prezidat de d. Victor Jinga, subsecretar de Stat la Ministerul economiei naționale.

După desbaterile ce au urmat s'a adoptat următoarea

MOȚIUNE

Congresul trăind linia de conduită a intereselor superioare ale țării, care își orânduește astăzi în ritm nou viața și își organizează viitorul, licențiații academiilor comerciale și industriale se încadrează în dispozițiunile Constituției din 27 Februarie 1938, care transferă problema corporatismului din domeniul teoretic în domeniul dreptului pozitiv, transformând o ideologie desprinsă și impusă de realități în norme fundamentale.

Congresul urmărește acțiunea corporatistă română, se integrează în ritmul ei și propagă idealul conștiinței cooperatiste care cere fiecăruia : un sentiment de adeziune la colectivitate ; o cuprindere a spiritului său în sufletul colectiv ; și o determinare a propriei sale activități în mediul național.

Congresul stabilind că isvoarele de drept public sunt numeroase ca și serviciile sociale, care sunt îndeplinite de corporații, își manifestă încrederea că legislația va desăvârși normele constituționale și va asigura : caracterul autonom al corporației ; un drept public propriu ce derivă din funcțiunea socială pe care o îndeplinește corporația ; după cum libera voință și reala selecțioare a valorilor este asigurată prin organizarea începută de jos dela unitățile de muncă și specialitatea profesională, încadrarea va continua prin integrarea profesiunilor în corporațiile celor trei grupe constituționale.

De oarece și astăzi, ca de atâtea ori în istorie, spiritul oamenilor nu este format pe deplin pentru instituțiile ce se impun, iar integralitatea intereselor naționale trebuesc concentrate și armonizate pe planul unei acțiuni unitare, congresul propune înființarea unui minister al corporațiilor.

Congresul constatând, că în economia națională își face loc tendința dreptății sociale, iar în economia internațională

tendința egalității între state își manifestă încrederea că dispozițiunile normative și legislative vor transforma cât mai mai curând constatările și dezideratele programelor economice de până acum în soluții ce pot fi realizate într'un plan economic național.

Congresul examinând principiile ce stau la baza „orientărilor generale, alcătuirea unui plan economic" întocmit de consiliul superior economic, creiat pentru elaborarea unui plan economic românesc, propune să se treacă cât mai degrabă la redactarea definitivă a planului și punerea lui în aplicare.

Congresul constatând tendințele generale de autarhizare și industrializare ale României, afirmă necesitatea ca — în cadrul sistematizării economiei naționale în toate sectoarele sale să raționalizeze industria.

Congresul consideră că organizarea rațională a industriei trebue să rezolve atât problemele activității economice, cât și problemele generale proprii industriei, precum și problemele specifice ale fiecărei ramuri industriale. Intre toate aceste probleme, cele mai urgente de luat în considerare sunt: organizarea industriei în vederea transformării și sincronizării ei pentru nevoile unui eventual război, precum și naționalizarea atât a capitalului, cât și mai ales a personalului întreprinderilor industriale.

In această acțiune, punctul de plecare trebue să-l constituie: naționalizarea treptată, dar efectivă, a întreprinderilor existente; atragerea alaciștilor spre comerț și industrie; educarea consumatorului în sensul de colaborare la această acțiune de naționalizare; integrarea comerțului și industriei în spiritul constructiv al vechilor bresle de muncă românească pentru renașterea clasei de mijloc generatoare de energii creatoare și de sine stătătoare.

Pornind dela principiul, bazat pe date statistice, că problema utilajului național nu poate fi rezolvată numai prin acumularea de capital care întârzie să se formeze ci, mai ales prin anticipare pe bază de credit, congresul propune nu numai stabilirea quantumului de credit acordat ramurilor de producție de către institutul nostru de emisiune după posibilitățile de garanție ce oferă și durata restituirii, dar și diferențierea taxei scontului după posibilitățile de suport ale ramurilor de producție.

Incurajarea și refacerea băncilor românești din Transil-

vania, pe baza tradiției lor economice, în scopul de a menține și afirma elementul românesc.

Tendința de specializare bancară trebue încurajată și accentuată, căutându-se ca subscrierea capitalurilor necesare să fie difuzată ramurilor economice.

Congresul constatând că organizarea izolată a agriculturii nu poate da rezultatele așteptate, propune înființarea corporațiilor de categorie prin integrarea agriculturii în industriile ce îi desăvârșesc produsele, obținându-se astfel o stabilitate a prețurilor în agricultură, un control reciproc al lor și reducerea prețurilor de cost în industrie.

De asemeni, constatând omogenitatea producției agricole pe întreg cuprinsul țării, propune organizarea regională a agriculturii, spre deosebire de industrie, unde caracterul de specialitate impune organizarea funcțională.

Pentru a putea fi cunoscute mașinile agricole și semințele selecționate, propune concentrări locale a micilor agricultori sub grija cooperativelor.

In legătură cu organizarea finanțelor publice și perfecționarea controlului preventiv, congresul propune: legiferarea oportunității; extinderea la toate veniturile și fondurile publice; aplicarea la Camerele profesionale; asigurarea independenței șefilor de contabilitate ai administrațiilor locale; reorganizarea Curții de Conturi.

In ceeace privește controlul patrimoniului public, congresul propune: inventarierea imediată și totală a patrimoniului public; reglementarea precisă a obligativității controlului; complectarea normelor de evaluare; înființarea unui corp de control cu atribuții speciale de verificare a inventarului.

Considerând că școala trecutului, care nu urmărea decât desvoltarea eului individual, nu era decât un simplu arsenal de făurit mijloace cât mai perfecte de parvenire socială, congresul cere să se dea o mai mare atențiune educației sufletelor și pregătirii profesionale.

Congresul constatând nerecunoașterea competințelor economice pe bază de titluri și specialitate și inexistența normelor de încadrare în serviciile publice și particulare, propune înființarea unui colegiu al economiștilor, având drept scop controlul, disciplina și calificarea profesională; și recunoașterea capacității pe bază de titluri și stabilirea diferențierilor și gradațiilor în corp.

† Profesorul W. Prion

De curând s'a stins, pe neașteptate, profesorul **Willi Prion**, un strălucit reprezentant al științelor comerciale. S'a stins în plină activitate științifică (de abia terminase ultima lui lucrare, intitulată „Börsen-wozu ?", care va vedea lumina tiparului, postum) și pe teren practic (expert al autorităților germane pentru problemele financiare, profesor mult ascultat la politechnica și universitatea din Berlin).

Lucrările lui, din domeniul studiului întreprinderilor, de o netăgăduită valoare științifică, au mai întâi un interes de ordin practic, chiar de actualitate. A și venit în rândurile oamenilor de știință și de catedră din viața practică (domeniul bancar). Dar lucrările lui nu sunt simple manuale ori îndreptare technice, cu înțeles indicativ, — ci sunt străbătute de un înalt spirit științific : opere de critică și de sinteză adâncită și, de multe ori de mare originalitate. Nu a scris de cât atunci când a avut să spuie ceva nou.

Pe piața literaturii economice a apărut dela început cu lucrări originale și de mare valoare, adevărate capo d'opere ale geniului. Notăm : „Das deutsche Wechsel-Discont-Geschaft" (1907) și „Die Preisbildung an der Wertpapierbörse" (1910), unde poate pentru întâia oară se cercetează în mod științific factorii personali, technici și economici ai formării prețului valorilor de bursă. A urmat o serie numeroasă de studii din domeniul bancar și în general al finanțelor private, dintre care citățm pe cele ce ne par mai caracteristice : „Die deutsche Kreditbanken im Kriege und nachher" (1917) ; „Kreditpolitik" (1926) ; Zur Finanzpolitik der deutschen Unternehmungen" (1927); „Inflation und Geldentwertung" (1919); „Die Lehre vom Bankbetrieb" (articol în „Handwörterbuch der Staatswissenschaften"). In ultimii ani s'a ocupat și de problemele finanțelor publice, în legătură cu atribuțiile lui ca expert al guvernului. Dintre lucrările recente notăm : „Das deutsche Finanzwunder", apărută anul trecut, singura expunere de ansamblu asupra metodelor, atât de originale, folosite de guvernul ger-

man pentru a se asigura finanțarea, cu mijloace proprii, a acțiunii de reactivare a vieții economice a țării.

In 1925, Prion este chemat dela universitatea din Köln, la politechnica din Berlin-Charlottenburg, unde creiază o nouă ramură de învățământ academic : pregătirea „inginerului economic" (Wirtschaftsingenieur), element chemat să facă legătura între technică și economie. In acest domeniu, foarte instructivă este cartea lui, apărută în 1930 : „Ingenieur und Wirtschaft. Der Wirtschaftsingenieur".

Prion a dat la iveală și câteva lucrări de technică comercială. Astfel „Die Effektenbörse und ihre Geschäfte" (1930) ; „Der Zahlungs-und Kreditverkehr" (Leipzig 1930); precum și reeditarea în 1932 a minunatei „Buchhaltung und Bilanz" a fostului nostru profesor dela Berlin : Johann Friedrich Schär.

In anii 1935/1936, Prion și-a publicat opera capitală, un fel de sinteză a vederilor sale cu privire la organizarea și viața întreprinderii economice considerată în general : „Die Lehre vom Wirtschaftsbetrieb (Allgemeine Betriebswirtschaftslehre"), în trei volume. Sistemul lui este eclectic : studiază întreprinderea atât încadrată în economia generală, cât și considerată distinct în ce privește construcția, viața internă și scopurile întreprinderii. Pentru Prion, studiul întreprinderii este în acelaș timp **știință** (cunoașterea fenomenelor interioare ale întreprinderii și a relațiunilor cu economia generală), o **technică** (expunerea metodelor de lucru) și totodată are să dea **indicațiuni** pentru cele mai bune procedee. Și aci, se ferește de expuneri abstracte, de considerațiuni ce nu au însemnătate pentru realitățile vieții economice : teoria apare aci ca o sintetizare, ca o prezentare simplificată a fenomenelor ce se desfășoară în viața reală a întreprinderii economice. Lucrarea este de aceea citită cu interes și folos, atât de economistul care vrea să aibă la îndemână o prezentare sintetică a activității acestei unități economice care este întreprinderea, cât și de cel care, activând în viața economică, dorește să aibă un îndreptar, pentru o mai completă cunoaștere și apreciere a manifestațiunilor atât de variate și de complexe, în cadrul intern al întreprinderilor ca și în relațiunile lor cu piața economică.

Publicul românesc are la îndemână textul a două conferințe pe care Prion le-a ținut anul trecut la Academia de Inalte Studii Comerciale și Industriale din București text publicat în

„Biblioteca Asociației pentru cultura comercială" No. 2 tratând despre „Expertul economic în Germania" și despre „Știința întreprinderii în Germania". Această din urmă conferință cuprinde o expunere clară asupra principalelor curente în cadrul acestei noui discipline economice, curente reprezentate prin profesorii Schär, Niklisch, Fritz Schmidt, Schmalenbach și Prion.

Despre profesorul Prion, nu putem scrie de cât cu emoția fostului elev, care i-a putut aprecia, alături de calitățiile de om de știință, și pe acelea de pedagog.

L-am audiat pe profesorul Willi Prion la Universitatea din Köln, cu prilejul trecerii doctoratului în științe economice, la o vârstă când nu ne mai găseam în prima tinerețe, după ce avusesem prilejul să auzim atât în sălile de curs cât și în sălile publice de conferințe, un șir de savanți în diferite domenii ale științelor economice. Socotim de acea că aducem o apreciere obiectivă, lipsită de influența unui juvenil entuziasm al elevului față de învățătorii săi, atunci când afirmăm că Prion a fost un mare profesor: Stăpân în chip desăvârșit pe materia atât de variată a specialității sale, dotat cu un minunat spirit de discernământ și de simplificare a fenomenelor complexe pe care avea să le prezinte și explice și, mai ales, stăpânit de o probitate științifică de care a dat dovadă și în ultimii ani când am asistat la atâtea dezertări, — profesorul nostru poseda și însușirile pedagogului, care reușea să intereseze necontenit. De aceia moartea lui a impresionat pe foștii lui elevi români de la Academiile Comerciale din Muenchen și Berlin, dela Universitățile din Köln și Berlin, ca și dela Școala Politechnică din Charlottenburg.

Prof. GR. MLADENATZ

PENTRU DOMNII AUTORI.

Rugăm pe Domnii autori de lucrări de contabilitate, comerț, finanțe, bancă, etc., să binevoiască a ne trimite câte un exemplar pentru recenzie.

Registru nou de contabilitate [1)]

Jurnalul ştampilat — Jurnalul articolar. — Cartea mare articolară. Inventarul tipic şi alfabetarul.

După noul cod de comerț care se va pune în aplicare dela 1 Mai 1939, se dă posibilitatea creierei de noui registre care să înlesnească înregistrarea prin art. 38 alin. 2: „Când un comerciant întrebuințează pentru înregistrările contabile un sistem mecanic, operațiile vor fi trecute în forma impusă de aplicarea sistemului utilizat".

Ceva mai mult, în art. 46: „Când prin întrebuințarea unui sistem mecanic, înregistrările se fac pe foi volante, comerciantul va prezenta aceste foi numerotate, spre parafare, viză și datare. Pe fiecare foaie va trebui să fie menționată firma comerciantului căruia îi aparține". Și ca o confirmare în art. 48: ...„Când un comerciant se servește de un contabil, acesta va fi obligat să contrasemneze operațiile registrului", confirmând și utilizarea foilor volante.

Intemeiați pe tipicitatea care există în articolele de acelaș fel, am ajuns la concluzia că într'un articol contabil singurele părți variabile sunt: data, câteodată, apoi sumele și numărul documentului.

Totuși, timpul cel mai mult este răpit contabilului ca să scrie părțile care sunt invariabile între ele și anume: titlul, apoi explicația pe scurt a operației și referirea la documentul sprijinitor.

La o monografie luată la întâmplare, am găsit 658 de articole simple în total, din care 509 tipice în diferite timpuri cu peste 30 articole de acelaș fel și deabia cu 149 mai puțin tipice dela 1 până la 30 de acelaș fel.

Deci, urmează că se poate păstra exact forma jurnalului legat, șnuruit, parafat și sigilat, fără liniatură și articolele tipice să li se facă stampilă cu spațiu pentru cifre, eventual data și numărul de ordine.

Jurnalul stampilat. — Prin urmare, chiar dacă sunt indicate coloanele de explicație și de cifre, așezând stampila articolului tipic, avem conținutul articolului într'o secundă și com-

1) Brevet de invenție Nr. 29020 din 23 Febr. 1939.

plectăm imediat cifrele cu mâna, așa încât dacă se va ivi un articol netipic, care este rar, odată la o lună, să putem să-l scriem cu mâna în continuare.

N'are importanță, decât științifică, faptul că se face contabilitatea analitică în partea stângă pentru debit și în partea dreaptă pentru credit, vertical, ca să poată coincide conturile analitice la fel cu cel sintetic și să nu se încurce spațiile.

Jurnalul articolar. — Dat fiind faptul că orice întreprindere are articole tipice, dar ordinea lor nu este aceiași dintr'un an cu a anului ce urmează, nu se poate creia, fără inconveniente, un jurnal tipic și atunci putem tipări articolele, cum vedem și să avem avantajul ca acum să facem complectările cifrelor cu mașina contabilă sau mașina de scris, în special pentru contabilitatea analitică care se scrie la fel, vertical.

Deși sunt articole simple, ele se leagă unul după altul în ordinea datei și la intervalul dorit mai scurt decât un an, se poate șnurui, sigila, parafa și viza la fel cu registrul jurnal, care va avea de data asta un format mic. Ca să fie și mai multă siguranță, după ce s'a scris așa cum trebuie și s'au aranjat în ordinea datei înainte de viză, chiar se poate lega, încât am avea acuma un registru cu file legate și prin sigilare, parafare, șnuruire și viză, imposibil de a sustrage vreo foaie cu un articol.

Carte mare articolară. — Aceste două feluri de jurnale dau posibilitatea creierei unei noui cărți mari, pentrucă articolul de jurnal se face în trei exemplare, cu cea mai mare înlesnire. Originalul rămâne pentru jurnal, iar copiile cele două, unul merge în debitul contului cu care începe articolul și stabilim trecerea în cartea mare, iar celălalt merge în creditul contului al doilea din articol și stabilește creditul contului. Se înțelege că dacă avem o carte mare articolară, ca urmare a jurnalului stampilat, stampila se poate aplica pe un registru legat, șnuruit, sigilat și parafat, complectând cifra cu mâna, mai ales în societățile anonime, cărora prin noul cod de comerț li s'a decretat cartea mare ca un registru legal. Pentru cartea mare articolară, care rezultă dintr'un registru jurnal articolar, se poate utiliza aceiași formă de articole prinse de data aceasta în ordinea partidei respective pentru debit mai întâi și pentru credit, mai târziu. Desigur că nu mai avem avantajul de a confrunta pe un spațiu mai larg debitul, față

cu creditul în aceiași măsură ca la registrul carte mare articolară, rezultată din jurnalul stampilat.

In altă ordine de idei, am mai spus că jurnalul și cartea mare s'ar fi putut face pe o bandă lungă de hârtie, a cărei măsurare la viză ar fi putut ține loc de numerotarea filelor, ceva mai mult, că această bandă s'ar putea îndoi în falduri. Socot, întrucât sistemul n'a fost adoptat până acuma, că dacă s'ar lipi articolele scrise în jurnal, în ordinea datei, în cartea mare pe partizi, ele ar constitui o aplicare a registrelor până aici menționate.

Inventarul tipic. — Multe din întreprinderi au același obiect și chiar toate, dela un an la altul. Nouile articole, care se cumpără, se adaogă la precedentele. In cazul acesta, se redactează un inventar alfabetic tipărit, căruia i se adaogă, de mână, cantitatea, care e variabilă și prețul, care poate fi desemenea variabil. Se înțelege că fiind o aplicație nouă poate deveni legală și atunci acest registru aduce servicii deosebite întreprinderilor.

Alfabetarul. — Pentru contabilitatea analitică încă nu s'a creiat un aparat, care sub o formă redusă să dea posibilitatea aranjării în ordinea alfabetică a unor materiale sau a unor persoane.

Pornind dela principiul că avem 27 de litere în alfabet, care ar distinge prima literă a ceiace se orânduește în clasoar, va utiliza fiecare literă o mapă sau un ghiozdan, care e prevăzută cu un repertoriu alfabetic, încât se separă pe literă documentele introduse aci. Pentru a avea o oarecare rezistență, dar în același timp să poată lipi prin suprapunere, se recomandă a se construi dintr'o hârtie rezistentă și lateral pânză, ca să dea posibilitatea unei oarecari elasticități la introducerea documentelor de păstrat (conturi).

Se recomandă în același timp ca să nu se facă nici prea largi părțile laterale, fiindcă prin greutatea cartoanelor sau fișelor care se găsesc înăuntru și se păstrează aci, să strice din aranjamentul absolut simetric, care dă ușurință la căutarea contului, sau să se așeze pe un suport.

Pe o planșă, eventual carton, suport care să aibă cel puțin 1 m. p. când mărimea documentelor de păstrat o va cere, se va lipi sau eventual se va coase cu copci, cu agrafe, cu ceiace prinde solid, începând dela dreapta spre stânga, câte o mapă, câte un plic prevăzut cu repertoriu intern și să se lase în aceiași

ordine un interval de circa 3 cm. pe care să se scrie o literă, cu care am denumi plicul acela, astfel am avea atâtea plicuri, câte litere sunt, adică 27, și am ști că pe acest rând se trece inițiala din dreapta : A. Desigur că denumirea cu litera mică ar privi litera a doua din cuvânt. Totuși s'ar repeta și în mod vertical, rândul orizontal de mai sus, tot prin suprapunere de sus în jos, rămânând astfel tot un spațiu de 3 cm. p., care ar distinge de data aceasta șiruri de repertoare : B, C, D, etc., încât s'ar face și în cruciș și în curmeziș vizibile literile A, B, C, D, etc., și lateral a, b, c, d, etc., exact.

Vedem, deci, că aici avem atât orizontal un șir de plicuri și vertical, fiecare rând câte o literă.

Pentru a doua literă, din ceiace se orânduește în clasoar pe acelaș rând cu litera primă, stau la dispoziție alte 27 de ghiozdane (casete de hârtie sau de pânză) care s'au suprapus dela dreapta spre stânga, lăsând vizibil litera care deservește respectiva casetă. De altfel și casetele care au fost suprapuse de sus în jos la acelaș interval de 3 cm., a dat posibilitatea strângerei pe un interval foarte restrâns, cu o capacitate de 709 despărțituri, care clasează perfect primele două litere.

Pentru orânduirea celei de a treia literă, se găsește în fiecare clasoar un repertoriu alfabetic, care, înțelegem că înmulțind din nou cu 27, câte litere sunt, avem 19.143 de despărțituri, pe un spațiu de circa un metru pătrat, cu o capacitate de plasare pe primele 3 litere începătoare pentru obiect sau cont de persoană.

S'ar putea spune că aceste 3 litere ne conduc cu ușurință în a face despărțituri mult mai mici, care ne dă claritate în orânduire și găsire a unei cartele sau a unui cont.

Astfel, dacă avem de plasat un nume „Alexandrescu", atunci până la a 3-a literă A-l-e merge exact la adresa sa.

Dacă acești „Alexandrești" sunt numeroși și se mai găsește spre deosebire numele cel mic Ion, Vasile, Stan, atunci se aranjează alfabetic în acest compartiment de „ALE" și se clasează Ion, Stan, Vasile, alfabetic, dacă sunt mai mulți, se așează cartoane, cu literele indicatoare, de exemplu : I., S., V., și așa mai departe.

Intr'un caz, în care n'ar avea loc, atunci s'ar lua această despărțitură și s'ar face un nou plic adăugat aci sau așezat pe un alt plan cu asemenea cartoane numeroase.

Se înțelege că dispoziția aceasta a plicurilor sau casetelor făcute din pânză, poate să aibă loc și prin brațe metalice, care să susțină în aceiași poziție de suprapunere orizontală și verticală cu un număr tot de atâtea plicuri sau casete. Ea nu va constitui o noutate pentru acel care ar breveta un asemenea aparat. In adevăr, se mai poate dispune ca pe o asemenea planșă să se treacă numai o literă, de exemplu litera A. De aici urmează că vom împinge mai departe vizibilitatea clasificării documentelor cu încă o literă, adică a patra internă și atunci vom face în chip forțat de 27 ori mai mult, despărțituri, în ipoteză, mai ales, că am așeza vertical planșele în chip circular pe o bară puternică, încât planșele le-am învârti cu ușurință pe acest cuier.

Citâm, ca o curiozitate, că dă posibilitatea creierii de 516.861 de despărțituri, ceeace e foarte rar într'o întreprindere.

Totuși, noi am avut posibilitatea de orânduire alfabetică și dela litera a 4-a, a 5-a, a 6-a, a 7-a, a 8-a, a 9-a, a 10-a, prin despărțire internă cu repertorii până la litera respectivă și cred că nefiind prea mare numărul cartoanelor, nu va fi nevoie de prea multe litere despărțitoare.

CONCLUZIE: Jurnalul stampilat, jurnalul articolar, cartea mare articolară, se creiază și constitue o noutate prin aceea că articolele dintr'o întreprindere se repetă cu regularitate aproape matematică și cu o tipicitate nedesmințită la fiecare înregistrare, încât făcând stampile cu aceste articole tipice și aplicându-le pe registrul dinainte legat, șnuruit, sigilat, parafat și vizat cu două spații libere numai pentru momentul înregistrării, fiindcă imediat se trec aceste părți variabile, adică suma și numărul de ordine al documentului de înregistrare.

Când nu convine această formă de registru legat, se creiază articole tipice tipărite mai dinainte și după ce se complectează suma și numărul de ordine al articolului, care vin de data aceasta în ordinea datei, se pot lega și apoi parafa, șnurui, sigila și viza. Legătura dintre articole o face nu numai data, dar și un report precedent.

Ca noutate științifică, care nu interesează proprietatea brevetului, este că se transpune de două ori conținutul identic al articolului, odată în debitul și odată în creditul contului, în cartea mare articolară.

Inventarul tipic are loc când întreprinderea a reușit în

materie de instrumente și mobilier să poseadă alfabetic sau aproape alfabetic înșiruirea tuturor obiectelor, lăsând spre completare cantitatea și valoarea.

Alfabetarul este cel mai strâns mijloc de a avea despărțituri care se suprapun orizontal și vertical, ele singure înzestrate cu repertoriu intern, ne dă posibilitatea orânduirii conturilor și materialelor, alfabetic vizibil, până la a treia literă inclusiv, și câteodată și a patra literă inclusiv. De aceia orânduirea alfabetică se face înăuntrul despărțiturei, cu litere până la diviziunea respectivă și din fericire nu poate fi prea deasă, întrucât numărul despărțiturilor vizibile, este enorm față de partizile pe care le are fiecare întreprindere.

Revendic, totuși, orânduirea plicurilor, suprapunându-se dela dreapta spre stânga, cu spațiul de notare a plicului respectiv și peste acest rând suprapunerea verticală de sus în jos, tot prin suprapunere de alte șiruri.

Dr. ALEXANDRU TĂNĂSESCU
Profesor

«CONCORDIA»
SOCIETATE ANONIMA ROMÂNA
PENTRU INDUSTRIA PETROLULUI
CAPITAL DEPLIN VĂRSAT LEI 867.000.000

DEPARTAMENTUL UZINELE METALURGICE PLOEȘTI

Ateliere mecanice, Turnătorii de oțel, Fontă, Bronz Alamă, Trefilerie, Foraje Cazangerie, Aparate de foraj, etc.

FABRICA DE MUNIȚII
FABRICA DE TUNURI

Planul conturilor și contabilitatea unitară

(Urmare)

In industriile cu calculație de diviziune nici nu e nevoe de a stabili cheltuelile pe etape (secțiuni) de fabricație. Ele se pot trece direct în debitul contului „Fabricate" care conform planului se găsește în clasa 8. Clasa 7 poate rămâne în acest caz liberă. Inființarea conturilor din clasa 7 poate avea și în acest caz însemnătate, dacă nu pentru calculație, pentru scopuri statistice și de a putea exercita un control mai eficace asupra secțiilor intreprinderii.

Altcum se prezintă chestiunea în industriile cu calculație adițională. Pentru a stabili exact cheltuielile adiționale de regie al fiecărui produs, trebuie să distingem bine cheltuielile pe care le-au suportat secțiunile (etapele) pe unde a trecut produsul respectiv.

Pentru a fixa cheltuielile etapelor vom deschide conturi pentru fiecare secție de producție. Câte odată deschidem chiar două conturi, unul pentru cheltuielile fixe și unul pentru cele proporționale.

Repartizarea cheltuelilor de pe conturile de categorii de **cheltuieli** asupra **etapelor** se face în modul cel mai practic cu ajutorul unei **„tabele de cheltuieli"**, (foaie de repartizare a cheltuelilor generale dela pagina 146).

In foaia de repartizare s'au făcut trei repartizări. In primul rând s'au repartizat cheltuielile asupra tuturor serviciilor intreprinderii. Cheia de repartizare diferă dela cheltuială la cheltuială.

Astfel încălzitul se poate repartiza după capacitatea încăperilor serviciilor respective, luminatul după numărul becurilor. Amortismentele se vor repartiza după valoarea investițiunilor etc.

A doua repartizare transpune cheltuielile repartizate serviciilor secundare (administrația centrală, biroul de salarii, adm. magaziilor) asupra serviciilor principale și auxiliare. Și aici trebue să găsim coeficienții de repartizare. Astfel putem repartiza cheltuielle adm. centrale după deverul fiecărei sec-

FOAIE DE REPARTIZARE A CHELTUELILOR GENERALE

Repartizarea I

a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
Nr.	Felul cheltuelilor	Contul Nr	Suma de repartizat	Servicii secundare			Servicii auxiliare		Servicii principale		
				Administrația centrală	Biroul de salarii	Administrarea magaziilor	Trăsuri și vehicule	Ateliere de reparație	Torcătoria	Țesătoria	Vopsitoria
1	Salarii comune	460	25400	—	—	6100	3000	6000	3000	3000	4300
2	Lefuri	480	35400	22000	6000	6000	—	—	—	1400	
3	Deplssări	312	12300	8000	—	4300					
4	Asigurări sociale	470	3040	1100	300	605	150	300	150	220	215
5	Materiale de birou și imprimate	403	4200	2500	1000	500		50	50	50	50
6	Iucălzit și lumiuă	405	5300	1500	1000	500		500	600	800	400
7	Asigurări	310	1800	100	100	500	200	200	200	300	100
8	Impozit pe venit	320	22000	22000		600					
9	Cheltueli postale	350	3400	3400							
10	Dobânzi	305	3400	3400							
11	Amortismenté	300	16000	—	—	1000	2000	1000	4000	6000	2000
12	... etc... sl(e	...	22500	4000	2000	3000	—	3000	3500	4500	2500
			154740	68000	10400	22605	5350	11050	11500	16270	9565

Repart. II

	Suma din coloană								
Admfnistrația centrală	e	68000				—	—	25600	34000	8400
Biroul de salarii	f	10400				150	350	3200	5200	1500
Administrarea magaziilnr	g	22605				1000	1200	6100	8500	5305
						6500	12600	46400	63970	25270

Repart. III

Trăsuri și vehicule	h	6500						2300	2800	1400
Ateliere de reparație	i	12600						3800	5600	3200
								52500	72370	29770

țiuni, cheltuelile biroului de salarii le putem repartiza pe baza salariilor directe plătite în fiecare secție etc.

A treia repartizare transpune cheltuielile serviciilor auxiliare asupra serviciilor principale. Cheltuelile serviciului de trăsuri și vechicule se vor face pe baza cantităților expediate de fiecare serviciu principal; cheltuielile atelierului de reparații pe baza reparațiunilor efectuate.

Repartizarea a II-a și a III-a am fi putut să le cuprindem într'una, adică să repartizăm de odată cheltuielile serviciilor auxiliare și secundare **asupra** serviciilor principale. Totuși prin calea aleasă obținem un rezultat mai precis.

Pe baza foii de repartizare se fac înregistrările:

	Repartizarea I	
	Următori = Următori	
	Ct. Categorii de cheltueli 1—12 din foaie	154.740
	(Ct. Salarii, Ct. Lefuri. etc.)	
	Servicii e—1	
68.000	*Ct. Administr. centrală*	
10.400	*Ct. Biroul de salarii*	
22.605	*Ct. Administr. magaziilor*	
5.350	*Ct. Trăsuri și vehicule*	
11.050	*Ct. Ateliere de reparații*	
11.500	*Ct. Torcători*	
16.270	*Ct. Țesătorie*	
9.565	*Ct. Vopsitorie*	

	Repartizarea II	
	= Servicii secundare	
	Ct. Adm. centrală	68.000
	Ct. Bir. de salarii	10.400
	Ct. Adm. magazii	22.605
	Ct Servicii auxiliare	
1.150	*Ct. Trăsuri și vehicule* (150 + 1000)	
1.550	*Ct. Ateliere de repar.* (350 + 1200)	
	Ct. Servicii principale	
34.900	*Ct. Torcătorie* (25.600 + 3.200 + 6.100)	
47.700	*Ct. Țesătorie* (34.000 + 5.200 + 8.500)	
15.705	*Ct. Vopsitorie* (8.400 + 1.500 + 5.805)	

		Repartizarea III	
		Ct. Serv. auxiliare	
		Ct. *Trăsuri și veh.*	6.500
		Ct. *Ateliere de rep.*	12.600
6.100	Ct. *Torcătorie*	(2.300 + 3.800)	
8.400	Ct. *Țesătorie*	(2.800 + 5.600)	
4.600	Ct. *Vopsitorie*	(1.400 + 3.200)	

Dacă nu ținem ca această repartizare să fie fixată în conturile contabilității, putem proceda altfel și anume înregistrăm numai rezultatele finale ale repartizării.

Vom avea în acest caz :

		= Ct-rile categoriilor de cheltueli (1—12)	
		Ct. *Salarii comune*	25.400
		Ct. *Lefuri*	35.400
		Ct. *Deplasări*	12.300
		Ct. *Asig. sociale*	3.040
		Ct. *Mat. de birou*	4.200
		Ct. *Incălzit și lum.*	5.300
		Ct. *Asigurări*	1.800
		Ct. *Imp. pe venit*	22.000
		Ct. *Poștă*	3.400
		Ct. *Dobânzi*	3.400
		Ct. *Amortismente*	16.000
		etc. alte...	22.500
52.500	Ct. *Torcătorie*		
72.370	Ct. *Țesătorie*		
29.870	Ct. *Vopsitorie*		

Subliniem încă odată că în foaia de repartizare și în înregistrările care au urmat, au fost cuprinse numai cheltuelile comune. Astfel, salariile și materiile prime cari privesc un produs anumit (de ex. : salariile țesătorilor, firele) se trec direct dela clasa 4-a la clasa 8-a, adică asupra contului produsului respectiv prin articolul :

Ct. *Fabricarea stofei*		
	= Ct. *Salarii*	
	= Ct. *Fire*	

CLASA 8. FABRICATE ŞI SEMIFABRICATE
Clasa agenţilor (purtătorillor) de cheltueli

In industriile la care produsele trec prin mai multe etape dela materia primă până la produsul fabricat, este recomandabil de a introduce o numerotare paralelă între produsele intermediare şi etapele (secţiile) care le produc. In industria textilă putem numerota astfel conturile :

Ct. Torcătorie Nr. 705 ; Ct. Fire Nr. 805.
Ct. Ţesătorie Nr. 706 ; Ct. Ţesături crude Nr. 806.
Ct. Apretură Nr. 707 ; Ct. Ţesături apretate Nr. 807.

Funcţionarea claselor depinde — după cum am notat şi mai sus — şi de metoda de calculaţie întrebuinţată. Astfel la calculaţia de diviziune salariile şi materiile prime şi cheltuielile comune se pot trece ori în debitul contului secţiei ţinut în clasa 7 sau în debitul contului „Fabricate" din clasa 8. Nu vom separa deci cheltuielile comune de cele speciale. La calculaţia adiţională cheltuielile directe ale produsului : salariile, materiile prime se vor trece direct în debitul contului de „Fabricate" sau „Semifabricate" din clasa 8, dar cheltuielile comune se calculează prin intermediul contului secţiei (etapei de fabricaţie) (v. tabloul cheltuielilor comune şi înregistrările dela clasa 7).

CLASA 9. CHELTUELI DE VANZARE, PRODUSUL VANZARII. DECONTARE TOTALA

Clasa aceasta nu mai face parte din contabilitatea industrială. Ea este rezervată cheltuielilor de vânzare, produsului vânzărilor şi decontării totale.

Cheltuielile de vânzare le clasificăm după trebuinţă. Astfel vom distinge cheltuelile care privesc desfacerea în general de cheltuelile care se referă la o singură marfă. Pe de altă parte putem rezerva un cont pentru anumite cheltuieli de vânzare regionale, dacă există astfel de cheltuieli şi ne interesează sursa lor. Tot aşa putem specifica cheltuielile exporturilor în străinătate.

Intreprinderile care fac bilanţ lunar trebue să ţină seamă de cheltuielile de vânzare neregulate, cum sunt cheltuielile de

reclamă. Sunt luni când se cheltuiește mult cu propagandă, sunt luni când nu se cheltuiește aproape nimic. Pentru a avea un bilanț lunar corect, trebue să calculăm pentru fiecare lună partea proporțională a cheltuielilor anuale. Pentru a putea face această calculație trebue să rezervăm conturi speciale acestor cheltuieli.

După cum am amintit la început, în Germania R. K. W. a întocmit planuri contabile unitare (Einheitsbuchführungen).

Scopul lor este de a uniformiza ținerea socotelilor unei branșe, bine înțeles după tipuri de întreprindere. Astfel se fac planuri pentru întreprinderi mici, medii și mari. Aceasta uniformizare face parte din mișcarea generală de **raționalizare și normalizare.** Prin ea se tinde de a introduce cea mai bună metodă care să servească contabilității, calculației și statisticii întreprinderii și să ofere în acelaș timp posibilitatea unui control eficace și a unui calcul minuțios al prețului de cost și rezultatelor întreprinderii.

Cu ajutorul planului conturilor se vor normaliza și actele justificative, făcând o corelație între actul și contul interesat. Pe act se va scrie sau uneori chiar tipări numărul contului respectiv.

In sfârșit prin introducerea unor metode unitare se face posibilă compararea întreprinderilor. Din rezultatul comparației se vede care din ele lucrează rațional. Iată o problemă economică importantă la încheierea cartelurilor la fuziuni, parcipațiuni, finanțări, dar și o chestiune care interesează toată economia națională, pentrucă calcularea prețului de cost servește drept bază politicii și controlului prețurilor, deci indirect și politicii vamale a Statului.

Dr. TIBERIU POLLAK

Colegi, conform art. 26 din Regulamentul Legei Corpului Contabililor, toți membrii sunt obligați să-și achite la zi cotizația și abonamentul. Vă rugăm să achitați la prima cerere abonamentul la „Revista Generală de Comerț și Contabilitate", care este SINGURUL ORGAN OFICIAL DE PUBLICAȚII AL CORPULUI CONTABILILOR EXPERȚI ȘI AUTORIZAȚI DIN ROMANIA, conform hotărârei luată de Adunarea plenară a Consiliului Superior din 21 Mai 1930.

Al V-lea Congres Internațional al Experților Contabili din Berlin

In zilele de 19—24 Septembrie 1938 s'a ținut la Berlin al V-lea Congres Internațional al Experților Contabili.

Din cauza evenimentelor din acel moment, nu a putut participa din delegația română de cât d-l prof. Al. Machedon.

D-sa a trimis Consiliului Superior următorul raport asupra lucrărilor Congresului.

I. DATE GENERALE.

Congresul a fost pus sub patronajul D-lui Ministru Dr. Frank, care este și Președinte al Academiei Germane de Drept. In comitetul de onoare am găsit personalități din primul plan al conducerii Reichului ; D-nii : von Ribbentrop, Dr. Gürtner, Dr. Goebels, Funk, Reinhardt, Körner, Brinkmann, Dr. Seyss-Inquart, Dr. Lippert, Contele Helldorf, Görlitzer, Lange, Dr. Fischer, Dr. Lasch, Dr. Heuber.

Conducerea efectivă și permanentă a desbaterilor au avut-o D-nii : Dr. Otto Möckmeier, Președintele Congresului și Președinte al organizației profesionale a colegilor noștri germani, numită „Institut der Wirtschaftsprüfer" și locțiitorul D-sale, Dr. Wilhelm Voss, ajutați de neobosiții Vice-președinți, colegii : Dr. Peter van Aubel, Dr. Hans Buwert, Oscar Heyer, Rudolf Mundorf, Dr. Paul Schourp, Dr. Paulludwig Buchholz. Secretar General al Congresului a fost D-l Wilhelm Jäger.

Lucrările s'au desfășurat în actualul local al Reichstagului, fost Opera Kroll, din Königsplatz.

II. ORGANIZAREA TECHNICA.

Biroul congresului și-a deschis porțile și a stat la dispoziția celor 1.100 participanți veniți din toate părțile lumii, cu începere de Duminică 18 Septembre. S'a făcut aci tot ce a fost omenește cu putință, pentru afirmarea încă odată a amabilității și ospitalității germane, atât de bine cunoscute.

De îndată ce a intrat în Opera Kroll, congresistul a avut la dispoziție :

a) Oficiu postal ;

b) Birou de găzduire, organizat de Oficiul turistic Berlin ;

c) Stand pentru vânzarea broșurilor conținând rapoartele naționale și generale ale lucrărilor congresului ;

d) Birou de voiaj ;

e) Bancă ;

f) Oficiul congresiștilor străini, pentru liberarea cărților de participare, insignelor, programelor, cărților de intrare și admitere la diferitele festivități, excursiuni, etc. ;

g) Oficiul congresiștilor germani, la fel ca cel dela punctul f ;

h) Birou de informațiuni ;

i) Cassieria ;

j) Birou de comunicații între congresiști ;

k) Serviciul de anunțuri ;

l) Librărie cu cărți de specialitate ;

m) Sală de lectură, scris, bibliotecă, stenodactilografie ;

n) Birou de presă.

Sala Reichtagului în care s'au ținut ședințele, a fost utilată cu 800 aparate, instalate de Siemens-Halske, pentru a da posibilitatea de a asculta pe vorbitori într'una din limbile oficiale ale congresului : germana, italiana, franceza, engleza.

Toate rapoartele naționale și generale ale temelor puse în discuțiune, au fost din vreme imprimate și puse la dispoziție sub următoarele forme :

1) O broșură conținând textul întreg al unui raport național, redactat în limba în care a fost elaborat de raportorul respectiv, precedat însă de o tablă de materii și un rezumat, în germană, franceză și engleză ;

2) O broșură conținând textul întreg al unui raport general, în limba în care a fost redactat de raportor și în traducere germană, precedat de tabla de materii și de rezumat, în germană, italiană, franceză și engleză și urmat numai de tabla de materii și rezumatele rapoartelor naționale, în germană, franceză și engleză.

3) O broșură completă, conținând tot materialul de sub punctele 1 și 2 de mai sus.

Această trifurcare de material s'a făcut pentru fiecare temă în parte. Cu o astfel de preparare documentară, un congresist a avut posibilitatea să studieze, la alegere, oricare temă, mai superficial sau mai aprofundat, după interesul ce a avut, de a participa la discuțiuni sau numai de a se informa.

III. LUCRARILE CONGRESULUI.

După natura problemelor tratate, găsim prea restrânsă denumirea de „Congres de Contabilitate" ; i se potrivește mai bine noțiunea largă din titulatura germană, de „Prüfungs — und Treuhand Kongress".

Dacă cele două congrese internaționale, ținute tot la Berlin în vara anului 1938, au aprofundat problema pregătirii tineretului din învățământul profesional technic și din învățământul comercial, formulând desiderate ce urmează a se concretiza și legifera, apoi congresul din Septembrie, nu putea fi mai bine venit, pentru a da viitorilor comercialiști, economiști și juriști, o serie de exemple de înalte realizări practice de pe teren. In adevăr, cele zece teme puse în discuțiune, nu mai sunt desiderate sau probleme de ordin teoretic, ci aporturi din viața productivă a celor cinci continente, aporturi cari, prin natura lor, nu mai pot rămâne localizate la aplicarea lor unilaterală în fiecare națiune, deoarece interesează interdependența economică, juridică ș socială ce a depășit granițele geografice. Credem că singurul exemplu al temei „Verificarea Concernului", este mai mult decât concludent în a ne convinge dece diferiții colegi din profesiunea noastră trebuiau să se întâlnească, să expună starea de lucruri dela ei, să vadă ce se face la alții și să constate că legătura profesională de verificare contabilă nu este decât urmarea legăturii efective de pe tărâmul practic, al unui Shell-Oil Company, Standard-Oil, etc.

Așa se explică impresionantul număr de 72 referenți naționali în diferitele teme ale congresului, după cum și marele număr de peste 1.000 congresiști veniți la Berlin. Lista temelor, atât de interesantă, precum și numele colegilor referenți din toată lumea, le expunem mai jos :

TEMA No. 1

Chestiuni profesionale ale experților contabili.

Raportor General : *G. P. Hogeweg*, Amsterdam.

Raportori Naționali :

1. Indiile Britanice . . *P. S. Sodhbans*, Lahore
2. Canada . . . . . *Prof. R. R. Thompson*, Montreal
3. Danemarca. . . . *J. P. Strobel*, Copenhaga

4. Germania . . . . *Dr. Paul-Ludwig Buchholz*, Berlin
5. Franţa . . . . . *Ch. M. Sabatier*, Paris
6. Anglia . . . . . *Sir. Nicholas E. Waterhouse*, Londra
7. Italia . . . . . *Dr. Giovanni d'Orta*, Milano
8. Olanda . . . . . *H. Munnik*, Amsterdam
9. Norvegia . . . . *Chr. Sommerschild*, Oslo
10. Suedia . . . . . *Seth Svensen*, Stockholm
11. Elveţia . . . . . *Camera Elveţiană de Verificări*, Zürich
12. Ungaria . . . . . *Dr. Alex. Riesz.* Budapesta

TEMA No. 2

Bugetul unei întreprinderi.

Raportor General: *Louis Dumonvillier*, Strasbourg.

Raportori Naţionali:

1. Australia . . . . *J. R. McKenzie*, Melbourne
2. Germania . . . . *Prof. Dr. Theodor Beste*, Dresda
3. Franţa . . . . . *Gaston Commesnil*, Paris
4. Anglia . . . . . *David D. Blackwood*, Glasgow
5. Olanda . . . . . *I. P. de Haan*, Amsterdam
6. Norvegia . . . . *Olaf Ildal* şi *Karsten Tengbom*, Oslo
7. Suedia . . . . . *P. O. Oehrling*, Stockholm

TEMA No. 3

Verificarea bilanţului.

Raportor General: *Prof. Dr. Schmaltz*, Halle a. d. Saalle.

Raportori Naţionali:

1. Danemarca. . . . *Director A. Busch-Sorensen*, Aarhus
2. Germania . . . . *Dr. Paul D. Schourp*, Essen
3. Anglia . . . . . *Richard A. Witty*, Londra
4. Italia . . . . . *Mario Bodo*, Turin
5. Olanda . . . . . *T. Keuzenkamp*, Amsterdam
6. Norvegia. . . . . *Magnus Strömnes*, Oslo
7. Polonia . . . . . *Consul Marcel Scheffs*, Poznan
8. **România** . . . . **Prof. Univ. Sp. Iacobescu, Bucureşti**
9. Suedia . . . . . *Nils Karlgren*, Göteborg şi *Oskar Karlgren*, Halmstad
10. Ungaria . . . . . *Johan Koch*, Budapesta

TEMA No. 4

Dreptul societăților pe acțiuni.

Raportor General: *Dr. J. Selmer*, Berlin.

Raportori Naționali:

1. Australia . . . . *S. W. Griffith*, Melbourne.
2. Danemarca . . . . *C. Jespersen*, Copenhaga.
3. Germania . . . . *Walther During*, Berlin.
4. Franța . . . . . *Y. de la Villeguerin*, Paris
5. Anglia . . . . . *John Loudon*, Glasgow.
6. Italia . . . . . *Prof. Francesco Martinenghi*, Milano.
7. Olanda . . . . . *Dr. E. Tekenbroeck*, Amsterdam.
8. Norvegia . . . . *Cecil T. Lund*, Bergen.
9. Suedia . . . . . *Prof. O. Sillen*, Stockholm.
10. Ungaria . . . . . *Prof. Dr. Edmund Kuncz*, Budapesta.

TEMA No. 5

Verificarea concernului.

Raportor General: *C. J. G. Palmour*, Londra.

Raportori Naționali:

1. Germania . . . . *Dr. Richard Karoli*, Berlin.
2. Franța . . . . . *Honoré Sénéchal*, Paris.
3. Anglia . . . . . *Stuart R. Cooper*, Londra.
4. Italia . . . . . *Prof. Dr. Agostino Lumello*, Turin
5. Suedia . . . . . *Rolf. Th. Jacobsson*, Göteborg,
6. Ungaria . . . . . *Prof. Dr. Edmund Kuncz*, Budapesta.
7. Statele-Unite . . . *Edward A. Kracke*, NewYork

TEMA No. 6

Verificările fiscale.

Raportor General: *A. Stuart Allen*, Londra.

Raportori Generali:

1. Australia . . . . *R. W. Chenoweth*, Victoria.
2, Danemarca . . . *L. Larsen*, Odense.
3. Germania . . . . *Dr. Willi Beuck*, Berlin.
4. Anglia . . . . . *Harold R. Oxborrow*, Londra.

5. Olanda . . . . . *W. N. de Blaey,* Rotterdam şi *Drs. A. Kammer,* Amsterdam.
6. Norvegia . . . . *N. Aarestrup,* Bergen.
7. **România** . . . . *Dr. V. M. Ioachim* şi *Prof. Alex. Machedon,* Bucureşti.
8. Suedia . . . . . *Otto Ask,* Malmö
9. Ungaria . . . . . *Dr. Josef Jancsar,* Budapesta.

TEMA No. 7

Diversele funcţiuni de verificator şi expert.

Raportor General: *Francesco Soletti,* Turin.

Raportori Naţionali:

1. Danemarca . . . *N. F. Torner,* Copenhaga.
2. Germania . . . . *Dr. Wilhelm Bonnet,* Stuttgart.
3. Franţa . . . . , . *Ch. Rabaute,* Toulouse şi *Prof. Pierre Garnier,* Paris.
4. Anglia . . . . . *E. Cassleton Elliott,* Londra.
5. Italia . . . . . *Prof. Alessandro Grosso,* Milano.
6. Olanda . . . . . *Drs. A. Th. de Lange,* şi *Drs. C. L. Spits.* Amsterdam.
7. Norvegia . . . . *Major Andreas Gjems,* Oslo.
8. **România** . . . . *N. K. Constantinescu,* Bucureşti.
9. Ungaria . . . . . *Dr. Alex. Riesz,* Budapesta.
10. Cehoslovacia . . . *Franz Mencák* şi *Kamill Augsten,* Praga.

TEMA No. 8.

Principiile calculaţiei şi controlul legal al preturiilor.

Raportor General: *John F. Forbes,* San Francisco.

Raportori Naţionali:

1. Germania . . , . *Dr. Wilhelm Minz,* Colonia,
2. Franţa . . . . . *Gaston Commesnil,* Paris.
3. Anglia . . . . . *Sir Harold Howitt,* Londra.
4. Olanda . . . . . *Drs. J. A. M. F. Lindner,* şi *W. Koppenberg Jr.* Amsterdam.
5. Norvegia. . . . . *Magnus Holm,* Oslo.
6. Ungaria . . . . *Dr. Erns Gyorgy,* Budapesta.
7. Statele-Unite . , . *John F. Forbes,* San Francisco.

Așa dar, pentru cele opt teme de mai sus, au depus rapoarte următoarele națiuni:

1. Anglia	8	rapoarte.
2. Australia	3	„
3. Canada	1	„
4. Cehoslovacia	1	„
5. Danemarca	5	„
6. Elveția	1	„
7. Franța	6	„
8. Germania	8	„
9. Indiile Britanice	1	„
10. Italia	5	„
11. Norvegia	7	„
12. Olanda	7	„
13. Polonia	1	„
14. România	3	„
15. Statele Unite	2	„
16. Suedia	6	„
17. Ungaria	7	„
In total	72	rapoarte

Separat, s'au mai desvoltat două subiecte sub formă de conferințe, după cum urmează:

TEMA No. 9 a.

Teoriile de contabilitate, Germane și Americane.

Conferențiar: *Prof Henrik Schybergson,* Finlanda.

TEMA No. 9 b.

Studiu comparativ al cercetărilor și studiilor relative la economia intreprinderilor în diferitele țări.

Conferențiar: *Dr. Dr. Dr. Andreas Schranz,* Ungaria.

Am dat această listă nominală a raportorilor, chiar cu riscul de a face prezentul raport prea lung și obositor, pentrucă noi contabilii români trebue să ne cunoaștem colegii de peste hotare cari se ocupă de chestiuni practice atât de importante și cari ne putem pune, la nevoie, în legătură, spre o colaborare

profesională cât mai activă. Credem că la viitoarele congrese vom întâlni multe din numele expuse mai sus și sperăm pe de altă parte, ca și noi să venim atunci cu aporturi mai numeroase.

După cum se vede, România a depus trei rapoarte din partea D-lor: Prof. Univ. Spiridon Iacobescu la tema No. 3 (Verificarea Bilanțului); Dr. V. Ioachim și Prof. Alex. Machedon la tema Nr. 6 (Verificările Fiscale); N. K. Constantinescu la tema No. 7 (Diversele Funcțiuni de Verificator și Expert). La discuțiunile din ședințele plenare, țara noastră a mai luat parate prin comunicarea scrisă, trimeasă de D-l Dr. V. M. Ioachim, la ordinea de zi a temei No. 4 (Dreptul Societăților pe Acțiuni), precum și prin expunerea orală a D-lui Prof. Alex. Machedon la ordinea de zi a temei Nr. 5 (Verificarea Concernului).

Toate participările la discuțiunile tuturor temelor vor fi publicate împreună cu rapoartele naționle și generale, într'o lucrare generală denumită „Kongress-Archiv", formată din patru volume, cu un total de cca. 2.700 pagini.

Ordinea în care s'au desfășurat lucrările congresului a fost următoarea:

Luni, 19 Septembrie 1938.

Dimineața: Deschiderea solemnă: Salutul D-lui Dr. Otto Mönckmeier, Președintele Congresului; Cuvântarea D-lui Ministru Dr. Frank; Cuvântul D-lui Ch. J. G. Palmour, delegat englez, Președinte al Institutului „Chartered Accountants"-ilor din Marea Britanie.

După amiază: Salutul delegațiilor străine, exprimat de D-l Dr. Wilhelm Voss și răspunsul acestora prin Cav. di Gr. Gr. Gianni Baccarini. Apoi expunerea D-lui Brinkmann, Secretar de Stat în Ministerul Economiei Naționale al Reichului, cu subiectul: „Politica Comerțului Exterior".

Nu ne putem reține de a releva faptul că, în momentul deschiderii congresului, D-l Președinte Dr. Mönckmeier a propus și congresul a admis în unanimitate, să se expedieze o telegramă de omagii Führerului-Cancelar, care în acel moment se afla la Berchtesgaden. Telegrama a fost redactată și expe-

diată pe loc de unul din funcţionarii secretariatului. După cca. 20 minute, în timp ce D-l Preşedinte Möckmeier nu-şi terminase încă cuvântarea, i s'a remis telegrama de răspuns din partea D-lui Hitler, care a fost citită congresiştilor. Iată un record care a confirmat încă odată faima rapidităţii de comunicaţiuni din Germania, mai ales dacă ţinem seamă şi de împrejurarea că în acel moment serviciul telegrafo-postal era supra-aglomerat, cu legăturile permanent deschise, aflându-se la punctul culminant al conflictului cu Cehoslovacia.

Marţi, 20 Septembrie 1938.

Dimineaţa : Prima şedinţă de lucru. **Tema No. 4 : Dreptul Societăţilor pe Acţiuni.** Expunerea raportorului general, Dr. Johannes Semler. Discuţiuni. A doua şedinţă. **Tema No. 2 : Bugetul unei întreprinderi.** Raportul general al D-lui Prof. Louis Dumonvillier. Discuţiuni.

După amiază : Şedinţa a treia. **Tema No. 3 : Verificarea bilanţului.** Raportul general al D-lui Prof. Schmaltz. Discuţiuni.

In această zi, activitatea României s'a manifestat prin :

— raportul naţional al D-lui Prof. Universitar Spiridon Iacobescu, la tema No. 3 ;

— comunicarea la discuţiuni a D-lui Dr. V. M. Ioachim, la tema No. 4 ;

— prezidarea primelor două şedinţe de dimineaţă, în compunerea următoare : Forbes (Statele-Unite) ; Lund (Norvegia) ; Machedon (România).

Prezidările s'au făcut pe rând, pe grupe de câte trei naţiuni, schimbate în fiecare dimineaţă şi după amiază, având însă în permanenţă neobosita şi extrem de amabila colaborare a gazdelor, mai ales în persoanele D-lor Dr. Peter van Aubel, Dr. Carl Wirtz, Paulludwig Buchholz şi Dr. Paul D. Schourp.

Miercuri, 21 Septembrie 1938.

Dimineaţa : Şedinţa a patra. **Tema No. 9 a : Teorii germane şi americane asupra contabilităţii.** Conferinţa D-lui Prof. Hernik Schybergson.

Ședința a cincea. **Tema No. 9 b : Studiu comparativ al cercetărilor și studiilor relative la economia întreprinderilor în diferitele țări.** Conferința D-lui Dr. Andreas Schranz.

Ședința a șasea. **Tema No. 1 : Chestiuni profesionale ale experților contabili.** Raportul general al D-lui G. P. J. Hogeweg. Discuțiuni.

După amiază : Ședința a șaptea. **Tema No. 5 : Verificarea concernului.** Raportul general al D-lui Ch. J. G. Palmour. Discuțiuni.

Activitatea României s'a manifestat în această zi prin participarea D-lui Prof. Machedon la discuțiile temei No. 5.

Joi, 22 Septembrie 1938.

Excursie la Potsdam și Wannsee.

Vineri, 23 Septembrie 1938.

Dimineața : Ședința a opta. **Tema No. 6 : Verificările fiscale.** Raportul general al D-lui A. Stuart Allen. Discuțiuni.

Ședința a noua. **Tema No. 7 : Diversele funcțiuni de verificator și expert.** Raportul general al D-lui Francesco Soletti. Discuțiuni.

După amiază : Ședința a zecea. **Tema No. 8 : Principiile calculației și controlului legal al prețurilor.** Raportul general al D-lui John F. Forbes. Discuțiuni.

Activitatea României s'a concretizat în această ultimă zi, în raportul național al D-lui Prof. Machedon la tema No. 6, și raportul național al D-lui N. K. Constantinescu, la tema No. 7.

In rezumat, toți raportorii generali și toți vorbitorii au relevat interesantele expuneri ale raportorilor naționali și au făcut ample constatări asupra stării de lucruri, precum și asupra învățămintelor ce se pot trage, dela diferitele națiuni, în problemele desbătute.

După epuizarea ultimei teme, lucrările congresului au luat sfârșit. Inchiderea s'a făcut într'o atmosferă de solemnitate, însuflețire și deplină camaraderie.

Au vorbit D-nii : Președinte Dr. Otto Mönckmeier, Ministru Dr. Hans Frank și Cecil T. Lund, delegat norvegian.

Satisfacțiunea a fost deplină și bine meritată deoarece, după cum se poate vedea, s'a lucrat mult și repede, într'un timp relativ scurt. Rezultatele însă au fost integrale.

Sâmbătă, 24 Septembrie 1938.

Excursiune de patru zile. Plecarea la ora 10 din fața Operei Kroll, în autocare ultramoderne, prin Leipzig, către Nürenberg, München, Alpii Bavarezi, cu ramificațiuni către Salzburg și Viena, sau către Frankfurt, Heidelberg, dealungul Rinului spre Colonia.

La această excursiune nu am luat parte, așa că, spre regretul nostru, nu suntem în măsură să prezentăm asupra ei un raport amănunțit.

IV) PROGRAMUL PENTRU DOAMNE.

Cu aceeaș extremă amabilitate, soțiile colegilor germani, precum și alte doamne din lumea berlineză au dat concursul lor necondiționat unei cât mai depline reușite a congresului. Au stat la dispoziținea soțiilor congresiștilor, în timpul lucrărilor, pentru diferitele vizite și plimbări, dinainte stabilite, printr'un program separat.

Acest program a prevăzut, la alegerea doamnelor :

— Luni la ora 17 : ceai la Hotel Eden ;
— Marți dimineață : vizitarea fabricii de ciocolată Hildebrand sau a fabricii de bere Berliner Kindl ;
— Marți după masă : vizitarea stadionului olimpic.
— Miercuri dimineața : vizitarea manufacturilor naționale de porțelan sau a industriilor alimentare C. Bolle.
— Miercuri după masă : vizitarea aeroportului Tempelhof.
— Joi, toată ziua la Potsdam, împreună cu congresiștii.
— Vineri dimineața : vizitarea atelierelor și studiourilor Ufa sau Tobis, sau vizitarea muzeului Pergamon.

V) RECEPȚIUNI ȘI FESTIVITAȚI.

In cele cinci zile ale congresului, au avut loc, următoarele manifestări de delicată atențiune din partea oficialității ger-

mane, a asociațiunilor profesionale, sau din partea biuroului congresului :

Luni la amiază :	Recepție la D-l Ministru Dr. Frank, în localul Aeroclubului German ;
Luni seară :	Reuniune amicală la Berăria Kroll ;
Marți la amiază :	Dejun la Casa Partidului Național Socialist. Altă parte a congresiștilor au fost invitați la dejun de D-l Președinte al Congresului, Dr. Otto Mönckmeier, în casa organizațiunii „Kraft durch Freude".
Marți seara :	Recepția Guvernului German și Concert în sala albă a fostului Palat Imperial. După concert a urmat o masă camaraderească ;
Miercuri la amiază :	Recepția D-lui Dr. Lippert, Primarul Berlinului, în localul Primăriei ;
Miercuri seara :	Recepția Academiei Germane de Drept, în localul propriu. Altă parte a congresiștilor au fost invitați la o reuniune amicală, în saloanele Restaurantului Haus Vaterland, iar alții, după alegere, la Operă sau la o serată muzicală în castelul Monbijou ;
Joi seara :	La alegere, operă sau teatru ;
Vineri seara :	Un banchet urmat de bal, la Kroll.

VI) REZULTATE PRACTICE.

Se poate spune, fără teamă de exagerare, că materialul adunat la acest congres a fost imens din punct de vedere cantitativ, iar sub raportul calității, de cea mai covârșitoare importanță.

Dacă ne limităm numai la partea informativă asupra stării de lucruri din diferitele țări, a problemelor puse în discuțiune, încă aportul cu care ne-am înapoiat dela Berlin, este extrem de interesant sub raportul tendinței către o cât mai bună aplicațiune practică.

Am face însă o greșală dacă am afirma că nu am și învățat efectiv multe lucruri noui în profesiunea noastră, cari pot fi deasemenea, de imediat și real folos.

In ceeace ne priveşte pe noi, experţii contabili din România, nu am avut încă prilejul să constatăm aporturile acestui congres, pe de o parte din cauza întârzierii prezentului raport, care să informeze ce se poate câştiga din lucrările desfăşurate la Berlin, iar pe de altă parte din cauză că nu suntem încă în posesiunea celor patru volume din „Kongress-Archiv", în care este strâns tot materialul.

Onor. Consiliu Superior al Corpului nostru ar avea putinţa să ne facă să tragem un dublu avantaj din materialul adunat :

1) avantajul desăvârşirii noastre profesionale, prin publicarea şi răspândirea cunoştinţelor căpătate, în lumea contabililor-experţi români ;
2) avantajul unei legiferări adequate situaţiei de fapt, dela noi şi din alte ţări, prin sugestiuni ce urmează a fi făcute forurilor competente, asupra problemelor economice de prim ordin, ale actualităţii.

Supunem aprecierii Onor. Consiliu, acordul de principiu pe care l'am obţinut, în convorbirile ce am avut cu D-l Dr. Robert Schweitzer, membru în comitetul de conducere al revistei de specialitate „Der Wirtschaftstreuhänder", de a face un schimb de colaborări între această publicaţiune germană şi revista noastră de Comerţ şi Contabilitate, fie sub forma de articole, fie sub orice altă formă ce se va găsi utilă.

Mai cred, Domnule Decan, că voiu găsi asentimentul Onor. Consiliu asupra iniţiativei ce am luat-o, ca o cerinţă de elementară politeţă, de a fi adresat, odată înapoiat în ţară, o scrisoare de mulţumiri din partea experţilor contabili români, D-lui Preşedinte Dr. Otto Mönckmeier, căruia am avut plăcerea să-i fiu prezentat. Această scrisoare o alătur, în copie, la raportul de faţă.

ALEX. MACHEDON

den 22.11.38

Sehr Geehrter Herr Doktor Mönckmeier !

Nach meiner Rückkehr vom V. Internationalen Prüfungs- und Treuhand Kongresse in Berlin, den Sie in Ihrer Eigenschaft als Präsident mit so viel Würde vertreten haben, habe ich den hiesigen beruflichen höheren Amtsstellen die Art und

Weise bekanntgegeben, wie sich die Arbeiten entwickelt haben und ihnen auch von den Resultaten Mitteilung gemacht.

Zu meiner grössten Genugtuung konnte ich feststellen, wie zufrieden sich meine rumänische Kollegen gefühlt haben, sowohl hinsichtlich der Freundschaft, die den Kongressteilnehmern von unseren deutschen Kollegen während der ganzen Dauer des Kongresses erwiesen wurde, als auch bezüglich des uns mit so viel Bereitschaft zur Verfügung gestellten Materiales.

Ich will nicht verfehlen, Ihnen, sehr geehrter Herr Doktor, sowie allen Mitgliedern des Präsidiums und des Kongresskomitees zu danken für die Aufopferung, die Sie bewiesen haben, um den Arbeiten der Kongressistem nützlich zu sein. Desgleichen beglückwünsche ich Sie von ganzem Herzen für den vollkommenen Erfolg, den Sie dem Kongress von allen Gesichtspunkten aus betrachtet, gesichert haben.

Mit den herzlichsten Grüssen und dem Ausdruck vorzüglichster Hochachtung zeichne ich.

Ihr sehr ergebener.

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN"

S. A. R.

Tablă neagră, galvanizată, decapată, dublu decapată, cu rezistență, albă, plumbuită, **ondulată.**
Fier cerc, comercial, beton, profilat.
Fier cerc laminat la rece.
Cazane și **radiatoare** „Calan" pentru încălziri centrale.
Băi de fontă emaliată „Record".
Articole sanitare negre și emailate.
Tuburi și **accesorii** de fontă pentru canalizare.
Tucerie comercială.
Mașini de **gătit** și **sobe** „Vesta".

Articole noui:

Cilindrii din fontă dură pentru luminat tablă.
Mese și **capace** de **recoacere** din oțel rezistente la temperaturi înalte.
Cărămizi și **pământ refractar.**

Cadrul contabilității în industrie
cu aplicație specială la fabricile de zahăr

Contabilitatea unei industrii trebue să fie astfel organizată încât să corespundă tuturor cerințelor cifrice privat-economice și social-economice.

Conturile dintr'o contabilitate industrială nu trebue să se mărginească a ține evidențe și a prezenta rezultate, ci trebue să dea loc celor mai variate comparațiuni statistice înlăuntrul unei întreprinderi sau mai multor întreprinderi de același gen.

A prevedea, este una din cele mai importante calități necesare unui conducător de întreprindere. Previziunea este un rezultat al experienței și al capabilității conducătorului. El este ajutat însă în mare măsură de cifrele contabile care i se prezintă.

Contabilitatea trebue deci să fie în măsură a prezenta în mod logic datele pe care conducătorul întreprinderei le cere. Calcularea unui proect de campanie de lucru, ca și a bugetelor lunare pentru finanțare este posibilă numai dacă întreaga contabilitate este organizată rațional, ținând seama de scopurile pe care le va servi.

Un cadru de contabilitate perfect este acela care pune de acord teoria cu practica și care îmbină în chip armonios necesitățile contabile cu cele statistice.

Către acest ideal tindem, încercând să prezentăm o schiță de contabilitate a industriei zahărului.

Din expunerea care va urma, se va vedea că acest cadru a fost astfel întocmit încât să corespundă tuturor punctelor de vedere.

1. **Din punct de vedere privat-economic,** să permită o logică analiză a costului fabricațiunii și a prețului de cost, precum și o folositoare comparațiune cu aceleași elemente ale anilor precedenți. Deasemeni să dea posibilitatea întocmirii unui proect de lucru pe un an întreg și a unor precise bugete lunare.

2. **Din punct de vedere social-economic,** să ușureze expertizele contabile, fiscale și juridice, precum ar fi de pildă expertizele Comisiunii Superioare a Carteluriloг, care are de controlat prețul de cost al tuturor fabricilor cartelate.

3. **Din punct de vedere statistic,** să uniformizeze răspun-

surile la datele statistice cerute de : Institutul Central de Statistică, Ministerul Economiei Naționale și Banca Națională.

Bineînțeles că acest cadru trebue privit doar ca o schiță, care este susceptibilă de eventualele modificări, autorul stând la dispoziția celor care au de făcut sugestiuni în legătură cu acest subiect *).

PRINCIPII GENERALE.

Vom arăta principiile generale care ne-au călăuzit la întocmirea cadrului contabilității.

I. **Numerotarea conturilor.** In mod obișnuit conturile primesc câte un număr atunci când apar într'o balanță de verificare. Ele sunt de obicei indicate printr'un număr curent.

Deoarece este indiferent ce număr capătă, vom da conturilor numere care vor permite o grupare logică, scopul numerotării fiind de a găsi un anumit cont în amalgamul de conturi dintr'o balanță.

Precizăm dela început, că fiecare număr de cont va avea patru cifre, dintre care prima va indica grupa din care face parte contul. De pildă, toate numerele începând cu cifra 1 vor reprezenta **„conturi de materie primă"**, cele începând cu cifra 2 vor arăta **„conturile de fabricație"**, și așa mai departe.

II. **Sistemul zecimal.** Pentru o logică grupare a conturilor am adoptat sistemul zecimal, creind nouă grupe, fiecare grup având nouă conturi, fiecare cont nouă desvoltătoare cu conturile analitice. Deasemeni fiecare cont analitic poate avea nouă subconturi.

Cadrul general odată fixat, el are avantajul că prin sistemul zecimal, permite introducerea oricăror subconturi nouă, care își vor găsi locurile respective, într'unul din grupurile fixate.

Conturi se țin pentru numerile terminate cu doi zero, ca de pildă 1100, 1200, 1300, etc. Pentru cele terminate cu un singur zero (1410, 1420, etc.), sau se țin conturi analitice, sau se introduc coloane în conturile mari.

III. **Gruparea conturilor.** Conturile mari au fost astfel grupate :

---

*) Drd. Milu Marcussohn, Aleea Alexandru 5, București III.

Grupa 1.000—1900 Conturi de Materie Primă.
„ 2.000—2.900 Conturi de Fabricație.
„ 3.000—4.900 Conturi de Administrație.
„ 5.000—5.900 Conturi de Comercializare
„ 6.000—6.900 Conturi de Valori.
„ 7.000—7.900 Conturi de Persoane.
„ 8.000—8.900 Conturi de Capital, Fonduri și Investiții.

Grupa 9.000—9.900 Conturi de Ordine, Tranzitorii și de Evidență.

Grupele 1.000—2.900 vor apare în debitul contului „Zahăr", iar grupele 3.000—5.900 vor forma debitul contului de „Profit și Pierdere".

CAPITOLUL I. — **CONTURI DE MATERIE PRIMA.**

Vom arăta în cele ce urmează grupa 1.000—1.900 reprezentând conturile de Materie Primă.

1000. — CONTURI DE MATERIE PRIMA

1.100. — CONT SFECLA
1.200. — CONT SAMANȚA BONIFICATA
1.300. — CONT ZAHAR GRATUIT CONTRACTUAL
1.400. — CONT CONTRACTARE ȘI CULTURA

1.410. — **Contractare.**
1.411. — Speze cu contractele.
1.420. — **Cultura.**
1.421. — Speze deplasare pentru inspecții.
1.430. — **Cheltueli semănători.**
1.431. — Transportul semănătoarelor.
1.432. — Reparația semănătoarelor.
1.433. — Retribuția conductorilor de semănători.

1.500. — CONT CHELT. SERVICIUL RECEPȚIONARII

1.510. — **Salarii.**
1.511. — Salariile șefilor de recepție.
1.512. — Salariile personalului de recepție.
1.520. — **Accesorii salarii.**

1.521. — Accesorii în natură.
1.522. — Impozite asupra salariilor.
1.523. — Cotizații Casa Asig. Sociale.
1.530. — **Intreținerea stațiunilor de recepție.**
1.531. — Clădirile stațiunilor.
1.532. — Chirii teren stațiuni.
1.533. — Reparația basculelor.
1.540. — **Intreținerea birourilor de recepție.**
1.541. — Rechizite de birou și imprimate.
1.550. — **Impozite asupra sfeclei recepționate.**

1.600. — CONT CHELTUELI DE TRANSPORT

1.610. — **Salarii.**
1.611. — Incărcătorii.
1.620. — **Accesorii salarii.**
1.621. — Accesorii în natură.
1.622. — Impozite asupra salariilor.
1.623. — Cotizații Casa Asig. Sociale.
1.624. — Timbre muncitorești.
1.630. — **Costul transportului.**

1.700. — CONT CHELTUELI SERVICIUL MANIPULARII

1.710. — **Salarii.**
1.711. — Personalul de manipulare.
1.720. — **Accesorii salarii.**
1.721. — Accesorii în natură.
1.722. — Impozite asupra salariilor.
1.723. — Cotizații Casa Asig. Sociale.
1.724. — Timbre muncitorești.
1.730. — **Speze de recântărire.**
1.740. — **Intreținerea canalelor.**

1.800. — CONT CHELTUELI B. M. P. ȘI SERVICIUL CULTURII

1.810. — **Salarii.**
1.811. — Directorul Materiei Prime.
1.812. — Funcționarii biroului.
1.813. — Inginerii agronomi.
1.814. — Agenții de cultură.

1.820. — **Accesorii salarii.**
1.821. — Accesorii în natură.
1.822. — Impozite asupra salariilor.
1.823. — Cotizații Casa Asig. Sociale.
1.830. — **Întreținerea birourilor.**
1.831. — Rechizite și imprimate.

1.900. — AMORTIZAREA INVESTIȚIILOR P. MATERIA PRIMA

Primele șapte conturi — dela 1.100 la 1.700 — reprezintă cheltuelile **proporționale**, din momentul contractării până când sfecla intră în prima fază a fabricației.

Contul 1.800 reprezintă cheltuelile **fixe**, aferente materiei prime. Aceste cheltueli se fac și în cazul când fabrica nu lucrează într'un an, ele privind salariile personalului permanent și cheltuelile de birou.

* * *

Pentru a încheia, credem necesar să dăm unele explicațiuni referitoare la contabilizarea Materiei Prime.

Cele mai multe fabrici țin contabilitatea la sediul central din București. Pentru a nu îngreuia operațiunile de contabilizare privitoare la sfeclă, toate înregistrările se fac la fabrică într'un Jurnal al Materiei Prime. Acest jurnal este necesar nu numai pentru ușurarea înregistrărilor ci și pentru a putea servi ca piesă valabilă în justiție în eventualele diferende cu cultivatorii. Diferendele se judecă la instanțele din jurisdicția fabricei de zahăr. Deplasarea Jurnalului Materiei Prime este mai ușoară și nu împiedică întreaga activitate contabilă a fabricei. Deși aceste diferende sunt rare, totuși au fost cazuri când și din acest punct de vedere, s'a constatat utilitatea unui Jurnal al Materiei Prime.

Bineînțeles că partizile cultivatorilor se țin tot la fabrică, permițând astfel calcularea continuă și promptă a drepturilor cultivatorilor.

Contabilitatea generală ține un cont de Materie Primă, pe care îl debitează cu absolut toate sumele avansate, privind Direcția Materiei Prime.

Contabilitatea Materiei Prime dela fabrică face înregistră-

rile în jurnalul ei, iar în preajma încheerii bilanţului, face un articol prin care debitează un cont al Centralei, în creditul celor nouă conturi pe care le-am indicat.

Tabloul de conturi mai sus arătat, reprezintă un cadru indicativ şi nicidecum limitativ, deoarece în contabilitatea Materiei Prime, mai apar şi conturi de Persoane, cum ar fi „Cultivatori".

Inregistrările privitoare la Salarii şi Accesorii salarii, se fac pe baza debitărilor sosite dela Direcţia Administrativă care ţine conturile de Salarii, Impozite şi Economat.

Deşi la prima vedere, contabilizarea cheltuelilor de Materii Prime pare complicată, totuşi ea este simplă în realitate, satisfăcând în acelaşi timp cerinţele indicate la începutul acestui articol.

Intr'un articol următor vom continua explicarea cadrului contabilităţii în industria zahărului.

DRD. MILU MARCUSSOHN

Este o datorie de onoare a fiecărui membru al Corpului să fie abonat la Revista de Comerţ şi Contabilitate şi este o mândrie să fie la curent cu plata abonamentului.

E. WOLFF
SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ
BUCUREŞTI. — STR. DR. ISTRATE No. 7

Cazane cu aburi. — Rezervoare de fier de orice mărime. — Construcţiuni de fier. — Destilatoare şi Agitatoare. — Transmisiuni Moderne. — Injectoare de ars Păcură. — Instalaţiuni de încălzire Centrală.

Mare depozit de articole technice în Str. Sf. Dumitru, 3 Motoare «DEUTZ», Maşini-Unelte, Scule, Pompe, etc.

Dela Corpul Absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ şi Liceelor Comerciale din România

CONVOCARE

Domnii membrii ai Corpului Absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ, şi Liceelor Comerciale din România, sunt convocaţi în Adunarea Generală ordinară, pentru ziua de Marţi 18 Aprilie 1939, ora 7 seara şi în Adunarea generală extraordinară în aceeaşi zi la ora 7½ seara la Sediul Corpului din Bucureşti Str. Teilor Nr. 12, la ordinea de zi fiind:

Pentru Adunarea generală ordinară

1. Darea de seamă, Bilanţul şi Contul de gestiune încheiat la 31 Decembrie 1938 şi proectul de budget pe anul 1939.
2. Raportul cenzorilor.
3. Descărcarea Consiliului de administraţie de gestiunea sa pe anul expirat.
4. Ratificarea înfiinţării noilor Filiale.
5. Alegerea a 5 membrii din Consiliul de Administraţie, eşiţi la sort conform art. 11 din Statute, în locul D-lor: N. K. Constantinescu, Iosif D. Lazăr, Th. Niţu, Stefan Popescu, ţi Al. Vasilescu.

Membrii eşiţi la sorţ sunt realigibili.

7. Diverse.

Pentru Adunarea generală extraordinară

1. Modificarea art. 1, 4, 14, 24, 27, 28 şi 29 din Statutele Corpului.

Nu vor putea lua parte la votul adunării generale ordinare şi adunării generale extraordinare decât membrii la curent cu plata cotizaţiei şi cu 6 luni vechime, conform art. 9 din Statute.

Un membru nu poate avea decât o singură procură.

In caz cu adunările nu se vor putea ţine în acea zi, se amână la 25 Aprilie 1939, în acelaş loc la aceiaş oră, şi cu aceleaşi ordine de zi când se vor ţine cu ori ce număr de membrii.

COMITETUL

Darea de seamă pe anul 1938

Cu încheierea anului 1938 și începutul anului 1939, Corpul nostru și cu el Revista de Comerț și Contabilitate pășește pragul celui al 33-lea an al existenței sale.

Pe lângă satisfacția ce am avut în decursul celor 33 ani de muncă și strădanie pentru ridicarea cât mai sus a prestigiului profesiunei noastre contabile, pentru toate înfăptuirile realizate, putem număra și pe aceia — și care e destul de importantă, — de a fi putut rezista tuturor obstacolelor întâlnite în calea noastră.

Țăria noastră și-a găsit sprijinul ei puternic nu numai în unirea strânsă a membrilor acestui corp dar, mai ales, în devotamentul și dragostea lor pentru binele celor ce se dedică studiilor comerciale.

Nu e fără interes, s'o spunem și cu această ocazie, că fondatorii corpului și revistei noastre — în cea mai mare parte — activează și azi în conducere cu acelaș devotament și entuziasm, în sprijinul intereselor noastre contabile, ca și acum 32 ani.

Dorim ca această pildă de dragoste pentru interesele noastre profesionale și această perseverare în ducerea până la capăt — cu orice sacrificiu — a operei începute să fie urmată de generația cea tânără, căreia, îi revine sarcina înaintașilor ei.

Anul 1938 n'a marcat — în afară de desbaterile și de discuțiunile obișnuite și inerente unei științe încă în formație — niciun eveniment mai deosebit pe tărâmul profesiunei noastre.

Credincioși tradiției de a înfățișa în câteva cuvinte atât situația externă cât și cea internă — spre a ne da seama, mai bine, de condițiunile în care s'a desfășurat activitatea colegilor noștri contabili în diferitele lor ocupațiuni — vom face și acum o prezentare succintă a evenimentelor, cari s'au înscris pe răbojul istoriei, în cursul anului 1938.

Spuneam în darea de seamă pe anul 1937, că din cauza situației internaționale încordate și nesigure, toate popoarele bătrânei Europe se înarmează cu febrilitate, fiind convinse că soluționarea diferitelor probleme ce se cer a fi rezolvate, depinde și de gradul de înarmare al fiecărei națiuni.

Germania sub actualul ei regim, național-socialist, a înglobat în Martie 1938 Austria, în hotarele Reichului German, pe baza principiului de autodeterminare a popoarelor de aceiași rasă.

Pe baza aceluiaș principiu, în Septembrie, Germania cere și în urma acordului dela München, la care participa Anglia, Franța, Italia și Germania, i se permite ocuparea ținuturilor locuite de sudeții din Republica Ceho-slovacă.

Ungaria și Polonia revendicând și ele unele regiuni populate în majoritate de conaționalii lor ocupă și ele aceste regiuni din fostul pământ al Ceho-Slovaciei.

In urma arbitragiului dela Viena de către Germania și Italia, în chestiunile Cehoslovace, se părea că harta Europei a primit oarecare stabilitate, mai ales că toate marile puteri garantau noile frontiere ale Cehoslovaciei.

Insă fricțiunile dintre Cehia, Slovacia și Rusia Carpatină, cari deveniseră autonome — au dat însă un nou prilej Germaniei de a interveni la pacificarea granițelor ei — desființând complectamente fosta republică Cehoslovacă — prin ocuparea militară a Boemiei și Moraviei în ziua de 14 Martie 1939.

Intre Franța și Italia s'a iscat un grav conflict prin cererile formulate deItalia privind Tunisia, Djibuti din Abisinia și Canalul de Suez, conflict care își așteaptă încă deslegarea.

Un fapt îmbucurător, în situația externă, îl constitue sfârșitul războiului civil spaniol prin ocuparea Madridului de trupele generalului Franco.

Din această scurtă expunere reese în mod evident că situația internațională este destul de gravă, și că ea amenință pacea lumei care într'un viitor foarte apropiat se poate transforma într'un război mondial.

In vederea acestui război se pregătesc toate popoarele — ne pregătim și noi — prin înarmarea întregei națiuni și înzestrarea ei cu tot ce technica modernă cunoaște în domeuinl mijloacelor de luptă și apărare.

Aplicarea nouei noastre Constituții — votată de popor pe cale de plebiscit — în Februarie 1938 — a adus cu sine o serie întreagă de legiferări și transformări — toate tinzând de a pune națiunea română în poziția fermă și neclintită de a-și apăra granițele actuale și pământul strămoșesc — prin creia-

rea tuturor mijloacelor de luptă, capabilă să sporească potențialul de apărare al țării.

Preocuparea principală a guvernului, ca și în anii precedenți, a fost înzestrarea armatei, ținând seama de situațiunea internațională tot mai tulbure.

In această situație excepțională atât industria indigenă cât și comerțul românesc au cunoscut conjuncturi nu se poate mai favorabile de desvoltare și propășire.

Insemnate capitaluri au fost învestite în industrii noui creiate sau în mărirea celor deja existente.

O activitate industrială și comercială mereu sporindă a avut de efect întrebuințarea pe o scară cât mai întinsă a colegilor noștri comercialiști în condițiuni mulțumitoare — și deci soluționarea aproape complectă a problemei șomajului în profesiunea contabilă, care în timpul crizei din 1931, a cunoscut zile destul de triste.

Nu trebuie pierdut din vedere, însă, că situația actuală este numai conjuncturală — fără nici-o bază de permanentizare — și că deci cu toții trebuie să ne facem bine socotelile.

Dacă afacerile merg bine în interior, nu tot astfel se întâmplă și în raporturile internaționale — unde schimbul întâmpină, din zi în zi, cât mai multe restricțiuni și piedici — pentru apărarea monetei naționale și sporirea mijloacelor de plată externe atât de necesare pentru procurarea materiei prime indispensabilă articolelor de înarmare.

Situația agricolă s'a prezentat destul de bine, dând posibilitatea unui însemnat export de cereale, care a înbunătățit balanța noastră comercială.

Tocmai perspectivele unui viitor din ce în ce mai sobru ne-au determinat ca să continuăm a face cele mai severe economii în gospodăria Revistei noastre — pentru a putea face față unor vremuri grele ce se anunță — asigurând existența ei.

Situația noastră financiară destul de bună reese din analizarea contului de gestiune și Bilanțului încheiate la 31 Decembrie 1938 și pe care vi le supunem spre aprobare.

Rezultatele obținute în cursul anului trecut au permis sporirea fondului social la suma de *lei 526.818*, iar a fondului de amortizare a imobilului la *lei 106.399*.

Excedentul de *lei 13.882* propunem a fi alocat unui fond pentru gratificații și ajutoare personalului nostru.

După cum spuneam în anul trecut apartamentul cumpărat a fost complect achitat asigurând astfel Corpului nostru un cămin propriu.

Vă supunem pentru ratificare înființarea unei filiale a Corpului nostru la Buzău, conform statutelor.

Ne socotim pe deplin în asentimentul D-v. aducând mulțumiri comitetului nostru de redacție, colaboratorilor și abonaților noștri pentru sprijinul ce, sub toate formele au acordat Revistei noastre.

COMITETUL

Soluția problemei din revista Nr. 10 din 1938

La problema dată în Nr. 10 al Revistei, s'a primit mai multe soluțiuni.

Singura care s'a apropiat mai mult de soluția justă a fost a d-lui N. Băleanu, directorul Băncii Vâlcea, căruia comitetul i-a acordat un premiu de lei 1.000 - una mie lei.

Dăm mai jos deslegarea problemei:

Calculul aportului efefectiv si lui C.

Numerar	lei 200.000.—
Acțiunile 50.000, a 160%	„ 80.000.—
Drept de opțiune 2 acțiuni noui la 3 acțiuni vechi, dacă presupunem că se va menține cursul de 160% sau că acest curs este pentru acțiuni optate. [1])	„ 20.000.—
	„ 3.00.000.—

Repartiția capitalului contabil între cei trei asociați

Capitalul cu care urmează a se credita contul lui C se stabilește prin următoarea regulă de trei:

La 756.000 capital contab. corespunde 600.000, avere netă.
La X „ „ va „ 300.000, avere netă.

$$X = \frac{300.000 \times 756.000}{600.000} = 378.000.$$

[1]) 3 acțiuni vechi a 160 = 480. Se obține 2 acțiuni noui contra unui vărsământ de lei 200 a cărôr valoare reală este de 320 lei dacă presupunem că se menține cursul. deci un benificiu de lei 120 la 3 acțiuni vechi sau 40 lei de acțiune deci la 500 acțiuni 20.000.

Spre a se menține raportul de capital între cei trei asociați, se stabilește suma cu care urmeaza a fi debitat fiecare astfel:

Capital A.	453.600.
Capital B.	302.400.
Capital C.	378.000.
	1.134.000.

Lei 1.134.000 corespunde 78.000
„ 1.000 X

$$X = \frac{78.000 \times 1.000}{1.134.000} = 68{,}8\,{}^{0}/_{00}$$

Deci fiecare va fi debitat cu 68,8 la mie din capitalul contabil, ceeace revine lei:

Lei	31.200	pentru A.
„	20.800	„ B.
„	26.000	„ C.
Lei	78.000	în total.

Inregistrările contabile:

——— data ———

Asoc. C. cont. aport. *C. Cont capital*

Pentru aportul asoc. C. conform contractului de asociere autentificat la Nr. . . 300.000. 300.000

——— data ———

= *Asoc. C. Cont. aport.*

Cassa numerar 200.000.

Ef. publice și *acțiuni* pentru 50.000 nom. acțiuni a 160% 80.000.

Drept de opțiune. pentru dreptul de opțiune evaluat. 20.000. 300.000

——— data ———

= *Contul capital*

Creditat contul de capital al Asociatalui C. conform convenției prin următoarele conturi:

A. Cont Capital	31.200.	
B. „ „	20.800	
C. „ „	26.000.	78.000

REDACȚIA

ȘTIRI

Conferința d-lui Profesor Dr. Löbner

ținută la 17 Martie a. c. în aula Academiei de Inalte Studii Comerciale și industriale din București, sub președinția D-lui Rector Prof. Dr. I. Răducanu.

Conferențiarul împarte în două expunerea sa :

a) Creșterea sau educația în școală și

b) Creșterea sau educația în întreprindere.

Prin „Erziehung" — educație — se înțelege ori ce influență pe care omul o primește din afară. Deci definiția este foarte cuprinzătoare : educația se poate primi în școală ca și în orice moment, prin influența mediului.

Educația poate fi privită din mai multe puncte de vedere : nu se ocupă decât de educația pe tărâmul economic, altfel ar duce prea departe.

Dintre ocupațiile economice, se ocupă numai de educația pe tărâmul comerțului, întrucât suntem la o școală de înaltă educație economică-comercială.

Acela care în economie nu vede numai partea materială ci și *partea umană,* numai acela va putea obține rezultate apreciabile.

Conferențiarul se ocupă de școlile comerciale în Germania ele sunt de 3 feluri :

Berufs Handelsschule (scoli practice)

Mittlere Handelsschule (școli medii)).

Höhere Handelsschule (școli superioare de grad secundar) și peste toate die Hoch Schule-Academia de grad universitar.

Ori cine este ocupat în Comerț este obligat să urmeze o „Berufsschule" o școală comercială practică obligatorie — după terminarea claselor primare, dacă nu urmează altă școală.

Aceste școli practice sunt foarte vechi în Germania, ele datează din evul mediu sub formă de școli technice, școli de contabilitate și a.

Școlile practice sunt urmate de milioane de tineri fete și băeți — în stadiul în care au fost reorganizate în 1938.

Aceste școli erau foarte diferențiate înainte când Germania era formată din diverse principate și ducate : azi când Germa-

nia este unificată pe subdiviziuni administrative (teritoriale) Gau-Gauen a fost unificat și învățământul profesional devenind obligatoriu (la 1938).

Inainte se dădea o atenție specială contabilității, matematicei și corespondenței, acum s'au introdus în Academiile Comerciale Economia privată, Studiul Intreprinderilor și pedagogia.

Ideea precumpănitoare azi este să se aibă în vedere nu numai necesitățile financiare ale intreprinderilor, ci factorul „Om".

Din școli es :

Diplomkaufleute — funcționari comerciali de toate gradele.

Diplomhandelslehrer — profesori pentru învățământul comercial.

Diplomvolkswirte — economiști.

In cadrul profesorilor se pune mare preț pe practică, pentru ca profesorul să cunoască viața în toate manifestările ei pe tărâmul economic, să nu pară diafan — prea teoretic — în fața studenților.

In Germania există de mult o învățătură specială pentru negustori : „Kaufmanns Lehre", care a cam suferit în secolul al 19-lea și acum cată a se reînvia.

Și în România desigur că înainte era ca și în Germania cultura comercială era empirică : un șef avea în primirea lui câțiva ucenici și toată învățătura se mărginea la ceia ce putea el să le dea.

Azi sunt în Germania :

Berufsberatung sau

Berufslenkung Anstalten, care sunt organe de îndrumare pe baze de cercetări psihotechnice și numai cu autorizația acestor organe de cercetare prealabile care stau de vorbă cu părinții și cu tânărul, numai astfel poate îmbrățișa cineva o carieră comercială.

Se încheie un contract cu cei în drept, dar este considerat pe timp de trei ani, numai la proba de formare profesională.

Se face în acest timp pe lângă lucru și școala : tinerii sunt obligați să țină un caiet jurnal particular în care notează zi cu zi sau săptămânal ceia ce au făcut și ceia ce au observat și acest caet este lunar citit de îndrumător, punând observațiunile sale.

Examenul de calfă și de maestru califică pe ucenici mai

departe. Astfel se formează un curent de întrecere și în fiecare an se țin examene profesionale pe întreaga Germanie. La ultimul examen profesional s'au prezentat 2, 6 mil. tineri și nu numai tineri ci și oameni în vârstă. Și aceștia sunt mereu îndrumați să se perfecționeze, să meargă înainte.

In Germania se supun și cei în vârstă foarte bucuroși la o educație profesională, aceasta ridicată valoarea întregului popor.

Desvoltarea omului se face *în teorie și practică*, pe considerentul (temeiul) că omul este factorul principal.

Mașinile și banii nu sunt decât mijloace în mâna și sub acțiunea omului.

Școala nu poate forma pe omul de afaceri ; ea numai înlesnește (netezește) drumul.

In Germania un ucenic costă pe o întreprindere circa 40.000 lei anual (1.000 mărci) bineînțeles nu toate pot face asemenea sacrificii, dar cele mai multe sunt obligate să-l facă.

„Deutscher Arbeits Front" (Frontul German al Muncii), a organizat circa 25 milioane de oameni tineri și bătrâni întrebuințând mijloace speciale : reviste, excursii, etc. Ar putea să fie comparat cu serviciul social din România.

In Germania fiecare tânăr trebuie să dea țării sale 1/2 an de muncă.

In Germania s'a stabilit că din 46 milioane oameni de muncă (bărbați și femei) 4 milioane (10%) nu au o ocupație corespunzătoare aptitudinilor (menirii) și acum străduința este să plaseze pe fiecare om, nu acolo unde îi place lui, sau unde îi convine lui mai bine, *ci acolo unde el poate să dea cel mai mult pentru poporul lui.*

Pentru viitor este de gândit, dacă nu este mai bine în raționalizare să nu se aibe în vedere numai mecanizarea lucrărilor, ci formarea de elemete cu cea mai bună calificare.

Idealul tinerimii trebuie să fie găsirea adevăratului îndrumător.

Ca economiști, știm că avem o economie dirijată și aceasta nu se poate realiza decât cu oameni care să poată fi dirijați.

Maestrul trebuie :

1. Können — să poată.
2. Wissen — să știe.
3. Wollen — să vrea.

Dr. PETRU DRĂGĂNESCU-BRATEȘ

Jurisprudenţe fiscale

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA III-a

DECIZIA Nr. 861 din 13 Aprilie 1938

Președinția d-lui D. G. Lupu Președinte

Atanasie Menglide (av. Marinescu Bolintin) cu Lucian Moscuna (av. Otulescu).

FALIMENT. — *Comerciant. Debitori pe bază de cambii. Dacă debitorul poate opune în instanță de declarare de faliment, cauza civilă a cambiilor pe baza cărora se cere declararea. Soluție afirmativă.*

Datoriile unui comerciant contractate prin cambii, nu sunt prin acest singur fapt datorii comerciale de natură a justifica declararea în stare de faliment a comerciantului, în caz de neplată a lor, ci urmează a se privi ca datoriile civile sau comerciale după raportul fundamental care le-a dat naștere.

Deci, în instanța de faliment debitorul comerciant are dreptul să discute cauza civilă sau comercială a cambiilor pe baza cărora a fost chemat în declarare și să opună excepția că datoria sa civilă fiind, nu poate fi declarat falit pentru neplata acestuia.

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA III-a

Decizia Nr. 737 din 1 Aprilie 1938

Președinția D-lui D. G. Lupu, Președinte

Banca Populară Pietricica (av. Calmuscky) cu N. Maxim și judele sindic al Falimentului N. Maxim de pe lângă Trib. Neamț.

Legea cooperației. Societate cooperativă. Creanțe. Falimentul debitorului. Regimul de urmărire a creanțelor societăților cooperative.

Situația priveligiată a creanțelor acestei societăți.

Ori ce creanță a unei societăți cooperative se bucură de re-

gimul deosebit, de a putea fi urmărită și încasată integral chiar și pe calea urmărirei individuale, când averea debitorului este supusă executării concursuale prin procedura falimentară.

Societățile cooperative au o situațiune privilegiată nu numai față de creditorii chirografari, pe care îi primează în caz de concurs între creanțe lipsite : deopotrivă de garanții speciale, dar și în raport cu acei creditori cari deși au un titlu de preferință, cu toate acestea sunt supuși lichidării sindicale, dacă urmăririle lor particulare nu se găseau în concurs la declararea falimentului (art. 810 și 811 cod. com.)

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA III-a

DECIZIA Nr. 901 din 16 Aprilie 1938.

Președinția d-lui D. G. Lupu, Președinte.

Sindicatul Viticol, Argeș și Muscel (avocat Ioanid) cu N. Mamulea (avocat Petrescu)

SOCIETĂȚI ANONIME. — *Adunarea Generală. Descărcare dată Administratorilor prin aprobarea bilanțului. Limitele acestei descărcări. Limite privind opera comună a administratorilor și izolată a fiecărui, administrator.*

Prin aprobarea bilanțului de către Adunarea Generală a Acționarilor, administratorii soc. anon. primesc o descărcare totală de gestiunea lor ; acestă descărcare este operantă însă numai în măsură în care operațiunile societății au fost cunoscute de adunarea generală a acționarilor, iar aprobarea a fost dată în măsura acestei cunoștiințe. Dacă aprobarea adunării generale s'a dat pe baza unei situațiuni inexacte s'au unor date greșite a bilanțului aprobarea care este valabilă pentru cifrele gestiunei astfel cum figurau în bilanț, nu se poate întinde și asupra adevăratelor cifre rămase necunoscute adunării generale.

Deasemenea, aprobarea bilanțului implică o aprobare colectivă a operei comune a administratorilor, dar nu acoperă activitatea sau operațiunile care sunt izolate, proprii fiecărui administrator în parte și despre care bilanțul nu face nici o vorbire.

Baroul român poate revizui oricând înscrierea în listele de avocați, a membrilor săi. *)

Nu există nici autoritate de lucru judecat, nici prescripție, nici drepturi câștigate, în această materie.

Inalta Curte de Casație — constituită ca Consiliu superior de judecată disciplinară al Corpului avocaților români — a pronunțat la 7 Martie 1939 o deciziune de excepțional interes național și profesional, în privința caracterului și limitelor disp. art. 22 din legea de organizare a corpului avocaților.

Recurenți erau mai mulți avocați ai baroului Capitalei cari făcuseră recursuri contra deciziunilor disciplinare ale Consiliului ordinului avocaților Ilfov-ului și Capitalei prin care au fost excluși din corp și șterși din listele de avocați pe temeiu că — nerespectând prevederile art. 22 — s'au înscris fără să producă acte răspicate doveditoare că sunt cetățeni români și că îndeplinesc celelalte condițiuni impuse de acel text.

Principalul capăt de susțineri, tinzând la casarea deciziei atacată, a fost acela că principial chiar, baroul n'are dreptul să mai revizuiască înscrierile în corp definitiv consfințite prin admiterea și perfectarea cererilor respective. Uniunea avocaților din România — a combătut această teză.

A susținut că, în această materie, nu există nici un fel de autoritate de lucru judecat, trasă din faptul admiterii cererii de înscriere în corp. Nu există, ca urmare, drept câștigat.

Viițiile, nulitățile și neregularitățile — de fond sau de formă — descoperite în dosarul înscrierii în barou, a unui avocat cu atât mai mult cele referitoare la condițiile esențiale de admitere, cum e aceea a naționalității române, pot fi oricând, chiar din oficiu, sesizate ; iar cel culpabil deferit judecății, neexistând prescripție în acest ram.

Revizuirea înscrierior e, așa dar, de principiu. Și baroul pornind-o, fiecărui s'a făcut la Ilfov ca urmare desideratului și inițiativei afirmate de Asociația Avocaților Români Creștini, fie, independent de această mișcare națională și naționalistă, n'a contrazis cătuș de puțin slova disp. art. 22.

Ștergerea din liste a celor în neregulă — ca efect al revizuirei — este așa dar perfect legală.

Inalta Curte a admis acest punct de vedere și a respins motivele de casare sprijinite pe citarea art. 22.

*) Ziarul „Universul" Nr. 65 Miercuri 8 Martie 1939.

Colegiale

— **D-nii Prof. Gh. Dragoș** și **V. Ghenzul** au fost numiți în Consiliul Superior al Cooperației, iar **D-l Profesor G. Mladenatz,** membru în Comitetul de Direcție.

— **D-nii Prof. Spiridon Iacobescu, V. Stoicovici** și **D-l D. Brânzescu,** Inspector Creditul Industrial au fost delegați de D-l Ministru **V. Slăvescu** să facă inventarul Stabilimentelor tehnice depinzând de Ministerul Inzestrării Armatei.

— **D-l Prof. Univ. Ilie Criveanu,** a fost ales în Consiliul Superior la Corpului Contabililor ca delegat al Moldovei în locul mult regretatului I. Manoilescu.

— **D-l Prof. C. G. Demetrescu,** a fost numit inspector școlar pentru învățământul comercial.

— **D-l I. C. Drăgănescu,** fost director al Băncii Naționale Ploești a fost numit în Consiliul de Administrație al Băncii de Industrie și Comerț S. A. din București și ales cenzor al Societății Naționale de Exploatări Miniere S. A. R. de curând înființată.

— **D-l Dr. Galan,** Director la Institutul Național de Cooperație a fost delegat să organizeze cursuri de cooperație la toate școalele normale din țară.

— Secretariatul Soc. Internațională de Invățământ Comercial Secțiunea pentru România a fost încredințat D-lui Prof. Dr. I. Mărculescu, directorul Liceului Comercial Marele Voevod Mihai din str. Traian Nr. 165 București 4.

— In comisiunile de Cenzori la Casele de Asigurări Sociale din țară au fost numiți și următorii noștri colegi, experți contabili d-nii : Dr. Scărlătescu, la București ; Gh. Radovici, la Alba Iulia ; Manole Alexandru, la Arad ; Dumitru Georgescu, la Bacău ; Ion Baboe, la Brașov ; Vasile Mracek, la Buzău ; Gheorghe Nițescu, la Câmpina ; Teodor Știrbu, la Chișinău ; Dr. Gheorghe Dragoș, la Cluj ; Virgil Nicolau, la Constanța ; Crăciun Maxim, la Deva ; I. Andreescu, la Iași ; Coriolan Novac, la Lugoj ; Ieronim Buzea, la Oradea ; Gheorghe Burdujea, la P.-Neamț ; Gavril Coca, la Rădăuți ; Ion Miloia, la Reșița ; Grigore Petrescu, la Satu-Mare ; Nicolae Petruțiu, la Sibiu ; și Romulus Cărăbaș, la Timișoara.

— In ce privește călătoria de Studii a Soc. Internaționale de Invățământ Comercial Secția Suedeză nefiind decât 2 locuri disponibile pentru delegații țării noastre înscrierile au fost închise.

— Un curs de limba engleză pentru străini se ține și anul acesta între 24 Iulie și 18 August la „The City of London College" Ropemaker Street, Moorfields, London E. C. 2 England.

Costul este circa L. 2.120 taxa pentru 2 Săptămâni, L. 3.120 taxa pentru 3 săptămâni și L. 4.100 taxa pentru 4 săptămâni.

— Mașinile **„Powers"** pentru mecanizarea lucrărilor de contabilitate și statistică, prezintă marele avantaj de a folosi cartele cu o capacitate de peste 200 coloane, pe aceiași suprafață de cartele ca la 45 ș 90 coloane. Mașinile durează 10-15 ani. Mașinile de perforat **„Powers"** pot folosi hârtie făcută în țară.

CUGETARE

SCHILLER într'o convorbire cu Goethe a spus despre comercianți : Vouă zeilor vă aparține comerciantul ; el merge peste tot să caute mărfuri, iar de nava lui se leagă toate bunătățile.

Domnii abonați, cari sunt în restanță cu plata abonamentului, sunt rugați a trimite cât mai curând sumele datorate, întrucât numai cu concursul tuturor se poate menține regulata apariție a revistei, când greutățile materiale sunt foarte mari.

„CARPATINA"
SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNEASCĂ PENTRU INDUSTRIA FORESTIERĂ
CAPITAL LEI 125.075.000
BUCUREȘTI. — STR. DR. BACALOGLU Nr. 4
TOATE PRODUSELE FORESTIERE

Cereri de înscriere

In Corpul Contabililor Autorizați și Experți Contabili:

Secția Craiova: Constantin Stoiculescu, Constantin I. Tudor, Mișu I. Zidaru, N. Cărămidă, Coostantinescu C. Petre, Nicolae O. Marin, Ion Petre St. Bulic, în gradul de contabil stagiari.

Secția Deva: Neagu Romulus și Pop Dumitru.

Secția Iași: Mendel Avram și Svaiger I. Solomon.

AVANSARI

Secția Craiova: Pleșea N. Ștefan, Cucu Grigore, Șerban Ioan și Nicolae I. Enescu, la gradul de contabil autorizați.

Secția Deva: Ringler Francisc, Fischer Alexandru, Olariu Ilie și Pop Gheorghe, la gradul de contabili autorizați.

REACTIVARI

Secția Craiova: D. Florescu, Florin Popescu, M. C. Nisipeanu, experți contabili; Oser A. Oser, Marcel Rozenzweig, Gh. Em. Râureanu și Kaiser Corneliu, contabili autorizați.

TRANSFERARI

Secția Craiova: Meziu Gheorghe, contabil stagiar dela Secția Galați la Secția Dolj, Moses Sandu, contabil autorizat dela secția Bacău la secția Dolj, Marin C. Pițurcă, la secția Teleorman, D. I. Oprișescu și Gh. Em. Râureanu, contabili autorizați la secția Ilfov.

Secția Deva: Gh. Davidescu dela secția Brașov la secția Deva.

RETRAGERI

Secția Craiova: Sami Schrotter, Samuel M. Covo, experți contabili și Elsa D. Oprișescu contabil autorizat.

Abonamente

In cursul lunilor Februarie şi Martie 1939 am primit, prin mandat poştal, următoarele sume de abonaţii din provincie :

Bacău : Nic. S. Marinescu, lei 160 abonament 1937 ; Camera de Comerţ şi Industrie lei 470 abonament 1939.

Bazargic : Jacques Sevila, Moise A. Levy, C. N. Biju, N. Baltagiev, Preda Nicolae, Vasile Udrişte, Ungureanu N. Gh., Aurel S. Biju, Iordan Anghelof, Boniu Gheorghief, Alexe Jeamăneanu, Petrov Stoian şi Th. I. Theodorof câte lei 200 dela fiecare, abonament, pe 1938.

Bălţi : Lupşor Toader lei 100 abonament pe o jumătate an 1939.

Bivolari jud. Iaşi : Marcu Sumer lei 320 abonament 1937 şi 1938.

Baia Mare : Bumbu Alexandru lei 550 abon. 1937—1939.

Botoşani : Segall Haim lei 160 abon. 1939.

Bistriţa : Alexandru Joandrea lei 200 abon. 1938.

Cernăuţi : Hodl Rudolf lei 200 abon. 1939 ; Criţă D. lei 200 abon. 1939 ; Iuliu Filk şi Rudolf Wurzer câte lei 200 abon. 1937 ; Camera de Comerţ lei 500 abon. 1939.

Cluj : Federala Zorile lei 200 abon. 1939 ; Gh. Bărbuceanu lei 200 abon. 1939.

Constanţa : Gheorghe Burgher lei 160 abon. 1939.

Craiova : Federala Mihai Viteazu lei 200 abon. 1939.

Câmpulung-Muscel : Vasile Cârlea lei 200 abon. 1938.

Calafat : Grigore Borc lei 200.

Giurgiţa-Dolj : Ion P. Băzăvan lei 200 abon. 1938.

Gura Ocniţei : Ion H. Damaschin lei 400 abon. 1938 şi 1939.

Iaşi : Petre Hâţu lei 320 abon. 1937—1938 şi Moscu Solomon lei 160 abon. 1937.

Iţcani : Moses Katz lei 560 abon. 1931—1934.

Lugoj : Petre V. Popescu lei 320 abon. 1938—1939 şi Uroşu Roman lei 200 abon. 1939 ; Rudolf Holt lei 200 abon. 1938.

Ismail : Dimitrie Ganev lei 200 abon. 1939 ; Ion V. Podolenco lei 200 abon. 1939.

Lunca Ilvei : Ioan I. Ceauşescu lei 400 abon. 1935—1936.

ERATA

In Nr. 2 al Revistei noastre, strecurându-se mai multe greșeli din cauza tipografiei care n'a cules indicațiunile dela corecturi, la articolul „CONTURI EFECTE REESCONTATE ȘI DIVERȘI EFECTE REESCONTATE" al D-lui Prof. C. Gh. Dumitrescu, se va citi :

La pag. 68, rândul 15 de sus în jos, se va citi reescontate în loc de rescontate.

La pag. 68, rândul 4 de jos în sus, se va citi întocmai în loc de întocmit.

La pag. 89, rândul 19 de jos în sus, se va citi cambiei în loc de cambie.

La pag. 89, rândul 23 de sus în jos, se va citi contractul în loc de cotractul.

La pag. 89, rândul 4 de jos în sus, se va citi emitentul în loc de eminentul.

La pag. 90, rândul 13 de jos în sus, se va citi eventualitatea în loc de evetualitatea.

La pag. 91, rândul 10 de jos în sus, se va citi consemnație în loc de consemnare.

La pag. 91, rândul 12 de jos în sus, se va citi ordine în loc de evidență.

La pag. 91, rândul 15 de jos în sus, se va ceti consemnantul în loc de consemnatarul.

La pag. 91, rândul 18 de jos în sus, se va citi contravaloarea în loc de contravaoarea.

La pag. 92 s'a omis a se pune cuvântul „sau" după Ef. reescontate = Diverși Ef. reescontate.

La articolul „PLANUL CONTURILOR ȘI CONTABILITATEA UNITARA", la pag. 93, s'a omis a se tipări nota (*) :

Contul mărfurilor fabricate nu intră în această clasă, conform planului acesta aparține clasei 8.

La pag. 96, rândul 6 de sus în jos, se va citi 67.550 în loc de 67.500.

Colegi, susțineți Revista prin plata promptă a abonamentului.

ASTRA ROMÂNĂ

SOCIETATE ANONIMĂ

LAMPANT MOTORINA

BENZINA PACURA

COCS ASFALT

ULEIURI MINERALE

DE PRIMA CALITATE

PENTRU VÂNZARI LA
EXPORT A SE ADRESA LA

ASTRA ROMANA

SOCIETATE ANONIMA

BUCUREȘTI
B-DUL CAROL, 10
TELEFON 3.99.09

Adesgo

VOILE DE SOIE

CIORAP DESĂVÂRȘIT
CU TALONUL COLORAT

501
MATASE
NATURALĂ

MAI FRUMOS ȘI MAI
DURABIL CA ORICE
CIORAP STRĂIN

57
TROTEUR

CIORAP DURABIL
ȘI REZISTENT

CIORAPUL Adesgo

DESĂVÂRȘEȘTE ELEGANȚA FEMENINĂ

UZINELE DE FIER ŞI DOMENIILE DIN:

REŞIŢA

CAPITAL SOCIAL 750.000.000 LEI

BUCUREŞTI III, STR. VASILE ALEXANDRI No. 4

ADRESA TELEGRAFICĂ: „REŞIŢANINA"

TELEFON: 219-47, 219-48, 219-49

Fier de comerţ, Grinzi I şi U, Fier fasonat, Table groase şi mijlocii, Şini şi material mărunt pentru ecartement normal şi îngust, Schimbători, Macazuri, Incrucişări, Poduri şi alte construcţiuni de fier, Plăci turnante, Vagoane, Piese de vagoane. Osii, Bandaje, Roţi de oţel turnat, Perechi de roţi complete

LOCOMOTIVE

PENTRU ECARTEMENT NORMAL ŞI ÎNGUST

Materiale turnate din oţel şi fontă, Piese de foraj, Buloane, Şuruburi, Nituri, etc., etc.

Electro-Motoare, Dinamuri, Generatoare, Transformatoare

Instalaţiuni complecte de centrale electrice, industriale şi comunale, Echipament electric pentru industria petroliferă, Atelier de construcţiuni pentru aparate şi unelte de sondaj, Armament şi muniţiuni, Pluguri şi alte unelte agricole, Nicovale, Lopeţi, Sape, etc. Mortar şi cărămizi refractare în calităţi superioare garantate, Mangal, etc.

MINE, FABRICI ŞI DOMENII

La Reşiţa, Anina, Bocşa, Oraviţa, etc.

COMPANIA ELECTROCONTABILA

WATSON S.A.R.

BUCUREŞTI. — B-DUL BRĂTIANU, 22

TELEFON 4-38-17

MECANIZEAZA
RAŢIONALIZEAZA
IN INDUSTRIE

Contabilitatea generală
Contabilitatea materialelor
Postcalculaţia
Salariile
Controlul stocurilor
Inventarele
Economatul
Investiţiile şi amortizările
Controlul bugetului
Facturarea

PRIN SISTEMUL

„HOLLERITH"

MAŞINI CU CARTELE PERFORATE

Adresa :

Dlui.Eugen Vancu
la Banca "Albina"
Inst.de Credit şi Econ.
S I B I U

ATENȚIUNE

Orice inapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ţiei Revistei :

BUCUREŞTI, I. — STR. TEILOR No. 12

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

ANUL XXVIII. — No. 4 PUBLICAȚIE LUNARĂ APRILIE 1939

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

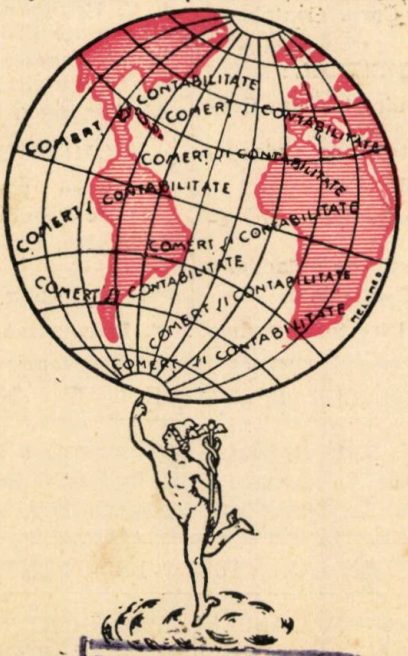

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR Nr. 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
† **Boltuş Lucian,** Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.,** Bancher.
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert.
† **Herbst Otto,** fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Secret. g-l al Teatr. Naţi
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C. F. R.
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ.
† **Rosen Isac,** fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura".
† **Stănculescu I .V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Secretar Camera de Comerţ.
Membru în Comitetul de redacţie.

Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Fost Preşedintele Corp. Contab. Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Subdirector la Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Director Centrala Cooperativelor de Consum.
Membru în Comitetul de redacţie.

S. M. Blumenfeld, Comerciant.

N. K. Constantinescu, Expert contabil.

P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.

Andrei Gheorghiu, Profesor.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.

Iosif D. Lazăr, Comerciant.

I. C. Negrescu, Director, Soc. Com. Locuinţe Eftine.

Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.

Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu, Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.

I. Mazăre, Expert contabil.

Th. Sersea, Şeful Serviciului Inventarierii C. F. R.

Directorul revistei : **P. Drăgănescu-Brateş.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., N. Arghir, Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Profesor univ. Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Profesor univ. Gr. Trancu-Iaşi, Ştefănescu Alex. N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BĂNCI POPULARE LEI 200

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

CUPRINSUL :

*** Programul Congresului dela Braşov 189
Dr. V. M. Ioachim : Titlurile de folosinţă în noul cod de comerţ. 191
Prof. Dr. Ion Mărculescu : Aspectul contabilităţii publice la greci 194
Dr. Alex. C. Vasilescu : Contul moral în contabilitatea agricolă . 200
Dr. M. Niţulescu : Studiul ansamblului situaţiei unei întreprinderi 203
Dr. Badea-Buzău : Operaţiunile de scont ale Băncei Reichului 208
Gh. Albeanu : Contribuţiuni la rezolvarea problemei : Reorganizarea şi simplificarea aparatalui ad-tiv al Statului . . 216
Dem. Rădulescu : Anul petrolifer 220
*** Nouile legi fiscale şi sociale 223
*** Recenzii. — Jurisprudenţe fiscale, etc. . . . 228

AL IX-lea CONGRES

AL CORPULUI CONTABILILOR EXPERŢI ŞI AUTORIZAŢI

28—30 MAI 1939, BRAŞOV

PROGRAM PROVIZORIU

DUMINICA DIM. 28 MAI

Orele 6—10 dim. Primirea oaspeţilor în gară.

Ora 10½ Serviciul religios.

„ 11 Deschiderea Congresului în sala festivă a Camerii de Comerţ şi Industrie.

Cuvântările oficiale.

Cuvântările Decanului, Preşedintelui Secţiei Braşov, delegaţilor din provincie.

Ora 12. Darea de Seamă a Consiliului Superior.

„ 1. Masă comună.

DUPA AMIAZA

Ora 4—7. Desbateri asupra temelor puse la ordinea de zi a Congresului :

1. Inventarierea patrimoniului public, raportori **Prof. univ. Sp. Iacobescu** şi **Dr. I. Mărculescu.**

2. Regimul Soc. pe acţiuni în noul cod de comerţ raportor **Prof. univ. Sp. Iacobescu.**

3. Colegiul Economic Cooperator şi Contabil din România, raportor **Dr. P. Drăgănescu-Brateş ;**

4. *Raţionalizarea activităţii întreprinderilor prin contabilitate, raportor* **Dr. V. M. Ioachim.**

5. *Casa de asigurare şi asistenţă a Corpului raportor* **Gh. Huber ;**

6. *O comunicare asupra teoriei funcţiunei conturilor, raportor* **Prof. Pricu ;**

7. *Activitatea economică a ţărei Bârsei şi rolul membrilor Corpului, raportor* **Prof. Aurel Precup.**

LUNI 29 MAI

Ora 8½ dim. Continuarea dezbaterilor.
„ 12. Formularea moţiunilor .
„ 1. Inchiderea Congresului.
„ 1½. Masă comună.
„ 4½. Vizitarea oraşului şi împrejurimilor (Fabrica Zărneşti. Abatorul Comunal, Poiana, etc.).

MARŢI 30 MAI

Excursie şi vizitarea industriilor de pe valea Prahovei.

* * *

Programul definitiv şi amănunţit se va trimite fiecărei Secţiuni şi se va publica la timp în ziare.

Membrii, cari doresc să ia parte la Congres sunt rugaţi să anunţe direct, sau prin Secţiile locale, cel mai târziu până la 10 Mai Secţiunea Braşov (Sediul Banca Naţională) spre a se putea reţine camere. Secţiunile vor anunţa asemenea cel mai târziu până la 10 Mai numărul şi numele participanţilor.

Colegi, Conform art. 26 din Regulamentul Legei Corpului Contabililor Autorizaţi şi Experţi-Contabili, toţi membrii să-şi achite la zi cotizaţia şi abonamentul. Vă rugăm a achita la prima cerere abonamentul la Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate, care este organul oficial de publicaţii al Corpului Contabililor Autorizaţi şi Experţi-Contabili din România.

Titlurile de folosință în noul cod de comerț

In Nr. 5/938 al Revistei ne-am ocupat de titlurile de folosință arătând că actualul Cod nu se ocupă decât incomplet de rambursarea capitalului și înlocuirea acțiunilor de capital prin titluri de folosință.

Noul Cod de Comerț, care va intra în vigoare la 1 Ianuarie 1940, ține seamă în mare parte de caracterul ce-l au aceste titluri și de practica comercială, dând posibilitatea creierii unor asemeni titluri nu numai pentru societățile cari au concesiuni cu durată limitată (art. 204), ci pentru oricare Societăți anonime cu aprobarea adunării generale, dacă amortizarea se face din beneficiul net social (art. 203) pentru reducerea capitalului.

Considerăm însă că nu este destul de fericită prevederea, după care amortizarea capitalului nu se poate face decât în cazul reducerii capitalului, pentru că atât din punct de vedere juridic cât și economic sunt deosebiri esențiale între reducere și amortizare de capital.

Reducerea de capital, care privește și interesele terților, nu se poate face decât cu paza unor anume forme prevăzute de Codul de Comerț, pe când pentru amortizare nu e nevoie de aceste forme, întrucât se face din beneficiu, nu din capitalul social. Acesta, care reprezintă garanția creditorilor, nu se reduce, ci se transformă în capital social amortizat (cu din beneficiu).

Deaceia credem că redactarea art. 203 este confuză și nepotrivită cu operația de amortizare a capitalului.

Noul Cod de Comerț — spre deosebire de vechiul Cod, precizează care sunt drepturile purtătorilor titlurilor de folosință impropriu denumite în Cod „ acțiune de folosință" după expresia franceză : action de jouissance.

Aceste drepturi corespund în cea mai mare parte cu practica din țările unde asemenea titluri se întâlnesc mai des (Franța și Germania).

Aceste drepturi sunt :

Participarea la beneficii.— Nu se spune în Cod care este cota de participare și în ce ordine vin la beneficii deținătorii

de titluri de folosință, ci se lasă Statului grija de a fixa această participare.

Art. 282 privitor la distribuirea beneficiului precizează însă că posesorii acțiunilor de folosință iau parte la distribuirea beneficiilor, cari rămân după ce s'a scăzut mai târziu alocațiile de amortizare și rezerve, un prim dividend de 5% asupra capitalului social, participațiile la beneficii pentru posesorii părților de fondatori, administratori și directori.

Drept de vot. Deținătorii au drept de vot, însă numai în ce privește aprobarea bilanțului și a Contului de Profit & Pierdere și când s'ar pune în discuție chestiuni, ce-i privesc cum ar fi reducerea drepturilor posesorilor acțiunilor de folosință.

Participarea la surplusul lichidării. Până acum nu era precizat dacă posesorii de titluri de folosință au drept și la o parte din activul social, în cazul lichidării.

Noul Cod de Comerț stabilește acest drept, astfel:

„In caz de lichidare, acțiunile de folosință au dreptul a participa la împărțirea patrimoniului social după deducerea valorii nominale a acțiunilor ordinare, dacă Statutul nu stabilește un criteriu diferit de repartiție în ce privește excedentul".

Din felul cum sunt redactate art. 203 și 204, ar părea că legiuitorul a înțeles să facă o deosebire între amortizarea acțiunilor prin așa zisa reducere a capitalului hotărîtă de Adunarea Generală și amortizarea acțiunilor la Societăți, în care „fondul Societății este — prin chiar regulata sa exploatare, — expus la micșorare sau dispariții ori dacă averea Societății se compune din drepturi cu durată limitată în temeiul unor sarcini de reversiune sau răscumpărare (art. 204)".

Numai pentru acțiunile amortizate din motivele mai sus arătate, legiuitorul prevede eliberarea de acțiuni de folosință.

Credem că nu este nici un motiv să se facă această deosebire și că se putea foarte bine prevedea că ori ce Societate are dreptul să prevadă în Statute în aceleaș condiții amortizarea capitalului cu din beneficiu, fără să mai fie nevoie de Adunarea Generală Extraordinară pentru reducerea capitalului social.

In ce privește contabilizarea, observăm că nu se prevede în Codul de Comerț nicio obligație de a menționa în Bilanț titlurile de folosință, cu toate că acestea conferă drepturi asupra beneficiilor și patrimoniului la lichidare.

In Germania, este obligatoriu a se arăta în darea de seamă numărul titlurilor de folosință emise precum și părțile de fondator, motivele emisiunii, drepturile ce le conferă.

Chiar dacă legiuitorul nostru n'a prevăzut nimic cu privire la înregistrarea părților de fondator și acțiunilor de folosință, totuși ele trebuie trecute în scripte numeric — fără valoare — cu indicarea drepturilor, ce le conferă și prin conturi de evidență trebue menționate și în Bilanț.

Dr. V. M. IOACHIM

„Definitiv"

CONTABILITATEA DE CONTROL

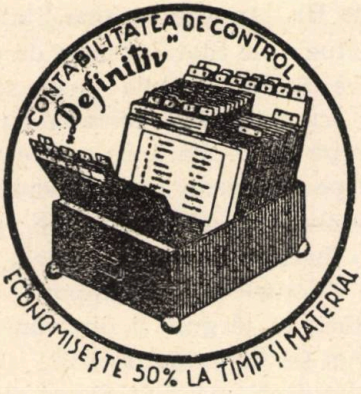

ELIMINA:

1. Registrele principale și auxiliare.
2. Orice lucru de reportare.
3. Toate greșelile de report.
4. Orice contare inutilă, etc. etc.

un produs al
UZINELOR
GRATIOSA
Societate Anonimă
Sibiu, Str. Râului, 39

CEREȚI PROSPECTE ȘI LĂMURIRI MAI DETAILAȚE

Aspectul contabilității publice la greci

Poporul grec deși a locuit pe un teritoriu foarte mic, nu a reușit niciodată să formeze o națiune omogenă. El era format din orașe State cu obiceiuri proprii, cu serbări și forme de guvernământ proprii. In egoismul lor limitat la propriul oraș, se ajungea să se lupte orașele între ele. Numai rare ori, când erau amenințați de năvălirea vreunui străin, se aliau pentru ca apoi pericolul înlăturat, să se despartă. Dintre toate orașele grecești cel mai celebru a fost Atena.

Dacă observăm instituțiunile atenienilor, vom recunoaște că ei au atins perfecțiunea în administrația publică ca și în multe alte lucruri privind Statul și economia lor.

Din timpurile omerice fiecare rege (basilefs) al ori cărui mic centru al Heladei, avea bunurile coroanei sale și cu veniturile lor, cu dările voluntare ale supușilor mai înstăriți și cu impozitele impuse, făcea față cheltuelilor serbărilor publice. Strângătorii tributurilor în acea epocă se numea „mastroi" sau **„Kolakretai"** administratorii încasărilor tezaurului public.

Când acești administratori adunau în natură tributurile și darurile pentru tezaur atunci se numea colacreti.

Pe timpul lui Cirius, economia în natură dispare și începe să se extindă economia monetară bazată pe moneta antică de argint. Cheltuelile militare cari erau înainte în sarcina cetățenilor în veacul al V-lea în. de Hr. trec în seama Statului. Astfel ni se arată că aceste cheltueli ale Statului erau de două feluri : militare și administrative. Statul cheltuia cu un soldat (împuternicit) 4 oboli pe zi, iar cu o trimesă (corabie cu trei perechi de rame) 1 talant antic pe zi. In afară de aceste cheltuieli militare Atena plătea și pe cetățenii cari îndeplineau funcții publice, politice, judecătorești și administrative ; până și senatorii avea o diurnă de o drahmă pe zi. Impozitele acopereau aproape exclusiv aceste cheltueli. Aceste impozite constau în taxe percepute în porturi, în târguri și din vânzările încheiate în fața magistraților (un fel de autentificări).

Atena avea numai 20.000 locuitori mai toți săraci cu salarii mici și aproape egale. O caracteristică a formei Statului atenian consta în perfecta democrație a claselor; astfel atenienii indiferent de profesiune toți erau egali în fața conducerii, ad-

ministrată direct de dânșii. Fiecare era un funcționar public. Deasemeni și funcțiunea financiară era exercitată tot pe popor, care era condus de consiliul celor cinci sute.

Consiliul celor cinci sute constituia comitetul executiv răspunzător de administrație. Acesta se ocupa de toate chestiunile economice și financiare, încasa banii pentru Stat, avea dreptul de a închide pe perceptorii și antreprenorii necinstiți.

Triburile și taxele cetățenilor erau impuse pe baza averii. Platon spune : „în ceeace privește tributurile pentru nevoile Statului, e bine ca din mai multe motive să se facă o evaluare exactă a bunurilor cetățenilor și ca fiecare trib să predea în scris inspectorilor moșiilor o situație a recoltelor anuale, pentru ca după cum sunt tributurile de două feluri, fiscul să poată alege în fiecare an ceeace va judeca mai potrivit, fie că va preferi să ceară plata proporțională evaluării bunurilor particularilor, sau proporțională cu recolta fiecărui an".

Găsim la Atena un cadastru pentru bunurile funciare și pentru cele mobile. In aceste condici se descriau terenurile, casele, salarii, instrumentele, banii, etc. și chiar zestrea femeilor. **Fiecare declarație a cetățeanului era verificată și reînoită după 5 ani** întocmai ca și astăzi. Partea impozabilă pentru clasele superioare era o cincime din capital.

Cheltuelile publice la Atena erau în mare parte pentru necesitățile normale ale Statului : întreținerea străzilor, plata funcționarilor, profesorilor, ambasadorilor, etc.

Cheltuelile militare erau numai acele pentru Arsenal, corăbii și pentru cavalerie. In caz de războiu fiecare cetățean era soldat pe contul lui.

Cheltuelile deosebite constau în asistența publică a orfanilor, răniților, infirmilor, plata medicilor, artiștilor, pentru serbări și jertfe făcute divinităților.

Aceste cheltueli se ridicau la sume mari.

Veniturile ordinare ale Statului se compuneau din veniturile domeniilor publice ca proprietăți rurale, construcții, sclavi, etc. ; taxele puse pe străini ; taxele vamale, etc. Pieile animalelor jertfite formau un foarte însemnat venit pentru temple. In momentele dificile, republica prin adunarea poporului decreta contribuții benevole cari erau în realitate chiar confiscări dela cei bogați.

Un alt mijloc de venit pentru Stat era devalorizarea monetei care constituia un adevărat impozit nevăzut.

Funcționarii administrației publice

La Grecii vechi ,admiinstrarea finanțelor publice era ținută cu exactitate. Perceptorii aleși în acest scop cereau regulat impozitele pe cari le vărsau tezaurului public sub supravegherea unor controlori sau magistrați trași la sorți, câte unul de trib.

Aceste operațiuni erau verificate de o **curte de control,** care era compusă din „antigrafi" aleși parte prin tragere la sorți din sânul Senatului pentru controlarea deliberărilor Senatului însuși și parte din popor pentru a supraveghea tezaurul public și administrarea lui. Acești controlori se numea „logiști" (corespunzători contabililor cu pregătire academică). Un supra intendent al veniturilor publice, adevărat ministru de finanțe și al tezaurului avea direcțiunea tuturor caserilor de plată, ordona cheltuelile și le trecea î nbuget. Alți administratori speciali erau puși la diferite construcții. Toate aceste administrații țineau contabilitate proprie. Nici un magistrat nu putea părăsi funcțiunea, nu putea să primească o decorație, o distincție publică fără ca mai întâi să fi dat socoteală de afacerile lui acestor „logiști", examinatorii bunei administrații. Se știu cuvintele lui Eschine pronunțate împotriva lui Tesifont și Demostene, cari au fost distinși fără să fi dat socoteală.

„Magistratul (funcționarul) care nu a dat încă socoteală de operațiunile sale, să nu plece...."

„Legea nu permitea deasemeni ca, cine nu a dat socoteală de gestiunea sa, să fie liber stăpânitor al proprietății sale, nici să facă daruri templelor, nici să adopte pe cineva, nici să facă testament sau altceva. Sau cine era în judecată nu-i stăpân pe pe bunurile sale care trebue să rămână ca gaj la Stat până ce el nu va fi dat socoteală statului și orășenilor".

Tot ce privea administrația publică era supus controlului poporului **„demo".** Cea mai mare nenorocire, în Grecia, era să fii dator Statului, pentrucă acesta te executa fără milă. Bugetul casei sacre din Atena era publicat în fiecare lună. Pentru a ne da seama de cum se prezenta tezaurul public, precum și inventarul și bugetul Statului în Grecia dăm ca exemplu o dare de

seamă pe un an, datând dela 80-a olimpiadă sau 462 în. de Hr., găsită în Acropoles din Atena :

„Dare de seamă :

Remis intendenților, al căror secretar era Anticle sub al 14-lea Senat, al cărui prim secretar era Metagen, sub Arhontatul lui Crate.

Primit de la atenieni în acest an : dr. 1.470, care rămâne de anul trecut.

Tezaurul public

Pe o placă de marmoră din Atena, datând din anul 422 în. Hr. este săpat (incisă) un drecret al Senatului și al poporului din Atena despre modul cum trebue să se păstreze tezaurul public sacru.

Un regulament emanând dela contul politic al Adaniei vorbește de întreținerea fondurilor sacre :

„Poporul va alege 5 comisari pentru încasarea impozitelor. Alegerea se va face de toți funcționarii cari vor trebui să fie reuniți spre a propune numele acelor ce urmează să fie aleși. Cei 5 comisari va da socoteala lor în prima adunare regulată a Senatului. Când s'ar descoperi vr'o manoperă vor fi răspunzători cu dublul sumei și vor plăti o amendă de 1000 de drahme în plus. „Trezorierii zeilor și zeițelor ca și toți agenții contabili ai Statului erau supuși controlului

Tezaurul sacru era la dispoziția orașului, putând să dispună de el la nevoe. Atunci casa sacră dădea cu titlul de împrumut orașului bani pentru care acesta plătea dobândă.

Inventarul. O placă de mormoră din 399 în. de Hr. se referă la un act de predare unor trezorieri intrând în funcțiune : Astfel primite dela trezorierii (casierii) precedenți sub Arhontul Lachete, Maidon Evonimeo și colegii, fiind secretar Tersiloh Oinatie, numărate și cantarite partenonului :

1 lanț de aur cu piatră mare de n. 20 roză și un cap de vultur, greutate dr. 40.

1 lanț de aur cu piatră mică, n. 20 roză greutate.....

Bijuteri de aur cu pietre inele și brățări greutate. . . .

O coroană de aur cu pietre greutate dr. 36.

1 lanț mare cu pietre. . . . . în n. 5 greutate dr. 55.

Cercei de aur cu pietre greutate dr. 21 (op. cit. Passavanti 214).

Bugetul în Grecia

Nu se poate dovedi prin documente faptul că Grecia a avut sau nu un buget. Filozoful Aristotel arată foarte clar sarcina funcționarilor financiari. S'ar pare că în operele sale nu a pomenit nimic atât despre bilanțurile preventive cât și de cele finale deoarece în cartea sa despre **Economie** spune că, „în primul rând trebue să se țină seama că cheltuielile nu trebue să fie mai mari decât încasările".

In **Rettorica**: „Cine voește să conducă administrația trebue să cunoască (încasările) veniturile publice, de care dispun un Stat în așa fel încât dacă lipsește ceva să le poată spori. Trebue să mai cunoască toate cheltuielile Statului, ca să poată elimina cele fără de folos, și dacă-s prea mari să le micșoreze.

Deoarece te îmbogățești nu numai sporind ceeace ai, ci și micșorând cheltuielile".

Totuși găsim în lucrarea sa **Politica** unde vorbește de bilanțul, bugetul final și darea de seamă afișat în Tribunale, centurii și triburi. Aceste aluzii ale lui Aristotel la bugetul de prevedere și de bilanț final, face să presupunem că bugetul ar fi fost într'adevăr în uz în administrația publică a grecilor. Deși situațiunea contabilă a statelor grecești era din punct de vedere administrativ foarte bine organizată, totuși, desfrânarea, luxul, lăcomia, nedreptatea, lipsa de conștiință, necinstea mânuitorilor averii publice au dus Grecia la ruină.

Prof. Dr. ION MĂRCULESCU
Directorul Liceului comercial
„Marele Voevod Mihai"
București

O mare firmă din București, caută un șef contabil autorizat, care trebue neapărat să cunoască limba engleză.

A se adresa la redacția Revistei.

Contul moral în contabilitatea agricolă [1)]

Se înţelege prin „*Contul moral*" o analiză critică a exerciţiului trecut. Această operaţiune cu totul particulară este mai mult de resortul unui administrator, decât al contabilului. Se zice adesea că limbajul cifrelor este clar. Nimic nu este mai puţin adevărat decât într'o contabilitate agricolă : cifra are o rigiditate matematică, care cere comentarii pentru un agricultor.

O contabilitate agricolă, ori cât de perfectă ar fi ea, cere ca în spatele contabilului să fie un interpret cu „ochelarii unui agricultor" care să explice şi să comenteze cifrele obţinute.

Cel dintâiu *este inventarul,* ale cărei variaţiuni de valori în raport cu exerciţiul trecut, influenţează considerabil rezultatele.

La inventar toate evaluările, în special cele pentru vite şi producte trebue făcute cu preţul cel mai apropiat de valoarea comercială din ziua inventarului. Această valoare comercială este şi ea influenţată de anumite împrejurări, pe lângă cerere şi ofertă, de situaţia economică a pieţii şi de fluctuaţiunile monetare ale ţării. Mai ales dela războiu încoace, preţurile au oscilat foarte mult din cauza devalorizării monedelor în diferite ţări.

Trebuie să studiem diferite variaţiuni ale inventarului şi să cercetăm cauza acestor variaţiuni spre a găsi remediul şi a lua măsurile de îndreptare. In ceeace priveşte celelalte ramuri ale exploataţiunii trebuie examinate cifrele date de contabilitate, spre a ne da seama de mersul afacerilor.

Să presupunem că principala speculaţie a animalelor într'o exploataţiune agricolă, cum ar fi producţia laptelui s'ar traduce, după datele contabilităţii, printr'o pierdere. Dacă contabilitatea arată prin concluziunile cifrelor sale că operaţia este rea, trebue să fie suprimată ? Am văzut că în ce priveşte *producţia băligarului* necesară pământului, dacă speculaţia animalelor s'ar traduce tot printr'o pierdere ar trebui să renunţăm la creşterea animalelor ? Numai studiind *Contul moral* ne putem da seama de rostul fiecăruia din ramurile de producţie.

Una din atribuţiunile contului moral trebue să fie *studiul*

[1)] Monografia agricolă de Dr. Alex. C. Vasilescu.

mișcării „cassei" și variația acestor mișcări la diferitele epoci ale anului.

Având variațiunile mișcării casei din trecut putem prevedea nevoile lunilor următoare ale anului curent. A prevedea în materie de trezorărie (mișcarea casei) este tot secretul unei bune administrațiuni. A studia amănunțit repartiția capitalurilor și epoca lor de realizare, este singurul mijloc de a evita lovituri contra *cassei*, care s'ar traduce prin obligația de a vinde în orice condițiuni adesea dezastruase, o parte din vite, adică din capitalul de exploatare, mai ușor transformabil în bani.

In orice afacere se cere multă prevedere, de oarece neprevăzutul se ivește foarte des și sfârșește prin a descuraja. Primul semnal al neprevederii îl dă *„cassa"*. Fără îndoială că se poate să existe beneficii, valoarea inventarului și a însămânțărilor pot să arate o plus valută interesantă, însă .... nu cu acestea pot fi plătite salariile muncitorilor. Este necesar ca în primii ani de exploatare, să se țină o situație statistică care să cuprindă prevederile trezorăriei chiar pentru anii următori și trebue notat în fiecare an mișcările de fonduri constatate, pentruca în viitor, la fiecare epocă, să se poată lucra cu toată liniștea și siguranța.

Bazându-se pe constatările anilor precedenți, să se prevadă timpul de vânzare al animalelor și al recoltelor. Grija unei trezorării constate în raport cu nevoile întreprinderii trebue să primeze înaintea oricărei considerațiuni, căci lipsa numerarului se traduce prin nevoia de a cere avansuri dela bănci cu dobânzi mari, care înghit suplimentul de beneficii. La începutul unei exploatațiuni, această preocupare a trezorăriei trebue să facă pe întreprinzător să aleagă printre speculațiunile animale, pe acelea cari furnizează mijloace bănești rapide, ca ex. : vânzarea zilnică a laptelui, vânzarea mieilor, etc. Din nenorocire nu pot fi precizate anumite reguli de prevedere pentru caserie, deoarece ele variază după exploatare, după situația și orientarea economică generală impusă de climat, de pământ și de situația geografică și apoi sunt în raport cu disponibilitățile, pe cari le posedă un întreprinzător.

Trebue avut în vedere curba mișcării trezorăriei anului trecut, pentru a prevedea, care vor fi mișcările probabile ale anului în curs, ca să știm cum să ne procurăm bani. Contul moral este deasemenea chemat să studieze beneficiile, rapor-

tându-le la capitalul angajat, să comenteze rezultatele parțiale ale conturilor și de a cerceta, dacă n'ar fi mai bine din punctul de vedere al mânei de lucru și a unei utilizări mai raționale a animalelor, să se înlocuiască în acelaș pământ anumite culturi cu altele. Dacă am stabilit că valorificarea băligarului produs într'o exploatare ar fi imposibilă din punctul de vedere al contabilității agricole, nu este mai puțin adevărat că îmbogățirea sau epuizarea unui domeniu de elementele folositoare trebue urmărite an cu an, observând și notând efectivul animalelor întreținute în exploatare în timpul anului, bogăția și importanța produselor importate pentru alimentarea complimentară cu turte de in, tărâțe de făină, a acestor animale, cantitatea și valoarea de fertilizare a îngrășămintelor cumpărate, sau furajele naturale, sau artificiale îngropate în pământ.

Toate aceste noțiuni, cari nu sunt exprimate cu cifre și cari nu fac parte integrantă din contabilitate, trebue puse în evidență cu *„Contul moral"*, pentru ca întreprinzătorul să poată trage toate concluziunile utile în vederea unei noi orientări ,cari ar trebui date exploatațiunei agricole. Tot cu ajutorul *„Contului moral"* trebue studiată situația îmbunătățirilor fonciare, a amortismentului și trebue prevăzute cheltuelile de instalare, avansurile asupra culturilor, precum și toate reflexiile și considerațiunile economice sau agricole, cari ar scăpa cifrelor. Se cuvine tot *„Contului moral"* să analizeze, să discute, să disece într'un cuvânt, cifrele furnizate de contabilitate, ca ex. : câștigul sau pierderea din exercițiul trecut și examinând acest rezultat sub toate aspectele, ca : încasări brute, beneficii brute, beneficiul net. In definitiv, această din urmă deslușire este cea mai interesantă sau mai bine zis cea mai importantă. De oarece beneficiul net raportat la capitalul angajat într'o operație dă coeficientul interesului cuvenit acestui capital. Dela an la an, s'ar putea constata printr'un studiu aprofundat al contului Profit & Pierdere, variațiunile în raport cu capitalul angajat și este foarte instructiv, de cercetat cauza acestor variațiuni. In curând va apărea o cauză cunoscută sau care trebue cercetată și că cifra încasărilor nefiind mărită, sigur că cifra plăților datorite unui quantum prea mare de cheltueli făcute pentru culturi sau cheltueli generale au diminuat beneficiu ; deasemenea se va constata că beneficiul net s'a mărit raportat la anul precedent, însă profitul adevărat s'a mic-

șorat mult, deoarece s'au făcut încorporări de capital în cursul anului. In totdeauna agricultorii au fost tentați să raporteze beneficiul net *la hectar*. Fără îndoială că această considerațiune este interesantă, însă ea nu constitue baza adevărată de apreciere a profitului net realizat, pentru că nu ține socoteală de capitalul angajat, care este baza indiscutabilă a oricărei întreprinderi financiare. Unii exploatanți și-au alcătuit planul lor de acțiune agricolă pe principiul *culturi intensive*, deși natura pământurilor lor și importanța capitalurilor de cari dispuneau, se pretau mai bine la o *cultură extensivă*. Este bine de urmărit progresul, însă nu trebue urmat orbește în toate manifestațiunile. Adevăratul progres al agriculturei moderne consistă în a scormoni din punctul de vedere economic, prin toate mijloacele contabile, structura administrativă a unei exploatațiuni pentru a examina echilibrul mijloacelor puse în lucru, pentru a doza mijloacele date de problemă și pentru a proporționaliza plățile și cheltuelile exploatațiunilor după diferite conturi producătoare. *A intensifica* mijloacele cu scopul de a mări cantitatea produselor este bine; însă *echilibrarea* acestor mijloace, cu scopul de a mări beneficiul net, trebue proporționalizată cu capitalul angajat și acesta este și mai bine; căci în primul caz, dacă este sigur de importanța sacrificiilor consimțite, nu este sigur câtuși de puțin de beneficiul net, mai ales dacă are curiozitatea să încorporeze la cheltueli generale și interesul capitalului angajat și valoarea muncii sale. Deasemenea *să țină statistici anuale* din care să reiasă mersul diferitelor feluri de culturi.

Contul moral asupra căreia am insistat trebue să facă obiectul grijii unui cultivator, care nu trebue să ezite să-l întocmească cu atenție, acordându-i timpul necesar și *un registru special*, în care să scrie în fiecare an analiza economică și agricolă a exercițiului trecut.

Va fi din an în an un ghid sigur pentru agricultor și cel mai instructiv în învățăminte pentru viitor. In cazul când dispare agricultorul rămâne o culegere istorică interesantă pentru moștenitori.

Este o întreagă experiență de cultivator și administrator pe care o lasă urmașilor săi privitor la exploațiunea agricolă.

Dr. ALEX. C. VASILESCU
Profesor

Studiul ansamblului situației unei întreprinderi

Cunoașterea situației de ansamblu, economică și tehnică a unei întreprinderi, se poate căpăta nu numai de expertul contabil delegat în întocmirea unui raport de expertiză amănunțit ci de un bun cititor al cifrelor unui bilanț cu condiția ca citirea aceasta să se facă pe o perioadă de câțiva ani — și să ducă, prin interpretarea și compararea cifrelor, la întocmirea unor anumite raporturi între anumite elemente sau grupe de elemente patrimoniale.

In această muncă de citire, comparare și interpretare, punctul de pornire trebue să fie analiza următoarelor elemente principale :

1. Compunerea proprietarilor capitalului întreprinderii și cunoașterea tuturor acelora cari, în afară de acționari, iau parte la împărțirea beneficiilor nete anuale ;

2. Natura și suma obligațiunilor întreprinderii, păstrând grija repartizării lor pe categorii de termene de plată ;

3. Situația fondurilor de rulment așa cum reiese din compararea totalului disponibilităților cu acela al exigibilităților ;

4. Felul și importanța imobilizărilor ;

5. Suma amortismentelor și fondurilor de rezervă, la care se alătură nevoia cunoașterii perioadei la care se referă ;

6. Mărimea stocurilor.

1.— In privința compunerii capitalului și a diferitelor categorii de beneficiari ai profitului net al exploatării, trebue urmărit :

a) dacă acționarii au vărsat în întregime, capitalul social ; în caz negativ trebue știut dacă fixarea termenului de depunerea ultimelor vărsăminte, a fost lăsată la aprecierea consiliului de administrație sau a fost dela început stabilită prin statute, în ambele cazuri urmărindu-se, apoi, dacă acest termen este depărtat sau apropiat ;

b) dacă vărsămintele cerute de întreprindere acționarilor, au fost vărsate în întregime de aceștia ;

c) dacă capitalul a fost amortizat parțial sau în întregime ;

d) dacă întreprinderea în chestiune, a emis acțiuni de

prioritate ori priviligiate —sau părți de fondator— precum și dacă mai sunt și alte categorii de beneficiari.

2.— Natura și suma obligațiunilor întreprinderii interesează din punctul de vedere al cunoașterii :

a) raporturile între acestea și fondurile proprii în cari cuprindem capitalul și fondurile de rezervă ; folosul cunoașterii acestui raport stă în aceea că dacă este disproporționat, constitue un indiciu că s'au împrumutat prea multe capitaluri străine în comparație cu nevoile de lucru ale întreprinderii sau, mai grav, —că întreprinderea merge la faliment ;

b) dacă aceste obligațiuni sau o parte din ele sunt —și în ce măsură, — hipotecare sau au la bază garanții speciale ;

c) dacă garanțiile constatate, sunt suficiente ;

d) dacă celelalte obligațiuni contractate de întreprindere fără afectarea unui gaj special, au în activ corespondențe de elemente patrimoniale suficiente.

3.— Compararea disponibilităților și exigibilităților.

Barometrul activității întreprinderii economice îl constitue, fără îndoială, mișcarea fondurilor de rulment, cari aceste fonduri cuprind diferența între activul disponibil sau ușor (în termen scurt) realizabil —și pasivul exigibil la vedere sau pe termen scurt. Insă tot atât de adevărat este că se poate întâmpla ca legătura între disponibilități și exigibilități să nu fie în raport cu situația adevărată a întreprinderii. Pentrucă se poate întâmpla ca o întreprindere să realizeze beneficii însemnate și totuș să aibă foarte puține fonduri de rulment disponibile. Caz frecvent în vreme de războiu când creșterea valorii stocurilor datorită urcării prețurilor, absoarbe o mare parte a beneficiilor realizate. Rezultate asemănătoare atrage și învestirea fondurilor în diferite imobilizări, plasarea în împrumuturi ipotecare pe termen lung cari însă nu sunt acoperite prin capitalul propriu al întreprinderii sau prin obligațiuni pe termen lung — caşi angajarea întreprinderii în participațiuni prea mari.

Se pot prezenta și situații inverse. Așa, o întreprindere poate dispune de mari fonduri disponibile deși situația sa financiară generală este slabă în următoarele cazuri când vinde cu prețuri mici toate sau cea mai mare parte a stocurilor sale fără a se mai îngriji să-și reconstitue acele stocuri sau deasc-

meni, —când contractează un împrumut prea mare în raport cu nevoia efectivă de fonduri.

Dar toate aceste cazuri învederează existența cauzală a unor administrațiuni proaste, situații ce nu pot fi privite decât ca excepțiuni încât, nevoia cunoașterii naturii adevărate a disponibilităților și exigibilităților, rămâne neschimbată cu toate că, bineînțeles, se pot întâmpla, cum am arătat, ca rezultatele să prezinte numai o preciziune aparentă și doar înșelătoare.

Se poate întâmpla bunăoară, ca să nu se scoată dela contul debitorilor sau clienților, anumite creanțe litigioase, a căror realizare fie că se știe că se va face în termen lung, fie că este nesigură, sau, alte cazuri, tot atât de dese pe cât de înșelătoare :

a) se înglobează în contul efectelor de primit, care cuprinde deobicei creanțele la vedere și cu scadențe scurte — creanțele pe titluri cu scadență lungă ;

b) se înregistrează la contul titlurilor și valorilor negociabile, anumite titluri cu probabilitate slabă de negociere în bursă ;

c) contul acționarilor (în cazurile destul de dese când capitalul nu este vărsat în întregime) se poate să nu reprezinte un activ realizabil în termen scurt, atunci când —așa cum se întâmplă de obicei— termenul efectuării vărsămintelor este prevăzut a fi lung, potrivit statutelor sau decizii consiliului de administrație.

In principiu stocul de mărfuri nu trebue cuprins în totalul disponibilităților atunci când este nevoe să se raporteze aceste disponibilități la totalul exigibilităților pentru simpla considerație că, deși desfacerea stocului ar putea fi socotită ca realizabilă în termen scurt, nu trebue uitat că vânzarea atrage pentru întreprindere, obligațiunea normală de reconstituire imediată a stocului, operațiune care absoarbe cea mai mare parte a umelor realizate de vânzări, beneficiul servind la acoperirea cheltuelilor comerciale curente.

Trecând la pasiv este de observat că este de mare nevoie păstrarea unei prudențe speciale în alcătuirea tabloului obligațiunilor pe termen scurt și în scoaterea în evidență a obligațiunilor ce urmează a fi amortizate în fiecare an.

Deasemeni, aceeaș prudență deosebită trebue manifestată și în operațiunea de constatare a echilibrului sau dezechili-

brului între activul realizabil pe termen lung și pasivul de aceeaș natur.ă.

Numai ținând seamă de aceste îngrijiri speciale se va putea cunoaște, de unde provine lipsa fondurilor de lucru, sau căror factori se datorează supraimobilizările, supra-stocajul sau reaua situație comercială.

4.— Trecând la Imobilizări, trebue observat ca să se păstreze un raport convenabil între imobilizări și celelalte elemente active ale întreprinderii, pentrucă întreprinderea în activ a unor prea mari imobilizări alătrui de un slab fond de rulment, poate face nefolositoare o parte din aceste imobilizări, după cum se poate întâmpla și invers, ca, un fond de rulment prea mare în raport cu imobilizările, să nu poată fi pus în mișcare și întrebuințat decât în parte.

Concluziile acestea s'au verificat dureros, atât în criza economică provocată de și după răsboi, cât și în toate epocile când mărimea fondurilor învestite în material și construcțiuni caşi în mărfuri cari nu-și găsesc o desfacere regulată, — era cu mult superioară aceleia a fondurilor de rulment, și acestea toate sunt complicate și mai mult când mai intervin criza creditului și scăderea valorilor în bursă.

Sunt deci 2 operațiuni preventive pe care trebue să le facă orice întreprindere la deslanșarea crizei economice : să găsească în patrimoniu, elemente de rulment satisfăcătoare cari să fie opuse stavilă efectelor crizei—și să organizeze o repartizare prudentă a angajamentelor de cheltueli.

5. Este neîndoelnic că mărimea amortismentelor și rezervelor constitue un element de primă importanță, atunci când se pune problema cunoașterii bunului mers și al solidității întreprinderii, — pentru considerația că o creștere normală și neîntreruptă a amortismentelor, constitue un indiciu serios de bun echilibru și de vitalitate, în vreme ce constatarea de rezerve importante, este un alt argument de gestiune prudentă. Cu o singură condiție aceea ca pe de o parte amortismentele să nu constitue rezerve oculte iar pe de alta ca rezervele să nu cuprindă amortismente ascunse.

6. — Mărimea stocurilor este în funcție de natura întreprinderii, de data inventarului care a scos cifra studiată — și de rapiditatea cu care se desfășoară procesul comercial.

In vederea cunoașterii mărimii stocurilor este necesară o triplă comparație întinsă pe câteva exerciții comerciale :

a) între totalul vânzărilor și al stocurilor, pe de o parte ;

b) între totalul cumpărărilor și al stocurilor pe de alta și dacă este posibil :

c) confruntarea rapoartelor găsite cu acelea ale câtorva întreprinderi similare celei studiate.

De obiceiu, în întreprinderile bine conduse, aceste rapoarte oscilează cu o foarte mică amplitudine în jurul unui procent mijlociu.

Considerațiunile de mai sus trebue făcute totdeauna de cercetătorul care vrea să cunoască situația unei întreprinderi din citirea bilanțului și a contului de profit și pierdere și compararea lor cu cele ale câtorva exerciții închise.

Se va putea cunoaște, astfel, dacă întreprinderea este pe drumul bun, rămâne într'o situație staționară sau merge la pieire.

Dr. N. NIȚULESCU

SULZER FRERES

Uzine în Winterthur (ELVEȚIA) ✠ BUCUREȘTI III Str. D. A. Sturdza, 17

Motoare Diesel dela 25 până la 20.000 C. P — Locomotive Diesel — Automotoare Diesel — Mașini cu aburi — Cazane cu aburi de orice fel — Turbine cu aburi — Pompe centrifugale — Pompe de foraj — Ventilatoare — Mașini frigorifere — Fabrici de ghiață — Abatoare — Încălziri centrale de toate sistemele — Instalațiuni de ars păcură, de uscătorie, de condiționare a aerului — Instalațiuni sanitare moderne

Operațiunile de Scont ale Băncii Reichului

Conform art. 21 al. 2 din legea bancară, Banca Reichului e îndreptățită să sconteze, să cumpere sau să vândă, polițe comerciale, cu scadența de maximum 3 luni, și cecuri.

Polițele și cecurile trebuie să aibă 3 semnături solvabile. Se pot primi polițe sau cecuri cu 2 semnături, cu condiția însă, ca valoarea totală a acestor efecte să nu fie mai mare de 33% din totalul portofoliului de scont, și să se prezinte pentru a 3-a semnătură, garanții suplimentare (Gaj etc.)

Banca Reichului poate sconta, cumpăra sau vinde și bonuri de tezaur de ale Reichului cu scadența de maximum 3 luni, care sunt prevăzute, în afară de semnătura Reichului cu încă o semnătură solvabilă, ceiace înseamnă că aceste Bonuri de tezaur nu sunt primite direct dela autoritățile publice, ci dela particulari.

Asemenea Bonuri de tezaur se pot și lombarda la Banca Reichului. Suma Bonurilor de tezaur scontate și lombardate de Banca Reichului nu poate fi mai mare de 400 milioane RM. In plus aceste bonuri de tezaur nu pot intra în acoperirea Biletelor de 60%, prevăzută de lege.

In afară de tratele comerciale, prevăzute de lege, s'au primit la scont, în ultimii ani, în cea mai mare parte, așa numitele „Sonderwechsel", emise de diverse autorități publice, pentru finanțarea lucrărilor cu caracter de utilitate publică (procurare de lucru șomeurilor, înarmare, planul de 4 ani). Aceste polițe nu se deosibesc, din punct de vedere formal, de cele comerciale.

Banca mai scontează și biletele la ordin emise de Golddiskontbank la ordinul diverselor întreprinderi de credit, pentru a-și procura mijloacele, necesare operațiunilor sale. Și suma acestor polițe, aflate în portofoliul Băncii Reichului, este destul de mare, așa că tratele comerciale, propriu zise, sunt într'o relație foarte mică, față de Sonderwechsel (polițele speciale) și Dego-Wechsel (bilete la ordin emise de Golddiskontbank).

Se pot sconta la Banca Reichului și polițe asupra străinătății. Aceste operațiuni se fac, de comun acord cu serv. Scontului, de către serv. de devize al Băncii.

Cecurile primite la scont trebuie să aibă o valoare de cel puțin 3.000 RM. și să fie plătitbile pe altă piață decât aceia a sediului Băncii Reichului, care scontează.

CUM SE SCONTEAZA ?

Inainte de a arăta, cum se face scontul de trate și cecuri, e necesar a releva că, la fiecare sediu al Băncii Reichului se află o *secție de informații, foarte bine organizată.* Informațiile respective se culeg din mai multe surse, și anume : dela firma respectivă, dela persoanele indicate de firmă pentru referințe, dela liferanții sau clienții firmei sau dela Banca cu care lucrează acea firmă.

Aceste informații se referă :

— la averea proprie a conducătorului firmei.

— averea soției.

— mijloacele străine (împrumutate).

— caracter, renume, purtarea în societate a conducătorului firmei.

— modul în care își execută obligațiunile de plată.

— succesul firmei.

— numele liferanților.

— numele Băncii cu care lucrează.

Informațiile culese, bune sau rele, din diverse surse, se controlează între ele, se elimină cele cari nu inspiră seriozitate și se trec apoi în niște fișe speciale, care se țin în dublu exemplar de 2 funcționari diferiți, pentru a se evita greșeli.

In aceste fișe sunt trecute toate firmele a căror semnături sunt puse pe polițele și cecurile ce se scontează la Banca Reichului , așa că Banca e în măsură să-și facă o idee clară despre bonitatatea și solvabilitatea semnăturilor de pe polițele, ce i se prezintă la scont.

In afară de aceste fișe de informații, propriu zise, firma respectivă mai are și o fișă de participările active și pasive. In această fișă se indică toate întreprinderile la capitalul cărora participă acea firmă (participare activă) și toate întreprinderile, cari sunt participante la capitalul ei (participare pasivă). Această fișă e de mare importanță pentru stablirea creditului normal, despre care vorbim mai departe, căci la determinarea averii nete a unei firme se are în vedere dacă

participarea rspectivă nu se calculează de 2 ori (adică la activ, la o firmă şi la pasiv, la cealaltă firmă).

Firmele primite la scont direct, mai au şi o fişă de persoanele care sunt în măsură să dea informaţii confidenţiale asupra întreprinderii respective. (Vertauensmännerkartei).

Fiecare sediu ţinând un fişier de informaţii numai pentru firmele din circumscripţia lor, în cazul când i se prezintă la scont o poliţă pe care figurează semnătura unei firme din altă localitate, se cere informaţii la sediul respectiv. Pentru a nu se pierde timpul cu asemenea întrebări, se tipăreşte în fiecare an de către Reichsbank, o listă anuală denumită „Lista de credit" în care se trec, pe sedii, firmele mai importante, cu informaţiile pe scurt şi cu indicarea maximului de credit, ce i se poate acorda acelei firme.

Lista de credit cuprinde următoarele coloane :

— numele firmei ;
— sediul ei ;
— clasa de avere în care se încadrează ;
— creditul normal ce i se poate acorda ;
— informaţii.

In privinţa clasei de avere, trebuie să spunem că nu se are în vedere capitalul social, ci activul net, calculat nu după indicaţiunile din Bilanţ publicat, care nu e întotdeauna real, ci *după un nou Bilanţ*, întocmit în urma informaţiilor culese, unde *se trec sumele reale.*

Sunt 7 clase de avere intitulate : a, b, c, d, e, f, g.

Dacă în lista de credit se trece în dreptul unei firme litera a, în coloana clasa de avere, înseamnă că averea acelei firme e cuprinsă între 1.000.000—1.500.000 Rm. (Cifrele nu sunt reale ci sunt date numai ca exemplu).

CE SE INŢELEGE PRIN CREDIT NORMAL ?

Banca Reichului făcând şi operaţiuni de scont direct, nu numai prin intermediul Băncilor, fixează în fiecare an cuantumul creditului normal de scont, ce i se poate acorda, firmei respective.

Această fixare a creditului nu se face decât la firmele mai mari, deoarece nu orice firmă e primită la scont direct ci cele

mai importante. Nu tuturor firmelor trecute în lista de credit li s'au fixat, deci, un credit normal.

Creditul normal se fixează nu numai firmelor ce au deja scont la Banca Reichului ci chiar firmelor mai mari, cari, eventual, ar putea să sconteze la Banca Reichului.

Fixarea creditului normal se face avându-se în vedere averea netă a întreprinderii, stabilită după Bilanțul real, precum și informațiile ce Banca Reichului are despre acea firmă și despre conducătorii ei. Iată un exemplu :

BILANȚ

ACTIV (în mii lei)		PASIV	
Avere lichidă	200	Angajamente pe termen scurt	100
Avere dispon. în termen lung	300	Angajamente pe termen lung	100

CALCUL

Avere lichidă	200	
./· Angajamentn pe termen scurt	100	100
Avere disponibilă în termen lung	300	
./· Angajamente pe termen lung	100	200
Avere netă . . .		300 [1])

Pe baza informațiilor ce se are, se propune diverse cote de credit, cote care variază dela firmă la firmă și dela branșă la branșă. Aceste cote nu sunt fixate, în conformitate cu o cheie anumită ci după aprecierea șefului serviciului de scont și a înlocuitorului lui (în Centrală) sau o conducătorilor sediului respectiv.

Pentru aflarea creditului normal, netul averei lichide de 100 se împarte, spre ex. cu 4 și netul averei disponibile în termen lung de 200 cu 5, obținându-se cifrele 25 (100 : 4) și 40 (200 : 5). Aceste cifre adunate dau 65, care înseamnă cifra creditului normal de scont de care se poate bucura acea firmă.

Cotele cari se aplică la calculul creditului normal variază

1) Aci se au în vedere participările amintite mai sus.

dela ¼—1/20 după bonitatea firmei (se are în vedere averea firmei, perspectivele ei și modul cum e condusă).

Propunerea de fixare a creditului normal, făcută în Centrală de serv. de scont și în provincii de conducătorul sediului respectiv, se supune aprobării Direcțiunii Băncii.

Eventualele modificări ale listelor de credit, în decursul unui an, se aduc la cunoștința sediilor prin circulări. Sediile trec modificările survenite, în lista de credit, pentru a se avea acea listă, încontinuu la zi.

La Berlin aceste modificări fiind concentrate pentru întreaga Germanie, se trec de 2 ori, în 2 liste diferite și de 2 funcționari, pentru a se evita greșeli.

Listele de credit sunt secrete și nu se comunică firmei respective, cuantumul creditului fixat.

Pentru Băncile cu sucursale, creditul se fixează separat, pentru Centrala și sucursale, repartizându-se creditul global al acelei Bănci între diversele sucursale, avându-se în vedere importanța sucursalei respective.

La acordarea de credite de scont se are în vedere ca să nu se întreacă suma creditului normal. Numai rareori se întrece această sumă și în acest caz trebuie să se aducă la cunoștință Direcțiunii, motivele.

Creditele de scont se acordă, în provincie, de către conducătorii sediului respectiv, ei fiind răspunzători de eventualele pagube ce ar rezulta dn operațiunile de scont, datorită neglijenței lor.

Când e vorba de credite mai mari se cere avizul persoanelor acreditate pe lângă fiecare sediu, persoane cari sunt alese din cercul acționarilor Băncii și au misiunea de a-și da avizul lor, la cerere, cu ocazia încheierii de operațiuni mai importante de către acel sediu.

Pentru a determina pe conducătorii sediilor de a fi cu foarte multă băgare de seamă, atunci când acordă credite de scont, li se fixează tantieme, cari sunt în raport cu mărimea dobânzilor realizate din operațiunile de scont. (Se fixează de obiceiu o anumită cotă procentuală care variază după importanța și mărimea sediului). Din aceste tantieme, conducătorul respectiv acoperă și eventualele pierderi ce ar rezulta din operațiunile de scont, din vina lui. La dobânzile realizate din

scontarea de Sonderwechsel nu se acordă asemenea tantieme, așa că azi, când cea mai mare parte din portofoliul Băncii Reichului e compus din asemenea polițe, tantiemele nu mai au mare importanță.

In Berlin, creditele de scont se aprobă de Direcțiunea Băncii. In fiecare zi, 4 Directori vin la serv. de scont și lucrează doi câte doi la admiterea polițelor la scont.

Odată cu materialul de scont (trate sau cecuri) li se prezintă Directorilor și informațuni asupra bonității firmei respective ș solvabilitatea celorlalte semnături. Aceste informații sunt complectate cu indicațiunile despre angajamentele care le mai are deja la Reichsbank, firma ce solicită a i se sconta polițele. In acest scop, fiecare firmă cu drept de scont la Reichsbank are o fișe în care se trece zilnic, atât angajamentele directe cât și cele indirecte (prin indosamente sau lombardări de polițe) la Reichsbank precum și polițele respinse. Forma fișei este :

Grupa averii . . . . . .
Creditul normal . . . . . .

Luna	Ziua	Angajamente directe	Angajamente indirecte	Trate respinse	Observații
I	1				
	2				
	—				
	—				
	30				
II	1				
	—				
	—				

Directorii respectivi, în urma informațiilor primite, admit sau nu a scont, polița sau cecul prezentat. Pentru a fi admis la scont un efect, trebuește asentimentul ambilor Directori.

Asupra polițelor prezentate, se decide dacă sunt sau nu admise la scont, chiar în acea zi. Și decontarea lor are loc tot în ziua prezentării lor.

Respingerea unei polițe nu se motivează.

Ia afară de dobânda respectivă nu se mai percepe nici o

altă taxă, cu ocazia scontării polițelor sau cecurilor. Se percepe însă o dobândă minimă de 0,50 RM de fiecare poliță sau cec. Pentru cec se socotesc 5 zile pentru dobândă. Netul decontului nu se plătește în numerar ci e creditează în contul de virament al firmei respective la Reichsbank.

Odată poliţa scontată, se înregistrează la partida firmei prezentatoare, pentru a se ţine evidenţa creditelor primite şi a controla ca aceste *credite să nu întreacă suma creditului normal fixat.*

Suma respectivă se mai trece apoi şi la partida celorlalte persoane, a căror semnătură se află pe poliță (emitent, tras, girant) pentru a se stabili cuantumul angajamentelor indirecte la Banca Reichului, a acestor persoane. In cazul când aceste persoane se află în alt oraş decât acel al sediului respectiv, se anunță despre aceasta, sediul Băncii din orașul în care domiciliază emitentul, trasul etc.

Evidența angajamentelor și a creditelor primite se ține deci, numai la sediul unde domiciliază persoana respectivă.

Polițele scontate în sedii, cu locul de plată altul decât orașul sediului respectiv, se trimit la Berlin, în loc de a fi trimise de sedii, direct sediului din orașul locului de plată. La Berlin se triază după locul de plată, polițele primite dela toate sediile, și se trimit apoi sediului respectiv, pentru a îngriji de încasarea lor. Prin acest pocedeu se realizează o economie mare de muncă, dispărând trimiterile directe, între sedii, care necesită corespondență, înregistrare etc. Acest procedeu se aplică și la polițele primite spre încasare.

Despre tratele scontate de Reichsbank se avizează și trasul respectiv, cu rugămintea de a comunica Băncii Reichului dacă are ceva de obiectat.

O trată scontată poate fi retrasă dela Reichsbank, înainte de scadență, fie în urma unei cereri a firmei prezentatoare, fie în urma cererii Băncii Reichului.

Firma are mare interes ca trata prezentată de ea la scont să nu fie protestată de Bancă, ceiace i-ar sdruncina creditul ei, așa că atunci când are informații că trasul respectiv nu ar fi în măsură să o onoreze la scadență, face o cerere la Reichsbank să-i restituie acea trată, contra debitării contului său de virament cu valoarea tratei, plus taxa de restituire (0,50 RM) și cheltueli de porto.

Banca Reichului însăşi poate cere firmei prezentatoare să retragă înainte de scadenţă, trata al cărei tras nu mai prezintă Băncii siguranţa că îşi va achita datoria la scadenţă. In cazul de retragere de trate înainte de scadenţă, Banca avizează despre acest lucru, pe trasul respectiv.

Dacă se pierde o poliţă scontată de Reichsbank, se cere firmei prezentatoare să-i trimită un duplicat pe cheltuiala Băncii, cu semnăturile în original.

Când o trată din portofoliul Reichsbank-ului se protestează din cauza neplăţii sau neacceptării, se debitează contul de virament al prezentatorului acelei trate cu valoarea tratei plus cheltuelile ocazionate.

Dr. N. BADEA-BUZĂU

E. WOLFF S. A. R.

BUCUREŞTI

Administraţia şi Fabrica	Birou Technic	Birou de vânzare
Str. Dr. Istrate Nr. 7	Str. Bălăceanu Nr. 3	Str. Bălăceanu Nr. 3
Telef. 5-19-66	Telef. 3-34-20	Telef. 3-34-20
Cazane de aburi de orice tip	Incălziri centrale	Macarale şi troliuri
Construcţiuni de fier	Uzine mari de aburi	Pompe-Ventilatoare
Poduri rulante	în conlucrare cu :	Maşini-Unelte
Reparaţiuni de maşini	Borsig Berlin şi Vereinigte	Armaturi pentru cazane
Rezervoare	Economiser-Werke	Şi toate articolele technice
	Electrocare Bleichert	Maşini «Krupp»

Contribuțiuni la rezolvarea problemei:

Reorganizarea și simplificarea aparatului administrativ al Statului

Gospodăție și Chiverniseală

Deși veche, problema ce poartă titlul mare de mai sus, rămâne mereu nouă și de actualitate.

Prin 1935—1936 am mai scris ceva în această privință. Și anume oarecari desvoltări, culese din însăși experiența faptică.

Am tratat de exemplu despre cele trei controluri: preventiv activ și represiv — apăsând pe importanța celui de la mijloc — ca și despre necesitatea menținerii și întăririi controlului gestionar „ca cea mai severă garanție de pază a avutului public".

Și făgăduiam în încheiere, că vom veni cu oarecari sugestii relativ la *necesitatea organizării technic-corporative a funcțiunilor publice-administrative;* exprimându-ne bănuiala și teama dacă, nu cumva, însă-și structura organică a funcțiunii administrative de Stat, așa cum este sau era alcătuită, ar corespunde în totul chemării ce o are. (Rev. No. 11. XI. 1935).

Evenimentele ne-au depășit în așa măsură că n'ar mai fi oportum — deocamdată — să mai stăruim asupra acestui obiect, în plină transformare.

Vom relua însă șirul problemelor secundare, cari își au rolul lor contributiv, în materie de simplificări. Simplificări, menite să realizeze economii — aceasta fiind de altfel principala rațiune a reorganizărilor — cari, vor cântări greu în balanța bugetară a statului.

Astfel ne vom ocupa în articolul de față, de o chestiune care privește direct cele două mari administrații de monopol: Casa Autonomă a Monopolurilor Regatului României și Administrația Comercială a Monopolului Alcolului și a Taxelor de Consumație pe băuturi spirtoase sau, pe numele lor prescurtat:

C. A. M. și M. A. T.

Două instituții: una autonomă, alta quasi autonomă. Amândouă însă, excelente surse de venituri bugetare.

Venituri ce contează în bugete, prin diferența dintre cheltuielile de exploatare făcute cu regia lor, față de rezultatele ce se obțin din aceste exploatări. Fie că exploatările se fac sub forma regiei simple, cum ar fi cazul sării, chibriturlior, etc. adică inclusiv producția, fie a exploatării mixte, adică lăsând liberă sau numai supraveghiată producția, însă Statul asumându-și exclusivitatea cumpărării și punerii în consumație a produselor, cum ar fi cazul cu tutunul și alcoolul.

Problema ce punem sau ne propunem a o analiza, în linii mari — întâi teoretic și apoi cu cifre și date mai mult sau mai puțin precise — privește în special, această ultimă parte : *administrarea și distribuirea produselor C. A. M. și M. A. T.* sau în ultima analiză a tutunului și alcoolului, cu derivatele lor.

Produse cari, prin natura lor formează, pe deoparte un tezaur economic al țării, însă al căror consum — după cum e bine stabilit astăzi, trebue supraveghiat și înfrânat, adică monopolizat ; iar pe de altă parte produse cari prin asemănarea lor specifică și de comercializare, dirijă spre acelaș sistem și aparat de administrare, conducere și control, în exploatarea și desfacerea lor.

Aci intervine chestiunea *gospodăriei și chiverniselei* sau a economiei.

Zicem chiverniseală, ca să fim poate mai sugestivi.

In adevăr : chiverniseală înseamnă înlăturarea dintr'o gospodărie a orcăror cheltueli prisoselnice.

Și cum și una și alta dintre instituțiunile enunțate fac parte din gospodăria generală a Statului, chiverniseala apare pe cât de posibilă, pe atâta și de impunătoare. Mai ales astăzi, când ideia de Stat este în plină transformare, și cu tendința, hotărîtă, de a se distruge legenda „Statului prost gospodar".

Și lucru, cu atât și mai posibil cu cât e vorba de cele două mari instituții, cari și până în prezent au dat dovada unor bune gospodăriri. In special C.A.M.-ul, fost R.M.S. (Regia Monopolului Statului) a cărei faimă gospodărească se menține până la o exemplaritate ce depășește hotarele naționale.

Deci, ca să nu perdem obiectivitatea și ca să fim și mai bine înțeleși, sugestia noastră se reduce numai la ideia de chiverniseală. Și anume, la chiverniseala care este realizabilă nu-

mai prin contopirea acestor două vaste administrațiuni cari, în ultima analiză au comună și rațiunea ca și scopul.

A fost foarte naturală și justificată evoluția creerii Monopolului Alcoolului, ca Direcțiune quasi autonomă, așa cum funcționează astăzi. Justificare prea bine documentată în expunerea de motive a legei, creatoare, din 1932 și fapt prin care s'a reușit ca veniturile ce se încasau de Ministerul de Finanțe, din taxele asupra alcoolului fabricat să se urce, dela câteva sute de milioane la cât ajunsese printr'o condamnabilă delăsare la aproape două miliarde (dela un timp în scădere).

Dar această situațiune nu poate marca decât o stare de tranziție, spre adevărata stare de perfectă exploatare, a unui monopol.

Mai găsim că e și timpul ca problema să fie pusă și rezolvată fără întârziere, acum, când acest Monopol al Alcoolului, din rațiuni tot economice, este hotărît să investească sume considerabile, în imobile ca și în mobilier de tracțiune, pe întreaga țară, pentru adăpostirea și desfacerea produselor ce administrează.

Investiții de cari a avut, are și va avea nevoie și C.A.M.-ul.

Nu mergem până acolo ca să afirmăm că, spesele cu cari se exploatează astăzi C.A.M. ar fi suficiente pentru exploatarea și a M.A.T. Ne dăm bine seama că dacă C.A.M.-ul și M.A.T.-ul au câte un depozit de pildă, în fiecare capitală de județ aceste depozite vor avea și în cazul contopirii administrațiilor, nevoie, cam de aceleași spații și aproape acelaș personal de manipulare.

Dar, dacă se purcede la construirea de localuri „proprii" atât în sensul proprietății Statului cât și acela de „proprii serviciilor" din toate punctele de vedere, chiverniseala apare în toată plinătatea și pe toată întinderea ei ; fără a mai fi nevoie să desvoltăm amănuntele.

Tot astfel, după cum și dacă se privește chestiunea din punctul de vedere al utilării acestor Depozite, pentru distribuirea în regie proprie a produselor, pe raze județene. Infăptuire care M.A.T.-ul a și pus'o în aplicare. Cu tot riscul ce ea prezintă, într'o situațiune faptică ca acea de astăzi.

Pe când aceiaşi acţiune, întreprinsă în devălmăşia celor două administraţii, nu numai că'ş-ar avea asigurat succesul, dar credem că acest succes ar fi până într'atât de frumos, în cât ar echivala cu preţul ce se numără astăzi concesiunii DISCOM-ului pentru desfacerea de prezent, numai a produselor C. A. M.

Iar dacă spre încheerea acestei părţi teoretice, scrutăm urcuşul spre administraţiile Centrale, totalizând chiverniselile posibile, putem afrima că plus venitul bugetar realizabil, s'ar concretiza într'o valoare impresionantă şi ca cifră şi ca efect.

Ca cifră, redusă la strictul calcul bugetar, s'ar putea evalua la minimum un sfert de miliard ; iar ca efect constituind un progres enorm, în economia generală a ţării.

Cu singura condiţiune, de nelipsit reuşitei : ca întreaga chiverniseală obţinută, în primii trei ani, să fie investită în imobile şi mobiler, proprii pentru conservarea, manipularea şi transportul acestor produse monopolizate.

GH. ALBEANU
Contabil expert

Este o datorie de onoare a fiecărui membru al Corpului să fie abonat la Revista de Comerţ şi Contabilitate şi este o mândrie să fie la curent cu plata abonamentului.

Rugăm a ne anunţa imediat printr'o carte poştală schimbările de adresă.

„CARPATINA"
SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNEASCĂ PENTRU INDUSTRIA FORESTIERĂ

CAPITAL LEI 125.075.000

BUCUREŞTI. — STR. DR. BACALOGLU Nr. 4

TOATE PRODUSELE FORESTIERE

Anul petrolifer 1938

Anul petrolifer 1938 se caracterizează prin o scădere pronunțată a forajului care însumează abia 290.000 metri, adică 25% mai puțin ca în 1937.

In schimb producția totală a țării a scăzut mai puțin de cât era de așteptat, ajungând la circa 6.650.000 tone față de 7.153.000 tone, în anul precedent.

Incă din anul 1937, în nr. 9 al acestei prețioase Reviste, spuneam că punerea în valoare a meoticului productiv din Țintea ,va putea opri declinul petrolifer al României.

In adevăr, *producția regiunei Țintea crește considerabil în anul 1938,* atingând cifra de 623.700 tone pentru ca în ziua de 7 Februarie a. c. erupția formidabilă a sondei nr. 11 „Steaua Română" să dovedească că rezervele de petrol ale României nu sunt „numai pe hârtie".

De mult timp, în analele sondelor „celebre" (cum a fost cele dela Ochiuri (nr. 2 I.R.D.P.), Moreni (nr. 1 Româno-Americană) Boldești (Astra-Română) etc., etc., nu s'a mai răzbit o sondă care să erupă peste 150 vagoane zilnic.

A fost dat soc. Steaua Română, după descoperirea regiunii Bucșani, să foreze și în regiunea Țintea la 3169 metri, *străbătând masivul de sare,* pentru ca să puie în valoare nouile straturi de petrol, din adâncime.

O altă regiune, a cărei producție aproape s'a triplat în anul 1938, este Ceptura, care depășește 681.000 tone, producție bogată obținută din sondele norocoase ale soc. Astra, Steaua și Româno-Americană. Urmează apoi șantierul Piscuri, în avans cu cca. 458.000 tone, apoi Răsvad cu 256.000 tone.

In schimb celelalte regiuni sunt în scădere, recordul fiind al șantierului Bucșani, care abia atinge 1/3 din producția de 1 milion tone a anului 1937.

Totuși acordul societăților petrolifere Concordia, Unirea, Româno-Americană și Columbia pentru executarea forajului *rațional* în regiunea Țintea precum și bogăția stratelor productive dovedite de sondele societăților Steaua și Astra-Română, ne îndreptățește să credem că în anul 1939, producția totală a țării va fi din nou în creștere.

Iată câteva din sondele răzbite în anul acesta în afară de regiunea Țintea, amintită mai sus : la *Gornetul Cricov* sondele nr. 301 și 302 Steau Română cu o producție zilnică de 7 și jumătate și 13 și jumătate vagoane, apoi nr. 61 *Teiș Dâmbovița* a soc. Prahova cu 7 vagoane, nr. 4 Concordia și nr. 269 Româno-Americană la *Liliești Băicoi* cu 11 și 8 vagoane zilnic și în fine *soc. I. R. D. P.*, care obține aceleași bune rezultate, cu sondele sale forate în șantierele *Valea Costei, Merișor* și *Pietriș* din jud. Dâmbovița.

Mai notăm sondele cu producție constantă ale *soc. Concordia* și *Prahova* în regiunea *Gura Ocniței*, apoi ale soc. Astra-Română la Boldești și o nouă zonă petroliferă la Cocorăști Mislea, (Prahova) de cca 145 hectare.

Sunt de urmărit rezultatele forajului executat de soc. Astra-Română, prin sondele sale de explorare nr. 1 Mălăești și nr. 1 Berca din jud. Buzău, apoi cele două sonde nr. 1 Tescani Scorțeni, Româno-Americană și nr. 2 Comănești „Petrolmina", din jud. Bacău.

Să sperăm că rezultatele vor fi mai interesante decât cele obținute de soc. „Creditul Minier" la Măgurele și Chițorani, (nu departe de Ploești).

In ceiace privește producția societăților petrolifere în anul 1938, a fost în scădere *aproape generală* cu excepția societăților : *Româno-Americană care apropie cifra de 89.000 vagoane, Prahova 33.500 vagoane, I. R. D. P. 16750 vagoane și Subsolul Românesc 1.007 vagoane.* Menționăm că și în trimestrul întâiu al anului 1939, producția acestor societăți, arată aceiași tendință și anume Româno-Americană cca 21.000 vagoane, Prahova 8.500 vagoane și I. R. D. P. 4.200 vagoane.

Dintre celelalte societăți importante subliniem producția soc. *Concordia* de *86.300 vagoane* în 1938 și 21.000 vagoane în primul trimestru 1939 și soc. *Steau Română* cu *74.000 vagoane* în 1938 și cca 16.500 vagoane în primele trei luni ale anului curent, arătând însă o frumoasă tendință de urcare, odată cu punerea în producție a sondelor forate la Țintea și Runcu Mislea.

Soc. *Astra Română* deși are producția în scădere își menține locul de frunte cu 146.000 vagoane în 1938 și 33.000 vagoane în primul trimestru 1939.

In urma scăderii forajului executat în 1938, producția soc. *Creditul Minier* scade la 38.063 vagoane, dar noi credem că situația se va schimba imediat ce societatea va începe să foreze mai serios, mai ales în noile perimetre acordate la începutul anului curent.

Desigur că în timpurile grele prin care trecem astăzi consecințele scăderii exportului produselor petrolifere în 1938 cu cca 20% (afară de păcură unde scăderea a fost mai mică, de 8%) nu mai poate stânjeni mult procurarea devizelor atât de necesare, pentru înarmarea țării, mai ales că exportul porumbului și grâului, după cum am și prevăzut, a fost și este încă *în creștere*.

Reținem numai faptul că cei mai buni clienți ai produselor noastre petrolifere au fost Italienii și Germanii. Prin noua schimbare politică din Europa Centrală, *Dunărea va deveni credem, cel mai important fluviu navigabil din Europa* și va contribui mult la export, fiind cel mai lesnicios mijloc de transport pentru cerealele și produsele noastre petrolifere.

Trebuie să observăm însă, cu multă atenție, că rafinăriile italiene, germane și cele foste cehoslovace cumpără numai materii prime, adică *țiței, păcură* și alte *produse negre* pe care le transformă prin „hidrogenare" sau „cracking" în produse nobile *de care* au nevoe : *aviația* și *diviziile motorizate,* reginele bătăliilor în războiul modern.

Din această cauză activitatea rafineriilor noastre este mult stânjenită iar prețul țițeiului din nou în urcare, depășind astăzi 13.000 lei vagonul.

Să sperăm că prin noul tratat economic încheiat vom putea exporta în Germania și celelalte produse petrolifere, mai ales că și producția mondială (în special a Statelor Unite) este în scădere generală față de anul trecut.

DEM. RĂDULESCU

Rugăm stărulitor pe colegii noștri, ca atunci când vin încasatorii pentru plata abonamentului să nu-i mai amâne. Orice deplasare costă bani și timp. Nu avem prea mult nici de una nici de alta.

Noile legi fiscale și sociale

Monitorul Oficial Nr. 78 din 1 Aprilie 1939, publică noile legi fiscale, din care extragem următoarele dispoziţiuni prezentând interes pentru întreprinderi şi pentru contabili.

EXTRAS DIN LEGEA CONTRIBUȚIILOR DIRECTE:

— Impozitele comerciale — așa cum au fost înscrise în rolurile din 1938/39 și rămase definitive — se reportează cu un spor de 20% asupra impozitului partea Statului și impozitul supracotă.

Nu există drept de apel nici pentru Stat, nici pentru contribuabil.

— Asemenea s'au reportat veniturile imobiliare cu o majorare de 20% numai pentru impozitul supracotă.

— S'a sporit impozitul pe veniturile mobiliare cu 2% partea Statului și 2% pentru Fondul Apărării Naţionale.

— Nu se mai scade dividendul la impozitul comercial, ci intră în compunerea beneficiului impozabil numai partea Statului (7% industrie, 9% comerț, 11% bancă).

Se plăteşte acest impozit și la dividendul plătit sau destinat a fi plătit în 1938 pentru anul 1937.

Declaraţia cu copii de pe Procesul-Verbal al Adunării Generale trebuia depusă până la 20 Aprilie, iar impunerea se face dela 20 Aprilie — 15 Mai 1939.

Impunerea se face cu drept de apel pentru ambele părți.

— Societăţile în lichidare, în concordat, sau cele ce nu mai fac nici o operaţie nouă, plătesc impozitul minimal redus la jumătate.

— Art. 44 prevede reduceri simţitoare pentru salariile muncitorilor manuali, — comisiunea Centrală fiscală a întocmit un tablou de categoriile de muncitori manuali, tablou pentru a cărui modificare a intervenit U. G. I. R.

— S'a desfiinţat scutirea pentru întreprinderile noui.

— S'a redus impozitul dela 10% la 6% pentru depuneri la bănci pe termen până la 3 luni și dela 5% la 2% peste 3 luni.

— Intreprinderile cari ţin registre în limbi străine, nu mai plătesc taxa suplimentară.

— S'a prevăzut dispoziții speciale pentru impunerea antreprenorilor de lucrări publice, cari se impun pentru fiecare contract în parte.

— Proprietarii nu mai sunt obligați să declare chiriașii.

— Agricultorii sunt scutiți de plata impozitului comercial, numai dacă desfac produsele lor la locul de producție ori la domiciliu, fără a avea magazin de desfacere.

EXTRAS DIN LEGEA TIMBRULUI:

— S'a scutit de ținerea și timbrarea registrelor comercianții clasificați până la clasa VII-a inclusiv (până la 50.000 lei venit impozabil).

— S'a redus timbrul la cambii dela 0,40 la 0,20 și dela 0,70 la 0,40 la cele cu o scadență mai mare de 6 luni.

— S'a precizat că la creditele constatate prin cambii nu se mai aplică taxa de 0,30 pentru deschideri de credite, respectiv pentru vânzări de mărfuri pe termen mai mare de 6 luni.

Termenul pentru plata impozitului de 0,30 pe trecut s'a prelungit până la 25 Aprilie. Pentru creditele de mărfuri acordate la particulari nu se plătește taxa de 0,30.

— Nu se mai timbrează adeverințele de primirea și predarea mărfurilor.

— Nu se mai eliberează chitanțe pentru sumele primite prin mandate, cecuri, care se vor timbra pe formularele originale.

— Timbrul pentru facturi s'a sporit la 0,40%, eliberarea de facturi este obligatorie pentru mărfuri la particulari, mai mari de lei 3.000.

— Inainte de a intra noul cod în vigoare, a devenit obligatorie timbrarea registrului Cartea mare pentru Societățile pe acțiuni, și pentru orice întreprindere de bancă, indiferent dacă e firmă individuală sau socială.

— S'a adus modificări timbrului pe chitanțe.

— In cazul majorărilor de capital, mențiunile în registrul de comerț se taxează numai cu diferența între taxa aferentă clasei superioare, în care se repartizează capitalul majorat și taxa plătită anterior.

— S'a suprimat scutirea de impozit pe echivalent a bunurilor imobiliare, chiar cele afectate serviciului sau scopului întreprinderii, impunându-se cu 0,20% pentru societăți pe ac-

țiuni, pentru societățile în nume colectiv și în comandită, cu o durată mai mare de 10 ani, impozitul este de 0,10%.

Se impun și imobilele prin destinație (instalații).

— Orice chitanță dată pe facturi ulterior emiterii facturii, se timbrează, asemenea pentru chitanțele eliberate ulterior întocmirii statelor de plată.

— Art. 13 precizează că se taxează și reclamele prin radio, reclamele aplicate pe obiecte, etc.

— Societățile cari n'au tipărit acțiunile în termen de 3 ani dela constituire ori sporire de capital, pierd taxa de timbru.

Legea nu precizează care este situația Societăților vechi cari nu au imprimat acțiunile timp de 3 ani dela fondare sau dela sporirea capitalului.

— Vânzările de bunuri cari nu fac obiectul comerțului, precum și vânzările unui întreg stoc de mărfuri total sau partizi se taxează cu 1,40% nu cu 0,40%. Dacă s'a predat cambii cu menționea „valoare primită în mărfuri", taxa este de 1,20%.

— Facturile trebuiesc păstrate 5 ani, în loc de 2 ani și trebuiesc numerotate.

— S'a majorat impozitul pe contractele de închiriere dela 1,20% la 1,50%.

— Impozitul pe transacțiuni de bunuri imobiliare s'a majorat la 8%.

— Impozitul la constituirea Societăților în nume colectiv și în comandită s'a majorat la 3% și la Societățile pe acțiuni taxa asupra aportului la 1,50%.

— Pentru prelungiri de Societăți, impozitul se reduce la jumătate.

— *Se consideră drept spor de capital reevaluări ulterioare de activ, precum și acoperirea pierderilor operate în orice alt mod decât prin debitarea capitalului social sau prin debitarea beneficiilor nete ale anilor următori, precum: prin noui vărsăminte ale acționarilor, prin debitarea rezervelor sau a fondului de amortizare, prin reevaluarea activului, prin debitarea unor conturi creditoare, etc, indiferent dacă toate aceste obligații sunt sau nu însoțite de o nouă emisiune de acțiuni și indiferent dacă sunt reale ori fictive.*

— Transmisiunile către una și aceiaș persoană, fie și prin acte separate de elemente componente ale fondului de comerț după valoarea de circulație și după valoarea lor: 8% pentru

bunuri nemișcătoare, 4% pentru firmă, marcă de fabrică, alte bunuri incorporate, 1,40% pentru mărfuri și edecuri.

Nu se scade obligațiunile care grevează aceste elemente.

— *Art. 27 al. nou, prevede numerotarea obligatorie a facturilor, începând cu Nr. 1 la 2 Ianuarie al fiecărui an.*

— Art. 109 prevede că rezoluțiile sau avizele prin care Ministerul de Finanțe dispune modalitatea de taxare nu prejudiciază asupra drepturilor Statului stabilite de art. 54 și sancțiunilor prevăzute în lege pentru caz de fraudă sau inducere în eroare.

Oridecâte ori părțile se prezintă la taxare din propria lor inițiativă, chiar dacă sunt căzute în contravenție însă mai înainte de a fi întocmit vreun act constatator al contravenției, Ministerul poate aproba taxarea actului cu dispensă totală de amendă.

— *Extras din legea pentru prescrierea în favoarea Statului a titlurilor și valorilor mobiliare.*

— Cupoanele, dobânzile și dividendele cari n'au fost ridicate în perioada de 5 ani dela data exigibilității lor, rămân dobândite în favoarea Statului.

Se ia drept bază Bilanțul pe 31 Decembrie 1937. Posturile cari au intrat până la 31 Decembrie 1937, în această categorie, se vor vărsa în numerar Statului. Legea nu precizează ce se întâmplă cu dividendele prescrise cari au fost folosite de Societate în trecut, incorporându-se în beneficiile anilor următori.

— Art. 5 al Legii prevede însă că drepturile Statului ce decurg din această lege se vor lichida în numerar la valoarea cu care figurează în Bilanțul încheiat pe 1937 pentru drepturile câștigate în baza prescripției împlinite până la data acestui bilanț.

Monitorul Oficial din 1 Aprilie 1939 mai publică :

— Legea pentru modificarea și completarea mai multor articole din Legea impozitului pe lux și cifra de afaceri.

— Legea pentru modificarea legii impozitului pe spectacole.

— Legea pentru modificarea impozitului pe automobile.

— Legea pentru înființarea de taxe de manipulație la unele articole din tariful vamal de import (decretul lege din 30 Martie 1939).

— Legea pentru lichidarea datoriilor din exerciții închise, prin care se acordă noui termene pentru plata redusă a vechilor datorii către Stat, din impozite, amenzi, etc.

— Monitorul Oficial Nr. 76, din 31 Martie a publicat noua lege a construcțiilor, prin care se înființează pentru întreprinderile cu mai mulți de 5 salariați o contribuție suplimentară de 0,30% asupra salariilor suportate de patroni pentru „Frontul de alimentare a construcțiilor muncitorești", și o contribuție suplimentară de 1 leu de fiecare salariat în sarcina salariaților, reținută de patroni.

— Monitorul Oficial Nr. 296, din 20 Decembrie 1938, a publicat legea pentru înființarea Oficiului pentru asistență și asigurarea registrelor, care prevede o cotizație anuală de 1% asupra veniturilor comerciale și industriale, astfel cum sunt stabilite de legile fiscale. Această contribuție va fi avizată și încasată de organele fiscale odată cu impozitul elementar.

Încurajați pe colegii comercianți și industriași

Colegii noștri sunt rugați să dea tot sprijinul lor comercianților și innustriașilor membri ai Corpului.

Dăm mai jos câte-va firme dintre cele ce ni s'au comunicat:

Țesătoria Națională S. A. R., București

Calea Victoriei Nr. 23

Magazin cu stofe fine pentru Domni și Doamne; fulare, cravate, stofe pentru mobile, etc., cu prețurile fabricei. Pentru colegii noștri condițiuni speciale.

Energia Românească, Cernăuți

GEORGE LAZĂR

Piața Unirii Nr. 12

Se ocupă cu comerțul de: Import-export, Reprezentanțe, Comision, Exploatări forestiere, precum și cu vânzarea și cumpărarea de orice fel de mărfuri cari fac obiectul unui comerț.

Recenzii

Studii pentru organizarea profesiunilor de *Arhitect I. D. Enescu*, fost ministru subsecretar de Stat, vice-președinte al Confederației Asociațiilor de profesioniști intelectuali din România C. A. P. I. R., București 1938, pag. 32 și 3 tabele.

D-l Arhitect I. D. Enescu, preocupat și personal și în calitate de membru important la conducerea Confederațiunii Asociațiunilor de Profesioniști Intelectuali de încadrarea diverselor profesiuni, potrivit spiritului Constituției Țării noastre din Februarie 1938, a elaborat un studiu pentru organizarea profesiunilor.

După un scurt, dar documentat istoric, autorul relevă dispozițiile nouei Constituții, care, pentru reprezentarea națională, grupează pe alegători în trei mari ramuri de îndeletniciri (art. 61).

A. Agricultori și munca manuală.

B. Comerțul și Industria.

C. Ocupațiunile intelectuale.

Aleșii trebuie să facă neapărat parte din categoria celor cărora le solicită votul și pe care urmează să-i reprezinte.

Noua Constituție urmărește cultul competenței.

Proectul de organizare întocmit de d-l Arhitect Enescu cuprinde :

a) Temeiuri principale ;

b) temeiuri și dispoziții comune tuturor profesiunilor ;

c) temeiuri și dispoziții specifice fiecărei profesiuni în parte.

Scrutând toate aceste temeiuri, proectul urmărește precizarea și delimitarea profesiunilor ; integrarea tuturor în acțiunea de organizarea generală a Națiunii ; raționalizarea economică, cu captarea și punerea în valoare a tuturor izvoarelor de energie și bogăție națională ; echilibrul economic social ; garanția unei mai drepte organizări și repartizări a muncii și beneficiilor ; un randament mai mare în toate domeniile de activitate și o situație mai prosperă pentru toți ; un solidarism social și național temenic și durabil ; o cinstită și reală selecționare a valorilor și prin această o garanție de mai bună ad-

ministrație publică ; o democrație de fapt în locul democrației declamatorii a partidelor ; și ca ultim obiectiv :

Guvernarea de către popor, pentru popor și prin popor (Lincoln) *a Statului.*

Proectul conține expunerea în amănunt și pe articole a organizării profesiunilor și normele de conducere și control a diferitelor colegii sau Corpuri, grupe, secții și bresle.

Proectul este însoțit de trei tabele grafice pentru încadrarea ocupațiunilor din agricultură, din industrie, comerț, meserii și a ocupațiunilor intelectuale.

Corpul Contabililor este rânduit între colegiile academice, alături de Colegiul inginerilor, Corpul avocaților, etc.

Astăzi când totul la noi se așteaptă dela Stat, inițiativele particulare menite să înlesnească acțiunea de diriguire a organelor de Stat, în cadrul Constituțiunii cele noui, sunt foarte bine venite.

Dr. P. Drăgănescu-Brateș

Din Enciclopedia engleză de științe sociale de *Szeligman* și *Johnson*. Edit. Macmillan et Co. NewYork 1935. Vol. I.

Auditing = Verificări censoriale

AUDITING, însemnează o examinare sau o cercetare a registrelor de contabilitate și a actelor justificative, de către o persoană care **nu a luat parte la pregătirea lor.** Originele verificărilor sunt oarecum obscure. Se știe cu toate acestea că, sisteme de cercetări și contracercetări au existat din timpuri vechi, mai întâiu în legătură cu socotelile publice. In Italia în timpul secolului al 15-lea când desvoltarea comerțului a rezultat ca o consecință a evoluției unui sistem complet și clar de contabilitate pentru tranzacțiunile comerciale, au luat o mare însemnătate și verificările scriptelor. Verificarea registrelor comerciale, însă, nu a devenit un obicei până în secol. al 19-lea. Odată cu desvoltarea și complexitatea afacerilor comerciale și creșterea numărului grupărilor interesate s'a simțit nevoia unor **cercetări cu privire la onestitatea conducerii.** Totdeodată s'au acordat drepturi exclusive unor corporațiuni de specialiști pentru ca verificările anuale să se facă numai de experți înscriși în corporații. Scopul verificatorilor (cenzorilor) este să afirme care este starea financiară de fapt și cari sunt beneficiile întreprinderii, față de proprietarii acesteia

(fie ei tovarăși sau acționari), față de Comitetul Executiv (conducătorii din consiliu sau direcțiune), față de capitaliști cari ar dori să cumpere acțiuni, sau față de bancheri care ar fi pe cale să acorde împrumuturi, față de creditori sau cei care ar avea vre'o situație asemănătoare, față de proprietarii de patente sau îndreptățiții la părți sau puncte din beneficiu și față de autoritățile publice și ale guvernului. Este de așteptat că întrebuințarea experților independenți în efectuarea verificărilor să ducă la descoperirea fraudelor și erorilor, **mai ales la acelea de principiu.** Indirect verificările cenzorilor **tind la împiedicarea perpetuării fraudelor și erorilor** și la **ținerea la zi a lucrărilor de contabilitate și înregistrărilor de tot felul.**

Problemele de rezolvat în verificările cenzoriale se pot împărți în câteva mari categorii. Cenzorul trebuie să afirme că toate părțile de activ și toate creanțele pasive, așa cum rezultă din registre, sunt reale și că posturile active au fost evaluate cum trebuie, iar creanțele pasive au fost bine înregistrate. El trebuie deasemenea să determine dacă toate posturile **active și pasive,** inclusiv toate creanțele pasive au fost bine înregistrate la timp. La aceasta trebuie să adauge o cercetare a beneficiilor veniturilor și conturilor de fonduri proprii. Verificarea acestor din urmă cuprinde și o examinare a autorizației de a emite acțiuni, și o comparație a valorii emisiunii cu suma autorizată. Executarea acestui program de verificări este **legată de situația și împrejurările fiecărei întreprinderi.** Când controlul intern se face intens, cenzorul se mulțumește cu verificări testuri (verificări incidentale, cu titlu de încercare). Când supravegherea zilnică lasă de dorit, trebuiesc verificate multe detalii cu actele justificative.

Chiar o verificare materială a registrelor și înregistrărilor este necesară, când acei care au în grija lor răspunderea de mânuirea banilor, sau altor valori, pot fi învinuiți de fraudă sau neglijență. Dar verificarea censorială face mai mult decât atât: ea aduce o cercetare independentă asupra slăbiciunii omenești în supraevaluarea activului și subevaluarea pasivului. Cu toate că supravegherea necesară în această direcțiune trebuie să fie exercitată în parte de personalul interior de control, sau de censorii atașați întreprinderii, singurul control satisfăcător și eficent este acela făcut periodic de profesioniștii independenți însărcinați special cu verificarea și cari pot să-și

asume o înaltă responsabilitate. Asemenea verificări profesionale au mers chiar mai departe ; ele au trecut cu timpul la o supraveghere competentă și o analiză a întregei administrațiuni, mai ales în partea financiară și contabilă a întreprinderii ; astfel verificările sunt mai mult decât o ramură a controlului contabil. Censorul trebuie să aibă evident o cunoștință profundă de contabilitate și o îndemânare de a verifica ; el necesită în plus o largă înțelegere a chestiunilor comerciale și financiare. Contabilul înregistrează după acte toate operațiunile întreprinderii. Lucrarea lui este de mare însemnătate pentru că succesul sau căderea unei întreprinderi poate fi rezultatul unei contabilități inteligent, sau corect, sau prost ținute. Dar după ce toate operațiunile au fost înregistrate, censorul trebuie să determine dacă ele au fost **onest și exact înregistrate** și în acelaș timp **să interpreteze operațiunile** și să-și **dea părerea asupra lor.** Raportul său în general conține sugestii (propuneri) însemnate pentru conducerea viitoare a afacerilor.

Acei care posedă principiile fundamentale ale Contabilității și care prin experiență și educație au căpătat calificarea de censori (verificatori independenți), și care se pun la dispoziția publicului, sunt astăzi desemnați ca profesioniști. In cele mai multe părți ale Statelor Unite ale Americei de Nord și în multe alte țări, acei care sunt calificați de Universitățile de Stat, precum și acei care au căpătat această calificare dela corporațiuni, sau asociațiuni profesionale, sunt considerați ca experți oficiali și în unele cazuri au un drept de tutelare din partea organelor guvernului. Este o practică larg introdusă în Statele Unite și în Anglia de a se cere un certificat de verificare dela un expert independent, sau dela firme, sau asociațiuni de experți, oridecâte ori e vorba să se prezinte situațiuni financiare autorităților de stat, instituțiilor publice, caselor de bancă, sau altor asociațiuni care ar acorda credite, sau când este vorba a înscrie la bursă acțiunile, etc., etc.

R. H. MONTGOMERY
Trad. de **Dr. Drăgănescu-Brateș**

Vezi și : *Montgomery R. H.:* Auditing Theory and Practice (4 th ed. New York 1927) ; *Spicer E. E.* and *Pegler E. C.:* Practical Auditing (3 rd-ed London 1920) ; *Ziegler, Julius:* Bücher und Bücherrevision (Berlin 1929).

Dr, Dumitru Voina, profesor: **Metode raționalizate și curente noui în contabilitate.** Extras din revista „Observatorul social-economic". Cluj, Ian.-Martie 1937. Tip. Națională S. A. R. Cluj, 1937, pag. 30.

Autorul face deosebire între „metodă" și „sistem" în Contabilitate.

Sisteme de Contabilitate sunt două: în partidă simplă și în partidă dublă.

Metoda de Contabilitate este calea rațională ce duce la aplicarea justă a principiilor Contabilității.

Metodele de aplicare a sistemului de Contabilitate în partidă dublă, se pot împărți în două grupe:

1. metode clasice.
2. metode raționalizate.

Autorul face apoi subdiviziuni în fiecare grupă, vorbind despre metoda americană, metoda italiană, metoda logismografică, metoda franceză ca metode clasice directe. Apoi metoda germană și alte metode indirecte.

Vorbind despre metode raționalizate și curente noi, relevă două mari categorii: a. metode copigrafice și b. metode mecanizate.

Intre cele dintâi deosebește: metode copimanugrafice cum este metoda Ruf, (greșit denumită „sistem de Contabilitate Ruf") și metode copidactilografice (bifoliare, trifoliare).

Metodele copidactilografice oferă avantaje apreciabile, legate însă și de neajunsuri, căci o greșală făcută, dă mult de lucru când vrem să o corectăm.

Metodele mecanizate se aplică prin întrebuințarea unor mașini de Contabilitate ce pot executa în mod automat, nu numai înregistrări, dar și operațiuni de calcul aritmetic. Faptul că la metoda copidactilografică se întrebuințează mașina de scris, nu dă acestei metode — după părerea autorului — caracterul de metoda mecanizată.

Mașinele de Contabilitate ajută pe contabil, nu numai la executarea lucrărilor de natură pur mecanică, dar și în unele operațiuni de calcul aritmetic: adunare, scădere, înmulțire și împărțire.

Tendința generală la mașinele de contabilitate, este de a elibera, pe cât posibil pe cel ce face înregistrări, de toate lu-

crările pur mecanice și anume : sau în întregime, sau cel puțin de a restrânge cât mai mult, activitățile sale manuale și lucrările mintale simple și a le trece pe seama mașinii.

Autorul descrie și câteva mașini de contabilitate, dând exemple de înregistrări contabile care se pot obține prin mijlocul mașinelor.

Considerațiunile și deosebirile pe care autorul le formulează, sunt demne de luare aminte și sunt menite să aducă o lumină prețioasă în limbajul contabil și un aport însemnat în literatura noastră contabilă.

Dr. Brateș

Oscar Schwartz: **Tendințele de raționalizare și de mecanizare ale contabilității în partidă dublă.**

Progresul continuu în domeniul economic și tehnic impune o adaptare a metodelor de contabilizare la noul ritm al vieței. Volumul mare al operațiunilor întreprinderilor economice implică o mecanizare a lucrărilor de contabilitate pentruca :

1. Să se facă economie la personal ;
2. Să se efectueze lucrările repede ;
3. Să se efectueze lucrările sigur și curat.

Lucrarea colegului nostru Schwartz este alcătuită după un studiu practic și teoretic. Deosebit de experiența sa, autorul a studiat și o bună parte din literatura contabilă, mai ales germană din care trage învățăminte.

In expunere se ocupă de : considerațiuni generale asupra metodelor vechi de contabilitate ; Metodele de raționalizare aplicate în domeniul contabilității ; Problemele limitării și grupării conturilor ; Metodele moderne de contabilitate ale întreprinderilor comerciale ; Procedee reproducătoare (de recopiere); Metodele de contabilitate mecanice propriu zise ; Mașinile calculatoare și de scris ; Mașinile de contabilitate registratoare și aplicarea lor contabilă ; Mașinile cu fișe perforate și întrebuințarea lor contabilă și în fine Caracterizarea tendințelor de raționalizare și mecanizare a Contabilității din punct de vedere al costului administrativ-contabil cu rezultate statistice surprizător de interesante.

Ca încheere, nu uită să ne dea câteva considerațiuni și perspective despre legăturile de sens economic-juridic între

prescripțiunile legale și metodele moderne ale Contabilității în partidă dublă.

In 124 pagini colegul nostru a condensat cunoștințe și îndrumări prețioase, nu numai pentru acei cari lucrează în întreprinderi mari, dar chiar mai mărunte.

Dr. Brateș

Jurisprudențe fiscale

Impozit comercial. — Bilanț. — Prima 38 % la import.

Prima de 38% plătită de comerciant la mărfurile plătibile în monedă străină, constitue o urcare în prețul de cost și implicit o diminuare a beneficiului, astfel în cât urmează a fi trecută în inventar și în bilanțul de închidere.

Asupra recursului declarat de Administrația de constatare Covurlui, contra deciziei Comisiei de Apel Nr. 770 din 15 Iulie 1937 privind impunerea firmei Frații „Kleiner" din Galați pe anul 1937/1938.

Având în vedere că prin memoriul ce însoțește declarațiunea de recurs, s'au invocat următoarele două motive de recurs :

1. Violarea art. 31 din legea contribuțiunilor directe și 90 din Instituțiuni, precum și a deciziei Comisiunei Centrale, Comisia de Apel a scăzut din beneficiul impozabil suma de : 858.105 lei diferență de curs provenită din reajustarea cursului unor monezi la cursul din ziua bilanțului, scăzându-se astfel o pierdere care nu este efectivă — cum textul lege și instrucțiunile nu îngădue aceasta cu atât mai mult cu cât diferențele de curs care nu sunt lichidate, nefiind efective, nu pot constitui nici beneficiu, nici pierderi".

Având în vedere că instanța de fond pentru a-și motiva soluțiunea dată atunci când scade din beneficiul impozabil suma de 858.105 lei diferențe valutare ,arată că aceste diferențe provin din ajustarea monezilor în cursul zilei din ziua închiderei bilanțului prin adăogirea primei de 38 % fixată prin

[1]) Din Revista „Administrația Financiară" Nr. 136/939.

jurnalele Consiliului de Miniștri din Iunie și Noembrie 1935— ajustarea obligatorie și în conformitate cu dispozițiunile codului de comerț, care obligă pe comerciant să încheie un bilanț real și pe bază de inventar.

Având în vedere că din bilanțul încheiat de Firma „Kleiner" la 31 Decembrie 1936, și din raportul de expertiză dela dosar rezultă că suma de 954.582 lei, redusă de instanță de fond la suma de 858.105 lei se compune din sumele trecute în conturile diferiților furnizori drept diferențe de curs rezultate din reevaluarea datoriilor în valori străine la data întocmirei bilanțului.

Având în vedere că această reevaluare a datoriilor vechi în valută străină, reprezintă prima de 38% stabilită prin jurnalele Consiliului de Miniștri din 10 Iunie 1935 și 25 Noembrie 1935, care trebuind a fi adăogată la cursul stabilizat al leului, reprezintă în acelaș timp și prețul de încărcare al mărfei cumpărate.

Având în vedere că potrivit art. 24 din codul comercial toate efectele și datoriile active trebuesc evaluate în inventar și bilanț după prețul curent la epoca facerei inventarului.

Că această dispoziție este determinată de un principiu de însemnată technică contabilicească și de năzuința cunoscută în conducerea afacerilor comerciale în a se înfățișa adevărata situație a comerciantului, ceeace presupune un inventar încheiat la cursul zilei din momentul încheerei și un bilanț cu înregistrări de beneficiu absolut reale.

Având în vedere că desigur introducerea acestei prime de 38% în contul respectiv de mărfuri, produce o urcare în prețul de cost și implicit o diminuare a beneficiului, prin repercusiunea ce inventarul o are asupra contului de profit și pierdere, dar această diminuare e reală și reprezintă pentru anul când se face o impunere o adevărată pierdere.

Având în vedere că toate obiecțiunile fiscului sunt în legătună numai cu data când trebuia să se facă această scădere din totalul beneficiului realizat, susținându-se că data operațiunei de scădere trebue să coïncidă cu data când s'a plătit efectiv în valută corespunzătoare marfa cumpărată pe credit, ceeace nu are nici o importanță pentru drepturile fiscului care rămân intangibile în cuantumul lor.

Având în vedere că nu există nici temerea că prima de

38% să apară mereu în contul de mărfuri și în inventar al fiecărui an până la data când se face efectiv plata mărfei, ceeace ar aduce micșorarea continuă a beneficiului întreprinderii și nici temerea ca fiscul să nu se găsească prejudiciat în eventualitatea dispariţiunii primei prin efectul unei dispoziţiuni legale, întrucât pe de o parte prima de 38% odată admisă ca mijloc de recalculare în contul de mărfuri a unui an nu mai poate apărea sub nici o formă în anii următori, iar pe de altă parte chiar în ipoteza că prima s'ar putea desființa, contul de mărfuri micșorindu-se cu cota aferentă în anul desființărei primei, face să apară simultan o mărire a beneficiului prin repercursiunea ce acest cont are asupra stabilirei contului de profit și pierdere.

Având în vedere că nu se poate invoca nici decizia comisiunei centrale Nr. 430 din 10 Martie 1932, publicată în „Monitorul Oficial" Nr. 71/933, deoarece ea se referă la pierderi valutare ce nu au nici o legătură cu prima de 38% instituită de abia din 1935 și apoi nici nu vizează diminuarea beneficiului prin recalcularea datoriilor vechi în valută străină posterior acordărei primei, ci numai impunerea beneficilor mărite prin diferenţele de curs în urma scăderei valutei împrumutate.

Că chiar dacă s'ar putea aplica și speței supusă spre judecare în prezentul recurs și încă ea nu are forță obligatorie atât timp cât cuprinde și explică dispoziţiuni netrecute în legea contribuţiunilor directe.

Că modalitatea contului tranzitoriu în care să se treacă această operaţiune de cumpărare în valută străină și al cărui rezultat final va interesa fiscul numai pe anul de stingere a creanței, nu e prevăzută de nici o dispoziţiune expresă a legei și contrazice și dispoziţiunile art. 24 din codul de comerț cari cere înregistrare în inventar a datoriilor la preţul cuvenit din ziua încheerei.

Că prin urmare trecerea primei de 38% în inventar este făcută potrivit art. 24 c. c. și are ca consecinţă diminuarea beneficiului cu suma de 858.105 lei, ce rămâne neîmpozabilă.

Că prin consecinţă motivul de recurs formulat pe violarea art. 31 și a deciziei Comisiei Centrale Nr. 430 din 1932 e nefondată și cată a fi respins. (Curtea de apel Galaţi S. I. Decizia fixată Nr. 208 din 18 Noemb. 1938. Complet de divergență).

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA III-a

DECIZIA Nr. 1157 din 24 Mai 1938.

Președinția d-lui Luciliu Ștefănescu, Consilier.

Jaques Leon cu Alexandrina Ștefan

Obligațiuni comerciale. — Fidejusiune referitoare la o obligațiune comercială. Dacă poate fi dovedită cu martori. Soluția afirmativă. Obligațiunea de garantare a unei creanțe comerciale poate fi dovedită cu martori.

In drept : Având în vedere că, prin motivele de casare recurentul se plânge de violarea și greșita interpretare a art. 1656 c. c., nesocotirea și violarea art. 46 cod. com., exces de putere și nemotivare, săvârșite de Tribunal prin aceea că a respins ca inadmisibilă dovadă cu martori a fidejusiunei, deși fiind în materie comercială dovada cu martori era admisibilă în drept și concludentă în cauză față de insuficiența celorlalte dovezi, constatate de Tribunal ; considerând că în speță este constant că litigiul este de natură comercială și a fost judecat ca atare de Tribunal ; considerând că în principiu proba obligațiunilor comerciale se poate face prin orice mijloace, afară de cazul când codul comercial cere în mod expres proba cu acte scrise (art. 55), caz în care proba testimonială nu poate fi admisă decât în condițiunile în care codul civil o permite, considerând că prin nici o dispoziție a sa codul comercial nu impune proba cu acte scrise în dovedirea unei obligațiuni de garantare a unei creanțe comerciale, că deci obligațiunea pretinsă garantată de intimat fiind o obligațiune comercială, dovada cu martori cerută de recurent spre a aproba existența Fidejusiunei intimatului, era admisibilă în drept și prin urmare Tribunalul numai cu exces de putere și cu violarea textelor invocate în motivul de casare, a respins-o ca admisibilă, astfel fiind, motivul de casare este fondat și decursul urmează a fi admis, casânduse sentința Tribunalului cu trimitere pentru o nouă judecată.

Susțineți Revista voastră prin plata promptă a abonamentului.

BANCA DE CREDIT

ACTIV — **Bilanţ general încheiat**

Cassa:			
Numerar efectiv		378.701.818	
Disponibil la B. N. R. şi C. E. C.		244.952.672	
„ „ „ Ct. sume de încasat p. devize intrate şi disponibil în devize negociabile		121.533.044	
Cupoane scăzute şi titluri ieşite la sorţi		321.880	745.509.414
Disponibil la bănci:			
în ţară		21.537.386	
în străinătate		40.494.306	62.031.692
Bonuri de tezaur			
lombardabile la B. N. R. v. n. 300.000.000			300.000.000
Portofoliu de titluri. Titluri româneşti:			
cu venit fix:			
Obligaţiuni industriale v. n. 102.900.000		97.000.001	
cu venit variabil:			
Acţiuni cotate la Bursă v. n. 116.324.200 v. r. 142.938.639		142.938.645	
„ necotate la Bursă „ „ 15.792.910 „ „ 6		1.417.909	241.356.555
Titluri străine . . . . „ „ 3.521.200			
Din titlurile de mai sus sunt angajate:			
Acţiuni cotate la Bursă v. n. 89.763.350 v. r. 108.447.567			
Plasamentul fondului de rezervă:			
Efecte publice garantate de Stat sau lombardabile la B.N.R. v. n. 126.636.000			40.661.608
din care angajate . . . „ „ 17.087.840 v. r. 10.918.868			
Portofoliu de scont plătibil în ţară:			
Cambii fără garanţii		129.940.913	
„ garantate cu titluri, mărfuri, etc.		212.006.566	
„ „ „ ipoteci		18.215.200	
„ „ „ efecte comerciale		39.111.018	399.273.697
Din portofoliul de mai sus se află reescontat:			
plătibil în ţară	281.417.559		
Debitori din ţară:			
Debitori fără garanţii		612.078.736	
„ garantaţi cu efecte comerciale		25.423.209	
„ „ „ titluri		125.792.696	
„ „ „ mărfuri		224.847.588	
„ „ „ ipoteci		228.761.638	
„ „ „ garanţii diverse		212.483.699	1.429.387.566
Pentru cari sunt cambii de circulaţiune:	469.052.771		
din cari reescontate la B. N. R.:	112.104.000		
din străinătate			249.766
Debitori beneficiind de legea lichidării datoriilor din 7 Aprilie 1934 (cota rămasă)			28.176.117
Participaţiuni în ţară:			
la întreprinderi industriale v. n. 249.410.225 v. r. 130.197.590		195.006.658	
„ alte întreprinderi . . „ „ 73.979.750 „ „ 64.809.059		9.844.943	204.851.601
în străinătate .. . . . „ „ 21.747.200			
din care angajate . . . „ „ 40.584.900 „ „ 29.610.485			
Imobile:			
pentru uzul propriu		100.160.933	
„ locuinţelor funcţionarilor		3.500.000	
alte imobile		62.567.430	166.228.363
Mobilier			11
			3.617.726.390

Vice-Preşedinte: (ss) **C. Argetoianu**

Verificat şi găsit în conformitate cu registrele, Codul de Comerţ

Cenzori: (ss) **G. Ştefănescu**, (ss) **G. G. Ioan**

ROMÂN S. A., BUCUREȘTI

la 31 Decembrie 1938 — **PASIV**

Capital social			400.000.000
Fonduri de rezervă			
Fonduri de rezervă			195.000.000
Fonduri de amortisment:			
pentru creanțe dubioase		148.495.259	
„ imobile.		11.500.000	159,995.259
Dobânzi nerealizate la creanțe dubioase			12.511.302
Diferențe de curs nerealizate:			
la bancnote și devize		5.183.564	
la portofoliul de titluri		293.861	5.477.425
Depuneri spre fructificare din țară:			
pe livrete de economie plătibile la purtător:			
la vedere		211.691.357	
pe termen		3.185.603	214.876.960
Creditori și depuneri din țară:			
la vedere	1.505.540.741		
pe termen	6.880.600	1.512 421.341	
din străinătate:			
la vedere	223.238.164		
pe termen	24.000	223.262.164	1.735.683.505
Creditori:			
din străinătate, în valute			284.918.697
Angajamente de reescont:			
în țară la Banca Națională a României			395.271.559
Cecuri și ordine de plată emise:			
cu plată în țară			245.195
Dividende neridicate			1.295.384
Conturi diverse			117.236.995
Conturi tranzitorii			39.679.072
Beneficiul net:			
reportat din anul trecut		20.338.499	
al anului curent		35.196.538	55.535.037
			3.617.726.390

Șeful Contabilității: (ss) **Em. Marcovici**

și Legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă

(ss) **I. Gărnețiu,** expert contabil

Colegiale

D-nii: **Eugen Beşa** şi **Ion Martalogu**, distinşi membri în Comitetul Secţiei Cluj, fac parte din Consiliul Superior al FRONTULUI RENAŞTERII NAŢIONALE.

— D-l **I. T. Dinischiotu**, mare comerciant, a fost numit în Comisia Interimară a Camerei de Comerţ şi Industrie din Bucureşti.

— D-l **Prof. V. Stoicovici**, va fi numit Preşedinte al Consiliului Regiei Pulberăriei Statului.

— D-l **Dr. I. Negoescu**, a fost numit asistent la Academia de Inalte Studii Comerciale şi Industriale din Bucureşti, pentru cursul de matemateci.

Rugăm pe colegi să ne trimită scurte ştiri colegiale.

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN"

S. A. R.

Tablă neagră, galvanizată, decapată, dublu decapată, cu rezistenţă, **albă,** plumbuită, **ondulată.**
Fier cerc, comercial, beton, profilat.
Fier cerc laminat la rece.
Cazane şi **radiatoare** „Calan" pentru încălziri centrale.
Băi de fontă emailată „Record".
Articole sanitare negre şi emailate.
Tuburi şi **accesorii** de fontă pentru canalizare.
Tucerie comercială.
Maşini de **gătit** şi **sobe** „Vesta".

Articole noui:

Cilindrii din fontă dură pentru luminat tablă.
Mese şi **capace** de **recoacere** din oţel rezistente la temperaturi înalte.
Cărămizi şi **pământ refractar.**

Cereri de înscriere

In Corpul contabililor autorizați și experți-contabili:

Secția Neamțu: Dănilă S. Ion, în gradul de contabil stagiar.

Secția Tg.-Mureș: Aszalos Ladislau, Grab Ernest, Dohi Ladislau, Eperjesy Gheorghe, Kallos Eduard, Teodor Văcariu, Tămaș Vasile.

Ridicări de suspendări:

Schwartz Ernest și Rosenfeld Marcus.

Abonamente

In cursul lunilor Martie și Aprile 1939 am primit, prin mandat poștal, următoarele sume dela abonații din provincie:

Azuga: Fabrica de Bere „Azuga" lei 500 abonament 1939.

Bușteni: Schuller Herman lei 400 abon. 1937 și 1938.

Brașov: Mihail Iordăchescu lei 240 rest abon. 1938 și întreg 1939.

Bazargic: Spiridon Panaitescu, M. Pandelescu, Petre Stoica. Stere Papacosta câte lei 200 dela fiecare abonament pe 1939,

Cernăuți: Maximilian Sipoș lei 400 abon. 1938 și 1939.

Câmpulung-Muscel: Paraschiv Ionescu lei 200 abon. 1939.

Craiova: Const. Tudor lei 200 abon. 1939.

Dorohoi: Seingfeld H. Haim lei 200 abon. 1939, Federala Dorohoi lei 200 abon. 1939.

Fălticeni: Corpul Contabililor lei 200 abon. 1938.

Giurgiu: Camera de Comerț lei 500 abon. pe 1939

Iași: Emil Kaiser lei 320 abon. 1937 și 1938.

Lugoj: Danielis Zoltan lei 200 abon. pe 1939.

Mediaș: Oancea Ion lei 200 abon. pe 1939.

Orhei: N. Goiman Duhovnai lei 200 abon. 1939.

Oradea: Berar Florian lei 200 abon. 1938.

Ocnele-Mari: Ilie T. Nicolau lei 200 abon. 1939.

Pașcani: V. Frunză lei 200 abon. 1938.

Pitești: Gh. Antonescu lei 200 abon. pe 1939.

*) Mulțumind d-lor abonați, rugăm a ni se comunica orice schimbare de adresă, sau reclamațiuni pe cuponul m. p.

P. Neamț : Lupovici Solomon lei 320 abon. 1937 și 1938.

Reșița : Voicu Gheorghe lei 410 abon. pe 1936—1938.

Reșița : Petre Gârlișteanu lei 310 abon. 1937—1938,

Roman : Petre Tonchevici lei 200 abon. 1939.

Silistra : Camera de Comerț și Industrie lei 500 abon. 1939.

Sibiu : Alexandru Panaitescu lei 200 abon. 1939.

Scăeni : Fabrica de hârtie lei 1000 abon. 1938—1939.

Turnu-Măgurele : Camera de Comerț și Industrie lei 500 abon. 1939.

Tulcea : Hristache Bede lei 160 abon. 1939.

Turda : Ioan Toma lei 200 abon. 1939.

Târgoviște : Camera de Comerț lei 500 abon. 1939.

Timișoara : Mihai Băiașiu lei 200 abon. 1938.

Urlați : Ionel Guiman lei 200 abon. 1939.

București :

Constantin Apostol, Traian Adolfereanu, Eugen Anghelichi, D. Apostolache, David Alter, Carol Andreescu, M. Alexandrescu, Gh. Anghelescu, Avramof Dumitru, câte lei 200 abon. 1939.

Romulus Antonescu lei 100 abonament pe ½ an 1939.

Bachman Nic., Cornel Bedițeanu, I. Behar, Dan Bucurescu, Gh. I. Bock, Gh. Brânzescu, Ioan Boldojar, Grigore Băcanu, Ioan Burduloiu, Alex. Buzescu, I. Blau, câte lei 200 abonament pe 1939 ; Bela Andrasi, N. Bădulescu câte lei 100 abon. pe ½ 1939 ; Alfred Brand, Florian Bănulescu, Elias Barad câte lei 100 abon. pe ½ 1937.

Creditul Industrial lei 1000 abonament 1939 ; Anton Cucu, Paraschiv Cazacu, Victor Cosma, Eugen Cerchedi, Maer Calmanovici, Ernest Crivda, Casa de Credit P. T. T., Dem. Cordoș, Gh. Cosman, Ion M. Corlățeanu câte lei 200 abon. 1939.

Casa M. S. Regelui lei 500 abon. pe 1939, Dumitru Cătuneanu, Cvanian Suren, câte lei 200 abon. 1938 ; Ciocanel Marin lei 200 abon. 1937 ; Costicea Coman lei 100 abon. ½ 1937.

Comșa Alexandru lei 320 abon. 1936 și 1937.

Dumitrescu I. G., Ioan Drăgoescu, G. Dragomireanu, M. Dobrici, Jean N. Dumitrescu, Drimer Ichil, V. Dumitrescu, Cristian Dimitriu, Ile Dobrescu, A. I. Diaconescu, Herman David, A. I. Diaconescu, C-tin Dendrino, Constantin Drăgotescu câte le 200 abon. 1939.

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN"

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

PRODUSELE UZINEI CALAN :

RADIATOARE, CAZANE
DE INCALZIRE CENTRALA
BAI DE FONTA EMAILATA

etc., etc.

BIROUL DE VÂNZARE „SOCOMET" BUCUREŞTI Calea Victoriei, 15

UZINELE DE FIER ŞI DOMENIILE DIN:

REŞIŢA

CAPITAL SOCIAL 750.000.000 LEI

BUCUREŞTI III, STR. VASILE ALEXANDRI No. 4

ADRESA TELEGRAFICĂ: „REŞIŢANINA"

TELEFON: 219-47, 219-48, 219-49

Fier de comerţ, Grinzi I şi U, Fier fasonat, Table groase şi mijlocii, Şini şi material mărunt pentru ecartement normal şi îngust, Schimbători, Macazuri, Incrucişări, Poduri şi alte construcţiuni de fier, Plăci turnante, Vagoane, Piese de vagoane. Osii, Bandaje, Roţi de oţel turnat, Perechi de roţi complete

LOCOMOTIVE

PENTRU ECARTEMENT NORMAL ŞI ÎNGUST

Materiale turnate din oţel şi fontă, Piese de foraj, Buloane, Şuruburi, Nituri, etc., etc.

Electro-Motoare, Dinamuri, Generatoare, Transformatoare

Instalaţiuni complecte de centrale electrice, industriale şi comunale, Echipament electric pentru industria petroliferă, Atelier de construcţiuni pentru aparate şi unelte de sondaj, Armament şi muniţiuni, Pluguri şi alte unelte agricole, Nicovale, Lopeţi, Sape, etc. Mortar şi cărămizi refractare în calităţi superioare garantate, Mangal, etc.

MINE, FABRICI ŞI DOMENII

La Reşiţa, Anina, Bocşa, Oraviţa, etc.

BUSINESS INTERNATIONAL MACHINES

COMPANIA ELECTROCONTABILA

WATSON S.A.R.

BUCUREȘTI. — B-DUL BRĂTIANU, 22

TELEFON 4-38-17

MECANIZEAZA

RAȚIONALIZEAZA

IN INDUSTRIE

Contabilitatea generală
Contabilitatea materialelor
Postcalculația
Salariile
Controlul stocurilor
Inventarele
Economatul
Investițiile și amortizările
Controlul bugetului
Facturarea

PRIN SISTEMUL

„HOLLERITH"

MAȘINI CU CARTELE PERFORATE

Adresa :

Dlui.Eugen Vancu
la Banca "Albina"
Inst.de Credit şi Econ.
S I B I U

ATENŢIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ţiei Revistei :

BUCUREŞTI, I. — STR. TEILOR No. 12

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

ANUL XXVIII. — No. 5 PUBLICAȚIE LUNARĂ MAI 1939

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

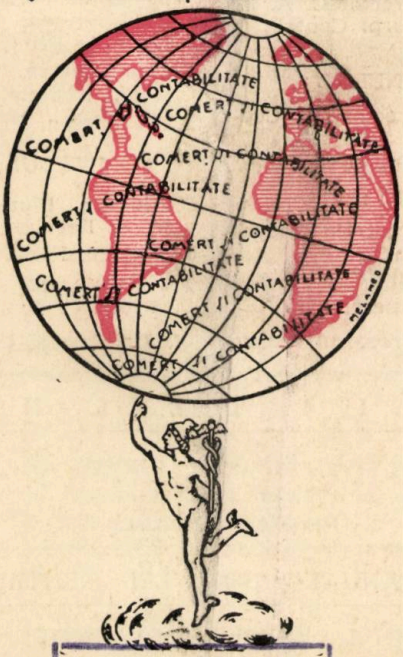

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR Nr. 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
† **Boltuş Lucian**, Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.**, Bancher.
† **Gheorghiu I.**, Contabil expert.
† **Herbst Otto**, fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Administrator general al Teatrului Naţional din Bucureşti.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C.F.R.
† **Rasidescu St. I.**, fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ.
† **Rosen Isac**, fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura".
† **Stănculescu I. V.**, fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Secretar Camera de Comerţ.
Membru în Comitetul de redacţie.

Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Fost Preşedintele Corp. Contab. Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Subdirector la Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Director Centrala Cooperativelor de Consum.
Membru în Comitetul de redacţie.

S. M. Blumenfeld, Comerciant.

N. K. Constantinescu, Expert contabil.

P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.

Andrei Gheorghiu, Profesor.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.

Iosif D. Lazăr, Comerciant.

I. C. Negrescu, Director, Soc. Com. Locuinţe Eftine.

Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.

Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu, Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.

I. Mazăre, Expert contabil.

Th. Sersea, Şeful Serviciului Inventarierii C. F. R.

Directorul revistei : **P. Drăgănescu-Brateş.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., N. Arghir, Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Profesor univ. Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Profesor univ. Gr. Trancu-Iaşi, Ştefănescu Alex. N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL 1000 LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BĂNCI POPULARE LEI 200

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

100 ANI DE LA NAȘTEREA REGELUI CAROL I

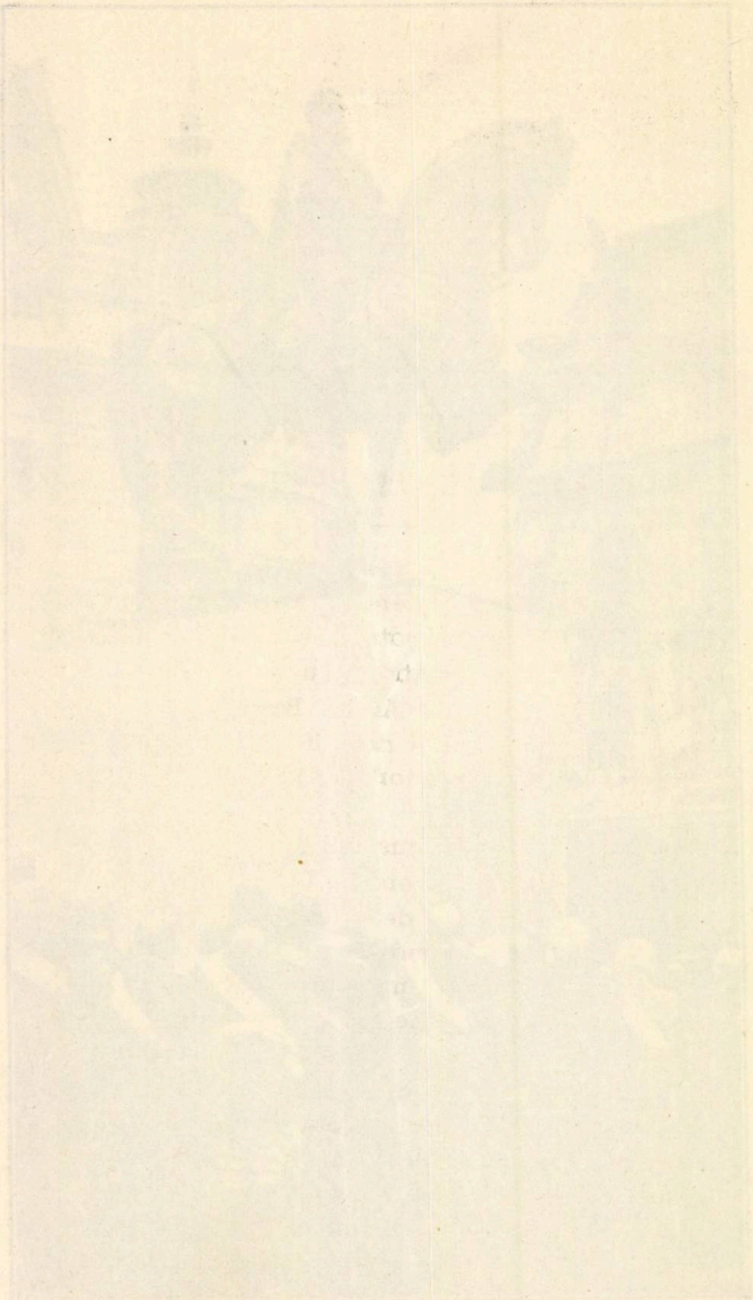

CUPRINSUL:

Comitetul: Sărbătorirea Dinastiei și a Neamului Românesc . . 243
N Butculescu: Cu prilejul a 100 ani de la nașterea Regelui Corol I 246
* * * Al IX-lea Congres al Corpului (28-30 Mai 1939 Brașov) 253
* * * O dinstincție 255
Dr. V. M. Ioachim: Contabilitatea Asociațiunilor în participație 257
Dr. Alex. Tănăsescu: Legiferarea cartelului și sindicatului în Rom. 261
Prof. Aur. Alexandrescu: Contabilitatea casnică 269
Dr. G. Ciuta: Inventarul avuțiilor publice 273
Drd. Milu Marcussohn: Contabilizarea spezelor de fabricație . . 275
Dr. I. Ghelase: Utilitatea contabilității și statisticei 284
Paul Mark: Contabilizarea funcțiunilor 286

SĂRBĂTOAREA DINASTIEI
ȘI A NEAMULUI ROMÂNESC

Intreg Poporul Românesc a sărbătorit cu o deosebită însuflețire 100 de ani dela nașterea primului Rege al României, Carol I, Intemeietorul Regatului și Dinastiei Române.

Regele CAROL I, ne-a câștigat nu numai independența, conducând victorios armatele Aliate Ruso-Române pe plaiurile dela Plevna, dar EL ne-a ridicat țara la rangul de Regat și ne a așezat în rândul celorlalte țări, cărora le-a impus respect.

Figura marelui Suveran, austeră și hotărâtă, alături de blânda Sa soție Augusta Suverană Regina Elisabeta, care a cântat sub numele poetic de Carmen Sylva frumusețile țării și gingășia sufletului românesc, formează prețiosul talisman pe care l-au purtat cu mândrie generațiile trecute și l-au transmis cu evlavie generațiilor următoare ca ceva scump și sfânt.

Născut la Sigmaringen în anul 1839, Aprilie 20, ca fiu al principelui Carol Anton de Hohenzolern și coborâtor dintr'o subțire vână franceză, CAROL I întruchipa toate însușirile unui comandant integru și brav cavaler de arme, cu un tact inreproșabil, o minunată capacitate de a vedea, un adânc simț al datoriei și o rară instrucțiune pentru un suveran.

De tânăr ca ofițer de dragoni și student în litere și istorie, la Universitatea din Bonn, dovedește a fi un prinț serios, muncitor și demn de prestigiul Familiei de Hohenzolern.

In 1866, Ion Brătianu Il invită în numele guvernului provizoriu să I-a tronul vacant al Principatelor Românești. Chemarea Domnitorului Carol I pe tronul Țării Românești a fost, după cum, divin inspirat, observă M. S. Regele Carol II în cuvântarea Sa la inaugurarea Statuei ridicată în inima Bucureștiului primului lor Rege „cel mai mare bine pe care Poporul Românesc și l-a făcut lui însuș".

„Dela primul pas pe pământul Românesc am devenit Român" sunt cuvintele magistrale ale Tânărului Domnitor la intrarea SA în țară.

Deși de origină germană, el s'a atașat cu totul sufletului românesc, împărtășindu-i deacum înainte, atât bucuriile cât și durerile și conducându-l din victorie în victorie.

„Vă aduc" — spunea în întâia Sa cuvântare Regele CAROL I — „o inimă leală, intențiuni curate, o voință puternică de a face binele, un devotament fără margini către noua Mea Patrie și un respect nezdruncinat al legilor pe care l-am moștenit dela strămoșii mei".

Când a venit în anul 1866 pe tronul Principatelor Unite, țara era încă cu o formă patriarchală.

Prin munca SA intensă prin însușirile cu care era dotat, Regele CAROL I a început opera de organizare a tânărului Stat Român.

A lucrat mult, a lucrat cu sârguință pentru libertatea și binele poporului de care a fost chemat să salveze pământul scump strămoșesc de invaziile străine.

Cum Românul e născut liber, mândria domnitorului CAROL nu-I îngăduia să rămână în starea de vasalitate față de Turcia. Războiul Independenței victorios pentru noi, prin hotărârea ostășască a Domnitorului și jertfa măreață a ostașului Român, ne-a redat libertatea de veacuri care clocotea în inimile noastre.

Epoca de întărire a început.

Înălțată la rangul de Regat, România a trecut printr'o serie de transformări pe tărâmul economic, politic, social și cultural.

Regele CAROL I, a muncit tăcut și sobru pentru înflorirea țării în toate domeniile.

Dar nu numai atât, Regele CAROL I, n'a fost numai ostașul aspru și biruitor dar și un Domnitor al păcii. Tache Io-

nescu în amintirile sale printre altele spune : „Și apoi, Regele CAROL I era un pacifist sincer".

Condus de două lozinci : Menirea României și conștiința datoriei El a vegheat timp de 48 ani destinele acestui neam care suferise obida veacurilor și a știut să-i dea prestigiul cuvenit.

Acest prestigiu s'a dovedit îndeajuns în timpul războiului Balcanic din 1912-13 când, intervenția curajoasă a armatei Române pe câmpul de bătălie în Bulgaria a făcut ca : „Glasul României să fie ascultat" și a instaurat pacea în Balcani.

Firul de aur dăpănat cu atâta grijă de Regele-Intemeietor CAROL I, a trecut în mâinele regelui Ferdinand I Cel Loial, Intregitor de Neam și se găsește astăzi în mâinele viguroase ale Majestății Sale Regelui CAROL II-lea, Suveranul Renașterii Naționale.

Opera de consolidare și de ridicare prin muncă și cultură a Neamului nostru pornită și susținută cu atâta tărie de Maiestatea Sa Regele CAROL II-lea este chezășia viitorului țării noastre și ținta către care privește întreaga suflare Românească.

Dorindu-I din tot sufletul ca însuflețit de viziunea operelor mărețe înfăptuite de predecesorii LUI, Regele CAROL II-lea să urmeze înainte pașii Lor pentru înălțarea Patriei noastre pe drumul de glorie și prosperitate pe care ne poartă Steau Neamului Românesc, strigăm într'un glas :

Trăiască Maiestatea Sa Regele Carol II.

Trăiască Dinastia.

COMITETUL
Director, Drăgănescu-Brateș

CITIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI

REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

Cu prilejul a 100 ani de la naşterea Regelui Carol I

AMINTIRI

Zile trăite de un slujbaş administrativ în Palatul Regal (1889—1914)

Anul acesta se împlinesc 50 ani de când am avut deosebita cinste de a intra în serviciul Casei Marelui Rege Carol I al României, pe care L'am slujit neîntrerupt timp de 25 ani după terminarea studiilor mele dela Institutul Superior de Comerț din Anvers, de unde am luat Licența cu Distincțiune. Mai întâi am fost contabil, apoi şef-contabil şi sub-administrator, având decrete de numiri semnate de Insă-Şi Suveranul.

Fie-mi îngăduit să-mi reamintesc pe scurt şi fără cea mai mică pretenție de istoriograf sau de om politic unele din caracterele dominante ale Acestui Mare şi Înțelept Monarch, cum şi personalitățile de care Se înconjura.

Fostul meu profesor de drept comercial, Em. Protopopescu-Pake m'a recomandat prea cunoscutului pe atunci severul Director general al Soc. Dacia-România, Juliu Seculicz ; iar acesta m'a îndreptat la Dl. Secretar particular şi administrator al Casei Regale L. Basset, care m'a primit în serviciu cu multă bunăvoință. Când peste câteva zile m'am dus să mulțumesc fostului meu profesor, adăogând totuşi că nu mi se va plăti decât 200 lei pe lună, el, drept ori ce răspuns, 'mi spuse : „Te felicit". Şi a avut dreptate mare.

Louis Basset venit în România în 1869, elvețian, fost mai întâiu profesor, în familia Vlahuță, a servit 3 Regi timp de 62 ani, fiind mâna dreaptă a Marelui Suveran Carol I. Inaintea lui mai servise ca secretari particulari, tot elvețieni : Emile Picot, Ch. Vogel şi Coulon.

Ca consilieri intimi ai Marelui Rege mai fusese Mareşalul Filipescu, Ion Kalinderu, General Grecianu, Alex. Steriade, I. C. Petrescu, fost Şef al Camerei de petiționi şi sub Cuza, Sculptorul în lemn Stöhr, cu care Regele învățase a săpa şi lucra mobilele admirabile ce au împodobit biurourile Regale, biblioteca şi diferite piese originale la Castelul Peleş.

Printre artişti, architecți de seamă, se mai găsea în jurul Stăpânului : Lecomte du Nouy, căruia îi revine minunatele

restaurări, făcute cu cheltuiala Regelui, ale Monastirilor Curtea de Argeș, Trei Erarchi și Sft. Nicolae din Iași.

Ca principali colaboratori Lecomte avea pe architecții: A. Lardel și C. Liman. Acestuia din urmă se datorește refacerea completă în stilul său de azi a Castelului Peleș, a Pelișorului, Foișorul, etc.

Simțul artistic era foarte desvoltat la Suveran. De aceia'L vedem dăruind cu profuziune burse și subsidii pentru tineret, pe care'l trimetea în străinătate. Ștefan Popescu, Jean Steriade pictori, Gabriel Popescu, sculptor, Tzigara-Samurcaș Profesor de arte, Marele Maestru Enescu, Simion Mehedinți (trimis prin Soc. Geografică) și alții, erau bursierii Majestății Sale în străinătate, cărora ani dearândul le trimeteam subsidiile necesare.

Cumpărarea unei bogate colecții de taboluri de mari maeștri italieni, spanioli, olandezi etc., dela o vânzare ocazională, pe care defunctul Rege nu a putut-o plăti dintr'odată, colecție făcută cunoscut de genialul critic de artă Leo Bachelin, fost bibliotecar al Regelui, care a descris-o în pagini nepieritoare și a pus-o în relief prin publicațiile sale „Gallerie Royale" și „Castel Pelesch", dovedesc evident simțul artistic al Inaltului Suveran. Cu complectarea bibliotecei Regale și ținerea Suveranului la curent cu cele ce se scriau zilnic mai erau bibliotecarii: Ulrich, Godet, Gh. T. Kirileanu și alții.

Marea colecție de tablouri românești din Palatele Regale, în care predomină pânzele lui Grigorescu și marele Tablou al Revistei Armatei dela Cotroceni pictat de Ajdukiewicz cu M. S. Regele comandând călare în prezența Impăratului Frantz Iosef, dau iarăși o dovadă de iubirea Sa pentru artă, nebănuită și necunoscută de mulțime.

Dragostea Sa de artă se întindea în chip special și la strângerea colecțiilor de arme vechi, strângerea de cărți rare și ornamentate, de stofe și rarități orientale și mai ales de medalii ce permitea să se bată cu Efigia Sa la orice împrejurare ca: inaugurări, târguri, expoziții etc. Colecția mea proprie de medalii românești, una din cele mai complecte existente, dovedește cum El a încurajat baterea a sute de medalii purtând chipul Său de neuitat „sever și mândru".

Severitatea permanentă a privirilor și a tonului Său erau cunoscute de toți. Nimeni nu se putea apropia de El fără vădită emoție și adânc impresionat. 'Ți era teamă parcă să'L privești

dacă nu erai bine pregătit în chestiunile de competența fiecăruia, ce El punea.

Memoria Regelui Carol I era prodigioasă. Cei cari 'I prezintau mai ales cifre erau ca niște copii în fața profesorului sever și atot stiutor. Odată comandase la Münich 24 minunate portrete proprii fotografice, foarte mari. Le dăruia la școli, la regimente, sau la prieteni. A distribuit într'un an 17 bucăți, după care, nu S'a mai ocupat de ele. Peste 5—6 ani întreabă pe bibliotecarul Bachelin câte portrete mai are. Acesta, care mai dăduse din ele, unele chiar colegilor, însă fără Inalta aprobare n'a știut să'I răspundă. Suveranul a răspuns în locul lui: „mai sunt 7 bucăți".

La jubileul de 25 ani de Domnie, se prezintă printre delegații și aceia a cântăreților bisericești. In fruntea acesteia era un vechiu dascăl dela Biserica Apostol din București. Cu vre-o 18 ani mai 'nainte, Regele cunoscuse pe acest om la sfințirea apelor minerale depe Cheiul Dâmboviței și'i spune: Eu te cunosc pe D-ta „Erai în Calea Văcărești la sfințirea apelor".

Partea artistică muzicală și a poeziei o lăsa în seama neuitatei Regine Elisabeta, Care aduna în jurul Său în grădina de iarnă și saloanele Palatului pe artiștii de seamă, asistând la exercițiile muzicale D-nele de onoare: Mavrogheni, Bengescu, Maria Poenaru, Baicoyanu, D-ra Cordelia Dumitrescu și altele. Mai asistau D-nii adjutanți regali cu D-nele, funcționari superiori ai Palatului etc. Aproape niciodată nu lipsea Maestrul Enescu, apoi Gh. și Dem. Dinicu, Fuchs, Dall'Orso și alții.

Majestatea Sa Regele venea foarte rar ca să guste asemenea serbări artistice.

Viața Suveranilor în Palatul din București era foarte sobră. Numai la Castelul Peleș primeau mai mult invitați la masă în grandioasa sală maură, construită de artiștii casei V. Gillar din Viena, sau în excursii la Poiana Reginei unde există stânca „Frantz Iosif", pe care s'a urcat și fostul Impărat al Austriei, când a vizitat Țara noastră. Acestuia Suveranul ne-a prezintat rând pe rând, după care ne-a decorat. Hrana Majestăților Lor era totdeauna simplă, afară de marile mese date în onoarea oaspeților de seamă, când șeful bucătar Balabene se întrecea în preparatele sale iscusite și savante.

Adjutanții Regali și D-nii Mareșali, dintre cari ne amintim pe cei mai importanți și cari au servit foarte îndelungați ani, pe: Generalii C. Barozzi, Matei Vlădescu, Priboyanu, Ion

Perticari, Colonelii Candiano-Popescu, Odobescu, G. Georgescu, Baranga, Magheru, Manu I., Paul Angelescu, Mavrocordat, etc., făceau legătura între Majestatea Sa și Diplomați, Ministere și Oameni politici, transmițând și aducând Suveranului tot ce interesa viața exterioară a Domnului Țărei.

Un singur om, mult credinciosul slujitor al Regelui, Louis Basset, primea și transmitea ordinele și gândurile personale ale Sale, privitoare la conducerea interioară a Palatelor, a averei și slujitorilor Regali. El era, repet, secretarul intim al Stăpânului și Administratorul neadormit al bunurilor Sale particulare. Nimic nu se făcea fără știrea lui. Toate dispozițiile particulare prin el se dedeau.

Tactul, priceperea și iscusința lui erau mult mai presus de nivelul obicinuit. In birouri, Stăpânul nu venea nici odată, El chema pe secretarul Său sus unde lucra stând pe o șea la frumosul Său birou lucrat cu Stöhr. Prin acest personagiu se cumpărau Moșiile ce au rămas la moartea Marelui Rege unicului Său Moștenitor, Loialului Rege Ferdinand. Asemenea casele, fabricele și averea mobiliară. La fiecare 2—3 zile era chemat de Suveran spre a lucra.

Moșiile cumpărate erau: Poenii lângă Iași (3.000 ha. pădure) și Broștenii în Suceava dela Balș, marele boer, care în Divanul ad-hoc s'a pronunțat astfel : Eu Alecu Balș, proprietar a 90.000 fălci mă declar împotriva Domniei străine și a împroprietăririi. Balș a fost nevoit a vinde marea sa proprietate Broșteni (40.000 ha.) din cauza unui împrumut de 50.000 Galbeni, contractat la Banca Neuschatz din Iași spre a acoperi pierderea la un contract pentru o mare furnitură de lemne de brad mai înainte de războiul Sârbo-Ruso-Româno-Turc. Balș, ca orice mare boer, după vânzarea moșiilor, când mergea la Broșteni nu înțelegea să dea mai puțin bacșiș servitorilor, câte un napoleon de aur, deși el trecuse — când fuma — dela pachetul galben de tutun (a 1 leu) la cel albastru (0,50).

Moșiile din Sinaia-Predeal, le-a cumpărat treptat (11.000 ha.) dela N. Kreţulescu, Ghica, Manuk bey, Succesorii Bibescu, etc. Aci s'a clădit Castelul Peleș, la care L. Basset a contribuit în largă măsură cu cunoștințele sale financiare, proporționând cheltuelile și luxul interior cu mijloacele. In 1889 a cumpărat moșia Zorleni lângă Bârlad (2700 ha.) dela Tremoullet, care o poseda dela urmașii familiei Catargi. Moșia Monastirea pe Dunăre a cumpărat-o mai târziu dela succesorii Ghermani. Marele

Rege a lăsat-o direct ca moștenire M. Sale Regelui Carol II. Pe toate aceste moșii au funcționat câte 25—40 de ani harnici administratori aleși mai ales printre elvețieni și români ca: Bolomey, Wütherich, R. Ltiarczek, F. Mack, Arist. Popovici, Fotino, Bruning, etc. Toți au lăsat în locurile ce le-au ocupat urme neperitoare. La Zorleni în vechiul Palat boieresc, Regele Carol I, după îndemnul lui Basset a înființat în 1897 un Orfelinat agricol, purtând numele *Ferdinand*, în amintirea boalei năprasnice prin care a trecut Urmașul Tronului în acel an.

Acest Institut, care a dat și dă elemente foarte bine pregătite pentru agricultură, a fost mulț ani condus de harnicul institutor și director Mihail Lupescu, elev din Broșteni al lui Ion Creangă și Nanu.

La București pe locul Păucescu, din fața Palatului Regal, s'a clădit Fondația Universitară *Carol I* prin architectul Gotterau. Pe terenurile dela Filantropia s'a ridicat Azilul *Regina Elisabeta* și Institutul Surorilor de caritate. Toate acestea au fost treptat, treptat, inspirate și înfăptuite de L. Basset, căruia Marele Rege prin testamentul Său i-a adus omagii neobișnuite de recunoștință pentru că, prin hărnicia și înțelepciunea lui, a putut aduna averea de care a dispus pentru atâtea opere de binefacere atât în viață cât și după moarte.

Legatele rămase în scop de binefacere sunt considerabile.

Fără L. Basset nu ar fi existat toți fabricanții: Schiel, Rhein, etc., cari și-au mutat instalațiile lor din Brașov, în urma declarării războiului vamal cu Austro-Ungaria, la Bușteni și Azuga, pe Moșiile Regale.

Prin inițiativa lui și marea sa prevedere pe terenul economic s'au ridicat fabricele mărețe de azi din Valea de Sus a Prahovei, cărora Înțeleptul Rege le-a pus la dispoziție terenuri, căderi de apă, bani etc. Pe Administratorul Casei Regale, am avut cinstea de a-l asista permanent timp de 25 de ani și apoi și sub Domnia Regelui Ferdinand întru îndeplinirea ordinelor Suveranului. M. S. Regele Carol I mă onora, în lipsa din Țară a lui L. Basset, chemându-mă deseori pentru a-mi transmite ordine și dispoziții. Ordinele Suveranului erau totdeauna date fără ezitare, clare și precise.

Temător de a nu cădea în vre-o greșeală, trimeteam Stăpânului situații lunare de venituri și cheltueli, rapoarte de fine de an dela moșii și fabrici, bine controlate, căci Suveranul le cerceta personal pe toate și Își amintea despre toate. Odată pe

an I se trimeteau condicele și piesele de cassă, pe care după o deținere de 2—3 luni le înapoia, nu fără semne deseori de întrebare puse între hârtii.

La Anul Nou, Curtenii primeau dela Stăpân daruri însemnate constând din obiecte de artă, mobile vase, ceasornice, bijuterii etc. Toți cari au servit mai mulți ani pe Regele Carol I posedă, ca și mine, numeroase obiecte ce El le trimetea.

De Anul Nou se dedeau regulat sub Domnia Regelui Carol I neuitatele baluri, la care erau poftite peste 2000 de persoane, începând cu Miniștrii Țărei și cei străini, împreună cu familiile lor, Inalta Magistratură, Ofițeri Superiori, și inferiori (ca dănțuitori) persoane de elită din societate și comerț, bănci și industrie.

Aceste baluri somptuoase inviorau foarte mult comerțul bucureștean, fiecare învitat și învitată căutând a-și face toaletă nouă. După bal se forma un impozant cortegiu în frunte cu Suveranii, cari se coborau pe largile trepte de marmoră dela Sala Tronului spre Sala de mâncare, unde se servea un supeu la care nu lipsea nici icrele, nici fazanii străini, nici șampaniile, nici vinuri exotice. Suveranii erau urmați în cortegiu de către Miniștrii și persoanele din Inalta Societate, câte 2, 2 : D-ne și D-ni. Cei mai de frunte erau așezați în seria I la masa Suveranului, după un plasament savant întocmit de Mareșalul Curții.

Ceilalți ședeau în picioare în mai multe serii.

La Crăciun (ajun) și Bobotează, venea Inaltul Mitropolit, înconjurat de clerul Sfintei Patriachii, împreună cu diaconii și corul Mitropoliei. Cel dintâi ședea la masă cu Suveranii, ceilalți luau masa (post de regulă) cu D-nii adjutanți și curtenii.

Obicinuit în toate zilele anului luau masa la Palat funcționarii mai importanți ai Casei Regale, în frunte cu Secretarul particular al Majestății Sale, cu D-nii Mareșal, Adjutant de serviciu și Ofițerii de ordonanță și de gardă. Convorbirile și discuțiunile ce se urmau la aceste mese erau pentru noi cei tineri adevărate ședințe de înțelepciune și patriotism.

La Crăciun curtenii erau poftiți la masă, servită la Palatul Cotroceni, unde fiecare avea prilejul să vadă pe Marele Rege Carol I descrețindu-și fruntea și jucându-se cu mare bucurie cu Strănepoții Săi copii Regești, cărora le aducea daruri neînchipuit de frumoase.

La botezul acestora Curtenii erau poftiți laolaltă cu D-nii

Miniștri, Corp Diplomatic, etc. La Castelul Peleș am avut neprețuitul prilej de a asista la prima *mare bucurie* a Suveranului, Care-Și vedea Dinastia asigurată în viitor, când a fost botezat de către Mitropolitul Ghenadie M. S. Regele Carol II.

Bunătatea Regală se întindea de Sfintele Sărbători ale Crăciunului și în afară de Palat, în Capitală, cum și în toată Țara.

Preoții, cei mai bătrâni ai Bucureștiului, își vor reaminti de sigur de listele și invitațiile ce li se trimeteau de a recomanda Palatului pe cei mai nevoiași locuitori din enoriile lor, pentru a li se trimite la domiciliu haine pentru copii și bătrâni, bani și lemne. Cu 10—15 zile înainte de Crăciun se formau în dosul Palatului Regal adevărați munți de lemne aduse dela Moșiile Regale, care până la Anul Nou se distribuiau.

Nu fără emoție îmi remintesc și despre servitorii mai mari în rang, intimi și personali ai Marelui Rege Carol I. Pe unii din ei îi adusese chiar cu Sine dela Sigmaringen. Figurile lui Seelos, Geiger, Fischer, Nae Dumitrescu, Lupin, Ghemendt, etc., nu se pot uita. Marele Rege nu se putea dispensa de serviciile lor. Când la 80 de ani trecuți, despre Seelos care servea la toate mesele cu greutate, Stăpânul zicea celor ce'L îndemnau să-l dispenseze, calm și convins: „Er kann noch dienen".

Fratele de lapte al Suveranului, Knechtel, trăia în apropierea Lui, ca șef al grădinilor Regale.

Din cei citați mai sus, trăesc pe lângă unii d-nii foști adjutanți, Arits. Popovici, fost adm inistrator la Broșteni,Gh. Kirileanu, fost bibliotecar, kamerdinerul Lupin, care și-a serbat de curând 50 ani de serviciu și alți servitori mai mici.

Sub Domnia Regelui Ferdinand s'a înființat o casă de pensiuni a personalului, Casă pe care Actualul Suveran în Inalta Sa bunătate o subvenționează în foarte largă măsură. [1]).

N. BUȚCULESCU
Pensionar al Casei Regale
Decanul Corpului de Contabili și
Experți-Contabili din România

[1]) Acest articol s'a publicat în extras și în Universul din 10 Mai 1933.

CONSILIUL SUPERIOR AL CORPULUI CONTABILILOR EXPERŢI ŞI AUTORIZAŢI

AL IX-lea CONGRES AL CORPULUI

28—30 MAI 1939, BRAŞOV

PROGRAMUL CONGRESULUI:

Duminică 28 Mai

6 dim. — Primirea în gară a Congresiştilor.

10 1/4 — Serviciul divin la Biserica din Cetate.

11 — Deschiderea Congresului în sala de festivităţi a Camerei de Comerţ.

Cuvânt de bună venire al d-lui **I. Pricu**, Preşedintele Secţiei Braşov.

Răspunsul d-lui **Decan N. Butculescu.**

11 1/2 — Cuvântări oficiale.

12 — Darea de Seamă a Consiliului Superior.

12 1/2 — Desemnarea Biroului.

Cuvântarea d-lui **prof. Cr. L. Trancu-Iaşi**, Preşedinte de onoare al Corpului.

13 1/2 — Masă comună.

* * *

16 — **Prof. Sp. Iacobescu.**

Societăţile anonime în noul cod de comerţ.

16 1/2 — **Prof. Sp. Iacobescu** şi **Dr. I. Mărculescu.**

Inventarierea avuţiilor publice.

17 — **Prof. I. Pricu.**

Luca Pacciolo şi teoria matematică a conturilor.

17 1/2-19 1/2 — Discuţiuni şi adoptarea moţiunilor la rapoartele prezentate.

21 — Banchetul Secţiei Braşov (ţinuta de zi).

Luni 29 Mai

9	**Aurel Precup.**
	Situația economică a Țării Bârsei și rolul comercialiștilor.
9 1/2	**Dr. P. Drăgănescu-Brateș.**
	Colegiul Economic.
10	**Gh. Huber.**
	Casa de Pensiune și Asistență a Corpului.
10 1/2	**Dr. V. M. Ioachim.**
	Contabilitatea în serviciul raționalizării întreprinderilor.
11—13	Discuțiuni și adoptarea moțiunilor la rapoartele prezentate.
13 1/2	Închiderea Congresului și fixarea locului viitorului Congres.
15 1/2	Plecarea la Poiana Brașov.
20	Masă comună la Poiana.

Marți 30 Mai

Excursiuni de studii și vizite:

1. **Sate model**: Țesătorii casnice; Grajduri comunale.

a) *Gospodărie rurală:* Hălchiu-Stupini: Școli, Stranduri, etc.

b) *Cu industrii adaptate:* Godlea: Fabrici mobile etc. Sere de flori; Hotel; Strand.

Prejmer: Fabr. de postav; Sere de zarzavaturi trufanda; Păstrăvării; Fabrica de brânzeturi.

Zârnești: Fabrică de hârtie; Organiz. pentru muncitori; Fabrică de celuloză.

2. **Industrii locale în legătură cu produsele regiunii**: Abatorul Municipal; Cooperativa de lăptărie; Fabrica Scherg — postav; Fabrică Hess — bonboane.
3. **Stațiuni de munte create de orașul Brașov**: Noua; Timișul de jos și de sus; Poiana Brașovului; Tâmpa pentru amatorii pietoni.
4. **Așezăminte de cult și cultură**: Biserica Sf. Nicolae; Liceul A. Șaguna; Asociația **Astra** desp. Brașov; Biserica Neagră; Sfatul.

O distincție

D-l Dr. GRIGORE L. TRANCU-IAȘI, Profesor emerit și Președinte de Onoare al Corpului Nostru de Contabili Autorizați și Experți Contabili, fost Ministru, a primit din partea cogilor noștri din POLONIA o distincție și o mărturie a sentimentelor lor de admirație pentru marele nostru înaintaș și în același timp o recunoaștere a superiorității legii noastre de organizare a Corpului de Contabili Autorizați și Experți Contabili, care ne bucură nespus pe toți și care se răsfrânge luminos asupra activității noastre a tuturor.

Dăm mai jos în traducere scrisoarea primită de Președintele nostru de Onoare și Diploma ce i-a fost decernată :

Asociația Contabililor din Polonia
Fondată în 1907
Sediul central : Varșovia

Varșovia. 20. IV. 1939.

D-lui Prof. Dr. Grigore L. Trancu-Iași
Fost Mlnistru
Președinte de onoare al Corpului de Contabili
Autorizați și Experți-Contabili din România
BUCUREȘTI

Domnule Ministru,

Avem onoare a vă remite Diploma de membru corespondent al Asociației Contabililor din Polonia.

Ne este foarte plăcut să putem sublinia că motivarea votului Adunării Generale a Asociației noastre din 22 Mai 1938 prin care vi se conferă acest titlu a fost concepută în cuprinsul următor :

Dr. Grigore L. Trancu-Iași
Fost Ministru al Regatului României,
aliatul nostru, Președinte al Curții Supreme a Experților Contabili și Contabili Autorizați din România, Membru al Grupului polono-român pentru studii juridice, mare amic al Poloniei, autor al unei frumoase monografii în limba română asupra lui Chopin și marelui mareșal, recentul nostru oaspe și apărător al cauzei contabililor pe terenul internațional.

D-L MINISTRU GRIGORE L. TRANCU-IAȘI, este autorul unei legi, care reglementează raporturile juridice ale profesiunei de Contabili din ROMANIA.

Această lege este unică în felul ei și cea mai bună între cele existente în lume.

Marea amiciție pe care D-l MINISTRU GRIGORE L. TRANCU-IAȘI o are pentru profesiunea noastră provine dintr'o adâncă înțelegere a rolului profesiunei noastre pentru orice economie națională, ceia ce Domnia-Sa a relevat în declarația publicată în numărul special al Revistei Asociației Contabililor din Polonia, tipărit cu ocazia celei de a 30-a aniversare a Asociației noastre, în care scrie:

„Reglementarea aspectului juridic al profesiunei de contabili din POLONIA, va fi un element prețios al progresului economic".

Secretar general,
(ss) . . . . . .

Președinte al Consiliului general,
(ss) . . . . . .

Asociația Contabililor din Polonia
Fondată în anul 1907
Sediul central: Varșovia

DIPLOMA DE ONOARE

In urma deliberării Adunării Generale a Asociației Contabililor din Polonia, care a avut loc la Varșovia în ziua de 22 Mai 1938, a fost conferită, calitatea de membru corespondent în străinătate.

D-LUI MINISTRU
PREȘEDINTE PROF. Dr. GRIGORE L. TRANCU-IAȘI
DIN BUCUREȘTI

Secretar general,
(ss) . . . . . .

Președinte al Consiliului general,
(ss) . . . . . .

Varșovia, 22 Mai 1938.

Contabilitatea Asociațiunilor în participație

Asociația în participație în noul Cod de Comerț nu mai apare în grupa Societăților comerciale, cu care de altfel nici Codul încă în vigoare nu le confundă, ci apare în Cartea II-a „Despre obligațiuni și contracte". Asociația în participație este definită în noul cod de Comerț astfel :

„Prin contractul de asociațiune în participație un comerciant sau o Societate comercială acordă o participare la beneficiile sau pierderile unui întreg comerț sau uneia sau mai multor operații comerciale, aceluia care aduce bunuri sau depune vre-o activitate în întreprindere" (art. 528).

Mai departe Codul de Comerț spune :

„Asociația în participație nu constitue o persoană juridică și nu are firmă socială".

„In asociația în participație numai titularul întreprinderii comerciale dobândește drepturi și se obligă în exercițiul comerțului (art. 528)".

„Participanții nu au nici un drept de proprietate asupra lucrurilor, chiar dacă au fost procurate de ei (art. 530).

„Participantul are dreptul să pretindă darea socotelilor la sfârșitul asociației sau la încheierea fiecărui exercițiu anual.... (art. 531).

Din aceste dispoziții rezultă că :

Asociația nu are un patrimoniu propriu [1]), nu contractează drepturi și obligațiuni, nu constitue o persoană juridică distinctă de a asociaților, cari față de terți lucrează în numele lor personal.

Contabilitatea trebuie să țină seamă de acest caracter special al asociației în participație.

In primul rând, nu poate fi vorba de înregistrarea patrimoniului asociației sub formă de obligațiune de aport ale asociaților și de capital social, așa cum este cazul pentru societățile comerciale, cari sunt persoane juridice.

---

1) Spiridon Iacobescu, Curs de contabilitate generală vol. I pagina 290.

Se înregistrează însă atât în contabilitate titularului cât și în contabilitatea participantului, dacă este comerciant partea cu care participantul a venit în asociație, respectiv pe care a vărsat-o titularului.

Acesta va face articolul :

— *Cassa-la* *A. Ct. Participație* —

iar A. (participantul) va înregistra :

— *Participație cu A. la* *Cassa* —

Se poate înregistra sub forma articolelor de evidență chiar numai obligația de a veni în asociație cu un anumit capital — obligație pe care participantul trebuie să o îndeplinească.

Pentru titularul participației, obligația participantului constituie o creanță ,dacă s'a făcut operațiunile, pentru care s'a încheiat contractul de asociație.

In caz de faliment al titularului, participantul care și-a îndeplinit obligația de depunere a mizei — după ce se socotește rezultatul favorabil sau nefavorabil al asociației, — vine la masa falimentului ca ori ce creditor.

Pentru înregistrarea operațiunilor asociației în participație, literatura contabilă — în special cea franceză — cunoaște trei metode :

1) metoda contului general sau social denumită și metoda partajului final

2) metoda partajului imediat și

3) metoda mixtă sau metoda contului unic.

Aceste metode sunt pe larg descrise și în manualele didactice românești. [1]).

Dintre aceste trei metode, prima este aceia care se recomandă de technica contabilă și care în practică este mai mult aplicată. [2]).

Toate aceste metode se referă în general la acele participații denumite : a metà, a terzà etc. după cum sunt 2 sau 3 participanți.

In practică azi se fac contracte de asociație cu cote de participare care nu sunt neapărat în legătură cu numărul participanților, ci cu aportul fiecăruia, fie de capital, fie de muncă.

---

[1]) A se vedea : Curs de Contabilitate predat la Academia Comercială de Prof. Gh. Alesseanu.

[2]) L. Retail : Les Soc. Commerciales 1933.

De aceea în locul conturilor Cont a metà cu A, Cont a terzà cu A și B etc. se întrebuințează acum în practica contul „Participație cu A sau „Mărfuri în Participație".

Dacă examinăm aceste trei metode din punct de vedere economic și juridic, găsim că nici una nu corespunde principiilor de contabilitate bazate pe technica patrimonială.

Prima metodă a contului general de participație face să apară la fiecare membru al asociației toate operațiunile, deși acestea se fac de drept și de fapt numai de titular respectiv de gerantul asociației în numele lui personal.

Bunurile procurate de acesta intră în patrimoniul său, participantul neayând alt drept decât să pretindă partea de beneficiu ce i se cuvine și la lichidare partea din capital ce a depus-o micșorată eventual cu pierderile suferite de asociație.

In caz de faliment, participantul nu poate pretinde, ca la contractul de consemnație, separarea bunurilor ca aparținând asociației nici nu are o creanță contra titularului, decât pentru miza depusă corectată cu rezultatele de până atunci și aceasta ca ori ce creditor.

Deci înregistrarea în patrimoniul său a bunurilor cumpărate de titular în participație și creditarea contului titularului cu contravaloarea acestor bunuri nu are aci un fundament juridic, participantul necontractând nici-o obligație față de titular ori față de terți în afară de miza sa socială.

A 2-a metodă a partajului imediat este tot atât lipsită de fundament juridic, căci titularul contului care a făcut o operațiune în numele său va trece în registre bunurile intrate numai pentru cota parte a sa, pe când în realitate a intrat în patrimoniul său întreaga valoare a bunurilor cumpărte în participație ; participantul trece în registre drept cota sa din participație, bunuri cari n'au intrat nici în patrimoniul nici în posesiunea sa.

In fine metoda contului unic se servește de partida simplă pentru a înregistra operații care nu influențează patrimoniul titularului contravenind prin aceasta principiului egalității între conturi deibtoare și creditoare pe care se bazează contabilitatea științifică.

Această metodă puțin recomandată și mai puțin aplicată

are un merit s. a. că înregistrează în conturi patrimoniale operațiile făcute de fiecare asociat, și în acelaș timp prin debitări și creditări complectează contul participației cu operațiile făcute de fiecare asociat, așa încât contul participație la fiecare va reprezenta totalul operațiunilor împărțite în două : o coloană cu operații proprii și o altă coloană cu operații făcute de celalt asociat, numai că aceste operații nu se înregistrează după regulele partidei duble.

Inspirându-ne dela această metodă, se poate concepe o a patra metodă de înregistrare care credem că satisface mai bine și conceptul juridic și cel economic, ce trebuie să stea la baza contabilității.

Și anume :

Fiecare înregistrează operațiile făcute de el în numele său cu mențiunea „Participație" dacă este vorba de anumite operații (mărfuri în participație, cereale în participație etc.) lucrând cu partenerul în cont curent, însă numai pentru mișcări reale.

In acelaș timp, se va ține de fiecare asociat două conturi de evidență în cari se vor înregistra fără nici o separație toate operațiile privind participația făcute de asociați.

Aceste conturi ar putea fi intitulate :

Evidența participației cu B și Diverși Cont Participație

Primul cont ar reprezenta toate bunurile cari fac obiectul participației cu mișcarea lor prin cumpărare, manipulare, vânzări etc. iar al doilea cont ar reprezenta pe asociați cu mijloacele materiale ce le-a întrebuințat fiecare.

Contul „Evidența Participației cu B" va funcționa ca un cont de mărfuri — dar numai pentru evidență. La sfârșitul operației — dacă totul este lichidat — se va arăta rezultatul general al participației pentru evidență — care va trebui să corespundă cu rezultatele parțiale din conturile patrimoniale de participație din contabilitatea fiecărui asociat.

Operațiunile între asociați se fac prin debitări și creditări în cont, ca și când ar fi vorba de un terțiu.

Dr. V. M. IOACHIM

Susțineți Revista voastră prin plata promptă a abonamentului.

Legiferarea cartelului și sindicatul în România

Revenind la starea de azi a industriei române, am făcut antiteză economică. După ce am arătat cum a înțeles Statul să încurajeze industria petroleului prin sindicalizarea în Societatea Distribuția, am învederat cum această industrie este nemulțumită de o alta puternică, metalurgică, care poate să aibă la bază o înțelegere, întrucât nu scoboară, cu nici o obiecțiune prețurile sale.

S'au făcut încercări și toate nu erau decât proecte de lege, uitate în cartoanele Parlamentului, în diferite timpuri, de diferiți legislatori, cu care se amenință industriile, când devin supărătoare, de către diferite guverne. Cea mai veche legiferare în acest sens este proectul Djuvara. (1906). Nu mi-a căzut în mână acest proect, dar știu că intenționa să pedepsească cartelurile și trusturile, care deveniseră supărătoare.

Mai toate celelalte proecte au aceleași mențiuni legale și pentru a nu întrebuința mult spațiu cu denumirile autorilor, prefer să dau anul arătând numai la început cui aparține proectul pe ani :

Proectul de lege al d-lui Manoilescu din 1931.
Proectul de lege al d-lui Vasilescu Carpen din 1932.
Proectul de lege al d-lui Lugojanu din 1932.
Proectul de lege al d-lui Dr. Leon din 1935.
Decret-lege pentru reglementarea și controlul cartelurilor din M. O. Nr. 106 bis 1937, a d-lui Valeriu Pop.

ÎNȚELEGERI :

IN 1931 se înțelegea că acordurile Sindicatelor trebuiau făcute în scris. LA 1932 d-l Vasilescu Carpen : „Înțelegeri pri-„vitoare la quantumul producției la vânzare la prețul mărfu-„rilor și orice obligații în natură spre a reglementa concurența „sau influența prețurilor..." LA 1932 d-l Lugojanu : „Un con-„tract scris asupra deciziilor colective de orice formă și de „orice natură, intervenite între întreprinderile comerciale, in-„dustriale, miniere cu scopul de a stabili sub orice formă și

„orice titlu norme privitoare la producție, vânzarea, prețul „mărfurilor și orice alte obligații, cari ar reglementa total sau „parțial activitatea comercială". Intreprinderile când ajung la 66% cartelare, pot dicta prețul.

IN 1935 : „prin carteluri se înțelege acordurile înțelege- „rile, asociațiile și deciziile de orice fel intervenite între în- „treprinderile industriale, miniere sau comerciale cu scopul de „a stabili norme privitoare la producție, desfacerea mărfurilor „sau orice obligații care ar reglementa parțial sau în total, ac- „tivitatea comercială și industrială". Deasemenea se socotesc și întreprinderile cu o situație preponderantă, care pot dicta prețurile și vor fi fixate prin decizie ministerială.

In legea din 1937 : „Convențiile de orice fel sau înțele- „gerile de orice natură, intervenite între întreprinderile indu- „striale, miniere sau comeciale, firme individuale sau societăți „comerciale, cu scopul de-a stabili, subt orice formă și subt „orice titlu, norme privitoare la producție, vânzare, prețul „mărfurilor, sau orice alte obligațiuni de natură a reglementa „total sau parțial, activitatea comercială sau industrială, atât „subt raportul achiziționării materiilor prime al producției, cât „și acel al desfacerii, sunt supuse normelor de față.

„Toate convențiile și înțelegerile arătate mai sus sunt de- „numite convențiuni de cartel".

Definițiile din 1935 și 1937 sunt aproape identice, numai că cea din urmă pare mai desfăcută, spunând mai departe: „sunt „supuse prevederilor decretului de față... întreprinderi indu- „striale care în ramura industrială respectivă, au o situație „preponderanță, de așa natură că pot determina singure pre- „țurile de vânzare, fără concursul altora".

După câte se vede fiecare autor a înțeles să definească natura convențiilor verbale sau scrise între întreprinderi în scopul de a reglementa concurența dintre ele.

CONSTITUIRE :

IN 1931, constituirea avea loc și în 20 de zile o referau Ministerului, care putea să dea aprobarea sa. Ministerul era dator să rezolve în alte 20 de zile înregistrarea cartelului sau să respingă. Dacă Ministerul neglija să răspundă, aceasta egala cu o aprobare tacită. Se putea refuza când atingea interesele

țării sau ale naționalilor sau interesul public al consumatorilor.

IN 1932 d-l Vasilescu Carpen : „Pentru ca să fie legal con-„stituită se cere să fie înscrisă și să aibă cunoștință Ministerul „în 15 zile dela înființarea lor". Acordurile deja existente se vor anunța în 30 de zile dela publicația în Monitorul Oficial. D-l LUGOJANU în același an :

„Să fie transcrisă în registrul special al cartelelor dela „Ministerul de Industrie pe baza cererei în 15 zile făcută de „reprezentanții lor legali, care trebuie să depună 20.000 lei „pentru constituire la Administrația Financiară". Vor mai arăta la constituire : întreprinderea, sediul, scopul lor, durata, etc.

IN 1935 : să ceară Ministerului Industriei și Comerțului cu o cerere anexându-se : 1. Actul de constituire, 2. Componența cartelelor, 3. Sediul cartelelor și al componenților, 4. Numele reprezentanților legali, indicându-se dacă mandatul lor este valabil, 5. Scopul precis al cartelului, 6. Avantajele pentru economia națională, 7. Prețul maximal de vânzare pentru toate articolele, 8. Durata, 9. Fixări de cote de regimuri, etc.

Ministerul le cercetează, ca să nu dăuneze intereselor consumatorilor, în 30 de zile dela primirea cererei.

Decretul-lege 1937 : „nici un cartel nu poate lua ființă „decât printr'un act scris. Punerea în executare se va face nu-„mai după ce textul convenției de cartel a fost comunicat Mi-„nisterului Industriei și Comerțului și transcris înrezumat „într'un registru special numit registrul cartelurilor", ținut de minister.

Orice convenție de cartel va cuprinde obligator, următoarele : „1. Denumirea și sediul cartelului. 2. Intreprinderile cari „aderă la cartel. 3. Sediul acestor întreprinderi, cu arătarea „numărului membrilor ce compun firmele participante, sau „dacă sunt societăți anonime, numele membrilor consiliului de „administrație. 4. Scopul cartelului. 5. Durata cartelului. 6. Re-„prezentanții legali ai cartelului, cu arătarea numelui, profe-„siunii, domicilul și a naționalității".

Prin urmare, toate legile urmăresc același scop ca să aprobe mai curând sau mai târziu înțelegerile, care nu dăunează consumatorului și economiei naționale.

FUNCȚIONAREA :

LA 1931 se lasă libertatea de convenire între cartelați, prevăzând numai controlul Ministrului, care poate anunța membrilor acordului un termen pentru corectarea greșelilor. In cazul în care ele nu s'ar conforma, Ministrul poate retrage aprobarea prin decizie ministerială publicată în Monitorul Oficial la data apariției acestei publicații.

IN 1932 d-l Vasilescu Carpen spune că până la 31 Mai trebuiește comunicat Ministerului de Industrie o dare de seamă cu următoarele mențiuni : a) Cantitatea vândută și prețurile obținute ; b) Variația consumului statului și particularilor, comparând cu trecutul ; c) Comparația prețurilor cu cele similare străine ; d) Variația prețurilor Statului ; e) Raționalizarea în producție obținută prin funcționarea acordului . f) Realizările privitoare la standardizarea produselor ; g) Raționalizarea distribuției produselor și mijloacelor de propagandă.

Prin urmare, această lege a luat ca un mijloc de comparație produsele similare streine cu dreptul Ministerului de a interveni la reducerea prețurilor. Dacă întreprinzătorii principali cartelați alcătuiesc 5% dintr'o ramură de producție, atunci trebuiesc să aibe prețuri maximale, care se vor stabili adăugându-se la prețul de cost o majorație de 20%. Dacă întreprinzătorii ajung la 60% sunt considerați ca un monopol.

IN 1932, d-l Lugojanu este mai pretențios până în a crea un organ special de conducere, care se cheamă Consiliul Superior al Cartelelor și a căror funcțiune am vedea-o cu ochi buni, dacă n'ar fi alcătuită de atât de multe persoane, 17 la număr și anume : Ministrul, Președintele, apoi membrii : 5 industriași, 3 comercianți, 2 jurisconsulți, un delegat al Ministerului de Finanțe, altul al Ministerului de Agricultură, altul al Ministerului Muncii, unul Centralei Cooperativelor, Un director al Industriei și Comerțului, doi delegați ai Camerei Agricole. Alegerea se face de Ministrul Industriei dintr'o listă de 15 industriași și 9 comercianți propuși de Uniunea Camerelor de Comerț și Industrie. Pentru Jurisconsult se cere la Uniunea Avocaților. Acest vast consiliu devine o imposibilitate de lucru, după noi, și de aceea chiar legea a crea un birou pentru un funcționar, care va fi secretarul consiliului superior. Ministerul Industriei trebuie să supravegheze prin con-

siliul cartelurilor : 1. Activitatea cartelurilor direct sau prin organele cartelului, cercetând registrele şi actele pentru a afla adevărul. 2. Să vadă la unul sau la toţi cartelaţii preţul de vânzare. 3. Să intervină prin consiliul superior al cartelului, spre a schimba organizarea producţiei fixând preţul de vânzare. 4. Să ia sancţiuni pentru călcarea dispoziţiilor.

IN 1935 se va cere de Ministerul de Industrie documentele şi registrele. Inainte de închiderea bilanţului până la 30 Aprilie cel mai târziu se va raporta : 1. Variaţia preţurilor de producţie şi vânzarea engros şi detaliu a articolelor. 2. Cantitatea produselor obţinute de fiecare întreprindere. 3. Progresele realizate în raţionalizarea producţiei şi desfacerii. Ministerul de Industrie şi Comerţ examinează cererile, decide modificările, controlează preţul de vânzare, intervine pe lângă cartel în organizarea producţiei fixând preţul, supraveghează întreaga activitate şi aplică sancţiuni cu dreptul de cercetare a registrelor şi actelor.

In 1937, consiliul superior al cartelurilor este tot aşa de numeros şi variat caşi cel din 1932 :

3 specialişti în ramuri de producţie, din care unul delegat de Uniunea generală a industriaşilor din România. Un jurisconsult. Un delegat al Ministerului Finanţelor. Un comersant şi un industriaş dela Uniunea Camerei de Comerţ. Delegatul Camerei de agricultură. Directorii specialişti, unul de comerţ din Ministerul Comerţului şi altul al Agriculturii, membrii de drept. Durata consiliului cartelurilor este pe 4 ani. Se cere discreţie desăvârşită a membrilor cartelului.

Cartelurile ţin la dispoziţia Ministerului de Industrie registrele şi actele necesare pentru verificarea preţurilor şi informaţie, cu garantarea secretului din partea funcţionarilor.

Preţurile de vânzare sau majorările de preţ ale cartelurilor se vestesc Ministerului Industriei şi Comerţului.

Deasemenea se cere până la 30 Iunie din fiecare an : progresele procesului industrial şi comercial, variaţia preţurilor la materia primă, consumul intern, exportul făcut cu articole produse şi informaţiile ce le va cere Ministerul Industriei şi Comerţului.

SANCŢIUNI :

In 1931, era retragerea aprobării cartelurilor.

In 1932, la refuzarea, Ministerul avea voie pe baza inchee-

rei consiliului de administraţie : a) să ridice în patrte sau în total avantajele legii, b) să excludă din licitaţiile Statului. *Deci această lege a d-lui Vasilescu Carpen urmăreşte mai mult controlul coaliţiei şi raţionalizarea. Ea nu are un organ special de control, fiindcă este însuşi Ministerul Industriei cu biurourile sale.*

In 1932 d. Lugojanu nu permite restrângerea producţiei sau desfacerei industriale, când nu e timpul prin consiliul superior al cartelurilor, priveghează la îndeplinirea normelor de constituire a cartelurilor şi asupra necartelaţilor, putându-i obliga pe toţi la preţuri maximale.

Sancţiunile se dau cu avizul Consiliului Superior de către Ministru, care poate ordona amende 500.000 lei, până la 2 luni închisoare, iar când e rea credinţă, 3 ani de zile de închisoare. Deasemenea se poate retrage avantagiile legilor de incurajare. Amenzile sunt solidare sau numai celui care a călcat, cu dreptul de recurs la Inalta Curte de Apel Bucureşti.

In 1935 şi 1937 se pot maximaliza preţurile la vânzare, retrăgându-se avantagiile legilor, excluzând dela furnituri publice, amendă, suspendări temporare, dizolvare de carteluri, închidere temporară a fabricaţiei de către Ministru sau prin jurnalul consiliului de miniştrii.

In cazul de rea credinţă dovedită, reprezentanţii legali ai cartelurilor pot fi supuşi Tribunalului corecţional.

După câte vedem, avem aceleaşi sancţiuni mai mult represive în toate proectele de lege. S'ar putea spune că diferă mai mult stilul decât conţinutul. Dealtfel, poate că e necesar ca o legislaţie nouă să nu difere prea mult faţă de alta mai veche, dar după cât întrevăd eu, nu s'a urmărit încurajarea şi controarea cartelurilor sinidicatelor care dacă este făcută în deplină cunoştinţă de cauză, poate să aducă la o treaptă superioară industrială.

Să nu ne mire că analizând însăşi întreprinderea şi preţul care ne isbeşte pe toţi, putem să ajungem şi la alte concluzii. In 1935, când am ţinut conferinţa, se înfiinţase un biurou al preţurilor la Ministerul de Industrie şi Comerţ dela care speram mult, dar care se pare că a devenit un biurou de înregistrare al preţurilor, fără nici o directivă în viitor. Nici Institutul de conjectură, pe care-l aveam noi, nu ne poate informa de măsurile care am fi putut să le luăm, studiind realitatea întreprinderilor noastre. Şi este atâta nevoie de a cunoaşte

statistic întreprinderile, așa cum dealtfel au prevăzut-o în toate cele patru proecte de lege, pe care le-am studiat. Pentru a le obține, toate proectele de lege susțineau pedepsirea în mod exemplar a organelor Ministerului, care ar divulga vre-un secret profesional, fie privitor la întreprindere, fie privitor la cartel. Nu e de mirare că și în cazul în care s'ar poseda date lămuritoare, personalul să refuze a le pune la dispoziție din cauza responsabilității.

Institutul de Cercetări Științifice. Știința economică la noi, nu poate fi călăuzită după realitate. Adeseori unele probleme economice se studiază cu date statistice împrumutate, întrucât nu convine, să spună de unde le-a luat și pe cine privește.

Desigur că nu s'au prevăzut măcar posibilitatea de a întrebuința date statistice de oricine are nevoie, arătând faptul, fără să spună dela cine emană.

In Germania există așa numitul Institut de Cercetări Științifice, unde sunt angajați peste 1000 de lucrători științifici în toate ramurile și șeful fiecărei ramuri este Profesorul respectiv dela Universitate.

Spuneam că trebuiesc revizuite cu ocaziunea aceasta și alte laturi ale întreprinderei, care sunt astăzi în umbră : *conducătorii* a căror salarii nu pot fi controlate din cauza secretului profesional, în țară și al complexului economic pentru cei care au legături în străinătate. Intreprinderea, chiar după cele patru proecte de lege nu este apărată astăzi impotriva conducătorilor săi.

Intreprinderile, *care lucrează cu străinătatea,* așa cum sunt organizate astăzi au multe posibilități de a induce în eroare pe cel mai expert contabil, care cercetează registrele. De aceea găsesc necesar Institutul de Cercetări Științifice atașat la Ministerul Economiei Naționale, căci nu toate vor fi uzând de aceste posibilități și s'ar putea stabili calea apropiată de adevăr.

Cea mai obișnuită formă de cartel în România este cea *„adhoc", adică verbală.* In momentul când se ivește o licitație mare toți participanții sunt prezenți, iar dacă nu sunt la un loc se învoiesc mai dinainte cine să ia furnitura asupa sa, bineînțeles pe un preț mai mare, pentru ca cei care nu iau parte, să fie răsplătiți printr'o binevoitoare retragere dela licitație. De obiceiu marile firme, care se bucură și de încredere, dacă înlătură pe cei mijlocii ,atunci firmele mici sunt pur și simplu

terorizate. Ele n'au dreptul nici la cea mai mică cotă de fabricație. Se înțelege că'n felul acesta nu mai există libera concurență, nici măcar în limita puterii de producție a fiecăruia.

Intreaga viață economică este turburată pentru că prețurile se scumpesc în măsura intervenții mijlocitorilor. In cazul acesta s'ar putea spune că între prețul de cost și între prețul de vânzare se interpun mulți intermediari și deci marfa nu poate să circule decât cât mai scumpă.

Institutul de Cercetări științifice ar fi avut în cadrul acesta menirea ca să determine unde sunt intermediari fără funcție productivă și să fie înlăturați.

Cred că e mult mai bine ca să se încurajeze cartelurile și Sindicatele, dar să se controleze efectiv așa cum au făcut germanii, decât să lăsăm să fiinteze pe sub ascuns din care cauză opinia publică prin instinct e îngrozită la auzirea numelui de cartel sau sindicat și nu admite sub nici o formă înțelegerea industrială sau comercială.

Dr. ALEX. TĂNĂSESCU
Profesor

E. WOLFF S. A. R.

BUCUREȘTI

Administrația și Fabrica	Birou Technic	Birou de vânzare
Str. Dr. Istrate Nr. 7	Str. Bălăceanu Nr. 3	Str. Bălăceanu Nr. 3
Telef. 5-19-66	Telef. 3-34-20	Telef. 3-34-20
Cazane de aburi de orice tip	**Incălziri centrale**	**Macarale și troliuri**
Construcțiuni de fier	**Uzine mari de aburi**	**Pompe-Ventilatoare**
Poduri rulante	**în conlucrare cu :**	**Mașini-Unelte**
Reparațiuni de mașini	**Borsig Berlin și Vereinigte**	**Armaturi pentru cazane**
Rezervoare	**Economiser-Werke**	**Și toate articolele technice**
	Electrocare	
	Bleichert	**Mașini «Krupp»**

Contabilitate casnică

Ori ce om care-și câștigă existența prin exercitarea unei meserii sau profesiuni sau numai ca salariat, și are întemeiat un cămin, o gospodărie, trebuie să aibă de administrat și un patrimoniu. Acest patrimoniu poate să fie cu atât mai însemnat cu cât stăpânul lui este mai vrednic și mai dornic de progres. Ca și în patrimoniul unei întreprinderi comerciale și în patrimoniul unui particular, fie el medic, avocat sau alt profesionist, ori numai simplu funcționar, se întâmplă schimbări demne de a fi urmărite printr'o contabilitate care să poată arăta celui interesat schimbările întâmplate în averea casei lui și mai ales modul cum au fost folosite roadele muncii lui, dacă au fost întrebuințate numai pentru satisfacerea strictelor nevoi de trai, sau dacă au rămas surplusuri, ce s'au făcut cu ele ? O trecere în revistă a modului cum ne întrebuințăm veniturile nu poate de cât să ne folosească, învățându-ne cu mai multă ordine în chiverniseala muncii noastre .Astă-zi viața este grea, banul se câștigă cu multă muncă iar cele necesare vieții se scumpesc din zi în zi. Se cuvine deci să dăm mai multă atenție modului cum ne întrebuințăm veniturile pentru a putea satisface cât mai mult și mai bine multiplele cerințe ale vieții moderne. Că este nevoie de o ordine și un control al modului cum se chetuiesc banii se dovedește din exclamațiile pe care le auzim dese ori de la cei din jurul nostru ; de pildă : „este îngrozitor cum se cheltuesc banii ; uite am avut dimineața o mie de lei și acum nu mai am nici un ban și nu știu ce am făcut cu ei".

De mai mulți ani îmi țin **contabilitatea personală** și găsesc că este de mare folos pentru bunul mers al unei gospodării să poți ști în amănunt cum ți-ai întrebuințat banii. Colegii și unii din ei chiar contabili ca și mine mă ironizează când mă văd însemnând în carnetul-strață ce-l port cu mine, sumele ce le încasez sau le plătesc. Alții însă mă aprobă și le pare rău că nu s'au deprins și ei să aibă o ordine, un control în întrebuințarea mijloacelor bănești de cari dispun, sau nu știu cum să procedeze.

Pentru un bun control desigur că e necesar aplicarea sis-

temului partidei duble, numai el putându-ne înfățișa ca într'o oglindă întreagă a situației a patrimoniului nostru casnic și balanța veniturilor și cheltuelilor.

Metoda cea mai practică este acea a jurnalului-carte mare. Pentru cine ar voi să încerce ținerea contabilității gospodăriei sale arăt mai jos modul cum o aplic eu, și care cred că se poate aplica la ori ce gospodărie cât de mică sau cât de mare și de cuprinsă ar fi.

In afară de carnețelul-strață de care am vorbit mai sus și care îl port la mine totdeauna, mai folosesc ca registre un jurnal carte-mare și un subdivizionar.

In carnețel însemn pe două coloane plățile și încasările zilnice. La finele fiecărei luni fac înregistrările în jurnalul carte mare, făcând în prealabil pe foi separate repartiția pe conturi, întâi a sumelor încasate și apoi a sumelor plătite, care va da loc la facerea a două articole de cassă. Dacă am și alte operațiuni arătând schimbări patrimoniale fără intervenția numerarului, fac înregistrările necesare după facerea articolelor de cassă și pe baza pieselor justificative pe cari le posed, după caz.

Jurnalul-carte mare este întocmit în așa fel ca să fie cât mai redus ca mărime. Este un registru de 24 cm. lățime și 32 cm. înălțime. Foile numerotate ca la cartea mare. Pe partea din stânga este jurnalul cu următoarele coloane : pagina subdiviziuni, corpul articolului, sume de detaliu, sume debitoare, sume creditoare. Pe partea din dreapta, cartea mare având numai șase conturi, dar cari sunt deajuns pentru a colecta tot felul de operațiuni. Aceste conturi sunt : 1) cassa, 2) investiții, 3) persoane, 4) tranzitorii, 5) rezultate, 6) fond (capital).

Pe lângă acest registru, pentru a putea urmări operațiunile în amănunt, mă mai servesc de un registru subdivizionar unde cele mai multe din conturile de mai sus au deschise subconturi. Acest registru este adevărata carte mare coprinzând absolut toate conturile de cari am nevoie pentru a evidenția ori ce fel de operațiuni. El este împărțit în patru părți, corespunzând fiecare la conturile din jurnalul-carte mare susceptibil de avea subdviziuni și anume : *Investiții, Persoane, Tranzitorii și Rezultate.*

Pe prima foaie se găsește un repertor general cu indicarea paginelor de unde începe partea rezervată pentru subdiviziunile

fiecărui cont, iar pe pagina de la începutul acestor părți, un repertor cu arătarea fiecărei subdiviziuni și a paginei unde se găsește. In rezumat el ține locul la patru registre deosebite.

Sudiviziunile de la cele patru conturi amintite mai sus pot fi următoarele :

1) Investiții :

a) imobile
b) mobilier
3) valori mobiliare
4) obiecte casnice
5) „ de artă
6) biblioteca, și altele.

2) Persoane

Aici putem să avem subdiviziuni arătând numele tuturor persoanelor cari ne sunt debitoare sau creditoare.

3) Tranzitorii.

Aici vom avea subdiviziuni prin cari vom putea urmări ori ce sume cari în momentul când au fost debursate, nu au putut să fie încadrate în nici unul din conturile ce le avem deschise în jurnalul carte mare. De ex. cheltuelile făcute cu exploatarea unei vii nu pot fi trecute nici la investiții și nici la rezultate. Se va deschide deci o subdiviziune la contul Tranzitorii, cu titlul „Exploatarea viei", în care se va urmări sumele debursate cu exploatarea și sumele încasate din produse, diferențele urmând să fie trecute la finele anului la contul rezultate.

Sau se începe o construcție a unui imobil în regie. Toate sumele debursate nu se vor putea trece la contul investiții de cât atunci când se va termina construcția definitiv. Până atunci ținem evidența la contul Tranzitorii, subdiviziunea „Construcția imobilului din str. X".

4) Rezultate.

Aici vom avea două grupe de subdiviziuni : una pentru a putea urmări veniturile și alta pentru cheltueli și pierderi diverse.

Pentu prima grupă putem avea ca subdiviziuni :

a) salarii (sau onorarii)
b) chirii
c) expertize
d) venituri diverse, etc.

Pentru a doua grupă :

a) alimentație
b) îmbrăcăminte
c) chirii
d) luminat încălzit
e) impozite
f) distracții
g) îngrijirea sănătății
h) educația copiilor, și altele.

Numărul acestor **subidiviziuni depinde** de cât de amănunțit voim să urmărim întrebuințarea veniturilor noastre.

La finele anului se poate încheia un bilanț soldând contul de rezultate la contul de fond. Examinarea unui asemenea bilanț cu anexele lui constituite din situațiuni de la fie care grupă de subdiviziuni este din cele ma interesante pentru cel ce a ținut contabilitatea având un control amănunțit a felului cum și-a întrebuințat veniturile și cum și-a investit excedentul.

Ținerea contabilității casnice este cât se poate de folositoare pentru bunul mers al unei gospodării și ar fi de dorit ca fiecare bun gospodar chiar fără a fi contabil să poată să-și țină contabilitatea. Pentru aceasta n'ar fi rău ca în tot felul de școli secundare să se predea noțiuni de contabilitate pentru ca fiecare gospodar să-și poată ținea cât se poate mai bine socotelile.

AUR. ALEXANDRESCU
Profesor

Este o datorie de onoare a fiecărui membru al Corpului să fie abonat la Revista de Comerț și Contabilitate și este o mândrie să fie la curent cu plata abonamentului.

Rugăm a ne anunța imediat printr'o carte poștală schimbările de adresă.

Inventarul
avuțiilor publice din cuprinsul României întregite

In teritoriul liberat dela Ungaria administrațiile publice după Unire au continuat să țină inventarul de averea Statului conform legii contabilității publice maghiare și regulamentului de aplicare, până la 1 Dec. 1920 când legea vechiului Regat s'a estins și asupra provinciilor alipite.

Legea vechiului Regat ,art. 140 spunea că, la finele fiecăruia an toate administrațiile publice vor forma câte un inventar de averea mobilă a Statului, un exemplar se va depune în ordine ministerelor sau administrațiilor respective. Vechea lege a contabilității publice nu cuprindea vre-o dispoziție privitoare la averea imobilă ; numai în Ardeal și Banat Statul Român a preluat după cărțile funduare aproape 20.000 terenuri, cu întindere de 1.200.000 jugăre cad.

După 1 Dec. 1920 chestiunea inventarului patrimoniului public a rămas în studiu până la 1 Iulie 1929 când a luat ființă legea contabilității publice de azi, prin care s'a dispus întocmirea inventarului general. Fiind în acel an însărcinat cu lucrările pregătitoare, în acest scop în primul rând, am întocmit un proect de regulament pentru inventarierea averii Statului cu 16 formulare, care a fost desbătut de o comisiune interministerială, s'a aprobat de Consiliul Miniștrilor și s'a promulgat cu Decretul Regal No. 754/1930.

ADMINISTRAREA BUNURILOR PUBLICE

Noua Constituție a României din 27 Februarie 1938 art. 16 prevede că, bunurile cari fac parte din domeniul public sunt administrate și nu pot fi înstrăinate decât după regulele și formele stabilite prin lege.

In conformitate cu aceasta nouă dispoziție se cere înființarea unei legi de unificare, care să prevadă modalitățile de luare în seamă și administrare a tuturor avuțiilor publice, gruparea lor pe administrații și departamente, cum și îndatoririle administrațiilor de cari țin.

E drept că există o astfel de lege dinainte de Unire, dar cuprinde dispoziţiuni învechite, cari nu mai corespund situaţii de azi.

Regulamentul din 1930 fiind prima lucrare, nu cuprinde lămuriri mai detailate, cu exemple, lipseşte formularul de partidă pentru inventarul unei administraţii şi al unui minister, unele dispoziţiuni s'a găsit ulterior nepotrivite, altele numai corespund legilor actuale, Adm-ţiile publice în anul 1930 au întocmit inventarul mai mult de formă, ca lucrare de birou, fără a cerceta situaţia bunurilor la faţa locului, aceste inventare sunt incomplete şi nu corespund realităţii. Despre asta ne-am convins în anul 1931 când la ordinul Directorului Ministerial din Cluj am controlat inventarul Administraţii financiare Cluj, Turda şi al Regiei Hunedoara, unde am observat mai multe lipsuri şi nepotriviri.

In scopul asigurării creditului public în ţară şi străinătate, se cere alcătuirea inventarului general, arătând situaţia averii Statului, activul şi pasivul, după elementele constitutive încheiând pentru publicitate un bilanţ din care să reeasă valoarea actuală a avuţiilor publice din cuprinsul României întregite, toate acestea să fie controlate de Curtea de Conturi.

Fiind vorbă de o lucrare contabilă specială, ar fi potrivit să se facă cu concursul şi contribuţia Corpului Experţilor Contabili.

Dr. G. CIUTA
Fost subdirector general
în Ministerul Finanţelor

Arătaţi înaintaşilor voştri că aţi ştiut să trageţi profit din sfaturile şi lucrările lor şi încredinţaţi publicitatea reclamelor, precum şi bilanţului întreprinderii unde lucraţi, la:

REVISTA GENERALĂ DE COMERŢ ŞI CONTABILITATE

care este condusă de colegi ce reprezintă şi apără interesele noastre.

Contabilizarea spezelor de fabricaţie

— cu aplicaţie specială la fabricile de zahăr —

Ţinând seama de principiile generale expuse în articolul precedent*), vom încerca să prezentăm acum cadrul conturilor de fabricaţie.

Am întocmit acest cadru în concordanţă cu schema de organizare a Direcţiei Technice dintr'o fabrică de zahăr :

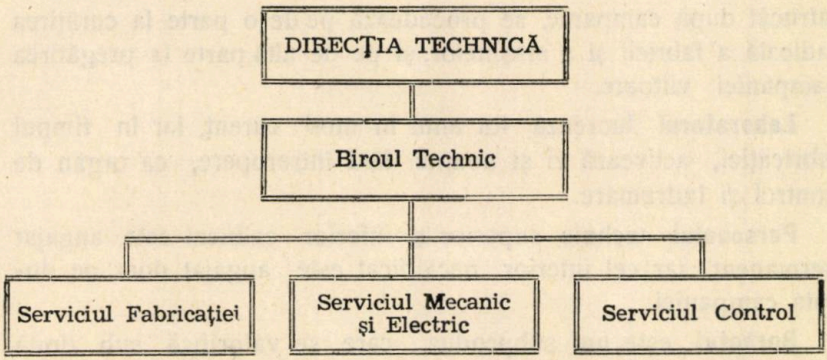

Câteva succinte lămuriri cu privire la fabricaţia zahărului, sunt credem, necesare, pentru a putea înţelege cauzele care ne-au determinat să grupăm conturile în forma pe care o prezentăm în acest articol.

Activitatea sezonieră, a industriei zahărului este determinată de caracterul agricol al acestei industrii, materia primă fiind gata pentru prelucrare abia la sfârşitul toamnei. O fabrică de zahăr lucrează efectiv 2—4 luni pe an (Septemvrie—Ianuarie).

Continuitatea fabricaţiei este impusă de spezele ocazionate pentru punerea în funcţiune a fabricii şi mai ales de alterabili-

*) Revista de Comerţ şi Contabilitate Nr. 3 pe Martie 1939 — articolul „Cadrul contabilităţii în industrie".

tatea materiei prime. Din aceste cauze, în timpul campaniei, ea lucrează zi și noapte fără întrerupere, o încetare de câteva ore producând pagube însemnate.

Fazele de fabricație sunt bine distincte: fabricația zahărului brut și rafinarea. Zahărul brut (tos) trece doar prin prima fază, iar celălalt, rezultă după rafinare (cubic, cristal și măcinat).

Ambalarea se face îndată ce produsul finit a eșit din ultima fază de fabricație, respectiv de rafinare. După încetarea lucrului nu rămâne nici o cantitate de zahăr neambalată (afară doar de o mică parte — așa zisul zahăr roșu — care va fi retopit în campania următoare).

Întreținerea fabricii și atelierelor necesită cheltueli însemnate întrucât după campanie, se procedează pe de o parte la curățirea radicală a fabricii și a mașinelor, și pe de altă parte la pregătirea campaniei viitoare.

Laboratorul lucrează tot anul în mod curent, iar în timpul fabricației, activează zi și noapte fără întrerupere, ca organ de control și îndrumare.

Personalul technic superior și inferior calificat este angajat permanent, iar cel inferior necalificat este angajat doar pe durata campaniei.

Borhotul este un subprodus, care se valorifică sub două forme: borhot umed și borhot uscat.

Melasa este deasemeni un subprodus, a cărui obținere nu necesită însă cheltueli speciale.

După ce am indicat pe scurt câteva din caracteristicele industriei zahărului, prezentăm cadrul conturilor de fabricație, întocmit într'o formă logică, pentru a permite cele mai variate comparațiuni.

CAPITOLUL II. CONTURILE DE FABRICAȚIE.

Pe baza principiului numerotării conturilor — pe care l'am enunțat în articol precedent — am dat conturilor de fabricație cifra 2 ca cifra indicativă. Așa dar, toate conturile cuprinse între 2.000 și 2.900 vor fi conturi ce depind de partea technică, ele privind atât cheltuelile în timpul campaniei cât și pe cele de după campanie.

2.000. — CONTURI DE FABRICAȚIE

2.100. — FABRICAREA ZAHĂRULUI BRUT

2.110. — **Materiale-brut.**

2.111. — Varul.
Piatra de var.
Cocsul.
Mâna de lucru.

2.112. — Uleiuri și unsori.
2.113. — Pânze de filtru.
2.114. — Diverse chimicale.
2.115. — Curele.
2.116. — Materiale electrice.
2.117. — Diverse materiale-brut.

2.120. — **Combustibil-brut.**

2.121. — Păcură.

2.130. — **Ambalaj-brut.**

2.131. — Materiale ambalaj-brut.
Saci.
Sfoară.

2.132. — Ambalarea-brut.

2.140. — **Mâna de lucru-brut.**

2.141. — Salarii muncitori.
2.142. — Accesorii salarii.
2.143. — Impozite salarii.
2.144. — Asig. sociale și timbre munc.
2.145. — Transportul muncitorilor.

2.200. — RAFINAREA ZAHĂRULUI.

2.210. — **Materiale-rafinărie.**

2.211. — Decoloranți.
2.212. — Uleiuri și unsori-rafinărie.
2.213. — Pânze de filtru-rafinărie.
2.114. — Diverse chimicale-rafinărie.
2.115. — Curele-rafinărie.
2.216. — Materiale electrice-rafinărie.
2.217. — Diverse materiale-rafinărie.

2.220. — **Combustibil-rafinărie.**

2.221. — Păcură.

2.230. — **Ambalaj-rafinărie.**

2.231. — Materiale ambalaj-rafinărie.
Lădițe, cartoane, butoiașe.
Hârtie, etichete, etc.
Cuie, balot.

2.232. — Confecționarea ambalajului.

2.233. — Ambalarea-rafinărie.

2.240. — **Mâna de lucru-rafinărie.**

2.241. — Salarii muncitori.

2.242. — Accesorii salarii.

2.243. — Impozite salarii.

2.244. — Asig. sociale și timbre munc.

2.245. — Transportul muncitorilor.

2.300. — PRODUCȚIA BORHOTULUI.

2.310. — **Borhot umed.**

2.311. — Intreținerea transportorului.

2.312. — Intreținerea stațiunii de eliberare a borhotului.

2.320, — **Mâna de lucru-borhot.**

2.321. — Salarii muncitori și funcționari.

2.322. — Accesorii salarii.

2.323. — Impozite salarii.

2.324. — Asig. sociale și timbre munc.

2.325. — Transportul muncitorilor.

2.330. — **Uscarea borhotului.**

2.331. — Combustibil-uscătorie.

2.332. — Intreținerea instalației de uscare.

2.340. — **Mâna de lucru-uscătorie.**

2.341. — Salarii muncitori.

2.342. — Accesorii salarii.

2.343. — Impozite salarii.

2.344. — Asig. sociale și timbre munc.

2.400. — RETRIBUȚII FIXE TECHNICE.

2.410. — **Retribuții Biroul Technic.**
2.411. — Salarii director technic și ingineri.
2.412. — Accesorii în natură.
2.413. — Tantiemă director technic.
2.414. — Impozite salarii și tantiemă.
2.415. — Asigurări sociale.

2.420. — **Retribuții Serviciul Fabricației.**
2.421. — Salarii Șefii de fabricație.
Șefii de rafinărie.
Maeștrii, lucrători.
2.422. — Accesorii în natură.
2.423. — Impozite salarii.
2.424. — Asigurări sociale.

2.430. — **Retribuții Serviciul Mecanic și Electric.**
2.431. — Salarii Șeful mecanic.
Șeful uzinei electrice.
Șefii de ateliere.
Lucrători.
2.432. — Accesorii în natură.
2.433. — Impozite salarii.
2.434. — Asigurări sociale.

2.440. — **Retribuții Serviciul Control.**
2.441. — Salarii Șeful laboratorului.
Chimiști, laboranți.
2.442. — Accesorii în natură.
2.443. — Impozite salarii.
2.444. — Asigurări sociale.

2.500. — INTREȚINEREA FABRICII de ZAHĂR și a MAȘINILOR.
2.600. — INTREȚINEREA ATELIERELOR și UNELTELOR.
2.700. — INTREȚINEREA LABORATORULUI.
2.800. — INTREȚINEREA BIROULUI TECHNIC.
2.900. — AMORTIZAREA INVESTIȚIILOR TECHNICE.

* * *

Pentru înțelegerea cadrului de mai sus, vom face o serie de comentarii asupra celor 9 conturi mari.

Contul FABRICAȚIA ZAHĂRULUI BRUT cuprinde: materiale, combustibil, ambalaj și mâna de lucru.

Debitările pentru materiale se fac după rapoartele Magaziei de Aprovizionare, iar cele pentru personal se fac după rapoartele Biroului Administrativ, care, pe baza statului de plată, face repartiția cheltuelilor pentru mâna de lucru.

Varul se obține prin stingerea pietrei de var in cuptorul făbricii. Prin urmare în costul varului va intra: piatra de var, cocsul și mâna de lucru. Cocsul va intra deci în componența prețului varului și nicidecum în contul combustibil pentru fabricație.

Uleiuri, pânză de filtru, curele, diverse chimicale, materiale electrice și diverse materiale formează contul de Materiale pentru fabricația zahărului brut.

In contul Combustibil se trece păcura consumată, în timpul campaniei, pentru fabricația zahărului brut.

In contul Ambalaj intră materialul — respectiv sacii, sfoara, etc. — precum și lucrul.

La contul Mâna de lucru — brut — (2140) apare atât retribuirea propriu zisă a muncitorilor, cât și toate accesoriile ca impozite și cotizații plătite pentru ei.

Contul RAFINAREA ZAHĂRULUI cuprinde aceleași patru posturi mari ca și contul 2.100.

La materiale am înlocuit contul Var (de care nu mai este nevoe) cu Decoloranți, sau Cărbune activ de natură animală (negru animal), sau vegetală (carboraffin).

Combustibilul pentru rafinare se calculează în mod indirect pe baza măsurătorilor technice. Aparatele de control înregistrând cantitatea de aburi întrată în rafinărie, se poate deduce cantitatea de păcură întrebuințată. Valoarea acesteia se trece în contul 2.220.

Ambalajul zahărului rafinat diferă de cel al zahărului brut prin participarea mai mare a mânii de lucru. Este neapărat necesar să se scoată în evidență costul lucrului — care servește atât la confecționare cât și la ambalare — pentru a se putea stabili cât mai exact costul ambalajului.

In ceeace privește contul 2.240 nu-l mai comentăm, deoarece reprezintă aceleași caracteristici ca și semenul său 2.140 pe care l'am explicat deacum.

Contul PRODUCȚIA BORHOTULUI este împărțit în două și servește la calcularea prețului de cost al borhotului umed și al celui uscat.

La borhotul umed apar în prețul de cost cheltuelile privitoare la întreținerea transportorului (funicular) și la întreținerea stațiunii de eliberarea borhotului către cultivatori. Iar în contul 2.320 se cuprind atât retribuțiile muncitorilor care lucrează la borhot cât și salariile funcționarilor dela stațiunea de eliberarea borhotului.

In conturile privitoare la uscarea borhotului intră: mâna de lucru — care nu necesită explicație —, întreținerea instalației de uscare — care nu comportă comentarii —, și combustibilul, de care ne vom ocupa puțin mai mult, dat fiind caracteristica specială a acestui cont.

Uscarea borhotului se face:

1. Fie prin gaze rezultate din combustiune directă.
2. Fie prin gazele de fum rezultate din combustiunea in instalația de forță a fabricii.

In primul caz, cantitatea de combustibil întrebuințată pentru uscarea borhotului rezultă de îndată, deoarece consumul de păcură servește exclusiv pentru uscătorie.

In al doilea caz, gazele de combustie care ies prin eoșul făbricii, sunt îndreptate spre uscătoria de borhot. S'ar părea că din această cauză uscarea se face în mod gratuit, nemai fiind nevoe de a se face un calcul de combustibil.

Totuși, dacă n'ar fi uscătoria de borhot, căldura care ese în mod inutil prin coșul făbricii ar putea fi recuperată cel puțin în parte, reducând consumul de combustibil dela fabricație. Prin urmare, calcularea combustibilului care servește indirect pentru uscarea borhotului, apare ca logică trebuind să debităm contul 2.331 cu valoarea acestui combustibil.

Calcularea este simplă, ținând seama de datele cunoscute.

100 kg. borhot umed presat conțin între 16—18 % substanțe uscate. Uscarea se face în asemenea condițiuni, încât să rămână în borhotul obținut circa 10% apă.

Bazându-ne pe aceste procente, constatăm că din 562 kgr. borhot umed, rezultă 100 kgr. borhot uscat cu 10% apă. Pentru obținerea acestei cantități a fost deci necesară evaporarea a 462 kgr. apă. (562 minus 100).

Știind că 1 kgr. păcură servește la evaporarea a 10—12 kgr. apă, și luând o medie de 11 kgr., aflăm că pentru evaporarea a 462 kgr apă se consumă 42 kgr. păcură.

Cunoscând cantitatea totală de borhot uscat produsă, vom socoti 42 % stabilind astfel cantitatea de păcură indirect consumată pentru uscarea borhotului. Valoarea acestei cantități formează debitul contului 2.331.

Rezultatul de mai sus reprezintă doar un exemplu de calcul, acest rezultat depinzând de mai mulți factori (temperatura gazelor la intrare, eșire, temperatura borhotului, gradul de umiditate, etc.). Cifrele variind dela caz la caz, contabilitatea va face calculele pe baza indicațiilor Direcției Technice.

Contul RETRIBUȚII FIXE TECHNICE a fost împărțit în 4 subdiviziuni pentru a putea analiza mai ușor cheltuelile pentru personal la Biroul Technic, Serviciul Fabricației, Serviciul Mecanic și Electric, și Serviciul Control.

Credem că nu mai este necesar să arătăm motivele care ne-au determinat să includem în aceste cheltueli nu numai salariile personalului ci și toate accesoriile privitoare la acest personal.

Menționăm că cele cuprinse în acest cont, privesc personalul technic superior și inferior *permanent*, care este plătit chiar dacă fabrica nu lucrează într'un an.

CONTURILE DE INTREȚINERE (2.500—2.800) reprezintă de asemeni cheltueli de fabricație deși ele se fac în epoca în care fabrica nu lucrează. Ele pregătesc campania următoare și sunt exclusiv de ordin technic, servind prin urmare indirect la fabricație. Din această cauză n'am trecut aceste cheltueli printre cele de administrație, ci le-am rezervat locul între conturile de fabricație.

Contul AMORTIZAREA INVESTIȚIILOR TECHNICE intră deasemeni în spezele de fabricațiune, deoarece în cursul procesului de prelucrare a sfeclei acestei investiții au suferit un anumit coeficient de uzură, contribuind prin aceasta la mărirea costului de fabricație.

După cum vom arăta într'unul din articolele viitoare, în care ne vom ocupa de conturile de imobilizări, considerăm ca investiții technice nu numai mașinile și uneltele, ci și instalațiile fabricii, atelierelor și laboratorului.

CONSIDERAȚIUNI GENERALE ASUPRA CONTURILOR DE FABRICAȚIE

Terminând succinta comentare analitică asupra conturilor de fabricație, vom încerca să privim problema în ansamblu, scoțând în evidență avantajele cadrului contabil pe care-l preconizăm.

Dintre cheltuelile de fabricație

conturile 2.100, 2.200 și 2.300 reprezintă cheltueli **directe** și **proporționale**, iar

conturile 2.400, 2.500, 2.600, 2.700, 2.800 și 2.900 reprezintă cheltueli **indirecte** și **fixe** (sau prea puțin variabile).

Cele trei conturi **proporționale** apar în contabilitate numai în anul în care fabrica lucrează.

Cheltuelile **fixe** grevează fabrica și în anul în care nu prelucrează sfeclă.

Contul Producția Borhotului intră în debitul contului Borhot, iar toate celelalte conturi de fabricație vor intra în debitul contului Zahăr.

Conturile de cheltueli proporționale sunt succeptibile de comparațiuni cu cifrele anilor precedenți, aceste comparațiuni neputându-se face însă sub o formă absolută, ci sub una relativă prin mijlocirea coeficienților. Se împarte fiecare component al contului Fabricația Zahărului Brut la cantitatea de zahăr produsă în anul respectiv, obținându-se costul spezelor de fabricație pro kgr. de zahăr. Aceste cifre se compară cu aceleași elemente ale anilor precedenți, scoțându-se din aceste comparațiuni concluziile respective. Tot astfel se procedează cu contul Rafinarea Zahărului și cu contul Producția Borhotului.

* * *

Incheind, repetăm că acest cadru reprezintă doar o schiță, susceptibilă de eventuale modificări necesare adaptării lui la situația fiecărei făbrici în parte, păstrându-se însă liniile mari care trebue să dea cadrului un caracter de uniformitate și stabilitate.

In articolul următor vom descrie conturile de administrație.

Drd. MILU MARCUSSOHN

Utilitatea contabilității și statisticei în exploatările agricole

Dacă în industrie se pot uneori statornici anumite metode standard de calculare, în agricultură, din cauza neregularităților diferitelor procese de producțiune, metodele de calculare standard sunt imposibile și de aceia se impune stabilirea unui sistem de *Contabilitate agricolă* care să satisfacă cerințele actuale în cazul fiecărui produs sau grupe de produse. Despre valoarea organizației și conducerei contabilității agricole, nu ar mai trebui să existe astăzi păreri diferite. Contabilitatea agricolă, care este o aplicațiune a contabilității generale, face parte din organizarea rațională a producției și distribuției.

Înfățișând mișcarea tuturor elementelor patrimoniale agricole, *Contabilitatea agricolă permite a vedea în viitor, a gândi și a conduce în mod economic.*

Raționalizarea producției în agricultură se impune pentru fiecare act din procesul de producție. Pentru a-și putea menține poziția sa economică, orice exploatare agricolă trebue să recurgă la utilizarea tuturor mijloacelor de reducere a cheltuelilor de cost și de sporire a randamentului.

Astăzi nu mai poate fi vorba de o economie familiară — gen vechiu — ci de un alt tip de economie — raționalizată, — și dirijată — care prinde în angrenajul ei până și cele mai mici unități de producție agricolă care sunt fermele țărănești, altă dată autarchice. In cadrul nouei economii, din punct de vedere al raționalizării producției și comercializării produselor agricole, *Contabilitatea agricolă* are o importanță crescândă, elementul cost devenind un element fundamental al nouei economii agricole. In urma agravării luptei pentru existență, disciplina contabilității agricole în toate țările din Europa a câștigat în însemnătate. Astăzi în mod foarte îmbucurător se constată că nu există aproape nici-o întreprindere mare agricolă care să nu aibă o contabilitate regulată, chiar dacă este din cele mai simple. *O contabilitate ordonată și regulată într'o exploatare agricolă servește pentru exploatator drept un mijloc bun și eficaciu de dovadă în fața organelor fiscale,, și apoi ca un mijloc sigur de orientare în viitor.*

O contabilitate regulată și ordonată într'o exploatare agricolă este necesară și statisticei administrative.

Statistica unei exploatări agricole a luat la început forma unui *chestionar,* dar mai târziu a fost adoptat un sistem bazat pe actuala datare a conturilor fermei.

Insemnările statistice ne dau un tablou reprezentând întreaga viață a unei exploatări agricole precum și a mișcărilor ei.

In faza actuală de desvoltare a economiei, serviciul de statistică agricolă are menirea să deservească nu numai interesele economiei private ci și interesele generale de politică industrială, economică și comercială.

Procesul de comercializare în agricultură este cel mai înapoiat tocmai din cauză că nu avem la dispoziție elementele de obiectivă informare, pe care le poate furniza statistica. — Haosul și sărăcia ce caracterizează activul agricol al oricărei activități economice va persista atâta vreme cât se insistă a se ignora în exploatările agricole metoda statistică, *și această situație se va schimba ameliorându-se dacă în orice exploatare agricolă contabilitatea se va folosi de statistica că metoda de exploatare și care are un câmp bogat de experiențe.*

Contabilitatea administrației agricole este necesară și statisticei administrative. Statistica trebue să fie de așa manieră întocmită încât să poată fi utilă atât administratorului cât și exploatatorului.

Dr. I. GHELASE
Inspector General în Ministerul
Agriculturii și Domeniilor
Expert-contabil

Colegi, conform art. 26 din Reg. Legei Corpului Contabililor, toți membrii sunt obligați să-și achite la zi cotizația și abonamentul, vă rugăm să achitați la prima cerere abonamentul la Revista Generală de Comerț și Contabilitate, care este singurul organ oficial de publicații al Corpului Contabililor Experți și autorizați din România, conform hotărârei luată de adunarea plenară a consiliului Superior din 21 Mai 1930.

Contabilizarea funcțiunilor

Contabilitatea în general se mărginește să înregistreze elementele patrimoniale în acțiunea lor în vederea sporirii patrimoniului net, — înregistrări, cari privesc valoarea acestor elemente la un moment dat.

Care este funcțiunea acestor elemente, potențialul lor de lucru nu formează obiect de înregistrare și totuși tehnica contabilă ne oferă mijloace spre a face asemenea înregistrări.

Să luăm un exemplu cu o întreprindere, care are în bilanț un post:

Rafinerie Lei 120.000.000.

Ce poate înțelege din acest titlu un contabil, oricât de eminent ar fi el?

Ce previziuni, ce concluziuni poate el formula pe baza datelor ce le oferă acest laconic titlu, care în exemplul nostru reprezintă o investiție de Lei 120.000.000.

Această titulatură oferă foarte puține orientări asupra unui complex de mașini pentru care întreprinderea a investit o sumă atât de importantă. Nu mă gândesc la o soluție exact opusă celei anterioare; o împărțire peste măsură de desvoltată a complexului în părțile sale componente; ar fi aceiași greșeală.

Intr'adevăr unele întreprinderi contabilizează cam astfel investiția rafinăriei:

Cazane cu aburi
Distilația țițeiului
Rectificația benzinei
Agitatoare, etc.

Metoda nu reprezintă un progres, ea nu înlătură confuzia, ci o desvoltă numai. Ceiace urmărim noi este claritatea, orientarea sigură în patrimoniu, indiferent dacă acest lucru este exprimat în mai multe sau mai puține conturi. Trebuie să găsim criteriul care să ne ducă sigur către acest rezultat. Ce poate deci da viață, însufleți contul sau conturile ce vom crea? Este fără îndoială faptul de a'l face să mărturisească scopul, funcția investițiunei pe care prin nomeclatura sa o reprezintă.

In acest caz, în locul unui cont sau a celor 15 sau 20 câte am putea înființa dacă am voi să dăm contabilității noastre o desvoltare inutil exagerată, am avea în cazuri normale următoarele :

Ct. Complexul de distilare
Ct. „ de rafinare
Ct. „ de conducte
Ct. Parcul de rezervoare etc.

Dar dacă am pornit în căutarea clarității, trebuia să mărturisesc că și această nomeclatură mi se pare insuficientă, căci lasă loc unei întrebări foarte importante. Și anume : *care este potențialul fiecărui din aceste complexe ?* Căci acesta poate varia dela 50 până la mai multe sute de vagoane zilnic, ceeace este foarte important de știut și mai ales de urmărit prin contabilitate. Intr'adevăr, când întreprinderea cumpără un complex, este știut că potențialul lui teoretic este de ex. de 100 de vagoane zilnic și că viața acestui complex este stabilită — tot teoretic dacă voiți — la 20 de ani de funcționare.

Dece să nu înregistrăm aceste date atât de interesante, când ele ne-ar ajuta să avem în registre claritatea și orientarea atât de dorită ? Se nasc cu această ocazie două întrebări :

1. Cum să contabilizăm funcțiunile.
2. Cum să le încorporăm în bilanț.

In ceiace privește înregistrarea, ea s'ar putea face astfel :

COMPLEXUL DE DISTILARE
No. 36500/1938—1957

la **Potențialul Global de distilare** „potențialul teoretic de dis-
„tilare al complexului fabricat X Y Z, 100 de vag. zilnic pe
„durata de 20 de ani, începând cu anul 1938, garantat de fa-
„brică și confirmat de inginerul nostru expert d-l N. N., va-
„goane distilate 730.000".

Titlul contului debitor ne spune deci dela prima vedere despre ce este vorba :

a) Potențialul teoretic anual (365 × 100) 36.500 de vagoane ;

b) Viața sa stabilită teoretic la 20 de ani.

c) Inceperea funcțiunei sale în anul 1938, terminarea în 1957.

La contul creditelor vom avea în mod permanent indicaţia potenţialului global de distilare a celor, 2,3 sau 4 complexe, câte posedă fabrica.

Cine ştie car eeste prăpastia, care desparte adesea previziunea de realizare, va înţelege importanţa acestui fel de înregistrare. Imi dau perfect seama că nu este exclus, ca din cauza acestei proceduri, să ne lovim de o puternică opoziţie din partea unor gestionari, care pot interpreta aceast fel de înregistrare drept o interferenţă în treburile departamentelor respective.

Acestă opoziţie ar fi însă prea manifest interesată, pentruca să merite a fi luată în consideraţie. A ceda în faţa ei, ar însemna abdicarea dela rolul nostru, adică cea mai mare eroare pe care un contabil ar pute-o comite.

Să trecem acum la a doua chestiune, la încorporarea acestor funcţiuni în bilanţ. Intrevăd două modalităţi.

Prima ar fi aceia a creerei în bilanţ a unei coloane ajutătoare, lângă aceia principală a valorilor, în care să înscrim aceste funcţiuni, în dreptul investiţiei respective, cam în acest fel :

Activ	Coloana ajutoare: Funcţiuni	Coloana principală: Valori
Complexul de distilare No. 36500/938—57	Vag. 730.000	Lei 60.000.000

Ia pasiv contul va figura fără valori.

Pasiv	Funcţiuni	Valori
Potenţialul global de distilare	Vag. 2.500.000	

A doua modalitate ar fi să dăm o valoare convenţională de evidenţă funcţiunilor şi a le încorpora în activul şi pasivul de evidenţă.

Cred că prin această procedură dăm conturilor noastre de investiţiuni viaţă, le facem să vorbească, să permită, ba chiar să îndemne la comparaţii şi reflexii asupra rendementului eficienţei şi rentabiltăţii fiecărui complex din cadrul întreprinderii.

PAUL MARK

Dela Consiliul Superior
al Corpului contabililor experţi şi autorizaţi

Prin legea electorală omiţându-se a se trece şi Corpul Contabililor printre Asociaţiile intelectuale profesionale cu drept de reprezentare în Senat, Consiliul Superior al Corpului a făcut următoarele demersuri :

Domnule Ministru,

Subsemnatul Nicolae Butculescu, Decan şi Preşedinte al *Corpului Contabililor Autorizaţi şi Experţi Contabili,* organizat prin Legea publicată în Montorul Oficial Nr. 80 din 15 Iulie 1921, după care vă anexăm un exemplar, conformându-ne art. 73 din noua Lege Electorală, ne-am adresat D-lui Prim-Preşedinte al Curţii de Apel Bucureşti, cu adresa aci alăturată în copie, rugând ca printr'o deciziune să binevoiască a stabili că în categoria Asociaţiunilor prevăzute de art. 11 din Lege, ai căror membrii au dreptul a vota şi candida la Senat, intră şi Corpul Contabililor Autorizaţi şi Experţi Contabili din România.

Avem onoare a vă înainta Tabloul de Contabili Autorizaţi şi Experţi Contabili din întreaga ţară, rugându-vă, Domnule Ministru, să binevoiţi a interveni cu înalta autoritate a Domniei-Voastre pentru ca drepturile membrilor noştri să fie luate în considerare. Aceasta întrucât Corpul nostru se găseşte sub autoritatea Ministerului de Justiţie.

Primiţi, vă rugăm, Domnule Ministru, asigurarea deosebitei noastre consideraţiuni.

Decan, **N. Butculescu.**

Domnule Prim Preşedinte,

Subsemnatul Nicolae Butculescu, Decan şi Preşedinte al *Corpului Contabililor Autorizaţi şi Experţi Contabili,* organizat prin Legea publicată în Monitorul Oficial Nr. 80 din 15 Iulie 1921, după care vă anexăm un exemplar, conformându-mă art. 73 din noua Lege Electorală, vă rog, ca potrivit acestui

text, să binevoiți a stabili prin deciziunea Dvs. că în categoria Asociațiunilor prevăzute de art. 11 din Lege, ai căror membrii au dreptul a candida și vota la Senat, intră și Corpul Contabililor Autorizați și Experți Contabili din România.

Inaintăm Tablourile de Experți și Autorizați din întreaga țară.

Primiți, vă rugăm, încredințarea înaltei noastre considerațiuni.

Decan, **N. Butculescu.**

In urma demersurilor noastre s'a răspuns că omisiunea făcută nu s'ar fi putut îndrepta decât prin modificarea legii, ceeace ar fi devenit o imposibilitate.

ȘEDINȚA CONSILIULUI SUPERIOR

La 25 Aprilie 1939 s'a ținut ședința plenară sub prezidența D-lui **Decan N. Butculescu.**

— După propunerea d-lui Director Dr. V. M. Ioachim s'a hotărât să se deschidă la toate Secțiunile o listă pentru subscrierile **Fondul apărării naționale.**

— S'a luat act că s'a aprobat ținerea celui de al 9-lea Congres al Corpului la Brașov în zilele de 28—30 Mai și s'a aprobat programul întocmit de Secția Brașov împreună cu biroul Consiliului.

— S'a fixat un examen de expert contabil la Brașov pentru luna Iulie, sub prezidența D-lui Prof. Sp. Iacobescu de la Academia Comercială din București.

— S'a menținut înscrierea în Corp a absolvenților fostei Școale Comerciale Superioare a Ministerului Muncii.

— S'a hotărât ca vechii absolvenți de Școală Comercială Superioară cari au terminat Școala înainte de 1936 pot fi înscriși în Corp fără bacalaureaul comercial; pentru absolvenții liceelor comerciale s'a amânat deciziunea până la ședința viitoare.

— S'a admis ca vechii absolvenți ai cursurilor serale superioare să poată fi înscriși în Corp ca și în trecut însă numai timp de un an.

Recenzii

Turcia de astăzi de *Dr. Nicolae Mănescu,* Consilier economic al României în Turcia și Grecia.

Biblioteca Monetară Economică și Financiară-tipărită cu cheltuiala Băncii Națioanle a României. Seria III. Geografia Economică.

— București 1939, — pagini 400.

Și de astădată avem mulțumirea să constatăm că dărnicia Băncii Naționale a Românei sub înțeleapta conducere a D-lui Guvernator Mitiță Constantinescu se revarsă cu folos pentru încurajarea sferelor culturale de înțeles economic.

Autorul ne prezintă lucrarea de mai sus ca un rezultat al activității ce a desfășurat timp de 15 ani ca reprezentant al intereselor comerțului românesc în Turcia.

După considerațiuni istorice și geografice, autorul ne arată compoziția populației Turciei, însușirile și răspândirea ei.

In ce privește forma de guvernământ și împărțirea Administrativă a Turciei a suferit profunde prefaceri sub înrâurirea creatorului și fondatorului Turciei independente de azi Kemal Ataturk care a condus destinele țării sale dela 29 Oct. 1923 până la 10 Noembrie 1938.

Rând pe rând ne înfățișază reformele introduse de fostul dictator ca: adoptarea unei noui constituții, abolirea califatului, abrogarea sistemului dijmei, adoptarea pălăriei în locul fesului, introducerea orarului de 24 ore pentru măsurarea timpului, introducerea calendarului gregorian, reforma judiciară, reforma alfabetului și a limbii ș. a.

Tratează apoi despre principalele ramuri de activitate ca : agricultura, domeniul forestier, creșterea vitelor, bogățiile minerale, industria care era foarte puțin desvoltată înainte vreme și care a luat un mai mare avânt prin aplicarea planului cincinal și organizarea sistemelor de finanțare și desfacere a produselor.

Căile de comunicație pe uscat, pe apă și în aer, au avut o deosebită atențiune și lucrările importante făcute pe teren, au contribuit mult la înlesnirea transporturilor.

Comerțul exterior a fost supus unei supravegheri și re-

glementări minuțioase care a avut în vedere și planul de desvoltare a industriei naționale.

Schimburile au fost intensificate cu diferitele țări și reglementate prin tratate de comerț.

Un capitol special este consacrat schimburilor economice dintre România și Turcia arătând comparativ ce erau aceste schimburi în trecut și ce sunt astăzi.

Numeroase date statistice documentează expunerea activității economice în toate manifestările ei, iar în ce privește comerțul între Turcia și România datele statistice merg până la 1880 înapoi.

Finanțele publice care în această țară erau foarte neglijate, au căpătat o specială îndrumare și dela introducerea regimului republican, balanța financiară a putut să fie echilibrată și chiar să arate excedente însemnate. Monopolurile de Stat ocupă un loc însemnat în veniturile republicei turcești; impozitele au primit și ele o adâncă reformă.

Circulația monetară este guvernată de Banca Centrală a Republicei înființată în Octombrie 1930, dar pe lângă ea funcționează o rețea de bănci mai vechi sau mai noui, a căror activitate întărește străduința de organizare economică a Turciei. Taxa scontului variază în diferite orașe și între anii 1932—37 a fost de 6% minimum și 12% maximum.

Hărțile dela sfârșitul lucrării ne arată în mod sugestiv Turcia economică de astăzi.

Lucrarea colegului nostru Dr. Nicolae Marinescu dovedește o străduință perseverentă, un spirit de metodă și o exprimare documentată pentru care îi aducem toate laudele și felicitările noastre.

Dr. P. Drăgănescu-Brateș

Problemele unei economii dirijate în România de *Stelian Popescu*, Membru al Asociației Economiștilor din România, pag. 244. *Monitorul Oficial* și Imprimeriile Statului. Imprimeria Centrală. București, 1939.

In împrejurările prin care trecem, împrejurări care impun pregătirea econmică a războiului, economia dirijată apare ca o necesitate din ce în ce mai mult justificată.

O mare problemă care se ridică în drumul economii dirijate este menținerea sau suprimarea proprietății private. Este

suficient numai controlul întreprinderilor pentru asigurarea unui rezultat satisfăcător al aplicării economii dirijate?

Autorul analizează posibilitățile de aplicare a unei economii dirijate, cu diferite perspective folosind o bună parte din literatura destul de abundentă apărută asupra acestei chestiuni și având în vedere latura națională românească a acestei probleme.

In capitolul I autorul încearcă să prindă obiectul econmiei dirijate. Aruncând o privire asupra svârcolirilor liberalismului economic din ultimul timp, arată cum economia dirijată care, „înseamnă din ce în ce mai mult abaterea dela prețurile rezultate din jocul liberei concurențe" vine a se aplica în mod natural, ca o cerință firească a împrejurărilor prin care economia națională are să treacă.

Planiifcarea țintește, pe plan economic, la restabilirea echilibrului dintre producție și consumație, echilibru care poate fi atins fie prin „ajustarea producțiunii la consumațiune" [1]), fie prin „regularea producțiunii după nevoile populației".

Ajustarea producțiunii este de esență capitalistă; regularea producțiunii în scopul deplinei satisfacție a nevoilor națiunii este de esență socialistă.

Economia planificată admite proprietatea privată „ca funcție socială", în aceste condițiuni proprietatea își va pierde inviolabilitatea sa și va primi corectivele cerute de necesitățle planului.

Autorul se ocupă de criza economii românești care se cere resolvată în diferitele ei aspecte după necesitățile noastre românești. „D-l Prof. Răducanu este de părere că sunt unele limite naturale în calea autarhiei la noi, limite dintre care unele isvorăsc din situația resurselor noastre naturale, altele din structura noastră economică „și mai cu seamă din caracterul țării noastre, de țară exportatoare prin necesitate, ca stat debitor în străinătate".

Intr'un paragraf special autorul se ocupă de „materialul uman".

In ce privește comerțul nostru cu Germania trebuie să-i acordăm o atenție deosebită. Pentru a fi în măsură să facem față, adică să evităm unele neajunsuri pentru noi ce ar reeși din metodele de politică comercială a Germaniei, să ținem seama de sugerațiunile făcute de D-l Prof. V. N. Madgearu, or-

ganizându-se astfel comerțul nostru cu Germania, încât Statul Român să apară și el ca un singur vânzător și ca un singur cumpărător".

In partea III se ocupă de economia de război care, astăzi mai ales, preocupă foarte mult spiritele conducătoare.

„Economia de război este ea însăși o economie dirijată. Acest plan economic special va trebui încadrat în planul economiei generale pentru ca economia de războiu să nu se dezvolte în desacordanță cu economia națională".

Lucrarea D-lui Stelian Popescu este îngrijit elaborată și tipărită și este studiul meritos în literatura noastră economică.

Dr. Brateș

„Definitiv"

CONTABILITATEA DE CONTROL

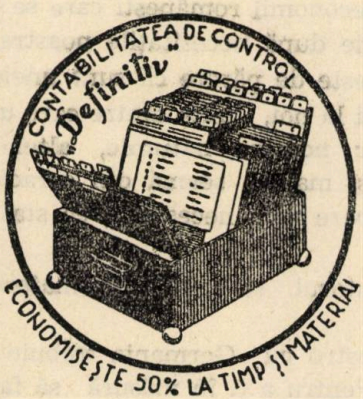

ELIMINA:

1. Registrele principale și auxiliare.
2. Orice lucru de reportare.
3. Toate greșelile de report.
4. Orice contare inutilă, etc. etc.

un produs al
UZINELOR
GRATIOSA
Societate Anonimă
Sibiu, Str. Râului, 39

CEREȚI PROSPECTE ȘI LĂMURIRI MAI DETAILATE

Colegiale

— D-l *Constantin Călșiun*, directorul Băncii Poporale S. A. din Caransebeș și președintele secțiunei noastre de pe lângă Tribunalul din acel oraș, împreună cu d-l profesor de liceu comercial *Ștefan Țăranu*, membru al aceleiași secții, ambii experți-contabili, au fost aleși cenzori ai „Comunității de Avere a fostului Regiment Grăniceresc Român-Bănățan Nr. 13" cu sediul central în Caransebeș.

Cereri de înscriere în Corpul contabilior autorizați și experți contabili

Secția Alba : Abrahan Avram, contabil stagiar ; Ion Gherda și Constantin Popescu, contabili autorizați.

Secția Bălți : Matei Saichevici, contabil stagiar ; N. Păpușoiu și Eugenia Râmschi, contabili autorizați.

Secția Cahul : Ionel I. Cornea, Cogan Froim și Iacob N. Mihail, contabili stagiari ; Tomov Alexandru, contabil autorizat.

Secția C. Lung-Muscel : C. Muller autorizat.

Avansări

Secția C. Lung-Muscel : N. I. Tomescu, Ion Guiman, N. G. Vintilescu și Victor Snicescu la gradul de contabil autorizat.

Abonamente

In cursul lunilor Aprilie și Mai a. c., am primit prin mandat postal, următoarele sume dela abonații din provincie :

Arad : Oscar Schwartz, lei 320, abon. 1939 și 1940.

Azuga : Ion Neagoe, lei 200, abonament 1938.

Buzău : Vasile Furnică, lei 100 rest abon. 1938 și lei 200 abon. 1939.

Bălți : Iosif Matcovschi, lei 400 abon. 1936 și 1937 ; Spector Abram, lei 600 abon. 1936, 1937 și 1938 ; M. Ghinea, lei 200 abon. 1938 și Gh. Harab, lei 400 abon. 1938 și 1939.

Brașov : Ion V. Tarțea, lei 200 abon. 1938.

Câmpia Turzii: V. Dandea, lei 200 abon. 1939 și Orășean Emil, lei 200 abon. 1939.

Câmpina: Vasile I. Crețu, lei 100 rest abon. 1938 și 200 lei abon. 1939.

Diciosânmărtin: Ab. Cristovici, lei 160 abon. 1938 și lei 160 abon. 1939.

Hațeg: Fleșteriu Octavian, lei 200 abon. 1938.

Herța: Etty Zeckler, lei 160 abon. 1939.

Iași: Traian Darângă, lei 160 abon. 1939.

Lugoj: G. Gardo, lei 200 abon. 1939.

Oravița: Ernest Brancovici, lei 320 abon. 1938 și 1939.

Pitești: Onofrei Marinescu, lei 160 abon. 1937.

Ploești: Albert E. Cohen, lei 400 abon. 1937 și 1938.

Rădăuți: Coca Gavril, lei 100 rest abon. 1938 și lei 100 jumătate abon. 1939.

Reșița: Werner Emil, lei 200 abon. 1939.

Târgu-Jiu: Corpul Contabililor Autorizați și Experți Contabili, lei 800 abon. 1936—1939; N. Dumitrescu, lei 400 abon. 1937 și 1938; Ilie C. Flitaru, lei 600 abon. 1936, 1937 și 1938.

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN"

S. A. R.

Tablă neagră, galvanizată, decapată, dublu decapată, cu rezistență, albă, plumbuită, ondulată.
Fier cerc, comercial, beton, profilat.
Fier cerc laminat la rece.
Cazane și radiatoare „Calan" pentru încălziri centrale.
Băi de fontă emailată „Record".
Articole sanitare negre și emailate.
Tuburi și **accesorii** de fontă pentru canalizare.
Tucerie comercială.
Mașini de **gătit** și **sobe** „Vesta".

Articole noui:

Cilindrii din fontă dură pentru luminat tablă.
Mese și **capace** de **recoacere** din oțel rezistente la temperaturi înalte.
Cărămizi și **pământ refractar.**

UZINELE DE FIER ŞI DOMENIILE DIN:

REŞIŢA

CAPITAL SOCIAL 750.000.000 LEI

BUCUREŞTI III, STR. VASILE ALEXANDRI No. 4

ADRESA TELEGRAFICĂ: „REŞIŢANINA"

TELEFON: 219-47, 219-48, 219-49

Fier de comerţ, Grinzi I şi U, Fier fasonat, Table groase şi mijlocii, Şini şi material mărunt pentru ecartement normal şi îngust, Schimbători, Macazuri, Incrucişări, Poduri şi alte construcţiuni de fier, Plăci turnante, Vagoane, Piese de vagoane. Osii, Bandaje, Roţi de oţel turnat, Perechi de roţi complete

LOCOMOTIVE

PENTRU ECARTEMENT NORMAL ŞI ÎNGUST

Materiale turnate din oţel şi fontă, Piese de foraj, Buloane, Şuruburi, Nituri, etc., etc.

Electro-Motoare, Dinamuri, Generatoare, Transformatoare

Instalaţiuni complecte de centrale electrice, industriale şi comunale, Echipament electric pentru industria petroliferă, Atelier de construcţiuni pentru aparate şi unelte de sondaj, Armament şi muniţiuni, Pluguri şi alte unelte agricole, Nicovale, Lopeţi, Sape, etc. Mortar şi cărămizi refractare în calităţi superioare garantate, Mangal, etc.

MINE, FABRICI ŞI DOMENII

La Reşiţa, Anina, Bocşa, Oraviţa, etc.

Călătoriți cu ajutorul telefonului

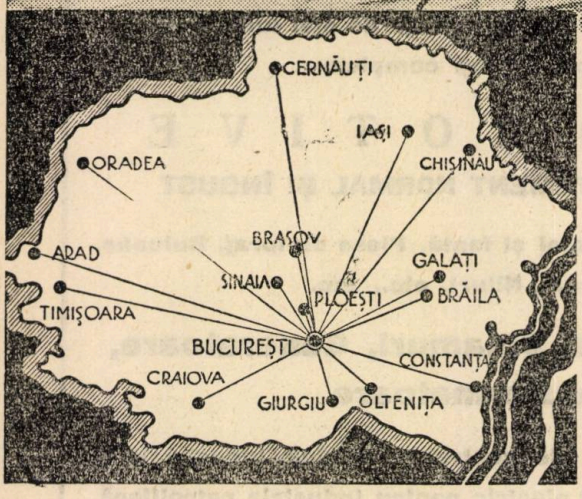

Metoda cea mai rapidă, eftină și modernă pent

- **A TERMINA AFACEI IMPORTANTE**
- **A REALIZA UN PROF**
- **A VĂ PĂSTRA LEGĂTURI SOCIALE**

ESTE A VĂ SERVI DE TELEFON

Convorbirile telefonice interurbane și internaționale sunt accesibile tuturor. Nu ezitați, o convorbire telefonică poate fi hotărâtoare pentru soluția fericită a unei afaceri.

Tefefonați, căci economisiți timp și bani.
Tariful telefonic interurban și in ternațional este redus cu 40% după ora 21.

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNA DE TELEFOANE

BUSINESS INTERNATIONAL MACHINES

COMPANIA ELECTROCONTABILA

WATSON S.A.R.

BUCUREȘTI. — B-DUL BRĂTIANU, 22

TELEFON 4-38-17

MECANIZEAZA
RAȚIONALIZEAZA

IN INDUSTRIE

Contabilitatea generală
Contabilitatea materialelor
Postcalculația
Salariile
Controlul stocurilor
Inventarele
Economatul
Investițiile și amortizările
Controlul bugetului
Facturarea

PRIN SISTEMUL

„HOLLERITH"

MAȘINI CU CARTELE PERFORATE

Adresa :

Dlui.Eugen Vancu
la Banca "Albina"
Inst.de Credit și Econ.
S I B I U

ATENȚIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ției Revistei :

BUCUREȘTI, I. — STR. TEILOR No. 12

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

PUBLICAȚIE LUNARĂ

ANUL XXVIII. — No. 6—7 IUNIE-IULIE 1939

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNII SIBIIU

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR Nr. 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
† **Boltuş Lucian**, Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.**, Bancher.
† **Gheorghiu I.**, Contabil expert.
† **Herbst Otto**, fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Administrator general al Teatrului Naţional din Bucureşti.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C.F.R.
† **Rasidescu St. I.**, fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ.
† **Rosen Isac**, fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura".
† **Stănculescu I. V.**, fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Secretar Camera de Comerţ.
Membru în Comitetul de redacţie.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Fost Preşedintele Corp. Contab. Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Subdirector la Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Director Centrala Cooperativelor de Consum.
Membru în Comitetul de redacţie.
S. M. Blumenfeld, Comerciant.
N. K. Constantinescu, Expert contabil.
P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Profesor.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.
Iosif D. Lazăr, Comerciant.
I. C. Negrescu, Director, Soc. Com. Locuinţe Eftine.
Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.
Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu, Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert contabil.
Th. Sersea, Şeful Serviciului Inventarierii C. F. R.

Directorul revistei : **P. Drăgănescu-Brateş.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., N. Arghir, Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Profesor univ. Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Profesor univ. Gr. Trancu-Iaşi, Ştefănescu Alex. N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BĂNCI POPULARE LEI 200

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

ANUL XXVIII. — No. 6—7 IUNIE-IULIE 1939

CUPRINSUL :

Al IX-lea Congres al Corpului contabililor autorizaţi şi experţi 297
Dr. I. Mărculescu : Introducerea la metodica ştiinţelor comerciale 315
Dr. V. M. Ioachim : Schär Prion şi teoria contabilităţii duble . . 317
Clement Mitru : Contribuţia întreprinderilor economice de Stat. 322
Vasile Cilibia : Spre o nouă ordine economică 328
Drd. Milu Marcussohn : Cheltueli de administraţie 336
Dr. Tiberiu Pollak : Aplicaţiuni şi exemple de planuri contabile. 345
Dem. Căluneanu : Asigurările sociale în Italia 352
Iancu Ilie : Metoda raţionalizată de a calcula conturi curente . 358
Subscrierea Corpului la Fondul Inzestrării Armatei 364
† Inspector General Pantelimon Chiricescu . , ... 370
Jurispr. — Recenzii. — Colegiale. — Al X-lea Congres dela Liège 372

AL IX-lea CONGRES
AL CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAŢI ŞI EXPERŢI
Ţinut la Braşov în zilele de 28 şi 29 Mai 1939

In vechea cetate a Braşovului, centru cultural şi economic românesc, a avut loc al IX-lea Congres al Corpului Contabililor Autorizaţi şi Experţi Contabili din România, în asistenţa a peste 300 delegaţi din cele 70 Secţiuni ale Corpului din ţară.

La orele 10 dimineaţa a fost oficiat un serviciu religios la biserica Sft. Adormiri din Cetate, la care au participat toţi delegaţii.

Dintre autorităţile locale au fost de faţă D-nii :

General de Divizie Ilie Parthenie, Comandantul Corpului V de Armată ; Colonel Ovidiu Ivaşcu, Prefectul Judeţului ; Colonel Carol Fara, aj. Comandantului Corpului V ; Consilier Aurel Safirescu, Prim-preşedinte al Curţei de Apel ; Gh. Curcă, Directorul Băncii „Albina" din Braşov ; Dr. Aurel Precup, Directorul Serviciului Financiar al Primăriei Braşov ; R. Mărcuş, Director la Banca Naţională a României din Braşov ; Fuiorescu, Director la I. A. R. etc.

ŞEDINŢA FESTIVA

Lucrările Congresului s'au deschis sub preşedinţia D-lui Decan N. Butculescu, în localul Camerei de Comerţ.

D-sa, roagă pe D-nii : colonel Ovidiu Ivaşcu, Prefectul Judeţului Braşov ; Consilier Aurel Safirescu, Prim-preşedinte al Curţii de Apel ; Ionel Ciurea, Chestorul Poliţiei Municipiului

Brașov ; R. Mărcuș, Director B. N. R. Brașov, și Aurel Precup, Ajutor de Primar, să binevoiască a primi calitatea de președinți de onoare ai Congresului.

Biroul a fost compus astfel :

D-l Președinte de Onoare, Dr. Grigore L. Trancu-Iași, Profesor Universitar ; Decan N. Butculescu ; Pro-Decan Prof. Univ. Sp. Iacobescu, Președintele Secției Brașov D-l Prof. Ioan Pricu ; Prof. Univ. Dr. Gociman-Cluj ; Aurel Precup ; Vintilă Gheorghiu ; Cezar Miron ; Gh. Huber, și Alex. Damian, delegatul Secției Brașov ; Secertar General Dr. P. Drăgănescu-Brateș ; Secretar Bucur Jugăreanu și Directorul Biroului Dr. V. M. Ioachim.

D-l Decan N. Butculescu, propune ca înainte de începerea oricărei lucrări să se dea o telegramă M. S. Regelui, la care întreaga asistență aclamă aplaudând cu entusiasm în picioare și ovaționează pe M. S. Regele Carol al II-lea.

Iată cuprinsul telegramei :

M. S. Regelui Carol II

București

Membrii Corpului Contabililor Autorizați și Experți Contabili din România, întruniți în al IX-lea Congres la Brașov, înainte de a începe desbaterile de ordin profesional, își îndreaptă, cu adânc respect, gândurile către Iubitul Suveran al Țării, Făuritorul prea înțeleptei Constituții din Februarie 1938 și al așezămintelor noui de Stat, rugând pe Cel Atotputernic să ocrotească zilele Majestății Voastre pentru binele și prosperitatea poporului și depun la picioarele Tronului sentimentele lor de profundă supunere și devotament.

Decan, **N. Butculescu** Prodecan, **Prof. Sp. Iacobescu**

Președintele Secției Brașov, **Prof. Pricu**

La care M. S. Regele a binevoit a răspunde următoarele :

D-lui N. Butculescu

Decanul Corpului Contabiliior Autorizați și Experți

Loco

PALATUL REGAL
București

Majestatea Sa Regele mulțumește membrilor Corpului Contabililor Autorizați și Experți din țară, precum și Dv., pen-

tru sentimentele de omagiu exprimate cu prilejul Congresului dela Brașov.

Secretariatul particular
al M. S. Regelui
Eug. Buchman

S'a telegrafiat deasemenea :

D-lui Armand Călinescu
Președintele Consiliului de Miniștri
București

Membrii Corpului Contabililor Autorizați și Experți Contabili, constituit prin Legea din Iulie 1921, întruniți în al IX-lea Congres profesional la Brașov, vă roagă să primiți sentimentele lor de admirație pentru munca fără preget ce desfășurați spre binele țării, cum și respectuoasa rugăminte să binevoiți a face ca să se recunoască și acest Corp de profesioniști, numărând 15.000 membrii împărțiți în 70 Secțiuni în Țară, printre grupările de intelectuali desemnați de Legea electorală la Senat.

Au mai fost trimise telegrame D-lor : Mitiță Constantinescu, Ministrul Finanțelor ; Victor Slăvescu, Prof. Univ., Ministrul Armamentului ; Silviu Dragomir, Ministru al Minorităților și Secretar General al „Frontului Renașterii Naționale"; Mihail Ralea, Ministrul Muncii și Ocrotirilor Sociale ; Inginer Ioan Bujoi, Ministrul Economiei Naționale ; Victor Iamandi, Ministrul Justiției ; Prof. Petre Andrei, Ministrul Educației Naționale ; Traian Pop, Ministrul Inventarului Patrimoniului Public ; Gh. Alexianu, Prof. Univ., Rezident Regal al Ținutului Bucegi ; Victor Vâlcovici, Prof. Univ., Secretar General al „Frontului Renașterii Naționale" ; Constantin Teodorescu, Vice-Guvernator al Băncii Naționale a României ; Ioan Răducanu, Prof. Univ., Rectorul Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale din București ; Ion Matei, Prof. Univ., Rectorul Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale din Cluj ; Victor Jinga, Prof. Univ., Subsecretar de Stat la Departamentul Economiei Naționale ; Dr. Grigore L. Trancu-Iași, Prof. Univ., fost Ministru ; Dr. D. R. Ioanițescu, Prof. Univ., fost Ministru ; Prof. I. G. Munteanu-Galați, și colegilor Nicolae Arghir și Prof. Al. Sorescu.

D-l *Prof. Ioan Pricu,* într'o caldă cuvântare, arată însemnătatea Brașovului, care a avut parte de o intensă viață economică, în trecut cât și astăzi, mulțumită așezării geografice favorabile între două lumi opuse, între apusul muncii industriale și răsăritul bogățiilor naturale.

Spiritul de muncă și de intreprindere al Brașovenilor este un factor care a contribuit mult la intensificarea acestor schimburi. Breslele, atât de actuale astăzi, erau în floarea lor la Brașov, acum vreo patru sute de ani. In urma înaltelor privilegii domnești, postavul fabricat pe o scară întinsă la Brașov, servește la îmbrăcămintea ostașilor munteni, și tot de aci au pornit diferite produse spre Moldova. Brâncoveanu primea dela argintarii brașoveni sfeșnice și anafornițe, apoi candele și legături de evanghelie, etc.

Industriile grele de azi din oraș și din împrejurimi îl consacră mai mult decât oricând ca un centru de intensă viață economică.

Iată deci, în ce oraș cu tradiții de muncă și de înfăptuiri economice ne ținem noi astăzi al IX-lea Congres.

Convinși că lucrările congresului vor însemna un pas înainte nu numai la organizarea noastră profesională, ci și pentru desvoltarea vieții economice românești, membrii Secției locale au depus toată munca și priceperea pentru buna reușită a acestui Congres.

D-sa, a urat apoi „Bun venit" congresiștilor și spor la muncă, în lucrări.

Răspunzând inimoaselor urări de *„Bun Venit"*, ce D-l Președinte al Secției Corpului Brașov a făcut congresiștilor,

D-l *Decan Nicolae Butculescu,* reamintește că, Brașovul așezat la răspântia drumurilor Transilvaniei de miază-zi, și mai ales a drumurilor dela Nordul ei spre Sud, cu penetrațiune viguroasă în Vechiul Regat, este de multe secole o mare metropolă comercială și industrială care face față acestui ținut.

D-sa ș'amintește cum înainte de deschiderea căii ferate Ploești—Brașov, plecau din București chervane (care mari acoperite cu imense coviltire) ce se încărcau în str. Lipscani, Bărăției, etc., în care se transportau comercianții din Capitală spre Brașov, ducând semințe, orez, untdelemn, măsline și alte produse coloniale importate prin Galați și aduceau la înapoiere după 3—5 săptămâni produse ale industriei Transilvaniei sau

aduse dela Beci, ca : stofe, cotonade, manufactură, hârtie, pielărie, etc.

Firmele cari făceau acest trafic la București, aparțineau foarte multe fiilor Brașovului ca : Orghidan, Ion G. Manu, Sulică, Moroianu, S. Constantinescu, etc.

Mai târziu, după războiul vamal dintre România și Austro-Ungaria (1880—1881), foarte multe fabrici din Sibiu, Brașov, etc., s'au mutat cu utilajul lor complect în Vechiul Regat, pe valea Prahovei, la Azuga, la Ploești, la Râmnicul-Vâlcea, etc.

Azi avem fericirea de a putea circula liberi, în toată Transilvania și în Vechiul Regat fără nici o opreliște.

Pentru noi, contabilii, auxiliari permanenți ai comerțului și industriei, Brașovul are și o altă latură de mare însemnătate. Eruditul nostru profesor N. Iorga și harnicul comerciant D. Z. Furnică, ne-au arătat în scrierile lor monumentale cum prin secolul al XVIII-lea și al XIX-lea, socotelile, corespondența, facturile, ținute în limba românească, din ținutul Brașovului, porneau către comercianții români, pe atunci în mare parte în Brașov și împrejurimi.

Brașovul este astăzi în plină desvoltare economică, mulțumită intervenției spiritului inițiator al Românilor unit cu technica și avuția.

In numele prea iubitului nostru Președinte de Onoare D-l Grigore L. Trancu-Iași, autorul binefăcătoarei noastre Legi din 1921, în numele celor 70 Secțiuni cu 15.000 membrii din Corpul Contabililor, aduce salutul călduros al întregei țări orașului Brașov, urându-i din toată inima un progres desăvârșit pe calea economică și culturală.

Salută cu toată recunoștința pe D-nii reprezentanți ai Secției Brașov, în frunte cu prea distinsul Ioan Pricu, Președintele care și-a dat atâta osteneală pentru perfecta reușită a Congresului ; mulțumește asemenea călduros D-lor industriași, comercianți și directori de bănci, reprezentanții Camerei de Comerț și Industrie, Primăriei, etc., cari ne încurajează nu numai cu obolul, dar mai ales cu prezența lor. Asemenea aduce un omagiu de mulțumire D-lui Rezident Regal al Ținutului Bucegi, reprezentat aci prin D-l Prefect Colonel Ivașcu, cum și D-lui Prim Președinte al Curții de Apel Safirescu și rostește un cuvânt de caldă frățietate congresiștilor.

D-l Colonel Ovidiu Ivașcu, Prefectul Județului, delegat al

D-lui Prof. Gh. Alexianu, Rezidentul Regal al Ținutului Bucegi a salutat pe congresiști, urându-le spor la muncă, succes și sănătate.

D-l Consilier Safirescu, primul Președinte al Curții de Apel din Brașov, a adus salutul magistraților la acest Congres, al unor prețioși colaboratori ai Justiției și le urează spor la muncă, promițând că va urmări toate desbaterile cu o deosebită atențiune.

D-l Aurel Precup, ca reprezentant al D-lui Primar al Municipiului Brașov, și din partea populației orașului, salută pe cei prezenți și le urează „Bun venit" în Brașov.

D-l Prof. Univ. Spiridon Iacobescu, Pro-Decanul Corpului, adresându-se autorităților prezente, a arătat importanța Congresului, care pe lângă scopuri profesionale are și unul social.

Iată pentru ce, de câteori ne întâlnim cu autoritățile, le expunem pe cât posibil doleanțele și aspirațiunile noastre.

A vorbit apoi despre importanța inventarului public, aducând la cunoștința D-lui Ministru al Inventarierii Publice că, se găsesc în rândurile Contabililor Autorizați și Experți elemente cari vin în veșnic contact cu inventarul și cari stau la dispoziția D-sale.

O altă chestiune de ordin social este Casa de Asigurare, care trebue să ia ființă.

Lozinca: „Toată lumea, la lucru" va avea roade din cele mai frumoase .

Noi promitem să fim elemente demne, elemente cari vor sta la dispoziția Ministrului Inventarului Public.

D-sa, a terminat aducând omagii M. S. Regelui Carol al II-lea, iar asistența, în picioare, a isbucnit în urale și aplauze.

D-l Dr. Petru Drăgănescu-Brateș, Secretarul General al Congresului dă citire următoarelor telegrame primite:

Nefiindu-mi posibilă participarea la Congres, sunt cu sufletul alături de colegii cari se străduesc onest să ridice prestigiul Corpului și să promoveze viața economică românească.

Sănătate
Ion Răducanu

Regretând de a nu putea lua parte la Congresul Dv., rog să primiți din partea Academiei noastre care va fi reprezen-

tată prin distinții noștri colegi profesori, Sabin Cioranu și Aurel Gociman, cele mai calde sentimente de solidarizare cu munca și năzuințele frumoase ce le depuneți întru prosperitatea economiei românești.

I. Matei, Cluj

Asociația Generală a Inginerilor din România salută Congresul alesului Corp al Contabililor Autorizați și Experți Contabili și urează succes desăvârșit în lucrările ce se desbat, pe care inginerii țărei și țara însăși le așteaptă pentru a contribui la realizarea nouilor așezări în ordinea contabilă a întreprinderilor din România, pe care cu toții le vrem românești.

Președintele Asociației Inginerilor
din România
Prof. Inginer Mihail Manoilescu
București

Imprejurări neprevăzute mă împiedică să particip la Congres, sunt însă cu sufletul alături de Dv. Doresc Congresului cel mai desăvârșit succes și realizarea tuturor deziderateloi.

Ionescu Gh.
Delegat în Consiliul Superior

Regret, nu pot lua parte la Congresul Contabililor, urez spor la muncă.

Ing. Florian Uniția
Președinte Camera de Muncă
Brașov

D-l *Prof. Ștefan Țenov,* salută Congresul în numele Asociației Generale a Profesorilor Secundari din România, și arată rolul economic pe care-l au contabilii în viața țării și a satelor.

D-l *Prof. Gociman,* în numele Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale din Cluj, vorbește despre importanța Brașovului din punct de vedere economic, despre legăturile cu Apusul și țările românești, dar mai ales despre importanța lui din punct de vedere național.

D-l *Ing. Russu Abrudeanu,* din partea inginerilor de mine, a arătat importanța congreselor profesionale și a aderat în numele Asociației ce reprezintă la Colegiul Economic.

D-l *Gh. Huber*-București, Președintele Secției Ilfov, și-a exprimat dorința ca moțiunile votate să nu fie simple forme, ci să se caute înfăptuirea dezideratelor ce cuprind.

D-l *Victor Ionescu,* Preşedintele Asociaţiei A.L.A.C.I., a vorbit despre streinii din Secţiunile Corpului Contabililor şi a cerut excluderea lor.

In toate domeniile de activitate — a continuat D-sa — s'a făcut o revizuire neîntârziată.

D-l *Toma Voiculescu*-Ploeşti, a vorbit despre ante-proectul de lege al Colegiului Economic, care — a spus D-sa — nu poate fi prmit, el lovind în drepturile câştigate şi a averii Secţiunilor, agonisită ani dearândul.

D-l *Gh. Sasu,* în numele Contabililor dela C. F. R., a cerut realizarea cât mai urgentă a Colegiului.

D-l *St. Peneş*-Cluj, în numele comercianţilor şi industriaşilor, de limbă şi lege românească, a salutat pe congresişti şi a vorbit despre numărul negustorilor români cari au fost în trecut şi cari au stăpânit întreaga viaţă economică, dar cari azi sunt în descreştere.

In cuvinte adânc simţite a arătat situaţia grea a meseriaşilor, datorită faptului că banii sunt în mâna străinilor.

D-l *Jaliu*-Bacău, a rugat pe conducătorii Corpului să treacă la înfăptuirea dezideratelor.

D-l *Florea Florescu*-Cernăuţi, aduce salutul colegilor din Bucovina, iar D-l *Dr. V. M. Ioachim,* face o expunere a Dării de Seamă a Consiliului Superior al Corpului Contabililor către al IX-lea Congres.

ŞEDINŢA DE DUPA AMIAZA

Prezidează D-l Prof. *Ioan Pricu.*

D-l Prof. Univ. *Sp. Iacobescu* expune raportul său cu privire la noul Cod de Comerţ.

D-sa analizează dispoziţiunile cu privire la ţinerea Registrelor, la întocmirea Inventarului şi Bilanţului, la constituirea şi funcţionarea Societăţilor Anonime, insistă în special asupra estimaţiunei bunurilor, propunând aceleaşi norme, atât pentru întreprinderile individuale, cât şi pentru cele sociale.

La Societăţile Anonime propune să se înfiinţeze cenzori locali la întreprinderile cu exploatări în diferite centre, subliniază că este nevoie a se asigura cenzorului independenţa, pentru a-şi putea spune întreg cuvântul.

In ce priveşte inventarul, consideră că este bine a se în-

tocmi un inventar general al întregei averi a negustorului, cu specificarea averii.

D-l Prof. Ioan Pricu, trece Președinția D-lui Prof. Univ. *Dr. Gociman.*

D-l Prof. Dr. Mărculescu expune referatul său cu privire la inventarierea avuției publice.

D-sa face un istoric asupra acestei probleme în România și arată că deși există Legea Contabilității Publice din 1929 totuși nu s'a ajuns la o inventariere complectă a avuțiilor publice.

Arată normele ce ar trebui avute în vedere, insistând asupra legăturei ce trebue să se facă între inventar și contabilizarea elementelor patrimoniale.

D-l *Prof. Univ. Sp. Iacobescu* expune lucrările făcute din inițiativa D-lui Ministru Victor Slăvescu și D-l Prim-Ministru Armand Călinescu, pentru stabilimentele militare.

D-sa arată că întocmirea inventarului public trebue să se facă cu concursul Corpului Contabililor.

D-l *Prof. Pricu,* Președintele Secției Brașov, face o comunicare cu privire la teoria matematică a conturilor a lui Luca Pacciolo și arată că această teorie și astăzi poate fi folosită ca metodă de predare a contabilității.

D-l Prezident *Prof. Univ. Dr. Gociman,* arată câtă importanță are contabilitatea în oricare întreprindere și relevă însemnătatea inventarului, care este tot atât de necesar într'o administrație publică ca și într'o întreprindere economică.

D-sa aduce elogii și mulțumiri D-lor referenți și făcând apel la unirea tuturor forțelor contabile într'un mănunchi, pentru efectuarea lucrărilor de mare însemnătate, pentru buna administrare a patrimoniului public, este de părere ca prin acțiune comună să ocrotim creditul și să promovăm învățământul comercial.

D-l Trandafirescu Nămăești propune că întrucât rapoartele prezentate Congresului sunt de o mare însemnătate acei cari au de făcut observațiuni să refere în scris Consiliului Superior.

D-sa mai propune ca să se instituie un examen pentru trecerea dela gradul de contabil stagiar la gradul de contabil autorizat.

Biroul ia act și va studia aceste propuneri.

D-l *Prof. Al. Costache* aduce mulțumiri D-lui Decan N.

Congresiștii în fața Camerei de Comerț Brașov

O parte din congresiști și reprezentanții autorităților

Congresul Corpului Contabililor
Brașov 28 Mai 1939

Butculescu, prin concursul căruia tineretul a intrat în Corpul Contabililor și la conducerea lui, aduce elogii acelor cari au înființat și conduc Revista Generală de Comerț și Contabilitate, care și-a serbat acum 30 de ani de existență și pe care fiecare membru trebuie s'o susție.

Cu privire la referatele prezentate aduce mulțumiri și elogii pentru lucrările atât de migăloase și atât de complecte.

D-sa relevă că în contabilitatea publică veche se urmăreau numai cheltuelile și veniturile pe câtă vreme contabilitatea în partidă dublă luminează întreaga problemă patrimonială pornind dela inventar și urmărind toate modificările și investițiunile, paralel cu contabilizarea budgetului de venituri și cheltueli.

D-l *Dr. V. M. Ioachim,* arată că în noul Cod de Comerț, s'a introdus o parte din propunerile făcute de Consiliul Superior al Corpului. Este de părere că averea destinată comerțului trebue să fie specificată separat de restul averii patronului.

D-l *Ștefan Peneș,* din Cluj exprimă adânca recunoștință față de autorii referatelor prezentate.

Ședința se ridică la orele 20,30.

Seara a avut loc un banchet în saloanele Cercului Militar într'o caldă atmosferă de înfrățire contabilă.

ȘEDINȚA DIN 29 MAI 1939

D-l Președinte *Prof. Ion Pricu,* salută pe D-l prof. Gr. L. Trancu-Iași în mijlocul congresiștilor a cărui lipsă a fost viu simțită și îl roagă să prezideze ședința Congresului.

D-l Președinte de Onoare *Prof. Grgore L. Trancu-Iași* luând președinția, omagiază memoria profesorului Constantin Pantu din Brașov.

Evoacă însemnătatea acestui centru românesc, unde s'au dat cele mai grele lupte pentru românism.

Domnia-sa își exprimă simțemintele ce le a avut trecând pe lângă busturile lui Ștefan Iosif și Cincinat Pavelescu, ridicate în Brașov în bună parte prin străruința Domniei-Sale.

Este bine să ne înălțăm sufletele — continuă D-sa — amintindu-ne faptele mari ale înaintașilor noștri, și ori ce atingere adusă memoriei acestora este o atingere adusă sufletului nostru.

D-sa relevă legea eternă a debitului și a creditului spu-

nând că marele împărat și filosof Marc Aureliu zice că „omul se naște cu un pasiv, un pasiv care se compune din tot ceia ce omul găsește pe lume făcut de înaintașii lui".

D-sa încheie făcând apel la disciplină și la unirea tuturor forțelor.

D-l *Decan Nicolae Butculescu* salută pe D-l Președinte de Onoare și cere să stea în sală ca ori ce simplu congresist.

D-l *Prodecan Prof. Universitar Sp. Iacobescu,* afrmă că nici odată nu va lua locul D-lui Decan Nicolae Butculescu și nici fără dânsul nu vrea să stea la birou.

D-l Președinte de Onoare recomandă concesiuni reciproce și roagă pe D-l Decan Nicolae Butculescu să ia loc pe estradă.

D-l *Victor Ionescu* cere loc pentru tineret, socoate că este neapărat necesar să se revizuiască legea atât de impropriu denumită pentru întrebuințarea personalului românesc în întreprinderi, în loc să fie denumită pentru întrebuințarea personalului strein în întreprinderile din România. Cere ca străinii să fie excluși din Corp.

D-l *Vintilă Ghiorghiu* spune că nu se poate face o demarcație categorică între tineri și bătrâni dar că există bătrâni rămași tineri și tineri îmbătrâniți. Tineretul vrea să meargă repede dar crede că este mai bine să-și tempereze pașii.

D-l *Aurel Precup,* ajutor de primar al Municipiului Brașov desvoltă referatul său, „Situația Economică a Țării Bârsei și rolul comercialiștilor".

D-sa trece în revistă istoricul Brașovului scoțând în relief activitatea economică din țara Bârsei și arată demersusurile membrilor Corpului nostru, pentru îndrumarea tineretului român către îndeletnicirile practice.

D-l *Dr. P. Drăgănescu-Brateș* prezintă referatul său cu privire la „Colegiul Economic".

După un scurt istoric al acestei chestiuni, care în țara noastră se discută dela 1930, prezintă în linii mari ante-proectul elaborat cu multă meteculiozitate de către D-l Prof. Universitar Sp. Iacobescu arătând că în noua organizație cele trei mari secțiuni ale Colegiului: secțiunea Economică, Cooperatistă și Contabilă își păstrează autonomia, iar sub-secțiile județene își vor administra separat finanțele având legătură la centru cu Consiliul Superior al Secției respective a Colegiului.

Drepturile câștigate se vor respecta, iar rolurile membri-

lor în diferite secțiuni se vor împărți după titlurile și activitatea fiecăruia.

In concluzie D-sa socoate că înființarea Colegiului Economic, Cooperatist și Contabil se impune din două motive puternice :

1. pentru că numele de contabil nu este suficient ca să mai atragă o mai înaltă considerație în rândurile celorlalte profesiuni.

2. pentru a ne conforma spiritului înțelept care predomină în Constituția cu care Iubitul nostru Suveran a înzestrat țara noastră, în Februarie 1938, adică principiului specializării profesionale și competenței.

D-sa face un apel călduros ca secțiunile să se intereseze de discutarea chestiunilor de interes profesional în cercurile de studii ale Secțiunilor, trimițând extrase pentru a fi publicate în Revista Generală de Comerț și Contabilitate, pentru ca astfel să se producă o emulație între membrii Corpului din diferitele secțiuni adivitate care nu va putea decât să contribue la ridicarea prestigiului și însemnătății Corpului.

D-l *Gh. Huber*, citește referatul său cu privire la „Casa de Pensiuni și Asistență a Corpului" arătând ce s'a făcut la Secția Ilfov.

Pentru sporirea fondurilor acestei case D-sa socoate că ar fi nimerit să se legifereze obligativitatea cotizației patronale la Casa de Pensiuni a Corpului pentru funcționarii membrii ai Corpului și să se înființeze un timbru obligatoriu pentru încasarea taxei de 5% asupra onorariilor expertizelor, cari azi se încasează cu prea multe dificultăți și incomplect.

D-l Dr. *V. M. Ioachim*, prezintă în câteva cuvinte referatul cu privire la „Contabilitatea în serviciul raționalizării Intreprinderilor" și socoate că printr'o acțiune de propagandă dusă de colegii noștri s'ar putea introduce și în gospodăriile sătești luminile contabilității.

D-l Prof. *Sabin Cioranu* din Cluj, arată activitatea însemnată pe tărâmul cultural și de ajutorare a colegilor desfășurată de secțiunea Cluj, care are fonduri însemnate și a împărțit numeroase burse și ajutoare.

In ce privește Colegiul Economic, D-sa crede că există un criteriu cert de distincție a economiștilor și este de părere că înființarea acestui Colegiu va spori colaborarea tot mai strânsă

cu toate elementele de specialitatea noastră și din celelalte specialități cu cari prin forța împrejurărilor trebuie să conlucrăm cu avocați, ingineri etc.

D-l Prof. univ. Dr. *Al. Gociman* propune că după ce s'a studiat rolul contabilității în serviciul raționalizării intreprinderilor să se pună la ordinea de zi a viitorului congres chestiunea următoare : Corpul Contabililor și Naționalizarea Intreprinderilor.

Congresul votează apoi următoarele moțiuni :

MOȚIUNI

I. INVENTARIEREA PATRIMONIULUI PUBLIC

Congresul examinând referatele domnilor prof. univ. Sp. Iacobescu și Dr. I. Mărculescu, pentru inventarierea patrimoniului public, din România, ținând seamă de exemplul dat de inventarierea ordonată și executată de către Ministerul Inzestrării Armatei, D-l Victor Slăvescu, Congresul autorizâ Consiliul Superior al Corpului ca să intervină pe lângă Onor GUVERN și D-l Ministru al Inventarierii Avuțiilor Publice, ca să realizeze cât mai repede această mare operă de interes național.

Pentru această operă Congresul propune următoarele :

1. Inventarierea avuției noastre publice să fie făcută, cât mai repede pentru că o bună conducere a vieții publice, nu se poate realiza bine fără desăvârșita cunoaștere a patrimoniului public.

2. Technica acestei inventarieri trebuie să fie realizată prin formulare de partizi-tip, care să cuprindă distinct fiecare grupă de elemente din patrimoniul public ce se inventariază.

3. Unitatea de direcție, descrierea, clasificarea și constatarea materiei de inventariat precum și evaluarea acesteia să fie încredințată unor comisiuni de specialiști sub conducerea Consiliului Superior al Corpului de Experți Contabili.

4. Inventarierea patrimoniului public să se întocmească prin inventare parțiale, pe ținuturi geografice și administrative consacrate în țara noastră.

5. Inventarul să cuprindă absolut toate părțile avuției noastre publice.

6. Inventarul Patrimoniului Public, trebuie să aibă urmare firească, contabilizarea lui, așa cum este prevăzută de

legea Contabilităţii Publice, adică să se facă acestui inventar de patrimoniu înregistrarea lui prin metodele *Contabilităţii Duble.*

Cu acest prilej, Congresul mai roagă pe Onor GUVERN ca să dispună modificarea Legii Contabilităţii Publice, punând-o de acord cu realităţile naţionale, economice şi sociale din ţara noastră.

II. NOUL COD DE COMERŢ

Congresul examinând referatul D-lui Prof. univ. Sp. Iacobescu, privitor la analiza Codului de Comerţ, din 1938, autorizează Consiliul Superior al Corpului Contabililor ca să intervină pe lângă Onor GUVERN şi pe lângă D-l Ministru al Justiţiei, ca la revederea materiei Codului de Comerţ să se încredinţeze Consiliului Superior al Corpului Contabililor, orânduirea materiei din Codul de Comerţ, referitoare la : Registre, Inventar, Bilanţ, Rezerve, Amortizări, Acţiuni, Obligaţiuni şi toată materia care se referă la patrimoniul Comercial reglementat de Codul de Comerţ.

III. ŢARA BARSEI ŞI ROLUL MEMBRILOR CORPULUI CONTABILILOR

Congresul examinând referatul D-lui Aurel Precup, privind activitatea economică din Ţara Bârsei şi rolul membrilor Corpului Contabililor recomandă tuturor secţiunilor din ţară :

1. Indrumarea tineretului român şi în special cel cu pregătire comercială în viaţa economică, acordându-se de către oficialitate întreg sprijinul efectiv, prevăzut de legea de organizare a Invăţământului Comercial din 1936.

2. Popularizarea în rândurile micilor exploatatori şi comercianţi ai unui sistem practic de contabilitate.

3. Conlucrarea secţiunilor Corpului Contabililor în cadrul acţiunii intreprinse de serviciul social şi al Astrei pentru chestiunile privind compartimentul economic al acestora.

IV. COLEGIUL ECONOMIC, COOPERATIV ŞI CONTABIL

Membrii Corpului Contabililor Autorizaţi şi Experţi Contabili din România, întruniţi în Congres la Braşov, în urma

discuţiunilor ce a avut loc la referatul D-lui Dr. P. Drăgănescu Brateş, privind chestiunea înfiinţării unui Colegiu Economic, Cooperator şi Contabil, pentru care D-l Prof. Universitar Sp. Iacobescu a elaborat o propunere de organizare autoriză Consiliul Superior să tipărească acest concept şi să-l trimită tuturor secţiunilor spre a-l studia şi referi, urmând a se convoca un Congres Extraordinar în toamnă pentru această chestiune.

V. CASA DE PENSIUNI

Congresul, ascultând raportul D-lui Gh. Huber, privind înfiinţarea Casei de Pensiuni a Corpului dă mandat Consiliului Superior să ceară Onor GUVERNULUI, de a legifera obligativitatea cotizaţiei patronale la Casa de Pensiuni a Corpului Contabililor pentru funcţionarii lor membrii şi înfiinţarea timbrului de 5% asupra onorariilor expertizelor.

Deasemenea autoriză Consiliul Superior al Corpului de a creia Casa de Pensiuni a Corpului, în condiţiunile în care Tribunalul Ilfov va acorda personalitatea juridică Casei de Pensiuni a Secţiunei Ilfov.

Consiliul Superior este invitat de a da deciziuni cu caracter de obligativitate pentru stabilirea unei proceduri în scopul de a se încasa taxa de 5% asupra onorariilor de expertiză.

VI. CONTABILITATEA IN SERVICIUL RAŢIONALIZARII INTREPRINDERILOR

Membrii Corpului Contabililor autorizaţi şi Experţi Contabili, întruniţi în al IX-lea Congres la Braşov, în urma discuţiunilor la referatul domnului dr. V. M. Ioachim, despre contabilitatea în serviciul raţionalizării întreprinderilor, exprimă deziderатul ca, funcţiunea contabilă să fie pusă pe picior de egalitate cu celelalte funcţiuni de specialitate, atât în întreprinderile economice cât şi în administraţiunile publice, având în vedere importantul rol ce-l are Contabilitatea în conducerea raţională a oricărui organism.

Congresul consideră ca şi pentru întreprinderile de mai mică importanţă, precum şi pentru gospodăriile ţărăneşti, ţinerea contablităţii - adaptată acestor activităţi - este necesară.

Pentru ca funcţiunea contabilă să-şi poată da toată con-

tribuțiunea sa la acțiunea de raționalizare economică este necesar ca să fie astfel organizată, încât să redea în fie ce moment situația economică și juridică a parimoniului, rezultatele brute, separat după proveniența lor și a cheltuelilor după felul lor, după locul unde au luat naștere și după obiectul sau serviciul la care se referă, astfel ca să se poată urmări prin contabilitate pentru fiecare unitate technică raportul între cheltuială și rezultat.

VII. CETAȚENIA MEMBRILOR CORPULUI

Congresul hotărăște excluderea din Corp a tuturor celor ce nu vor avea cetățenia română și obligă secțiunile la o imediată revizuire în cadrul legilor, rugând Consiliul Superior să verifice executarea acestei revizuiri.

VIII. RECUNOAȘTEREA SPECIALITAȚII CONTABILE

Congresul roagă Onoratul GUVERN să recunoască și Corpului Contabililor dreptul de a trimite ca specialiști intelectuali reprezentanți în Senat.

VIITORUL CONGRES

In urma propunerii D-lui Director Ilie Criveanu, delegatul Moldovei, se hotărăște ținerea viitorului Congres la Iași în 1941.

INCHEERE

D-l Președinte de Onoare Dr. Grigore L. Trancu-Iași, mulțumind tuturor declară închis cel de la IX-lea Congres al Corpului Contabililor Experți și Autorizați ținut la Brașov.

EXCURSII

După Congres a avut loc o excursie la Poiana Brașov, unde s'a admirat așezarea minunată a acestei localități într'un adăpost înconjurat de munți.

La Hălchiu-Stupini s'a vizitat școala de gospodărie rurală, la Codlea fabricile de mobile și serile de flori și la Zărnești fabrica de hârtie, iar în apropriere de Brașov s'a vizitat industria de covoare unde s'a putut admira ce poate face geniul românesc sub îndrumarea științei și industria aeronautică I. A. R.

Introducere la metodica științelor comerciale

[1]) **S'a spus că Metodica este arta de a preda, adică legătura sufletească care se poate face între profesor și elev prin ridicarea elevului la înălțimea spirituală a profesorului și coborârea acestuia la puterea de percepere a elevului.**

Din definiția de mai sus ar rezulta că arta predării este ceva personal al fiecărui profesor, așa că nu poate fi dobândită prin studii speciale, ci și printr'o practică îndelungată pusă în slujba învățământului.

Aceasta însă nu este exact, metodica este o **știință** în care specialistul experimentat poate da norme valabile colegilor săi tineri, însă nu trebuie să credem de aci că metodica este un rezultat pur științific, ea îmbinându-se în mod fericit cu experiența și cultura profesorului chemat să predea.

Dintre disciplinile ce se predă în Invățământul comercial **Studiul Științelor Comerciale** adică studiul noțiunilor de comerț, al contabilității și al corespondenței comerciale și biroul comercial a fost prima disciplină care s'a predat în mod scolastic. Aceasta nu este o întâmplare, ci constă în faptul că primele lucrări de contabilitate tipărite apar odată cu înființarea primei școli comerciale în Veneția.

Luca Paccioli publică în 1449 în Veneția. Lucrarea sa **„Summa de Aritmetica Geometria Proportioni et Proportionalita** și în capitolul XI (Traktatus), face o analiză a **Contabilității în partidă dublă ;** avem apoi ca autori de contabilitate pe **B. Schweicker** (1546) **Gämmersfelder** (1570) **Sartorius** (1592) **Goessens** (1594) etc. Pentru celelalte disciplini o literatură, care să poată fi luată în seamă nu avem decât deabia dela 1675 când **J. Savary** publică lucrarea sa atât de cunoscută **„Le parfait negociant".** Pentru acest motiv se explică și faptul pentru ce din primele școli comerciale **studiul științelor comerciale** a ocupat totdeauna un loc de frunte. Fiind cea mai importantă, disciplina contabilă s'a desvoltat mult.

Așa se explică că găsim astăzi o literatură atât de vastă și deaceia se cere ca persoanele cari aprofundează această știință, să fie specialiști ca să se poată orienta și mai cu seamă a preda această disciplină. Sunt cazuri când se crede că o bună contabilitate trebue să înfățișeze numai situația reală a vieții prac-

1) Dr. Iohann Fr. Schär.

tice. Predarea în acest caz nu se reduce decât la o inițiere mecanică, urmată de dictări, urmărindu-se forma și neglijându-se fondul problemei. S'a mai emis părerea că cei care predau contabilitatea să fie contabili de meserie, dar s'a omis faptul că acestora le lipsesc cunoștințele pedagogice. După cum un bun metodician nu poate preda știința contabilității dacă nu cunoaște mersul întreprinderilor, tot așa un practician nu poate preda dacă nu e la curent cu metodele de predare.

Un profesor de contabilitate trebue să aibe o educație pedagogică, să fie un perfect metodician și să posede și cunoștințe suficiente ca specialist, căci unui profesor i se cere să cunoască mult mai mult decât predă elevilor săi. Profesorul care predă la cursul inferior trebue să fie un om cu foarte multă experiență, întrucât tocmai la introducerea în studiul disciplinii se cere mai multă experiență de predare decât la liceu unde la rezolvarea problemelor de contabilitate superioare intervine literatura și domeniul practic contabil. Un bun profesor de contabilitate va căuta să abandoneze prelegerile teoretice și dictările mecanice care ucid spiritul și rațiunea elevului căutând a aplica metoda socratică și făcând pe elev să aibă la sfârșitul orei convingerea că el a găsit singur soluția. Aceasta se poate face ținând atent continuu pe elev și raportând lecțiunea continuu la viața practică.

Legătura dintre știință și practică trebue să fie continua preocupare a profesorului, adică studiul și exercițiul să meargă odată. Nu va lipsi sădirea în sufletul elevului a **ordinii, conștiinciozității, punctulalității și voinței.** Se înțelege dela sine că aceste calități trebue să le aibe în primul rând profesorul.

Profesorul va căuta totdeauna în predarea materiei de a pleca dela **concret** la **abstract** și apoi a ajunge iarăși la **concret.** Predarea se va face cu problemele cele mai **simple** și treptat se va merge la cele mai **complicate,** urmărindu-se a nu se da mult și complicat, ci puțin și temeinic. Profesorul va căuta să găsească ceeace este **comun** și **caracteristic** și rezumând afacerile comerciale la **probleme fundamentale.** Acestea ar fi în linii generale câteva din punctele mai importante de care trebue să ținem seama la predarea materiei de contabilitate.

Prof. Dr. ION I. MĂRCULESCU
Director al liceului comercial
„Marele Voevod Mihai"

Schär-Prion şi teoria contabilităţii duble

In Nr. 3/939 al Revistei D-l prof. G. Mladenatz, a scos în relief personalitatea marelui profesor dispărut Prion, care timp de trei decenii a ilustrat ştiinţa economică.

Prion s'a ocupat deaproape şi de problemele contabile, pe care le-a tratat cu multă competenţă, mai ales că a profesat câtva timp ca expert contabil şi expert economic.

Astfel problema devalorizării monetare în legătură cu bilanţul a format obiectul unui interesant studiu al său: „Die Finanzeirung und Bilanz wirtschaftlicher Betriebe unter Einfluss der Geldentwertung Berlin 1921, iar în 1931, a scos o lucrare mult cercetată despre expertize intitulată: Beriebsprüfung, cu Wirtschaftsberatung und der Wirschaftsprüfer.

In 1932, a reeditat cu multe îmbunătăţiri şi puneri la punct cunoscuta operă a profesorului F. Schär, decedat la Basel în 1924.

Prima ediţie a apărut la Berlin în anul 1914 şi ultima ediţie revăzută de Schär la Basel în 1922.

Prion ca colaborator al lui Schär a avut buna idee a scoate o nouă ediţie, păstrând în cea mai mare parte ideile lui Schär puse în legătură cu progresele ştiinţei şi technicei contabile şi adaptate situaţiei juridice şi economice de azi.

Nu a adus nici-o modificare teoriei celor două conturi (Zweikontentheorie), pe care însă Prion o examinează şi în lumina noulor formulări ale acestei teorii, fără a lua o atitudine proprie.

Teoria lui Schär, care de altfel a fost expusă şi de alţi înaintea lui Hügli (Berna 1887. Augburg Bremen 1851) poate cu mai puţin fundament ştiinţific, se bazează pe cele două aspecte ale patrimoniului ş. a. averea folosită în întreprindere înţelegând prin aceasta bunurile concrete şi obiectele de drept împreună cu datoriile ce le grevează şi pe care le consideră element negativ al averii şi capitalul propriu, respectiv dreptul abstract al intreprinzătorului de dispoziţie asupra averii.

Intre aceste două forme de exprimare a averii trebuie să fie totdeauna egalitate pentru că nu poate fi o sporire a averii (nete) fără o sporire corespunzătoare a capitalului (propriu)

respectiv nici o scădere a averii proprii fără o reducere corespunzătoare a capitalului propriu.

Formula matematică a contabilității duble este deci, după Schär :

$$A—P=C$$

P exprimând numai datorii propriu zise față de terți.

Cum contabilitatea trebuie să urmărească pe deoparte mișcările averii, pe de altă parte modificările capitalului, înregistrările trebuie să se facă concomitent la două categorii de conturi : Conturile averii în care intră și pasivul propriu zis și conturile capitalului propriu, în care intră și conturile zise de rezultate.

Ținând seamă de egalitatea A—P=C, care este permanentă, el formulează astfel teoria funcțiunii conturilor : Conturile de avere (pozitivă A sau negativă P) se debitează cu tot ce sporește această avere fie prin adausuri de activ fie prin diminuări de pasiv și se creditează cu tot ce diminuiază averea fie prin micșorări de activ sau adausuri de pasiv. Conturile de capital, fiind celălalt membru al egalității, urmează regula inversă.

Această teorie, pe care el o numește **teoria materialistă** o opune **teoriei personificării** întreprinderii și **teoriei personalistice** (personificarea conturilor din întreprinderi), cari de altfel după cum spune și Schär, azi au rămas numai ca metode de învățământ elementar al contabilității.

Schär nu este partizanul formulei mai moderne care se bazează tot pe cele două categorii de conturi, dar cari se exprimă prin :

$$A=P$$

înțelegând în general prin A (activ) totalitatea averii care lucrează în întreprinderi iar prin P (pasiv) drepturile asupra acestei averi, respectiv modul de procurare al averii (capital propriu și capital strein).

El combate această formulă, denumită **teoria echivalenței**, pe motiv că activul cuprinde nu numai bunuri și obiecte de drepturi ci și pierderi cari, nu poate fi un activ iar Pasivul cuprinde capital propriu și beneficii, cari nu au caracter de pasiv, nefiind datorii.

Astfel la pagina 45 se spune : „Formula : A=P ar fi justă dacă toate pierderile atât cheltuiala cât și pierderea propriu

zisă ar putea fi activate, adică cuprinse în elementele componente ale averii precum mâna de lucru într'o industrie cu care se încarcă produsul ca un activ efectiv.

„Cele mai multe pierderi precum: salarii, **amortizări,** cheltueli generale, dobânzi pasive, pierderi la debitori nu se pot transforma în elemente de activ".

Se face această afirmare categorică, deși la pag. 14 tot așa de categoric se spune:

„Amortismentul este un element al costului fabricatului întocmai ca și mâna de lucru".

Cu drept cuvânt observa Prof. Prion în introducerea la ediția revăzută de el că în opera lui Schär sunt și unele contraziceri și afirmațiuni prea categorice, cari azi nu mai pot fi primite fără rezerve.

Dealtfel chiar Schär într'un articol publicat încă în 1917, „Zeitschrift für Handelswissenchaft und Handelspraxis" se ocupă de formula A=P însă aplicată numai la Bilanț, înțelegând prin activ numai părțile reale de avere — fără cheltueli și pierderi, iar prin pasiv capitalul propriu și datoriile fără beneficii.

Prin urmare Schär acceptă că și capitalul propriu face parte din pasiv, unde și apare în Bilanț. A întrebuința apoi denumirea de pasiv numai pentru datorii, respectiv capital străin este o inconsecvență și în orice caz o neconcordanță între definiție și aplicațiunea termenului de Pasiv la Bilanț.

Dacă suntem înțeleși că prin Pasiv se înțelege proveniența activului sau expresiunea juridică a averii, atunci putem foarte bine cuprinde în Pasiv capitalul propriu, capitalul strein și beneficiul, fără să mai vorbim ca Schär de elemente eterogene, cari n'ar putea forma o categorie de conturi.

In ce privește cheltuelile este mai întâiu o greșală a le considera ca pierderi căci ele sunt făcute în vederea sporirii valorii bunurilor, destinate schimbului. Am putea imagina o contabilitate, în care cheltuelile s'ar trece asupra bunurilor, cari fac obiectul comerțului așa cum se practică pentru cheltuelile de fabricație în industrie, așa încât să avem în activ valoarea bunurilor sporite cu aceste cheltueli.

Dacă prin vânzare se obține ceva peste valoarea bunurilor astfel stabilite, acest ceva constituie beneficiul care ne va arăta proveniența sporului de avere.

Prin urmare, cheltuelile nu pot fi pierderi, ci părți de activ ne repartizat asupra bunurilor de schimb ș. a. asupra bunurilor schimbate. Numai dacă nu se pot recupera aceste cheltueli și dacă nu se pot trece asupra altor elemente de activ, deci cheltuelile nerecuperate sau neincorporate în alt activ constituie pierderi.

Este adevărat că recuperarea cheltuelilor, a acestui activ cu caracter special, respectiv transformarea lor într'un alt activ (numerar, creanțe etc.) nu se contabilizează în același fel ca celelalte elemente concrete de actv , adică prin creditarea conturilor de cheltueli, ci fie prin creditarea unor conturi de rezultate ori a însăși conturilor bunurilor schimbate, cuprinzând în cifra creditată și beneficiul.

Dar asupra acestei chestiuni vom reveni în mod special cu altă ocazie.

Aci am vrut numai să arătăm că și cheltuelile fac parte din Conturile de Activ, așa încât obiecțiunea lui Schär că introducând cheltuelile în Activ, se denaturează înțelesul acestui cuvânt, nu este întemeiată.

Rămâne o singură obiecțiune ce pare mai serioasă, — ș. a. în Activ figurează și pierderea.

Noi știm că ori care ar fi teoria adoptată cu privire la funcțiunea conturilor, la societățile anonime în special pierderea de Bilanț apare în Activ.

Este pierderea un elecemnt de avere ?

Desigur că nu și totuși apare în acelaș loc cu averea concretă. D-l Prof. Spiridon Iacobescu o denumește „gol de activ".

Noi credem că este mai exact să-i dăm caracterul ce-l are ș. a. post rectificativ de Pasiv, după cum în Pasiv sunt posturi, cari nu sunt nici capital propriu, nici capital străin, ci posturi rectificative de Activ precum : Fond de amortisment, rezerve pentru creanțe dubioase etc.

Dacă deci avem în vedere și aceste cazuri speciale și completăm noțiunea de activ ca fiind : **elemente reale de avere și posturi rectificative de Pasiv iar noțiunea de pasiv ca fiind : provenienta activului și posturi rectificative de Activ, atunci formula A = P, explică credem, mai bine funcțiunea conturilor în contabilitatea dublă corespunzând și cu structura Bilanțului.**

Iată de ce credem noi că formula A—P=C, cnostituie numai o etapă în străduințele către o teorie, care să dea un fundament științific egalității Bilanțului cu Activul într'o parte și Pasivul în partea cealaltă.

Deci teoria echivalenții, A=P, cum este denumită în literatura germană sau teoria patrimonială cum este denumită în literatura română rămâne un bun câștigat pentru știința contabilă, înlocuind cu succes vechea formulă A—P=C, care a fost curentă și la noi până la război.

Dr. V. M. IOACHIM

Contribuția întreprinderilor economice de Stat la raționalizarea economică în timpul funcționării lor, începând din 1929 (urmare și sfârșit [1]). Rolul contabilității în procesul de raționalizare economică

B. In materie de specializare a producției pe unitatea producătoare.

A doua cale, care a fost urmată de întreprinderile economicemice de Stat pentruca să contribue la raționalizarea economică, a fost specializarea producției, adică diviziunea muncii, pe unitățile producătoare.

Calea aceasta a fost puțin preferată de către acele întreprinderi, deși în linii mari principiul specializării pare respectat de toate întreprinderile, fie ele monopolizate, fie ele quasimonopolistice, fie ele de concurență.

Pentru C. F. R., s'a putea imputa c ănu a rămas numai la exploatarea transporturilor feroviare, ci într'o bună măsură a monopolizat și transporturile cu autovehiculele.

Pentru P. T., s'ar putea imputa, că nu s'a separat telegraful de poștă, așa cum a fost separat telefonul.

Pentru P. C. A. (Porturi și Căi de Comunicație pe Apă), s'a putea imputa că nu a rămas numai la exploatarea transporturilor pe apă (pe Dunăre și pe Mare), ci că a cumulat în același timp și administrarea porturilor.

Pentru C. A. M. (Casa autonomă a Monopolurilor Statului), s'ar putea imputa că nu fabrică numai un produs sau o categorie de produse, ci că în acelaș timp exercită industria agricolă, exploatări miniere, operațiuni de credit.

Pentru R. I. M. M. A. (Intreprinderile Miniere și Metalurgice din Ardeal), s'ar putea imputa că ea cumulează o serie de specializări și anme : exploatări miniere, industrie siderurgică, etc.

Pentru Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, s'ar putea imputa că nu s'a specializat în raport cu întreprinderile

1) Vezi Revista No. 10 depe luna Octombrie 1938 pag. 518.

private similare, în sensul ca să se împartă specializările pe unitățile producătoare respective.

Pentru R. E. A. Z. (Regia Exploatărilor Agricole și Zootechnice), s'ar putea imputa că — deși s'au separat Serviciile Comerciale de Serviciile Administrative pure, — exploatează mai multe ramuri de industrie agricolă și anume : culturi agricole propriu zise, viticultură, pomicultură, avicultură, etc.

Intr'o situație analoagă sunt Regiile P. A. R. I. D. (Regia Pescăriilor și a Asanării Regiunilor Inundabile a Dunării) și C. A. P. S. (Casa Autonomă a Pădurilor Statului), care cumulează diferite specializări.

Dece întreprinderile economice de Stat nu respectă principiul specializării ? Și dacă nu-l respectă, înlătură ele prin aceasta posibilitatea de a activa rațional și de a contribui la raționalizarea economică ?

Principiul nu e respectat, în sensul strict în care e definită noțiunea de specializare, căci s'ar ajunge la situații antiraționale, după cum rezultă din examinarea unor motive, care justifică neaplicarea acelui principiu.

Iată câteva exemple :

Dacă C. F. R. nu ar fi atras transporturile cu autovehicule în sfera sa de monopolism, atunci nu ar fi putut ajunge cu ușurință la o coordonare a tarifelor de cale ferată cu cele de autovehicule.

Drept consecință, nu ar fi putut promova transporturile de mărfuri și mai alees de călători și nu ar fi putut acționa cu succes la raționalizarea technică a transporturilor de Cale Ferată.

Dacă P. C. A. nu ar fi atras administrarea porturilor în sfera sa de activitate, atunci unele porturi s'ar fi desvoltat în dauna altora, deoarece nu ar fi avut cine repartiza cheltuelile spre a satisface mai întâi necesitățile primordiale ale porturilor și a comunicațiilor pe apă, și numai pe urmă celelalte necesități secundare.

Dacă P. T. ar fi separat poșta de telegaf și ar fi funcționat fiecare independent, atunci s'ar fi ajuns la cheltueli generale (de repartizat) atât de mari, încât ar fi trebuit ori să se majoreze tarifele, ceace ar fi fost în dauna publicului, ori să se diminueze rentabilitatea până la dispariție și până la deficite, ceeace ar fi fost în dauna Statului.

Din lămuririle date pentru C. F. R., P. C. A. și P. T., rezultă că adoptând în acelaș timp mai multe specializări, aceste Regii nu numai că nu au înlăturat posibilitățile de economii raționale, ci din contră. Mai mult încă, s'a putut promova prin aceasta, armonizarea cu diferite compartimente economice.

* * *

Cum se concretizează rezultatele obținute de întreprinderile economice publice, prin metodele de raționalizare menționate (concentrări și specializarea producției) ?

In primul rând, concentrările (cartele și sindicate de contingentare), au înlăturat concurența între întreprinderile similare din țară și din străinătate, participante la ele.

In al doilea rând, ca o consecință a înlăturării concurenței, s'a promovat armonizarea între acele întreprinderi, precum și între ele și diferite compartimente economice.

In al treilea rând, s'a putut influența asupra bunului mers al economiei naționale, printr'o politică de investiții, printr'o politică de producție și printr'o politică de prețuri.

Politica de investiții a întreprinderilor a permis o producție sporită și un preț de cost mic, ceeace a făcut producția ușor difuzabilă.

Producția sporită și eftină a permis extinderea debușeului până în cercurile de consumatori mai nevoiași. Prin aceasta, s'a dat posibilitatea consumatorilor cu un standard de viață mai scoborât, să se poată încadra în cercul economiei de schimb, a celorlalte categorii sociale.

Măsura — redată în cifre, — în care cele două aspecte de raționalizare economică au permis o politică de investiții, o politică de producție și o politică de prețuri în vederea raționalizării. se poate vedea în lucrarea mea „Organizarea și Administrarea întreprinderilor economice publice în cadrul economiei naționale" (pag. 107 și următoarele).

* * *

Care a fost rolul contabilității în procesul de raționalizare urmat de întreprinderile economice de Stat ? A fost un rol activ sau un rol pasiv ?

Pentru a răspunde la aceste chestiuni, voi enunța mai în-

tâi principiile de care contabilitatea acelor întreprinderi trebuia să țină seamă.

Intr'un **organism ordinar** (calificare dată de Emerson), contabilitatea se mărginește la rolul mecanic de a înregistra actele administrative, cu scopul de a se putea trage rezultatele din punct de vedere al rentabilității financiare.

Intr'un **organism rațional însă,** contabilitatea depășește rolul mecanic și îmbrățișează rolul de coordonator între cele trei ramuri ale ei, adică între contabilitateea bugetară (așa zisă publică) contabilitatea industrială și contabilitatea comercială (așa zisă contabilitate dublă). Rolul de coordonator e dublat de rolul economic.

Coordonarea se face prin mecanismul de legătură a celor trei ramuri de contabilitate, iar mecanismul de legătura între ele se asigură prin standarde și automatisme.

Rolul economic se îndeplinește prin cea de a 2-a ramură și anume prin contabilitatea industrială, dat fiind că această contabilitate poate urmări evoluția exploatării prin compararea de cantități și deci poate stabili economiile obținute dela materialele consumate la exploatare și dela randamentul muncii.

Randamentul muncii se concretizează prin calitatea produselor și prin rapiditatea de executare a lor, dat fiind că rapiditatea de executare duce la economii de timp, iar calitatea produselor duce către un dever mai mare și indirect la cheltueli mai mici de regie, adică în definitiv tot la economii.

Cum s'a lucrat în realitate ?

Expunerea și interpretarea unor fapte, petrecute în sânul acelor întreprinderi, vor clarifica chestiunea într'o bună măsură.

Planul după care contabilitatea acelor întreprinderi s'a orientat în fixarea conturilor din cele trei ramuri ale ei, a fost — caşi astăzi, — bugetul de venituri și de cheltueli.

Insă, bugetul lor de venituri și de cheltueli a avut — ca și astăzi — o structură de fond proprie numai pentru fixarea conturilor contabilității bugetare, conturi care corespund — fără excepție — cu articolele bugetare. Bugetul este așa dar standardizat pentru un anumit scop, însă standardul acesta nu corespunde nevoilor celorlalte două ramuri ale contabilității.

De aceia, cea de a doua ramură a contabilității generale, — contabilitatea industrială, — nu poate să-și fixeze aceleași conturi de care uzează contabilitatea bugetară, spre a evidenția și urmări actele administrative, ci e nevoită să-și fixeze conturi proprii atât în ceiace privește fondul, cât și în ceiace privește structura formală a schemei conturilor.

Prin urmare, pentru contabilitatea industrială, trebuia ca întreprinderile să-și fixeze un plan special de conturi.

Deasemeni, și contabilitatea comercială trebuia să-și fixeze planul său de conturi, pe baza planului contabilității industriale, ambele aceste planuri sau standarde putând fi coordonate la perfecție între ele, ceiace nu e cazul cu standardul de conturi a contabilității publice.

Studiind contabilitățile intreprinderilor economice de Stat, nu am găsit în nici o contabilitate de ale acestora, o unificare a conturilor diferitelor ramuri de contabilitate.

Am găsit însă, o încercare în această direcție, încercare concretizată prin lucrarea d-lui Gh. Butuceanu expert contabil și fost la conducerea Serviciului Contabilității P. T. T.

Unificarea a fost imposibilă în practică, pentru două categorii de motive, care se opun principiului unificării și care deschid drum numai unei oarecari armonizări..

Din prima categorie de motive, citâm **structura bugetului tip,** impus de către Min. de Finanțe tuturor Serviciilor Publice inclusiv întreprinderile economice de Stat. Aceasta însă e numai cauza aparentă, care se opune unificării conturilor.

Cauzele adevărate, care formează a 2-a categorie, sunt de alt ordin, sunt mai profunde.

Aceste cauze nu vor fi însă examinate aici.

Vom menționa numai că organele de contabilitate publică și comercială ale întreprinderilor economice publice nu sunt streine de ele. Fapt este, că nu se ține o contabilitate industrială decât foarte rar. Iar în acest caz, este confundată de cele mai multe ori în contabilitatea comercială și ținută în mod incomplect și neclar.

De aci, rezultă că rolul contabilității, în întreprinderile economice de Stat, nu a fost tocmai activ.

Contabilitatea ar fi avut un rol activ în cazul când ar fi urmărit și procesul d efabricație prin contabilitatea industrială,

deoarece această contabilitate — ținută separat — procură informații de ordin rațional și e generatoare de acțiune pentru șeful întreprinderei.

Așa dar, în fapt, contabilitatea acelor întreprinderi nu și-a asumat un rol economic, ci s'a limitat mai mult la rolul de înregistrator al faptelor administrative, fără preocuparea de a stabili un mecanism de coordonare a tuturor fazelor, prin care trec actele administrative și fără a da atenția și dezvoltarea cuvenită celei mai interesante faze prin care trec acele acte și anume : **faza exploatării.**

Dr. C. MITRU

Susțineți Revista voastră prin plata promptă a abonamentului.

E. WOLFF S. A. R.

BUCUREȘTI

Administrația și Fabrica Str. Dr. Istrate Nr. 7 Telef. 5-19-66	Birou Technic Str. Bălăceanu Nr. 3 Telef. 3-34-20	Birou de vânzare Str. Bălăceanu Nr. 3 Telef. 3-34-20
Cazane de aburi de orice tip Construcțiuni de fier Poduri rulante Reparațiuni de mașini Rezervoare	Incălziri centrale Uzine mari de aburi în conlucrare cu : Borsig Berlin și Vereinigte Economiser-Werke Electrocare Bleichert	Macarale și troliuri Pompe-Ventilatoare Mașini-Unelte Armaturi pentru cazane Și toate articolele technice Mașini «Krupp»

Spre o nouă ordine economică

Criza economică, cu toate urmările grave ce a avut, cu influenţa nefastă ce a exercitat asupra economiei popoarelor, a dus la schimbare atât în domeniul doctrinar al economiei politice, cât şi în cel aplicativ al politicei economice.

In domeniul doctrinar au început să se revizuiască principiile economiei liberale, căreia i s'au adus serioase acuze şi întemeiate critici. Majoritatea economiştilor de azi sunt de părere că acţiunile economice nu mai pot fi lăsate la discreţia hazardului, că omul nu mai poate asista impasibil la anarhia intronată de „ordinea" lui „Laisser faire, laisser passer", care nu a dus decât la o „dezordine perfectă".

Se reclamă intervenţia voinţei omeneşti, care să pună stavilă dezordinei şi să intronize ordinea, dând o nouă directivă activităţii economice.

Cum era şi natural, s'au emis diferite păreri, diferite teorii chiar, toate însă putându-se împărţi în două mari categorii: unii cari susţin că intervenţia nu poate da rezultate decât dacă este privată, adică dacă este făcută de asociaţiunile private — carteluri, trusturi, sindicate, sau orice alte înţelegeri — prin acţiuni comune şi înţelegeri reciproce şi numai în cadrul internaţional; — alţii, cari susţin că intervenţia nu va da rezultate decât dacă este făcută de puterea publică, de stat, care poate îmbrăţişa şi latura socială. Fără îndoială că şi unii şi alţii aduc argumente destul de serioase.

Primii, plecând dela premiza că economia dirijată ar fi „ştiinţa economică aplicată", „voinţa de a aplica în practică teoriile ştiinţei economice, de a substitui echilibrul pretins spontan, unui echilibru voit, empirismului experienţa, instinctului inteligenţa" [1]), că această economie dirijată ar face ca legile economice să funcţioneze aşa cum prevede ştiinţa economică, ajung la concluzia că această dirijare se poate face numai de iniţiativă privată, singura care se poate mărgini numai la acte economice. „Statul spun ei, în loc să fie condus după studiul realităţilor şi legilor economice, este condus de pre-

[1]) André Piettre: L'économie dirigée et commerce international, pag. 4—5.

ocupări politice sau sociale, streine, sau contrarii ştiinţei economice". Economia dirijată de stat presupune spun ei, conducerea din partea unui singur om ori „există creier capabil să facă sinteza evenimentelor politice sau economice care se produc în mod constant în cele patru colţuri ale lumii ?". „Nu ar trebui să ţinem seama de directivele date de stat, cărora le scapă detaliile nevoilor industriei şi comerţului, ci de ale acelora care trăiesc zi după zi dificultăţile luptei economice, care urmează în mod constant modificările, azi aşa rapide ale pieţei" [2]).

Iniţiativa particulară ar da rezultate mai bune decât aceia a statului, care se conduce de cele mai multe ori după reflecţiile mulţimei şi nu după părerile oamenilor competenţi [3]). Dirijarea de către particulari ar înlătura animozităţile dintre state, deoarece între particulari nu există decât interese comune, care nu-i separă, ci îi unesc.

Cei din a doua categorie — intervenţioniştii etatiştii — nu mai separă problemele economice de cele sociale, ci din contră caută soluţionarea lor considerându-le una depinzând de celălalt.

Transformările ce se produc în structura social-economică a societăţii îi fac să considere „societatea ca un organism în întregul complex de funcţiuni multiple", iar problemele economice „situate pe un plan superior al intereselor colective", „nu pot fi înţelese decât în funcţie de desfăşurarea întregei vieţi sociale" [4]).

„Oricare ar fi structura politică, organizaţia de stat nu mai poate să ignoreze în zilele noastre faptul că marile masse reclamă insistent un anumit nivel de viaţă şi o anumită securitate în servicii", spune H. Butler în raportul său de refacere economică a Germaniei.

Influenţa pe care o exercită socialul asupra economicului, sub presiunea curentelor de opinie, constitue fără îndoială un element important în determinarea nouei direcţii în economie.

---

[2]) Duchenin: Discours au comité des experts pour l'Union douaniere européenne à la Société des Nations, 1931 (citat de André Piettre în op. c. pag. 7).

[3]) André Piettre: Op. c. pag. 9.

[4]) Ion Răducanu: Aspectul actual al ştiinţei economice pag. 13. (sublinierea noastră).

Werner Sombart afirmă chiar că „viitorul economiei depinde de libera voință a oamenilor", că „destinul omenirei (și cel al economiei omenești) depinde în mod principal de concepția de viață pe care o adoptă oamenii. „O tendință de a statornici o sociologie economică este linia dominantă a gândirii economice de după războiu". „Această tendință, de a privi viața economică în cadrul social, înlocuiește golul provocat de rezultatele negative ale școlii individuale engleze [5]).

Aceste tendințe colectiviste, în locul individualismului, considerând societatea ca ceva organic de care trebuie să se țină seama, fuseseră susținute încă de pe la 1840 de către Fr. List. In sistemul său de economie națională, List arată că „între om și umanitate istoria a pus națiunile. Fiecare om face parte dintr'o națiune și proprietatea sa individuală depinde în cel mai înalt grad de puterea politică a acestuia" [6]).

Liberalismul individualist este acum în agonie și nu se întrevăd șansele unei reînvieri. Și aceasta este convingerea nu numai a oamenilor de stat, ci și a economiștilor.

„Plutește acum în jurul sistemului liberal capitalist o atmosferă de nemulțumire sau cel puțin de neîncredere în capacitatea lui de restabilire a unei vieți economice normale" [7]).

Sistemul capitalist a suferit în ultimul timp o serie de transformări structurale, având tendințe accentuate către organizare, normativizare, staticizare, pierzându-și caracterul său naturalist, individualist, dinamic, încât cu bună dreptate afirmă Mussolini că „criza a pătruns atât de adânc în sistem, încât a devenit o criză a sistemului".

In lucrarea sa „La crise du capitalisme" Gaetan Pirou, făcând bilanțul controverselor dintre capitalism și economia dirijată, ajunge la concluzia că vrând nevrând suntem nevoiți a lua cunoștință de transformările profunde pe care le-a suferit în ultimii cincizeci de ani capitalismul [8]).

Werner Sombart crede că „capitalismul va pierde preponderența, că el va fi obligat să se supună la restricțiuni și la intervenții din ce în ce mai numeroase din partea puterii pu-

---

[5]) Ion Răducanu: Op. c. pag. 13.

[6]) Ch. Gide și Ch. Rist: Istoria doctrinelor economice pag. 372—373.

[7]) Gr. Mladenatz: Tendințele de evoluție ale economiei moderne pag. 33.

[8]) Gaetan Pirou: La crise du capitalisme, pag. 101.

blice", că, „alături de capitalism toate sistemele cu o bază raţională vor ocupa în viaţa economică un loc din ce în ce mai important [9]).

André Piettre, făcând un studiu al economiei dirijate şi comerţului internaţional, recunoaşte că, „atenţiunea spiritelor trece dela problemele moralei individuale, către acelea ale societăţii, iar concepţiei clasice a omului abstract îi succede noţiunea influenţei mediului", că problema producţiunei şi organizării economice va comanda într'o largă măsură timpurile noastre", şi că „lupta dintre liberalism şi economia dirijată pare a fi din ce în ce mai pronunţată în vremea noastră" [10]).

Aceste noui tendinţe îşi au originea în însăşi transformările structurale ale economiei capitaliste.

Funcţiunea de întreprinzător şi mentalitatea sa s'au schimbat din cauza împrejurărilor. Intreprinzătorul individualist — posesorul şi proprietarul capitalului — acel care avea riscul întreprinderii — nu mai este azi cel cunoscut de liberalişti. Intreprinderea are un capital de sursă colectivă, — al cărei proprietar este acţionarul.

Conducerea este în mâna câtorva persoane, streine de cele mai multe ori de averea întreprinderii. Riscul cade asupra acţionarilor nu asupra conducătorilor, al căror singur scop este profitul. Supravegherea conducătorilor de către marea massă a acţionarilor este iluzarie. Interesele conducerii şi ale acţionarilor nu sunt identice. Conducătorii urmăresc profituri cât mai mari, pentru care se hazardează în afaceri, acţionarii doresc o siguranţă a capitalului şi un venit cât mai sigur şi stabil. Conducătorii îşi pot permite luxul de a se hazarda, deoarece nu riscă nimic. In epocile de prosperitate îşi acumulează bogăţii, pentruca pierderile şi riscurile să fie suportate de massa acţionarilor când survine conjunctura defavorabilă [11]).

Dorinţa de „stabilitate" a câştigului, „care se concretizează prin politica de dividende a societăţilor economice, politică urmărind menţinerea unui anumit nivel măsurat pentru remunerarea capitalului acţionarilor", a făcut din capitalist un „rentier de structură sufletească" [12].

---

[9]) Werner Sombart: L'apogée du capitalisme. Vol. II. pag. 523—525.
[10]) André Piettre: Op. c.
[11]) Gaetan Pirou: Op. c. pag. 108.
[12]) Gr. Mladenatz: Op. c. pag. 44.

Conducătorul întreprinderii lucrează azi după „norme raţionale", după un „sistem de conducere raţionalizat, prestabilit".

In urma crizei prin care am trecut se observă o foarte mare prudenţă la oamenii de afaceri. Spiritul individualist se schimbă dela o zi la alta, fiind înlocuit cu spiritul solidarist de branşă, în vederea „satisfacerii unor interese comune". Intreprinzătorii îşi dau chiar ajutor şi concurs reciproc, înlăturând astfel catastrofele provocate de libera concurenţă.

Sub presiunea opiniei publice şi interesului naţional, relaţiunile dintre viaţa economică şi stat s'au schimbat. „Dela războiu încoace, spune d-l Prof. Mladenatz, asistăm la apeluri necontenite şi din ce în ce mai insistente la intervenţiunea statului. Mai întâiu în domeniul comerţului extern: apel la protecţiunea vamală pentru înlăturarea concurenţei streine; apel pentru înlesnirea exportului prin o serie de metode: prime de export, contingente, tarife preferenţiale, de protecţie monetară, etc.".

„După aceia şi în domeniul intern al economiei naţionale am asistat la o intervenţiune din ce în ce mai puternică a statului pentru susţinerea diferitelor întreprinderi particulare în suferinţă. Politica de subvenţiuni, pe care am cunoscut-o şi noi sub forma preluării portofoliilor „putrede" sau „îngheţate", a fost practicată pe o scară întinsă de multe state [13]).

Transformările economice au la baza lor, se pare, un nou ideal. Fără a o părăsi definitiv, partea materialistă a economiei, care forma propriu zis mobilul individualismului, trece î nal doilea plan al mijlocului, iar scopul urmărit de societate pare să fie acel al ridicării culturale şi sufleteşti a omului.

Şi înainte de războiu socialul începuse să preocupe gândirea economică în aşa fel, încât se desprinde o reformă socială, o politică socială îndreptată spre scopul de a realiza postulate de ordin moral şi de a corecta distribuţia venitului naţional [14]).

Acest nou ideal, care are la bază spiritul de moralitate şi dreptate socială, este un argument destul de puternic, care îndreptăţeşte colectivitatea să inervină în domeniul economiei.

---

[13]) Gr. Mladenatz: Op. c. pag. 45—46.

[14]) Ion Răducanu: Aspectul actual al ştiinţei economice, pag. 14—15.

La congresul din Amsterdam, ţinut în 1931 de Asociaţia Internaţională a Relaţiilor Industriale, s'a susţinut economia de plan, care, spune Lewis Lorwin în raportul său, tinde să substituie noţiunei de preţ mercantil, noţiunea de preţ social, care nu mai este stabilit de cerere şi ofertă, ci „adăugând preţului de cost excedentul necesar pentru satisfacerea nevoilor generale ale societăţii [15]).

Pe lângă acest aspect social al politicei economice, se mai adaugă după războiul mondial şi „influenţele pe care le exercită renaşterea puternică a ideii de comunitate sub aspectul ei naţional" [16]).

Fără îndoială, o complexitate de motive îndreptăţesc acest aspect naţional al economiei, cu tendinţe pronunţate către autarhia economică. Schimbările politice survenite după război, noua grupare de state, creeri de noui state, schimbările echilibrului politic cu repercusiuni asupra celui economic, veleităţile naţionale, nesiguranţa şi teama de necunoscut, neîncrederea în sprijinul altora, având în acelaş timp proaspătă memoria dezastrului şi suferinţelor din războiu, toate acestea au fost motive serioase care au determinat statele să adopte o organizare, care să le facă mai independente, atât economiceşte cât şi politiceşte. Statele industriale încurajează agricultura, cele agricole încurajează industria. Astfel datele statistice ne arată că suprafeţele însămânţate cu grâu au sporit în 1936, faţă de media anilor 1926—1930 cu 23% în Germania, cu 26% în Austria, cu 21% în Ceho-Slovacia, cu 28% în Suedia, cu 33% în Elveţia şi cu 176% în Olanda [17]), în timp ce importul de produse industriale în ţările agrare scade în fiecare an, fiind înlocuit cu produse indigene.

In afară de caracterul său de organizare economică, industrializarea apare ca o evoluţie firească a ţărilor agrare, preocupate de folosirea tuturor bogăţiilor şi forţelor de muncă, de stabilirea unui echilibru între produsele agricole şi cele industriale, prin crearea unei masse de consumatori pentru agricultură, făcând-o să nu mai depindă de piaţa streină.

„Tendinţa de industrializare a ţărilor agrare este un fe-

---

[15]) Gr. Mladenatz : Op. c. pag. 45 şi 63 notă.

[16]) Ion Răducanu : Op. c. pag. 15.

[17]) „Argus" : 16 Mai 1937

nomen natural, care se încadrează în procesul evoluţiei economice a popoarelor, „industrializarea înseamnă sporirea eficienţei producţiei şi sporirea puterii de cumpărare reală a întregei comunităţi" [18]).

Această industrializare însă nu trebue exagerată. Ea îşi are limite naturale indicate de resursele de materii prime şi energie, cantitatea şi calitatea mânei de lucru, posibilităţile de formare ale capitalului naţional şi de desvoltarea tehnicei, la toate acestea adăugându-se capacitatea de absorbţie a pieţei, pentru asigurarea unui minim profit.

Dacă industrializarea ţărilor agrare constitue un progres în măsura în care îşi impune anumite limite, pentru a nu se ajunge la o „industrie de seră", ea ducând la ridicarea standardului de viaţă, apoi reagrarizarea ţărilor industriale constitue un regres. Reagrarizarea întâmpină greutăţi din cauza inferiorităţii solului, condiţiilor climaterice, scumpetea mânei de lucru, etc., elemente cari ridică preţul de cost, din care cauză susţinerea preţului se face cu sacrificii enorme.

In această ordine de idei, menţionăm că un fapt destul de important, care a dus la ruperea echilibrului economic, a fost revoluţia rusă. Un popor de 160 milioane locuitori, socializat, rupe deodată legăturile cu lumea economică şi procedează la o industrializare rapidă şi în stil mare, ajungând în timp scurt să facă concurenţă statelor cu tradiţie. A fost necesară trecerea unei perioade de timp, până când schimbul să poată lua altă direcţie. Rusiei i-a urmat apoi Japonia şi chiar Italia şi China.

In toate ţările se tinde către o acţiune de independenţă economică, căreia îi urmează cea politică. Problemele economice fac azi obiectul discuţiilor opiniei publice, care ia parte activă la sugerarea directivelor de politică economică a statelor. După Henrich Lechtape, economist german de nuanţă catolică, atitudinea omului în viaţa economică s'a schimbat în următoarele direcţiuni : [19]).

1. „Năzuinţa spre ordine, spre stabilitate şi continuitate a vieţii economice, iar nu lipsa de ordine şi bunul plac ;

---

[18]) V. Madgearu : Industrializare şi reorganizare. (In Arhiva pentru ştiinţă şi reformă socială din 1936).

[19]) Ion Răducanu : Op. c. pag. 14.

2. „Tendința spre siguranță, spre planificare și raționalizare economică și neîncredere totală în regimul trecut, bazat pe jocul economic cu aspect de aventură, sub semnul hazardului ;

3. „Preferință pentru productivitate reală în locul speculațiunii ;

4. „Primatul interesului colectiv și tendința către echilibrare, prin înțelegere și conciliere a intereselor potrivnice, încercări de a preveni lupta de interese, când organismul economic ar fi primejduit ;

5. „Afirmarea din ce în ce mai categorică în favoarea necesității încadrării individului în grupe sociale și încadrarea grupelor în economia națională ; negarea societății individualiste, constituită numai pentru schimbul de mărfuri ;

6. „Se cere subiectului economic, dela cel care conduce o economie particulară, intreprinzătorul, fie el mare industriaș, meseriaș sau agricultor, o disciplină cu caracter moral și profesional și chiar o disciplină în ramura lui de producție, în cadrul prevederilor intereselor branșei".

Rezumând cele expuse, concludem că, *viața economică, cu toată complexitatea ei, are nevoie de o îndrumare din partea voinței omenești, care îndrumare, sub presiunea opiniei publice, ca urmare a afirmării instinctului de conservare al popoarelor, are un caracter pronunțat naționalist. Această viață economică părăsește pe zi ce trece vechile forme ale economiei capitaliste, îndreptându-se cu pași repezi către o nouă formă impusă de postulate de ordin social-economic cu aspect național : economia organizată, economia dirijată.*

VASILE CIUBIA

Au apărut lucrările de specialitate :

1. **Tratat de Contabilitate agricolă** . . . . . Lei 200
2. **Utilitatea Contabilității și a statisticei în exploatările agricole** . . . . . Lei 60

datorite Colegului nostru

Ion I. Ghelase

Doctor în științele economice
Insp. general financiar în Ministerul Agriculturii
Expert-Contabil

Lucrările se pot procura dela sediul Corpului și dela autor.

Cheltuielile de Administraţie

— cu aplicaţie specială la fabricile de zahăr —

Administraţia este una din cele mai importante funcţiuni dintr'o întreprindere. S'ar părea că într'o industrie, singura funcţie importantă este cea technică, a fabricaţiei. Totuşi susţinem că funcţia administrativă trebue pusă pe acelaşi plan cu cea technică, căci prima creiază celeilalte, posibilităţi de normală desvoltare.

Administraţia în industria zahărului, nu prezintă caracteristici speciale. Simpla înşiruire a serviciilor şi a secţiilor duce la constatarea că administraţia acestei industrii nu este cu mult deosebită de aceea a altor industrii de orice alt gen.

Condiţionând prezentarea conturilor de administraţie de cunoaşterea modului de organizare a întreprinderii, am întocmit schema de organizare a unei fabrici de zahăr, pe care o redăm în alăturata anexă.

Din cuprinsul acesteia, se poate vedea că Direcţiunii Generale i se află subordonate Direcţia Materiei Prime, Direcţia Technică, Direcţia Administrativă şi Direcţia Comercială, iar serviciile Contencios-Extern şi Contabilitate-Casierie ţin direct de Direcţiunea Generală. Cu altă ocazie şi în altă parte, vom arăta cauzele care ne-au determinat să facem în schemă aceste separaţiuni, deşi sunt întreprinderi în care funcţia administrativă şi cea comercială sunt contopite într'o singură Direcţie.

Conturile în legătură cu Direcţia Materiei Prime, ca şi cele privitoare la Direcţia Technică au fost analizate în precedentele noastre articole *).

Ne vom ocupa acum pe larg de conturile de cheltueli în legătură cu administraţia. Am cuprins în aceste conturi şi pe cele care ţin de Direcţia Generală şi Direcţia Comercială, omiţând în mod intenţionat cheltuielile de comercializare propriu zise, care vor forma o grupă distinctă întrucât fabricile de zahăr, fiind cartelate, comercializarea zahărului se face printr'un birou comun de vânzare.

---

*) Revista de Comerţ şi Contabilitate No. 3 din Martie şi No. 5 din Mai 1939.

SCHEMA
DE ORGANIZARE A UNEI FABRICI DE ZAHĂR
de Brd. RILU MARCUSOHN

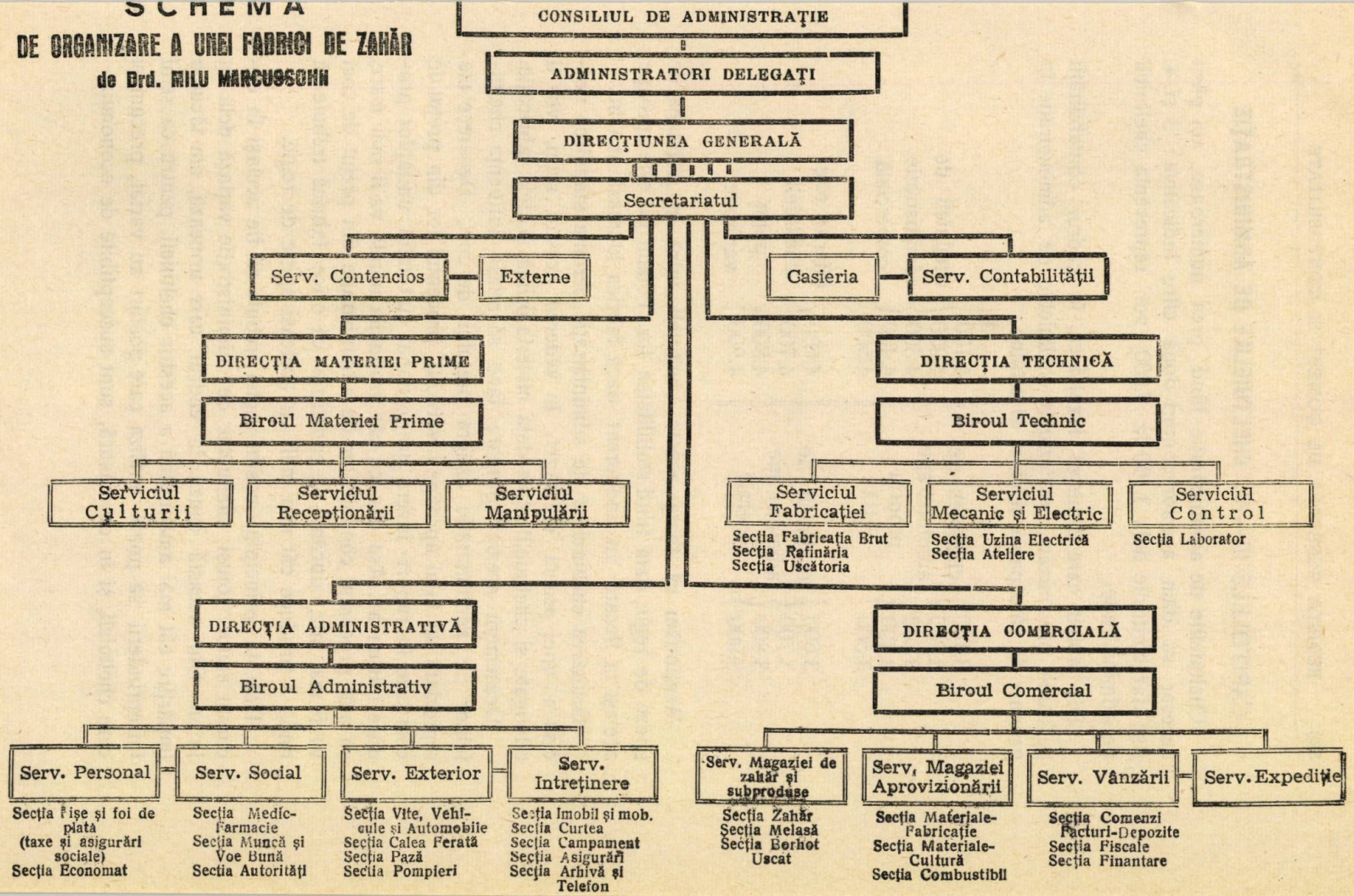

CAPITOLELE III—IV. CHELTUIELILE DE ADMINISTRAȚIE

Cheltuielile de administrație fiind prea numeroase, am găsit necesar să dăm acestor conturi două cifre indicative : 3 și 4. Așa dar conturile dela 3.100 la 4.900, vor reprezenta cheltuieli de administrație.

Din tabloul care urmează rezultă că, în cadrul contabilității pe care-l preconizăm, am întrunit cheltuielile de administrație în grupuri de câte patru și cinci și anume :

3.100 3.200 3.300 3.400 3.500	cheltuieli de administrație proprie zisă	4.100 4.200 4.300 4.400 4.500	cheltuieli de administrație comercială
3.600 3.700 3.800 3.900	cheltuieli de administrație generală	4.600 4.700 4.800 4.900	diferite alte cheltuieli puțin variabile

Menționăm că toate aceste cheltuieli intră în noțiunea de speze de regie, dată fiind stabilitatea lor. Totalul lor este aproape același în fiecare an, indiferent dacă fabrica lucrează sau nu.

Gruparea cheltuielilor de administrație permite stabilirea precisă a unui proect de buget. In vederea acestui scop, vor fi adăogate și cheltuielile fixe dela materia primă și dela fabricație.

Deasemeni această grupare face să reiasă influența cheltuielilor de administrație asupra prețului de cost. Deoarece ele reprezintă un total aproape invariabil, procentul lor din prețul de cost este în raport invers proporțional cu totalul unităților produse într'un an. Așa dar, cu cât producția anuală va fi mai mare, cu atât procentul cheltuielilor de administrație din prețul de cost va fi mai mic, ducând la concluzia că orice fabrică trebuie să tindă a produce cât mai mult cu aceleași speze de regie.

Deși, în principiu, costul regiei trebuie să fie același în decursul anilor, totuși cheltuelile de administrație variază dela an la an. Din această cauză, în cadrul care urmează, am făcut o împărțire cât mai amănunțită a acestor cheltuieli, pentru ca șeful întreprinderii să poată analiza care posturi au variat, precum și care cheltuieli, și în ce măsură, sunt susceptibile de economii.

3.000—4.900. — CHELTUIELI DE ADMINISTRAȚIE

3.100 — CHELTUIELI BIROUL ADMINISTRATIV

3.110. — **Salarii.**

Directorul administrativ și funcționari.

3120. — **Accesorii salarii.**

3.121. — Accesorii în natură.
3.122. — Impozite salarii.
3.123. — Cotizații Casa Asig. Sociale.

3.130. — **Intreținerea Biroului Administrativ.**

3.200. — CHELTUIELI SERVICIUL PERSONAL

3.210. — **Salarii.**

Șeful personalului, pontatori, funcționari.

3.220. — **Accesorii salarii.**

3.221. — Accesorii în natură.
3.222. — Impozite salarii.
3.223. — Cotizații Casa Asig. Sociale.

3.230. — **Intreținerea Serviciului Personal.**

3.300. — CHELTUIELI SERVICIUL SOCIAL

3.310. — **Salarii.**

Medic, sanitari, farmacist.

3.320. — **Accesorii salarii.**

3.321. — Accesorii în natură.
3.322. — Impozite salarii.
3.323. — Cotizații Casa Asig. Sociale.

3.330. — **Intreținerea cabinetului medical, a farmaciei și a băii.**

3.340. — **Intreținerea Secției „Muncă și Voe Bună".**

Sport, culturale, cinematografe, etc.

3.350. — **Intreținerea Secției Autorități.**

3.351. — Apărarea Pasivă și Antiaeriană.
3.352. — Mobilizarea Industrială.
3.353. — Controlul Străinilor și I. O. V.

3.400. — CHELTUIELI SERVICIUL EXTERIOR.

3.410. — **Salarii.**
Șeful serviciului, curieri, camerieri, mașiniști, fochiști, șoferi, paznici, pompieri.

3.420. — **Accesorii salarii.**
3.421. — Accesorii în natură.
3.422. — Impozite salarii.
3.423. — Cotizații Casa Asig. Sociale.

3.430. — **Intreținerea vitelor, vehiculelor și automobilelor.**

3.440. — **Intreținreea liniei ferate și a materialului rulant.**

3.450. — **Intreținerea materialului de stins incendii.**

3.500. — CHELTUIELI SERVICIUL DE INTREȚINERE.

3.510. — **Salarii.**
Șeful serviciului, oameni de servicii, arhivari, telefoniști.

3.520. — **Accesorii salarii.**
3.521. — Accesorii în natură.
3.522. — Impozite salarii.
3.523. — Cotizații Casa Asig. Sociale.

3.530. — **Asigurări.**
3.531. — Asigurarea fabricii și a campamentului.
3.532. — Asigurarea zahărului.
3.533. — Asigurarea subproduselor.
3.534. — Asigurarea combustibilului.

3.540. — **Intreținerea imobilului și mobilierului.**

3.550. — **Intreținerea campamentului.**

3.560. — **Intreținerea curții.**

3.600. — CHELTUIELI BIROUL DIRECȚIUNII GENERALE.

3.610. — **Salarii.**
Directorul general, secretarul.

3.620. — **Accesorii salarii.**
3.621. — Accesorii în natură.
3.622. — Impozite salarii.
3.623. — Tantiemă.

3.630. — **Intreținerea biroului central.**

3.700. — CHELTUIELI SERVICIUL CONTABILITĂȚII.

3.710. — **Salarii.**
Șeful contabilității, casierului, funcționari.

3.720. — **Accesorii salarii.**
3.721. — Accesorii în natură.
3.722. — Impozite salarii.
3.723. — Cotizații Casa Asig. Sociale.

3.730. — **Intreținerea Serviciului Contabilității.**

3.800. — CHELTUIELI SERVICIUL CONTENCIOS.

3.810. — **Salarii.**
Șeful contenciosului, onorarii, avocați, funcționari.

3.820. — **Accesorii salarii.**
3.821. — Accesorii în natură.
3.822. — Impozite salarii.
3.823. — Cotizații Casa Asig. Sociale.

3.830. — **Spaze de contencios și externe.**

3.900. — CHELTUIELI CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE.

3.910. — **Jetoane de prezență.**
3.920. — **Tantieme.**

4.100. — CHELTUIELI BIROUL COMERCIAL.

4.110. — **Salarii.**
Directorul comercial și funcționari.

4.120. — **Accesorii salarii.**
4.121. — Accesorii în natură.
4.122. — Impozite salarii.
4.123. — Cotizații Casa Asig. Sociale.

4.130. — **Intreținerea biroului comercial.**

4.200. — CHELTUIELI SERVICIUL MAGAZIEI APROVIZIONĂRII

4.210. — **Salarii.**
Șeful magaziei, ajutorul, muncitori.

4.220. — **Accesorii salarii.**
4.221. — Accesorii în natură.
4.222. — Impozite salarii.
4.223. — Cotizații Casa Asig. Sociale.

4.230. — **Intreținerea magaziei aprovizionării.**

4.300. — CHELTUIELI SERVICIUL MAGAZIEI de ZAHĂR şi SUBPRODUSE

4.310. — **Salarii.**
Şeful magaziei, ajutorul, muncitori.

4.320. — **Accesorii salarii.**
4.321. — Accesorii în natură.
4.322. — Impozite salarii.
4.323. — Cotizaţii Casa Asig. Sociale.

4.330. — **Intreţinerea magaziei de zahăr.**
4.340. — **Intreţinerea magaziei de borhot uscat.**
4.350. — **Intreţinerea rezervoarelor de melasă.**

4.400. — CHELTUIELI SERVICIUL VÂNZĂRII.

4.410. — **Salarii.**
Şeful serviciului, funcţionari

4.420. — **Accesorii salarii.**
4.421. — Accesorii în natură.
4.422. — Impozite salarii.
4.423. — Cotizaţii Casa Asig. Sociale.

4.430. — **Intreţinerea Serviciului Vânzării.**

4.500. — CHELTUIELI SERVICIUL EXPEDIŢIE.

4.510. — **Salarii.**
Funcţionari.

4.520. — **Accesorii salarii.**
4.521. — Accesorii în natură.
4.522. — Impozite salarii.
4.523. — Cotizaţii Casa Asig. Sociale.

4.530. — **Intreţinerea Serviciului Expediţiei.**

4.600. — DOBÂNZI ŞI COMISIOANE DIVERSE.

4.610. — **Dobânzi şi comisioane de finanţare.**
4.611. — Dobânzi şi comisioane.
4.612. — Blanchete poliţe.
4.613. — Cheltuieli de gajare.
Speze cu contractele de gaj.
Retribuţia custozilor.

4.620. — **Dobânzi de comercializare.**
4.621. — Dobânzi de compensaţie la cote.
4.622. — Dobânzi la stocuri.
4.623. — Dobânzi la frachte.

4.700. — IMPOZITE DIRECTE.

4.710. — **Impozit comercial.**
4.720. — **Impozit pe valoare locativă.**
4.730. — **Impozit pe echivalent.**
4.740. — **Impozit pe energie și electricitate.**
4.750. — **Impozit pe trăsuri și automobile.**
4.760. — **Impozit proporțional.**
4.770. — **Impozite fixe.**
4.771. — Licența fabricii.
4.772. — Cariere și mine.
4.780. — **Impozite comunale.**
4.781. — Clădiri
4.782. — Firme
4.783. — Guarzi
4.784. — Pompieri
4.785. — Sanitar
4.786. — Energie
4.787. — Alte impozite comunale.
4.790. — **Diverse impozite.**

4.800. — CHELTUIELI GENERALE.

4.810. — **Porto și speze.**
4.811. — Mărci poștale și telegrame.
4.812. — Convorbiri telefonice.
4.820. — **Timbre fiscale și aviație.**
4.830. — **Chirii.**
4.840. — **Deplasări.**
4.850. — **Zahăr gratuit.**
4.860. — **Donații și subvenții.**
4.870. — **Abonamente ziare și reviste.**
4.880. — **Cotizații Asociații și Uniuni.**
4.890. — **Diverse Cheltueli Generale.**

4.900. — AMORTIZAREA INVESTIȚIILOR p. ADMINISTRAȚIE.

* * *

Prima grupă a cheltuielilor de administrație propriu zisă, cuprinde CHELTUIELILE BIROULUI ADMINISTATIV și ale SERVICIULUI SOCIAL, care este în strânsă legătură cu SERVICIUL PERSONAL Așa zisele sarcini sociale, ocupă un loc din ce în ce mai important și o detailată cunoaștere a lor devine absolut necesară.

Conturile CHELTUIELI SERVICIUL EXTERIOR şi de INTREŢINERE reprezintă posturi însemnate, căci cuprind asigurările, precum şi întreţinerile unor însemnate investiţiuni.

Grupa a doua, a cheltuielilor de administraţie generală, priveşte atât CHELTUIELILE DIRECŢIUNII GENERALE şi ale CONSILIULUI DE ADMINISTRAŢIE, cât şi ale serviciilor care in direct de Direcţiunea Generală.

A treia grupă, a cheltuielilor de administraţie comercială, înruneşte conturile privitoare la operaţiunile comerciale. Ele indică cheltuielile făcute direct de fabrici, întrucât comercializarea propriu zisă se face de biroul comun de vânzare.

In grupa a patra am inclus patru feluri de cheltuieli care nu se fac de către un serviciu bine determinat al fabricii.

Contul DOBÂNZI şi COMISIOANE DIVERSE a fost împărţit în două: o parte privind finanţarea — căci trebue să evidenţiăm întregul cost al finanţării — iar cealaltă privind comercializarea, în care vor intra dobânzi calculate de biroul comun de vânzare.

Contul IMPOZITE DIRECTE totalizează impozitele plătite de către fabrică, în afară de impozitele pe salarii — care se trec la salariaţii respectivi, — impozitul pe consumaţie şi cel pe cifra de afaceri, care vor intra în cheltuielile de comercializare.

Conturile CHELTUIELI GENERALE şi AMORTIZAREA INVESTIŢIILOR p. ADMINISTRAŢIE sunt ultimele două feluri de cheltuieli care privesc administraţia.

* * *

Incheind, menţionăm că am făcut prezentarea conturilor de cheltuieli de administraţie dintr'o fabrică de zahăr, doar cu titlu de exemplu, întrucât, precum am arătat, administraţia acesteia nu diferă aproape deloc de administraţia oricărei alte industrii. Aşa dar, cadrul sus indicat poate fi întrebuinţat, cu oarecari modificări, în orice contabilitate industrială, adaptându-l respectivei scheme de organizare.

Intr'un articol următor ne vom ocupa de comercializare şi rezultate.

Drd. MILU MARCUSSOHN

Aplicaţiuni şi exemple de planuri contabile

In partea I a studiului nostru am prezentat noţiunea, utilitatea şi mijloacele de realizare ale planurilor contabile, insistând în special asupra sistemului introdus de Schmalenbach şi aplicat în Germania de R. K. W. la întocmirea contabilităţii unitare pentru diferite branşe.

Aici voiu prezenta :

a) Exemple de planuri contabile ;

b) Reprezentarea grafică a planului şi a funcţiunii conturilor.

I. PLANURI CONTABILE

1. Prezentăm mai jos un plan contabil simplu a unui comerţ engros de spirtoase (firmă individuală).

Cadrul conturilor a lui Schmalenbach nu se pretează întreprinderilor comerciale şi industriale. El este destinat în primul rând industriei, pentrucă — după cum am văzut majoritatea claselor este rezervată conturilor pur industriale.

Planul contabil de mai jos l-am întocmit tot pe baza clasificării zecimale, însă nu după normele „cadrului lui Schmalenbach".

Cl. 1. Bani şi disponibil.

11. Cassa.
12. Bănci.
13. C. E. C.
14. Timbre.
15. Efecte publice.

Cl. 2. Mărfuri şi bunuri de transacţie.

21. Vin.
22. Ţuică.
23. Alte băuturi.
24. Frachte.
25. Sticle.
26. Mărfuri în participaţie.

Cl. 3. Debitori.

31. Debitori de mărfuri (Clienţi)
32. Efecte de primit.
33. Alţi debitori.
34. Cauţiuni depuse de noi.

Cl. 4. Creditori.

41. Creditori de mărfuri (Furnizori)
42. Efecte de plată.
43. Alţi creditori.
44. Depunători de cauţiuni.

Cl. 5. Alte conturi de persoane.

51. Diverși.
52. Ct. pers. de participație.
53. Ct. pers. al întreprinzătorului.

Cl. 6. Investiții.

61. Imobile.
62. Mobilier.
63. Butoaie și damigene.
64. Unelte de pivniță.
65. Trăsuri cai și vehicule.

Cl. 7. Cheltuieli.

71. Salarii.
72. Impr. pe salarii și casa asig.
73. Impozite și taxe.
74. Dobânzi.
75. Cheltuieli generale.
76. „ de birou.
77. Cheltueli avocațiale.
78. Intreținerea animalelor și a vehiculelor.

Cl. 8. Ct-uri de fond și de încheere.

81. Capital.
82. Fond de rezervă.
83. „ pt. creanțe dubioase.
84. Profit & Pierdere.
85. Bilanț.

Ct. 9. Cl. de ordine.

91. Angajații ns./cambiali (Ef. reescontate.
92. Angajamentele ns. / cambiale (Div. ef. reescontate).
93. Corespondenți de încasare.
94. Efecte trim. spre încasare.
95. Consemnatari de mărfuri.
96. Mărfuri trim. în consemn.

In privința clasificării, planul de mai sus nu ține seamă de caracterul juridic al conturilor, ci mai mult de necesitățile practice. Astfel în clasa 1 am cuprins pa lângă ct. Cassa (ct. de valoare) și ct. Bănci și C. E. C. (conturi de persoane) ne-am călăuzit însă de dorința de a avea laolaltă conturile care reprezintă averea imediat realizabilă (principiul lichidității). Criterii asemenătoare ne-au determinat de a înșira ct. Efecte de primit (ct. de valoare), în clasa 3 la Debitori, (ct. de persoane).

Multe întreprinderi comit greșala de a nu înregistra raporturile juridice de evidență și de ordine. Până la votarea legii bancare, chiar multe bânci au neglijat această latură a contabilității și nici în bilanțul lor n'au publicat aceste poziții. La o mare bancă din provincie, am văzut înregistrându-se aceste legături juridice (angajamentele cambiale de gir, de aval etc.) în registre auxiliare fără a le trece în jurnalul obligator. In planul de mai sus am destinat clasa 9 pentru conturile de ordine și de evidență, rezervând numărul fără soț contului debitor, iar cel cu soț ct-ului corespunzător creditor. De x. 93. Corespond. de încasare ; 94 Efecte trim. spre încas.

Planul nu cuprinde decât conturi care corespund operaţiunilor făcute de întreprindere. La nevoie se poate înscrie un nou cont în clasa respectivă. Planul nu cuprinde conturi de rezultate favorabile, deoarece firma nu realizează beneficii decât din mărfuri. Bonificaţiunile şi rabaturile se înregistrează direct la ct. respectiv.

2. *Model de plan contabil Taylorix-Organisation*

Taylorix-Organisation este un sistem contabil de transcriere. Firma care fabrică şi desface uneltele necesare acestui sistem oferă clienţilor şi modele de planuri. Redau mai jos un astfel de plan

Titlul grupei	Nr.	Nr.	Titlul contului principal	Nr.	Titlul contului analitic
Incheiere	0	1	Bilanţ		
		2	Profit şi pierdere		
		3	Capital		
		4	Privat		
Bani (disponibil)	1	1	Cassa		
		2	C. E. C.		
		3	Bănci	3.1	Banca Naţională
		4		3.2	„ X.
Cumpărare	2	1	Efecte de primit		
		2	Cump. de materii		
		3	Retur şi bonificaţii		
Fabricaţia	3	1	Fracturi		
		1	Fabricaţie	1.1	Materii prime
				1.2	Salarii directe
Cheltuieli de uzină	4	1	Cheltuieli de uzină	1.1	Forţe motrice
				1.2	Lumină
				1.3	Intreţinerea uneltelor
				1.4	„ maşinilor
				1.5	Ulei şi materii de
				.....	curăţit etc.
Cheltuieli comerciale	5	1	Cheltuieli generale	1.1	Diferite
				1.2	Asigurări
		2	Cheltuieli de birou	2.1	Diferite
				2.2	Chelt. localului
				2.3	Rechizite de birou
		3	Cheltuieli poştale	3.1	Diferite
				3.2	Porto-uri
				3.3	Telefon
				3.4	Telegrame
		4	Personalul	4.1	Lefuri
				4.2	Asigurări Sociale
		5	Cheltuieli de voiaj	5.1	F i x e
				5.2	S p e s e
				5.3	Provizioane

Titlul grupei	Nr.	Nr.	Titlul contului principal	Nr.	Titlul contului analitic
		6	Reprezentanțele	6.1	Diferite
				6.2	Provizioane
		7	Reclame	7.1	Inserate
				7.2	Imprimate
				7.3	Expoziții
		8	Impozite și taxe		
Vânzare	6	1	Vânzare	1.1	Interne
				1.2	Externe
				1.3	Bonificații și retururi
				1.3	Fracturi
Investiții	7	1	Imobile	1.1	Teren
				1.2	Edificii
		2	Instalații	2.1	Mașini
		3		—	etc.
			Mobilier de birou	3.1	Diferite
				3.2	Mobile
				3.3	Mașini de birou
Furnizori	8		numerotat în continuare		
Clienți	9		„ „ „		

3. *Planul contabil Schlayard*

Schlayrd este tot un sistem contabil de transcriere. Planurile sale contabile se folosesc de simboalele mnemotehnice.

De ex. Im.=Imobile, Av.=Avale etc.

Prin aceste simboale se formează o asociație ușoară în mintea noastră, găsind imediat felul și locul contului respectiv. Simboalele urmate de numărul contului servesc la pregătirea lucrărilor contabile. Pe piesa justificativă se notează simbolul contului la care trebue să se facă înregistrarea, iar executarea lucrării astfel pregătite se poate încredința și angajaților cu calificație mai slabă. Câteodată se întocmesc piese justificative tip, având tipărite pe ele simbolul contului la care se face înregistrarea respectivă.

Iată un element de raționalizare contabilă: despărțirea pregătirii lucrărilor de executarea lor.

II. REPREZENTAREA GRAFICA A PLANULUI CONTABIL

Reprezentarea grafică este întrebuințată de mult în școală pentru explicația funcțiunii conturilor. Prin săgeți se arată debitările și creditările corespunzătoare. De ex.

Mărfuri = Furnizori se reprezintă :

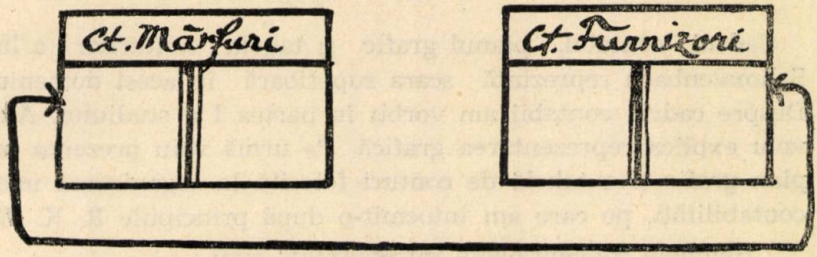

Funcțiunea conturilor se poate reprezenta astfel :

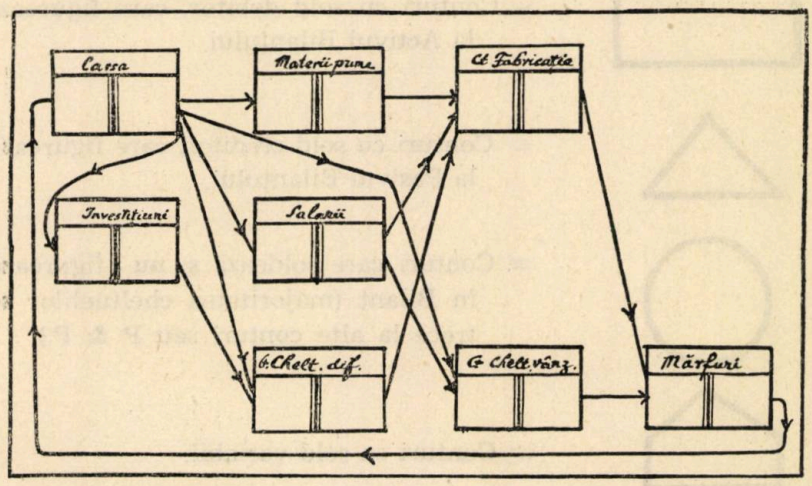

Astfel de schițe pot servi drept „Instrucțiuni" de înregistrare, mai ales dacă se arată și registrele auxiliare și piesele justificative din care se scot datele de înregistrat.

Iată o astfel de schiță :

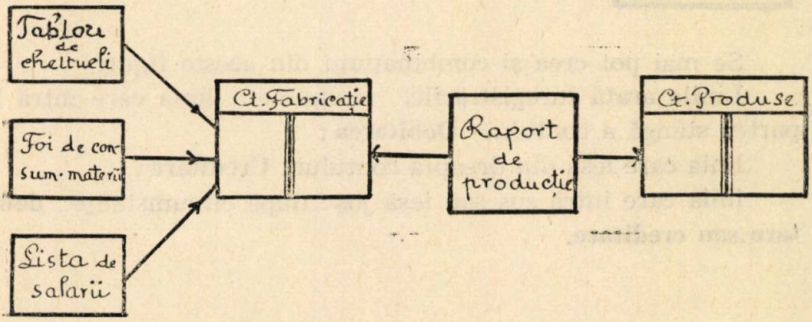

III. PLANUL CONTABIL ȘI TABELA CONTURILOR
după sistemul lui Schmalenbach

Cadrul contabil, planul grafic și tabela conturilor a lui Schmalenbach reprezintă scara superioară în acest domeniu. Despre cadrul contabil am vorbit în partea I a studiului. Aici voiu explica reprezentarea grafică. Pe urmă voiu prezenta un plan grafic și o tabelă de conturi folosită la organizarea unei contabilități, pe care am întocmit-o după principiile R. K. W.

Semnele convenționale întrebuințate sunt :

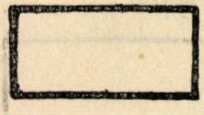

= Conturi cu sold debitor, care figurează la Activul Bilanțului.

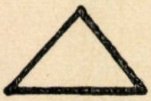

= Conturi cu sold creditor, care figurează la Pasivul Bilanțului.

= Conturi care soldează și **nu** figurează în Bilanț (majoritatea cheltuelilor se trece la alte conturi sau P & P.).

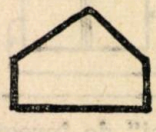

= Conturi cu sold variabil.

= însemnează mai multe conturi asemănătoare.

Se mai pot crea și combinațiuni din aceste figuri.

Liniile arată înregistrările, și anume : linia care intră la partea stângă a contului : **Debitarea ;**

linia care iesă din dreapta contului : **Creditare ;**

linia care intră sus sau iesă jos : după circumstanțe : **debitare sau creditare.**

Nefolosim de următoarele linii :

———————— = înregistrări curente şi lunare.

— — — — — = înregistrări de încheere anuală.

▬▬▬▬▬▬▬▬ = înregistrări importante.

Pe urmă avem semne speciale pentur arătarea înregistrărilor de cheltueli fixe pentur a le distinge de cele proporţionale.

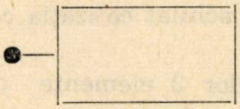

O linie scurtă ş iun punct lângă o figură înseamnă că contrapostul înregistrării se găseşte la un cont financiar (clasa 1).

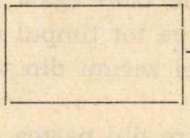

Linia scurtă, semicercul şi cifra însemnează că contrapostul se găseşte la ct. 39.

Inregistrările de încheere prin ct. Bilanţ nu se mai arată în planul grafic, pentrucă acestea reies din forma contului.

(Va urma) **Dr. TIBERIU POLLAK**

Colegi, conform art. 26 din Reg. Legei Corpului Contabililor, toţi membrii sunt obligaţi să-şi achite la zi cotizaţia şi abonamentul, vă rugăm să achitaţi la prima cerere abonamentul la Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate, care este singurul organ oficial de publicaţii al Corpului Contabililor Experţi şi autorizaţi din România, conform hotărârei luată de adunarea plenară a consiliului Superior din 21 Mai 1930.

Asigurările sociale în Italia[1])

Asigurările Sociale în Italia[2]) se cuprind în cele 5 ramuri autonome ale Institutului Național de Prevederi Sociale, ramuri ce voim să le redăm în traducere, din broșura de propagandă „Asistența și Prevederea Socială în Italia".

1. *„Asigurarea contra invalidității și de bătrânețe".*

Pentru a avea drept la pensie de invaliditate asiguratul trebuie să fi pierdut cel puțin o treime din capacitatea de lucru și să fi cotizat cel puțin 240 săptămâni, iar pentru bătrânețe când a atins vârsta de 65 ani și să fi achitat cotizația cel puțin 48 săptămâni.

Maximul pensiei este rezultanta celor 2 elemente de bază : durata asigurării și totalul cotizațiilor depuse.

Pensia este constituită dintr'o sumă de bază egală cu de 5 ori media anuală a contribuției vărsate, pe tot timpul asigurării majorată cu o altă sumă egală cu trei zecimi din totalul vărsămintelor.

Se adaugă o contribuție fixă de 100 lire din partea statului precum și suplimentele eventuale, pentru copii mai mici de 18 ani, cari sunt în grija asiguratului.

Acest supliment este a zecea parte din totalul pensii, pentru fiecare copil, ori câți ar fi ei la număr.

Dacă se ține seamă de suma extrem de mică a totalului cotizațiilor cerute lucrătorului, trebue să se recunoască că aceia a pensiilor este dimpotrivă considerabilă. Intr'adevăr legea din 13 Decembrie 1928 are ca scop să pună în practică intenția legiuitorului, cari a dublat maximul pensiilor celor mai modeste, adică acelor cari sunt acordate după 5 ani de cotizare, adăogând 25% la pensiile mai mari.

2. *Asigurarea contra șomajului.*

Lupta contra lipsei de lucru a luat în Italia un caracter eminamente preventiv. Ea se bazează mai les pe o curajoasă

1) Ăsistența și Prevederea Socială în Itali — apublicată de biroul Presei al Comitetului de acțiune pentru supremația Romei — 1935 Roma.

2) Dem. B. Cătuneanu : Asigurările Sociale în Italia în Revista Generală de Comerț și Contabilitatea Anul XXVIII Nr. 1 Ian. 1939.

politică de lucrări publice, care urmărește două scopuri. Intâia să dea unui număr cât mai mare de lucrători — un echilibru economic — garantându-le în acelaș timp nădejdea de a putea conta pe continuitatea lucrului, iar în al II-lea rând să prepare pentru viitor un ansamblu de isvoare de producție, adică un teren durabil de muncă viitoare, procedând la ameliorări agricole, la construirea de noui căi ferate și noui șosele, la asanarea lacurilor și construcțiilor tuturor lucrărlor, de utilitate publică.

In ceeace privește șomajul, politica de prevedere socială se sprijină pe următorul principiu.

„Șomajul trbuie combătut în însuși cauzele sale. Numai în cazul când nu se poate diminua complect toate aceste cauze, se poate veni în ajutorul asigurării ordinare, printr'o distribuire de modeste ajutoare șomerilor".

Asigurarea obligatorie contra șomajului este una din mijloacele de luptă întrebuințată contra acestui flagel al economiei moderne, de cari sunt lovite toate popoarele, mai mult sau mai puțin. Această funcțiune a fost atribuită în Italia „Institutului Național pentru Prevedere Socială".

Această ramură de asigurare este strâns legată de toate celelalte ramuri de Prevedere Socială, dar ea lucrează firește pe un domniu mult mai restrâns, de oarece sunt excluși lucrătorii agricoli, lucrători la domiciliu, servitori precum și alte categorii profesionale de o mai mică importanță socială.

Astfel înțeleasă această ramură de asigurare, a răspuns și răspunde perfect funcțiunii sale.

eDși sume importante au fost vărsate în ultimii ani de criză sub forme de ajutoare, fondul de rezervă afectat acestei gestiuni speciale, atinge totuși sume respectabile, de peste 800 milioane lire.

Unitatea de funcționare a tuturor ramurilor de asigurare înăduit să se dea o întrebuințare mai rațională fondurilor disponibile, păstrându-le totuși acel caracter de „lichiditate" pe care-l cere natura însăși al asigurării contra șomajului.

La sfârșitul anului 1934, asigurarea contra șomajului avea în cont curent suma de lei 265 milioane lire angajată de Institutul Național de Prevederi sociale în lucrări pe care acest Institut le întreprinde în beneficiul conomiei naționale.

Deși modestă, activitatea financiară desfășurată de asi-

gurarea contra șomajului nu este mai puțin apreciabilă. Ea este menținută în oarecare măsură de diferite dispoziții legislative.

Legea, permite într'adevăr să se anticipeze capital pentru finanțarea lucrărilor publice destinate a preveni și reduce criza șomajului, dar în limita maximă de 20% din fondul de rezervă.

Dealtfel, aceste anticipări se fac în majoritatea cazurilor cu scadențe mici și plaofnul anual oxilează între 200—300 milioane lire.

Pentru a nu slăbi dorința șomerului de a găsi de lucru, maximul ajutorului zilnic se menține la limite foarte joase, de 3,75 lire pe zi.

Intervalul de timp cel mai mare ,în care poate fi ajutat un șomer e limitat la 120 zile pe an, pentru șomeri care înainte de a intra în șomaj, au cotizat în cei doi ani precedenți, cel uțin 72 săptămâni. Pentru cei care în acelaș timp n'au cotizat decât 48 săptămâni, ajutorul e acordat pentru 90 zile.

Inainte de a termina tema caracteristică desfășurată de Asigurări contra șomajului, în cadrul măsurilor de apărare, pentru a menține la minim, numărul șomerilor, e bine să reamintim că regulamentul administrativ al „Institutului Național pentru Prevedere Socială" este chemat să concureze la realizarea inițiativelor și la funcțiunile instituțiilor, cari prin diferite căi, se silesc să combată și să slăbească accentuarea șomajului.

Intr'adevăr, Institutul de „Prevedere Socială" ia parte, datorită fondului special, care se ridic ăla 20 milioane, la finanțarea biurourilor de plasare.

„Institutul Național de Prevedere Socială" a contribuit de asemeni cu 5 milioane lire la formarea capitalului organului creat în 1931 pentru colonizarea Libiei. Dela 1927 contribuie cu un milion pe an pentru „Commissariato per la Migrazione Interna". Acest comisariat depinde direct de șeful guvernului. A fost instituit pentru a transporta — permanent sau temporar — muncitori dintr'o parte a țării în alta ; din proviniciile unde nu este prea mult de lucru, dar sunt mulți muncitori, acolo unde lipsa lor se face simțită.

Comisariatul își propune, într'adevăr să preconizeze și să

disciplineze tot ce se referă la problema vastă și complicată a migrațiunii ; scopul său este să instaureze echilibru în împărțirea teritorială a muncitorilor și să obțină, cu timpul întrebuințarea permanentă a tuturor muncitorilor, spre marele beneficiu al producției naționale și al desvoltării sale continuu.

Comisariatul pentru migrațiuni internă a găsit că, este bine să înlocuiască treptat migrațiunea interioară celei exterioare, că este necesar să studieze împărțirea demografică a mânii de lucru, dându-le astfel soluțiuni, conform utilității obștești, că este timpul să se aplice legea *bonificației integrale*, cu regiunile puțin populate din Italia meridională, „Sardima și Marea Toscană".

Activitatea desfășurată de Comisariatul până în prezent a dat rezultate încurajatoare.

Se crede că aproape 2 milioane lucrători agricoli și industriali, s'au deplasat din regiuni foarte populate în altele unde brațele de muncă ereau insuficiente, fie din cauza populației rare, fie pentru ca excutarea marilor lucrări de utilitate publică, îmbunătățiri continuu de șosele etc., cerea un număr mai mare de brațe.

Această mișcare a muncitorilor a reprezentat în totalde 110 milioane zile de lucru, pentru care s'au plătit salariu de peste un miliard lire, socotind circa 12 lire pe ziua de lucru.

Printre măsurile adoptate pentru combaterea șomajului, este una de o vădită importanță, anume acordurile cari s'au încheiat între asociațiile profesionale, interesate în scopul unei raționale întrebuințări a muncitorilor fără lucru, reducând durata muncii zilnice alucrătorilor ocupați.

Acordul dintre „Confiderazione dei Lavoialori dell'Industria" și Confeiedoazione degli Industriale încheiat în Octombrie 1934 împreună cu aplicarea săptămânii de 40 ore, a condus la înființarea unei „Case Naționale pentru ajutorarea familiilor" astfel încât să se poată face o repartiție dreaptă a venitului lucrătorilor printr'o integrare a salariilor, proporțională cu nevoile familiare.

Patronii și salariații sunt reprezentați în mod egal în Comitetul „Casej Naționale pentru asigurarea familiilor", ale cărei serviciu au fost încredințate, Institutului Național de Prevedere Socială.

Patronii și salariații contribuie în părți egale. Aceste co-

tizații se urcă până la 2% asupra salariilor corespunzătoare săptămânei de 40 ore și de 10% pentru salariile referitoare la săptămâna de lucru cu mai mult de 40 ore.

Contribuțiile au început a fi depuse la 3 Decembrie 1934 și la 14 Ianuarie 1935 Casa plătea primele ajutoare.

Ajutorul în chestiune este de 4 lire pe săptămână pentru cei cu copii sub 14 ani, rămași în sarcina familiei, dar nu se acordă de cât familiilor unde sunt cel puțin 2 copii.

„Casa Nazionale per Assegrii Familiari" lucrează ca un organ de compensație: ea împarte între patronii cari au dat dreptul lucrătorilor lor o sumă mai mare decât plafonul contribuțiilor, sumele pe care le-a primit dela patroni aceia cari — dimpotrivă — au dat lucrătorilor lor un ajutor de familie mai mic de cât contribuția stabilită.

Deși Casa Națională se găsește încă în faza de organizare, totuși a căpătat o mare importanță.

Sunt înscriși aci mai mult de 2.100.000 salariați și plafonul anual al cotizațiilor oscilează între 180 și 200 milioane.

Tabloul care urmează documentează destul de elocvent concursul financiar pe care l'a adus Institutului Național de Prevedere Socială la finanțarea lucrărilor de utilitate publică. Dela 1922 până la 1934 inclusiv, Institutul a contribuit la aceste finanțări cu următoarele sume:

Pentru lucrări de ameliorarea și transformarea terenurilor destinate agriculturii, 2.029.000.000 lire.

Pentru construirea Caselor populare, 606.000.000 lire.

Pentru căi ferate, 1.111.000.000 lire.

Imprumuturi provinciilor și comunelor, 1.181.000.000 lire.

Pentru instalațiuni hidro și termo-electrice, 140.000.000 lire.

Pentru finanțarea societăților maritime 122.000.000 lire.

Pentru diferite lucrări de utilitate publică, 873.000.000 lire.

Pentru participarea la capitalul social al diverselor persoane morale de utilitate publică, 6.300.000.000 lire.

Pentru cumpărarea titlurilor diferitelor institute de utilitate publică, 862.000.000 lire, ceeace înseamnă 13 miliarde lire în total, cari au servit la finanțarea importantelor lucrări de utilitate publică. Această sumă îi corespunde 450 milioane zile de lucru..

Cu sumele destinate îmbunătății terenurilor s'a făcut *bonificația integrală* a 670.000 hectare, cari au devenit astfel bune pentru cultură.

Cu sumele destinate Caselor populare s'a constituit un mare număr de Case, compuse din 80.000 piese, moderne, higienice, expuse soarelui.

Lucrările de utilitate publică, asigurări, biroul de plasare, instrucțiunea profesională, migrațiunea interioară, colonizarea, săptămâna de 40 ore, toate laolaltă formează un grup de importante măsuri de luptă contra șomajului.

Trebue să adăogăm încă o întinsă rețea de opere de asistența creată cu concursul tuturor categoriilor sociale în favoarea elementelor celor mai sărace : un distins și măreț exemplu de solidaritate umană.

In ceeace privește inițiativa italiană a săptămânii de 40 ore aplicată mai întâi cu titlu de încercare pe un interval de șease luni, devine o măsură permanentă, de curând ratificată, în urma dezbaterilor Marelui Consiliu al Regimului, și a acordurilor încheiate între confederația Industriașilor și aceea a lucrătorilor din industrii.

Exemplu dat de Italia s'a întins imediat în străinătate, în domeniile producției și a muncii.

Intr'adevăr, principiul italian al „săptămânii de 40 ore" a fost acceptatt de Conferința Muncii dela Geneva, cu *75 voturi contra 21.*

Iată textul proectului de convenție, care a fost adoptat :

„Orice membru al organizației internaționale a Muncii care ratifică *convențiunea* de față se declară în favoarea :

a) Principiului „săptămâna de 40 ore" aplicată așa încât să nu producă o scădere a economiei casnice a lucrătorilor.

b) Adaptării tuturor măsurilor nu vor fi socotite bune pentru atingerea acestui scop ; și se obligă să plice acest principiu diferitelor categorii de muncitori, conform dispozițiilor partculare care vor fi fixate prin înțelegeri separate.

„Prevederea Socială" înalta manifestare a principiului colaborării și unul din cele mai eficace instrumente a Politicei social a Regimului a dat cea mai bună interpretare, până acum, acestui principiu și a atins cele mai bune realizări.

DEM. B. CĂTUNEANU
din Casa Centrală a Asigurărilor Sociale

Metodă raționalizată

de a calcula conturi curente sau alte conturi similare

Prin cele de mai jos voi căuta să expun pe scurt dar explicit un metod al meu înregistrat la Corpul Contabililor Autorizați și Experți din Galați pentru a calcula conturi curente, depozite sau alte conturi cu dobânzi, realizând o economie considerabilă de timp și imprimate și cu rezultate ideale pentru o contabilitate modernă.

In fond se va vedea că este vorba de ceva foarte simplu: o combinație dintr'un sistem mecanic de calciere (Definitiv. Ruf.) și unul din modurile obișnuite de a calcula un cont curent (indirect-Lafite). Am evitat deci de a complica imprimatele sau întrebuințările în scopul de a părea mai interesante și printr'o desăvârșită simplictate se va vedea le ce rezultate se poate ajunge.

In prealabil voi rezuma pentru acei care nu sunt la curent despre felul cum se țin azi în general aceste conturi și despre rezultatele complect înapoiate pentru o contabilitate modernă.

Calculul numerelor (capitalul înmulțit cu zilele în scop ca din total să se afle dobânda) se face pentru control în două sau mai mute sisteme și de două sau mai multe persoane.

Controlul sumelor se face prin foi de colațiuni, bilanțuri zilnice lunare și alte soiuri de compilațiuni pentru evidențe.

Verificarea numerelor se face prin recalculări, mii de noi înmulțiri care generează noi erori.

Extrasele de cont semestriale sau trimestriale se redactează prin transcriere, aceste extrase trebuie să fie verificate și mai ales începute după ce balanțele sunt făcute, atunci când de fapt ele ar trebui să fie în mâna clientului chiar în prima zi a semestrului ce urmează.

Copii pentru Centrală etc. atunci când trebuiesc făcute se fac printr'o nouă transcriere, deci iar timp consumat cu transcrieri și verificări.

Intârzierile sunt deci inevitabile pentru Bancă a cărei contabilitate rămâne în urmă și deci neglijează lucrările curente.

Inregistrările se fac în registre voluminoase care implică o musculatură specială pentru a le manipula și care fiind legate,

o mulțime de conturi inactive inoportunează manipularea conturilor lucrative.

Prin sistemele de mai sus orele suplimentare costisitoare pentru bancă și obositoare pentru funcționari sunt inevitabile. Deasemeni neplăcerile din partea camerilor de muncă sunt inevitabile cu aceste lucrări suplimentare. Rezultatele sunt deci că deși se pune muncă colosal de mare și imprimate complicate rezultatele sunt la fel ca și cu mulți zeci de ani în urmă când împrejurările și cerințele erau cu totul altele. Desigur că bună parte din marile bănci au suprimat o parte din dezavantagile de mai sus, fie prin mașini electrice, fie prin perfecționări intermediare însă cea mai mare parte din bănci — în special din provincie — suferă de lipsurile care am enunțat.

Prin sistemul care-l prezint se reduce munca și imprimatele cam la un sfert, cu rezultate ideale pentru o contabilitate modernă. (Aplicabilitățile de calciere sunt luate după contabilitatea Definitiv).

Fișele mobile din hârtie flexibilă clasate în mod rațional într'o casetă cuprinzând circa 2.000 fișe înlocuesc registrele legate cu toate inconvenientele lor.

Controlul sumelor trecute în fișe de cont curent este în fiecare seară automat făcut și astfel că balanțe, foi de colațiuni etc. sunt evitate.

Calcularea numerelor prin mai multe sisteme pentru controlul său de mai multe persoane nu este necesară.

Verificarea numerelor se face în mod automat prin sine însești și fără recalculări sau alte uzanțe, care cer timp.

Extrasele de cont sunt gata atașate, automat controlate la fișa originală și în orice moment se pot închide și înmâna clientului.

Copii pentru centrală fie după fișa clientului, fie după jurnal se pot în fiecare seară detașa, fără verificări sau alte completări suplimentare.

Scadențele, sau orice fel de evidențe se fac pe aceleași fișe prin semalizatoare colorate.

Ore suplimentare, întârzieri sunt complect evitate, întrucât în ziua când dorim să închidem conturile, aceasta se poate face imediat, sumele și numerele fiind gata controlate, iar dacă sunt multe se pot împărți fișele la mai multe persoane și în câteva ore conturile sunt închise si expediate.

INSTRUMENTE ȘI APARATE

1) Instrumente : a) O placă de metal cu o șină pentru fixat jurnalul și pentru manipulat cu ușurință fișa.

b) O casetă pentru fișe.

c) Un toc rezervor special pentru indigo sau peniță specială.

d) O riglă cu clape pentru a aduna cifrele, mascând cele ce nu trebuiesc adunate.

2) Imprimate : Un jurnal legat sau foi mobile. (Cel legat oferă avantajul că operațiunile trecute în acest jurnal nu trebuie să mai fie trecute decât global în jurnalul contabilității generale) cu următoarea liniatură :

1) Balanța debit-credit. 2) Pag. jurnal 3) Data 4) Text 5) Valuta 6) Sume debit-credit 7) Sold 8) Zile 9) Numere 10) Sold precedent 11) No. cont 12 Numele.

Fișa de cont cu liniatura 2—9 din jurnal cu același tipar orizontal și vertical pentru exacta suprapunere, plus titlul din cap pentru nume și alte detalii uzuale.

Extrasul de cont cu aceeași liniatură ca fișa orginală dar pe hârtie subțire și transparentă.

Indigo cu fața dublă care scrie pe jurnal și pe dosul extrasului ,cu marginea din stânga în alb spre a nu murdări prin fixarea în șină.

Pentru cazul că dorim o copie pentru centrală, această copie va avea liniatura fișei sau jurnalului pe hârtie subțire și transparentă și încă un indigo cu o singură față.

O cutiuță cu pudră specială care face transcrisul cu indigo nealterabil și-l fixează ca o cerneală.

3) Cum se lucrează ? La începutul zilei de lucru se fixează în mod definitiv pe șină jurnalul și indigoul.

Se scoate fișa de operat din casetă, se aplică pe prima linie liberă din jurnal, se scrie operațiunea, se calculează zile și numere scriindu-se pe fișă și se pune fișa la loc.

Se scoate fișa de operat din casetă, se aplică pe prima linie următoare din jurnal și se procedează ca mai sus. De notat că toate înregistrările s'au reprodus pe extrasul atașat, copia pentru Centrală și jurnalul nostru până la coloana 9 din jurnal, iar dela coloana 10 fișa nu mai există și scrisul aparține numai jurnalului.

La sfârșitul zilei de lucru se totalizează toate coloanele din jurnal. Coloanele care au mai multe feluri se extrag totalurile pe aceste categorii de ex. la sume, diverse valute, la solduri debit și credit. Se va întrebuința rigla de grupat care face aceste selecțiuni în mod ușor. Adunarea fiind făcută se face controlul următor :

Intâiu controlul sumelor. In colana No. 1 din jurnal se scrie pe prima linie totalul din jurnal a soldului precedent (debit și credit) pe linia următoare totalul sumelor debitoare și creditoare din jurnal, iar pe linia următoare pentru balansare soldurile per azi adică creditul în coloana debitoare și debitul în coloana creditoare. Dacă acest control balansează, însemnă că și fișele sunt bine scăzute și adunate. Dacă nu, dintr'o singură privire în jurnal, se vede unde este eroarea, se scoate fișa respectivă și se corectează cu roșu. (Conform exemplu de pe schiță).

Urmează controlul numerelor. Inmulțindu-se coloana sumelor din debit cu zile trebuie să corespundă cu coloana debitoare a numerelor. La fel se face controlul creditului. Dacă sunt mai multe valute aceste înmulțiri se fac pe aceste categorii care dealtfel sunt defalcate la adiția jurnalului conform indicatiunilor date la adunarea jurnalului. Totalul acestor înmulțiri va corespunde cu coloana numerelor debitoare sau creditoare făcându-se aceste verificări înscrise în prima coloană din jurnal spre a reeși că acest control a fost făcut. Dacă nu corespunde se va revedea înmulțirile din jurnal și se va face corectura și pe fișa greșită. Controlul jurnalului fiind făcut și acesta fiind copia fidelă a fișelor și extraselor cu indigo, avem siguranța exactității soldurilor și numerelor din acestea din urmă.

Extrasele de cont sunt atașate de fișele originale, ambele având 31 de perforări în care se introduc semnalizatoarele care țin loc de repertoar și la dorință de scadențar. Indigoul având fața dublă, o parte scrie pe jurnal și o parte pe extrasul de cont care fiind din hârtie transparentă, apare scrisul citibil pe față deși indigoul a imprimat pe verso (ca la copier).

In ziua sorocită pentru închideri 30 Iunie, 31 Decembrie, etc. o persoană sau mai multe fac aceste operațiuni. Sistemul preferat este cel indirect (retrograd, Lafite) întrucât se poate face închiderile în orice zi a anului, fără a cunoaște dinainte această dată și în aceiași zi se pot expedia extrasele. In cazul că

JURNAL PE ZIUA DE 20 MAI 1938

	Balanța Debit	Balanța Credit	Pag. jurn.	Data	Text	Valuta	Sume Debit	Sume Credit	0	Sold	Zile	Numere Debit	Numere Creoit	0	Sold préced.	Nr. cont	Numele
					Report												
			4	Mai 20	Depunere	Mai 22		40.000	C.	40.000	142		56.800			142	C. Danielescu
			4	„	Depunera	„		50.000	C.	70.000	142		71.000	C.	20.000	6	M. Aisenberg
			4	„	Cf. Cicu Bazargic	„		9.800	C.	29.800	142		13.916	C.	20.000	43	Bradul S. A.
per 20/5			4	„	Cec Nr. 1032	„ 20	100.000			D.	140	140.000		C.	100.000	112	Soc. Cult. Sper.
Balanța sume'or			4	„	Av. as. war. 34 100	„	500.000		D.	500.000	140	700.000				735	Spicul
Sold preced. . .	550.000	751.009	4	„	Eliberat ct. gaj	„	60.000		D.	160.000	140	84.000		D.	100.000	69	I. Munteanu
Virim. 20/5 . .	1.620.000	349.800	4	„	Depus în cont	„ 22		60.000	D.	40.000	142		85.200	D.	100.000	612	Importul S.A.R.
Sold azi	780.300	1.850.000	4	„	Av. as. war. 36.010	„ 20	150.000		D.	250.000	140	210.000		D.	100.000	68	Orzul S. A. R.
Total . .	2.950.800	2.950.300	4	„	Depunere	„ 22		100.000	C.	100.000	142		142.000			48	Coltofeanu & co
			4	„	„	„		50.000	C.	70.000	142		71.000	C.	20.000	49	I. Zeligsohn
			4	„	„	„		10.000	C.	15.000	142		14.200	C.	5.000	12	Maria Ion
Balanța numer.			4	„	W. ef. 1062 Grâul	„		10.000	C.	110.000	142		14.200	C.	100.000	68	Textila Român
C. lei 349.800	142 zile	496.716	4	„	W. ef. 1012 Irimes.	„		6.000	C.	116.000	142		8.520	C.	110.000	68	„ „
D. lei 1.620.000	149 zile		4	„	W. ef. 1080 Ioachim	„		14.000	C.	130.000	142		19.380	C.	116.000	68	„ „
	2.268.000		4	„	Ridicat în cont	„ 20	100.000		C.	100.000	140	140.000		C.	200.000	78	An. Misiriliu
			4	„	„ „ „	„	600.000		D.	800.000	140	840.000		D.	200.000	46	Depoz. Dunărea
Conf. Jurnal	2.268.800	496.716	4	„	Eliberat în cont	„	50.000		D.	100.000	140	70.000		D	50.000	13	Zahărul S.N.C.
			4	„	Rldicat soldul	„	60.000				140	84.000		C.	60.000	640	I. Valentin
Șef contabil,							1.620.000	349.800	C.	780.300		2 268 000	496.716	C.	751.000		
									D.	1.850.000				D.	550.000		

Semnalizatoarele cu perforările

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

Fișa care se aplică pe jurnal

Credit | Numele ..... | Nr. ct. Pag...

Pag. jurn.	Data	Text	Valuta	Sume Debit	Sume Credit	0	Sold	Zile	Numere Debit	Numere Credit

Indigoul de lățtmea fișei

dorim să facem o copie pentru Centrală, se introduce o foaie de copie în aparat și copia este obținută fără altă muncă.

Jurnalul conținând toate datele inclusiv soldurile precedente și actuale, printr'o simplă cetire se poate constata operațiunile zilince și angajamentele fiecăruia. Deasemeni șeful secției punctând jurnalul cu actele justificative, are siguranța autenticității celor trecute în fișe și extrase, întrucât jurnalul este o copie a acestora.

După trecerea operațiunilor se pudrează jurnalul cu o pudră specială care fixează indigoul ca o cerneală nealterabilă.

In concluzii aplicând calcularea conturilor curente în modul indicat la o contabilitate prin decopiere se obține printr'o muncă redusă, maximum de randament ce se poate pretinde unei contabilități moderne, mai mult chiar în unele privințe decât dela aparatele electrice care costă sute de mii de lei.

IANCU ILIE-GALAȚI
Expert-Contabil

UZINELE METALURGICE UNITE
„TITAN, NADRAG, CALAN"
S. A. R.

Tablă neagră, galvanizată, decapată, dublu decapată, cu rezistență, albă, plumbuită, **ondulată.**
Fier cerc, comercial, beton, profilat.
Fier cerc laminat la rece.
Cazane și **radiatoare** „Calan" pentru încălziri centrale.
Băi de fontă emailată „Record".
Articole sanitare negre și emailate.
Tuburi și **accesorii** de fontă pentru canalizare.
Tucerie comercială.
Mașini de **gătit** și **sobe** „Vesta".

Articole noui:

Cilindrii din fontă dură pentru luminat tablă.
Mese și **capace** de **recoacere** din oțel rezistente la temperaturi înalte.
Cărămizi și **pământ refractar.**

Subscrierea Corpului la Fondul înzestrării Armatei

Domnule Președinte,

Avem onoare să vă aducem la cunoștință că al 9-lea Congres al Corpului Contabililor Experți și Autorizați ținut la Brașov în zilele de 28—30 Mai a hotărât într'o mare însuflețire cât atât Corpul prin cele 70 Secțiuni ale sale cât și membrii Corpului individual să-și dea obolul pentru Fondul înzestrării armatei, — cea mai bună chezășie a păcii și a ființei Iubitei noastre patrii.

Din partea Consiliului Superior al Corpului am depus la Banca Națională :

Lei 10.000 (zece mii) urmând ca fiecare Secțiune a Corpului să depună direct la contul respectiv contribuția sa și a membrilor.

Primiți, vă rugăm DOMNULE PREȘEDINTE, asigurarea sentimentelor noastre cele mai alese pentru opera sănătoasă ce o desfășurați.

Domniei Sale

Domnului Președinte al Consiliului de Miniștrii

* * *

Domnule Ministru,

Avem onoare să vă aducem la cunoștință că al 9-lea Congres al Corpului Contabililor Experți și Autorizați a hotărât într'un unanim avânt că întregul Corp să contribue la Fondul pe tru înzestrarea armatei.

Am depus la Banca Națională o primă sumă de :

Lei 10.000 (zece mii) din partea conducerii superioare a Corpului urmând ca fiecare din cele 70 Secțiuni ale Corpului să depună direct la Banca Națională contribuția Secției și a membrilor.

Cu acest prilej ne exprimăm mândria că un distins membru al Corpului nostru a fost chemat să desăvârșească o operă

atât de necesară şi de măreaţă ca aceia pe care o înfăptuiţi D-v. azi cu atâta elan şi cu rezultate atât de frumoase.

Primiţi, vă rugăm DOMNULE MINISTRU, expresiunea deasebitului omagiu ce întregul Corp vi-l transmite prin noi.

Domniei Sale
Domnului Ministru al Inzestrării Armatei

* * *

D-l Prim Ministru Armand Călinescu a trimes d-lui Decan N. Butculescu următoarea telegramă :

Mulţumesc prin Dv. acelui Consiliu pentru contribuţiunea adusă la sporirea fondului de înzestrarea armatei.

Jurisprudenţe fiscale[1]

Impozit comercial, firmă străină. Condiţiuni de impozabilitate. Art. 2 l. c. d.

Caracterul de impozabilitatea veniturilor nu se stabileşte în urma împrejurării, că în ţară o firmă intermediară activează pentru colectarea comenzilor, ci pe elementul substanţial, ca transmisiunea proprietăţii mărfurilor să se facă neapărat pe teritoriul ţării noastre.

In această materie, nu contabilul, ci fiscul are obligaţiunea legală, de a face dovada afirmaţiunilor sale, şi anume că firma străină ar fi exercitat, efectiv comerţul în România, printr'un reprezentant legal, realizând din această exercitare venituri pe teritoriul ţării.

Asupra recursului făcut de Gebr. Böhler & Co. Viena, prin reprezentanţii legali, în potriva deciziei fiscale Nr. 1065/936, pronunţată de Comisiunea de Apel, pentru aşezarea contribuţiunilor directe de pe lângă Administraţia Financiară, a Sectorului I Galben al Capitalei, prin care se respinge apelul făcut de societatea recurentă în potriva procesului verbal de impunere Nr. 12, prin care s'a impus pentru afacerile ce le face în România la un debit de 418.300.

1) Din Revista Administraţia Financiară Nr. 137 din 15 Martie 1939.

Având în vedere motivul II de recurs formulate în scris la dosar și suplimentul de motive, întrucât la primul motiv de recurs s'a renunțat, întrucât nu a mai fost desvoltat.

Având în vedere că suplimentul de motive fiind depus peste termenul prevăzut de art. 82 din legea Contribuțiunilor directe, se respinde ca tardiv.

Având în vedere motivul II de recurs astfel formulat:

„Violarea art. 2 al. II și III și art. 39 pct. 2 litera a din L. C. D.

„In adevăr dacă s'ar înlătura motivul de mai sus și s'ar lua în discuție argumentarea fiscului pentru a respinge apelul nostru și anume că subsemnata urmează să fie impusă totuși deși nu avem depozit în țară, atunci ar urma ca o firmă din străinătate, care nu trage venituri directe din țară, să fie impusă ceiace este contrar atât disp. art. 2, al. I și III din L. C. D. cât și contrar interpretării ce s'a dat acestui text de lege și contrar în acelaș timp doctrinei și jurisprudenței ce s'a fixat asupra aplicației acestui text de lege.

Am arătat onor Comisiunei de Apel și menținem și aceasta acum în recurs, că greșit se crede că este locul a ni se aplica disp. art. 2 menționat din L. C. D., deoarece art. 2 menționat se aplică numai acelor firme streine, care își atrag beneficii din țară când au magazine sau depozite, în țară, nici decum acelora cari au numai reprezentanți și care vând direct din țară mărfurile lor din străinătate, unde sunt impozabile, pentru veniturile realizate în urma vânzărilor ce fac acolo. După o astfel de concepție, ar urma ca pentru o aceiaș vânzare, casele din străinătate să plătească de două ori acelaș impozit, ceeace este contrar principiilor generale ce guvernează în toate țările impunerile de după războiu și contrar dispozițiunilor legei românești, care are, încă odată afirmăm, în vedere numai pe acele firme streine care au depozite în țară.

Asupra motivului II de recurs invocat de recurentă, violarea art. 2 al. II și III și art. 39 pct. 2 lit. a din L. C. D.

Având în vedere că prin dispozițiile art. 2 lit. a din L. C. D. se prevede că străinii, persoane fizice sau juridice, care au domiciliul sau sediul central al întreprinderilor lor în străinătate, vor fi impuși pentru veniturile realizate în țară.

Că aceste dispozițiuni legale au fost precizate prin deci-

ziunile comisiunei centrale (Mon. Of. Nr. 163/937, și instrucțiunile Ministeriale M. Of. Nr. 65/938, în sensul că firma străină pentru a putea fi impusă în România, și deci a se socoti ca realizat un venit în țară, trebuie să fi exercitat comerțul efectiv în țară la o sucursală, sau să fi avut un depozit de mărfuri în consignație la reprezentanții lor legali, adică firmă străină, să fi rămas proprietarul mărfei și pe teritoriul țării Românești.

Că, față de aceasta, se cere deci ca venitul să fie realizat în România, prin operațiuni comerciale încheiate pe teritoriul României și prin urmare nu sunt impozabile firmele cari primesc comenzile în țara de origină și de acolo facturează direct pe numele clientului român și îi expediază direct marfa în România, deoarece în această împrejurare firma străină nu realizează în țara românească nici un beneficiu impozabil, toate operațiunile necesare realizării beneficiului petrecându-se în țara de origină, iar marfa când intră pe teritoriul României este propiretatea cumpărătorului român.

Considerând că textul art. 2 din L. C. D. nu impune veniturile trase în orice mod în România, ci numai cele realizate în țară, prin operațiuni comerciale făcute pe teritoriul țării noastre, indiferent de felul acestor operațiuni și de condițiunile în care ele s'au încheiat în România.

Având în vedere că, faptul de a avea în România o firmă intermediară, ce colectează comenzile dela cumpărătorii români, și pe care le comunică firmei streine, care urmează să accepte executarea, nu schimbă întru nimic situațiunea firmei streine, din punct de vedere al impozabilității ; caracterul de impozabilitate al veniturilor nu se stabilește, în urma împrejurării că în țară o firmă intermediară activează colectarea comenzilor, indiferent de ce nume, ar purta firma intermediară ; misit, voiajor, comisionar, casă de reprezentanță, etc., ci pe elementul substanțial ca transmisiunea proprietății mărfurilor să se facă neapărat pe teritoriul țării noastre.

Având în vedere că, în speță, comisiunea de apel, respinge apelul recurentei numai pe considerentul că reprezentantul este impus la impozitul elementar, iar nu că firma streină realizează venituri în țară.

Având în vedere că, primul proces verbal de impunere, fiscul afirmă că recurenta vinde în țară produsele sale prin

reprezentanța sa S. A. „OȚELUL BOHLER" din București în condițiunile scrisorii din 30 Septembrie 1935, plătind pentru mărfurile revândute firmei S. A. „OȚELUL BOHLER" și vânzându-le prin intermediul ei direct la clienți, realizând un comision de 6—7% și aceasta cu începere dela 1 Iunie 1935, realizând o cifră de afaceri de lei 3.485.686, în 6 luni deci raportată la un an se dublează de lei 6.971.372, și în baza art. 2 și 39 pct. 2 L. C. D., stabilește venitul impozabil prin apreciere și comparație, — fără să arate pe ce probe se sprijină afirmațiunea sa, iar în apel, care are caracter devolutiv, fiscul adică cel ce afirmă, urma să dovedească această afirmațiune, ceia ce nu a făcut.

Considerând că, numai pe bază de simple prezumțiuni și omițând să discute actele dosarului, Comisiunea de apel prin exces de putere și pe considerația că apelanta nu ar fi făcut o probă negativă, trage concluziunea că recurenta ar fi comisionară în sensul art. 406 din cadrul comercial și că vânzările de mărfuri s'ar fi încheiat și perfectat în țar anoastră.

Având în vedere că, în conformitate cu principiul administrațiunei probelor, nu recurenta, ci fiscul, avea obligația legală să facă dovada afirmațiunilor sale și anume : că susnumita firmă străină ar avea o sucursală, sau un depozit de mărfuri, sau mărfuri în consignație în țară, că deci, ar fi exercitat efectiv comerțul în România printr'un reprezentant legal realizând din această exercitare venituri pe teritoriul țării Românești, astfel că nici din procesul verbal de impunere și nici din celelalte acte aflate la dosarul de fond nu rezultă elemente de impozabilitate afirmate prin decizia atacată cu recurs.

Având în vedere că față de aceste constatări precise de fapt, procedura Comisiunei de Apel constitue un exces de putere în acelaș timp și dispozițiunile art. 2 L. C. D. când constată numai că reprezentantul este impus la impozitul elementar, iar nu că firma streină realizează venituri în țară.

Că așa fiind motivul II de recurs, invocat re recurentă, fiind intemeiat, Curtea urmeaă a admite recursul ca atare și cas fără trimiterea deciziei atacată cu recurs, fără a mai discuta motivul prin care s'a renunțat și a cărei examinare este inutilă.

Recenzii

M. I. Mihăilescu, profesor: **Paradoxe contabile.** Concepțiuni, expresiuni, limbagiu, teorii contabile, greșite, neexacte, arbitrarii, autoritare. București. Institut de arte grafice Țăranu & Co. S. A. 1939.

Autorul caută să scoată în evidență concepțiunile, expresiunile, limbajul ca-și: teoriile și explicațiunile care nu corespund adevărului științific, fiind: greșite, neexacte, arbitrarii și autoritare pentruca fiecare cititor să-și asume prin comparări, preferate concepție, iar cele găsite că sunt greșite,, neexacte, arbitrare și autoritare și să le îndepărteze din domeniul cunoștințelor sale ca ceva de înlăturat considerându-le „Paradoxe contabile".

In Introducere, autorul arată ce se înțelege prin paradoxe.

In prima parte autorul arată cum că contabilitatea este o știință și devin „Paradoxele" denumirile de specializare, ca: contabilitate în partidă dublă, contabilitate și Administrație, contabilitate comercială generală etc., dându-ne câteva definițiuni asupra contabilității.

Așa dă definițiuni după doctrina franceză, italiană și română.

Apoi arată ce înseamnă o Agendă și că agenda are trei categorii de interesați. Proprietarul, Agenții și Corespondenții, iar rolul principal îl are contabilul care este chemat să exerciteze un control necontenit asupra manipulatorilor de valori. — Nu înțelegem însă când zice (pag. 29): „Contabilitatea aziendei este azienda însăși". Contabilitatea poate fi lumina sau farul aziendei, sau oglinda aziendei.

In partea doua se ocupă de experimentarea științei contabilității, analiza faptelor contabile, evaluarea contabilă, variațiuni la evaluarea faptelor contabile și însfârșit inventar și bilanț.

Lucrarea d-lui prof. Mihăilescu, aduce o lumină și are interes chiar pentru propovăduitorii contabilității: profesori, contabili profesioniști.

Brateș

† Inspector General Pantelimon Chiricescu

Vineri 2 Aprilie a. c. a fost condus la locul de veci din Cimitirul Bellu, un bun şi harnic coleg Pantelimon Chiricescu Inspector general la Institutul Naţional al Cooperaţiei.

Născut în Comuna Topeşti Jud. Gorj, în anul 1881, a absolvit gimnaziul real din Tg.-Jiu şi apoi şcoala Comercială Superioară din Bucureşti.

Numit impiegat auxiliar clasa II-a pe bază de concurs la Casa de Depuneri a funcţionat dela 1 Aprilie 1904,—1 Aprilie 1905, apoi ca impiegat auxiliar clasa I la Ministerul de Finanţe direcţia Contabilităţii dela 1 Aprilie 1905—1 Octombrie 1908.

Controlor la fosta centrală a băncilor populare şi cooperativelor săteşti pe timpul dela 13 Octombrie 1908—1 Ianuarie 1919.

Subinspector la 1920, inspector general clasa I la 1 Ianuarie 1928, delegat inspector general la Ianuarie 1930.

Chiricescu, moare un nedreptăţit, în ce priveşte recunoaşterea meritelor lui de avansare.

Cu moartea lui dispare un om de acţiune, un element de apreciabilă concepţie a muncii, legat de câmpul mişcării cooperative prin fapte, prin realizări viabile. Alături de vechii cooperatori, acei din vechea gardă, dela 1908 încoace, Chiricescu, rămâne pentru posteritate pionerul care a dat esenţa calităţilor sale sufleteşti, unei mişcări cu care s'a indentificat în timpul celor 31 ani de muncă istovitoare şi grea, de privaţiuni şi de multe desamăgiri.

Bun camarad, disciplinat faţă de el însuşi, Chiricescu, lasă amintirea unui om de omenie, şi de înţelegerea datoriei şi regretul colegilor de a-l fi pierdut prea de timpuriu.

La înmormântarea lui, care a avut loc la Cimintirul Bellu, în ziua de 2 Aprilie a. c. a vorbit Directorul Diviziunei economice D-l D. Bobină, care i-a spus cel din urmă cuvânt.

Din vechea gardă, prieteni şi colegi, au fost puţini care l-au dus până la casa de veci.

Dumnezeu să-l ierte şi să-i fie ţărâna uşoară.

Colegiale

In urma recentelor alegeri fac parte din noul Parlament următorii membrii ai Corpului Contabililor Autorizați și Experți :

LA SENAT

Prof. univ. Victor Slăvescu, Ministrul Inzestrării Armatei.
G. Dimitriu, Director General Creditul Industrial.
D. P. Niculescu-Ritz, Președinte Sfatul Negustoresc.
Dr. N. S. Penescu, Vice-Președinte Sfatul Negustoresc.
Apostol Popa, Vice-Președinte Sfatul Negustoresc.
N. Ionnițiu, Vice-Președinte Sfatul Negustoresc.
St. Minoescu, Președintele Camerei de Comerț Pitești.

LA CAMERA

Prof. I. Răducanu, Rectorul Academiei de Inalte Studii Comerciale.
Prof. V. Jinga, Subsecretar de Stat.
Prof. M. Șerban, Subsecretar de Stat.
I. Constanțiu, Comerciant București.
Petre Firică, delegatul Basarabiei în Consiliul Superior, comerciant.
Eugen Beza, Director General, Industria Sârmei.
Aurel Marinescu, Președintele Camerei de Comerț, Giurgiu.
I. Moșoiu, Comerciant, Brașov.
C. C. Negutz, Președintele Camerei de Comerț, Focșani.
Stănică G. D., Președintele Camerei de Comerț, T. Severin.
Titi Bălănescu, Director Banca Tg.-Jiu.
V. Mateescu, Bancher Călărași.
D. Hanciu, industriaș Tr. Măgurele.
Ilie Ionescu, agricultor Slatina.

Secțiunile sunt rugate a ne comunica dacă sunt și alți membrii ai Corpului aleși.

— D-nii : Clement Mitru și Romulus Popescu, experți-contabili au fost numiți în Comisia Permanentă de Control la Regia Autonomă I. A. R.

— Corpul Absolvenților Șc. Superioare de Comerț și Liceelor Comerciale din România, a depus la Banca Națională a României, lei 10.000 — zecemii lei — cnotribuție benevolă pentru Fondul Inzestrării Armatei.

Seria 1904, a absolvenților Școlii Superioare de Comerț Nr. 1, din Bulevardul Domniței București, au serbat 35 ani dela absolvire, în prezența D-lor: Prof. Alexandru Pandele și Gh. Alesseanu.

Au vorbit D-nii: Dr. Petru Drăgănescu-Brateș, Vasile Brăcăcescu, I. Drăgănescu, și D-nele: Ghiorghiu și Gh. Marinescu.

Al X-lea Congres Internațional
al Asociațiunilor Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț

Se va ține anul acesta la Liège în Belgia în zilele de 16-20 Iulie 1939.

In acelaș timp va fi la Liège Expoziția Internațională a Apelor.

Două mari chestiuni sunt la ordinea de zi:

1. Schimbul internațional de absolvenți diplomați ai școalelor și Academiilor de Comerț.

2. Câmpul de activitate care se deschide absolvenților și diplomaților în științele comerciale (licee comerciale, academii comerciale), în urma modificărilor internaționale în economia statelor moderne.

Corpul nostru a fost invitat la această manifestare colegială și rugăm pe colegii care doresc să ia parte să se adreseze direct secretariatului general al Congresului:

13 rue Pied-de Pont-des Arches Liège-Belgique.

O participare cât mai numeroasă a colegilor din România ar fi de dorit pentru a strânge relațiunile cu camarazii noștri din străinătate și a avea un schimb de vederi cu ei.

Taxa de înscriere de congres este de 40 Belgas (200 frcs. belgieni) în care se cuprinde: intrarea la expoziție în toate zilele dela 15—21 Iulie, participarea la ședințe, participarea la

banchetul oficial, participarea la primiri, vizite și excursiuni, și trimiterea rapoartelor și dării de seamă.

Căile ferate belgiene acordă o reducere de 35% congresiștilor, deasemenea se acordă însemnate reduceri pe căile ferate engleze, germane, franceze, elveţiene, poloneze și luxenburgeze.

Excursii sunt prevăzute în program: la fabrica de arme, la șantierele Garajului d'E. U. F. E. N. pe canalul Albert.

O vizită se va face la Facultatea de ştiinţe aplicate.

Cereri de înscriere

In Corpul contabililor autorizaţi şi experţi-contabili:

Secţia Arad: Ioan Maier, Tr. Mârza, Bernolth Francisc, Eugen Sternberg, Farcaș Vilhelm, în gradul de contabili stagiari, Victor Dobu și Alexandru Lipkovici, în gradul de contabili autorizaţi.

Secţia Chişinău: Baranovschi Anatolie, Popov Vladimir, Vaingus Mordhal, Calistro Xenia și Grimberg Abram.

Seeţia Huși: Const. Crăescu și Ioan Alexandrescu în gradul de contabili stagiari.

Avansări

Remus Popovici și Weisz Ladislau asansaţi la gradul de contabili autorizaţi.

Abonamente*)

In cursul lunilor Mai și Iunie a. c., am primit prin mandat poștal, următoarele sume dela abonaţii din provincie:

Arad: Mihail Manolache lei 200 abonament 1939.

Braşov: Petre Georgescu lei 200 abon. 1939.

Bârlad: P. P. Frumuzache lei 600 abon. 1936, 1937 și 1938.

Botoşani: Faibiș Iancovici lei 160 abon. 1938 și Marc Sobelman lei 160 abon, 1939.

Buzău: Alex. N. Busuioc lei 200 abon. 1937.

Buftea: N. R. Popescu lei 160 abon, 1939.

*) Mulţumind d-lor abonaţi, rugăm a ni se comunica orice schimbare de adresă, sau reclamaţiuni pe cuponul m. p.

Cernăuți: Axentovici Arnold lei 200 abon. 1939.
Chișinău: N. Petrescu lei 280 abon. 1937 și 1938.
Cluj: Șerban Mihail lei 400 abon. 1937 și 1938. Banciu Ilie lei 200 abon. 1939.
Galați: Vasile Popa lei 200 abon. 1939.
Lugoj: Neuman Hugo lei 200 abon. 1939.
Sighișoara: Banca Industrială lei 500 abon. 1939.
Tarcău: Ilie Tenea lei 320 abon. 1938 și 1939.
Târgoviște: Petre Popescu lei 300 abon. 1938 și 1939.
Topleți: Alex. Aniska lei 388 abon. 1938 și 1939.
Timișoara: Banca Timișoara lei 1000 abon. 1938 și 1939.
Zalau: Paul D. Ionescu lei 320 abon. 1938 și 1939.

A apărut :

Cartea PARADOXE CONTABILE

de D-l *Prof. M. I. Mihăilescu*

De vânzare la autor Str. Dimitrie Filisceanu No. 15 București IV.

Costul unui exemplar 50 lei

SULZER FRERES

Uzine în Winterthur (ELVEȚIA) — BUCUREȘTI III Str. D. A. Sturdza, 17

Motoare Diesel dela 25 până la 20.000 C. P — Locomotive Diesel — Automotoare Diesel — Mașini cu aburi — Cazane cu aburi de orice fel — Turbine cu aburi — Pompe centrifugale — Pompe de foraj — Ventilatoare — Mașini frigorifere — Fabrici de ghiață — Abatoare — Încălziri centrale de toate sistemele — Instalațiuni de ars păcură, de uscătorie, de condiționare a aerului — Instalațiuni sanitare moderne

UZINELE DE FIER ŞI DOMENIILE DIN:

REŞIŢA

CAPITAL SOCIAL 750.000.000 LEI

BUCUREŞTI III, STR. VASILE ALEXANDRI No. 4

ADRESA TELEGRAFICĂ: „REŞIŢANINA"

TELEFON: 219-47, 219-48, 219-49

Fier de comerţ, Grinzi I şi U, Fier fasonat, Table groase şi mijlocii, Şini şi material mărunt pentru ecartement normal şi îngust, Schimbători, Macazuri, Incrucişări, Poduri şi alte construcţiuni de fier, Plăci turnante, Vagoane, Piese de vagoane. Osii, Bandaje, Roţi de oţel turnat, Perechi de roţi complete

LOCOMOTIVE

PENTRU ECARTEMENT NORMAL ŞI ÎNGUST

Materiale turnate din oţel şi fontă, Piese de foraj, Bulcane, Şuruburi, Nituri, etc., etc.

Electro-Motoare, Dinamuri, Generatoare, Transformatoare

Instalaţiuni complecte de centrale electrice, industriale şi comunale, Echipament electric pentru industria petroliferă, Atelier de construcţiuni pentru aparate şi unelte de sondaj, Armament şi muniţiuni, Pluguri şi alte unelte agricole, Nicovale, Lopeţi, Sape, etc. Mortar şi cărămizi refractare în calităţi superioare garantate, Mangal, etc.

MINE, FABRICI ŞI DOMENII

La Reşiţa, Anina, Bocşa, Oraviţa, etc.

Călătoriți cu ajutorul telefonului

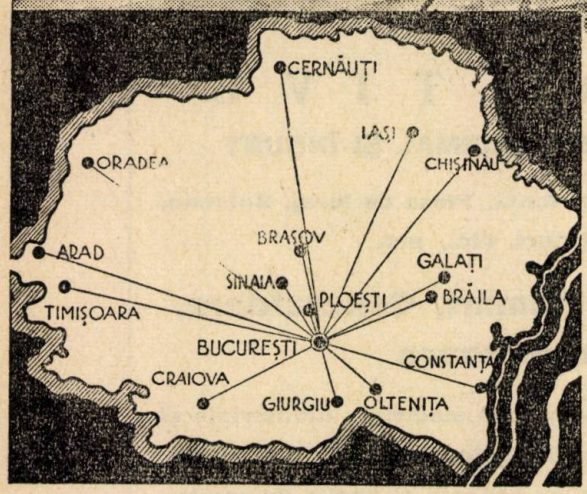

Metoda cea mai rapidă, eftină și modernă pentr

- A TERMINA AFACER IMPORTANTE
- A REALIZA UN PROFI
- A VĂ PĂSTRA LEGĂTURIL SOCIALE

ESTE A VĂ SERVI DE TELEFON

Convorbirile telefonice interurbane și internaționale sunt accesibile tuturor. Nu ezitați, o convorbire telefonică poate fi hotărâtoare pentru soluția fericită a unei afaceri.

Tefefonați, căci economisiți timp și bani.
Tariful telefonic interurban și internațional este redus cu 40% după ora 21.

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNA DE TELEFOANE

COMPANIA ELECTROCONTABILA

WATSON S.A.R.

BUCUREŞTI. — B-DUL BRĂTIANU, 22

TELEFON 4-38-17

MECANIZEAZA

RAŢIONALIZEAZA

IN INDUSTRIE

Contabilitatea generală
Contabilitatea materialelor
Postcalculaţia
Salariile
Controlul stocurilor
Inventarele
Economatul
Investiţiile şi amortizările
Controlul bugetului
Facturarea

PRIN SISTEMUL

„HOLLERITH"

MAŞINI CU CARTELE PERFORATE

Adresa :

ATENȚIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ției Revistei :

BUCUREȘTI, I. — STR. TEILOR No. 12

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

PUBLICAȚIE LUNARA

ANUL XXVIII. — No. 8 AUGUST 1939

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

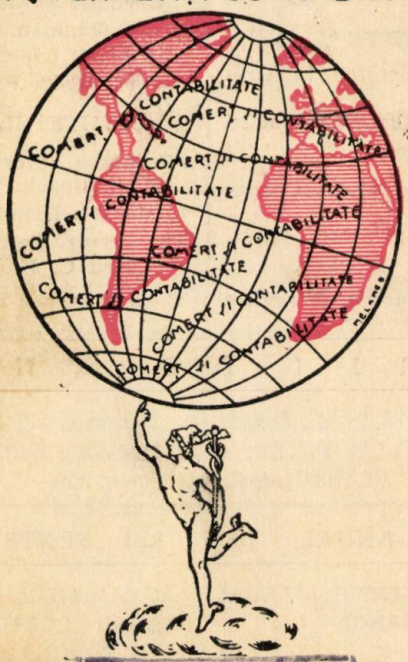

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR Nr. 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
† **Boltuş Lucian**, Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.**, Bancher.
† **Gheorghiu I.**, Contabil expert.
† **Herbst Otto**, fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Administrator general al Teatrului Naţional din Bucureşti.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C.F.R.
† **Rasidescu St. I.**, fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ.
† **Rosen Isac**, fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura".
† **Stănculescu I. V.**, fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Secretar Camera de Comerţ.
Membru în Comitetul de redacţie.

Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Fost Preşedintele Corp. Contab. Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Subdirector la Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Director Centrala Cooperativelor de Consum.
Membru în Comitetul de redacţie.

S. M. Blumenfeld, Comerciant.

N. K. Constantinescu, Expert contabil.

P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.

Andrei Gheorghiu, Profesor.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.

Iosif D. Lazăr, Comerciant.

I. C. Negrescu, Director, Soc. Com. Locuinţe Eftine.

Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.

Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu, Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.

I. Mazăre, Expert contabil.

Th. Sersea, Şeful Serviciului Inventarierii C. F. R.

Directorul revistei : **P. Drăgănescu-Brateş.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., H. Arghir, Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Profesor univ. Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Profesor univ. Gr. Trancu-Iaşi, Ştefănescu Alex. N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BĂNCI POPULARE LEI 200

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

CUPRINSUL:

Gr. L. Trancu-Iaşi: Vasile Conta 375
Dr. V. M. Ioachim: Consideraţiuni contabile asupra caracterului contului de cheltueli 377
Aur Alexandrescu: Contul de Profit & Pierdere . . . 381
Ion Ghelase: Tabloul de clasif. al registr. într'o expl. agricolă. 383
Drd. Milu Marcussohn: Comercializarea şi rezultatele . 385
Dr. Tiberiu Pollak: Aplicaţiuni şi exemple de planuri contabile. 388
Oscar Schwartz: Inţelesul şi evoluţ. noţiunii de raţior. economic 394
N. Caraianu: In faţa legii electorale 400
Dr. P. Drăgănescu-Brateş: Sărbătorirea Parlamentarilor membrii ai Corpului Contabililor 402
Dela Consiliul Superior. — Organizarea Corpurilor profesionale 408

Vasile Conta

la Institutul de Comerţ din Anvers

In urma sărbătorirei dela Ateneul Român, când am comemorat pe Vasile Conta, am aflat următoarele, graţie stăruinţei şi gentileţei cancelarului consulatului general român din Anvers. Am putut să ştim situaţiunea şcolară a lui Vasile Conta la Institutul de Comerţ din Anvers.

Conta a frecventat acest aşezământ în anii 1869—1871. In August 1871 a obţinut *diploma de licenţă în ştiinţele comerciale cu distincţie şi menţiune onorabilă.* A fost al 2-lea în promoţia sa.

Iată copia după foaia de examen a d-lui Vasile Conta dela Neamţu:

	Examen scris	Orar
Comerţ	6,5	8
Bancă.	5	4
Geografie	5	7
Economie Politică	9	8,5
Istoria Comerţului	9	—
Drept Comercial.	9	9
Dreptul Ginţilor.	4	—

	Examen acris		Orar
Legislaţie Vamală	9		4
Produse Comerciabile	9		9
Inarmări Maritime	4		—
Franceza.	8		4
Germana	5		2,5
Engleza	6		2,5
Italiana	3		3
Raport asupra bitumurilor, petrolului şi altele	35		—
Total.	128,5		61,5
Total general.		190	

Şedinţa din 10 Aug. 1871.

V. Conta a fost întâiul dintre studenţii străini la examenul din 1871.

Datele de mai sus sunt de un interes deosebit. Se va vedea nu numai că V. Conta a urmat Institutul Comercial din Anvers, dar a ieşit clasificat al 2-lea cu *distincţie şi menţiune onorabilă.*

Asupra originei lui Conta aceste date precizează că era Basile Conta din Neamţu.

GR. L. TRANCU-IAŞI

CITIŢI ŞI RĂSPÂNDIŢI

REVISTA GENERALĂ DE COMERŢ ŞI CONTABILITATE

Consideraţiuni contabile asupra caracterului conturilor de cheltueli

In articolul nostru din Nr. 6—7 al Revistei, arătam că în mod greşit se consideră cheltuelile drept pierderi şi că ele (cheltuelile) pot foarte bine să fie încadrate în categoria conturilor de activ cu caracter special.

Nu spunem prin aceasta că orice sumă ce apare în conturile de cheltueli în cursul anului, constituie un activ cu caracter de „avere" de „existenţe" şi cu atât mai puţin la sfârşitul anului, căci primul caracter special al cheltuelilor este durata acţiunei lor la o perioadă limitată de timp, de obiceiu un an, când se stabilesc rezultatele.

In această perioadă de timp cheltuelile făcute au procurat întreprinderii diverse servicii şi folosinţe, cari îi ajută să-şi realizeze obiectivul şi a căror contravaloare, respectiv consumaţie, se încorporează în costul bunurilor vândute ori serviciilor prestate clienţilor în cursul anului.

Ceiace nu s'a putut încorpora şi recupera, transformându-se în alte bunuri (numerar, creanţe, marfă etc.) şi s'a consumat în perioada de timp respectivă, constituie la încheierea perioadei *o pagubă.*

Ceiace nu s'a încorporat pentrucă serviciul sau folosinţa dobândită sunt şi pentru perioadele următoare, constituie un activ cu caracter de „avere" pentru exerciţiul închis.

Ceiace s'a recuperat prin încorporare în valoarea bunurilor vândute sau a serviciilor prestate, fără a se scădea conturile de cheltueli, nu mai constituie un activ cu caracter de avere, deaceia nici nu-şi mai găseşte locul în Bilanţ, dar nici nu este o pagubă, ci constituie un post, de activ contabil, cu care trebuie diminuat rezultatul brut, — care nici el nu este în totalitate un post de pasiv în sensul fondurilor puse la dispoziţia întreprinderii sau în sensul drepturilor asupra activului, ci în parte este un pasiv contabil provenit din faptul că nu s'a ţinut seamă în cursul anului de preţul de cost total al bunurilor sau serviciilor, a căror tranzacţionare fac obiectul întreprinderii, cost în care intră şi cheltuelile.

Teoretic s'ar putea ca pe măsura vânzării, să se treacă în debitul contului *„Rezultatul mărfurilor"*, dacă se ține un asemenea cont — cotaparte din cheltuelile recuperate — respectiv regia previzională sau majorația, cum o denumește D-l Prof. Alesseanu, creditându-se fie conturile respective de cheltueli, ceiace desigur că nu se recomandă, sau un cont *„Cheltueli recuperate"*.

La sfârșitul anului punând față în față, debitul conturilor de cheltueli cu creditul contului „Cheltueli recuperate", se va vedea dacă majorația a fost bine calculată, dacă s'a putut recupera sau dacă trebuie să se facă unele rectificări spre a acoperi totalitatea cheltuelilor, numai diferența constituind *rezultatul net al exploatării.*

Rezultatul este acelaș, dacă la fiecare vânzare s'ar credita Contul Mărfuri cu prețul de înregistrare dela intrare și conturile de cheltueli cu cota-parte previzională, iar Contul Rezultatul Mărfurilor, numai cu diferența, care în acest caz ar reprezenta cu aproximație beneficiul net.

In acest caz, conturile de cheltueli nu ar mai apărea decât cu sumele ce urmează a fi recuperate prin vânzările ulterioare, având deci caracter de activ (avere), dacă se pot recupera.

Atât teoria cât și practica nu recomandă această metodă de înregistrare, pentrucă s'ar pierde elementul cel mai prețios s. a. evidențierea totală a cheltuelilor după natura lor și pentrucă repartizarea lor asupra vânzărilor efectuate ar fi arbitrară în cursul anului, mai ales că în general cheltuelile generale (administrative și comerciale) la care în special ne referim, se fac în vederea acțiunei economice, ce urmează să se desfășoare, nu pentru trecut.

Deaceia și procentul ce se adaugă la costul de procurare pentru a stabili prețul de cost al vânzării nu este un procent cert extras numai din operațiile curente, ci un procent previzional stabilit pe baza datelor din trecut și a planului de acțiune pentru viitor.

Cu totul alta este situația cheltuelilor de fabricație, la acestea se poate stabili exact procentul global, pentrucă se ia cheltuelile aferente la fapte petrecute, la producția până la o anumită dată, producție al cărei cost se încarcă cu aceste cheltueli.

Deaceia în contabilitatea industrială asemenea cheltueli nici nu mai apar în situații, decât pentru sumele neîncorporate

încă în costul fabricației. Natural că și aci este interesant de urmărit, cheltuelile pe perioade de timp, pe atelier, pe fel de cheltuială, pe produs, ceiace se face fie pe fișe ca lucrare statistică sau prin reconstituirea conturilor cu totalul cheltuelilor, la sfârșitul anului prin introducerea între Bilanț și Profit & Pierdere a unui Cont de exploatare, având în Credit produsul vânzării, iar în Debit costul respectiv, repartizat în elementele componente : materii prime, accesorii, mâna de lucru, cheltueli cu specificarea lor.

Revenind la cheltuelile generale, care nu se repartizează asupra produselor și care rămân în cuantumul lor inițial până la sfârșitul anului, cum se obișnuiește în întreprinderile comerciale și în cele industriale pentru cheltuelile administrative și comerciale, observăm că postul de cheltueli reprezintă propriu zis o „umflare a activului", prin faptul că deși cheltuelile, dacă au fost recuperate, s'au transformat în alte valori, care au fost sporite, totuși rămân mai departe în scripte, constituind o dublă exprimare a aceluiași post și aceasta pentrucă în pasiv apare ca rezultat o sumă, care nu are caracter nici de sporirea capitalului propriu (beneficiu), nici de sporirea capitalului străin. Deci, cheltuelile din activ nu constituie decât un post de rectificare a unui alt post, care și el umflă, fără cauză, pasivul.

Asemenea posturi rectificative se mai găsesc în activul și în pasivul unei afaceri, atât în cursul anului cât și la încheierea anului în bilanț. Ex. : „Fond de amortizarea imobilului", care rectifică o valoare mai mare trecută în activ, deci îndeplinește funcțiunea de scăzător, așa cum cheltuelile o îndeplinesc la sfârșitul anului față de rezultatul brut.

Caracteristica posturilor de cheltueli este că la sfârșitul anului trebuie neapărat să se facă rectificarea rezultatului prin efectuarea operației de scădere din rezultatele brute.

Schär, în lucrarea de care m'am ocupat în articolul precedent, deși consideră cheltuelile drept pierderi, totuși ca să explice funcțiunea contului Mărfuri face o înregistrare caracteristică ș. a. debitează contul mărfuri la vânzare cu diferența între prețul de înregistrare la intrări și prețul de vânzare, căci, spune el, valoarea mărfii a crescut cu această diferență.

Spre a cunoaște contra-contul sau contra-conturile de credit ne întrebăm :

„Prin ce a crescut valoarea acestor mărfuri ?"

Desigur prin cheltuelile făcute și prin acțiunea capitalului și a întreprinzătorului ; deci sporul acoperă o parte din cheltueli și lasă și un beneficiu întreprinderii.

Schär însă nu trage această concluzie, ci consideră pur și simplu întregul plus de valoare ca o sporire a averii nete a capitalului propriu zis, ceiace am văzut că nu este exact.

D-l Prof. Alesseanu are meritul de a fi relevat caracterul de activ special al cheltuelilor, pe care d-sa le consideră : „activ avansat în cheltueli, recuperabil din activitatea economică a întreprinderii" sau „elemente ale fondului inițial, care se transformă în cheltueli, necesare pentru a pune în mișcare activitatea întreprinderii".

Nu este deci un rezultat al întreprinderii, spune d-sa, cu drept cuvânt.

Deaceia și trecerea conturilor de cheltueli în categoria conturilor de rezultate nu este corespunzătoare caracterului acestui cont.

Dacă cheltuelile nu sunt nici rezultate nici pierderi dece apar în contul denumit „Profit & Pierdere" și anume în aceiași parte, în care se înscriu pierderile propriu zise, adică cheltueli nerecuperate, distrugeri de bunuri fără contravaloare. Se poate răspunde întâiu prin însăși caracterizarea de pierderi pentru cheltueli ce s'a dat în mod unanim în trecut și care persistă și azi și se întâlnește în mai toate manualele de contabilitate.

Dar se poate da și altă explicație ș. a. :

Contul Profit & Pierdere este denumit astfel, nu pentrucă el colectează profiturile și pierderile, ci pentrucă el servește la sfârșitul anului la stabilirea profitului (beneficiului net) sau a pierderii. Deaceia titulatura exactă este Profit & Pierdere nu „Profit & Pierderi" cum uneori este intitulat, căci dacă denumirea s'ar referi la ce conține ar trebui să zică „Profituri & Pierderi", denumirea pe care o găsim de altfel în literatura franceză Pertes et Profits, pe când în literatura germană denumirea este : Verlust und Gewinnkonto, nu Verluste und Gewinnen-Konto.

In literatura italiană se întâlnește expresiunea: „il conto dei profitti e delle spese, deși denumirea uzuală este : il conto di perditi e profitti.

Dr. V. M. IOACHIM

Contul Profit & Pierdere

A vorbi despre un cont așa de cunoscut și despre funcțiunea lui, ar părea fără nici un rost între contabili. Și cel mai umil din cei ce sunt sortiți să aplice Contabilitatea, indiferent în ce domeniu al vieții economice s'ar afla, necum unul din cei chemați să învețe pe alții cum se ține o contabilitate, s'ar simți jignit dacă i-ai spune că nu cunoaște funcțiunea contului Profit și Pierdere. Așa am crezut și eu, și nu m'aș fi gândit niciodată să aduc în discuția unei reviste de specialitate această chestiune, dacă nu s'ar fi ivit prilejul de a constata că pot fi mai multe păreri, în privința funcțiunii contului Profit și Pierdere. Și atunci m'am hotărât să pun în discuțiune această chestiune și să rog pe toți contabilii, dar mai ales pe colegii cari împrăștie de la catedră învățătura Contabilității, să se pronunțe, pentru a se putea cunoaște adevărul în funcțiunea acestui cont.

La o școală li se spune elevilor că rezultatele se trec la conturi speciale cu denumiri cari să arate natura rezultatelor, urmând ca apoi aceste conturi să fie concentrate într'unul singur — Profit și Pierdere — iar la altă școală i se dă contului de Profit și Pierdere un rol dublu : acel de a colecta soldurile conturilor de rezultate, dar și acel de a înregistra direct unele rezultate, fără vre-o justificare logică, ci după bunul plac al acelui ce ține contabilitatea, funcționând în acest din urmă caz ca un cont de rezultate propriu zis. Acest fel de a vedea l'am întâlnit și la un examen de contabili autorizați, unde am găsit câți-va candidați cari au trecut direct la Profit și Pierdere dobânzile cuvenite creditorilor la facerea bilanțului, rezultatele constatate la mărfuri, diferențele de curs la efectele publice, și firește și amortismentele. Așa fiind, este nevoie să se clarifice care este funcțiunea contului Profit și Pierdere.

După părerea mea, acest cont nu poate avea de cât rolul de colector, după cum îl arată și denumirea, Profit și Pierdere însemnând totalitatea rezultatelor pozitive și negative, rezultate înregistrate la conturi speciale în momentul constatării lor. Când spunem amortismentul mobilierului înțelegem acel rezultat negativ, reprezentând deprecierea mobilierului în urma

întrebuințării lui. Acest rezultat negativ îl constatăm numai cu ocazia facerii Inventarului și a încheerii Bilanțului și trebuie înregistrat la un cont special, „Amortismentul mobilierului" sau „Amortismente" dacă avem mai multe valori supuse amortizări, ca : mașni, imobile, sau cheltueli amortizabile. Faptul că ne găsim în momentul facerii Bilanțului nu ne poate îndreptăți de a trece asemenea rezultate direct la contul de Profit și Pierdere, pentru simplu motiv că în ultimă analiză tot acolo va merge. Pe baza unei asemenea argumentări ar trebui atunci ca toate rezultatele, chiar din momentul când sunt constatate, ca dobânzile, cheltuelile generale, diferențele de curs, etc. să fie trecute deadreptul la Profit și Pierdere. Sau, mergând mai departe cu această logică, să le trecem deadreptul la capital, fiindcă și Profit și Pierdere se soldează la urma urmei tot prin Capital. Se poate obiecta, că prin crearea contului special „Amortismentul mobilierului" sau „Amortismente" nu am avea de înregistrat de cât un singur post, și acesta nu ar merita deschiderea unui cont special, din moment ce urmează să fie soldat aproape imediat prin Profit și Pierdere, împreună cu celelalte conturi de rezultate.

Deci pentru o chestiune de timp și de lucru, să se provoace confuziune în loc să se caute să avem cât mai multă claritate !

Funcțiunea contului Profit și Pierdere este și trebuie să rămână numai acea de colector al tuturor rezultatelor înregistrate la diferitele conturi speciale, cari să ne arate precis natura lor, chiar dacă aceste conturi ar avea numai un singur post, și ar apărea numai la facerea inventarului. Acest cont va lua naștere numai când, după ce s'a terminat cu punerea de acord a registrelor cu inventarul, se redactează cele două articole, cari soldează conturile de rezultate debitoare și creditoare. Numai așa fizionomia lui va apărea limpede și fără echivocuri.

Aștept părerea colegilor și mai ales a autorilor de manuale de contabilitate.

Prof. AUR. ALEXANDRESCU
Constanța

Rugăm pe D-nii autori să ne trimită la Redacție Str. Teilor Nr. 12, București I, lucrările d-lor, spre a le recenza.

Tabloul

de clasificare al registreior într'o exploatare agricolă

Intr'o exploatare agricolă factorii producțiunei agricole sunt : 1. Pământul; 2. Capitalul; 3. Munca; 4. Activitatea conducătorului (exploatatorului). Nu este posibilă o producție agricolă în care să lipsească vreunul din acești factori. Problema pe care trebue s'o rezolve exploatatorul unei exploatări agricole este : să studieze condițiunile solului și ale climei precum și condițiunile economice ale desvoltării gospodării agricole și conform cu ele să determine modul cel mai rentabil de utilizare al pământului și în acelaș timp să stabilească o astfel de corelație dintre capitaluri încât atingerea scopului să nu fie stânjenită.

Conducătorul unei exploatări agricole trebue să calculeze cu precizie toate cheltuelile necesare fiecărei ramuri de producție, deoarece orice greșală făcută are repercusiuni asupra întregei exploatări agricole.

Obiectul organizării întreprinderii agricole este determinarea cât mai severă a modului de utilizare a pământului și a mărimii relative a capitalurilor necesare pentru rentabilitatea maximă a întreprinderii agricole. Toate aceste calcule se vor înscrie sistematic și se va forma un plan de organizare al gospodării agricole, care plan la rândul său va trebui înregistrat în contabilitatea exploatării agricole. Inregistrările trebuesc făcute de așa manieră încât pe baza lor să poată ușor controla și determina rentabilitatea exploatării agricole în general și a diferitelor ramuri de producție în special.

Registrele într'o exploatare agricolă sunt și se clasifică după cum sunt menționate în tabloul ce urmează :

TABLOUL DE CLASIFICARE AL REGISTRELOR INTR'O EXPLOATARE AGRICOLĂ

Factori producțiunei					A. Reg. pentru înreg. mișcării valorilor
1. Pământ					Reg. modificării cost. pământului
2. Capitaluri — de investiție	Imobil	Ameliorări			Registrul ameliorărilor introduse
		Clădiri			Registrele modificării costului clădirilor și al inventarului
	Mobil	Mort	Inventarul general al exploatării agricole		
			„ agricol (propriu zis)		
			„ zootehnic (necesar creșterei vitelor)		
			„ producției cu caracter industrial		
		Viu	Cai		Registrele componenței turmelor
			Vite cornute mari		
			Oi		
			Porci		
			Păsări		
2. Capitaluri — De rulement	produse	din gospodăria proprie	**Produse agricole**	fân	Registrele produselor
				paiele și pleava	
				grâu	
				tubercule și rădăcinoase	
			„ Fructe și pomi fructiferi	produsele livezilor	
				„ pepinierelor	
			„ grădinăritului	zarzavaturi	
			„ plantațiunilor		
			Produsele creșterii vitelor produse pentru piață	Vite cornute	
				Oi, porci	
				Păsări	
			Băligar		
			Produse industriale		
	Bani	Cumpărate			Registre de material
		Numerar în casă			Registru de cassă
		Obligațiuni			Registrele debitorilor și creditorilor
3. Munca					Registrele lucrărilor

B) Registrele desvoltătoare a celor de mai sus și pentru înregistrarea diferitelor evenimente importante pentru exploatarea agricolă, (registrul de montă, și prăsilă, registrul mulsului, registrul recoltei, registrul stațiunei meteorologice, etc.).

Dr. ION I. GHELASE

Comercializarea și rezultatele

— cu aplicație specială la fabricile de zahăr —

IV

Comercializarea este etapa finală, a procesului de trecere a produsului dela faza de materie primă în posesia cosumatorului.

Cheltuelile de comercializare vor încărca prețul de cost și vor scumpi produsul în mare măsură. Pentru producător prezintă însă avantajul că ele se fac doar când marfa este pusă în vânzare, așa că produsele care se mai află încă în magazie nu sunt grevate de aceste cheltueli.

CAPITOLUL V. CONTURI DE COMERCIALIZARE ȘI CONTURI DE REZULTATE

Potrivit sistemului întrebuințat în precedentele noastre articole *), am atribuit acestor conturi cifra indicativă 5. Tot cu această cifră vom determina și conturile de rezultate.

5.000 — CHELTUELI DE COMERCIALIZARE și CONTURI de REZULTATE

.100. — IMPOZITE PE CONSUMAȚIE
5.200.— CIFRA DE AFACERI, TIMBRE PE FACTURI
5.300.— TRANSPORTUL ZAHARULUI
5.400 — PRIME ȘI RABATURI
5.500.— CHELTUELI DE CONSIGNAȚIE
5.600.— CHELTUELI „COMZAHAR" (Biroul comun de vânzare)

5.610.— **Salarii**
5.620.— **Impozite**
5.630.— **Depozite și delegați la fabrici**
5.640.— **Combaterea zaharinei**
5.650.— **Propagandă și binefaceri**
5.660.— **Cheltueli generale și contencios.**

*) Revista de Comerț și Contabilitate No. 3, 5, 6-7, din 1939.

5.700.— REZULTATE DELA ZAHAR ȘI SUBPRODUSE
5.710.— **Venitul brut dela zahăr**
5.720.— **Venitul brut dela borhot umed**
5.730.— **Venitul brut dela borhot uscat**
5.740.— **Venitul dela melasă**
5.750.— **Venitul brut dela var și spuma de var.**

5.800.— REZULTATE DIVERSE (Ind. Exploatări anexe, etc.).
5.810.— **Rezultate dela Fabrica de Spirt și Acid.**
5.820.— **Rezultate dela Domeniul de Cultură**
5830.— **Rezultate dela Cariera de piatră**
5.840.— **Rezultate dela Grajdul de vite.**

5.900.— CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE

Vom da câteva lămuriri în legătură cu conturile de comercializare și cele de rezultate la o fabrică de zahăr.

IMPOZITUL PE CONSUMAȚIE este suma pe care Statul o percepe asupra zahărului care se pune în vânzare. Am evitat intenționat denumirea improprie de taxă de consumație, deoarece, precum se știe din Știința Financiară, taxa este plata unui serviciu **imediat,** cum ar fi de pildă taxa poștală, pe când taxa asupra zahărului este de fapt un impozit pe consumație.

CIFRA DE AFACERI și TIMBRE PE FACTURI sunt deasemeni cheltueli de comercializare direct proporționale asupra fiecărui kg. de zahăr facturat.

TRANSPORTUL ZAHARULUI revine la fiecare kg. de zahăr la același cuantum pentru orice fabrică, deoarece cartelul zahărului din România, este un birou de vânzare pe bază de unificare geografică, în care se calculează o medie de fracht, indiferent de situația geografică a fabricilor.

PRIME ȘI RABATURI ca și CHELTUELI DE CONSIGNAȚIE revin deasemeni pentru toate fabricile la aceiași valoare pe unitate de vânzare, tot datorită existenții cartelului.

Contul CHELTUELI „COMZAHAR" (Biroul comun de vânzare) se debitează după indicațiile „Comzahăr-ului". Cele șase demarcațiuni interioare în acest cont sunt stabilite de contabilitatea cartelului și le-am lăsat, deci, în forma în care ele sunt lunar prezentate fabricilor.

Conturile 5.100 și 5.200 sunt **direct proporționale,** căci partea lor din valoare unui kg. de zahăr este dinainte cunoscută.

Conturile 5.300, 5.400, 5.500, și 5.600 sunt **anual proporționale** fiindcă abia la sfârșit de an, după încheerea socotelilor „Comzahăr-ului" se poate ști cât revin la un kg. de zahăr vândut.

Conturile REZULTATE DELA ZAHAR ȘI SUBPRODUSE ca și REZULTATE DIVERSE, vor forma creditul contului 5.900.

In ceea ce privește înregistrarea conturilor de venit brut dela borhot umed, uscat, melasă și spumă de var, s'ar putea trece aceste venituri în creditul Contului de Materie Primă, căci valorificarea subproduselor nu face decât să eftinească materia primă. Deasemeni se pot trece aceste venituri în creditul Contului Zahăr augmentând astfel venitul brut dela zahăr.

Credem însă că este mai logic și mai folositor pentru întreprindere de a evidenția fiecare sursă de venit, făcând înregistrările după demarcațiile din schema de mai sus.

Contul de PROFIT ȘI PIERDERE va cuprinde deci în debit soldurile conturilor de administrație și de comercializare (conturile dela 3.000 la 5.600 inclusiv), iar în credit soldurile conturilor 5.700 și 5.800.

Cu aceasta am terminat prima parte a expunerii cadrului de conturi pe care-l preconizăm, adică partea rezervată elementelor competente ale prețului de cost industrial.

Repetăm, ceea ce am scris și în primul nostru articol din acest ciclu, că se vor ține conturi în Cartea Mare numai pentru numerile terminate cu doi de zero (ca de pildă 5.100, 5.200, 5.300 etc.) iar pentru cele terminate cu un singur zero (ca de ex. 5.610, 5.620, etc.) se vor introduce coloane în conturile din Maestru.

Ținând seama de acest lucru, se poate constata că înregistrarea pe bază de cadru contabil nu este de loc grea și nici complicată, iar numărul de conturi nu este mai mare decât în contabilitatea fără cadru. In schimb aranjarea conturilor este perfect logică, iar elementele prețului de cost se pot mai ușor calcula.

In articolul următor vom face analiza prețului de cost industrial.

Drd. MILU MARCUSSOHN

Aplicațiuni și exemple de planuri contabile

(Urmare)

Pentru a învedera mai bine modul de întocmire a planului grafic și a tabelei conturilor voiu trece la un caz practic. Să presupunem că avem de organizat contabilitatea unei întreprinderi industriale. Pentru a ușura înțelegerea sistemului, exemplul va fi cât se poate de simplu.

Intreprinderea noastră are o singură secție de producție fără secții auxiliare. Este o țesătorie de bumbac, care cumpără fire de bumbac și le transformă în țesături. Unele produse (de ex. prosoapele) trebuesc ajustate (marginile cusute). Această lucrare nu o face fabrica, ci o dă spre lucrare la domiciliu. Desfacerea produselor se face prin voiajori, cari primesc un provizion și diurne de călătorie și printr'un magazin de desfacere în oraș. Aceasta este pe scurt starea de fapt, pe care trebue să o transpunem într'un plan contabil.

Reprezentarea grafică anexată la pag. 389 ne arată conturile înființate în contabilitatea întreprinderilor, precum și funcțiunea acestor conturi.

In clasa O avem 4 conturi : 3 conturi de invenstiție și ct. Capital. Primele trei având sold debitor au forme drept-unghiulară.

In clasa 1 am înșirat 3 conturi financiare de activ și 2 de pasiv.

Clasa 2 rămâne în cazul nostru liberă.

Clasa 31 prezintă ct. 31. Cheltuieli de ajustare. In debitul acestuia trecem, sumele plătite lucrătoarelor la domiciliu pentru ajustarea mărfurilor, despre care am vorbit mai sus. Sumele cheltuite lunar pt. ajustare se trec lunar în debitul contului „Fabricație". Inregistrarea : Ct. Fabricație = Ct. Chelt. de ajustare e reprezentată în plan prin linia care pornește din dreapta (creditul) ct-lui Nr. 31 și intră la stânga contului Nr. 76.

Am fi putut omite ct. Cheltuieli de ajustare, debitând direct ct. Fabricație. L-am înființat pentru a avea la un loc și a controla în mod permanent cifra la care se ridică aceste cheltueli. Astfel vedem dacă nu e mai convenabil de a le executa în regie proprie.

Reprezentarea grafică a funcțiunii conturilor.

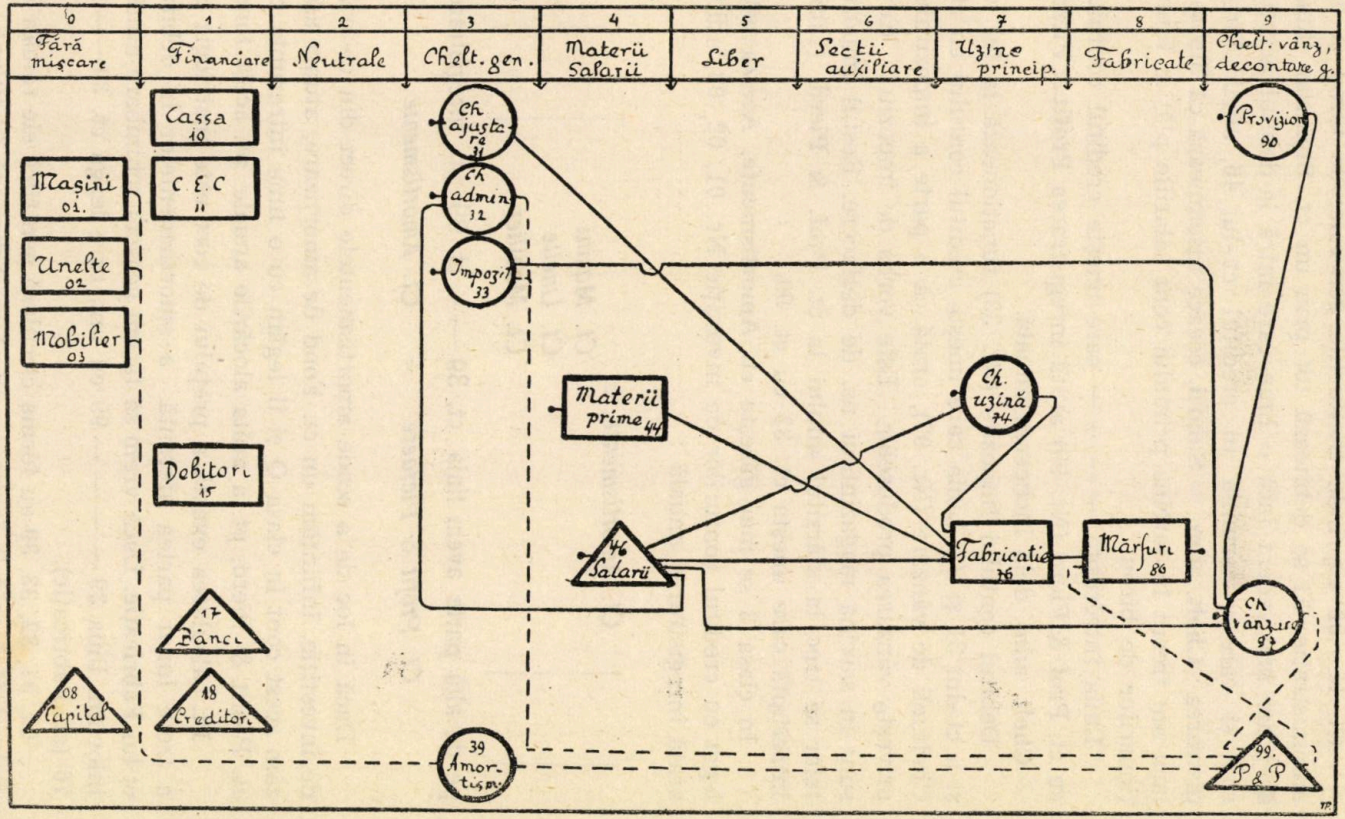

Ct. Nr. 32 cuprinde cheltuelile generale, de birou și de administrație. El se debitează tot prin un ct. financiar (linia S—), dar mai vedem încă o linie care intră la debitul acestui cont și care se termină în creditul ct.-lui 46, adică înregistrarea : **Chelt. adm.** = **Salarii,** ceeace însemnează că din salarii am trecut în sarcina primului cont salariile plătite funcționarilor de birou.

Linia întreruptă ——— care unește creditul contului cu ct. Prof. & Pierd (Nr. 99) arată înregistrarea **Profit & Pierd.** = **Chelt. adm.** dela încheerea anuală.

Debitul contului Impozite (Nr. 33) funcționează la fel ca și a ct.-lui 31 și 32. Linia care unește creditul contului cu ct. Cheltueli de vânzare (Nr. 97), arată că o parte a impozitului privește vânzarea produselor. Este vorba de impozitele care sunt în sarcina magazinului ns. de desfacere. Restul impozitelor se trec la sfârșitul anului la ct. **Prof. & Pierd.** (Linia întreruptă care unește ct. 33 cu ct. 99.

In clasa 3 se mai găsește **ct. Amortismente.** Acesta este legat cu creditul conturilor de investiție Nr. 01, 02, 03, adică arată înregistrarea anuală :

Ct. Amortismente =
Ct. Mașini
Ct. Unelte
Ct. Mobilier

pe de altă parte avem linia ct. 39 —— ct. 99 pt. înregistrarea

Ct. Profit & Pierdere = *Ct. Amortismente*

Dacă în loc de a scade amortismentele direct din ct-urile de investiție, înființăm un ct. Fond de amortizare, atunci așezăm acest cont în clasa O și îl legăm cu o linie întreruptă cu ct. Profit & Pierd. pt. a arăta alocările anuale pt. acest fond.

Pt. calcularea exactă a prețului de cost este mai logic de a trece lunar partea aferentă a amortizmentelor în debitul ct-lui **Fabricație.** Dacă vrem să facem această schimbare atunci înlocuim linia 39 ——— 99 cu una care leagă ct. 39—— ct. 76 (ct. Fabricație).

Ct. 31, 32, 33, 39 au forma circulară pentrucă ele rămân în general fără sold la încheere, adică nu figurează în Bilanț.

Ct. materii prime din clasa 4 se debitează prin creditul unui ct. financiar (Ct. Materii prime = Cassa sau Furnizori) și se creditează lunar cu materiile prime intrate în fabricație (linie 44 —— 76).

Ct. Salarii se debitează cu toate salariile plătite pe baza listelor de plată. Pentru a avea baze exacte pentru calcularea prețului de cost repartizăm lunar salariile și anume : salariile maeștrilor le trecem la ct. Cheltuieli de uzină (linia 46——74); salariile funcționarilor din magazinul de desfacere le trecem la ct. Chelt. de vânzare (Nr. 97) ; salariile funcționarilor de birou — cum am văzut — la nr. 32 și numai salariile directe plătite țesătorilor le trecem la contul Fabricație. Am separat aceste salarii de celelalte, pentrucă numai **salariile directe** și materile prime formează **baza de calcul,** la care se adaugă un procent de cheltuieli pentru a obține prețul de cost. In această baza intră numai salariile directe ale fiecărui produs, pe când salariile maeștrilor privesc toată producția, deci sunt o cheltuială a uzinei *. Lunar se calculează la ce procent din materii prime plus salarii directe se ridică cheltuielile uzinei, iar acest procent se adaugă pe urmă la calcularea prețului de cost al fiecărui produs.

Am dat contului Salarii forma triunghiulară, pentrucă la încheere avem în general salarii care se cuvin pentru ultimele zile de lucru, care însă n'au fost încă plătite, deoarece ziua încheerii nu coincide cu sfârșitul săptămânii, adică ziua plății salariilor. Ct. Salarii va figura deci în creditul contului. Bilanț.

Intreprinderea neavând secții secundare, clasa 6 rămâne liberă.

Ct. Cheltuieli de uzină se debitează direct cu cheltuielile uzinei, reparațiunii, electricitate, etc. (●——), pe de altă parte cu salariile despre care am vorbit mai sus. Totalul lunar se trece la ct. Fabricație (74—76).

Ct. Fabricație se creditează lunar cu prețul de cost al mărfurilor fabricate trecându-se în debitul ct-lui mărfuri (76—86). Ct. Fabricație prezintă la încheere un sold debitor, care reprezintă valoarea mărfurilor în curs de fabricație (țesături neterminate). Deaceea acest cont are formă dreptunghiulară.

*) Aceste salarii nu sunt proporționale cu producția, pe când salariile țesătoarelor depind de cantitatea produsă.

Ct. mărfuri funcționează după metoda prețului de vânzare Inregistrarea **Cassa sau Clienți = Mărfuri** este reprezentată prin linia ——● dela creditul contului. Câștigul brut anual se trece la Profit și Pierdere (86————99).

Pentru ținerea socotelilor provizioanelor avem ct. nr. 90 care pe urmă își trece soldul la ct. Cheltuieli de vânzare (90—97). Totalizând la ct. 97 toate cheltuielile referitoare la desfacere, vedem cât ne costă vânzarea produselor. Putem astfel judeca dacă în loc de a ține un magazin de desfacere n'ar fi mai convenabil de a ne limita la fabricare și de a găsi pentru desfacere o altă rezolvare.

Pentru a învedera și cifric funcțiunea conturilor Schmalenbach a întocmit **„Tabela conturilor"**, în care într'un loc restrâns se pot prezenta prin cifre înregistrările efectuate. Acest tablou sinoptic are marele avantaj că putem cuprinde mai ușor cu privirea înregistrările, decât dacă le prezentăm fie sub formă de jurnal, fie sub cea de maestru.

In el vedem bine legăturile dintre înregistrări și dacă ne am obișnuit cu cetirea lui, ne poate folosi foarte mult la întocmirea planului contabil.

In anexă prezint „Tabela conturilor" care reprezintă cifric ceeace este cuprins în planul grafic de mai sus.

Să presupunem că prezentăm înregistrările unui exercițiu care constă dintr'o singură lună. Deci vom avea și înregistrările obișnuite lunare și cele anuale. (Pe planul grafic :——respectiv———).

La început avem următoarele solduri :

Mașini	1.250.000,—	Capital . . .	1.500.000,—
Unelte	120.000,—	Creditori . . .	1.037.000,—
Mobilier . . .	90.000,—	Bănci	410.000,—
Cassa	50.000,—	Impozite restante	14.000,—
Cec	24.000,—	Salarii „	18.000,—
Debitori . . .	1.200.000,—		
Materii prime . .	105.000,—		
Mărfuri	140.000,—		
	2.979.000,—		2.979.000,—

TABELA CONTURILOR

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o
	Conturile de investigații	Ct. capital	Conturile financiare	Cheltueli de ajustare	Cheltueli administr.	Impozite	Amortismente	Materii prime	Salarii și sarcini sociale	Cheltueli de uzină	Ct. fabricație	Ct. produse (mărfuri)	Provizoare de vânzare	Cheltueli de vânzare	Profit și Pierdere
1. Solduri la deschidere . . .	1.460.000	*1.500.000*	*173.000* 4.700.000	—	—	*14.000*	—	105.000	*18.000*	—	—	140.000			
2. Inreg. curente	—	—	*4.397.000*	310.000	83.000	112.000		3.100.000	560.000	105.000	—	*4.700.000*	92.000	35.000	
3. Ct. de invest. .	*132.000*	—	—	—	—	—	132.000	—	—	—	—	—	—	—	
4. Ct. capital . .															
5. Ct. financiare .															
6. Chelt. de ajust.	—	—	—	*310.000*	—	—	—	—	—	—	310.000	—	—	—	
7. Chelt.adminitr.	—	—	—	—	*143.000*	—	—	—	—	—	—	—	—	—	143.000
8. Impozite . . .	—	—	—	—	—	*108.000*	—	—	—	—	—	—	—	26 000	82.000
9. Amortismente.	—	—	—	—	—	—	*132.000*	—	—	—	—	—	—	—	132.000
10. Materii prime .	—	—	—	—	—	—	—	*3.172.000*	—	—	3.172.000	—	—	—	—
11. Salarii și sarcini sociale . . .	—	—	—	—	60.000	—	—	—	*559.000*	100.000	363.000	—	—	36.000	—
12. Chelt. de uzină	—	—	—	—	—	—	—	—	—	*205.000*	205.000	—	—	—	—
13. Cont. fabricație (mărfuri) . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	*3.965.000*	3.965.000	—	—	—
14. Cont. produse .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	695.000	—	—	*695.000*
15. Proviz. de vânz.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	*92.000*	92.000	—
16. Chelt. de vânz.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	*189.000*	189.000
17. Profit & Pierdere															
18. Artic. de Bilanț	*1.328.000*	1.500.000	*130.000*	—	—	10.000	—	*33.000*	17.000	—	*85.000*	*100.000*	—	—	149.000

Cifre drepte: Debit. — *Cifre cursive: Credit.*

(Va urma).

Dr. TIBERIU POLLAK

Înţelesul şi evoluţia noţiunii de raţionalism economic

1. Despre originile raţionalismului economic.

Când ne ocupăm cu problema evoluţiunii noţiunii de raţionalism economic, ni-se impune necesitatea de a analiza însuşi sensul noţiunii de economie. Intr'adevăr dacă expresiunea românească de „raţionalism economic", după cum ni-se pare nu ne înfluenţează în destul imaginea, spre a putea pătrunde în adâncimea înţelesului noţiunii pe care de fapt o reprezintă, această pătrundere ni-se oferă cu atât mai uşor, când pronunţăm cuvântul nemţesc „Wintschaftlichkeit", expresiunea germană echivalentă pentru traducerea românească : „raţionalism economic". Astfel,, analiza acestei noţiuni ne conduce în primul rând la **origina activităţii economice,** aşa că, însăşi **economia** va trebui să ne fie înainte de toate obiectul cercetărilor noastre.

Omul este avizat în privinţa satisfacerii celei mai mari părţi a necesităţilor sale, la folosirea obiectelor pe cari le găseşte în natură, adică satisfacerea acestor trebuinţe se realizează prin folosirea acestor obiecte. Această dependenţă a omului de lumea externă naturală-materială nu se referă numai la satisfacerea necesităţilor umane fizice de neînlăturat (necesităţi naturale, fizice, de existenţă), dar şi în ceeace priveşte satisfacerea trebuinţelor cari sunt susceptibile unei înlocuiri, ele putându-se chiar înlătura, cum sunt necesităţile culturale-intelectuale, denumite şi necesităţi artificiale.

Mijloacele (bunurile) pentru satisfacerea trebuinţelor, cari se găsesc în natură în stare consumabilă şi în cantităţi suficiente, nu ajung nici măcar la saturarea trebuinţelor neînlăturabile ; dar chiar în caz că aceste bunuri sau materii, din cari se pot produce prin transformare sau schimbare şi alte mijloace potrivite pentru satisfacerea trebuinţelor, s'ar găsi în cantităţi abundente, totuşi nu s'ar prezenta aceeaşi situaţie în privinţa **produselor** (deci a materiilor tranformate, pentru a-le face apte pentru consumaţie), aceste născându-se prin **muncă** şi cu ajutorul uneltelor, cari nu sunt altceva, decât iarăşi produse rezultate din muncă.

Omul va fi silit sub astfel de împrejurări la o serie de activități cari au de scop — tocmai în vederea lipsei mijloacelor pentru satisfacerea trebuințelor, — să asigure ființei umane posesiunea acestor mijloace. Se înțelege dela sine că, această activitate a omului trebue să fie de natură continuă, deoarece trebuințele omenești și neajungerea mijloacelor necesare pentru satisfacerea lor va arăta și mai departe forțe de tensiune constantă. Această activitate însă, nu se orientează numai în direcția procurării însăși a bunurilor — pe considerația că, apropierea bunurilor numai, nu poate ajunge la satisfacerea necesităților omenești, cari în mod natural pretind o eșalonare, — ci și în direcția unei conservări a bunurilor, pentru a le putea destina întrebuințării finale. Totalitatea acestor activități, îndreptate spre procurarea și conservarea bunurilor până la întrebuințarea lor, se numește **economie.** Sau și mai general: îngrijirea plănuită spre satisfacerea necesităților omenești x). (Vezi Gruntzel, Allg. Volkswirtschaftslehre Wien 1922, pag. 1 și 8). Toate aceste activități sunt ca atare economice. Dar aici se impune necesitatea de a face o deosebire între activitate economică și neeconomică, activitate diferențială după obiectul la care se referă.

Astfel, bunurile libere („freie Güter"), stau la dispoziția omului în prisosință, atât în privința satisfacerii directe a nevoilor, cât și în privința folosirii lor la producție, totuși ele nu formează obiectul economiei. La aceste bunuri nu se manifestă tendința omului de a-și asigura posesia lor și nici tendința de a le păstra și a le cruța până la întrebuințarea lor completă, fiecare bucată de bun putându-se înlocui îndată cu alt bun similar. Din această cauză, aceste bunuri se consideră drept **bunuri neeconomice** (și cari nu formea obiectul economiei), pe când bunurile cari nu se pot găsi în cantitate corespunzătoare trebuințelor, se numesc **bunuri economice.** In consumarea acestor bunuri economice se arată cu timpul o extindere din ce în ce mai mare, trebuințele luând și ele o desvoltare din ce în ce mai accentuată. Această desvoltare a trebuințelor a trebuit să conducă la o organizare divizată a complexului economic, organizare care îl ridică pe om din gospodăria sa izolată și îi oferă avantaje în tendința spre o diviziune a activității economice între membri cooperanți ai totalității economice.

Activitatea economică, al cărei obiect îl formează deci bunurile economice, arată astfel în desvoltarea sa istorică o tendință spre organizare de divisiune în raportul economic uman, o reorganizare care se prezintă în stadiul existent al economiei moderne cu toată eficacitatea. Aceasta este **diviziunea muncii** între economiile unice, ale căror structură se prezintă din acest moment cu un aspect de specializare în activitatea economică : producție, prestare de servicii, exploatare comercială, și a. m. d. Dependența celulelor unice în complexul economic aduce cu sine un raționament în desfășurarea activității economice, ajungându-se la o cântărire a eforturilor și a rezultatelor realizate în procesul de activitate economică. Intreprinzătorul de producție va căuta pe cât se poate să păstreze, să îngrijească, să cruțeze și să întrebuințeze în modul cel mai potrivit (rațional) mijloacele de producție, materialele folosite introducând numai **în mod economic** mijloacele de producție în procesul de producție ; acest întreprinzător va organiza în general astfel exploatarea sa, ca față de mijloacele de producție consumate, să se atingă rezultatul maxim posibil. Acela, care realizează venit prin valorificarea muncii sale, va căuta să conserve această muncă până când va putea și va căuta acele ocazii de plasare, cari vor aduce randamentul maxim. Intreprinzătorul din comerț va căuta posibilitățile cele mai bune de cumpărare și de vânzare, se va îngriji de mărfuri, se va păzi pe cât se poate de pagube. In acest mod se intercalează în activitatea economică momentul cumpănirii sau cel al premeditării. Este momentul evaluării **mijloacelor și al scopurilor**, al evaluării „sacrificiilor", față de „realizări", spre a le pune în raportul cel mai potrivit.Acela, care tinde spre realizarea unor rezultate cât mai mari, va avea de făcut cele mai diferite cumpăniri, stabilind un raport cantitativ potrivit al scopurilor față de mijloacele de cheltuit. Necesitățile ce trebue să ajungă la satisfacțiune, vor fi alese cu grije, procurându-se mijloacele de satisfacere cele mai bune (apoi îngijite, păstrate, conservate) și exploatându-se cantitativ și calitativ cât mai complet. Principiul care se exprimă în această activitate economică, este denumit **principiul economic** sau **principiul raționalismului economic,** care reprezintă o lege economică a minimului de efort, față de un rezultat maxim. Măsurătorul acestui principiu este un moment rațional, care se bazează pe o regularitate cal-

culatorică, sau cum spune Herman Mönch [1]) „activitatea economică vrea să producă și să pună la îndemâna ființelor unice sau a totalității, existența umană, pe bază de norme fixe sau procedând pe o cale rațională". Dar și Carl Menger (în „Grundsätze der Volkswirtschaftslehre") se exprimă în acest sens, accentuând tendința omului de „a atinge un rezultat cât de mare posibil, prin o întrebuințare plănuită a bunurilor și de a realiza un rezultat anumit, cu o cantitate cât se poate de mică de bunuri, sau cu alte cuvinte, de a îndruma mijloacele de utilizare, precum și cantitățile de mijloace de producție, care îi stau la dispoziție, spre satisfacerea cea mai plănuită a necesităților omenești".

Dacă activitatea economică este condusă de principiul economic (engl. „economic motive") sau de principiul raționalismlui economic, vedem totuși că, în urma deosebirii existente între economia unică și economia socială sau comună, aplicarea acestui principiu se bifurcă în direcțiile acestei deosebiri.

Astfel, procurarea și întrebuințarea bunurilor poate fi înfăptuită sau în interesul persoanelor unice, sau în interesul unui cerc închis de persoane. Economia unică, individuală, este condusă sub îngrijirea și de voința unui subiect economic, care se îngrijește singur pentru susținerea existenței sale. Până ce subiectul economic — omul — trăiește sub condițiuni primitive, când nu există o economie plănuită, nu i-se impune necesitatea de a face o comparație între mijloacele, efortul cheltuit la satisfacerea necesităților sale și scopul atins în această direcție. Această comparare, care se exprimă ca o lege a întreținerii, se impune omului numai cu desvoltarea economică, care a adus cu sine dependența muncii, caracteristică economiei moderne. In această economie, orice fapt, orice activitate economică, se supune principiului economic, care compară efortul cheltuit, cu rezultatul obținut.

Dar acest principiu, care primește aici denumirea de „principiul raționalismului economic privat", se consideră de economia politică, a fi de multe ori în contrazicere cu principiul general al economiei sociale. [2])

---

[1]) „Das Wirtschaftliche und das Soziale als lebendige Systemprinzipien" in Schmollers Jahrbuch für Gesetzgebung, Verwaltung und Volkwirstschaft im deutschen Reiche Nr. 2/1937.

[2]) V. Gruntzel, op. cit., pag. 15 și 16.

In mod firesc, economiei private îi stă față în față economia socială, ca economia comună a unui ținut limitat între hotare de stat, care ia naștere în organizația noastră economică de astăzi, prin legătura economiilor unice. Activitatea economică văzută sub aspectul economiei sociale, este supusă și ea în stadiul ei modern principiului economic, care pretinde aici atingerea unui folos maxim pentru totalitatea, pe lângă cheltuiala relativ cea mai mică de bunuri și de muncă.

Antagonismul ambelor principii este văzut de economia politică în faptul contrazicerii intereselor economice unice cu interesele economice sociale. Astfel, se afirmă aici, este foarte posibil, ca interesele economiei sociale în privința unei producțiuni cât mai mari, atinse cu mijloacele de producție și forța de muncă existentă, să fie în contra intereselor unor întreprinderi, cari ar străduí spre o restrângere a producției și spre o realizare cât mai mare de beneficii, pe bază de prețuri cât mai urcate. Dacă străduința economică privată spre realizarea unui rezultat cât mai mare și deci recunoașterea supremației raționalismului economic în activitatea economică privată, poate ajunge în contrazicere cu străduințele economiei sociale, care se supune aceluiași principiu rațional spre apărarea intereselor comune, aceasta nu înseamnă că, principiul raționalismului economic privat, se poate înlocui cu principiul raționalismului economic social. Din punctul de vedere al economiei unice nici nu se poate găsi o măsurătoare pentru judecarea intereselor sociale, deoarece economia individuală căutând interesele ei particulare, nu va putea recunoaște interesele totalității. Dar, de altfel, străduința economică privată, care ar tinde spre păgubirea economiei sociale, găsește o stavilă în lupta intereselor celorlalte economii unice, sau chiar în măsurile legale luate de stat pentru a împiedecă astfel de manifestațiuni în detrimentul interesului social ; tot astfel însă se va putea găsi o armonie între interesele particulare și cele sociale, când activitatea economică individuală contribue și la realizarea intereselor comune.

Ceeace este însă de importanță primară în această direcție este faptul că, pentru activitatea în economia privată principiul economic rămâne deci o pretențiune sine qua non. Din raportul dintre economia privată și economia socială recunoaștem noi în tot cazul principiul raționalismului economic ca un

principiu fundamental al științei economice, un principiu care în esență pretinde realizarea faptelor economice sub o condiție ideală. Este ideea „tipului ideal" pusă de Max Weber [1]) adaptată principiului economic ca „principiu ideal", „principiu suprem" : economia privată a „tipului ideal" este aceea, care se apropie mai mult de realizarea acestui principiu. Raționalismul economic se prezintă ca un țel ideal, căruia activitatea economică trebue să se apropie din ce în ce mai mult.

De aicea putem desprinde conturul general al noțiunii de raționalism economic, care ni-se prezintă ca o lege supremă a activității economice, rezultată din aplicarea principiului general al „procedării raționale" „vernünftiges Handeln", care are valabilitate pentru viața economică în compararea economică a eforturilor sau sacrificiilor cu realizările sau rezultatele.

Din cele de mai înainte am putut vedea distincțiunea făcută în direcția unei bifurcații : stabilirea principiului raționalismului economic privat și cel al raționalismului economic social, descriind legăturile în care se află aceste două principii, așa cum se vede această chestiune de economia socială. Dar chestiunea se prezintă cu totul altfel din punctul de vedere al științei economiei întreprinderilor. Evoluția noțiunii de raționalism economic ni-se va înfățișa aici cu o notă cu totul caracteristică. Insă drumul evoluției conduce prin literatura economico-politică, astfel că, ni-se impune nevoia cercetării mai profunde a noțiunii de raționalism economic, așa cum o găsim stabilită de economia socială, pentru a vedea cum a trecut apoi această noțiune în domeniul științei economiei întreprinderilor, spre a găsi o redactare proprie.

(Va urma). **OSCAR SCHWARTZ**

[1]) Citat de V. N. Madgearu, Introducere în studiul practic al întreprinderilor comerciale și industriale, București 1916.

Rugăm pe D-nii colaboratori să binevoiască a ne trimite articolele totdeauna scrise la mașină și revăzute, să nu aibă erori.

In fața legii electorale[1)]

Constituțiunea Regele Carol II a dăruit țării noastre o așezare nouă, care pune bazele unui stat corporatist. In noul stat, cetățeanul este încadrat într'o organizație care concentrează pe toți cei ce practică o îndeletnicire similară și unde el află pe lângă reglementarea profesiunei și apărarea drepturilor sale.

Astfel s'au creat, pe bază de legi, colegiile cari reglementează profesiunile intelectuale și breslele cari studiază, apără și desvoltă interesele ce decurg din exercitarea diverselor profesiuni intelectuale sau manuale. Nici un fel de rivalitate nu poate exista, după părerea noastră, între aceste două organisme, pentru bunul motiv că fiecare dintre ele are scopuri deosebite.

In ceace privește Corpul nostru, el are o organizare legală din 1921 și atribuțiuni identice cu ale colegiului numai că titulatura sa mai puțin recentă, este alta decât cea de astăzi. Poate că experiența celor 19 ani de activitate va fi folosită pentru a da Corpului o organizare nouă, mai perfectă și mai conformă cu rostul vremurilor și atunci în loc de Corp i se va putea spune și colegiu. Să nu cădem însă în greșala de a crede că dacă titulatura este alta valoarea organizației este mai mică și drepturile sale nu pot sta alături de ale organismelor de curând create sau consacrate.

Dimpotrivă.

Revenind asupra ideii de reprezentare a profesiunii și de apărare a drepturilor sale constatăm că aceste atribuțiuni se dau, în statul corporatist, diferitelor corpuri și colegii organizate în acest scop. Ele și numai ele primesc drepturile de reglementare a profesiunii, la care toți cei cari o formează trebue să se supună, pentrucă atât colegiul cât și corpul nu sunt grupări voluntare, ci organe de drept public. In această calitate ele primesc pe lângă însărcinări de ordin strict profesional și împuterniciri sociale sau de ordin politic. Insăși legea noastră electorală le acordă asemenea împuterniciri.

Astfel înțelese drepturile și obligațiunile lor reese limpede că nici o asemenea corporație nu poate și nu trebue să lipsească din marele angrenaj al organizării statului, fără riscul de

1) Extras din Buletinul Contabiliior Aprilie-Mai 1939.

a se aduce grave atingeri principiului de reprezentare a intereselor profesionale, principiu care stă la baza statului corporatist. Consecința logică este că fiecare membru al corporației trebue să-și afle încadrarea, pentru exercitarea drepturilor sale electorale, acolo unde profesiunea și interesele sale îl chiamă și nici decum acolo unde întâmplător s'ar afla în exercițiul unei funcțiuni. Un medic angajat al unei întreprinderi comerciale sau de stat nu poate să-și aleagă reprezentantul printre membrii altor corporații și un expert contabil sau licențiat al Academiei Comerciale nu poate fi trimis să-și desemneze reprezentantul din mijlocul muncitorilor uzinei în care se află angajat. Precum nici un factor poștal, funcționar public, nu poate fi încadrat pentru exercitarea drepturilor electorale în categoria profesiunilor intelectuale.

Dacă am făcut această exemplificare, pe care nici în drept nici în fapt nu o credem posibilă, este pentru a scoate mai bine în evidență drepturile ce se cuvin Corpului Contabililor și membrilor săi.

Aceste drepturi vor fi desigur reglementate conform principiilor generale și ținându-se seamă de aportul pe care organizația noastră îl aduce în câmpul muncii și economiei naționale.

Mesagiul regal de deschidere al Corpurilor Legiuitoare anunțând o lege organică pentru definitiva așezare a Corpurilor profesionale, cari sunt menite să constitue temelia desvoltării politice de mâine, suntem convinși că va asigura și organizației noastre locul pe care îl merită alături de celelalte corpuri intelectuale constituite.

NICOLAE CARAIANU

Colegi, conform art. 26 din Reg. Legei Corpului Contabililor, toți membrii sunt obligați să-și achite la zi cotizația și abonamentul, vă rugăm să achitați la prima cerere abonamentul la Revista Generală de Comerț și Contabilitate, care este singurul organ oficial de publicații al Corpului Contabililor Experți și autorizați din România, conform hotărârei luată de adunarea plenară a consiliului Superior din 21 Mai 1930.

Sărbătorirea Parlamentarilor

Membrii ai Corpului Contabililor Autorizaţi şi Experţi Contabili

Consiliul Superior al Corpului Contabililor Experţi şi Autorizaţi a sărbătorit în seara de Marţi 4 Iulie a. c. printr'o masă colegială la Restaurantul Luzana pe membrii Corpului cari fac parte din Parlamentul actual.

Au lut parte la această sărbătorire D-nii : Decan Nicolae Butculescu, Prodecan Spiridon Iacobescu, D-nii : N. S. Penescu, senator, Apostol Popa senator, D. P. Niculescu Ritz senator, N. Ionniţiu senator, St. Minoescu, senator, C. C. Neguţ, deputat, Petre Firică, deputat, Gh. Stănică, deputat, D. Hanciu deputat, Dr. V. M. Ioachim, Directorul Corpului Contabililor, Dr. Drăgănescu-Brateş, Director Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate, Prof. Ştefan Ţenov, Aureliu Marinescu, Prof. Jean Constantinescu, D. Bobină, Director Centrala de Aprovizionare a Cooperaţiei, N. K. Constantinescu, Gh. Huber, Preşedintele Corpului Contabililor Secţia Ilfov, Const. Pristăvescu, T. A. Theodoru, Iosif D. Lazăr, Intendant Col. Ionescu Aristide, Anton Cucu, N. Caraianu, C. Teodorescu, Tomescu Al. Brăila, Iliescu Gh. Ioan, Duţulescu Gr. N. Cernea, Birtulescu Gh. şi alţii.

Din partea D-lui Ministru Victor Slăvescu s'a primit următoarea scrisoare :

DOMNULE DECAN,

Vă rog să primiţi mulţumirile mele pentru invitaţia din seara de 3 Iulie crt., la care regret că nu voi putea participa, fiind plecat din Capitală.

Primiţi, vă rog, Domnule Decan, asigurarea deosebitei mele consideraţiuni.

Ministrul Inzestrării Armatei

VICTOR SLAVESCU

2 IULIE 1939.

D-l Senator Gh. Dumitriu, directorul general al Societății Naționale de Credit Industrial, a trimis următoarea scrisoare ;

DOMNULE DECAN,

Am luat cunoștință abia astăzi de invitațiunea Dv. la masa organizată de Corp, pentru sărbătorirea membrilor cari fac parte din Parlament.

In tot acest timp fiind bolnav, am fost reținut în pat și ținut departe de orice activitate.

Mulțumindu-vă de atențiunea Dv., vă rog a crede că nu pot uita că am plecat din Corpul Contabililor și că în orice împrejurare voiu stărui prin toate mijloacele pentru promovarea intereselor Corpului.

Cu strângere de mână colegială,

București, 14 Iulie 1939.

G. D. Dimitriu

D-nii Prof. D. Răducanu și Gr. Mladenatz fiind reținuți în altă parte, au comunicat Corpului regretul de a nu putea participa la această sărbătorire. Asemenea D-l Deputat Martin-Sibiu.

Seria toasturilor o deschide **Decanul Corpului D-l Nicolae Butculescu,** care toastează pentru M. S. Regele Carol al II-lea, care prin noua Constituție, ne-a dat bucuria de a vedea în Parlament 25 dintre colegii noștri contabili.

D-l **Prof. univ. Spiridon Iacobescu** a exprimat satisfacția Corpului că un număr de 25 membri ai Corpului sunt parlamentari. D-sa, spune că : „noi ne mândrim cu colegii noștri parlamentari, am vrea să luptăm alături de Dv. și vă rugăm ca să încurajați activitatea contabilă, economică, cooperatistă și să sprijiniți când va fi nevoie înfăptuirea Colegiului Economic, Cooperativ și Contabil, al cărui anteproect este pregătit".

D-sa are credința că de astădată desideratele Corpului nostru se vor înfăptui și printre aceste deziderate primul care trebuie realizat este trecerea Corpului Contabililor Experți și Autorizați printre Colegiile cu dreptul de a desemna reprezentanți în Senat, conform nouei legi electorale.

Urăm bun venit sărbătoriților în mijlocul nostru și să le dea Dumnezeu toată sănătatea.

D-l **Dr. V. M. Ioachim,** spune că la Congresul Contabililor ținut în luna Mai a. c. la Brașov a arătat că la alegerile pentru Parlament candidează peste 60 colegi și își exprima credința că o bună parte vor intra în Parlament, astfel că și Corpul va avea reprezentanții lui. Această credință s'a realizat spre bucuria tuturor. D-sa arată demersurile făcute în legătură cu proectul pentru organizarea corpurilor profesionale și roagă pe colegii parlamentari a interveni ca și Corpul Contabililor Experți și Autorizați să fie pus alături de celelalte Colegii de profesioniști intelectuali *).

D-l **Gh. Huber,** Președintele Secției Ilfov, expune câteva deziderate în legătură cu profesiunea contabilă în noul Statut al funcționarilor publici, rugând a nu împiedica pe funcționarii publici ca să-și îndeplinească funcțiunea de expert contabil ca cenzori și auxiliari ai justiției.

Mulțumește D-lor Parlamentari mai dinainte pentru concursul ce vor binevoi să-l dea.

D-l **Iosif D. Lazăr,** Consilier al Sfatului Negustoresc își exprimă satisfacția că o bună parte din reprezentanții Sfaturilor Negustorești sunt membrii ai Corpului.

D-l **Senator Apostol Popa,** spune că deși l-a așezat în locul de frunte printre bătrâni, la muncă poate ține piept cu cei mai tineri. Mulțumește că a fost invitat la această consfătuire, care îi este așa de dragă și făgăduește că deși a fost ales în Parlament de alte bresle va fi întotdeauna alături de contabili. Un contabil este sufletul oricărei afaceri, negustorii și industriașii au în ei cei mai prețioși colaboratori și deaceia reprezentanții negustorimii în Parlament înțeleg să susțină și dezideratele profesiunei contabile. Vom fi deaceia alături de Dv. ca să câștigăm drepturile de care avem nevoie.

Ridică paharul în sănătatea D-lui Decan N. Butculescu și Prodecan Prof. univ. Spiridon Iacobescu.

D-l **Deputat Petre Firică,** membru în Consiliul Superior al Corpului, aprobă în totul inițiativa luată pentru revendicarea drepturilor contabililor.

Este fericit că i s'a dat în această seară prilejul ca să ne cunoaștem mai bine. D-sa expune rezultatul audienței la D-l

*) In proectul depus în Parlament s'a ținut seamă de acest deziderat. (A se vedea pag. 406).

Ministru Ralea, care a asigurat Corpul Contabililor Experți și Autorizați de toată solicitudinea Domniei Sale.

Ridică paharul în sănătatea D-lui Prof. Universitar Gr. L. Trancu-Iași președintele de Onoare al Corpului Contabililor Experți și Autorizați, fără a cărui inițiativă nu am fi avut o lege a Corpului, grație căreia ne găsim cu toții laolaltă.

D-l **Senator N. S. Penescu,** spune că trebuie să existe o legătură strânsă între Sfaturile Negustorești și Corpul Contabililor Experți și Autorizați în întreaga țară.

Comercianții de toate categoriile și cu contabilii să formeze o singură familie, iar contabilii atât din funcțiunile publice cât și din întreprinderile particulare, dela cei mai mici, cu puține titluri, până la cei cu mai multe titluri să dea exemplu de probitate.

Asigură Corpul de tot sprijinul Parlamentarilor comerțului.

D-l **Senator D. P. Niculescu-Ritz,** spune că a avut întotdeauna credința că trebuie să biruiască acei cari trăiesc din munca lor și își vede realizată această credință acum când în Parlamentul Țării, Sfaturile Negustorești își au numeroși reprezentanți.

D-sa îndeamnă pe membrii Corpului să intre în comerț unde este un câmp larg pentru românizarea vieții economice.

Recomandă să fie chemat la acțiune tineretul, care trebue să prefere viața de comerciant și industriaș în locul funcțiunilor publice.

D-l **Deputat Gh. Stănică** mărturisește sincer că a primit invitația de participare la această masă colegială, cu multă însuflețire și a fost viu impresionat de gestul Corpului, care s'a gândit ca să marcheze intrarea membrilor Corpului în Parlament.

Este pentru o completă solidarizare a Corpului Contabililor cu bresla negustorească. Ridică paharul în sănătatea D-lui Decan Nicolae Butculescu, care a fost primul decan al nostru și organizatorul Corpului Contabililor, îi urează din toată inima ca să trăiască încă mulți ani.

Mai vorbesc D-nii Senatori : **St. Minoescu, N. Ionnițiu** și Deputații : **D. Hanciu** și **C. Neguț,** care asigură Corpul de tot sprijinul lor, relevând însemnătatea Corpului Contabililor.

D-l **Decan N. Butculescu** a spus : [1])

D-lor colegi Senatori, Deputaţi şi iubiţi colegi,

Aţi binevoit a cinsti Corpul nostru, venind în mijlocul nostru, când aţi fost chemaţi pentru a vă exprima calda noastră bucurie de a vă vedea aleşi în *Parlamentul Ţării.* Vă mulţumim din inimă. Prezenţa Dv. şi răbdarea cu care aţi ascultat păsurile noastre au trecut hotarele unei simple şi banale formalităţi. Vă mulţumim în chip călduros. Mai presus de toate însă, vă suntem recunoscători pentru sugestiile şi poveţele către colegi, cu care aţi înflorit cuvântările Domniilor Voastre, unite cu făgăduelile pline de însufleţire, auzite de noi toţi, că, în mijlocul multiplelor preocupări ce aveţi, nu veţi uita pe acei, din mijlocul cărora faceţi parte, cari aşteaptă dela Dv. tot sprijinul necesar, ca bresla noastră, a comercialiştilor, să poată progresa şi să ajungă acolo unde studiile, munca şi aptitudinile fiecăruia le dau dreptul să aspire.

Relev cu câtă însufleţire ne-au dat dovezi de iubire şi de atenţie D-nii Senatori şi Deputaţi, distinşi exponenţi ai comerţului şi industrei Ţării, ca :

D-l Senator *Ap. Popa,* care ne-a evidenţiat care sunt căile progresului prin stăruinţă şi muncă ; D-l Prof. *N. S. Penescu,* care a făcut apologia învăţăturei superioare şi a promovărei tineretului în locurile de conducere ; D-l *Niculescu-Ritz,* vajnic luptător, care prin energie şi dinamism a reuşit să vadă 64 colegi din „Sfatul" ce prezidează, cu atâta vigoare, pătrunzând în Parlament, şi care recomandă tineretului intrarea în afaceri ; D-nii *Minoescu şi Ionniţiu,* arătând rezultatele înfăptuite până acum de conducerea Corpului nostru ; D-nii Deputaţi *Petre Firică,* membru în Consiliul Superior al Corpului, împreună cu D-l *Stănică,* au recunoscut deasemenea că s'a realizat mult, adică aceia ce Corpul este astăzi : un organism viu, numeros, tare şi invidiat.

S'a spus pe nedrept că, dacă contabilii nu au şi ei reprezentanţi direcţi în Senat, ca : inginerii, arhitecţii, etc., vina cade asupra conducerii Corpului, a cărei retragere s'a cerut în Congresul dela Braşov, cu atâta pasiune. E de prisos să amintesc că de Legea electorală nu s'a putut lua cunoştinţă din

1) Cuvântarea a fost ulterior completată.

vreme. Nefigurarea noastră printre intelectualii reprezentaţi în Senat, este desigur o regretabilă omisiune.

In Corpul nostru, unde din nenorocire, sunt atâtea biserici şi bisericuţe, slujitorii acestora nu se gândesc decât la gruparea cea mică de care aparţin.

Am mare nădejde că din însufleţirea şi poveţele date de D-nii parlamentari, colegi, şi pentru noi va ieşi de aci înainte, o solidaritate sănătoasă, lipsită de tendinţe egoiste şi personale,

Cu privire la propunerile D-lor Senatori Penescu şi Ritz, de a se acorda tineretului mai multă atenţiune şi de a se trece în mâinile lui conducerea Corpului — ca un semn firesc al alcătuirilor de astăzi am de adăugat că de mult am fost preocupaţi de aceste desiderate.

Eu însumi am propus şi am reuşit ca în Consiliul Secţiei Ilfov să pătrundă numai tineretul cu studii superioare, căruia toţi colegii mai bătrâni le-au acordat încrederea şi desăvârşită atenţie.

Ca un răspuns somaţiunilor ce mi s'au adresat declar formal că eu voi rămâne stâlp neadormit alături de cei ce au înfiinţat Corpul şi şi-au însuşit credinţele noastre de a activa numai pentru binele comun.

Noi dorim întărirea şi consolidarea Corpului printr'o mai mare cohesiune între representanţii tuturor generaţiunilor pentruca avântul tinereţii să se completeze cu maturitatea înaintaşilor.

D-l Decan Nicolae Butculescu încheind aduce mulţumiri Parlamentarilor relevând meritele şi personalitatea fiecăruia şi îi roagă să ţină legătură cu Corpul nostru şi la toamnă să vie printre noi ca să ne spună cuvântul de încurajare.

In tot timpul mesei a domnit o vie şi plăcută animaţie.

Dr. DRĂGĂNESCU-BRATEŞ

Este o datorie de onoare a fiecărui membru al Corpului să fie abonat la Revista de Comerţ şi Contabilitate şi este o mândrie să fie la curent cu plata abonamentului.

Rugăm a ne anunţa imediat printr'o carte poştală schimbările de adresă.

Dela Consiliul Superior
al Corpului contabililor experţi şi autorizaţi

La 24 Iunie crt., s'a ţinut şedinţa plenară a Consiliului Superior.

S'a luat dispoziţiunile necesare pentru aducerea la îndeplinire a deziderateloř exprimate la Congresul din Braşov.

S'a comunicat Secţiunilor că în conformitate cu noua lege a Corpului — străinii nu mai pot face parte din Corp, aşa că cei înscrişi pe baza vechilor dispoziţii vor fi radiaţi din Corp.

S'a hotărât ca o delegaţie să se prezinte D-lui Prim Ministru şi D-lor Miniştrii de Justiţie, Economie Naţională şi Muncă în vederea încadrării Corpului în noua lege a Corpurilor profesionale şi pentru a prezenta moţiunile votate la Congres.

S'a decis a se studia anteproectul D-lui Prof. Sp. Iacobescu pentru organizarea **„Colegiului Economiştilor, Contabililor şi Cooperatorilor"**, urmând ca după ce şi Secţiunile îşi vor formula observaţiunile lor să se convoace o adunare extraordinară a Corpului la Bucureşti.

S'a admis ca absolvenţii liceelor Comerciale care au obţinut certificatul de absolvire după practica prevăzută în legea învăţământului, să fie admişi în Corp ca şi vechii absolvenţi ai Şcoalelor Comerciale Superioare.

Pentru vechii absolvenţi ai cursurilor Serale Suprapuse s'a acordat un ultim termen de un an, dela 24 Iunie 1939 ca să se înscrie în Corp.

Au apărut lucrările de specialitate :

1. **Tratat de Contabilitate agricolă** . . . . . Lei 200
2. **Utilitatea Contabilităţii şi a statisticei în exploatările agricole** . . . . . Lei 60

datorite Colegului nostru

Ion I. Ghelase

Doctor în ştiinţele economice
Insp. general financiar în Ministerul Agriculturii
Expert-Contabil

Lucrările se pot procura dela sediul Corpului şi dela autor.

Organizarea Corpurilor profesionale

Consiliul Superior a făcut următoarea intervenție către d-l Ministru al Muncii

DOMNULE MINISTRU,

Printre proectele de legi anunțate prin Inaltul Mesaj Regal este și acela referitor la organizarea Corpurilor Profesionale.

Cum profesiunea de Expert Contabil și Contabil Autorizat este reglementată încă din 1921 prin înființarea **„Corpului de Experți Contabili și Contabili Autorizați"**, pe baza legii din Iulie 1921, întocmită de Onor Ministerul Muncii și Ministerul de Justiție, cu onoare vă rugăm ca, la întocmirea legii generale a Corpurilor profesionale, să binevoiți a avea în vedere și Corpul nostru, care are 65 Secțiuni în toată țara și circa 10.000 membrii.

Ne permitem a vă adresa această rugăminte din vreme, pentrucă la întocmirea actualei legi electorale Corpul organizației noastre a fost omis, dintre Colegiile cu reprezentanții în Senat, cu toate că suntem profesiunea organizată legalmente încă din 1921, și pe temeiul criteriilor, în care urmează să se organizeze azi toate profesiunile după Noua Constituție.

Pentru documentare, ne permtiem a vă înainta legea noastră din Iulie 1921, Darea de seamă asupra 10 ani de activitate, precum și Darea de Seamă la ultimul Congres al Corpului Contabililor, ținut la Brașov în Mai 1939.

După cum se vede din Darea de seamă, s'a adoptat de Congres ideia înființării unui **„Colegiu unic al Economiștilor, Contabililor și Cooperatorilor"**, așa cum s'a prevăzut și în anteproectul prezentat de confederația Asociațiunilor de Profesioniști Intelectuali, D-lui Prim Ministru.

Un anteproect al acestui Colegiu întocmit de Dl. Prof. Univ. Sp. Iacobescu este în studiul conducerii Corpului și am fi fericiți dacă un asemenea Colegiu ar fi în vederile Dvs.

In acest colegiu ar urma să intre actualul Corp al Contabililor Experți și Autorizați.

Vă rugăm, Domnule Ministru, a primi asigurarea deosebitei noastre considerațiuni.

O delegație compusă din D-nii : Deputat Petre Firică, membru în Consiliul Superior, Dr. V. M. Ioachim și Dr. Petru-Drăgănescu-Brateș, s'a prezentat D-lui Ministru Ralea în urma unei convorbiri ce a avut cu D-sa și D-l Pro-Decan Prof. Universitar Spiridon Iacobescu, rugându-l a trece și Corpul Contabililor printre profesiunile de sine stătătoare, care se încadrează în noua lege a breslelor, punându-se și Corpul în aceiași situație ca și Corpul Avocaților, Colegiul Inginerilor, etc.

Demersul făcut de conducerea Superioară a Corpului a avut succes.

D-l Ministru Ralea a binevoit a da satisfacție Corpului, încadrându-l printre cele 11 Corpuri și Colegii recunoscute de noua lege și printre cele 12 profesiuni din categoria „Profesiuni Intelectuale".

Aducem și pe această cale viile noastre mulțumiri D-lui Ministru Ralea, D-lui Subsecretar de Stat M. Măgureanu dela Președinția Consiliului, D-lui Deputat Petre Firică, care a însoțit delegația la Minister, D-lui Prim Președinte al Consiliului Legislativ Ionescu-Dolj și D-lui Președinte Setlacec, cari — în avizul dat — au relevat omisiunea Corpului din ante-proect precum și D-lor Secretar General M. Georgian și Director General Ing. Stavri Cunescu, cari ne-au dat tot sprijinul.

«MICA» SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ MINIERĂ
CAPITAL SOCIAL LEI 140.000.000
REZERVE LEI 31.793.705
BUCUREȘTI III. — STRADA B. MUSSOLINI Nr. 36—38

MINELE DE AUR: Ruda 12 Apostoli, Brad, Stănija.
MINELE DE CĂRBUNI: Țebea.
CARIERELE: Albești și Mateiași (Muscel).

Face orice afaceri miniere — Expertize și analize în laboratorii proprii.

Jurisprudențe fiscale[1)]

Sumele depuse de debitorii interni, sub denumirea de „lei blocați" pentru plata datoriilor externe, nu constitue un plasament de creanțe, astfel că nu se poate face rezervă pentru creanțe dubioase la aceste sume.

Impozitul pe salarii, plătit de întreprindere, nu este admisibil la scădere.

Asupra recursului declarat de Administrația Financiară Covurlui contra deciziei Nr. 2133 din 25 Noembrie 1936 a Comisiunei de Apel pentru așezarea contribuțiunilor directe de pe lângă acea Administrație prin care s'a admis în parte ambele apeluri și s'a redus venitul impozabil la suma de lei 1.767.000.

Ascultând susținerile părților și având în vedere actele și lucrările aflate la dosar.

Văzând și criticile aduse acestei deciziuni prin motivul de recurs — în rezumat — astfel formulat :

„Violarea art. 32 al. b. din L. C. D., și exces de putere prin aceea că greșit Comisiunea de Apel introduce în masa plasamentului și asimilează ca fiind o „creanță dubioasă" sumele de „lei blocați" sau „lei interni" cum îi denumește reg. legii devizelor — și nu-i consideră depuși de intimată drept plăți pentru creditori străini pentru mărfurile importante și-i admite la scădere".

Considerând că art. 32 al. b. din L. C. D., după alegerea beneficiului net, se mai scade, rezervele speciale pentru creanțele dubioase trecute ca atare în bilanț, atât la Societățile Anonime, cât și la întrepriderile particulare, care se impun pe baza registrelor regulat ținute, așa cum se prevede în art. 39 pct. 1.

Având în vedere că pentru a ajunge la soluționarea dată ; Comisiunea de Apel consideră suma de 887.010 lei ca reprezentând fond de rezervă pentru creanțe dubioase calculat asupra sumelor de „lei blocați", întrucât aceștia nu liberează de

1) Din Revista Administrația Financiară Nr. 139 din 1939.

plată pe depunătorul din țară, până ce această plată nu a fost admisă în conformitate cu legea devizelor.

Considerând că această sumă, depusă de debitorul intern sub denumirea de „lei blocați", reprezintând — în prim rând — o depunere cu afecțiune specială, în nici un caz un plasament de creanță, întrucât dacă condițiunea se împlinește, iar plata se efectuează în străinătate suma se consideră că nu a aparținut depunătorului încă de la data depunerii ei la băncile autorizate, sau de nu se împlinește, atunci ne aflăm în fața unui depozit voluntar, care nu poate fi socotit ca plasament de creanță în sensul legii contribuțiunilor directe.

Că deci, „lei blocați" neavând caracterul unei creanțe dubioase în sensul legii contribuțiunilor directe, suma arătată mai sus nu poate reprezenta, — prin consecință — rezerva specială pentru aceasta, conform art. 32, al. b. din lege.

Că procedând așa cum s'a arătat instanța de apel, numai prin exces de putere și cu violarea art. 32, al. b. din L. C.D., a putut pronunța o decizie casabilă.

Văzând și motivul 3 de recurs, susținut apoi de recurentă și format astfel:

„Violarea art. 31, pct. 3 și 10 și art. 43 din L. C. D. prin aceia că deși Comisiunea de Apel găsește că suma de 16.751 lei reprezintă impozitul pe salarii, și deci că fiind o sumă plătită de salariat — conform art. 43 — totuși o admite la scădere intimatei din venitul net impozabil".

Considerând că art. 31, pct. 3 și 10 din L. C. D. pentru obținerea venitului impozabil se admite la scădere: salariile, retribuțiunile, indemnizările și remizele plătite agenților, lucrătorilor, funcționarilor întreprinderii, fie în bani, fie în natură, iar în afară de aceste scăzăminte nici o altă scădere nu se mai poate face la stabilirea beneficiului net.

Având în vedere că instanța de apel deși constată — în considerentele deciziei sale — că suma de 16.751 lei reprezintă impozitul pe salarii plătite, iar nu salarii sau alte retribuțiuni, — impozit care potrivit art. 43 din lege se aplică asupra salariului net și este deci suportat de salariat — totuși admite suma la scădere, privind — din acest punct de vedere — apelul fiscului nefondat.

Având în vedere că atât timp cât legea contribuțiunilor directe arată că nu se poate face alte scăzăminte decât cele

prevăzute de art. 31 și anume — referindu-ne la speță — salarii, retribuții, indemnizații, — instanța de apel nu putea admite la scădere și impozitul pe salarii, legea fiscală fiind de strictă interpretare.

Considerând că soluționând astfel acest capăt de apel, Comisiunea, numai cu violarea art. 31, pct. 3 și 10 și art. 43 din L. C. D. a dat o hotărâre casabilă.

Că astfel fiind recursul făcut de fisc și susținut numai pe motivul I și III, este fondat și cată a fi admis ca atare, iar Curtea casând deciziunea dată, dispune trimiterea cauzei spre o nouă judecare la aceiași Comisie.

Art. 28 din legea contribuțiilor directe e de ordine publică, relativă

Potrivit disp. art. 28 l. c. d. impozitul mobiliar — cuvenit statului de dobinzile capitalurilor împrumutate — cade în seama creditorului.

Dar dacă prin contractul de împrumut se convine de părți că și această sarcină revine debitorului ?

In această privință stăruia controversă.

Instanțele judecătorești hotărau uneori împotriva unei vechi jurisprudențe a Inaltei Curți s. I) că asemenea convențiuni sunt ilicite și deci nevalabile deoarece textul stabilește o nulită absolută a stipulațiunilor contrarii. Iar alteori declarau că derogările sunt perfect admisibile convențiile liber consimțite formând legea părților, și apoi — în definitiv — neprivind decât pe contractanți fiindcă în temeiul art. 28 fiscul urmărește tot numai pe creditori.

Problema s'a pus din nou deunăzi la înalta Curte s. I, între soții Hristodor Niculiță, deoparte și I. Schreiner, de altă parte.

De astă dată s'a făcut însă repetată divergință de opinii și soluția controversă a fost solicitată Secțiunilor Unite.

S'a reluat astfel discuțiunea acestei — pururi actuale controverse — desprinsă, de fapt, din vechile legiuiri din 1907 a lui Tache Ionescu și din 1920 a d-lui Titulescu.

Curtea de fond, prin decizia atacată cu recurs, hotărâse că, în adevăr, clauza din contractul de împrumut prin care debitorii s'au obligat să plătească impozitul mobiliar contravine

disp. art. 26 — care ar fi de ordine publică absolută și generală — și că deci e nulă și neoposantă.

Art. 28 l. c. d. ce pune în sarcina creditorului plata impozitului la dobînzile încasate și interzice orice clausă contrarie, are caracter de ordine publică numai între particulari și fisc, nu însă și între particulari, aceștia putând adopta orice convenții derogatorii spre a determina persoana ce va suporta plata impozitului, deoarece prin asemenea derogare nu se aduce nici o atingere drepturilor fiscului în folosul căruia s'a edictat exclusiv dispoziţiunea.

Rugăm stăruitor pe colegii noștri, ca atunci când vin încasatorii pentru plata abonamentului să nu-i mai amâne. Orice deplasare costă bani și timp. Nu avem prea mult nici de una nici de alta.

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN"

S. A. R.

Tablă neagră, galvanizată, decapată, dublu decapată, cu rezistență, **albă,** plumbuită, **ondulată.**
Fier cerc, comercial, beton, profilat.
Fier cerc laminat la rece.
Cazane și **radiatoare** „Calan" pentru încălziri centrale.
Băi de fontă emailată „Record".
Articole sanitare negre și emailate.
Tuburi și **accesorii** de fontă pentru canalizare.
Tucărie comercială.
Mașini de **gătit** și **sobe** „Vesta".

Articole noui:

Cilindrii din fontă dură pentru luminat tablă.
Mese și **capace** de **recoacere** din oțel rezistente la temperaturi înalte.
Cărămizi și **pământ refractar.**

Recenzii

N. și T. Al. Știrbu, profesori: **Viața economică la Copanca**, Chișinău 1939, Tip. „Tiparul Moldovensc", pag. 41 și 3 planșe.

Satul Copanca se află așezat la Sud de Tighina, în centru regiunei dintre albia veche și nouă a Nistrului și numără 885 familii cu 3721 suflete.

Monografia D-lor Profesori N. și T. Al. Știrbu ne arată activitatea intensă a locuitorilor cari se ocupă cu culturi de cereale, dar mai ales cu grădinile de pomi roditori, în special mărul.

Merii formează trei porțiuni din totalul pomilor fructiferi, în al doilea loc vin perii și prunii, apoi caișii, piersicii, nuci, vișini, cireși.

In general inventarul este foarte redus la acești oameni harnici.

Date statistice foarte interesante însoțesc monografia de mai sus care face din ea o sugestivă expunere despre activitatea harnicilor locuitori ai acelui ținut.

Brateș

Utilitatea contabilității și statisticii în exploatările agricole de *Dr. Ion I. Ghelasse*, inspector general financiar în Ministerul agriculturii și domeniilor, expert contabil.

Este titlul unei noi lucrări de specialitate a *tânărului economist Dr. I. Ghelasse*, care înainte de a determina fondul lucrării, face o introducere, arătând intervenția Statului pe plan național, făcută în agricultură, pentru a se pregăti o agricultură intensivă și pe care să se ridice, consolideze și prospereze o economie națională nouă.

Mai departe, d-sa demonstrează organizarea producției după un plan-program în care să se prevadă *înzestrarea agriculturii cu un inventar agricol necesar* și să se țină seamă de studiul factorilor economici, fiindcă un agricultor bun este acela care nu produce cea mai mare cantitate, nici pe aceia pe care solul, ori clima, ori inclinațiunea sa personală o indică, *ci acela pe care un studiu al factorilor economici, adică al prețelor, transportului și al costului de producțiune îl face să aștepte cea mai mare răsplată pentru unitatea sa agricolă.*

Pentru toate aceste considerente orice exploatare agricolă are nevoie să țină o contabilitate ordonată care este un mijloc bun și eficace de dovadă în fața organelor fiscale, judecătorești și apoi un mijloc sigur de orientare în viitor.

Similar și *statistica într'o exploatare agricolă* ne înfățișează întreaga viață precum și mișcările acelei exploatări, servind nu numai interesele economiei private, ci și interesele generale de politică economică, agricolă și comercială.

Studiul d-lui Dr. I. Ghelasse, scris cu competență, constitue un aport nou pentru literatura agricolă românească.

Dr. V. C.

Raționalizarea Administrației Publice de *Aurel Vijoli*, doctor în drept, licențiat al Academiei Comerciale. București, Cartea Românească, 1939, 112 p.

Autorul se folosește de experiența căpătată și rezultatele obținute cu raționalizarea lucrărilor Comisiunii și a Serviciului de Devize pentru particulari, pendinte de Direcțiunea Reglementării Importului din Ministerul Economiei Naționale, și ne arată bazele acestei raționalizări, cu detalii foarte prețioase. Desigur că la reușita acestei reforme a contribuit mult înaltul spirit de înțelegere al D-lui Mitiță Constantinescu, Guvernator al B. N. R. și Ministrul Economiei Naționale.

D-l Dr. Vijoli socoate, și cu drept cuvânt, că dacă s'ar aplica o raționalizare riguroasă în toate serviciile publice, lucrările ar fi mult mai repede efectuate, fără greșeli și cu un personal mult mai redus. Cu alte cuvinte, administrația publică ar avea un mai mare randament și cei 450.000 funcționari ar putea să fie mai bine întrebuințați și mai bine plătiți.

Folosind lucrările lui Taylor, Gilbreth, Gantt, Thomson și Fayol, expune principiile raționalizării : diviziunea muncii, prevederea (planul de lucru), coordonarea și controlul, iar ca anexe : simplificarea lucrărilor, disciplina, stimularea inițiativei.

Nu suntem de acord cu autorul când spune că : „la întreprinderi reduse și simple scopul principiilor de raționalizare se poate realiza tot atât de bine și fără operațiuni contabile". Contabilitatea este, credem, necesară în cele mai mici întreprinderi, în industrie, meserii, comerț, agricultură și chiar în gospodăriile particulare, pentrucă pe lângă evidența patrimo-

nială, Contabilitatea înlesnește și controlul, care este o funcție esențială a Contabilității.

Ca o continuare a raționalizării aplicate cu atâta succes și bune rezultate în Serviciul Devizelor, autorul propune în toate amănuntele raționalizarea lucrărilor în celelalte servicii ale Direcțiunii Reglementării Importului și arată că în loc de 49 lucrări, câte se fac azi, prin introducerea fișelor individuale, lucrarea tablourilor cu aparatul „NOVA" și alte inovații, lucrările s'ar reduce la 12, publicul ar fi servit într'o zi în loc de 30—40 ca azi, iar personalul ar putea lucra numai 6 ore în loc de 9 și ar mai rămâne o rezervă de personal care ar putea fi întrebuințat la alte lucrări.

Dar ceiace este mai principal este că:

1. Se vor eluda desele erori;
2. Se va ține o evidență riguroasă a drepturilor Statului;
3. Se vor evita posibilitățile de fraudă și delapidare a banului public;i
4. Se va realiza o economie de imprimate și de personal.

Ca încheiere, mai relev marele bine de a avea date statistice pozitive, bazate pe lucrări serioase.

Sper că opera meritorie a colegului Dr. Vijoli va fi nu numai citită, dar și aplicată cu mult folos.

Dr. Drăgănescu-Brateș

Raport și comunicări la Congresul al IV-lea 18—21 Mai 1939 al Asociației Inginerilor și Technicienilor din industria minieră, Secțiunea I. Organizarea întreprinderilor. Imprimeriile „Adevărul„ S. A. pag. 172.

— In Raportul său asupra Comunicărilor secției I (Organizarea Intrepinderilor) D-l Ing. Constantin Dinu ne expune câteva considerațiuni generale asupra comunicărilor ce fac parte din acest ciclu.

In ,Considerațiuni asupra organizării administrative a Intreprinderilor D-l Ing. Dumitru Rusu Abrudeanu ne prezintă această comunicare asupra organizări în general și în special a întreprinderilor — expunându-ne un tablou privitor la situațiile de similitudine existente între secretariat și contabilitate.

— D-l Ing. Petre P. Dulfu în „Organizarea registraturii și arhivei în întreprinderile particulare" pornește dela pre-

miza că imoprtanța „biroului crește odată cu spiritul de organizare.

Ne expune o schemă privitoare la circulația corespondenței, unde împarte circuitul de mișcare al unei hârtii între faze :

a) Intrarea hârtiei în instituție ;
b) Trecerea hârtiei prin instituție ;
c) Eșirea hârtiei din instituție.

D-sa preconizează ideia mai buna arhive personale și unei bune clasificări a hârtiilor.

Inchere lucrarea ca cu ideia că „Cele mai însemnate ca și cele mai neînsemnate aspecte din viața unei întreprinderi trebue organizată în bună armonie cu tot restul.

— In „Planul Funcțional de Conturi" D-l Ing. Dumitru Rusu Abrudeanu ne arată importanța planului contabil pe categorii de interesați (al inginerului, al conducătorului, al proprietarului și al contabilului) spunând că cu toate că Inginerul și contabilul vorbesc limbaje diferite ei sunt pusi totuși să colaboreze.

Descrie pe scurt evoluția Contabilității dela răboj până la partida dublă.

— D-l Ingîner Constantin Stavrat în „Prețul de cost al transportului de minereuri la minele metalifere din M-ții Apuseni" prezintă 3 tablouri reprezentâd variația tonajului și prețului de cost al minereurilor, examinând și câteva considerațiuni asupra sistemului de transport.

— In „Controlul în Intreprinderi" D-l Ing. Dumitru Rusu Abrudeanu spune că bunul mers al unei întreprinderi depinde în mare măsură de activitatea pe care ea o desfășoară în sectoarele ei technice și comerciale și de controlul sever ce se va exercita.

Contul financiar se desfășoară pe 4 planuri distincte :
1. Controlul financiar propriu zis ;
2. Controlul bugetar ;
3. Controlul contabil ;
4. Controlul administrativ.

In ultima comunicare despre „Organizarea lucrului în mină" D-l Ing. Octav Ulmeanu aduce cifre interesante asupra producților pe minier și schimb, atingând cu o finețe rară pro-

blema mașinismului în corelație cu cea a somajului, ajungem la concluzia că noi, Românii trebuie să fim contra unei prea mari accentuării a mecanizări, și să căutăm o cât mai rațională organizare a muncii.

Lucrările sunt pline de interes și ne pare bine că inginerii de mine colaborează cu noi. **Dr. Drăgănescu-Brateș**

Dr. Clement Mitru: **Organizarea și administrarea Intreprinderilor Economice Publice în cadrul Economiei Naționale.**

Intr'o lucrare de 200 pagini, d-l Dr. Clement Mitru a făcut un studiu științific asupra problemei atât de mult discutată azi: *„Intreprinderile economice publice"*, cari tind să ocupe un loc tot mai important în mai toate Statele.

Autorul — adoptând dela început metoda științifică — a făcut un expozeu obiectiv al sistemelor economice în decursul veacurilor, făcând să reiasă rostul fiecărui sistem în epoca respectivă: In lupta ce se dă azi între „liberalism" și „intervenționism de Stat", d-l Dr. Clement Mitru, lasă să se înțeleagă că se diformează înțelesul acestor noțiuni.

Intervenționismul de Stat, logic în cadrul ideii de randament social, nu este opus capitalismului, — ba de multe ori, după cum arată și autorul, chiar capitaliștii cer intervenția Statului.

D-sa are o caracterizare justă a limitelor intervenționismului ș. a. *„Modul de producție și organizație a muncii în cadrul acestei doctrine, urmează să fie astfel dispus încât progresul economic și social să se petreacă după legile naturale, corectate de legile pozitive pentru a evita influența defavorabilă a capitalismului liberal și a individualismului exagerat"*.

Fixându-și astfel atitudinea sa față de capitalism și intervenționism, autorul examinează întreprinderile economice publice, din punct de vedere evoluțional, funcțional și al rezultatelor.

Arată că dela început la baza organizării Intreprinderilor publice economice a stat ideia unei mai bune gospodăriri și ministrări a unor anumite avuții și servicii, cari au un pronunțat caracter economic.

După ce expune primele legiuiri, cari s'au ocupat de această problemă în urma constatării că avuțiile publice dau o rentabilitate foarte slabă, se oprește mai mult asupra legii din

1929, care se poate considera prima încercare serioasă de a trasa cadrul organizării administrațiilor publice economice.

Autorul analizează obiectivele urmărite prin această organizare ș. a., în primul rând : *raționalizarea,* în înțelesul mai larg, prin folosirea principiilor de organizare și administrare privată, corectate de obiectivele sociale urmărite de Stat.

D-sa a examinat din acest punct de vedere principalele Regii și Administrații publice economice, arătând în același timp în ce măsură intențiile legiuitorului s'au realizat, și din ce cauze rezultatele date n'au corespuns uneori acestor intenții, unele Administrații — cu toată modificarea în organizația lor — continuând a lucra în pagubă.

Ceeace caracterizează studiul d-lui Dr. Mitru este că, d-sa — contrar altor scriitori — nu face nici o afirmație fără a o documenta cu cifre, ba de multe ori lasă ca însăși cifrele să vorbească.

S'a ferit de caracterizări generale, de deducțiuni trase numai dintr'un singur fapt, evitând deasemenea a da calificative trase din anume situațiuni momentane.

A prezentat rezultatele în lumina împrejurărilor economice, politice și sociale, cari au dus la aceste formule noi de administrare a întreprinderilor economice, și au condiționat activitatea acestor administrații și întreprinderi publice.

D-sa ajunge la concluzia că aceste formule — chiar dacă n'au dat peste tot rezultatele dorite — constituie totuși un pas înainte către o mai bună organizare a economiei publice în vederea sporirii randamentului social, care să profite întregei colectivități.

Ca expert-contabil, d-l Dr. Clement Mitru a stăruit în studiul său asupra importanței Contabilității comerciale și bugetară, — fără de care nu ar fi putut avea o serie de date și nu ar fi putut face o serie de constatări, — indicațiuni prețioase pentru o viitoare nouă legiferare a administrării întreprinderilor publice — cari prin numeroasele modificări disparate aduse legii din 1929, nu mai au un regim unitar și un organ, care să dea directivele generale, — în același spirit — către aceleași obiective.

Lucrarea d-lui Dr. Clement Mitru cuprinde un material prețios documentar, de actualitate, material analizat conștiin-

cios și fără idei preconcepute, așa încât poate fi folosit pentru o expunere de motive într'o viitoare legiferare a regimului întreprinderilor economice publice ; asemenea în discuțiile pro și contra Regiilor autonome, se pot găsi în această lucrare date prețioase și constatări obiective.

Dr. Vlm.

Colegiale

D-l Președinte de onoare Dr. Grigore L. Trancu-Iași adresează următorul apel :

Iubite Coleg,

Vă miraţi, poate, că în mijlocul lunei vă adresez acest apel :

E strigătul desnădăjduit al unui preot care vrea să-și vadă biserica realizată.

Avem la Tălmaciu, locul unde s'au dat luptele pentru mărirea noastră, o biserică ridicată pe care trebuie să o acoperim și s'o desăvârșim din roș.

Ne trebuiesc 250.000 lei.

Dacă fiecare Secțiune a Corpului experților contabili ne ar trimite câte 3.000—4.000 lei lucrul s'ar realiza.

Fac un ultim apel către D-v., și să rog să-mi relizați această dorință a mea.

Trimite-ți pe adresa Oficiului parohial din Tălmaciu suma ce vă lasă inima și Dumnezeu să vă ajute iar Președintelui D-v. de Onoare îi veți face o mulțumire.

Vreți să-i dați această mulțumire ???...

Președinte de Onoare
Gr. L. Trancu-Iași

Subscrieri la Fondul înzestrării Armatei

Consiliul Superior al Corpului Contabililor Experți și Autorizați . . . . . lei 10.000

Corpul Absolvenților Școalelor Supericare de Comerț și Liceelor Comerciale din România. . . lei 10.000

Corpul Contabililor Autorizaţi şi Exp. Contabili Secţia ILFOV . . . . . lei 20.000
Corpul Contabililor Exp. şi Aut. GALAŢI. . lei 5.000
Corpul contabililor Aut. şi Exp. S. CAHUL. . lei 3.000
Idem S. ARAD. . . . . lei 5.000

D-l **Prof. Gr. L. Trancu-Iaşi** a luat parte la Congresul Camerelor de Comerţ Internaţionale, care s'a ţinut în Iunie la Copenhaga.

— D-l **Dr. I. Ivănescu** a fost numit asistent la cursul de Economie Politică la Academia de Inalte Studii Comerciale şi Industriale din Bucureşti.

— D-l **M. Romaşcanu** dela Banca Naţională a fost ales în Consiliul de Administraţie la Tipografiile Române Unite.

— Asociaţia Experţilor Contabili din Amsterdam a cerut Consiliului Superior informaţiuni asupra organizării Corpului Contabililor în România şi în special asupra felului cum s'a reglementat în perioada tranzitorie situaţia celor ce profesau în calitate de experţi contabili organizatori fără a avea titlurile de pregătire teoretice profesionale.

Aceasta în legătură cu proectul-lege ce s'a întocmit în Olanda pentru reglementarea profesiunei de expert-contabil.

D-l **Prof. V. Stoicovici** a fost numit Preşedinte al Comisiei permanentă de control de pe lângă Regia Autonomă C. F. R.

— D-l **Florian Georgescu** expert contabil a fost numit, potrivit art. 165 al. III din procedura penală, Consilier Technic în urma cererei falitei D-na Debora Blauer.

— D-nii : **Dr. V. M. Ioachim** şi **Gh. Suşnea,** au fost aleşi cenzori la Soc. pentru construcţii de căi ferate „Unirea".

— D-l **Gh. Dubovan,** a fost ales cenzor la Societăţile „Sora" şi „Boston".

D-nii : **Dr. V. M. Ioachim, Gh. Leonte** şi **V. Chiriţescu,** au fost aleşi cenzori la uzinele „Reşiţa".

— D-l **Tăităcută Gh.** a fost numit cenzor la Casa Asigurărilor Sociale Brăila.

Avem durerea să anunţăm pierderea valorosului nostru coleg **Stamate Dobrovicescu,** fost preşedinte al Corpului Contabililor Secţia Mehedinţi şi Timişoara.

Amintirea îi va fi veşnică printre noi.

Cereri de înscriere

In Corpul contabililor autorizați și experți-contabili :

SECȚIA BRAILA : Teodor Mănescu cu gradul de contabil autorizat.

SECȚIA DOLJ-CRAIOVA : Elena Constantinescu și Mihail St. Găzdeanu cu gradul de contabili stagiari.

SECȚIA CAMPULUNG-MOLDOVENESC : Copel Meir și D-na Gratiela Popescu-Tăutu cu gradul de contabili stagiari.

SECȚIA CIUC : Winzam Nicolae, cu gradul de contabil stagiar.

SECȚIA PUTNA : Vasile Gr. Mazăre, Nicolae Ghețu, Nicolae M. Damian și Rubin Steiner, cu gradul de contabili stagiari.

SECȚIA TECUCI : Lăzaru X. Epaminonda cu gradul de contabil stagiar.

SECȚIA TIGHINA : Tanasciuc V. Dimitrie, cu gradul de cont. aut.

SECȚIA NEAMȚ : Herșcu Z. Aic zis Herșcovici cu gradul de contabil autorizat.

Promovări la gradul de contabili autorizați :

SECȚIA BRAILA : Ioan Negrescu și Aurel Cristea.
SECȚIA TECUCI : Bocan Vasile.
SECȚIA PUTNA : Gh. D. Mihăilescu și Iosif Rosenștein.

Transferări

SECȚIA BRAILA : Dumitru I. Marin transferat la Secția Brașov, Schmiel Wolf transferat la Secția Ilfov.

Reactivări

SECȚIA BRAILA : Iancu Schwenfinberg.
SECȚIA PUTNA : Gheorghe Pânzaru.

Membrii demisionați din Corp

SECȚIA PUNTA : Ioan I. Lupașcu, expert contabil și Jak Kendler, contabil stagiar.

Membrii excluși din Corp

SECȚIA PUTNA : Marcu Marcus, I. Iliovici, Iancu Leibovici, Ioan Neagu, Iacob Irimescu, Costică St. Nicolau, Nicolae Boroda, Iosif Herșcovici și Hans N. Sterșus.

Decedați

SECȚIA PUTNA : Marcovici Bogdan.

~~D-l Partăcuța Gheorghe a fost numit cenzor la Casa~~

Abonamente*)

In cursul lunei Iunie a. c. am încasat prin mandate poștale și prin încasatorii noștri, următoarele sume dela abonații din provincie :

ARAD : V. Cilibia lei 600 abonamente pe 1936, 1937 și 1938.

BRAȘOV : Șt. Rizescu lei 320 abon. 1937 și 1938.

BUZAU : N. Sogodel lei 200 abon. 1939, Th. Popescu lei 400 abon. 1938 și 1939, Gh. Ciolanu lei 100 rest. abon. 1938 și lei acont abon. 1939, D. Mărculescu lei 200 abon. 1939, Cristea B. Milea lei 200 abon. 1939, Ion Damian lei 400 abon. 1937 și 1938, C-tin Dragomir lei 200 abon. 1939, Dordea Victor lei 400 abon. 1937 și 1938, Burducea T. Z. lei 400 abon. 1938 ș i1939, Revereanu Ștefan lei 200 abon. 1938, Ion C. Bănică lei 200 abon. 1939, Const. Pavelescu lei 400 abon. 1938 și 1939, Dumitriu C. Ion lei 200 abon. 1938, Ioan Mirea lei 200 abon. 1938, M. Rozenstein lei 200 abon. 1939, Luviș I. Luviș lei 200 abon. 1939, Tengher Alex. lei 200 abon. 1938, Gh. Anton lei 200 abon. 1939, Gh. D. Sterpu lei 200 abon. 1938, Șt. Morărescu li 200 abon. 1938, Poper D. Herman lei 100 acont abon. 1939, N. I. Drăgănuță lei 200 abon. 1939, Corpul Contabililor lei 1200, Ion Negușiu lei 200 abon. 1938 și lei 100 acont abon. 1939, Stoica Iordache lei 100 rest. abon. 1938 și lei 100 acont abon. 1939.

(Va urma)

*) Mulțumind D-lor abonați rugăm a ni se comunica ori ce schimbare de adresă sau reclamațiuni, pe cuponul m. p.

Uzinele de Fier şi Domeniile din Reşiţa S. A.

Bilanţul General încheiat la 31 Decembrie 1938

ACTIV			PASIV		
Activ disponibil:			**Pasiv neexigibil:**		
Numerar	36.068.658		Capital social	910.000.000	
Disponibil la bănci	72.299.413	108.368.071	Fond de rezervă legal	386.858.674	
Activ realizabil:			Fond de rez. special taxat	126.200.140	1.423.058.814
Titluri	483.305.072		Fond de amortizări		1.413.561.292 2.836.620.106
Efecte publice	303.470.654		Fond de rez. pentru creanţe dubioase.		— 50.000.000
Stocuri de produse şi de materiale.	719.103.785		**Pasiv exigibil:**		
Debitori	451.704.181	1.957.583.692	*a)* pe termen lung:		
Activ imobilizat:			Datorii garantate cu ipoteci		740.804.087
Stabilimente:			*b)* pe termen scurt		
			Creditori	629.287.993	
Domenii	428.473.628		Furnizori	128.634.934	
Mine	305.318.702		Dividende neplătite	25.505.950	793.428.877 1.534.232.964
Clădiri pentru exploatări şi birouri.	302.645.785		**Pasiv trazitoriu:**		
Clădiri pentru locuinţe	239.064.990		Conturi tranzitorii şi de exploatare.		— 226.486.478
Maşini şi instalaţii	1.477 925.924		**Profit şi pierdere:**		
Mobilier	1	2.753.429.030	Beneficiu net		— 172.041.245
Total general lei	—	4.819.380.793	Total general lei		— 4.819.380.793
Cont. de ordine şi de evidenţă lei	—	4.146.244.517	Cont. de ordine şi de evidenţă lei		— 4.146.244.517

Contul de Profit & Pierdere încheiat la 31 Decembrie 1938

CHELTUELI		VENITURI	
Cheltueli generale	85.981.650	Dobânzi încasate	35.441.859
Dobânzi şi comisioane plătite	183.787.259	Beneficiu din titluri şi rente de Stat	39.123.263
Impozite şi taxe	336.420.142	Beneficiu brut	1.087.782.557
Contribuţiuni şi cheltueli pentru scopuri sociale.	99.235.144		
Dotarea fondului pentru creanţe dubioase	32.336.413		
Amortizări	180.000.000		
Diferenţe de curs la efecte publice şi la plăţi în valute străine	72.545.826		
Beneficiu net	172.041.245		
Total general lei	1.162.347.679	Total general lei	1.162.347.679

Direcţia Financiară şi a Contabilităţii

Verificat şi găsit conform cu registrele, **Carol Fleischhacker**, expert contabil, **N. Constantinescu**,

Cenzori: **C. Bratescu, V. Chiriţescu**, contabil autorizat: **V. M. Ioachim**, expert-contabil: **Gaston Legrand**, expert-contabil.

E. WOLFF S. A. R.

BUCUREŞTI

Administraţia şi Fabrica Str. Dr. Istrate Nr. 7 Telef. 5-19-66	Birou Technic Str. Bălăceanu Nr. 3 Telef. 3-34-20	Birou de vânzare Str. Bălăceanu Nr. 3 Telef. 3-34-20
Cazane de aburi de orice tip	Încălziri centrale	Macarale şi troliuri
Construcţiuni de fier	Uzine mari de aburi	Pompe-Ventilatoare
Poduri rulante	în conlucrare cu:	Maşini-Unelte
Reparaţiuni de maşini	Borsig Berlin şi Vereinigte	Armaturi pentru cazane
Rezervoare	Economiser-Werke	Şi toate articolele tehnice
	Electrocare Bleichert	Maşini «Krupp»

BIBLIORAFTE „GRATIOSA"

pentru avize de cont-cec, recipise de vărsământ-cec extrase de cont-cec

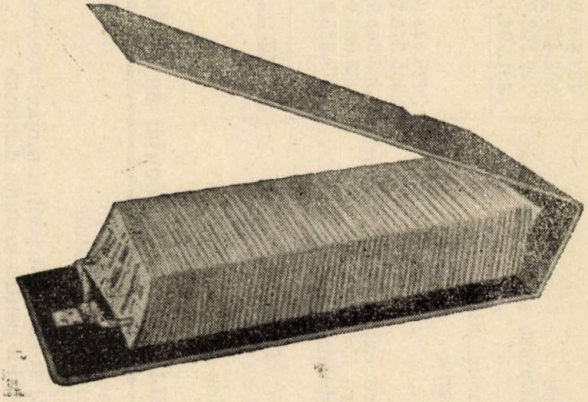

CEREŢI OFERTE DELA PAPETARIA Dv.

Definitiv

Contabilitatea de control

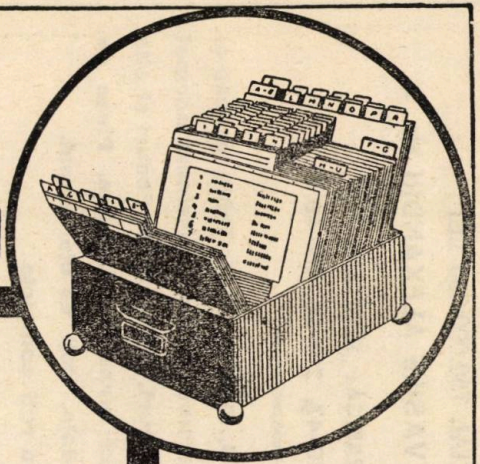

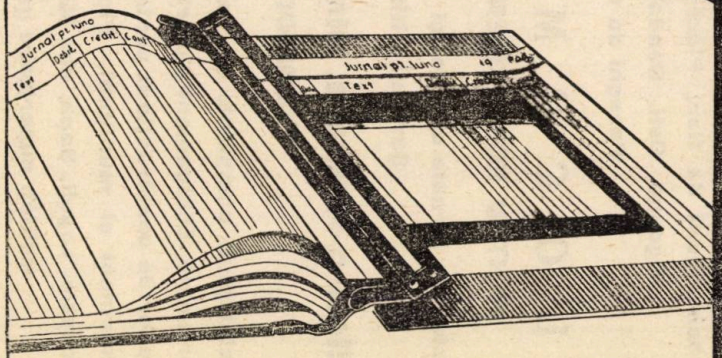

Vă oferă:

1. Mari economisiri de timp.

2. O claritate excepţională.

Cereţi deci prospecte şi informaţiuni în mod gratuit dela

„GRATIOSA" S.A.

STR. RÂULUI, 12

UZINELE DE FIER ŞI DOMENIILE DIN:

REŞIŢA

CAPITAL SOCIAL 750.000.000 LEI

BUCUREŞTI III, STR. VASILE ALEXANDRI No. 4

ADRESA TELEGRAFICĂ: „REŞIŢANINA"

TELEFON: 219-47, 219-48, 219-49

Fier de comerţ, Grinzi I şi U, Fier fasonat, Table groase şi mijlocii, Şini şi material mărunt pentru ecartement normal şi îngust, Schimbători, Macazuri, Incrucişări, Poduri şi alte construcţiuni de fier, Plăci turnante, Vagoane, Piese de vagoane. Osii, Bandaje, Roţi de oţel turnat, Perechi de roţi complete

L O C O M O T I V E

PENTRU ECARTEMENT NORMAL ŞI ÎNGUST

Materiale turnate din oţel şi fontă, Piese de foraj, Buloane, Şuruburi, Nituri, etc., etc.

Electro-Motoare, Dinamuri, Generatoare, Transformatoare

Instalaţiuni complecte de centrale electrice, industriale şi comunale, Echipament electric pentru industria petroliferă, Atelier de construcţiuni pentru aparate şi unelte de sondaj, Armament şi muniţiuni, Pluguri şi alte unelte agricole, Nicovale, Lopeţi, Sape, etc. Mortar şi cărămizi refractare în calităţi superioare garantate, Mangal, etc.

MINE, FABRICI ŞI DOMENII

La Reşiţa, Anina, Bocşa, Oraviţa, etc.

ASTRA ROMÂNĂ

SOCIETATE ANONIMA

Benzină | Motorină | Cocs
Lampant | Păcură | Asfalt
Uleiuri minerale de prima calitate

PENTRU VÂNZĂRI LA EXPORT A SE ADRESA :

ASTRA ROMÂNĂ

SOCIETATE ANONIMA

BUCUREȘTI. — B-DUL CAROL, 10 TELEFON 3.99-09

Călătoriți cu ajutorul telefonului

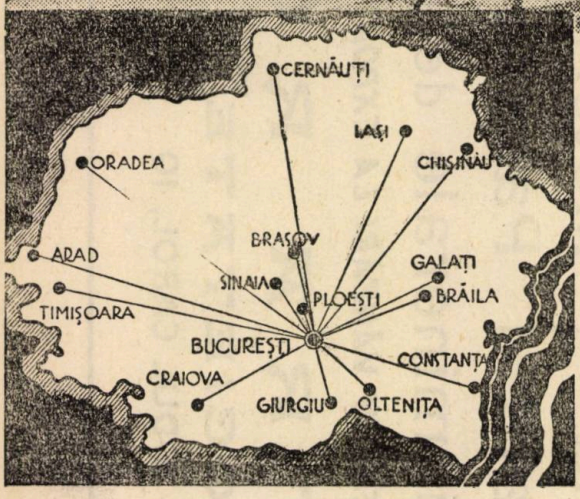

Metoda cea mai rapidă
eftină și modernă pen

- A TERMINA AFACE IMPORTANTE
- A REALIZA UN PROI
- A VĂ PĂSTRA LEGĂTUR SOCIALE

ESTE A VĂ SERVI DE TELEFON

Convorbirile telefonice interurbane și internaționale sunt accesibile tuturor. Nu ezitați, o convorbire telefonică poate fi hotărâtoare pentru soluția fericită a unei afaceri.

Tefefonați, căci economisiți tim și bani.
Tariful telefonic interurban și i ternațional este redus cu 40% dup ora 21.

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOAN

COMPANIA ELECTROCONTABILA

WATSON S.A.R.

BUCUREŞTI. — B-DUL BRĂTIANU, 22

TELEFON 4-38-17

MECANIZEAZA

RAŢIONALIZEAZA

IN INDUSTRIE

- Contabilitatea generală
- Contabilitatea materialelor
- Postcalculaţia
- Salariile
- Controlul stocurilor
- Inventarele
- Economatul
- Investiţiile şi amortizările
- Controlul bugetului
- Facturarea

PRIN SISTEMUL

„HOLLERITH"

MAŞINI CU CARTELE PERFORATE

Adresa :

Dlui.Eugen Vancu
la Banca "Albina"
Inst.de Credit şi Econ.
S I B I U

ATENȚIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ţiei Revistei :

BUCUREŞTI, I. — STR. TEILOR No. 12

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

PUBLICAȚIE LUNARA

ANUL XXVIII. — No. 9 SEPTEMBRIE 1939

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

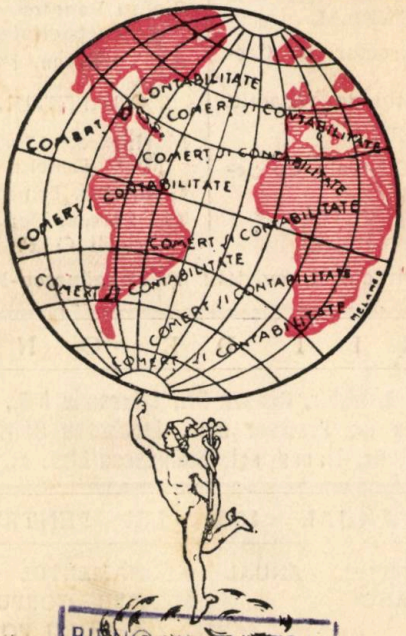

BIBLIOTECA „STRA"
SIBIU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR Nr. 12

TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
† **Boltuş Lucian**, Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.**, Bancher.
† **Gheorghiu I.**, Contabil expert.
† **Herbst Otto**, fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Administrator general al Teatrului Naţional din Bucureşti.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C.F.R.
† **Rasidescu St. I.**, fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ.
† **Rosen Isac**, fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura".
† **Stănculescu I. V.**, fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Secretar Camera de Comerţ.
Membru în Comitetul de redacţie.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Fost Preşedintele Corp. Contab. Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Subdirector la Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Director Centrala Cooperativelor de Consum.
Membru în Comitetul de redacţie.
S. M. Blumenfeld, Comerciant.
N. K. Constantinescu, Expert contabil.
P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Profesor.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.
Iosif D. Lazăr, Comerciant.
I. C. Negrescu, Director, Soc. Com. Locuinţe Eftine.
Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.
Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu, Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert contabil.
Th. Sersea, Şeful Serviciului Inventarierii C. F. R.

Directorul revistei : **P. Drăgănescu-Brateş.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., N. Arghir, Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Profesor univ. Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Profesor univ. Gr. Trancu-Iaşi, Ştefănescu Alex. N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BĂNCI POPULARE LEI 200

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

ANUL XXVIII. — No. 9 SEPTEMBRIE 1939

CUPRINSUL:

Doliul Naţional 431
Comitetul: Situaţia 433
Dr. V. M. Ioachim: Convertirea Bilanţului-shilingi în Bilanţul-mărci 434
Dr. Clement Mitru: Raportul dintre excedentu bugetar şi beneficiul bilanţier 437
Dr. Tiberiu Pollak: Aplicaţiuni şi exemple de planuri contabile. 444
Const. Igrişan: Cum s'ar putea concilia contribuabilul cu fiscul 448
Drd. Milu Marcussohn: Preţul de cost în industrie . 452
Dr. Ion I. Ghelase: Incadrarea firească a contab. în Econom. Naţ. 459
V. Athanasescu: Monografia unei păduri. Organizarea ad-tivă 461
Dela Consiliul Superior. — Recenzii. — Jurispr. — Colegiale 465

DOLIUL NAŢIONAL

In împrejurări cu totul surprinzătoare a fost răpus, dintr'un spirit de răzbunare, Primul Ministru al Ţării Armand Călinescu. Zicem că fapta a fost o surpriză întrucât toată suflarea Românească socotea că momentele de rătăcire nu-şi mai aveau locul în împrejurările destul de grele prin care trecem şi toate inimile curate trebuie să fie strâns unite în jurul conducerii Ţării, conducere care s'a dovedit a fi pe drumul cel mai sănătos şi folositor Ţării.

Victimă a datoriei, Armand Călinescu, dispare în floarea vârstei, căci la 46 ani cu mintea lui pătrunzătoare, cu inima lui plină de dragoste pentru ţară, cu energia lui cu totul excepţională era menit să ducă încă mult timp greaua sarcină la care se înrolase. El a înţeles cu o limpezime cristalină nevoile Neamului nostru şi nu a pregetat un singur moment să puie la dispoziţia Ţării plin de curaj şi abnegaţie, toată comoara însuşirilor sufleteşti şi de inteligenţă până la ultimul sacrificiu.

Fost Magistrat, Deputat, Secretar General, Ministru de Interne, Ministru al Apărării Naţionale, al Educaţiei Naţionale, Vice-Preşedinte şi Preşedinte al Consiliului de

Miniştri, Armand Călinescu, a lăsat pretutindeni urma unei activităţi conştiincioase şi plină de înţelegere.

Ţara a primit cu durere, dar cu demnitate această lovitură, la care nu se mai aştepta, iar întreaga opinie publică a veştejit nesăbuitul atentat, omagiind memoria Marelui Român care a fost Armand Călinescu şi îndemnând la unire şi muncă plină de credinţă în jurul Tronului pentru apărarea şi înălţarea Patriei.

Consiliul Superior al Corpului Contabililor Autorizaţi şi Experţi Contabili din România a expediat următoarea telegramă :

Domnului Preşedinte al Consiliului de Miniştri

Loco

Consiliul Superior al Corpului Contabililor Autorizaţi şi Experţi Contabili ia parte cu vie durere la doliul ce a cuprins întreaga suflare românească prin răpunerea atât de odioasă a vieţii fostului Prim Ministru Armand Călinescu, viaţă închinată numai Neamului şi Ţării.

Decan, **N. BUTCULESCU**

* * *

Corpul Absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ şi Liceelor Comerciale din România a expediat telegrama de mai jos :

Domnului Preşedinte al Consiliului de Miniştri

Loco

Corpul Absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ şi Liceelor Comerciale îşi exprimă adânca durere pentru marea pierdere suferită de Ţară prin odiosul atentat săvârşit asupra fostului Preşedinte de Consiliu Armand Călinescu, care a secondat cu atâta însufleţire şi curaj pe M. S. Regele la noua aşezare a Statului român pe bază de ordin şi armonie socială.

Preşedinte, **N. BUTCULESCU**

SITUAȚIA

Este interesant, credem, să înregistrăm pe răbojul vremii, desfășurarea evenimentelor dela sfârșitul lunei August și începutul lunei Septembrie 1939.

Cititorii noștri au luat cunoștință, desigur, din ziare că dorința Germaniei de a încorpora teritoriul Danzig-ului și a obține trecerea liberă prin coridorul polon ce duce la Marea Baltică, neputând fi satisfăcută pe calea negocierilor, s'au deslănțuit ostilitățile între Polonia și Germania în ziua de 31 August 1939.

Anglia și Franța, cari au promis Poloniei ajutor în cazul când teritoriul ei va fi încălcat, în urma somațiunei ce au adresat concomitent Germaniei să-și retragă trupele din teritoriul polon, constatând neexecutarea, s'au considerat în stare de război cu Germania pe ziua de 2 Septembrie 1939. Au urmat declarațiile de război în potriva Germaniei din partea Egiptului, Canadei și altor națiuni legate de Marea Britanie.

S'au declarat neutre Statele Unite, Spania, Portugalia, Brazilia, Belgia, Olanda, Elveția.

După o scurtă, dar eroică rezistență, mai mult de trei sferturi din teritoriul Poloniei a căzut în stăpânirea Germaniei.

Rusia a intervenit, la 17 Septembrie, înaintând în Polonia de Est până la linia unde se găsesc trupele germane. Astfel întreaga Polonie a fost ocupată.

Varșovia rezistă încă, dar este izolată. Guvernul Polon s'a refugiat în România, unde i s'a indicat anume domicilii.

Țara noastră având norocul să fie condusă de mintea luminată și sufletul cald al Majestății Sale Regele Carol II, a hotărât în Consiliul de Coroană din 6 Septembrie 1939, să mențină o strictă neutralitate.

Această hotărâre este bine să o păzească fiecare român în toate manifestările lui și mai ales să păstreze calmul și rezerva în orice convorbire.

Să ascultăm numai comunicatele oficiale, să muncim liniștit, căci trebuie să producem tot ceiace se poate pentru prosperitatea economică și culturală a țării și să fim gata la orice chemare.

COMITETUL

Convertirea Bilanțurilor-shilingi în Bilanțuri-mărci în fosta Austrie

Prin încorporarea Austriei la Germania s'a pus chestiunea transformării bilanțurilor în noua monetă națională (mărci germane), codul de comerț german prevăzând ținerea contabilității în moneta țării.

Prin ordonanța din 2 August 1938, s'a dat dispozițiunile necesare în această privință, în așa fel ca până la 1 Ianuarie 1940 toate bilanțurile din fosta Austrie (Ostmark) să fie convertite în mărci germane, conformându-se și obligațiunilor puse în această ordonanță, cu privire la minimum de capital pentru societățile anonime.

Problema pentru Austria ca și pentru Germania nu este nouă.

In 1925 s'a mai făcut o convertire a bilanțurilor din coroane în shilingi.

Dacă comparăm cele două ordonanțe, constatăm că multe dispozițiuni sunt identice.

Astfel și în ordonanța actuală s'a pus principiul că o transformare a valorilor din shilingi în valori-mărci nu se poate face prin aplicarea automată a cursului de convertire de 3:2.

S'a prevăzut deci că trecerea la bilanțul în mărci germane se va face independent de valorile anterioare din scripte, ci print'o inventariere și o nouă estimațiune, pe baza valorii ce o au bunurile în momentul întocmirii noului bilanț (Bilanț de deschidere = Eröffnungsbilanz), ținând seamă de starea bunurilor, de perspectivele de rentabilitate, de condițiunile economice schimbate.

Ca urmare, nici capitalul nu va fi socotit printr'o simplă aplicare a raportului oficial dintre shilingi și mărci, ci prin diferența între nouile valori de activ și noua estimațiune a pasivului, putându-se împărți averea netă astfel rezultată la soc. pe acțiuni în: capital social și rezerve cu observarea dispozițiunilor din ordonanță.

Bilanțul de deschidere în mărci germane întocmit de acord cu Consiliul de supraveghere este supus aprobării adunării generale la soc. pe acțiuni, spre deosebire de bilanțurile următoare, cari, după legea germană din Septembrie 1935, nu se mai aprobă de adunare.

Bilanțul de convertire este supus adunării împreună cu o dare de seamă amănunțită a Consiliului, în care se arată cum s'a procedat la evaluare, dacă sunt sau nu rezerve tacite, cari sunt condițiunile economice generale și particulare, în cari va lucra întreprinderea, precum și perspectivele de viitor. Aceiași dispoziție o găsim și în ordonanța din 1925.

Acest bilanț se verifică de un expert contabil numit de astădată obligatoriu (nu facultativ ca în 1925) de adunarea generală. Raportul său stă la dispoziția acționarilor. Expertul se va pronunța nu numai asupra bilanțului, ci va analiza și arătările din Darea de Seamă a Consiliului.

Normele de evaluare prevăzute în ordonanță, după cum am arătat, pleacă dela principiul că bilanțul în mărci trebue să exprime pe cât posibil valoarea averii din momentul încheierii bilanțului convertit, dispoziție care se aplică și pentru investiții, pentru cari se va pune cel mult valoarea de înlocuire, minus amortismentele ce vor fi fost de făcut pe durata folosirii lor.

Dacă însă perspectivele de rentabilitate ale întreprinderii nu sunt prea bune și aceasta în parte și din cauza instalațiunilor, atunci se pune chiar o valoare mai mică decât aceea, care rezultă din calculul de mai sus. De altfel, evaluările în minus — deci posibilitatea creierii de rezerve tacite — sunt îngăduite.

Participațiunile se evaluează nu după cursul de procurare, cum permite ordonanța germană din Septembrie 1931, ci după cursul oficial al Bursei, se poate însă îngădui o oarecare evaluare în plus, dacă pachetul de acțiuni, ce formează o participațiune, oferă Societății unele avantagii.

Pentru cele necotate, se are în vedere situația economică și financiară a întreprinderii respective, — perspectivele de rentabilitate fiind asemenea unul din elementele ce trebue avute în vedere la evaluare.

Pentru mărfuri, semi-fabricate, materii prime, sunt prevăzute trei valori maximale, din cari se alege pentru estimație valoarea cea mai mică ș. a, valoarea obiectivă a fiecărui bun în parte, valoarea de procurare în momentul bilanțului și cursul sau prețul Bursei din același moment.

Aceasta din urmă pentru mărfuri este în general egală cu valoarea de procurare.

Se admit evaluări sub aceste valori, deci şi aci sunt îngăduite rezervele tacite.

Datoriile din pasiv se evaluează cu valoarea maximă, ce ar fi de plată, fără a se admite însă aci creiarea de rezerve tacite prin supra-evaluare.

Transformarea shilingilor în mărci se face după cursul oficial de convertire.

Angajamentele de plată în valută străină se evaluează după cursul din momentul întocmirei bilanţului de convertire, dacă angajamentele sunt exigibile pe termen scurt.

Problema este mai complicată la angajamentele pe termen lung. După dispoziţiunile legale, privind Soc. anon., asemenea angajamente se trec în bilanţ cu valoarea cu care iniţial au fost înregistrate, urmând ca eventualele diferenţe de curs să fie ţinute în seamă în momentul când s'au realizat prin plată din datorie.

In bilanţul de convertire în mărci, trebue să se facă o nouă evaluare, ţinându-se seamă de cursul din momentul încheierii bilanţului, dacă este vorba de o monetă cu un curs oarecum stabilizat.

La datoriile cu clauza aur, situaţia este mai delicată, de oarece în baza acestei clauze ar urma să nu se ţină seamă de o eventuală depreciere legală a monetei respective. Insă aceasta ar veni în contradicţie cu legea germană asupra datoriilor în monetă străină din 26 Iunie 1936 şi ordonanţa din 5 Decembrie 1936, care nu recunoaşte valabilitatea clauzei-aur.

Dacă această lege se va estinde şi pentru fosta Austrie şi dacă va avea efect retroactiv, ar urma să se facă evaluarea la noua paritate a monedelor respective.

De altfel există precedentul creiat de legiuitorul american, care a declarat fără valoare clauza-aur atât pentru datoriile interne cât şi pentru debitorii externi, şi aceasta cu efect retroactiv.

Din punct de vedere fiscal, nu s'a stabilit încă cum vor fi tratate diferenţele de curs rezultate din această nouă evaluare.

In Germania diferenţele de curs în favoarea întreprinderilor germane sunt supuse la un impozit foarte mare (75%).

Se pare că pentru a uşura trecerea dela bilanţul şilingi la bilanţul mărci, acest impozit nu se va aplica la diferenţele de curs, ce vor rezulta cu ocazia convertirei.

Dr. V. M. IOACHIM

Raportul dintre excedentul bugetar și beneficiul bilanțier

Sunt mulți nedumiriți care se întreabă :

Cum este posibil ca la întreprinderile economice publice excedentul bugetar să nu fie egal cu beneficiul bilanțier ?

Pentrucă printre aceștia nedumiriți sunt unii care ocupă funcțiuni de conducere în întreprinderile comerciale de Stat, și pentrucă prin urmare chestiunea depășește cercul specialiștilor în materie, voi încerca să dau un răspuns la această nedumerire.

In acest scop, voi trece în revistă aspectele chestiunei, atât din punct de vedere principial, cât și din punct de vedere practic.

A. **Cum este tratată principial chestiunea ?**

I. *In ce privește excedentul*

1. Legea Contabilității Publice (L. C. P.), definește două categorii de excedente și anume : *excedentul bugetar* și *excedentul de cassă.*

Excedentul bugetar. Este definit în art. 151 al. 3 din L. C. P., care precizează că excedentul bugetar se stabilește *prin comparație între drepturile realizate la venituri până la închiderea exercițiului și angajamentele definitive la cheltueli contractate până la 31 Martie al anului financiar.*

Nu se precizează de către L. C. P. ce se înțelege prin drepturile realizate, așa că textul art. 151 nu este suficient de clar.

Excedentul de cassă. Este definit de art. 151 al. 3 din L. C. P., care precizează că excedentul de cassă (situația de cassă), se află *prin comparație între încasări la venituri și plăți la cheltueli.* Textul acestui art. apare foarte clar, condiționat de regula ca veniturile, și cheltuelile să nu cuprindă decât încasări și plăți bugetare.

2. Textul din L. C. P. referitor la excedentul bugetar este complectat și precizat prin unele Decizii ale Inaltei Curți de Conturi (I. C. de C.), din care citâm decizia Nr. 164/939 dată de către Secțiunea II-a a Inaltei Curți de Conturi, în care se precizează și ceiace se înțelege prin *drepturi realizate.*

Prin această decizie se precizează următoarele :

a) veniturile sunt formate din întreaga producție a exercițiului în curs, plus încasările pentru producția vândută dar neîncasată în exercițiul precedent, precum și producția din exercițiile precedente vândută și încasată în exercițiul curent, plus producția utilizată pentru nevoile proprii ale personalului și animalelor întreprinderii, plus gratuitățile ;

b) cheltuielile sunt formate din totalul plăților în numerar sau pe credit, plus producția utilizată pentru nevoile proprii ale exploatării, cum de exemplu : materii prime, semifabricate, semințe pentru însămânțare, produse utilizate ca hrană pentru oameni și animale, etc.

Deși deciziunea aceasta nu o afirmă direct, totuși se subînțelege din textul ei că toate veniturile menționate mai sus sunt *drepturile realizate* prevăzute de art. 151 al. 3 al L. C. P.

Așa fiind, conform deciziei I. C. de C., drepturile realizate echivalează cu veniturile brute inclusiv rămășițele din exercițiile precedente, încasate, și rămășițele din exercițiul curent, de încasat.

Prin venituri brute, se înțelege producția anului în curs, vândută și nevândută, precum și veniturile diverse.

De aici rezultă că, în conformitate cu L. C. P., excedentul bugetar se stabilește prin comparația între veniturile brute plus rămășițele încasate și de încasat, și cheltuielile efectuate. L. C. P. nu precizează dacă în rămășițe de încasat intră numai debitorii din exercițiile precedente, sau dacă intră și producția din exercițiile precedente, vândută în exercițiul curent, adică stocul de produse nevândute la începutul exercițiului.

Precizăm că atât pentru obținerea excedentului bugetar cât și a excedentului de cassă, L. C. P. interpretată prin decizia menționată, consideră la venituri drepturile realizate definite în cele ce preced.

II. *In ce privește beneficiul bilanțier*

Regulamentele întreprinderilor economice de Stat menționează în textele lor, cele două categorii de beneficii, care corespund principiilor de administrație comercială și care categorii sunt admise de toate întreprinderile și anume : beneficiul brut și beneficiul net.

Beneficiul brut. Regulamentele nu definesc beneficiul brut, dar nu conțin nici prevederi care să înlăture definirea admisă în general.

De aceia se va înțelege prin beneficiu brut, diferența dintre veniturile brute și cheltuelile care dau prețul de cost și de revenire, în afară de amortismente, pierderi, etc. Aceste cheltueli pot fi denumite cheltueli nete.

Beneficiul net. Același lucru se poate spune și despre beneficiul net, ceiace însemnează că regulamentele admit definirea după principiile comerciale.

După principiile comerciale, beneficiul net reprezintă diferența dintre veniturile brute și cheltuelile brute, plus diferitele pierderi, înțelegând prin cheltueli brute, cheltuelile nete la care s'au adăogat amortismentele.

B. **Cum este tratată practic chestiunea ?**

I. *In ceiace privește excedentul bugetar*

Unele întreprinderi comerciale consideră ca drepturi realizate (cel mai important din cei doi factori care dau excedentul), următoarele :

a) încasările efective din producția exercițiului curent, din diverse venituri și din stocurile exercițiilor precedente ;

b) restul din producția exercițiului în curs, nevândută.

Alte întreprinderi consideră ca drepturi realizate numai încasările efective menționate la punctul *a* de mai sus, cu alte cuvinte confundă excedentul bugetar cu excedentul de cassă.

II. *In ce privește beneficiul brut și net*

Unele întreprinderi, consideră printre cheltueli amortismentele mașinilor, uneltelor, etc., în scop ca uzura și deprecierea acestora să se cuprindă în prețul de cost al produselor.

In acest caz, amortismentele utilajului fac parte integrantă din cheltuelile nete.

Alte întreprinderi, consideră amortismentele menționate în aliniatul de mai sus, independent de cheltueli, adică nu le cuprind direct în prețul de cost ci numai în prețul de revenire al produselor.

In acest caz, amortismentele nu fac parte integrantă din cheltuelile nete, ci din cheltuelile brute.

* * *

Excedentul (bugetar și de cassă) se stabilește, pe baza *contului de execuție a bugetului*, prevăzut de art. 150 din L. C. P., iar beneficiul (brut și net) se stabilește pe baza *contului de profit și pierdere*, prevăzut de codul de comerț, de legile și regulamentele organice ale întreprinderilor economice, precum și în conformitate cu principiile comerciale.

Contul de execuție al bugetului și contul de profit și pierdere, conține fiecare câte un număr de elemente la venituri și la cheltueli. In interesul clarificărei raportului dintre excedent și deficit, am întocmit tabele de elementele pe care le conține fiecare din cele două conturi, la venituri și la cheltueli [1]).

Din comparația elementelor trecute în acele tabele, se constată că unele elemente sunt comune amânduror felurilor de conturi, iar alte elemente sunt diferite.

Elementele diferite, fac ca diferită să fie și sinteza conturilor, adică diferența dintre veniturile și cheltuelile respective, diferență denumită respectiv „excedent" sau „beneficiu".

Care sunt acele elemente diferite, care fac ca excedentul să nu fie egal cu beneficiul ?

In primul rând, *cheltuelile de investiții*. Astfel de cheltueli figurează numai la contul de execuție a bugetului, însă nu figurează la contul de profit și pierdere.

In al doilea rând, *costul de stoc a produselor din anii precedenți*, vândute în exercițiul pentru care se încheie cele două conturi. Acest cost figurează numai la contul de profit și pierdere, însă nu figurează la contul de execuție a bugetului.

In al treilea rând, *amortismentele și diferitele pierderi* din exercițiul pentru care se încheie conturile. Acestea figurează tot numai în contul de profit și pierderi.

In al patrulea rând, *producția brută a exercițiului*. Aceasta nu figurează decât la contul de profit și pierdere.

In ceiace privește producția brută, care nu figurează decât la contul de profit și pierdere, este de observat că *producția* obținută în exercițiul pentru care se încheie conturile, se trece și la contul de execuție a bugetului, cu deosebire că la acest cont structura în valori e cu totul alta decât cea ce se trece la contul de profit și pierdere, și anume :

---

1) Din cauza lipsei de spațiu nu publicăm aceste tabele în acest număr ; le vom publica, eventual, într'unul din numerile viitoare.

Producția brută se trece la contul de profit și pierderi cu o valoare egală cu prețul de cost sau cu prețul de înregistrare ; producția se trece la contul de execuție a bugetului, parte cu prețul de vânzare (producția vândută), iar parte cu prețul de cost sau de înregistrare (producția nevândută).

In al cincilea rând, *producția din exercițiul precedent vândută dar neîncasată până la finele exercițiului, însă care se încasează în exercițiul următor, adică rămășițele reprezentate prin debitori în cont,* se trec, după încasare, în contul de execuție a bugetului, însă nu se trec la contul de profit și pierdere.

Aceste elemente diferite fac ca excedentul să nu fie egal cu beneficiul, ci fac să fie fundamental deosebite unul față de altul și anume :

— *excedentul bugetar* reprezintă un rezultat neprecis și confuz, în sensul că nu arată nici rezultatele financiare, nici rezultatele economice ale întreprinderei ;

— *excedentul de cassă,* reprezintă un rezultat pur bănesc ;

— *beneficiul (brut și net)* reprezintă, din contra un rezultat de mare interes pentru întreprindere : *rezultatul economic.*

(Chestiunea excedentului bugetar și a excedentului de cassă, se va trata în mod aprofundat într'un articol special, deoarece prezintă aspecte complexe și interesante pentru întreprinderile economice).

* * *

Rapòrtul de inegalitate dintre excedentul bugetar și beneficiul bilanțelor, are la bază cauzele menționate în paragraful precedent. Insă, aceste cauze sunt o consecință a unei cauze mai profunde și anume faptul că întreprinderile economice publice sunt obligate să întocmească contul de execuție a bugetului după bugetul tip de drept public, ca și serviciile publice pure.

Ori, bugetul tip de drept public conține, după cum s'a văzut mai sus, categorii eterogene de venituri și de cheltueli, unele chiar fără a avea caracterul propriu zis de „venit" sau de „cheltuială".

Bugetul tip, impus întreprinderilor economice publice conținând categorii eterogene de venituri și de cheltueli, urmează că și contul de execuție întocmit după bugetul tip, va conține aceleași categorii eterogene de venituri și cheltueli.

Insă, pe când sinteza contului de execuţie a bugetului, adică excedentul, la serviciile publice pure are o semnificaţie financiară, ceia ce corespunde cu o stare de drept şi de fapt a executărei bugetului, la întreprinderile economice publice semnificaţia financiară nu mai prezintă interes. Prezintă în schimb interes semnificaţia economică, care e redată de contul profit şi pierdere prin sinteza sa : *beneficiul.*

Atât semnificaţia financiară a excedentului la serviciile publice pure, cât şi semnificaţia economică la întreprinderile economice publice, reprezintă câte un rezultat.

La serviciile publice pure, contul de execuţie, care dă rezultatul financiar, este în armonie cu bugetul tip de drept public.

La întreprinderile economice publice, contul de profit şi pierderi care dă rezultatul economic, nu este în armonie cu bugetul tip de drept public, iar contul de execuţie la acest fel de întreprinderi nu este nici el în armonie cu rezultatele economice, deşi este în armonie cu bugetul tip de drept public a acestora.

Armonia constatată la serviciile publice pure între contul de execuţie şi bugetul tip este logică, este şi în fapt.

Desarmonia constatată la întreprinderile economice publice între contul de execuţie, contul de profit şi pierderi şi bugetul tip, nu mai este logică, este însă un fapt.

Concluzia ce se desprinde, este că la aceste întreprinderi trebuie înlăturată dezarmonia ilogică şi înlocuită cu armonia logică între cele 3 categorii : *contul de execuţie a bugetului, contul de profit şi pierderi şi bugetul tip de drept public.*

Cum se va putea înlătura dezarmonia ?

Prin înlăturarea cauzei care produce dezarmonia şi anume, fie înlăturând însuşi bugetul tip de drept public, fie înlăturând consecinţele care decurg din adoptarea lui.

Căile care duc la înlăturarea acestei cauze, sunt trei şi anume :

1. Sau să se renunţe de a se întocmi contul de execuţie al bugetului de către întreprinderile economice publice ;

2. Sau să se adopte pentru aceste întreprinderi câte un buget pentru fiecare categorie de venituri cu cheltuelile lor corespunzătoare :

Buget de exploatare; buget de investiții; buget de rămășițe.

3. Sau, în conformitate cu bugetul tip de drept public, să se elaboreze câte un cont de execuție pentru fiecare categorie din bugetele menționate la punctul 2 de mai sus, în așa fel încât să existe și un cont de execuție în perfectă concordanță cu contul de profit și pierdere, adică un cont de execuție întocmit după normele comerciale, iar nu după normele de drept public, ca în prezent.

Intr'un viitor articol, se vor trata avantajele și desavantajele fiecăruia din cele 3 alternative de mai sus și pe baza avantajelor și desavantajelor ce vor fi scoase în relief, ne vom pronunța pentru alternativa care corespunde mai bine principiilor raționale și care alternativă va apărea mai practică.

Dr. CLEMENT MITRU

E. WOLFF S. A. R.
BUCUREȘTI

Administrația și Fabrica	Birou Technic	Birou de vânzare
Str. Dr. Istrate Nr. 7	Str. Bălăceanu Nr. 3	Str. Bălăceanu Nr. 3
Telef. 5-19-66	Telef. 3-34-20	Telef. 3-34-20
Cazane de aburi de orice tip	Incălziri centrale	Macarale și troliuri
Construcțiuni de fier	Uzine mari de aburi	Pompe-Ventilatoare
Poduri rulante	în conlucrare cu:	Mașini-Unelte
Reparațiuni de mașini	Borsig Berlin și Vereinigte	Armaturi pentru cazane
Rezervoare	Economiser-Werke	Și toate articolele
	Electrocare	tehnice
	Bleichert	Mașini «Krupp»

Aplicațiuni și exemple de planuri contabile

(Urmare)

Aceste solduri le trec în rândul 1 al Tabelei. Pentru simplificare prezentării voiu grupa unele conturi. Astfel în loc de a înscrie fiecare cont financiar, voiu trece numai soldul lor.

Cassa	50.000,—	Bănci	410.000,—
C. E. C. . . .	24.000,—	Creditori . . .	1.037.000,—
Debitori . . .	1.200 000,—		1.447.000,—
	1.274.000,—		

Soldul acestor cinci conturi este 1.447.000 — 1.274.000 = C 173.000,— sumă pe care o trec în coloana „c".

Investițiunile: Mașini . . .	1.250.000,—	
Unelte . . .	120.000,—	
Mobilier . . .	90.000,—	
	1.460.000,—	le trec în coloana *a*.

Sumele debitoare sunt trecute cu cifre drepte cele creditoare cu **scris cursiv** (oblic). Tabela se citește coloană după coloană. Forma cifrei, adică debit sau credit, se referă la contul scris deasupra **coloanei** respective, iar contrapostul e arătat prin **rândul** în care este scris.

De ex. cifra 60.000 din coloana „e" rândul 11 însemnează că ct. Cheltuieli adim. e debitat cu 60.000, prin creditul contului Salarii de oarece este scris în rândul 11.

Iată înregistrările din cursul lunei :

S'au debitat:		S'au creditat:	
Chelt. de uz . . .	105.000	Produse (mărfuri) .	4.700.000
„ de ajust. .	310.000	Ct. financiare . .	4.397.000
„ administr. .	83.000		
Impozite	112.000		
Materii prime . .	3.100.000		
Salarii	560.000		
Proviz. de vânz. .	92.000		
Chelt. de vânz. . .	35.000		
Ct. financiare . .	4.700.000		
	9.097.000		9.097.000

Aceste cifre le trec în rândul 2 în coloanele respective. Dela rândul 3 începând urmează prezentarea înregistrărilor dela sfârșitul lunei și cele anuale.

Inregistrarea amortismentelor : Ct. Amortism = Ct. de investiție este trecut în coloana **a**, rândul **3**, (cursiv, deci credit), iar contrapostul în coloana **g** același rând (drept, deci debit). Conturile de investiție vor avea un sold de 1.328.000 care se încheie prin Ct. Bilanț = Ct. de invest. (vezi coloana **a**, rândul 18).

Ct. Cheltuieli de ajustare col. **d**. a fost debitat în cursul lunei cu L. 310.000. **(d 2)**. La sfârșitul lunei trecem această sumă la ct. Fabricație.

310.000	*k 6*	Ct. Fabricație = Ct. Chelt. ajust.	*6 d*	*310.000*

Ct. Chelt. gen. și adm. au fost debitate în cursul lunei direct cu L. 83.000. **(d 2)**. Se mai debitează pentru salariile aferente cu L. 60.000 **(c 11)**. La încheere se înregistrează :

143.000-107	Ct. Prof. și Pierd. = Ct. Chelt. adm.	*c. 7*	*143.000*

Ct. Impozite prezintă un sold cred. adică rămășite de plată din exercițiul trecut L. 14.000. In cursul lunei s'au plătit L. 112.000. **(f 2)**. Impozitele aferente exercițiului sunt 108.000 care se repartizează :

		= Ct. Impozite	f. 8	*82.000*
26.000	n 8	Ct. Chelt. de vânz.		
82.000	o 8	Ct. Prof. și Pierdere		

După aceste înregistrări ct. Impozite mai prezintă un sold creditor de L. 10.000 (impozitele rămase de plată), care se trece la bilanț.

10.000	f 18	Ct. Impozite = Bilanț		10.000

Ct. Amortismente a fost debitat mai sus cu L 132.000 (g *3*, a *3*), care se trec la P. & P. prin articolul :

132.000	o 9	Ct. Prof. & Pierd. = Ct. Amortism.	g 9	*132.000*

Au trecut în fabricație materii prime în valoare de L 3.172.000. Inregistrăm :

3.172.000	K 10	Ct. Fabricație = Ct. materii prime	h 10	**3.172.000**

Au rămas în magazie materii prime de L. 33.000, care se soldează prin Bilanț (h 18).

Ct. Salarii prezintă înregistrări similare cu ct. Impozite și ct. materii prime. Suma de 559.000 (i 11) reprezintă salariile ce se cuvin exercițiului, care repartizează :

		= *Ct. Salarii*	*i. 11*	*559.000*
60.000	*e. 11*	Ct. *Chelt. adm.* sal. funcț.		
100.000	*j. 11*	Ct. *Chelt. uzinei* sal. maeștr.		
363.000	*k. 11*	Ct. *Fabricație* sal. muncitor.		
36.000	*n. 11*	Ct. *Chelt. vânz.* sal. vânzăt.		

După această înregistrare Ct. Salarii mai are un sold de L. 17.000. (salarii rămase de plată).

In mod analog trebue citită coloana j, ct. Cheltuieli de uzină. Coloana **k** arată debitările contului Fabricație precum rezultă din înregistrările de mai sus. Producția se înregistrează prin articolul :

3.965.000	*l. 13*	Ct. mărfuri	= Ct. Fabricație	*k 13*	*3.965.000*

Sold, care reprezintă valoarea mărfurilor în curs de fabricație se trece la Bilanț **(k 18).**

Ct. Mărfuri reconstituit sub formă de cont ar da :

Sold . . .	l. 1	140.000	Vânzări . .	l. 2	4.700.000
Preț de cost al fabr. . .	l. 13	3.965.000	Invent. stoc.	l. 18	100.000
Prof. și pierd.	l. 14	695.000			
		4.800.000			4.800.000

Celelalte conturi nu mai necesită nici-o explicație. Ele pot fi cetite după regulele văzute.

Ct. Profit & Pierdere (col. **o**) reconstituit sub formă de cont, dă :

Ct. PROFIT & PIERDERE

Chelt. de adm.	o 7	143.000 —	Mărfuri		695.000 —
Impozite . .	o 8	82.000 —			
Amortismente	o 9	132.000 —			
Chelt. de vânz.	o 16	189.000 —			
Bilanț câștig net	o 18	149.000 —			
		695.000 —			695.000 —

Conform regulilor contabilităţii în partidă dublă câştigul rezultă şi din diferenţa dintre activ şi pasiv. Făcând soldul sumelor din rândul al 18-lea primim acelaş rezultat. Iată-l sub formă de cont:

Ct. BILANŢ

Investiţiuni . . .	1.328.000	—	Capital	1.500.000	—
A. Financiară . .	130 000	—	Impozite rest. . .	10.000	—
Materii prime . .	33 000	—	Salarii rest. . .	17.000	—
In fabrică . . .	85.000	—	P. & P. câştig net	149.000	—
Mărfuri	100 000	—			
	1.676.000	—		1.676.000	—

Exemplul de mai sus este cât se poate de simplu L-am luat numai pentru a uşura expunerea sistemului.

Pentru astfel de cazuri de fapt nu e nevoie de planuri grafice şi tabele sinoptice. Intreprinderile cu diferite secţii de producţie şi servicii auxiliare au nevoie de o analiză exactă şi repartizarea minuţioasă a cheltuelilor: a) pentru calcularea exactă a preţului de cost şi b) pentru controlul rentabilităţii şi a funcţiunii fiecărei secţiuni.

Contabilitatea industrială în acest caz va cuprinde o mulţime de conturi, iar funcţiunea lor va fi complicată.

Planul grafic şi tabela sinoptică va fi în acest caz un ajutător preţios în mâna organizatorului contabil şi a personalului executiv.

Dr. TIBERIU POLLAK

Colegi, conform art. 26 din Reg. Legei Corpului Contabililor, toţi membrii sunt obligaţi să-şi achite la zi cotizaţia şi abonamentul, vă rugăm să achitaţi la prima cerere abonamentul la Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate, care este singurul organ oficial de publicaţii al Corpului Contabililor Experţi şi autorizaţi din România, conform hotărârei luată de adunarea plenară a Consiliului Superior din 21 Mai 1930.

Cum s'ar putea concilia contribuabilul cu fiscul

Timpurile prin care trecem impun și Statului nostru tot mai grele sarcini, fie cu privire la intervenția sa în direcția organizării noastre sociale (straja țării, serviciul social, sănătatea publică și muncă și voie bună) fie în direcția organizării noastre militare pentru apărarea fruntariilor țării (refacerea drumurilor, înzestrarea armatei și complectarea instrucției prin concentrări), deci bani și iar bani.

Așa fiind, desigur că organele fiscale activează în mod permanent și cu maximum de intensitate, atât pentru supravegherea și aplicarea legii contrib. directe, cât și (mai ales) pentru cele indirecte ca : legea timbrului, legea cifrei de afaceri, legea pentru impunerea automobilelor, legea spectacolelor, a petrolului și alte taxe de consumație, etc. etc.

Fără a ne gândi câtuși de puțin să împiedicăm organele fiscale în activitatea lor atât de folositoare Statului în asemenea împrejurări, credem că s'ar putea crea alte posibilități de verificare, care să aducă mai mare foloase atât fiscului cât și contribuabilului.

In adevăr, în situația actuală, cu formalismul excesiv de complicat și un control multiplu venit din partea atâtor autorități (Min. de Finanțe, Min. Muncii și Min. Aerului și Marinei) se crează o atmosferă din cele mai neplăcute întregii lumi comerciale și iată dece :

a) Legile fiscale în genere sunt categorice cu privire la exigibilitatea impozitelor și taxelor, în plus prevăd sancțiuni care penalizează întârzierea și dau posbilitatea tezaurului că în acelaș timp să-și recupereze paguba suferită pentru nerespectarea legilor, respectiv pentru întârzierea cu plata impozitelor și taxelor.

b) Controlul, așa cum se face astăzi se face fără vre-o normă din partea organelor, fapt pentru care nici contribuabilul nu știe pe ce timp a fost verificat și dacă în urma acesteia, lucrările sale scriptice sunt bine făcute din punct de vedere fiscal. Afară de acesta organul fiscal de control nu este legat cu nici-o răspundere efectivă de lucrările verificate și timpul pentru care a făcut controlul în ramura sau direcția ce-l privește.

Arătăm că asemenea verificări și controluri asupra tuturor operațiunilor acestor contribuabili sunt chemați să le facă :

A) Ministerul de Finanțe prin Inspectori, Ad-tori, Controlori șefi și controlorii de directe și indirecte, precum și prin organele gărzilor financiare.

B) Ministerul Muncii prin Inspectorii săi și prin controlorii dela Asigurările Sociale.

C) Ministerul Aerului prin Inspectorii săi și prin controlorii Fondului Național al Aviației.

Observăm că Ministerul de Finanțe prin organele sale activează permanent urmărind activitatea comercială și industrială a contribuabililor ; în registre și documente, pe teren în fabrică și la depozit etc. etc., iar dacă urmărim activitatea organelor fiscale vom observa următoarele ;

a) Controlorii de cir. activează la supravegherea și aplicarea tuturor legilor fiscale în genere, fără a avea vreo răspundere precisă cu privire la contribuabilii din circ. ce girează.

b) Controlorii de indirecte activează la supravegherea și buna aplicare a tuturor legilor indirecte (timbru, auto, cif. de afaceri, petrol, legea M.A.T. etc. etc. cu răspundere ce d'abea în ultimul timp a fost oarecum precizată).

c) Controlorul șef secondează pe Ad-torul financiar, care are răspunderea județului, iar Inspectorul financiar verifică, controlează și îndrumează una sau mai multe Ad-ții financiare de constatare și de încasări și Plăți. In această calitate, toți aceștia pot și verifica chiar, operațiunile comercianților, uneori, fără considerare la verificările deja efectuate de controlorii în subordine (supra control).

Pentru a se înlătura toate aceste neajunsuri, noi preconizăm înființarea unui registru public de inspecție, care să fie înregistrat, vizat și parafat la Camera de Comerț respectivă. Acest registru ar fi obligatoriu pentru toți comercianții și industriașii cu firma înscrisă și local fix unde își exercită activitatea industrială sau comercială [1]).

Avantagiile și tehnica funcționării registrului ar fi :

A. **Pentru contribuabilii comercianți și industriași.**

1. Nu i s'ar putea aplica sancțiuni pentru timpul verificat — decât dacă ar fi dovedit intenționat cointeresat — întrucât

1) Camera de Comerț și Industrie din București a făcut o asemenea propunere în anii trecuți (N. R.).

va răspunde direct organul de control respectiv față de autoritate, sau că răspunderea ar fi solidară a ambilor.

2. Procesul verbal de verificare înscris direct în registru justifică îndeplinirea faptului cu toată seriozitatea și servește ca normă în viitor după care să se orienteze contribuabilului spre a fi în cadrul legilor în vigoare.

3. Nu mai poate fi șicanat din moment ce organul respectiv de control (controlor sau Ad-tor) care l-a verificat are obligația să dreseze proces verbal dela ultima verificare și până în momentul dresării noului proces-verbal fie pentru un singur fel de impozit sau taxă, fie pentru mai multe, angajându-și prin aceasta răspunderea în mod direct.

Organele erarhice de supra control nu vor avea această obligație, vor semna însă în registru și viza de vedere procesele verbale dresate.

4. In caz că organul de control a făcut verificări fără a dresa proces-verbal în registrul de inspecții, contribuabilul comerciant sau industriaș va anunța imediat despre acesta fie în scris, fie verbal, autoritatea tutelară respectivă a organului sau și mai bine, Camera de Comerț respectivă spre a se lua notă despre aceasta și sesiza în scris autoritatea respectivă asupra procedeului folosit de nedresare a procesului verbal în registru.

5. Dacă nu este cunoscut, contribuabilul trebuie să identifice organul respectiv înainte de a-i pune la dispoziție actele și registrele sale.

B) **Pentru autoritatea respectivă.**

1. Organizându-se un asemenea control sistematic, serios și care să angajeze direct răspunderea organelor Statului, el va avea imediat repercusiuni din cele mai fericite atât față de contribuabil cât și față de autoritate, fiindcă nu mai rămâne nici o cale de a se sustrage legilor, organul de control fiind silit să constate situația de fapt spre a scăpa de răspundere.

2. Așa fiind, contribuabilul va fi obligat să persevereze în mod continu spre a fi întru totul legal încât Statul își va recupera în mod automat și la timp toate drepturile sale.

Pentru asemenea contravenții nu ar mai fi cazul să se acorde nici o scădere sau avantaj de plată, întrucât un comerciant și industriaș nu mai poate fi considerat necunoscător de lege în direcția ce-l privește.

3. Verificarea ar urma să se facă pentru toate ramurile și

din punctul de vedere al tuturor legilor fiscale, acolo unde este cazul şi anume începând **dela data procesului verbal precedent şi până la data la care se face controlul.** In acest fel se uşurează **şi simplifică controlul** asupra operaţiunilor comerciale, angajându-se răspunderea efectivă a organelor speciale de control—controlorii de directe şi indirecte—pe etape.

4. Supra controlul sau verificarea este a se face de controlorul şef, Ad-torul financiar sau Inspector, fără a-i angaja direct cu răspundere dacă activează în cadrul operaţiunilor deja verificate ; în timp ce pentru organele superiore de control verificarea e facultativă, angajându-i la răspundere numai dacă se face pentru operaţiuni ce n'au mai fost verificate, pentru organele speciale, controlul este obligator.

5. Anual şi anume între 1—31 Ianuarie fiecare comerciant sau industriaş va prezenta registrul de inspecţie pentru închidere şi prenotare, Camerei de Comerţ respective, care pentru cazurile grave înscrise în registru de către organele de inspecţie şi control, va lua măsuri din oficiu spre a fi trecute în rezumat şi în cazierul respectiv al firmei.

CONST. IGRIŞAN

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN"

S. A. R.

Tablă neagră, galvanizată, decapată, dublu decapată, cu rezistenţă, albă, plumbuită, **ondulată.**
Fier cerc, comercial, beton, profilat.
Fier cerc laminat la rece.
Cazane şi radiatoare „Calan" pentru încălziri centrale.
Băi de fontă emailată „Record".
Articole sanitare negre şi emailate.

Tuburi şi accesorii de fontă pentru canalizare.
Tucerie comercială.
Maşini de **gătit şi sobe** „Vesta".

Articole noui :

Cilindrii din fontă dură pentru luminat tablă.
Mese şi capace de **recoacere** din oţel rezistente la temperaturi înalte.
Cărămizi şi pământ refractar.

Prețul de cost în industrie

— cu aplicație specială la fabricile de zahăr —

V

Problema prețului de cost în industrie constitue un vast câmp de cercetări atât pentru contabili cât și pentru technicieni.

Zeci de volume și articole au tratat această problemă, iar autorii acestora, au analizat-o din toate punctele de vedere. Oameni de știință ca Schmalenbach, Thompson, Leitner, Charpentier, Prof. Bungețianu, Prof. Slăvescu, dr. V. Ioachim și încă mulți alții, au întocmit scheme de clasificare a cheltuelilor ce intră în competența prețului de cost.

Iată de pildă cum clasifică Thompson *) cheltuelile :

Cheltuieli directe :	materia primă și salariul.
Cheltuieli indirecte :	administrație, direcție, supraveghere, chirie, încălzit, luminat, forță motrică, unelte, reparațiuni, amortisment, materii indirecte, utilaj, asigurare, contribuțiuni, transporturi, experiențe, prime de brevet, opere sociale, prevedere.
Cheltuieli de vânzare	salarii, comisioane, cheltueli de voiaj, publicitate, devizuri, demonstrațiuni, experiențe, școli.

Cele mai multe clasificări păcătuiesc prin caracterul lor didactic. O grupare a cheltuelilor după criteriile mai sus indicate nu are nici o aplicare practică. Intreprinderile care și-ar face calculațiile după aceste clasificări, nu ar putea să tragă învățăminte din cercetarea prețului de cost astfel calculat.

Inainte de a expune schema prețului de cost pe care am creiat-o odată cu întocmirea unui cadru de contabilitate industrială, credem necesar să evidențiem rolul contabilității în facerea calculațiilor, și dublul obiectiv pe care-l urmărește stabilirea prețului de cost.

---

*) C. Bertrand Thompson. Méthodes américaines d'établissements des prix de revient en usines. Payot. Paris 1928, pag. 97.

Contabilitatea este baza calculației. Ea prezintă cifrele anilor precedenți pentru întocmirea antecalculației și pe cele ale exercițiului expirat pentru stabilirea postcalculației. Cadrul contabil trebue astfel precizat, încât să permită secretariatului, respectiv biroului special de calcul, de a extrage cu cea mai mare ușurință datele de care are nevoe. Un cadru ilogic întocmit va îngreuia sarcina calculatorului și va da loc, de cele mai multe ori, la constatări nereale. Așa dar, calculatorul trebue să indice contabilității lacunele din trecut și să-i dea indicațiuni pentru o mai precisă înregistrare în viitor.

Calcularea prețului de cost, la sfârșit de exercițiu, urmărește două obiective bine distincte :

a) **Din punct de vedere statistic,** să permită comparații cu anii precedenți sau cu întreprinderile similare, să evidențieze posturile unde s'au produs urcări sau scăderi, să permită stabilirea locurilor unde este cazul a se face economii și să ușureze întocmirea bugetelor lunare precum și a proectului de lucru și de finanțare pentru exercițiul următor.

b) **Din punct de vedere contabil,** să formeze o bază pentru evaluarea produselor fabricate, în vederea întocmirii inventarului, respectiv a bilanțului.

Din cele ce va urma se va vedea că această demarcațiune de roluri nu are un scop pur didactic, ci este de cea mai mare importanță practică.

In numărul 3/939 al acestei reviste am început expunerea unui cadru contabil industrial, dând ca exemplu contabilitatea unei fabrici de zahăr. In articolele următoare *) am continuat această expunere, arătând grupările de conturi și cifrele indicative prin care am desemnat aceste grupări.

In articolul de față, vom face o cercetare de ansamblu asupra întregului material prezentat până acum și vom încerca să relevăm scopul grupărilor de conturi.

Schema alăturată cuprinde dela 1.000 la 5.600 toate conturile bilanțului dinamic, respectiv toate conturile care au contribuit la creiarea rezultatelor exploatării.

Acest tablou de conturi are în dreapta sa indicațiuni cu

*) 5, 6—7, 8/939. Revista de Comerț și Contabilitate.

SCHEMA PREȚULUI D

— cu aplicație la contab

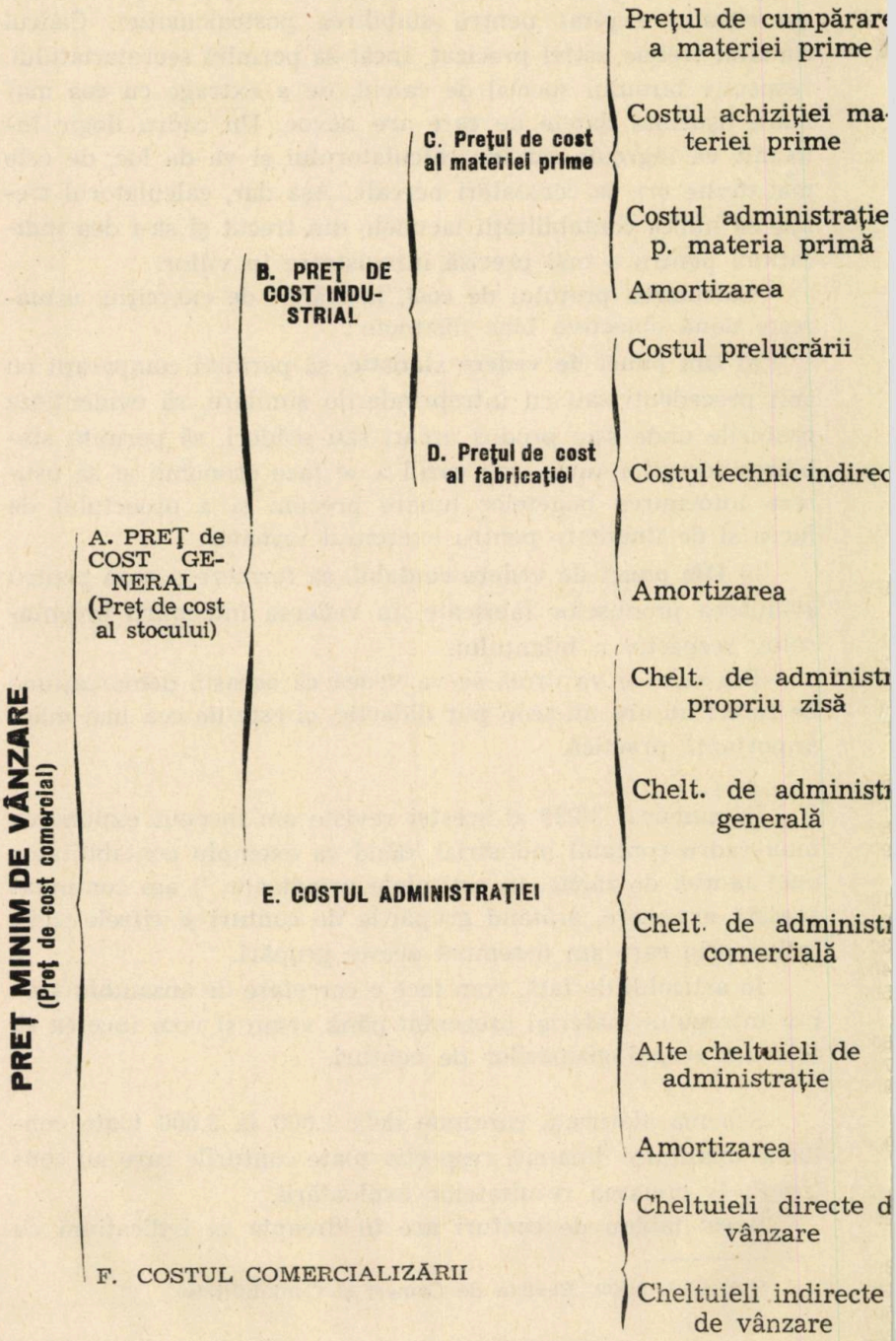

)ST IN INDUSTRIE

ea industriei zahărului —

de Drd. MILU MARCUSSOHN

.100	Cont Sfecla	a) *Proporţionale cu cantitatea cumpărată*
.200	Sămânţă bonificată	
.300	Zahăr gratuit contractual	
.400	Contractare şi cultură	
500	Chelt. Serv. Recepţionării	
.600	Chelt. de transport	
.700	Chelt. Serv. Manipulării	
800	Chelt. Biroul Materiei Prime	e) *Fixe*
900	Amortizarea inv. p. materia primă	
100	Fabricarea zahărului brut	b) *Proporţionale cu producţia*
200	Rafinarea zahărului	
300	Producţia borhotului	
400	Retribuţii fixe technice	f) *Fixe*
500	Intreţinerea fabricii şi maşinilor	
600	Intreţinerea atelierelor şi uneltelor	
700	Intreţinerea laboratorului	
800	Intreţinerea Biroului Technic	
900	Amortizarea inv. p. fabricaţie	
100	Chelt. Biroul Administrativ	g) *Fixe*
200	Chelt. Serv. Personal	
300	Chelt. Serv. Social	
400	Chelt. Serv. Exterior	
500	Chelt. Serv. Intreţinere	
600	Chelt. Biroul Direcţiunii Generale	
700	Chelt. Serv. Contabilităţii	
800	Chelt. Serv. Contencios	
900	Chelt. Consiliul de Administraţie	
100	Chelt. Biroul Comercial	
200	Chelt. Serv. Magaziei Aprovizionării	
300	Chelt. Serv. Mag. de Zahăr şi Subprod.	
400	Chelt. Serv. Vânzării	
500	Chelt. Serv. Expediţiei	
600	Dobânzi şi comisioane diverse	
700	Impozite directe	
800	Cheltuieli Generale	
900	Amortizarea inv. p. administraţie	
100	Impozite pe consumaţie	c) *Direct proporţionale cu vânzarea*
200	Cifra de afaceri, timbre pe facturi	
300	Transportul zahărului	d) *Anual proporţionale cu vânzarea*
400	Prime şi rabaturi	
500	Chelt. de consignaţie	
300	Chelt. Biroul comun de Vânzare	

privire la *proporţionalitatea* sau *fixitatea* felurilor de cheltuieli. Scopul acestei clasificări este dublu şi anume :

I. **Comparaţiile.**

1. Comparaţia cu întreprinderile similare se poate face numai la grupurile de cheltuieli proporţionale (a, b, c şi d).

2. Comparaţiile cu cifrele anului precedent la aceiaşi întreprindere, se pot face atât la cheltuielile proporţionale cât şi la cele fixe (e, f şi g).

II. **Prevederile.**

Proectul de lucru pentru anul următor precum şi proectul de finanţare se stabilesc pe baza **regiei** care grupează cheltuielile fixe (e, f şi g) şi pe baza **proporţionalelor** (a, b, c şi d) care permit calcularea sumelor necesare atunci când se cunoaşte cu oarecare aproximaţie viitoarea producţie.

Problema proporţionalităţii trebue astfel înţeleasă :

Preţul de cumpărare şi cheltuielile de achiziţie a materiei prime sunt proporţionale cu cantitatea de materie primă cumpărată.

Cheltuielile de prelucrare sunt proporţionale cu cantităţile fabricate.

Cheltuelile de vânzare sunt proporţionale cu cantităţile de produse vândute.

După ce am arătat rostul clasificărilor din dreapta tabloului de conturi, vom arăta scopul, deasemeni dublu, al grupărilor din stânga acestui tablou.

I. **DIN PUNCTUL DE VEDERE DIDACTIC ŞI STATISTIC,** precizăm care cheltuieli compun preţul de cost comercial sau preţul minim de vânzare.

1. Preţul minim de vânzare se compune din : Preţul de cost industrial (A) şi Costul comercializării (F).

2. Preţul de cost general se compune din : Preţul de cost industrial (B) şi Costul administraţiei (E).

3. Preţul de cost industrial se compune din :Preţul de cost al materiei prime (C) şi Preţul de cost al fabricaţiei (D).

4. Preţul de cost al materiei prime cuprinde : preţul de cumpărare al materiei prime, costul achiziţiei materiei prime, costul administraţiei pentru materia primă şi amortizarea investiţiilor pentru materia primă.

5. Preţul de cost al fabricaţiei cuprinde : costul prelucrării, costul technic indirect şi amortizarea investiţiilor pentru fabricaţie.

6. Costul admnistrației cuprinde : cheltuieli de administrație propriu zisă, cheltuieli de administrație generală, cheltuieli de administrație comercială, dobânzi, impozite, cheltuieli generale și amortizarea investițiilor pentru administrație.

7. Costul comercializării cuprinde cheltuieli directe și cheltuieli indirecte de vânzare.

Deși nu este locul să facem o expunere mai largă, găsim totuși necesar să dăm două lămuriri cu privire la înglobarea dobânzilor și amortismentelor în prețul de cost.

Despre dobânzi. După cum se știe se pot calcula trei feluri de dobânzi : 1. Dobânzi la fondul de rulment (așa zisele dobânzi de finanțare) ; 2. Dobânzi la capitalul împrumutul pentru investiție (dobânzi de învestiție), și 3. Dobânzi la capitalul propriu (capitalul social).

Dela început eliminăm dobânzile la capitalul propriu, o evidențiere separată a lor neavând nici un rost, întrucât ele se cuprind în beneficiul net al întreprinderii. Reliefarea lor nu prezintă nici un interes practic.

Cât privește celelalte feluri de dobânzi, foarte mulți autori le includ în costul fabricației. Nu suntem de părerea acestora, deoarece dobânda nu ține de funcția technică a întreprinderii, ci de cea financiară. In afară de aceasta niciodată nu s'a putut găsi un criteriu de defalcare a dobânzilor și nu s'a putut stabili cât capital a servit la fabricație și cât la administrație sau comercializare.

Din această cauză am trecut dobânzile în contul 4.600 în grupa cheltuielilor de administrație. Acest fel de a proceda are și o importanță practică, deoarece, precum am spus mai sus, comparațiuni între întreprinderile similare nu se pot face decât între grupurile de cheltuieli proporționale. A include dobânda în cheltuielile proporționale, înseamnă a împiedica posibilitatea unei comparațiuni, întrucât unele întreprinderi posedă mijloace proprii de finanțare, iar altele se folosesc de mijloace împrumutate, pentru care plătesc dobânzi.

Motivele arătate sunt, credem, suficiente pentru a explica de ce am inclus dobânzile în cheltuielile de administrație.

Despre amortismente. Amortismentul reprezintă echivalentul uzurii investițiilor în cursul exercițiului expirat.

Uzura este o realitate și contabilitatea trebue să înregistreze această realitate. Valoarea amortismentelor se va trece într'un „cont de amortizare" și nu la un „fond de amortizare"

cum greşit obişnuesc unii contabili să intituleze acest cont. Deosebirea este evidentă. Pe când „fondul" este o mărire de capital, cum este de pildă „fondul de rezervă", contul de amortizare nu face decât să precizeze situaţia „reală" a întreprinderii prin restabilirea activului depreciat. Bilanţul static ne arată că situaţia averii întreprinderii a rămas aceiaşi deşi s'a produs o uzură a învestiţiilor.

In consecinţă intrarea amortismentului în preţul de cost apare ca necesară, fiind impusă de împrejurări reale.

Contravaloarea amortismentului se recuperează prin comercializare, respectiv prin vânzare. Cumpărătorul produsului finit plăteşte şi contravaloarea uzurii învestiţiilor.

II. **DIN PUNCTUL DE VEDERE CONTABIL.**

Arătam că preţul de cost reprezintă baza evaluării la inventar. Acesta este al doilea scop practic al calculării preţului de cost.

Spre deosebire de calculul pe care l'am expus la punctul de vedere statistic, **preţul de cost pentru evaluare nu va cuprinde costul comercializării şi nici amortismentul.**

Cheltuielile de comercializare nu se fac decât în momentul vânzării şi numai în scopul vânzării. Prin urmare ele nu trebue să greveze produsele aflate în stoc şi încă nevândute, necomercializate.

Deasemeni amortismentele nu trebuesc incluse în preţul de cost al produselor evaluate la inventar, căci precum am spus vânzarea este singurul mijloc practic prin care întreprinderea îşi recuperează uzura instalaţiilor. Or produsele din stoc nefiind vândute, nici amotismentul nu poate fi încă recuperat.

O includere a amortismentului ar creia un beneficiu fictiv, care, distribuit acţionarilor, ar duce la pierdere de substanţă.

Pe de altă parte o „umflare" a beneficiului ar avea ca urmare şi o impunere fiscală în plus şi fără bază reală.

In concluzie, preţul de cost pentru evaluarea stocurilor existente la epoca facerii inventarului, nu va cuprinde nici cheltuielile de comercializare şi nici amortismentele.

* * *

Cu aceasta am terminat expunerea de ansamblu asupra precedentelor patru articole, urmând ca în articolul viitor să ne ocupăm de conturile de învestiţii, capital şi fonduri.

Drd. MILU MARCUSSOHN

Incadrarea firească a contabilului în economia naţională

Luminaţi de concepţia timpurilor şi necesităţilor ce trăim, precum şi de cerinţele economice ale ţării în toate sectoarele vieţei noastre publice şi private, am început un revirement de renaştere naţională, de organizare profesională şi de muncă constructivă, metodică şi eficientă pentru propăşirea grabnică a economiei naţionale.

Astfel în acest cadru de acţiune şi de muncă nouă economia noastră naţională s'a aşezat pe baze noui dându-se instituţiunilor publice şi private o nouă organizare, un suflu de dinamică vie plin de iniţiativă şi de înfăptuire, ce tind la un organism viu comun de muncă, avânt şi creaţie urmând ca toate aceste instituţiuni publice şi private să fie organizate pe direcţii şi servicii şi încadrate cu personal calificat competent şi mai presus de toate fiecare să fie încadrat şi utilizat în postul şi funcţiunea ce-i corespunde formaţiunei sale profesionale, aceasta pentru a se munci cu toată râvna, tot avântul şi toată iniţiativa dând fiecare maximum de randament pentru propăşirea economiei naţionale.

Această încadrare firească şi logică s'a făcut cu toate organizaţiile profesionale ce sunt constituite în corpuri şi colegii tehnice ca : ingineri, medici, farmacişti, avocaţi, etc.— *şi s'a neglijat cu încadrarea calificată a contabililor în administraţiile publice de Stat.* Este neîndoios că rolul social economic al contabilului este covârşitor şi determinant în activitatea şi rezultatul unei întreprinderi, fie publică sau privată ; fiindcă este notoriu că un buget rău alcătuit, un bilanţ fictiv nu poate avea ca rezultat decât prăbuşirea acelei întreprinderi. Sunt desigur şi excepţiuni onorabile, însă sunt puţini aceia care îşi fac singuri o cultură teoretică serioasă şi se ţin în curent cu progresele ştiinţei şi technicei contabile.

Pentru aceste considerente se impune cât mai urgent încadrarea firească a contabililor calificaţi în economia naţională în sensul *ca recrutarea şi încadrarea conducătorilor de contabilitate dela instituţiunile publice şi private să se facă din rân-*

dul contabililor calificați, iar serviciile de inspecție și control gestionar să fie încredințate exclusiv acestor contabili cu o formațiune profesională specială, fiindcă ce fel de control sau de verificare scriptică poate să întreprindă un inginer director de contabilitate, un bacalaureat inspector financiar sau conducător de contabilitate, un licențiat în fizice chimice sau chiar în matematici, administrator financiar, dacă nu cunoaște în mod desăvârșit și cu toată abilitatea această știință a contabilității, care este știința controlului, activității de execuție a actelor economice pe care se reazămă întregul aparat economic și financiar al unui Stat ?

In concluziune rezultă deci *încadrarea contabililor calificați și cu pregătire profesională în economia privată și publică, aceasta pentru cerințele firești de întărire, încurajare și propășire profesională în cadrul necesităților economiei naționale pentru a se garanta totodată o bună ordine în administrarea patrimoniului nostru național.*

Dr. IOAN I. GHELASE

BIBLIORAFTE „GRATIOSA"
pentru avize de cont-cec, recipise de vărsământ-cec extrase de cont-cec

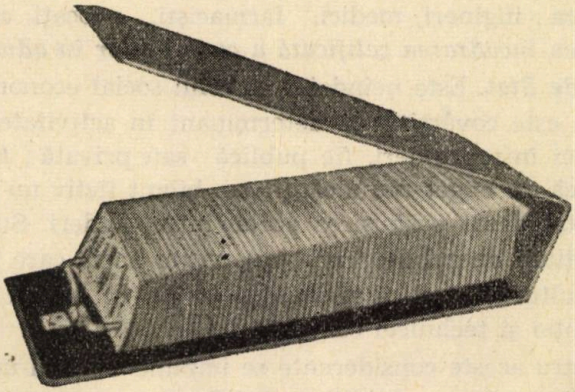

CEREȚI OFERTE DELA PAPETARIA Dv.

Organizarea administrativă și contabilă a unei exploatări de păduri

Noțiune: Exploatarea de păduri efectuându-se pe baza unui amenajament, întocmit conform dispozițiunilor codului silvic, cu tăieri rase, sau succesive, este un isvor de câștig pentru exploatator respectiv proprietar, care prin extragerea materialului lemnos și desfacere, va căuta mijloacele de valorificare prin consumație.

Rentabilitate exploatării. In general avându-se în vedere partea de regenerare, exploatările de păduri se fac prin tăieri succesive. Suprafețele expuse la exploatare, sunt populate după prielnica solului, protejate și de mersul climei, — cu diferite specii de arboret, cari pot avea aceiaș vârstă sau vârstă deosebită. Modalitatea de tratament la suprafețele exploatabile, chiar destinate tăierilor succesive, admite tăierile rase și aceasta în sesiuni și parchete anuale pentru stimularea regenerării. Consistența arboretului poate fi compusă din arboret în stare izolată, sau arboret în stare de masiv, deci consistența este cel mai important factor pentru volumul materialului lemnos, din punct de vedere al rentabilității. Speciile arboretelor iar fac parte importantă din rentabilitate. Producția se împarte în două categorii:

1. Lemn de lucru și
2. Lemn de foc.

Locul și distanța determină investiția în exploatare. Locul poate fi plan, sau accidentat cu pante dulci sau repezi, situația locului facilitează, sau îngreuiază extragerea materialului, în ce privește fasonarea și apropierea la punctul de transport. Transportul la distanțe mici se poate face și prin cărăușie, — depinde de termenul de exploatare, — pe drumuri forestiere bine întreținute, însă numai în timp de vară, iar la distanțe mari natura lucrurilor pretinde ca transportul să se facă pe linii ferate, pentru economie de timp și progres în accelerarea de scoatere a producției — cu tracțiune motrică, chiar și animală.

Construcția drumurilor formează o parte mare din investiția exploatării, care depinde de situația terenului dacă este

șes, sau înclinat. Aceștia sunt factorii principali pe cari se bazează exploatatorul la calculul de rentabilitate și investițiune în exploatare.

„Calculul de rentabilitate". Bazându-se pe estimațiunea arboretului de pe suprafețele exploatabile și stabilind posibilitatea pe volum a cantității producției, exploatatorul conform cu prețurile de piață ale lemnului, actuale și cele probabile în viitor, raportate la volumul producției pe termenul de exploatare și pentru a scoate maximul de venit constant, după un studiu bine chibzuit și amănunțit, la calculul de rentabilitate va avea în vedere următoarele cheltueli :

I. *Investiția în construcții forestiere :*

a) Linia ferată forestieră ;
b) Materialul rulant : locomotivă, parcul de vagonete ;
c) Construcții și instalațiuni.

II. *Cheltueli de producție :*

a) Arenda pădurii ;
b) Arenda liniei industriale ;
c) Fasonarea producției ;
d) Apropierea la linia de transport ;
e) Transportul producției ;
f) Sortarea, depozitarea și furnizarea producției ;
g) Întreținerea liniei ferate și a parcului de vagonete ;
h) Cota asigurărilor sociale cuvenite patronului ;
i) Eventuale scăderi la stocul de alimente ;
j) Perderea de producție ;
l) Asigurarea producției contra incendiului.
m) Arenda depozitului.

III. *Cheltueli de regie :*

a) Salariile angajaților ;
b) Spese de birou : registre și rechizite, iluminat și încălzit ;
c) Impozite către Stat ;
d) Cota de amortizare, stabilită pe durata exploatării din investiția construcțiilor forestiere, cu un procent anual.

Investiția în construcțiile forestiere, formează o valoare imobilizată a exploatatorului care urmează să se deconteze pe măsura uzajului, prin amortizări cu % anual, divizându-se pe

durata exploatării. Cota anuală de amortisment se decontează prin spesele de regie iar spesele de regie și cele de producție compun prețul de cost al producției.

Cheltuelile de investiție, producție și regie raportate la valoarea volumului producției, vom stabili minimul sau maximul de rentabilitate, în lumina cifrelor a unui calcul bine definit, prezentând de fapt realitatea, atât după prețul de cost cât și cel de vânzare. Valoarea producției o stabilim și după speciile arboretului. In cazul Comunității de avere, pe domeniul său forestier care se estinde mai mult în regiunea climei răcoroase, populația arboretului este compusă din ambele specii forestiere :

1. Foioase : gorun, fag, carpen bune pentru lemn de lucru. In acelaș timp și lemn de foc, fiind excelent combustibil. Ulmul, frasinul, paltinul, teiul, alunul, plopul etc. bune numai pentru lemn de lucru.

2. Rășinoase : bradul, molidul, pinul, etc., întrebuințat pentru lemn de lucru, fie la construcție fie în industrie.

Lemnul de lucru din pădure se extrage în bușteni, iar cel de foc fasonat în metri steri.

Obiectul lucrărei în cauză, privind numai extragerea producției în pădure până la locul de desfacere, vom trata numai această chestiune ; cât privește industrializarea lemnului, fiind o chestiune aparte de exploatare, face obiectul studiului de industrializare. Prețul de piață variază după calitate și soiul specilor, cum și căutarea lor pentru întrebuințare, deci acest preț poate fi urcat sau scăzut, evoluând în măsura ofertei și a cererei.

Ocupându-mă la calculul de rentabilitate în cazul de față numai de producția lemnelor de foc, de bază am luat datele din amenajamentele Comunității de avere, deci la un codru bătrân, având vârsta dela 150 — 200 ani, cu un arboret în stare de masiv, exploatabil pe o suprafață de 2000 Ha. (hectare) pe durata de 10 ani, cu tăieri rase în mod succesiv, parchete de 200 Ha. anual cu posibilitatea de volum de 500 m^3 la hectar ; la o distanță de 10 Km. dela locul de desfacere, vom obține următorul rezultat :

Parchetul de 200 Ha. cu 500 m^3 pe hectar, are un volum total (500 $\times$ 200) de 100.000 m^3, cari conform factorului de cubaj, calculat 1,25 m. st. la un m^3, este egal cu 125.000 m. st.,

ceeace la producția de un an tăiată (fasonată) intră 20 m. st. la 10 tone, deci avem 6200 vagoane, a 10 tone, estimate la prețul actual de vânzare de lei 4000 per 10 tone vom avea o producție anuală în valoare de lei 25.000.000.

In multe cazuri consistența unui codru la aceiaș vârstă, din multe motive ce nu le vom descrie aci, n'are acelaș arboret în stare de masiv, ci variază între stare de masiv și stare izolată în calculul nostru putem lua și un codru cu vârsta între 150 — 200 ani, având consistența între 0.4 și 0.8, deci în medie cu un volum de 300 m^3 pe hectar, în cazul acesta obține următorul rezultat :

Parchetul de 200 Ha. cu 300 m^3 pe hectar, are un volum total (300×200) de 60.000 m^3, cari transformați în m. st., un m^3 = 1,25 m. st. conform cu factorul de cubaj este egal cu 75 m. st. transformați în tonaj cu 20 m. st. la 10 tone, avem 3750 vagoane a 10 tone, evaluate la prețul de vânzare de lei 4000, per 10 tone vom extrage o producție anuală în valoare de Lei 15.000.000.

Ca orientare la calculul cheltuelilor, ne vom călăuzi după prețurile probabile în comparație cu cele actuale de pe tărâmul muncii și vom lua de bază posibilitatea de volum de 500 m^3. la Ha., balansând cheltuelile cu valoarea producției anuale (de lei 4000, per 10 tone, la un volum de 100.000 m^3, după un parchet de 200 Ha. exploatabil pe un an), din primul caz.

(Va urma) VASILE ATHANASESCU

A apărut :

„MANUAL DE VERIFICĂRI ȘI EXPERTIZE CONTABILE"

de

Dr. V. M. Ioachim, expert contabil, Director Consiliul Superior al Corpului Contabililor Autorizați și Experți contabili

Lei 150.

Se poate procura și dela Administrația Revistei Generale de Comerț și Contabilitate, Str. Teilor Nr. 12. București.

Dela Consiliul Superior
al Corpului Contabililor Experți și Autorizați

Consiliul Superior a făcut următorul demers pe lângă Comisiunea Parlamentară a Muncii și Comisia de legislație civilă și comercială în legătură cu proectul pentru organizarea Breslelor și a Camerelor profesionale.

Domnule Președinte,

Avem onoare a supune binevoitoarei Dvs. atențiuni următoarele precizări, ce ne permitem a solicita să se introducă în proectul de lege pentru recunoașterea breslelor ce se află în discuțiunea Comisiunei Dvs.

In tabloul Asociațiilor, Corpurilor, Colegiilor, Uniunilor, prevăzute la art. 118 la punctul 11, rugăm a se completa titulatura Corpului nostru astfel :

„CORPUL EXPERȚILOR CONTABILI ȘI AUTORIZAȚI"

Asemenea la art. 31, rugăm a se pune denumirea de mai sus în locul cuvintelor „Corpul Contabililor Autorizați".

La punctul 12 din tabloul Colegiilor Intelectuale" a se adăoga după cuvintele „experți contabili" cuvintele „și autorizați".

Cu această ocazie ne permitem a vă ruga să se precizeze în proect că organizațiunile locale rămân în ființă în conformitate cu legea în vigoare a Corpurilor respective, cum este cazul cu Barourile Avocaților, Secțiunile Județene ale Corpului etc. cari azi sunt persoane juridice cu patrimoniu propriu, lucrând însă după directivele organului central respectiv al Uniunilor prevăzute în actualul proect.

Ca un deziderat special, ne permitem a solicita prețiosul Dvs. sprijin spre a se introduce la art. 96 o dispoziție după care cel puțin unul din membrii Comisiunei de Control să fie expert contabil, așa cum s'a prevăzut pentru Bresle și cum există și în legea Camerelor profesionale azi în vigoare.

Dacă nu se poate ca vreunul din cei patru delegați să fie expert contabil s'ar putea spori numărul la cinci evitându-se

în caz de neînţelegeri între membrii Comisiei, paritatea care n'ar putea duce la o deciziune.

Dacă şi Dvs. admiteţi acest punct de vedere s'ar putea introduce *„un expert contabil desemnat de UNIUNEA CAMERELOR PROFESIONALE"*.

Vă mulţumim Domnule Preşedinte, pentru binevoitorul Dvs. sprijin şi vă rugăm să primiţi asigurarea deosebitei noastre consideraţiuni.

Recenzii

Contribuţiuni la Problema Materiilor Prime în România, Vol. I, *Problema Lemnului,* valorificarea chimică a lemnului, în Biblioteca Monetară, Economică şi Financiară tipărită cu cheltuiala Băncii Naţionale a României, Bucureşti, Tiparul Românesc 1939.

In „Cuvânt Inainte" domnul Mitiţă Constantinescu, Guvernator al Băncii Naţionale a României şi Ministrul Finanţelor, iniţiatorul, îndrumătorul şi înaltul ocrotitor al acestor cercetări, arată câtă însemnătate are pentru economia ţării noastre problema materiilor prime. „Incadrată în datele pozitive şi în adevărata lumină a condiţiilor specifice sub care această problemă se desvoltă în ţară la noi", deslegarea ei cată a se îndruma „în conformitate cu interesele economiei noastre naţionale", zice Domnia Sa.

Şase comisiuni au fost constituite încă din toamna anului 1937, formate din reprezentative personalităţi din lumea tehnică, industrială şi comercială a ţării ajutate de personalul din Serviciul de Studii al Băncii Naţionale a României.

Comisiunea pentru Studiul Problemei Lemnului în România publică în 552 pagini rezultatul cercetărilor, din care este imposibil să fac un extras fiindcă toate datele au importanţa lor. Problema este studiată în întregul ei.

Este demn de relevat că între factorii cari colaborează în producţiune şi în desfacerea produselor nu se mai prenumără numai natura, munca şi capitalul, aşa cum am învăţat în manualele clasice de economie politică. In raportul său Comisiunea pune alături de cei trei factori şi pe *Stat* cu reţeaua mij-

loacelor de transport și aș mai adăoga : siguranța și toate autoritățile care înlesnesc atcivitatea pe toate tărâmurile, apoi, continuă raportul : priceperea întreprinzătorilor, sistemul științific de organizare și progresul tehnic. (Pag. 21).

„Pădurile au fost și sunt considerate de mulți ca bunul nimănui, deci ca bunul gratuit al tuturor" (pag. 25). Această concepție s'a format fiindcă nu a fost în deajuns *afirmat* și pus în valoare dreptul de proprietate asupra pădurilor nici de Stat, nici de particulari sau administrațiuni publice.

Un mare viitor îl au industriile distilării lemnului și preparării celulozei și altor produse extrase din lemn. Așa de exemplu lâna artificială (Zellwolle) se fabrică în Germania într'un număr nesfârșit de calități (p. 144) și a ajuns să îmbrace o mare parte din populația Germaniei.

Dar gazele ? !....

Gazogenul extras din lemn mână numeroase autocamioane cu un preț mai eftin decât benzina (pag. 163).

„Pe lângă o politică forestieră chibzuită și prevăzătoare în ceea ce privește conservarea, regenerarea, îmbunătățirea și exploatarea rațională a patrimoniului forestier, Statul ar trebui să supravegheze și la nevoie să impună chiar o folosire cât mai rațională a materialului lemnos" (pag. 239).

Prin distilarea lemnului se obțin o sumedenie de produse : mangal, alcool metilic, acid acetic, aceton, gudron, formol, gaze diferite... (Vezi tabl. pag. 263/4) care sunt de o valoare de care puțini își dau seama, căci dacă ne-am da seama, nu am da așa iama în acestă însemnată bogăție. Numai să nu fie prea târziu când ne vom trezi !

Din rășină, care este o secrețiune a coniferelor se obține prin distilare 19—21% esență de terebentină, 66—60% colofoniu și 10—13% apă. Colofoniul se știe că intră cam 30% și chiar mai mult în compoziția săpunului, apoi în industria lacurilor, a textilelor, a hârtiei, etc. (pag. 360—362). Dar se pare că el se aduce mai mult din Grecia. De ce ? D-l Aurel Velculescu în referatul său (p. 524) afirmă că : deocamdată colofoniul nu se produce în țară.

Materiile tanante extrase din coaja de stejar, molift, pin, mesteacăn, salcie, etc. sunt baza industriei pielăriei. Valoarea lor în lume se ridică la circa 15 miliarde lei anual. Până și zahăr se poate extrage din coaja de stejar, molift, pin, mestea-

căn, salcie (2—5%). Vezi pag. 374 și urm. Producția indigenă de extracte tanante acoperă numai într'o măsură restrânsă necesitățile industriei noastre de tăbăcărie și suntem nevoiți să importăm anual extracte tanante de peste o sută milioane lei. (Pag. 389). „Ar trebui avută în vedere posibilitatea prelucrării leșiilor bisulfitice reziduale, care constituesc o bună materie primă pentru fabricarea de tanante și într'un viitor apropiat se va putea micșora cu mult importul nostru actual de extracte tanante" (p. 390).

Viitorul este al industriilor chimice.

Pentru a încheia, mă refer la cuvintele Domnului Guvernator al Băncii Naționale a României din introducere, (p. 8). „Nădăjduim că aceste lucrări, prin importanța lor științifică și prin covârșitorul lor interes național, vor avea darul să atragă atențiunea celor interesați și în deosebi *a tineretului* asupra vastelor posibilități de desvoltare ale economiei noastre naționale, care nu așteaptă decât inițiative hotărâte și energii creatoare pentru a lua avântul în deajuns de îndreptățit de condițiunile prielnice întâlnite la tot pasul în România".

Drăgănescu-Brateș

Aspecte ale Economiei Românești

Sub îngrijirea oficiului său de studii, Consiliul Superior Economic publică un interesant volum sub titlul de mai sus, cuprinzând material documentar pentru cunoașterea unor probleme în cadrul planului economic.

Volumul este precedat de un „CUVANT INAINTE" al D-lui *M. Lupu-Costacke,* Secretarul General al Consiliului, cuvânt care era necesar, întrucât sunt în studiile publicate și idei personale, cari nu se încadrează în spiritul, în care au fost întocmite „ORIENTARILE" și Anteproectul de plan economic al Consiliului.

Autorii studiilor par a fi uneori de opinii contrarii în constatările și concluziile ce le trag.

Dealtfel, chiar apologia pe care D-l *Dr. Victor Scărlătescu* Directorul Oficiului, o face într'o formă aleasă intervenționismului de Stat în ultimul capitol, nu pare a fi și punctul de vedere oficial al Consiliului, care atât în „Orientări" cât și în „Anteproectul planului" nu pare a fi adeptul unui rigid și adânc intervenționism.

Din contră, în lucrările oficiale ale Consiliului sunt pasagii direct opuse ideii intervenționiste, astfel la Capitolul „Credit" Consiliul spune :

„Creditul procurat prin mijloace particulare trebuie lăsat liber, neîngrădit și nestânjenit prin mijloace legale sau de ordin de guvernământ".

„Cu cât instituțiile vor fi mai numeroase, cu atât va fi mai bine".

Prin urmare Consiliul nu numai că nu este pentru adâncirea intervenționismului de stat, dar se pare că nu găsește oportună legiuirea bancară din ultimul timp și legiuirile pentru limitarea dobânzilor.

De altfel, în acest sens este și studiul D-lui Referent *Petre Constantinescu*, care observă cu drept cuvânt că: „Poliția Creditului și Poliția Bancară sunt acceptabile numai în timpul de criză".

„In timpuri normale ucid creditul și paralizează activitatea bancară".

„Un sistem bancar sănătos și viabil nu este creiat prin lege, îl creiază tradiția și situația economică și financiară".

In ce privește legiferarea dobânzii, tot în referatul d-lui Constantinescu, găsim această observație justă :

„Nu decretarea unui preț maximal poate îmbunătăți situația unei piețe, pe care această marfă este rară, ci efortul susținut de a pune la dispoziția pieții credit în cantitate suficientă".

In materie fiscală, constatăm că de unde într'un studiu pare a se susține că nu sunt îndreptățite plângerile cu privire la excesivitatea sarcinilor fiscale, întrucât în ultima analiză impozitele comerciale și industriale se răsfrâng asupra consumatorului (pag. 197) într'un alt studiu, *D-l Florian Manoliu* arată că politica fiscală apasă greu asupra comerțului și industriei.

In acest studiu, D-sa ia atitudine contra prețurilor maximale, atitudine pe care a adoptat-o și Consiliul Superior, — ceea ce constituie o nouă dovadă că liberalismul economic pentru conducerea Consiliului nu este chiar atât de disprețuit.

Asupra agriculturii, D-l *I. Vasiliu* face un Studiu documentat cu propunerile cari în ultimul timp s'au făcut pentru ridicarea rentabilității pământului și sporirea veniturilor cultivatorilor.

D-l Veverca, face o expunere interesantă a industriei naţionale cu fazele prin care a trecut şi potenţialul actual al industriei.

D-l Dr. *Victor Scărlătescu,* prezintă problema comerţului interior sub aspectul organizării şi raţionalizării, într'un domeniu puţin cercetat până acum.

Volumul cuprinde studii tot atât de interesante despre celelalte sectoare ale economiei naţionale, studii scrise cu o bogată documentare şi cu străduinţa unei analize ştiinţifice datorite tinerilor noştri economişti precum: Dr. *I. Ivănescu, Dr. C. Oprescu, V. Feraru, G. Emandi,* etc.

Lucrarea pe care Consiliul Superior Economic o dă publicităţii este de un viu interes, de oarece a servit ca bază pentru discuţiile ce au avut loc în Consiliu, a cărui conducere a ţinut seamă şi de realităţile economice ca şi de experienţa proprie a membrilor Consiliului.

Ar fi interesant de cunoscut şi discuţiile pe baza cărora s'a ajuns la concluziile pe care Consiliul le-a prezentat ca norme de orientare, — concluzii, în care se vede bunul simţ şi colaborarea dintre oamenii de ştiinţă şi oamenii de realizări practice, o bună parte din membrii Consiliului având dealtfel ambele însuşiri.

Dr. V. M. Ioachim

Jurisprudenţe fiscale*)

Impunere suplimentară. — Eroare. — Condiţiuni de Admisibilitate Art. 120 l. c. d.

Prin impunerea suplimentară nu se pot rectifica orice fel de eroare survenită cu ocazia primei impuneri şi numai când se referă la venituri omise de instanţele de impunere.

Asupra recursului făcut de Soc. Anon. Rom. pentru Industria şi Comerţul Petrolului „Prahova" prin reprezentanţii lor legali în contra deciziunei cu Nr. 875/933 a Comisiunei I-a de Apel pentru aşezarea contribuţiunilor directe de pe lângă Administraţia de constatare a Sectorului I Galben.

Având în vedere că prin această deciziune comisiunea de apel a respins ca nefondat apelul făcut de contribuabilul în

*) Din Revista Administraţia Financiară Nr. 141 din 1939.

contra procesului verbal de impunere suplimentară Nr. 77 din 31 Ianuarie 1939 și prin care a fost impusă la suma de lei 147.904 lei reprezentând diferența în plus peste cota de 10% acordată pentru creiante dubioase cum și la suma de 1.152.750 lei reprezentând amortismentul clădirei sediului central construcție nouă.

Având în vedere că în contra menționatei deciziuni contribuabila a învocat două motive de casare și anume :

1) Exces de putere, violarea și greșita interpretare a art. 32 al. b. art. 120 din legea contribuțiunilor directe art. 1201 cod civil, omisiune esențială și nemotivare care constă în aceia că greșit comisiunea de apel a impus-o la suma de 147.904 lei cu care s'ar fi depășit rezerva pentru creanțe dubioase în privința cărei sume există autoritate de lucru judecat și procesul verbal de impunere pentru suma aceasta a rămas definitiv, apărare asupra căreia comisiunea de apel nu se pronunță și 2) exces de putere, violarea și greșita interpretare a art. 31 par. 6 art. 120 din legea contribuțiunilor directe, art. 1201 cod civil, omisiune esențială și nemotivare care constă în aceia că deși a arătat înaintea instanței de fond că amortismentul în sumă de 1.152.750 lei a fost admis de prima comisiune de impunere și dedus din beneficiul net, totuș comisiunea de apel prin decizione atacată cu recurs a respins apelul contribuabilei motivând că scăderea amortismentului imobilului s'a făcut fără îndreptățire legală și c art. 120 din legea contrib. directe ar fi autoritate a lucrului judecat.

Având în vedre că înaintea comisiunei de apel, contribuabila a susținut că primul proces verbal de impunere Nr. 60/936 a intrat în puterea autorității lucrului judecat, el ne mai putând fi reformat pe baza unui proces verbal de impunere suplimentară și că cu ocazia primei impuneri fiscul prin apelul său nu a cerut impunerea celor două sumi.

Având în vedere că comisiunea de apel prin deciziunea supusă recursului a constatat că scăderea făcută cu ocazia primei impuneri, reprezentând rezerva pentru creiante dubioase depășește cota de 10% cu suma de 147.904 iar suma scăzută din beneficiul net drept amortisment al imobilului trebue adăogată la calculul beneficiului impozabil, deoarece imobilul este scutt numai de impozitul imobiliar conform art. 17 dn legea contrib. directe.

Având în vedere că comisiunea de apel atunci când a pronunțat deciziunea prin care a respins apelul contribuabilei nu a examinat și obiecțiunea invocată de recurentă cu privire la autoritatea lucrului judecat, ci s'a mărginit să stabilească că legea contribuțiunilor directe autorizează și impuneri suplimentare pentru sume omise a se adăoga la beneficiul net.

Având în vedere că judecând astfle comisiunea de apel a săvârșit o comisiune esențială prin neexaminarea excepțiunii autorității lucrului judecat pentru că această excepțune dacă s'ar dovedi exactă ar duce la anularea impunerii suplimentare.

Având în vedere că disp. art. 120 din legea contrib. directe autorizează facerea unei impuneri suplimentare numai atunci însă când se constată eroarea sau omisiunea instanțelor de impunere de a nu fi impuse anumite venituri, text însă, care nu poate fi interpretat în sensul că prin impuneri suplimentare se poate rectifica orice fel de eroare săvârșită cu ocazia primei impuneri.

Având în vedere că o impunere suplimentară este legală atunci când ea se referă la venituri, care ar fi fost omise de instanțele de impunere în speță, fiscul nu a făcut apel în contra acestor scăderi, deci a rămas definitivă și asupra ei nu se mai poate reveni cu o impunere suplimentară cum s'a procedat de comisia de apel.

Considerând că în speță fiscul putea fie prin procesul verbal de impunere, fie prin apelul ce a făcut contra acestui proces verbal să ceară și să obțină că atât suma de 147.904 lei rezerva pentru creanțe dubioase, cât și suma de 1.152.750 lei amortismentul imobilului să fie adăogat la beneficiul impozabil.

Că nefăcând-o atunci, Curtea constată că hotărârile de impunere au rămas definitive și fiscul nu poate folosi calea impunerii suplimentare pentru a corecta greșita sa apreciere din trecut pentru motivul că aceste scăderi au făcut obiectul de cercetare a comisiunilor de impunere.

Că deci Curtea constată că în speță s'a violat art. 120 din legea contrib. directe și art. 1201 din codul civil, găsind astfel că motivele de recurs sunt întemeiate și casând deciziunea comisiei de apel în fond, pentru considerațiunile de mai sus expuse urmează a anula procesul de impunere suplimentară Nr. 77 din 31 Ianuarie 1938.

Admite recursul. Curtea de Apel S. I. decizia Nr. 18 din 25 Ianuarie 1939.

Ştiri

CURSURILE DE VARĂ pentru profesorii liceelor comerciale şi industriale, seria VII, instituite de Academia de Inalte Studii Comerciale şi Industriale din Bucureşti s'au ţinut şi anul acesta cu multă regularitate între 16—31 August 1939..

D-l Rector Prof. Dr. Ion Răducanu, la deschidere, a arătat însemnătatea acestor reuniuni de înălţare sufletească şi de lărgire a orizontului intelectual.

D-l Prof. univ. N. Daşcovici, secretar general al Ministerului Educaţiei Naţionale, în numele D-lui Ministru Petre Andrei a exprimat bucuria că aceste cursuri se urmează cu regularitate de şapte ani şi că vede o linie mai strânsă între diferitele subiecte tratate.

Intrucât D-l Rector a promis că va tipări într'un volum toate prelegerile care au fost ţinute, pentru ca în afară de cei 84 profesori şi profesoare care au luat parte la cursuri să se poată adăpa şi alţii din luminile cari au strălucit în faţa auditoriului, nu mai fac un rezumat sau o expunere a lor aci.

Relev numai că toate prelegerile au fost în nota timpurilor de prefacere socială şi înălţare culturală pe care le trăim, sub îndrumarea sănătoasă imprimată de noua Constituţie a României, cu care ne-a dăruit în Februarie 1938 providenţialul nostru ocrotitor Majestatea Sa Regele Carol II.

Dr. Drăgănescu-Brateş

Colegiale

D-l **I. Enăchescu** a fost numit director la Banca de Industrializare şi Valorificare a produselor agricole.

— D-l dr. **V. M. Ioachim** a fost ales cenzor la fabrica de postav „Dorobanţul".

— D-nii dr. **I. Mărculescu** şi dr. **Ath. Galan** au fost numiţi profesori la şcoala normală de Invăţători pentru Contabilitate şi Cooperaţie.

— Corpul Cont. Cernăuţi a subscris la Fondul Inzestrării Armatei lei 5.000 (cinci mii).

— Pentru anul școlar 1939/940 Corpul nostru acordă 2 burse a câte 6.000 lei anual pentru elevii săraci și sârguitori din clasa 7-a a Liceelor Comerciale.

Examenul pentru obținerea burselor se va ține în ziua de 11 Octombrie a.c. ora 16 la sediul Corpului din Str. Teilor 12.

Inscrierile se primesc până în seara zilei de 7 Octombrie a. c.

— Unul din inițiatorii și realizatorii ideii cooperatiste, vașnicul luptător pentru ridicarea satelor, *I. Dumitrescu-Bumbești*, tatăl colegului nostru, dr. *Adrian Dumitrescu-Bumbești*, a trecut în calea veșniciei.

Transmitem condolențele noastre îndureratei familii.

† ȘTEFAN CIUNTU

Duminică 17 Sept. 1939 a fost incinerat colegul nostru Ștefan Ciuntu.

Născut la Galați în ziua de 15 August 1872 a absolvit școala comercială din Galați după care a intrat în serviciul Băncei Naționale a României. Impiegat, ajutor de contabil, contabil șef și apoi Director, a trecut prin Galați, Piatra, Iași, Dorohoi, Vaslui, Bacău și apoi la Oradea Mare. In toate funcțiunile care le-a ocupat și-a îndeplinit îndatoririle cu conștiință și scrupulozitate.

Un coleg bun și înțelegător, ca pensionar al Băncei Naționale până în ultimul timp, era iubit și stimat de toți cei ce l'au cunoscut.

S'a stins, după ce astă vară a fost la Brașov, lăsând în urmă-i regrete.

Cereri de înscriere

In Corpul Contabililor Autorizați și Experți-Contabili

— *Secția C. Lung-Muscel :* Bucur H. Catană.

— *Secția Craiova :* Petrescu M. Florea în gradul de contabil autorizat și Stroe C. Marin în gradul de contabil stagiar.

— *Secția Huși :* Constantin V. Bejan și Gheorghe Cardaș în gradul de contabili stagiari.

— *Secţia Târgu Mureş* : Iuliana Wilman născ. Botha în gradul de contabil stagiar şi Sângeorzean A. Flaviu în gradul de contabil autorizat.

— *Secţia Timişoara :* Luftschutz Carol, Karatsony Zoltan, Grosu I. Ioan, Lungocea Liviu, Georgevici Dumitru, Franţ Iosif, Rusulescu Livia, Stoianovici Gh., Weisz Matei, Coller Nicolae, Zobay Eugen, Taussig Pavel, Weiss Iacob, Kirchner Nicolae, Folia Gheorghe, Roman Doşlea, Sosdean Nicolae, Schmidhauer Victor, Draskovits Teodor, Magheţiu Cornel, Ştefan Dăneţiu, Francisc Popeţi, în gradul de contabili stagiari şi Hoch Adalbert în gradul de contabil autorizat.

UZINELE DE FIER ŞI DOMENIILE DIN:

REŞIŢA

CAPITAL SOCIAL 750.000.000 LEI

BUCUREŞTI III, STR. VASILE ALEXANDRI No. 4

ADRESA TELEGRAFICĂ: „REŞIŢANINA"

TELEFON: 219-47, 219-48, 219-49

Fier de comerţ, Grinzi I şi U, Fier fasonat, Table groase şi mijlocii, Şini şi material mărunt pentru ecartement normal şi îngust, Schimbători, Macazuri, Incrucişări, Poduri şi alte construcţiuni de fier, Plăci turnante, Vagoane, Piese de vagoane. Osii, Bandaje, Roţi de oţel turnat, Perechi de roţi complete

LOCOMOTIVE

PENTRU ECARTEMENT NORMAL ŞI ÎNGUST

Materiale turnate din oţel şi fontă, Piese de foraj, Buloane, Şuruburi, Nituri, etc., etc.

Electro-Motoare, Dinamuri, Generatoare, Transformatoare

Instalaţiuni complecte de centrale electrice, industriale şi comunale, Echipament electric pentru industria petroliferă, Atelier de construcţiuni pentru aparate şi unelte de sondaj, Armament şi muniţiuni, Pluguri şi alte unelte agricole, Nicovale, Lopeţi, Sape, etc. Mortar şi cărămizi refractare în calităţi superioare garantate, Mangal, etc.

MINE, FABRICI ŞI DOMENII

La Reşiţa, Anina, Bocşa, Oraviţa, etc.

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN"

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

PRODUSELE UZINEI CALAN :

RADIATOARE, CAZANE
DE INCALZIRE CENTRALA
BAI DE FONTA EMAILATA
etc., etc.

BIROUL DE VÂNZARE **„SOCOMET"** **BUCUREŞTI Calea Victoriei, 15**

Călătoriți cu ajutorul telefonului

Metoda cea mai rapidă, eftină și modernă pent

- A TERMINA AFACE IMPORTANTE
- A REALIZA UN PROF
- A VĂ PĂSTRA LEGĂTURI SOCIALE

ESTE A VĂ SERVI DE TELEFON

Convorbirile telefonice interurbane și internaționale sunt accesibile tuturor. Nu ezitați, o convorbire telefonică poate fi hotărâtoare pentru soluția fericită a unei afaceri.

Tefefonați, căci economisiți timp și bani.
Tariful telefonic interurban și in ternațional este redus cu 40% după ora 21.

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNA DE TELEFOANE

COMPANIA ELECTROCONTABILA

WATSON S.A.R.

BUCUREŞTI. — B-DUL BRĂTIANU, 22

TELEFON 4-38-17

MECANIZEAZA
RAŢIONALIZEAZA
IN INDUSTRIE

Contabilitatea generală
Contabilitatea materialelor
Postcalculaţia
Salariile
Controlul stocurilor
Inventarele
Economatul
Investiţiile şi amortizările
Controlul bugetului
Facturarea

PRIN SISTEMUL

„HOLLERITH"

MAŞINI CU CARTELE PERFORATE

Adresa :

Dlui.Eugen Vancu
la Banca "Albina"
Inst.de Credit şi Econ.
S I B I U

ATENŢIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ţiei Revistei :

BUCUREŞTI, I. — STR. TEILOR No. 12

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

PUBLICAȚIE LUNARA

ANUL XXVIII. — No. 10 OCTOMBRIE 1939

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

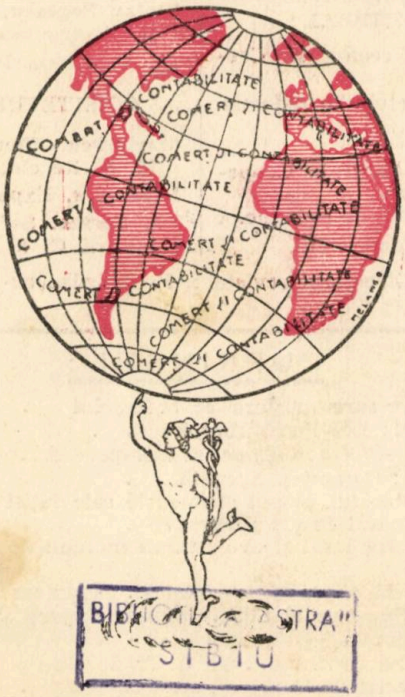

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR Nr. 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
† **Boltuş Lucian**, Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.**, Bancher.
† **Gheorghiu I.**, Contabil expert.
† **Herbst Otto**, fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Administrator general al Teatrului Naţional din Bucureşti.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C.F.R.
† **Rasidescu St. I.**, fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ.
† **Rosen Isac**, fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura".
† **Stănculescu I. V.**, fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Secretar Camera de Comerţ.
Membru în Comitetul de redacţie.

Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Fost Preşedintele Corp. Contab. Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Subdirector la Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Director Centrala Cooperativelor de Consum.
Membru în Comitetul de redacţie.

S. M. Blumenfeld, Comerciant.

N. K. Constantinescu, Expert contabil.

P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.

Andrei Gheorghiu, Profesor.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.

Iosif D. Lazăr, Comerciant.

I. C. Negrescu, Director, Soc. Com. Locuinţe Eftine.

Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.

Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu, Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.

I. Mazăre, Expert contabil.

Th. Sersea, Şeful Serviciului Inventarierii C. F. R.

Directorul revistei : **P. Drăgănescu-Brateş.**

CUPRINSUL :

Comitetul : Aniversarea naşterei M. S. Regelui 479
Gr. L. Trancu-Iaşi : Les Buddenbrook 480
Dr. P. Drăgănescu-Brateş : Oameni şi Intreprinderi 483
Toma Voiculescu : Comerţ şi Speculă 494
Dr. V. Tarţia : Obiectul, scopul şi formele calculaţiei în industrie 501
Boris Zeimer : Contul Profit şi Perdere 508
Oscar Schwartz : Inţelesul şi evoluţiunea noţiunii de raţionalism economic 510
V. Athanasescu : Monografia unei păduri. Organizarea ad-tivă 517
Dela Consiliul Superior al Corp. Contab. Experţi şi Autorizaţi 520
Jurisprudenţe fiscale. — Recenzii 521
Sărbătorirea d-lui Prof. univ. Gr. L. Trancu-Iaşi 526
Colegiale. — Cereri de înscriere, etc. 528

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

M. S. REGELE CAROL II

ANIVERSAREA M. S. REGELUI

Luni 16 Octombrie a. c. s'a sărbătorit cu o deosebită însufleţire ziua de naştere a prea iubitului nostru Suveran.

Intreaga ţară şi-a exprimat şi cu acest prilej, neţărmurita dragoste pentru Acela care, în momente atât de grele, întruchipând toate năzuinţele neamului, duce ţara pe drumul ordinei şi muncii înţelepte către propăşire pe toate tărâmurile.

Din afară, s'au exprimat cu această ocazie dela cele mai înalte locuri, sentimente de adevărată simpatie şi prietenie către Augustul nostru Suveran şi către Poporul Român.

Toate aceste manifestări au adus o rază de bucurie, de linişte şi de încredere într'o paşnică desvoltare a forţelor vii ale Naţiunii, într'un moment când nori grei apasă şi întunecă omenirea.

Consiliul Superior al Corpului Contabililor şi Corpul Absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ şi Liceelor Comerciale, sărbătorind acest mare eveniment cu aceiaşi caldă însufleţire, a trimis M. S. Regelui următoarea telegramă :

Consiliul Superior al Corpului Experţilor Contabili şi Autorizaţi, aduce Majestăţii Voastre prinosul de adânc devotament şi de recunoştinţă al membrilor săi pentru înalta proteguire a muncii româneşti, dorind Majestăţii Voastre mulţi ani spre fericirea Neamului şi a Ţării.

Decan, **N. Butculescu**

Director, **Dr. V. M. Ioachim**

Les Buddenbrook

Am ținut să scriu câte-va note pe marginea cărței lui Thomas Mann.

Nu doar pentru a face teoria eredității. Citească-se pentru aceasta : „Revenants ibsiniens", „Rougon-Maquart" a lui Zola, „Dégénerescence" a lui Max Nordau.

Ceia ce ne interesează în cartea aceasta este splendoarea și decadența unei „dinastii" de comersanți. Ultimul vlăstar al familiei — care nu avea calitate de comerciant ci inclinațiuni muzicale — a murit fără să fi putut continua faima părintelui și străbunilor săi. Cu el familia s'a stins.

O carte minunată. Interioare „pictate" cu o amănunțime olandeză. Fizionomii și obiceiuri redate admirabil.

Șeful dinastiei Buddenbrook întemeiază la Lubek marea casă de comerț cu același nume. E pe la anul 1768. Pe acolo școlile profesionale, tehnice și cele de comerț eșeau ca din pământ. Lumea întreagă vede numai mine, industrie și... beneficii mari. E bine și frumos, spune Consulul Buddenbrook, dar nu e de ajuns...

Intr'o zi Iohann Buddenbrook dă o circulară anunțând că trece „activis et passivis" casa întemeiată de defunctul său părinte Iohann Buddenbrook.

Tony, sora lui Tom, exclamă la un moment dat : Mă voi mărita cu un comerciant. Trebuie ca viitorul soț să aibă bani mulți pentru a avea un interior elegant.

Se mărită cu Grunlich comerciant din Hamburg. Se examinează registrele lui Grunlich și se găsește bune de „încadrat".

Consulul Buddenbrook înscrie evenimentele în condica sa de casă cu un respect religios. Era voința lui Dumnezeu care a condus de minune destinele familiei.

Totul e trecut în revistă. Falimentul firmei Grunlich cu scandalul, prăbușirea, ruina, desasperarea inerentă. In condica aceasta se adaogă : „Uniunea cu Grunlich a fost dizolvată în Februar 1850".

Pătrunși de credința religioasă, *Benedicita* era la Buddenbrook lege. Se adunau cu toții ca să asculte un pasaj din biblie. Familia și servitorii nu lipseau.

Moare bătrânul și comerțul se continuă de fiul Tom în tovărășie cu funcționarul de birou Marcus. Fratele Christian Buddenbrook intră corespondent la limba engleză.

Sora lui, Tony, se mărită a doua oară cu un negustor de haine Permonder.

Renumele firmei creștea mereu. Nu numai în oraș dar și în afară reputația era mare.

Buddenbrook e senator și consul. Ce este succesul ?

O forță secretă, nedefinită făurită din prudență.

Semnele exterioare ale propășirei apar. Consulul își face o casă nouă dar... „odată casa sfârșită, moartea se apropie".

Apariția semnelor exterioare ale progresului cere vreme. Ca și lumina stelelor pe care ne-o redă așa de plastic Eminescu nostru.

„Lumina stelei ce-a murit, încet pe cer să suie. Era pe când nu s'a zărit azi o vedem și nu e".

Din strălucirea la care a ajuns firma Buddenbrook, încetul cu încetul declinul apare.

Răsboaie, tipele războinice, cantonări, agitații, etc.

Un mare adevăr pe care Mann îl pune : In viață o propunere ne înspăimântă și ne irită cu atât mai mult cu cât ne îndoim de propria noastră rezistență.

Sărbătoare mare. O sută de ani de existență a casei comerciale Buddenbrook.

Scria pe ușa casei sale : „Consacră-te afacerilor, dar nu celor cari noaptea îți tulbură somnul".

De Crăciun iarăși festivități în casa consulului Buddenbrook.

„Dulce noapte, sfântă noapte" ! răsuna.

Dar idealul e făcut să fie realisat ?

Niciodată.

Speranța este partea cea mai bună a vieței !

Speranța, nu împlinirea ei.

„Căci mai frumos e visul ca împlinirea lui", — spune poetul nostru Crainic.

Speranța, oricât de amăgitoare este ea, ne duce la sfârșitul vieței pe un drum agreabil.

Moare consulul și senatorul Buddenbrook. La 1872 se licențiază personalul. Executorul testamentar Kistenmaker trebuie „à tout prix" să lichideze într'un an.

Viața distruge atâtea lucruri, atâtea credinți.

Urmașul consulului nu poate să continue. Inclinările lui erau altele.

Am redat în câteva cuvinte subiectul celor două volume care tratează o temă pe care numai o țară cu un trecut comercial poate s'o aibă.

Să nădăjduim că într'o zi se va scrie și la noi un roman la fel. Pentru aceasta trebuie însă o tradiție comercială. Deocamdată suntem la „Ion" de Liviu Rebreanu... lupta țăranului pentru pământ!

Cartea lui Thomas Mann e scrisă frumos și atrăgător. Detaliile cu privire la operațiunile de comerț sunt redate cu o exactitate care face să presupunem că autorul era versat în afaceri.

GR. L. TRANCU-IAȘI

BIBLIORAFTE „GRATIOSA"
pentru avize de cont-cec, recipise de vărsământ-cec extrase de cont-cec

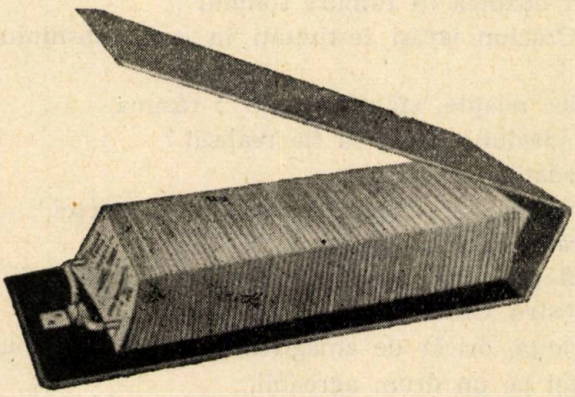

CEREȚI OFERTE DELA PAPETARIA Dv.

Oameni și întreprinderi[1])

Extragem ceva mai mult decât o recenzie din lucrarea „Stinnes și Concernele lui", de Paul Ufermann și Carl Hüglin, ed. Sozialwissenschaft, Berlin, 1924, pag. 206, prezentând după cât se pare un interes deosebit.

Lucrarea a fost terminată în vara anului 1923, când devalorizarea mărcii ajunsese la maximum. In momentul tipărirei (Aprilie 1924), Hügo Stinnes, închee, prin moartea sa, activitatea de o sută de ani a familiei Stinnes în industria minieră a cărbunelui și fierului, în comercializarea acestor produse și în transporturile pe apă, chiar în asigurări, bancă, electricitate, petrol, hârtie și ziare.

In adevăr, după moartea lui Hügo Stinnes au încercat soția și cei doi fii ai lui să ducă mai departe afacerile consorțiului, dar în August 1925 a trebuit să intre în lichidare.

Vom încerca să redăm în scurt, după studiul documentat de mai sus, desvoltarea treptată a concernului Stinnes și însemnătatea lui în economia mondială și în special în cea germană.

Familia Stinnes încă dela începutul veacului al 19-lea se ocupa cu scoaterea cărbunelui din mine. Intreaga desvoltare a industriei cărbunelui din Germania, în secolul al 19-lea și paralel navigația pe Rin este legată de activitatea membrilor familiei Stinnes. La 1808, Mathias Stinnes cumpără cu 1.240 taleri o galerie de cărbuni la Mülheim, lângă apa Ruhr. Cărbunele de piatră nu era prea căutat pe vremea aceia ; puterea motrice folosită era dela apă și animale (cai). Mașinile cu vapori, deși cunoscute cu 100 ani mai înainte, nu le vedem în-

1) Printr'o coincidență, care de altfel s'a manifestat și în alte dăți, ne ocupăm, din îndemnul D-lui Prof. Univ. Spiridon Iacobescu, de o familie germană Stinnes, care timp de 100 ani a avut mare însemnătate în industria și comerțul cărbunelui în Germania, sfârșind activitatea în 1925, din lipsa pregătirii urmașilor.

D-l Președinte de Onoare al Corpului Contabililor, Prof. Gr. L. Trancu-Iași, ne-a trimis simultan spre publicare articolul D-sale „Les Buddenbrook", care rezumă cartea lui Thomas Mann despre rolul familiei Buddenbrook în comerțul Olandei, care încetează după 100 ani, din cauza înclinărilor prea mult muzicale ale urmașului familiei.

Adresăm mulțumiri recunoscătoare ambilor mari îndrumători.

trebuințate în industria germană decât în 1838, când Krupp și-a instalat prima mașină cu vapori la Essen. Mercantilismul care începe a se accentua prin directive date de Stat, favorizează înființarea societăților anonime și desvoltarea industriei.

Pe la mijlocul secolului al 19-lea, începe o activitate însemnată în înmulțirea mijloacelor de comunicație, căci nu se mai puteau transporta cantități mari de materiale, între care și cărbuni, numai pe spinarea oamenilor și animalelor până în văile unde se desvolta activitatea industrială.

Intre anii 1840 și 1850, s'a ridicat producția de cărbuni în regiunea Dortmund dela 300.000 la 1.200.000 tone anual.

Mathias Stinnes a înțeles însemnătatea transportului și chiar dela 1820 avea pe Rin și Ruhr 66 vase proprii pentru transportul cărbunilor dela Mülheim până la Bonn și Coblenz. La 1843, apare primul remorcher cu vapori pe Rin, numit *„Mathias Stinnes I"*, care a servit 35 ani. In 1853, opt ani dela moartea lui Mathias Stinnes, întreprinderile Stinnes au fost transformate în societate anonimă și au fost conduse pe rând până la moarte de cei trei fii ai lui. Cel mai tânăr luă conducerea la 1878 și avu ca al doilea fiu pe Hügo Stinnes, care duse afacerile la cea mai mare desvoltare.

Perioada de timp dela 1871—1914, a fost în Germania o epocă de mare avânt în afaceri. Despăgubirile de război plătite de francezi în 1871, în sumă de 5 miliarde franci, au fost ca o ploaie caldă pe un câmp uscat. Statul german și-a putut plăti datoriile, iar banii astfel aruncați pe piață au căutat plasamente și o serie de întreprinderi, mai ales industriale, iau naștere, altele se desvoltă. Industria minieră și industria grea din ținutul Rinului și Westfalia absorb însemnate capitaluri ; se construesc din nou și se măresc furnale înalte, uzine de gaz de luminat, laminoare și turnătorii de oțel, cuptoare de cox etc.

In 1871, se înființează 48 societăți pe acțiuni pentru exploatări de mine și fabrici de mașini cu 172 mil. mărci capital ; în 1872, alte 105 societăți cu 300 mil. mărci capital ; în 1873, încă 16 societăți cu un capital de 89 mil. mărci.

A urmat însă criza. Prețurile care se ridicaseră vertiginos încep a da înapoi. Așa cărbunele care în 1870 se vindea cu 4,50—5 mărci tona, ajunsese la 1874 la 13—14 mărci tona, și scăzu în 1875 la 7—8 mărci tona. Fierul brut, scăzu dela 150—170 mărci tona în 1873, la 50—60 mărci tona în 1878.

Dela 1873 până la 1890, urmează o perioadă de consolidare. Lupta după cumpărători și concurența între producători au dus multe întreprinderi la ruină. De aci ideia de unire, de cartelare între fabricile de același gen. Dela liberalismul economic manchesterian se trece la ideea de regularizarea producției în vederea desfacerii. La înființarea cartelurilor au contribuit băncile cari nu voiau să-și vadă debitorii în faliment. Tot ca un motiv pentru înființarea cartelurilor trebuie să menționăm și sistemul taxelor vamale protecționiste ale lui Bismark.

Cartelurile au fost de diferite feluri și s'a desvoltat dela forme primitive, adică simple înțelegeri cu privire la termene de plată, acordări de rabaturi, termene de livrare etc., trecând la carteluri de prețuri și în fine la organizarea vânzării în comun și fixarea unui coeficient de producție fiecărei întreprinderi, coeficient care se revizuește din timp în timp.

Nu vom intra în detaliile organizării cartelurilor ; vom menționa numai că ele s'au născut și s'au desvoltat sub presiunea împrejurărilor economice și sub impulsul unor oameni cu simț de organizare. Între aceștia putem număra pe : Friedrich Grille, născut la Essen în 1825, mort la 1877 într'un ospiciu de nebuni ; de numele lui sunt legate o mulțime de formațiuni de fabrici și exploatări miniere în ținutul Essen ca și Marea Bancă „Essener Credit Anstalt".

Emil Kirdorf, născut la 1847 la Metmann, lângă Düsseldorf ; el ia la vârsta de 24 ani conducerea unei mine. Friedrich Grillo îl descoperă și-l ia sub îndrumarea lui. De numele lui Kirdorf se leagă foarte multe organizații de întreprinderi miniere și metalurgice, între care „Rheinisch-Westfälische Kohlensyndikat", „Gelsenkirchener Bergwerks-Aktiengesellschaft" s. a.

In 1903 August Thyssen, un alt factor de concentrare, pune la cale cu Emil Kirdorf fuzionarea numeroaselor lui întreprinderi miniere (Thyssen avea atunci mai multe mine decât Statul Prusian, 200 față de 96), cu întreprinderile industriale conduse de Kirdorf pentru a obține o concentrare în industria cărbunelui, în sensul că unele galerii au fost închise, altele adâncite și legate prin căi de comunicație cu locurile unde cărbunele își găsea întrebuințarea lui industrială. Astfel

se obține organizarea în sens vertical în industria minieră și metalurgică.

Pe această structură se desvoltă activitatea de concentrare dusă mai departe de Hügo Stinnes. El a cunoscut simptomele timpului și le-a folosit. Incă dela vârsta de 23 ani a înființat în 1892, o întreprindere proprie „Hügo Stinnes G. m. b. H.", cu 50.000 mărci capital, lăsând fratelui mai mare, Gustav, conducerea firmei părintești. Dela început s'a dovedit a fi un bun organizator. A luat parte la cartelul cărbunelui „Kohlenkontor" sub conducerea lui Kirdorf. La 15 Iunie 1901, înființă „Deutsch Luxemburgische Bergwerks — und Hütten-Aktiengesellschaft" prescurtat „Deutsch-Lux", una din cele mai însemnate formațiuni ale lui, dela care începe steaua norocului să-l protejeze. Noua societate preia toate afacerile societății pentru industria cărbunelui și fierului „Differdingen Dannenbaum" căzută în faliment. El a fost mult ajutat, și a lucrat chiar împreună cu Dernburg, fost director al Băncii für Handel und Industrie și Ministru al Coloniilor. Una din principalele organizații dinainte de război, realizate de Hügo Stinnes, a fost „Rheinisch Westfälische Elektricitätswerk".

Directiva și țelul principal al lui Hügo Stinnes a fost să constituie un complex de întreprinderi pentru a avea independența mișcărilor. Marele război din 1914, îl găsește pe Hügo Stinnes ca pe unul din cei mai influenți industriași ai Germaniei. Industria începu să se organizeze pentru o durată mai lungă a războiului.

In acest scop Statul german promite și acordă tot sprijinul. Dar tot de acolo a venit păcăleala poporului, care a crezut că primește în bani un echivalent al muncii, când, la urmă, banii nu au mai avut nici o valoare. Hügo Stinnes, după primele ocupațiuni germane în Franța și Belgia, a cerut și i s'a aprobat exploatarea industriilor rechiziționate în teritoriul ocupat. Pentru acestea a înființat trei societăți cu răspundere limitată.

„Industriegesellschaft 1916 m. b. H.".

„Verkehrsgesellschaft 1916 m. b. H.".

„Bodengesellschaft 1916 m. b. H.", pentru industrie, comunicații și terenuri. Industriile din Westfalia și de pe Rin lucrează cu multă febrilitate ziua și noaptea ; transporturile se întețesc ; fel de fel de afaceri de import și export cu țările

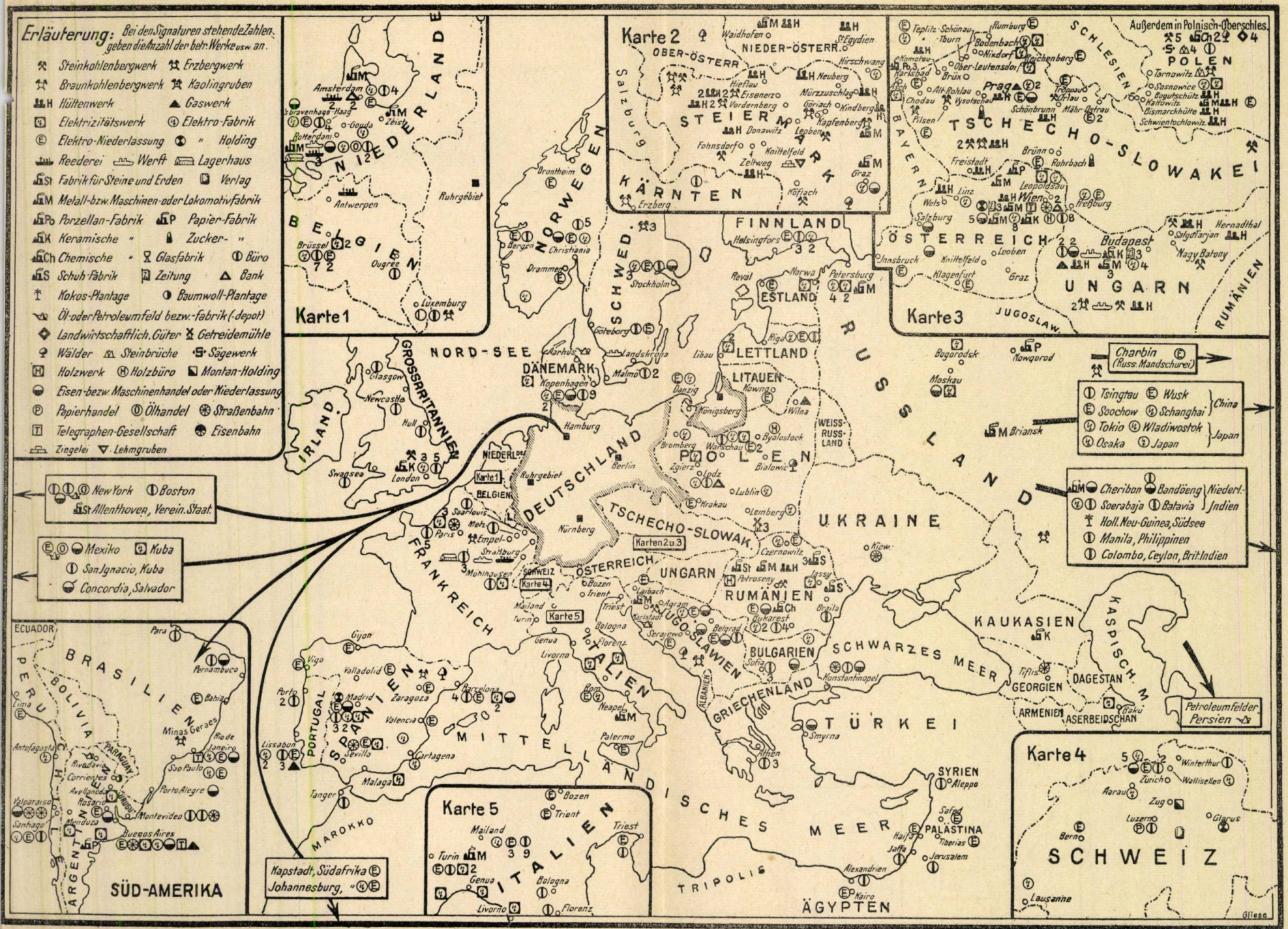
Erläuterung: Bei den Signaturen stehende Zahlen geben die Anzahl der betr. Werke usw. an.
Steinkohlenbergwerk
Erzbergwerk
Braunkohlenbergwerk
Kaolingruben
Hüttenwerk
Gaswerk
Elektrizitätswerk
Elektro-Fabrik
Elektro-Niederlassung
" Holding
Reederei
Werft
Lagerhaus
Fabrik für Steine und Erden
Verlag
Metall-bzw. Maschinen-oder Lokomotivfabrik
Porzellan-Fabrik
Papier-Fabrik
Keramische "
Zucker- "
Chemische "
Glasfabrik
Büro
Schuh-Fabrik
Zeitung
Bank
Kokos-Plantage
Baumwoll-Plantage
Öl-oder Petroleumfeld bezw.-fabrik (-depot)
Landwirtschaftlich. Güter
Getreidemühle
Wälder
Steinbrüche
Sägewerk
Holzwerk
Holzbüro
Montan-Holding
Eisen-bezw. Maschinenhandel oder Niederlassung
Papierhandel
Ölhandel
Straßenbahn
Telegraphen-Gesellschaft
Eisenbahn
Ziegelei
Lehmgruben
Karte 1
Karte 2
Karte 3
Karte 4
Karte 5
Außerdem in Polnisch-Oberschles.
NIEDERLANDE
BELGIEN
NORWEGEN
SCHWEDEN
FINNLAND
ESTLAND
LETTLAND
LITAUEN
RUSSLAND
WEISSRUSSLAND
NORD-SEE
DÄNEMARK
GROSSBRITANNIEN
IRLAND
DEUTSCHLAND
POLEN
TSCHECHO-SLOWAKEI
ÖSTERREICH
UNGARN
RUMÄNIEN
UKRAINE
FRANKREICH
SCHWEIZ
ITALIEN
JUGOSLAWIEN
BULGARIEN
GRIECHENLAND
TÜRKEI
SCHWARZES MEER
KAUKASIEN
GEORGIEN
ARMENIEN
DAGESTAN
ASERBEIDSCHAN
KASPISCH M
SYRIEN
PALÄSTINA
ÄGYPTEN
TRIPOLIS
MAROKKO
PORTUGAL
SPANIEN
MITTELLÄNDISCHES MEER
SÜD-AMERIKA
BRASILIEN
ARGENTINIEN
PERU
BOLIVIA
PARAGUAY
URUGUAY
ECUADOR
Amsterdam
Rotterdam
Antwerpen
Brüssel
Ruhrgebiet
Luxemburg
Ougrée
Bergen
Christiania
Drammen
Trondheim
Stockholm
Göteborg
Malmö
Kopenhagen
Aarhus
Glasgow
Newcastle
Hull
London
Swansea
Hamburg
Berlin
Bromberg
Warschau
Lodz
Zgierz
Lublin
Krakau
Lemberg
Königsberg
Danzig
Libau
Riga
Reval
Helsingfors
Petersburg
Narwa
Nowgorod
Bogorodsk
Moskau
Briansk
Wilna
Kowno
Grodno
Białystok
Nürnberg
Karlsruhe
Straßburg
Mülhausen
Metz
Paris
Saarlouis
Empel-o
Aachen
Karten 1
Karten 2 u. 3
Karte 4
Karte 5
Prag
Pilsen
Brünn
Wien
Linz
Salzburg
Innsbruck
Graz
Leoben
Klagenfurt
Budapest
Debreczin
Hernadthal
Nagy Batony
Szigetarjan
Freßburg
Ruhrbach
Freistadt
Leopoldsau
Schönbrunn
Mährisch-Ostrau
Teplitz-Schönau
Rumburg
Bodenbach
Nixdorf
Reichenberg
Ober-Leutensdorf
Brüx
Karlsbad
Chodau
Alt-Rohlau
Vysotschau
Tarnowitz
Sosnowice
Bogutschütz
Kattowitz
Bismarckhütte
Schwientochlowitz
Hirschwang
Neuberg
Mürzzuschlag
Göriach
Kindberg
Kapfenberg
Leoben
Donawitz
Fohnsdorf
Knittelfeld
Zeltweg
Köflach
Graz
Erzberg
Hieflau
Eisenerzo
Vordernberg
Waidhofen
St. Egydien
Amsterdam
Gouda
Zeist
Rotterdam
's Gravenhage-Haag
Ostende
Ypern
Lille
Arras
Amiens
Rouen
Le Havre
Dieppe
Calais
Boulogne
Dünkirchen
Cherbourg
Brest
Nantes
La Rochelle
Bordeaux
Marseille
Toulon
Nizza
Genua
Livorno
Florenz
Bologna
Mailand
Turin
Venedig
Triest
Pola
Fiume
Agram
Laibach
Bozen
Trient
Belgrad
Sarajewo
Saloniki
Sofia
Konstantinopel
Smyrna
Athen
Adrianopel
Brussa
Brussa
Tiflis
Baku
Petroleumfelder Persien
Alexandrien
Kairo
Haifa
Safed
Tiberias
Jaffa
Jerusalem
Gibraltar
Tanger
Malaga
Cartagena
Valencia
Sevilla
Zaragoza
Barcelona
Madrid
Lissabon
Porto
Vigo
Gijon
Valladolid
Palermo
Neapel
Rom
Pernambuco
Bahia
Minas Geraes
Rio de Janeiro
São Paulo
Porto Alegre
Montevideo
Buenos Aires
Rosario
Corrientes
Rivadavia
Mendoza
Santiago
Valparaiso
Antofagasta
Lima
Para
Kapstadt, Südafrika
Johannesburg, "
New York
Boston
Allenthoven, Verein. Staat.
Mexiko
Kuba
San Ignacio, Kuba
Concordia, Salvador
Charbin (Russ. Mandschurei)
Tsingtau
Wusk
Soochow
Schanghai
Tokio
Wladiwostok
Osaka
Japan
China
Cheribon
Bandoeng
Soerabaja
Batavia
Holl. Neu-Guinea, Südsee
Manila, Philippinen
Colombo, Ceylon, Brit. Indien
Niederl.-Indien
Winterthur
Zürich
Wallisellen
Aarau
Zug
Luzern
Glarus
Bern
Lausanne
SCHWEIZ
Gliese

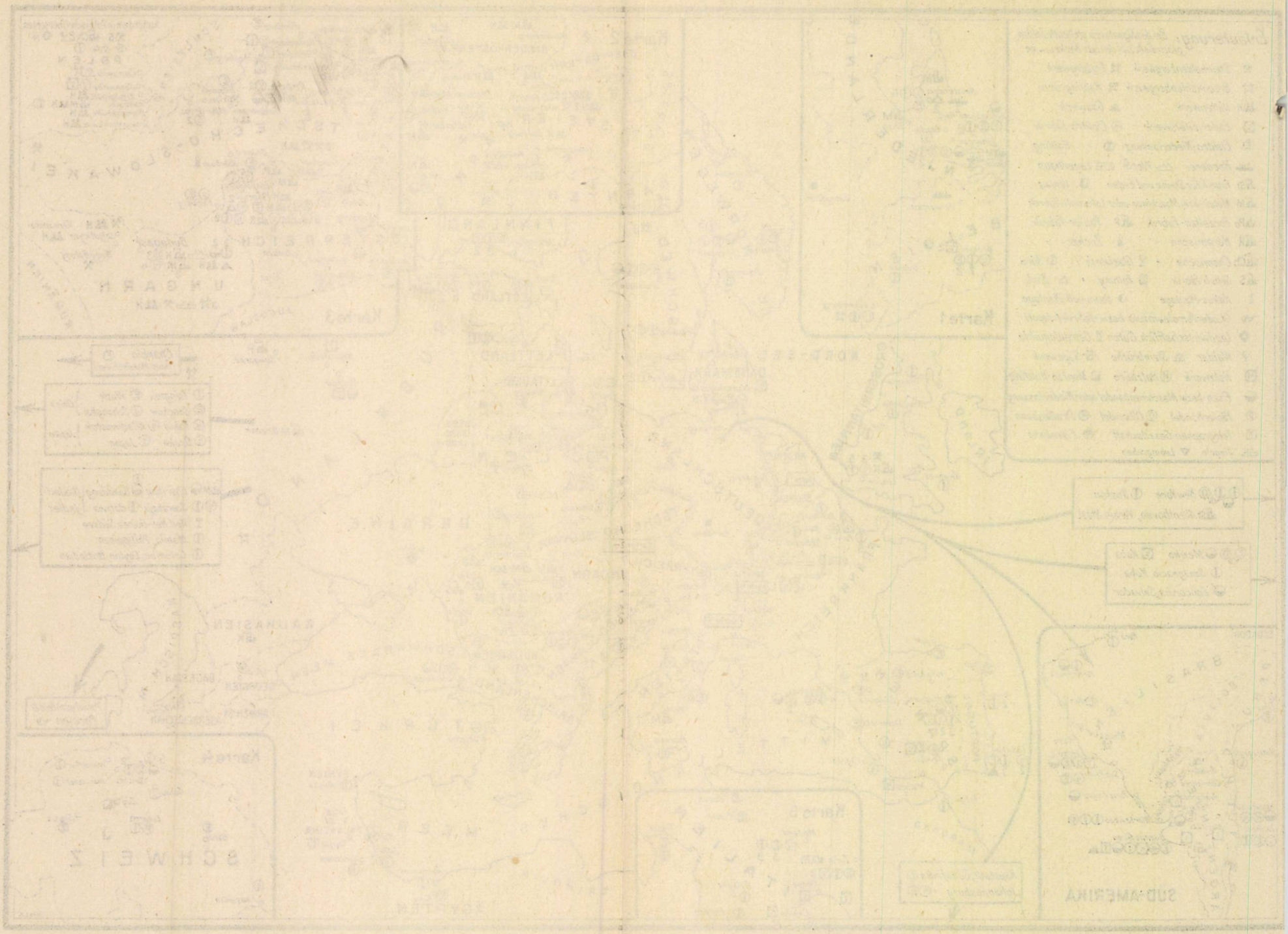

neutrale aduc beneficii mari întreprinderilor de tot felul, din care multe se găsesc în grupul de sub conducerea sau influența lui Hügo Stinnes.

Una din cele mai însemnate creațiuni ale lui Hügo Stinnes din timpul războiului a fost societatea pentru navigație și comerț exterior din 1917 „Aktiengesellschaft Hügo Stinnes für Seeschiffahrt und Überseehandel".

După război încep mișcările sociale, sporirea salariilor, reducerea profitului întreprinzătorului. Totuș, Stinnes are intuiția de a cumpăra valori reale cu veniturile nominale care la alții se pulverizau. Astfel Hügo Stinnes cumpără : hoteluri, castele, fabrici de celuloză, de hârtie, de mașini, turnătorii, uzine, ziare chiar, etc.

„Die Siemens — Rheinelbe-Schuckert Union" este opera cea mai mare de organizare a lui Hügo Stinnes de după război, care îi asigură curentul electric eftin pentru întreprinderile lui. Despăgubirile încasate în franci pentru întreprinderile rămase la francezi și cele încasate dela Statul german pentru daunele suferite, dau noui mijloace lichide la dispoziția lui Hügo Stinnes.

In toate tranzacțiunile lui, Hügo Stinnes păstra tăcere și un secret desăvârșit ; niciodată nu se desvăluiau planurile și multe întreprinderi din concern nu știau una de alta. Prin ziarele lui adesea desmințea unele planuri sau tranzacții, ca să deruteze opinia publică.

La concern, spre exemplu, aparține și „Bergmann Electricitätswerke Aktiengesellschaft", prin faptul că la acțiunile ei participă și Siemen-Schuckert.

Intemeetorul întreprinderilor Bergmann, Sigmund Bergmann a fost multă vreme colaboratorul lui Edison în New York, unde înființase cu acesta o societate în tovărășie „S. Bergmann & Co.", New York. La 1891, înapoiat la Berlin, înființează societatea în nume colectiv „S. Bergman & Co.", Berlin, pe care o desvoltă și o transformă în societate pe acțiuni la 1900, înființând societăți afiliate (Tochtergesellschaften) la Viena, Praga și alte localități. Intreprinderile Bergmann trec dela fabricarea tuburilor izolatoare pentru trecut firele electrice prin perete, la diferite alte articole, ca : prize, comutatoare, siguranțe, apoi la motoare electrice și dinamuri, lămpi,

cable și în fine la tramvae și trenuri electrice, locomotive electrice, turbine de vapoare și acumulatoare.

A exploatat în legătură cu societatea americană „Westinghouse" patentele acesteia pentru frâne automat.e In cele din urmă a făcut o secție de automobile electrice și camioane automobile cu motoare de benzină.

Hügo Stinnes, care dela vârsta de 22 ani s'a emancipat de acasă pentru a-și conduce întreprinderile lui, a găsit, sau și-a ales colaboratori prețioși, cum a fost Albert Vögler, director general al Societății „Deutsch Luxemburgischen Bergwerks und Hütten-Aktiengeselschaft" care a contribuit foarte mult la desăvârșirea concernului. De îndată ce a simțit că valuta germană se clatină a început a calcula prețurile și a încheia transacțiunile în devize, astfel că nu ducea lipsă de acoperiri în străinătate. Intreprinderea centrală era „Hügo Stinnes G. m. b. H." Hamburg, care deținea acțiuni direct sau prin societăți Holding „Holdingges", la cele mai multe din întreprinderile industriale și comerciale și prin care dădea dispoziții tuturor.

Numeroase societăți de navigație, în care concernul Stinnes era interesat, făceau transportul de mărfuri și pasageri pe Rin și afluenții lui până la Rotterdam precum și în Anvers, Hamburg și alte porturi. Chiar șantiere pentru construcții navale a achiziționat la Emden, Hamburg, Flensburg, Königsberg, Mannheim, Düsseldorf, Colonia, Strassburg și Budapesta. Și ca să puie vârf piramidei cărbunelui și industriilor anexe a achiziționat, — și aici pare că a alunecat, — hotele de lux : Kaiserhorf și Esplanade în Berlin, Fürstenhof-Carlton în Franckfurt, a. M. Hotel Atlantic în Hamburg, apoi Kurhaus „Thüringerwald" în Oberhof și alte instalații de cură în Travemünde, socotind că poate să servească pasagerii cu tot confortul și chiar să le ofere posibilitatea de căutarea sănătății.

Puterea cea mai mare de care poate să dispună un om este presa. Cine poate dispune de un mare ziar, sau cum era cazul la Stinnes de mai multe ziare, este o putere. Dar, cum spune Lasalle tot „prin presă pot să fie otrăvite toate isvoarele spirituale ale poporului. Când puterea presei este întrebuințată de oamenii banului pentru scopuri necurate, atunci opinia publică devine o marfă și atunci, presa poate să fie un pericol pentru popor și pentru Stat".

Pe lângă ziarele mari ca „Berliner Lokal Anzeiger" der „Tag" și a (avea peste 100 ziare sub controlul său) a achiziționat și agenții de presă care răspândesc știrile la ziare. El avea păduri, fabrici de celuloză și hârtie, ziare și tipografii ; construise a doua piramidă a lemnului.

Războiul arătase necesitatea petrolului și superioritatea lui față de cărbune. Motorul Diesel a adus o revoluție în construcția vaselor și a uzinelor de putere motrică. Hügo Stinnes, următor principiului ca să-și procure singur toate materialele, trebuia să devie și „Rege al Petrolului". Lupta economică între popoare se dă, după război, pentru stăpânirea petrolului. Polonia și Uniunea Sovietelor joacă un rol economic prin puțurile de petrol ce posedă. Băncile germane „Deutsche Bank" „Disconto Ges." înființează în România și Asia apuseană însemnate exploatări petrolifere sub controlul și cu participarea lor. Stinnes cu ajutorul lui Deutsche Bank cumpără terenuri și exploatează petrol în Argentina, achiziționează tancuri, construește depozite în diferite localități, putând stoca până la 20.000 metri cubi de petrol și 80.000 m. c. de benzină, încorporează o societate „Olea" care împreună cu alta avea un teren de 500.000 m. p. în portul Hamburg, preia majoritatea acțiunilor societății „API" (Aktiengesellschaft für Petroliumindustrie) care avea întinse legături între care și o rafinărie la Ploești, depozite pentru produse petrolifere românești la Regensburg și pentru cele polone la Cosel și cu aceasta își asigură supremația petrolului în Germania, construind o a treia piramidă a petrolului.

Vezi la pag. 490 tabloul întreprinderilor din concernul Stinnes, grupate după specialitatea și cu arătarea capitalurilor :

In străinătate ramificațiile concernului Stinnes erau foarte îndepărtate ; ele s'au împletit una de alta parte prin legăturile pe care întreprinderile absorbite le aveau deja în străinătate, parte prin creațiuni și achiziții noui.

GRUPE DE INTREPRINDERI	Nr. Intrepr. Indepen-dente	Nr. Intrepr. depinzând direct de concern	Capital în mărci la 31 Dec. 1923
Mine de cărbuni de piatră. . . .	81	206	761.622.898
Mine de lignit și turbă.	49	181	34.020.552.083
Minereuri diverse	59	101	54.001.500
Sonde și terenuri petrolifere. . .	37	77	2.231.667.995
Zăcăminte de ceramică, ocruri, etc.	55	120	2.270.104.567
Intreprinderi de lucrări și instalații.	14	2	13.487.588.307
Galerii de exploatări miniere . . .	56	159	116.827.894.785
Fabrici de mașini, vagoane, locomotive.	92	314	9.867.724.316
Șantiere navale.	8	15	88.925.966
Uzine electrotechnice.	176	69	6.960.613.786
Fabrici de hârtie, zahăr și altele. .	66	197	3.623.772.464
Fabrici de ghete.	4	—	—
Societăți de telegraf.	7	24	8.322.940.864
Uzine de gaz, electr. turbine. . . .	218	382	29.617.720.173
Căi ferate	54	208	2.230.984.032
Transporturi pe apă.	29	28	235.090.113
Tipografii, ziare, agenții de publ. .	39	5	27.240.000
Păduri, gatere, moșii.	11	46	64.500.000
Plantații de bumbac și cocos. . . .	3	—	—
Bănci, asigurări, Holding	57	153	11.772.876.853
Birouri de import, export și agenții și reprezentanțe de vânzare în țară.	153	255	1.155.705.039
Birouri de import și export și agenții și reprezentanțe în străinătate . .	254	54	264.910.630
Societăți de interes social.	17	100	186.527.197
Sindicate, cartele, etc.	112	—	21.622.000
Alte întreprinderi	31	194	303.587.593
Total. . . .	1.664	2.390	244.128.273.161
	4.534		
Bănci în legătură cu concernul. . .	11	—	77.424.721.195

Iată tabloul băncilor germane în legătură cu concernul **Stinnes:**

Commerz und Privatbank A-G, Hamburg, Berlin

Capital în acțiuni . . M. 800.000.000
Rezerve . . . . . „ 4.052.875.000
Capital total . . . . „ 4.852.875.000

Darmstädter und Nationalbank Komm-ges a. Akt., Berlin

Capital în acțiuni . . M. 600.000.000
Rezerve . . . . . „ 2.089.967.899
Capital total . . . . „ 2.689.967.899

Deutsche Bank, Berlin

Capital în acțiuni. . M. 1.500.000.000
Rezerve . . . . „ 54.550.000.000
Capital total. . . . „ 56.050.000.000

Deutsche Treuhandgesellschaft, Berlin

Capital în acțiuni . . M. 600.000.000
Rezerve . . . . . „ 1.096.793
Capital total . . . . „ 601.096.793

Bank für Keramische-Industrie A-G, Berlin

Capital în acțiuni. . . M. 10.000.000
Rezerve. . . . . „ 4.010.637
Capital total . . . . . „ 14.010.637

Industrie Vereinigungs A-G, Dresden

Capital inițial . . . M. 1.000.000.000

Direktion der Disconto-Gesellschaft, Berlin

Capital în acțiuni . .	M.	900.000.000
Rezerve	„	2.635.728.884
Capital total . . .	„	3.535.728.884

Dresdner Bank in Dresdner u. Berlin

Capital în acțiuni . .	M.	1.100.000.000
Rezerve	„	6.010.000.000
Capital total	„	7.110.000.000

Norddeutsche Bank, Hamburg

Capital în acțiuni . .	M.	60.000.000
Rezerve	„	270.000.000
Capital total	„	330.000.000

A. Schaaffhausen'scher Bankverein, Köln a. Rh.

Capital în acțiuni . .	M.	100.000.000
Rezerve	„	907.530.000
Capital total	„	1.007.530.000

Ostbank für Handel und Gewerbe, Königsberg in Pr.

Capital în acțiuni . .	M.	200.000.000
Rezerve	„	63.511.982
Capital total	„	263.511.982

In tabloul dela pag. 492 și din harta ce reproducem se poate vedea până unde se întindeau legăturile concernului Stinnes :

Concernul Hügo Stinnes ca factor economic

Nu este vorba a face aprecieri asupra însemnătății trusturilor și cartelurilor din punct de vedere economic în general.

Precizările lui Karl Marx s'au adeverit : cu cât s'a desvoltat industria, cu atât s'a simțit nevoie mai mult de o concentrare în conducerea intereselor mari.

Pentru economia germană concentrarea industriilor în concernul Stinnes, care a legat producția de desfacere, a însemnat o epocă de desvoltare economică și a evidențiat spiritul de organizare german și binefacerile lui. Prin concernul Stinnes au fost realizate economii în cheltuelile de administrație, a fost mai bine aplicată diviziunea muncii, s'au putut introduce normalizarea și tipizarea produselor, s'a putut obține un potențial mai ridicat de productivitate. Germania este o țară în care prin muncă se inobilează materia primă.

Obținerea materiei prime s'a făcut în condițiuni mai lesnicioase și mai convenabile.

Concernul Stinnes este din punct de vedere financiar încercarea cea mai reușită de strângerea la un loc și îndrumarea unitară a capitalurilor enorme, disparate. ca să nu doarmă, ci să fie în continuă acțiune.

Faptul că mare parte din întreprinderile legate în concer-

INTREPRINDERILE PROPRII ŞI CU PARTICIPARE

RUPE DE INTREPRINDERI	Cehoslovacia	Austria	Ungaria	Jugoslavia	România	Bulgaria	Turcia	Grecia	Rusia	Polonia şi Danzig	Lituania	Letonia	Estonia	Finlanda	Suedia	Norvegia	Danemarca	Marea Britanie	Olanda	Belgia	Luxemburg	Franţa	Portugalia	Spania	Italia	Elveţia	Americ i de Nord	Mexic	Kuba	Salvador	Peru	Chili	Argentina	Uruguay	Brasilia	Japonia	China	Java, Niederl., India, Noua Guinee, Filipine	Manciuria	Persia,, Ceylon	Vorderasien	Africa	Total general
ne de cărbuni de piatră . .	2	6	3	1	1	—	—	—	1	5	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ne de lignit şi turbă . . .	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
nereuri diverse	1	6	2	1	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
nde şi terenuri petrolifere .	5	3	1	—	1	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—
căm. de ceramică, ocruri, etc.	4	15	4	—	1	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
tr. de lucrări şi instalaţii . .	—	6	3	1	1	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
ılerii în exploatare	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ıbr. de maşini, vag., locomot.	4	12	4	1	3	1	—	—	4	7	—	1	—	2	3	2	2	3	4	1	—	—	1	4	4	7	—	—	—	—	1	1	—	2	2	1	1	2	—	—	1	—
ntiere navale	2	1	—	—	1	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
ine electro-tehnice	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—
ıbrici de hârtie, zahăr . .	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ıbrici de ghete	6	1	1	—	1	—	—	—	5	5	—	2	1	—	—	—	1	—	—	2	—	4	1	5	5	—	—	—	—	—	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
cietăţi de telegraf	—	1	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
zini de gaz, electricit., turbine.	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ii ferate	—	8	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ansport pe apă	—	2	—	1	1	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
pografii, ziare, agenţii de publicitate	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—
iduri, gatere, moşii	—	4	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
antaţii de bumbac şi cocos .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
inci asig. Holding	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
rouri de import şi export, agenţii si reprezentanţe . .	10	21	4	8	9	4	2	3	1	8	1	2	1	4	7	8	14	7	17	10	2	10	6	17	20	7	4	3	1	1	1	3	4	2	8	2	3	5	1	1	7	5	—
Total pe ţări . . .	35	89	29	13	23	5	3	3	19	41	1	5	2	6	14	11	18	12	31	14	3	20	8	30	31	17	7	5	2	1	1	8	16	3	12	4	4	9	1	2	7	6	572

nul Stinnes își păstrau individualitatea și independența însemnează că el era o reunire democratică a puterilor de producțiune. In Consiliul de Administrație al „Siemens Rheinelbe Schuchert Union" Hügo Stinnes era un simplu Consilier, ca un Müller sau Schultze oarecare (Schultze și Müller în limba germană sunt ca Popescu și Ionescu la noi).

Cuvântul lui Hügo Stinnes însă, valora cât o mie de Müller și Schultze.

Concluzie :

Hügo Stinnes a fost un om. Mulți l-au comparat cu americanul Carnegie. Nu a avut mulți bani : a avut spirit de întreprindere și prevedere.

Să fie inflațiunea monetară germană de vină, sau lipsa de conducători după moartea lui ! ? Nu putem afirma motivul intrării în lichidare a concernului Stinnes. Pentru industria germană familia Stinnes a însemnat organizare și desvoltare.

Pentru studiul intreprinderilor istoria concernului Stinnes ne arată cât este de legată viața afacerilor de puterea de conducere a omului ; această putere având o limită, existența intreprinderilor depinde de această limită, peste care nu poate trece și atunci încetează prin lichidare, descompunere și trecere în alte mâini. De aci problema formării succesorilor în marile întreprinderi.

Pentru Contabilitate studiul organizării Concernului Stinnes ne duce la multe probleme de înregistrări și situațiuni contabile necesare pentru a ține mereu în evidență schimburile economice numeroase și felurite.

Vispești-Văleanca, jud. Buzău
Septembrie 1939

Dr. P. DRĂGĂNESCU-BRATEȘ

AVIZ

Rugăm pe D-nii abonați să ne înlesnească aflarea adreselor colegilor care se mută fără a ne comunica adresa, înapoindu-ne revistele cu menționea noilor adrese ; în nici un caz să nu oprească revistele adresate altor colegi.

Comerț și Specula

Specula se ridică la ordinea zilei și se profilează pe planul economiei sociale, oridecâte ori piața mărfurilor trece prin vremuri anormale.

Specula îmbogățește speculantul fără nici-o altă rațiune, decât aceia a riscului isvorând din lege și măsuri administrative.

Desechilibrul cauzat bugetului consumatorului din pricina speculei, dă loc la proteste, firește, întemeiate și atunci autoritățile intervin cu prețuri maximale și aplicarea legilor împotriva speculei.

Prețul maximal nu este cea mai bună soluție fiindcă provoacă dosirea mărfurilor. Iar legea contra speculei de multe ori rămâne în domeniul teoriei.

Singura lege care frânează câștigul ilicit este legea morală pe care o practică majoritatea comercianților.

Specula, în înțelesul curent al cuvântului, însemnează un câștig ilicit dobândit din vânzarea mărfurilor acaparate și dosite.

Sunt mulți oameni cari nu pătrund bine tainele comerțului și de aceia trec pe lista speculanților și negustori cinstiți și aceasta mai ales atunci când, din pricina unei conjucturi defavorabile cum ar fi bunăoară lipsa mijloacelor de transport, noi impozite, scumpirea la locul de producție, etc., negustorul este silit să ridice prețul mărfurilor din stocurile vechi la prețul de achiziție pentru refacerea stocului.

Această urcare de prețuri, la nivelul prețului curent, este legitimată prin aceia, că negustorul își face o rezervă pentru acoperirea eventualelor goluri, lăsate de mersul ascendent al prețurilor în perioada fluctuațiunilor.

Faptul acesta caracterizează pe omul de afaceri, prevăzător și onest.

Se știe că în regimul monopolului prețul este fixat prin lege.

In regimul liberei concurențe, însă, prețul nu mai este fixat de lege, ci este dictat de ofertă și cerere.

Intre producător și consumator se interpune comerciantul.

El ia cu o mână mai mare dela producător şi dă cu alta mai mică consumatorului. Diferenţa este beneficiul. Şi este un beneficiu sigur, dacă bine înţeles, s'ar reţine această diferenţă în marfă, sau dacă s'ar menţine constant ştocul obişnuit de mărfuri, căci, după cum vom vedea mai departe, preţul banului este foarte schimbător.

Beneficiul în comerţ este limitat de concurenţă şi în practica negoţului modern, câştigă mult, cel care vinde eftin : la dever mare, câştig mare, la dever mic, câştig mic, este axiomă.

Ca să ne dăm mai bine seamă de câştigul în comerţ, trebuie să mergem la origină, la producător şi furnizor.

In adevăr, se ştie că în orice producţie avem de luat în seamă trei faze : aprovizionarea cu materii prime, fabricaţia şi desfacerea. Aprovizionarea cu materii prime se face de către fiecare producător în cele mai bune condiţiuni de preţ şi calitate.

Fabricaţia, este partea de care se ocupă de aproape doi factori : factorul tehnic şi factorul comercial. Factorul technic pretinde randament mare şi de bună calitate.

Randamentul se stabileşte în laborator sau în practica de atelier.

Aşa bunăoară practica ne învaţă că din 100 kg. făină de bună calitate se fac 130 kg. pâine de bună calitate.

Dacă se fac mai mult de 130 kg., pâine, atunci însemnează că făina a fost de o calitate excepţional de bună.

Dacă se fac mai puţine, atunci însemnează că materia primă, făina, a fost de calitate rea, sau în manipularea ei s'a făcut risipă sau furt.

Contabilitatea îşi are aici menirea să stabilească răspunderile şi preţul de cost.

Preţul de cost este acela cu care dacă vindem o marfă nici nu câştigăm nici nu pierdem ; prin urmare el trebue să cuprindă materia primă, mâna de lucru, cheltuelile directe şi partea aferentă din cheltuelile de regie.

Pe acest preţ de cost, astfel calculat, producătorul îşi brodează preţul de vânzare. Şi acest preţ de vânzare trebue să fie cât mai redus fiindcă la desfacerea mărfurilor, factorul comercial pretinde bun şi eftin.

Cu marfă bună şi eftină producătorul în primul rând şi comerciantul în al doilea, înfrâng orice concurenţă.

Multă vreme s'a susținut că negustorul este un intermediar între producător și consumator, cu rol parasitar.

Teoria aceasta a fost înlăturată și nu are nici un temei real, fiindcă în mod practic, consumatorul se găsește în situația de a nu fi în măsură să se aprovizioneze direct dela producător.

Comerciantul, acest element de mare valoare, în regimul capitalist și al libertății economice, nu este numai un simplu intermediar, cum s'a spus.

Adeseori comerciantul finanțează industrii care lucrează în contul său, cum este cazul Marelor Magazine.

Deosebit de acest sprijin material, comerciantul mai colaborează cu producătorul și în ceiace privește gustul marelui public consumator, diriguind producțiunea după cerința mulțimii consumatoare iar nu după fantezia fabricantului.

Din acest punct de vedere comerciantul este un adevărat îndrumător și al producătorului, punându-l în situația să producă în serii articole de mare consum, și al consumatorului, care găsește la prețuri modeste tot ceiace îi trebue pentru trai.

Comerciantul este acela care îl învață pe cismar să facă ghiata după picior iar nu piciorul după gheată.

Numai acest folos dacă s'ar trece la activul negustorului și încă ar fi de ajuns ca să fie în stima publicului.

Dar deosebit de aceasta, el, comerciantul, este acela care face înlesniri de credite și spre a se ține în ritmul negoțului modern reduce procentul de beneficiu la minimum posibil și pune în vânzare mărfuri cu prețuri eftine spre bucuria, mai ales, a lumii nevoiașe. In acest caz, el face fără să-și dea seama, o mare operă socială.

Mișcarea comercială preocupă pe toată lumea, dar mai cu seamă pe comerciant și pe omul de stat, fiindcă propășirea unei Țări pe teren cultural, educativ și național este în strânsă legătură cu starea economică a societății.

Astăzi dela știința savantului și până la munca umilului lucrător manual, parcurgem o cale în slujba comerțului.

Toate minunile depe globul pământesc : cale ferată, telegraf, telefon, avion, unde sonore, etc. stoarse din inteligența omului, sunt puse la dispoziția afacerilor, și reușește în afaceri comerciantul care cunoaște bine sursele de aprovizionare cu prețuri eftine și este familiarizat cu tarifele de transport

pe apă și uscat, cunoaște tarifele vamale și mai cu seamă acela care cimentează legături durabile cu furnizorii și clienții.

Pe scurt, este sigur de câștig, cel care posedă arta de a cumpăra și vinde.

Câștigul sau pierderea isvorând din sbuciumatul câmp al afacerilor, este tradus în monedă de cont de către contabil, care cu răbdare și sânge rece, scrie în registrele de contabilitate, succesul sau prăbușirea omului de afaceri.

Pierderea comerciantului nu poate fi prevăzută. Câștigul însă merge până la limita îngăduită de concurență.

Dar spre a judeca în cunoștiință de cauză prețul mărfurilor și deci limita de câștig, trebue să ne oprim puțin cu privirea și la banul cu care se schimbă marfa.

Se știe că la origină schimbul mărfurilor s'a făcut în natură adică marfă pentru marfă.

In comerțul internațional de azi ne-am întors la origină, fiindcă schimbul mărfurilor cu străinătatea prin clearing, sau oficiul schimburilor cu străinătatea, nu este altceva decât tot un fel de schimb în natură, pricinuit de politica valutară a țărilor intrate în jocul comerțului exterior.

Schimbul în natură dând loc la multe dificultăți, omul a introdus, ca mijloc de schimb, moneda, bătută dintr'un metal care să-și conserve valoarea în sine neschimbată.

Metalul adoptat a fost aurul ; banul de aur nefiind suficient pentru nevoile schimbului, s'a conceput ideia, care a și fost pusă în practică, a băncilor de emisiune, cu privilegiul de a pune în circulație bilete de bancă acoperite cu aur și chiar cu argint.

Astăzi, mai ales aurul, este tezaurizat în pivnițele băncilor de emisiune, fie monetizat fie în formă de lingouri.

Și în schimbul acestei garanții reale se pun în circulație bilete de bancă, care au o valoare egală cu aceia a aurului, numai atât timp cât biletul este schimbat în aur la prezentarea lui, la ghișeul băncii de emisiune.

Dacă încetează convertibilitatea, din acel moment se sapă o prăpastie între aur și biletul de bancă.

In fața acestei prăpăstii s'au găsit mai toate țările ieșite din marele răsboiu dela 1914—1918.

Scurt timp după acest războiu, s'a pus la ordinea zilei problema monetară. Pentru rezolvarea acestei probleme, vi-

tală pentru sănătatea comerţului, s'au emis trei soluţiuni :

Prima : revalorizarea, adică aducerea valorii biletului de bancă la valoarea aurului.

A doua soluţie : devalorizarea, adică nimicirea totală a valorii biletului de bancă şi înlocuirea lui cu un alt bilet la paritatea aurului. Aşa a făcut Germania.

Şi a treia soluţie : stabilizarea, adică oprirea scăderii valorii banului de hârtie, faţă de aur, la un curs practicat în bursă, la un moment ales de guvern.

Această de a treia soluţie, a stabilizării legale, a fost aleasă de Franţa şi Italia, soluţie adoptată şi de România.

Vedem, deci, că banul pe care se schimbă marfa, nu-şi conservă valoarea iniţială şi că este supus şi el la scăderi faţă de valoarea intrânsecă a monetelor de aur. Ori, moneta, aşa cum a fost cunoscută de om, nu este altceva de cât o unitate de măsură a valorilor. Şi ca toate unităţile de măsură, valoarea ei nu trebue să fie supusă fluctuaţiilor.

Din cele expuse se vede clar că moneta în circulaţie se efteneşte faţă de aur şi atunci, implicit, preţul mărfurilor se ridică.

Nu toţi oamenii fac legătură între banul de hârtie din circulaţie şi între banul de aur tezaurizat şi de aceia, de câte ori se ridică preţul mărfurilor, consumatorul, scoate pe negustor ţap ispăşitor.

Şi fără ca acesta să fie vinovat cu nimic, decât cu atâta că se pune la dispoziţia publicului cu toată plăcerea de a-l servi.

In cazul când moneta îşi îndeplineşte rolul de măsurător stabil al valorilor de schimb, atunci altcineva, decât negustorul, este vinovat de ridicarea preţurilor mărfurilor peste limita îngăduită.

Şi acest vinovat este producătorul.

Este adevărat că sub regimul liberei producţii fiecare producător sau furnizor, provoacă concurenţa de calitate şi preţ, care foloseşte, deopotrivă, şi comerciantului şi consumatorului fiindcă se poate cumpăra marfă bună şi eftină.

Sub monopol, concurenţa dispare, iar clientul deşi este nevoit să plătească un preţ mare pe marfa cumpărată, o face fără să protesteze, fiind împăcat că indirect contribue la sporirea veniturilor statului.

Se ştie că în regimul liberei concurenţe, fiecare caută să

producă mărfuri multe și deaceia, la un moment dat, acele mărfuri fiind peste trebuințele de consumație, această supra-producție apasă greu asupra situației financiare a întreprinderii.

Pentru remedierea acestui viciu, producătorii de aceiași branșe, se învoiesc să contingenteze producția și să fixeze prețul de vânzare al mărfurilor fabricate.

Și astfel se nasc cartelurile.

Dacă prețul de vânzare cuprinde un beneficiu remunerator al capitalului, în raport cu dobânda curentă și riscul capitalului pus în circulație, atunci această formă de cartel de vânzare aduce foloase reale economiei naționale.

Producătorul produce numai atât cât absoarbe piața, iar comerciantul și consumatorul au la îndemână, la timp, marfă bună și eftină.

Deosebit de cartelul de vânzare se pot încheia carteluri pentru procurarea materiilor prime și chiar carteluri pentru fabricație, păstrându-și fiecare întreprindere individualitatea.

Dacă producătorii de aceiași branșă, se întovărășesc asupra celor trei faze ale producției, adică se învoiesc să se aprovizioneze cu materie primă, să fabrice și să vândă în comun, atunci întreprinderile lor își pierd individualitatea și se înglobează într'o singură întreprindere gigantică, numită trust.

In trust producția se face în stil mare și cu cletueli mici de regie.

Trustul deținând un adevărat monopol prin imensitatea capitalului și a sferei lor de acțiune în domeniul producției, culcă la pământ toate industriile rebele, printr'o concurență nemiloasă.

Prețul de cost al produselor trustificate, ca și a celor cartelate este mult mai redus de cât în libera concurență de producție.

Cum însă cartelurile și trusturile sunt de esență capitalistă, și cum ele dețin monopolul producției, impun prețuri cari exasperează și pe comerciant și pe consumator.

Rezultă din cele expuse, că negustorul se luptă pe două fronturi : al nestabilității monetare și al prețului de specula impus de carteluri și trusturi.

In această situație, comerciantul cumpără scump și la rândul său vinde scump.

Și vinde scump nu din cauză că la prețul de cost ar fi adăogat un procent de beneficiu mai mare decât cel uzual, ci din cauza scumpirii mărfurilor la origină și a nestabilității monetare.

Se vede clar că învinuirea de speculă, adusă comerciantului de către publicul consumator, cu care vine în contact direct, este gratuită.

In economia dirijată cartelurile și trusturile nu sunt lăsate de capul lor.

La noi, sub regimul renașterii naționale, cartelurile sunt de aproape supraveghiate, iar biletul de bancă își are cursul stabilizat.

Așa dar, comerciantul care culege ca răsplată a muncii sale numai roadele îngăduite de legea ofertei și cererei și care se pune în serviciul marelui public consumator cu toată bunavoința și riscurile legate de negoț, este departe de a face specula, el face comerț.

TOMA VOICULESCU
Profesor

E. WOLFF S. A. R.
BUCUREȘTI

Administrația și Fabrica	Birou Technic	Birou de vânzare
Str. Dr. Istrate Nr. 7	Str. Bălăceanu Nr. 3	Str. Bălăceanu Nr. 3
Telef. 5-19-66	Telef. 3-34-20	Telef. 3-34-20
Cazane de aburi de orice tip	Încălziri centrale	Macarale și troliuri
Construcțiuni de fier	Uzine mari de aburi	Pompe-Ventilatoare
Poduri rulante	În conlucrare cu :	Mașini-Unelte
Reparațiuni de mașini	Borsig Berlin și Vereinigte	Armaturi pentru cazane
Rezervoare	Economiser-Werke	Și toate articolele
	Electrocare	tehnice
	Bleichert	Mașini «Krupp»

Obiectul, Scopul și Formele Calculației în Industrie

Scopul oricărei exploatări industriale este producerea de bunuri economice. Procesul de producție ocazionează însă costuri pe cari întreprinzătorul trebue necondiționat să-le cunoască pentruca să-i fie posibilă o raportare a lor la valorile produse. Această necesitate de cunoaștere a costurilor îl obligă apoi pe întreprinzător să recurgă la metodele matematice a cifrelor și calculului, sau cu alte cuvinte, să-și organizeze o calculație. In mod logic deci „calculația" ar cuprinde totalitatea scriptelor și mijloacelor aservite acestui scop. Accepțiunea cuvântului „calculație" este însă foarte diferită. Unii înțeleg sub această noțiune numai partea, — funcțiunea sau organizația calculatorie — care are de scop mijlocirea costurilor proprii pe unitatea de produs sau comandă, adecă ceeace am numit noi în altă parte „calculația propriu zisă". Iar alții în mod și mai eronat și prin analogie cu situația din comerț, identifică întreaga ființă a calculației cu Contabilitatea. Judecând astfel evident că greșesc și unii și alții prin unilateralitate, fiindcă calculația poate să aibă de obiect un singur produs, un centru de producție, un atelier sau întreaga exploatare, după cum poate să urmărească calcularea rezultatelor la unitatea de produs și fără referire la timp, sau pentru întreaga exploatare pe o anumită perioadă (an sau lună). Fiind mai multe deci atât obiectele calculației cât și scopurile propuse, este ușor de înțeles dece o întreprindere industrială, în scopul cunoașterei manifestărilor sale interioare și exterioare de viață precum și a activității sale de producție — nu întrebuințează numai o singură formă de calculație, cum ar fi Contabilitatea, ci mai multe, — fiecare din ele având câmpul său de aplicațiune și rolul său bine definit, toate însă unindu-se concentric într'un întreg armonic și dând naștere la ceeace vrem noi să numim „calculație" Contabilitatea sau calculația costurilor proprii luate în mod izolat sunt deci numai părți ale complexului calculației în industrie. *Deaceea termenului de „calculație" trebue să-i acordăm un înțeles mai larg, care să cuprindă întreaga organizație administrativă de socotire și luminare a vieții și procesului exploatării, începând dela aprovizionare și conti-*

nuând în desfășurarea producției, până la desfacerea produselor finite.

Contabilitatea (simplă) este adevărat că a fost forma primară a calculației și ea a rămas forma sa exclusivă atâta vreme cât întreprinzătorul industrial putea să se mulțumească numai cu ținerea în evidență a raporturilor cu terții, fără să mai caute și o cunoaștere a procesului intern de producție, a schimbărilor suferite de avere, precum a situației averii la un moment dat. Această epocă n'a durat însă mai mult decât cea a formei de producție reprezentată prin ateliere și odată cu nașterea fabricilor și a producției pentru piață, s'a ivit necesitatea perfecționării contabilității și a întrebuințări în plus și a altor metode de calculație eșite din necesitățile exploatărilor sub noua lor formă.

Dar pentruca să definim și mai bine complexul calculației în industrie, redăm următoarea schemă întocmită de Prof. H. Nicklisch [1]), în cadrele lui R. K. W. și în care se găsește aranjată într'o formă dintre cele mai raționale întregul complex al calculației :

C A L C U L A Ț I A			
Obiectul calculației	Scopul calculației		
	Calculația preliminară	Calculația ulterioară	Calculația comparativă
Exploatarea totală (Calculația pe perioade lungi)	Planul total (Bugetul general)	Contabilitatea totală (principală)	Statistica exploatării care afară de comparația dintre cifrele teoretice și reale ale aceleiași perioade, mai servește încă și alte nenumărate scopuri de comparație
Exploatarea parțială (Calculația pe perioade scurte)	Planul exploatării parțiale (Bugetul parțial)	Contabilitatea exploatării parțiale (Contabilitatea exploatării)	
Calculul pe unitatea de produs (Fără referire la unitatea de timp)	Calculația preliminară	Calcutația ulterioară	

Obiectul calculației este deci exploatarea totală sau numai o secție a ei, precum și unitatea de produse sau comandă. Noțiunea exploatării totale trebuește înțeleasă însă aci în sensul

[1]) Die Betriebswirtschaft pag. 578.

de „întreprindere", fiindcă acesta este de altfel și înțelesul pe care vrea să il dea H. Nicklisch. Primul obiect al calculației va fi deci întreprinderea sau cu alte cuvinte persoana juridică cu întreg complexul său patrimonial. Când vorbim de întreprindere ne vom gândi atât la procesul intern de producțiune, (exploatare) cât și la acel de desfacere, adică atât la circulația ocazionată de exploatare cât și la raporturile cu terții furnizori, clienți sau bănci. Calculația (sub forma contabilității generale) având de obiect întreprinderea, tinde la bilanțul de fine de an și prin aceasta la stabilirea schimbărilor produse asupra capitalului, prin câștigul sau pierderea rezultată din raporturile cu piața. Calculația având de obiect „întreprinderea", va avea de obiceiu la bază perioada normală sau legală, care este anul calendaristic.

Dacă ne oprim asupra „exploatării parțiale" ca cel de al doilea obiect al calculației, pentru o bună înțelegere trebue să știm că aci este vorba întâiu de ființa internă a întreprinderei, adică de exploatarea propriu zisă, iar în al dolea rând de părți adevărate de exploatare, cari pot să fie atelierele, birourile sau chiar și numai subdiviziuni ale acestora. Și ținem să accentuăm aci din nou că „exploatare" în sensul economiei exploatărilor nu este nici de cum numai atelierul sau unitatea tehnică, cum definește Calmes [1]) în mod cu totul eronat exploatarea : exploatare este orice parte a complexului organizației de producție unde se lucrează și unde găsim ca atare cei doi factori ai ființei sale : „omul și utilajul" [2]). Ideia divizării sau a „atomizării", cum spune Ed. Michel (Plankostenrechnung) a exploatării își are sursa în necesități de ordin calculatoriu și anume de măsurare a prestațiilor fiecărei părți de exploatare în raport cu costurile ocazionate, adecă de stabilire a gradului lor de raționalism economic.

Trecând la al treilea obiect al calculației, care este unitatea de produs, vom numi aci ca obiect tipic comanda, sau la exploatările cu producție în massă sau serii, unitatea de produs reprezentată prin kg., tonă, ml., etc.

Dacă privim acum în mod orizontal schema lui H. Ni-

[1]) „Der Fabrikbetrieb", pag. 30, editura G. A. Glöckner, Leipzig, 1922.

[2]) Dr. I. N. Evian : Curs de întreprinderi predat la Academia Comercială Cluj, în anul 1933.

cklisch, în dependență de obiectele calculației, vedem că exploatării totale (întreprinderii) îi corespund ca forme de calculație planul sau bugetul general și Contabilitatea principală (oficială). Calculației care are de obiect exploatarea îi corespund ca forme de calculație, bugetul exploatării și Contabilitatea exploatării. Iar cât privește calculația care are de obiect unitatea de produs și în special comanda, avem ca forme de ale sale, calculația anterioară și ulterioară procesului producțiunii.

Analizând din schema de sus, scopurile atribuite, „calculației", ceeace ne apare numaidecât este o primă și capitală grupare a formelor calculației din punct de vedere al poziției lor în timp față de procesul fabricației: calculația anterioară și ulterioară începerei producției. Bugetul *) general, bugetul secției și calculația anterioară pe unitate de produs sau comandă sunt formele specifice ale calculației care precedează procesul producțiunii. Iar Contabilitatea generală (a întreprinderii), Contabilitatea exploatării sau a secției și calculația ulterioară având de obiect unitatea de produs, sunt formele calculației cari succedează producțiunea. Cifrele primelor forme ale calculației vor avea la bază valori apreciate, deci valori teoretice, iar cele ale formelor din grupa a doua vor înfățișa consumul de fapt ocazionat de procesul producțiunii.

Calculația de previziune, sub forma bugetului, constituie cea mai recentă inovație în acest domeniu și este exteriorizarea progresului realizat în timp, în materie de administrație, fiind că a produce fără un plan economic dinainte întocmit, însemnează a ne mișca tot timpul în necunoștință și a nu avea posibilitatea unei coordonări și armonizări a producției cu piața și cu capacitatea financiară a întreprinderei.

* * *

Scopul primordial al calculației în industrie este, dupăcum am amintit și mai sus, acel de mijlocire a cunoașterei vieții exploatării și mersului procesului de producție. Organizația de calculație ne apare deci ca o funcție de conștiință pentru or-

*) Expresiunea „buget" fiind un termen de împrumut, ar putea să fie înlocuită în economia particulară cu aceea de „planul costurilor".

ganele de conducere ale unei exploatări. Organizația de calculație se substituie, în exploatarea mare, controlului direct pe care putea să-l exercite exploatatorul în epoca atelierului, asupra mersului operațiunilor și care în noua formă a producției nu mai este posibil.

Dacă am judeca acum formele calculației în funcție de scopurile urmărite, am observa că primele au urmat exact linia ascendentă a scopurilor, cari deveneau tot mai numeroase pe măsură ce exploatarea mare se generaliza, ca formă de producție.

Scopurile atribuite Contabilității au fost întotdeauna scopuri de ansamblu. Contabilitatea cu mijloacele sale funcționale cari sunt conturile sintetice sau chiar și analitice, a putut să satisfacă necesitățile de calculare a situației averii și rezultatelor întreprinderii, dar n'a putut niciodată să presteze calcule de amănunt în legătură cu un produs, o serie de produse sau o comandă, după cum nu poate nici să desfacă și să țină în evidență costurile pe elementele lor componente sau pe exploatări parțiale. „Ea poate să fie definită deci ca o metodă sintetică de calculare a costurilor" [1]). Această metodă sintetică de calculare a costurilor a trebuit ea însăși să fie perfecționată prin introducerea de ex. a unei noui serii de conturi, reprezentând secțiile și atelierele și în plus să fie complectată și cu alte forme de calculație mai mult ori mai puțin independente, însă mai analitice și printre cari se numără în special calculația și statistica.

Scopurile cari au generat aceste două noui forme de calculație — precum și altele — sunt foarte numeroase și noi ne vom ocupa cu o altă ocazie de o bună parte din ele. In mod general ele pot să fie reduse la două : calcularea prețului de vânzare și controlul.

Prima și cea mai presantă necesitate în ordinea calculelor unitare a fost aceea de stabilire a prețului de vânzare, care din cauza concurenței tot mai pronunțate, trebuia să fie ținut întotdeauna la o limită care să asigure întreprinderei posibilitatea de desfacere a produselor sale, sau să obțină comenzile

[1]) Mellerowicz : Kosten u. Kostenrechnung vol. II, partea I-a, pagina 60.

pe cari le voia, bineînțeles pe lângă rambursarea tuturor costurilor ocazionate cu acele produse.

Dar această necesitate au simțit-o și mai mult, exploatările cu produse variate și pentru cari, din lipsa concurenței, piața nu avea fixate prețurile de desfacere, — unicul indiciu cât privește oferta, rămânând în felul acesta, costurile proprii. Acest scop al calculației primează de altfel și azi asupra tuturor celorlalte scopuri principale sau secundare ale calculației propriu zise, fiindcă este știut, că în special în Europa, majoritatea exploatărilor produc direct la comandă. Forma tipică a calculației prețului de ofertă este „calculația anterioară" bazată de obiceiu pe experiențele trecutului (calculația ulterioară) și pe observarea variațiilor de pe piață a prețurilor materiilor prime și a salariilor.

Controlul este o noțiune cu înțelesuri foarte variate, fiindcă el se poate exercita atât asupra exploatării totale, secției sau atelierului cât și asupra unei serii de produse ori asupra unui singur produs sau comandă. In tot cazul însă ținta controlului este raționalismul economic și rentabilitatea. In serviciul controlului stau toate procedeele întrebuințate de către funcția administrativă în legătură cu cunoașterea mersului exploatării, deci atât Contabilitatea și bugetul, cât și calculația propriu zisă și statistica. Contabilitatea și bugetul evident că satisfac numai în mare necesitățile de control, dar și aceasta numai atunci când au în planul lor, conturi și capitole suficiente pentru secțiile, atelierele și eventual centrele de producție. Așa de ex. Contabilitatea poate să ne înfățișeze suma costurilor și a vânzărilor pentru întreaga exploatare sau numai pentru o secție și din compararea cărora putem să tragem concluziuni de ansamblu. Pentru calcularea costurilor și a produsului vânzării pe unitatea de produs, Contabilitatea nu mai este operantă și trebuie să recurgem la ajutorul calculației propriu zise. La fel putem să tragem tot numai concluziuni de ansamblu din compararea cifrelor capitolelor bugetului cu cele arătate de Contabilitate. Adevăratul serviciu de control îl face calculația propriu zisă și statistica, fiindcă numai acestea prestează calcule de amănunt, cu ajutorul cărora putem să înlăturăm pe de o parte risipa în fabricație și deci să realizăm o producție după principiile raționalismului economic, iar pe de altă parte să ne

orientăm asupra rezultatelor vânzării pentru fiecare obiect în parte.

* * *

Din schema lui Nicklisch precum şi din cele expuse mai sus, se desprind mai multe forme de calculaţie. *Aceste forme sau mai bine zis mijloace funcţionale administrative, se pot rezuma la următoarele patru: Contabilitatea, calculul costurilor unitare (calculaţia propriu zisă) statistica şi bugetul sau planul economic al exploatării.* Exploatările moderne de fabrică întrebuinţează de obiceiu toate aceste forme de calculaţie, fiindcă numai una din ele nu poate să satisfacă multitudinea de probleme, cari se pun astăzi unei exploatări.

Dr. ION V. TARŢIA

Comitetul Corpului roagă pe foştii bursieri ai Corpului Absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ să comunice adresa şi situaţia lor actuală.

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN"

S. A. R.

Tablă neagră, galvanizată, decapată, dublu decapată, cu rezistenţă, albă, plumbuită, **ondulată.**
Fier cerc, comercial, beton, profilat.
Fier cerc laminat la rece.
Cazane şi radiatoare „Calan" pentru încălziri centrale.
Băi de fontă emailată „Record".
Articole sanitare negre şi emailate.
Tuburi şi **accesorii** de fontă pentru canalizare.
Tucerie comercială.
Maşini de **gătit** şi **sobe** „Vesta".

Articole noui:

Cilindrii din fontă dură pentru luminat tablă.
Mese şi **capace** de **recoacere** din oţel rezistente la temperaturi înalte.
Cărămizi şi **pământ refractar.**

Contul Profit & Pierdere

In No. 8/1939 al Revistei Generale de Comerț și Contabilitate s'a publicat un articol intitulat: „Contul Profit & Pierdere", punându-se în discuție funcțiunea acestui cont, urmând ca d-nii colegi să se pronunțe.

Autorul articolului de mai sus atribue acestui cont exclusiv funcțiunea de colector al soldurilor conturilor de rezultate, neadmițând ca să se înregistreze direct la Profit & Pierdere nici un fel de rezultate, nici atunci când contabilul, în momentul facerii bilanțului, lucrează la punerea de acord a situației contabile cu realitatea.

In general, ar trebui să recunoaștem că această concepție e justă și, din felul de a vedea lucrurile astfel, denotă modul de gândire cât se poate de corect și disciplinat. Totuș există argumente ce sprijină altă părere, atunci când este vorba atât de ținerea registrelor în viața practică, cât și de predarea contabilității la școli.

Contul Profit și Pierdere are menirea să arate prin soldul său rezultatul final al întreprinderii, specificând pe conturi, de unde anume provine acest rezultat (posturi din debitul și creditul contului Profit & Pierdere).

Dacă această cerință e satisfăcută, considerăm că contul Profit & Piedere este ținut bine. De aici rezultă că orice pierdere sau câștig ce are loc în cursul anului trebuie să fie înregistrat în contul respectiv, al cărui sold, ca rezultanta multiplelor înregistrări, va figura numai odată în debitul sau creditul contului Profit & Pierdere. Dacă am înregistra aceste pierderi sau câștiguri direct la Profit & Pierdere, ele s'ar amesteca și, cu toate că în ultima analiză tot acolo am ajunge (adică am obține același sold la Profit & Pierdere), — n'am cunoaște din ce anume se compune acest sold.

Cu totul altfel stau lucrurile când constatăm unele rezultate în momentul încheierii bilanțului. Aici s'ar putea trece unele sume direct la Profit & Pierdere, fără a se creia conturi noui, deoarece nu s'ar aduce cea mai mică atingere principiului, în virtutea căruia acest cont general de rezultate trebuie să arate întreprinzătorului atât rezultatul final cât și pro-

venienţa lui. Intr'adevăr, dacă, cu ocazia punerii de acord a registrelor cu realitatea, contabilul, trebuind să înregistreze uzura mobilierului, ar face articolul :

Profit & Pierdere = Mobilier

(în loc de „Amortismente = Mobilier, urmând ca Contul Amortismente să se soldeze imediat prin Profit & Pierdere), — suma respectivă ar figura numai odată în debitul contului Profit & Pierdere şi, prin urmare, nu numai soldul contului nu s'ar schimba, ci şi sumele ce arată componenţa lui ar rămâne aceleaşi. Cazul identic e la rezultatele constatate la mărfuri, diferenţele de curs la efectele publice etc. In ceeace priveşte dobânzile cuvenite creditorilor (sau cele cuvnite dela debitori), trebuiesc trecute prin Contul Dobânzi, nu direct la Profit & Pierdere, căci dacă s'ar proceda altfel, soldul contului Dobânzi ar avea suma ce nu corespunde realităţii.

Cât despre predarea contabilităţii la şcoli, elevii ar trebui să cunoască amândouă procedee. Cel de al doilea (înregistrări directe) nu poate fi trecut cu vederea, deoarece este întrebuinţat la multe întreprinderi şi nu dă naştere la situaţii confuze. Pe de altă parte — şi acum mă gândesc în special la elevi — e un procedeu mai simplu care evită creiarea conturilor noui şi care, prin urmare, le dă posibiltatea să încheie un bilanţ mai uşor.

Revenind iarăşi la metoda cealaltă (adică atribuirea Contului Profit & Pierdere un rol exclusiv de colector al rezultatelor operate în conturi speciale), nu se poate contesta că e nu numai mai nouă, ci şi mai corespunzătoare principiilor generale de contabilitate.

B. ZELMER

Colegi, conform art. 26 din Reg. Legei Corpului Contabililor, toţi membrii sunt obligaţi să-şi achite la zi cotizaţia şi abonamentul, vă rugăm să achitaţi la prima cerere abonamentul la Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate, care este singurul organ oficial de publicaţii al Corpului Contabililor Experţi şi autorizaţi din România, conform hotărârei luată de adunarea plenară a Consiliului Superior din 21 Mai 1930.

Înțelesul și evoluția noțiunii de raționalism economic

(urmare)

2. Noțiunea de raționalism economic, văzută în economia politică.

Economia politică are meritul de a se ocupa de noțiunea raționalismului economic într'o direcție aproape unitară. Expresiunea folosită de această disciplină pentru „raționalism economic" este expresiunea de „productivitate", căreia economia politică așează față în față noțiunea de rentabilitate. Noțiunea de „productivitate" este caracterizată ca o „categorie a economiei pieții" (Kategorie der Marktökönomie) cum zice *Oppenheimer*. (Theorie der reinen politischen Okönomie) *), pe când rentabilitatea este considerată ca o „categorie a economiei private", productivitatea fiind caracteziată de mai aproape ca o tendință de a urmări folosul totalității în activitatea economică a satisfacerii trebuințelor, iar rentabilitatea considerându-se ca o diferență pozitivă între cheltuelile investite și prețul realizat. Principiul raționalismului economic ni-se prezintă ca o lege veche economică de bază, căreia se subordonează activitatea economică.

Chiar marele economist François Quesnay a pus deja principiul : „la plus grande diminution possible de travail pénible avec la plus grande jouissance possible", drept scop al evoluției economice. Cu mult mai târziu se exprimă în acest sens în primul rând *Friedrich von Wieser* (în Uber Ursprung und die Hauptgesetze des wirtschaftlichen Wertes", Wien 1884, pag. 75) și *Schäffle)* „Die Nationalökönomie oder allgemeine Wirtschaftslehre" Leipzig 1861, pag. 205. Wieser vorbește de „tendința economică", pe care o caracterizează ca o formă deosebită a unei tendințe generale, adică a tendinței de a face ceeace este folositor. Tendința conomică se îndreaptă în direcția de a asigura un folos cât se poate de mare, prin întrebuințarea cât mai economică a rezervelor de bunuri limitate (a bunurilor de folosință, de producție și de vânzare). Wieser aderă lui *Schäffle* întru recunoașterea faptului că raționalis-

*) Citat la Hummel, Das Rentabilitäts und Wirtschaftlichkeitsproblem, Stuttgart, 1927, pag. 12.

mul economic este un principiu universal, un principiu care trece sfera schimbării materiei („die Wirtschaftlichkeit ist ein Universalprinzip, ein über die Stoffwechselsphäre hinausgehendes Prinzip"). Dar *Schäffle,* se ocupă și mai concret de chestiunea productivității, vorbind de *productivitatea întreprinderii,* noțiune care la *Philippovich* („Das Wesen der volkswirtschaftlichen Produktivität und die Möglichkeit ihrer Messung, Wien 1909, pag. 330 și urm.) ia denumirea de *rentabilitate.* Productivitatea întreprinderii este după Schäffe mărimea procentuală a beneficiului întreprinderii.

Această productvitate supusă *legii generale a valorii și a productivității* (das allgemeine Wert — und Produktionsgesetz), care caută să reducă surplusul de valori care trece peste cheltueli, la un nivel cât mai mic, ceeace are ca urmare o nouă cristalizare a forțelor combinate ale întreprinderii, spre un punct mai productiv al acesteia. *Philippovich* deosebește această productivitate economică generală, de noțiunea rentabilității. Rentabilitatea este la Philippovich productivitate privat-economică, care constă în surplusul de venit al prețurilor asupra cheltuelilor. Productivitatea economică generală din contră, este „vrednicia naturii sau a omului de a produce un bun, pe care omul îl găsește apt pentru scopurile sale". Economia socială în sens strict este un mijloc de a realiza o stare bună socială, sau dacă considerăm această aptitudine drept productivitate, atunci productivitatea economiei sociale însăși este obiectul principal chiar al științei economice.

In ceeace privește aprofundarea și analizarea noțiunii de raționalism economic însăși în economia politică, locul de frunte îl ocupă Adolph W a g n e r, care se ocupă de această problemă în capitolul „Natura economică a omului" al operei sale „Algemeine oder theoretische Volkswirtschaftslehre".

Omul, spune Wagner, stă cu lumea externă într'o legătură continuă și ca o ființă cu necesități multiple, descoperă în ea multe din posibilitățile satisfacerii acestor trebuințe. Tendințele omului spre satisfacerea trebuințelor — tendințe conduse de iscusință și experiență — se îndreaptă în direcția unei asumări a muncii (în înțeles economic), adică în direcția unei munci concepute ca un mijloc pentru realizarea scopului satisfacerii trebuințelor. La toate activitățile omenești, cari au drept scop satisfacerea trebuințelor, omul este condus

— și poate și trebue să fie condus, — de principiul economic sau de *principiul raționalismului economic* (das ökönömische oder das Prinzip der Wirtschaftlichkeit), adică de străduința de a efectua numai o astfel de muncă, la care după taxarea omului, plăcerea satisfacerii trebuințelor va întrece povara eforturilor, tot astfel, străduința consecutivă după o satisfacere maximă, cu o cantitate cât de minimă de eforturi și sacrificii.

Totalitatea activității de muncă a unei persoane care este îndreptată în direcția satisfacerii necesităților conform principiului raționalismului economic, este denumită în sens cu totul general, economie. *Fiecare act unic,* care aparține acestei activități, este fapt economic. Natura economică a omului este rezultanta comparației și a taxării momentelor rezultate din necesitățile economice și satisfacerea, lor sub imperiul principiului economic.

Nu mai puțin valoroase dar totuși mai restrânse, sunt cercetările lui Herrmann (Staatswirtschaftliche Untersuchungen.) pomenite de Wagner, după care se face deosebire între *activitatea tehnică și activitatea economică.* Activitatea tehnică — spune Herrmann, — constă în a satisface necesitățile omenești cu bunurile economice necesare, la locul și timpul potrivit și în cantitate și calitate corespunzătoare. Activitatea economică tinde la procurarea și consumarea de bunuri economice, după principiul raționalismului economic.

Din cele de mai înainte am văzut, cum ni-se prezintă noțiunea raționalismului economic în economia socială. Am văzut, cum *Adolph Wagner* desvoltă noțiunea economiei, spre a stabili principiul raționalismului economic, ca un principiu general, *căruia i se supune fiecare fapt economic unic.*

Ceeace ne interesează pe noi din punctul de vedere evolutiv sunt cercetările lui *Philippovich, Schäffle și Oppenheimer,* cari se ocupă cu noțiunea productivității, văzute din punctul de vedere al economiei totale și cu noțiunea rentabilității, care se consideră deja de acești autori, ca o noțiune de interes privat-economic.

Văzut din punctul de vedere al acestor precizări, putem găsi legătura firească de continuitate în evoluția noțiunii de raționalism economic, noțiune preluată de știința întreprinderilor economice, spre a o cerceta și a o delimita în cadrul

economic-privat. Dar, noțiunea de „productivitate" nu se poate încadra fără nici-o greutate în știința economiei intreprinderilor, aplicând-o pur și simplu sub denumirea de „raționalism economic", deoarece ambele noțiuni au câte o sferă diferită de aplicare : noțiunea de „productivitate așa cum am văzut-o aplicată în economia politică" și noțiunea de „raționalism economic" în economia privată și pe care o avem încă de cercetat de mai aproape. Totuși, am vorbit deja la începutul acestui referat de un antagonism între principiul economic general, și principiul economic privat, antagonsim arătat și cercetat cu toată exactitatea, de economistul *Josef Grunzei* în a sa „Allgemeine Volkswirtschaftslehre" (Wien 1909). Discuțiunea asupra acestui antagonism n'a rămas fără influență nici asupra primilor autori distinși de economie privată cari în cercetările lor asupra acestei chestiuni, nu s'au putut deslega de noțiunile economiei sociale, preluând fără critică aceste noțiuni și în știința economiei private. Aceste lucrări formează legătura de trecere a noțiunii de „productivitate" din economia socială, în știința economiei întreprinderilor sub denumirea de „raționalism economic".

3. Noțiunea de raționalism economic în literatura științei întreprinderilor economice.

După cum am putut vedea, problema raționalismului economic a găsit în economia politică o tratare aprofundată și destul de unitară. Aceasta nu este cazul în știința economiei întreprinderilor din cauza că, această știință nu s'a desvoltat în condițiunile în cari s'a putut desvolta economia socială, ci ea a trebuit să treacă prin mai multe faze, până ce a ajuns în stadiul ei de astăzi. Intr'adevăr primele stadii ale științei economiei întreprinderilor de astăzi se caracterizează prin nedeslegarea ei de economia socială de care această știință a fost influnțată în mod simțitor, considerându-se chiar că, știința întreprinderilor face parte din economia socială. Altfel văd știința economiei private încă în special *Weyermann* și *Schönitz,* precum și Johann Friedrich Schär. *)

*) V. Georg Obst, Die Probleme der Betriebswirtschaftslehre. Das Verhältnis der Betriebswirtschaftslehre zur Volkswirtschaftslohre, in Das Buch des Kaufmanns, vol. II, Stuttgart 1922.

Ceilalți autori însă (în frunte cu Heinrich Nicklisch) au recunoscut că știința întreprinderilor are un caracter independent și de sine-stătător, făcând doar parte din științele economice, din care face parte și economia socială. Au recunoscut astfel că, *principiul economic* este comun ambelor științe, ele deosebindu-se numai prin obiectul de cercetare și prin punctul de vedere al cercetătorului.

Astfel trece noțiunea de raționalism economic în știința economiei private, găsind o tratare influențată din punctul de vedere economic social.

In fruntea autorilor de economie privată, cari s'au ocupat pe larg de această problemă, stă *Johan Friedrich Schär*, autorul renumitei opere „Allgemeine Handelsbetriebslehre". (Ed. I., Leipzig 1911).

Principiul economic general constă în a atinge efectul economic cel mai mare, cu celtuiala cea mai mică de mijloace, de forță și de timp, spune Schär. Acest principiu se aplică *producției:* de a produce un bun cu cantitatea cea mai mică de cheltueli de producție, de a produce același product mai eftin ca mai înainte, sau de a produce cu cheltuelile de producție de până aici, produse mai multe și mai bune. *Consumației:* de a obține dintr'un bun economic dat, satisfacerea cea mai mare a trebuințelor. Dacă acum aplicăm acest principiu economic la *comerț:* legătura între producător și consumator în scopul schimbului de produse să fie organizată cu cea mai mică cantitate de cheltueli și cât se poate de practic, spre a corespuhnde zelurilor comerțului, conform principiului raționalismului economic. Deoarece un comerciant — spune Schär, — nu se poate îmbogăți decât numai în sarcina producătorului sau cel al consumatorului și deoarece scopul său nu constă deloc în a eftini schimbul de bunuri în interesul economiei totale, și de a căuta un câștig privat, leitmotivul exploatării comerciale vine în conflict cu principiul social-economic. „Pe când însă comerciantul caută să reducă cheltuelile legăturilor sale comerciale pentru a câștiga mai mult, adică de a putea scădea cheltueli mai puține din câștigul brut (diferența între cumpărare și vânzare), principiul economic tinde la o reducere a cheltuelilor procesului de schimb în interesul economiei totale...". Și Schär vorbește aici de lupta principiului economic social, cu principiul economic

privat, susținând că, dacă comerțul este exercitat de persoane unice sau societăți capitaliste, cum sunt întreprinderile, principiul de bază al exploatării comerciale este atingerea unui câștig. Intreprinzătorul ar putea să extindă această posibilitate de câștig și mai mult, dacă n'ar fi împiedecat prin nici-o altă relație. Comerciantul însă va trebui să supună exploatarea sa comercială legilor cari domnesc în viața economică generală, adică principiului economiei generale, de unde va depinde câștigul său.

In acest mod îl vedem pe *Schär* expunând concepția sa din punct de vedere economic social, subordonând întreprinderea în activitatea sa procesului general de schimburi. Noțiunea raționalismului economic a rămas văzut astfel din afară de întreprindere, fără a privi această noțiune din interiorul exploatării însăși.

Totuși găsim și la Schär (op. cit. pag. 115) concepțiunea că întreprinderea trebue să caute să reducă prin o organizare coplectă internă, cheltuelile comerciale la minim, să poată rezista eliminării ei eventuale din lanțul consecutiv al schimbului. Principiul raționalismului economic este extins astfel de Schär *) (das Prinzip der Wirtschaftlichkeit des Handels) și asupra raportului în care se află o întreprindere față de alta pe piață, adică în raportul lor de concurență. Concurența va determina reducerea prețurilor și astfel ni-se arată iar primatul interesului economic social, care învinge tendința de câștig a întreprinzătorului unic. Măsuri de ordin economico-politic de politică comercială, pot îngreuna deasemenea circulația bunurilor,ceeace poate cauza o scumpire a obiectelor de comerț, atenuându-se astfel principiul de raționalism economic al comerțului. Pe de altă parte, concentrațiunile capitaliste, prin excluderea concurenței pe terenul formării prețurilor ajută realizarea principiului raționalismului economic al comerțului, ceeace are ca efect mărirea câștigului întreprinderilor.

Am insistat mai mult asupra lui Schär, deoarece concepția sa era primită în mare parte de contemporanii săi și desvoltarea gândirilor lui, ne luminează și faza științei co-

*) V. F. Dörfel, Entwicklung, Begriff und Inhalt der wirtschaftlichen Betriebslehre, Wien 1930, pag. 12 și 13.

merciale și cea a economiei private din evoluția științei întreprinderilor economice însăși.

Dar influența economiei sociale se arată și la autorii de mai târziu de știința economiei private, noțiunea de raționalism economic nefiind precizată până acolo de către știința economiei întreprinderilor. Această noțiune a trebuit totuși să găsească o altă formulare de către știința întreprinderilor, ceeace însă nu s'a putut înfăptui decât numai în urma desvoltării luate de știința întreprinderilor economice însăși, trecând dela faza unei pure tehnice comerciale și peste faza economiei private cu concepții neclare, influențate puternic de economia socială la faza științei moderne a economiei întreprinderilor. Numai în anii de după rozboiu a găsit această noțiune o precizare de către *Schmalenbach* și *Nicklisch*. Insă până la această precizare, noțiunea raționalismului economic a fost înțeleasă în mod foarte diferent de către diferiții autori, nefiind înțeleasă nici astăzi în mod uniform în știința economiei întreprinderilor.

Astfel, *Hellauer* în a sa „Einführung in die Betriebswirtschaftslehre" (Berlin u. Wien 1928, pag. 21 și 24), se pronunță în sensul că din aplicarea principiului economiei rezultă pentru economia individuală problema de a atinge un venit brut cât de mare posibil, la o cheltuială cât de redusă de capital de bunuri. Bazându-se pe formula stabilită de Courcelle-Seneuil, după care câștigul este egal cu venitul brut, micșorat cu suma capitalului, plus cheltuelile muncii (salarii), traduce această formulă după principiul economic al economiei private, care ar însemna după Hellauer, atingerea unei rentabilități cât mai mari. Cu toate că Hellauer nu vrea să așeze pe picior de egalitate noțiunea de rentabilitate cu noțiunea raționalismului economic, afirmă că, o rentabilitte maximă, nu se poate realiza decât numai la un raționalism economic extrem, afirmațiune care, precum vom mai avea de văzut, este combătută de alți autori.

In știința economiei întreprinderilor, raționalismul economic însemnează după Hellauer, o stare în economia unei întreprinderi, care ajută realizarea unui venit, ce trece cel puțin peste cantitatea de cheltueli efectuate. Gradul raționalismului economic îl vede cu atât mai înalt, cu cât întreprinderea va fi în stare să realizeze o rentabilitate cât se poate de accentuată.

(Va urma). **OSCAR SCHWARTZ**

Organizarea administrativă și contabilă a unei exploatări de păduri

(Urmare)

Obținând din calculul de mai sus, posibilitatea de volum din parchetul auual ce-l vom exploata, cum și valoarea probabilă a producției, luând de bază prețul actual de vânzare de pe piața lemnului, urmează să studiem ce cheltueli de investiție și producție vom avea :

Investițiunea în construcții forestiere

I. *Investiția în linia ferată forestieră*

Dela început am avut în vedere situația locului ce privește investiția în construcția liniei, necesară la transportul producției.

Am luat de bază distanța de 10 km. până la locul de exploatare.

Această distanță poate parcurge jumătate sau 3 părți prin pădure și restul prin proprietățile comunale, sau a diferiților proprietari, astfel că exploatatorul se va conforma art. 24 din Codul silvic și dispozițiunilor legii drumurilor. Obținând autorizațiunea construcției, bazată și pe contractul de arendare a terenurilor necesare pentru linia ferată, pe locuri determinate de organele în drept ale statului, va începe construcția. Construcția liniei se va face pe baza unui plan întocmit de specialiști, în care se prevede direcția drumului, respective traseului cu întreaga situație a locului și lucrările de construcție, ce incumbă această situație cu formarea întregului terasament ca: săpături pe locul înclinat, ziduri de sprijin, poduri și podețe, săparea șanțurilor pe marginea drumului. Liniile industriale forestiere au profil redus, de regulă sunt înguste, au lățimea terasamentului până la 3 metri, iar ecartamentul până la 75 cm.

Calculul cheltuelllor de investiție se bazează pe planul liniei, care este un indiciu al lucrărilor de construcție, după situația căruia se vor stabili și cheltuelile în ordinea următoare :

1. *Cheltuelile cu ridicarea în plan a traseului :*

a) Onorarul specialistului ;

b) Spese cu măsurarea și pichetarea liniei ;

c) Autorizația construcției.

2. *Construirea terasamentului și poduri :*

a) Pe teren șes se nivelează unde terenul este mai jos de gradul de nivel, prin depunerea stratului de pietriș, se taie arborii din cale, se scot buturugile și se sapă șanțuri pe marginea terasamentului, pentru scurgerea apei ;

b) Pe teren înclinat (coastă) tăierea arboretului din calea liniei, săpăturile în „debleu", aruncarea săpăturii în „rambleu", formarea talusului (teșitură) și unde sunt scurgeri de apă în coastă, eventuale ziduri de sprijin (ancorament) depunerea stratului de pietriș, (balastul liniei), eventuale săpături în stâncă, cari se fac cu explosibile, procurarea explosibilelor necesare : dinamită, fitil, etc. ;

c) Construcția podurilor, — mărimea podurilor depinde de volumul apei ce se scurge pe valea peste care se construiește. Fundațiunea podurilor se construiește și din lemn, însă cea mai potrivită și durabilă este construcția în piatră și beton, având în vedere durata exploatărei. Sunt cazuri când podul trebuie să aibă 3—4 m. înălțime și chiar mai mnlt, iar lățimea între stâlpi de 5—6 m., când traseul traversează peste o vale afundă cu volum mare de apă ; aci construcția fundațiunei trebue clădită puternic din piatră și beton, iar partea de sus, din grinzi puternice cu podele și marginea podului cu parapet.

Unde sunt scurgeri mici de apă, podețele se construiesc mai simplu și numai din lemn.

3. *Fixarea materialului de cale ferată pe terasament :*

a) Fasonarea traverselor necesare de 1,50 m. lungime și 14/16 cm. grosime ;

b) Așezarea și fixarea traveselor pe linie la distanțe de câte 50—60 cm. în lungime ;

c) Așezarea șinelor pe traverse, șine tip 9 kgr. de m. crt. ;

d) Fixarea șinelor pe traverse, pe table cu cuie, încheerea cu eclise și șuruburi ;

e) Macazuri de schimb.

II. *Investiția în materialul rulant*

La transportul de cale ferată forestieră se întrebuințează vagonete și locomotive, cari constituesc materialul rulant, sau miș-

cător. Parcul de vagonete al unei exploatări se compune din 40—50 vagonete și chiar mai mult. Construcția vagonetelor se preferă ca să fie simplă, dar solidă, să aibă capacitate mare de încărcare și să se poată comod încărca, frână sigură și ușor de manevrat.

III. *Investiția în construcții și instalațiuni*

Prin faptul că o exploatare de pădure este situată la o distanță mare de sat, comună sau oraș, construcțiile sunt necesare pentru :

1) Adăpostirea muncitorilor în pădure; 2) Cantoane paznicilor în pădure; 3) Depozit de alimente, etc. (magazie) în pădure ; 4) In depozitul de desfacere: Clădire pentru administrație, Magazie de unelte, materiale și alimente; Ateliere: de ferărie și dulgherie; Barăci pentru adăpostirea muncitorilor.

Construcțiile se evaluiază într'un deviz estimativ, specificându-se materialul necesar construcției. In general construcțiile forestiere sunt de un stil mai rustic, se construiesc din lemn pe soclul de piatră.

Devizul estimativ la asemenea construcții cuprinde spesele cu :

1) Lucrările de terasament; 2) Lucrările de zidărie; 3) Lucrările de dulgherie și tâmplărie; 4) Lucrările de fierărie, etc.

(Va urma) **VASILE ATHANASESCU**

A apărut :

„MANUAL DE VERIFICĂRI ȘI EXPERTIZE CONTABILE"

de

Dr. V. M. Ioachim, expert contabil, Director Consiliul Superior al Corpului Contabililor Autorizați și Experți contabili

Lei 150.

Se poate procura și dela Administrația Revistei Generale de Comerț și Contabilitate, Str. Teilor Nr. 12. București.

Dela Consiliul Superior
al Corpului Contabililor Experți și Autorizați

PROCES-VERBAL
(Extras)
Ședința Plenară dela 23 Septembrie 1939

La 23 Septembrie 1939, s'a ținut ședința plenară sub prezidența D-lui Decan N. Butculescu.

D-l N. Butculescu, înainte de a intra în ordinea de zi face elogiul marelui dispărut, fostul Prim Ministru Armand Călinescu răpus de un odios atentat, pe care întreaga țară îl vestejește.

Se ia cunoștință de telegrama trimisă Prezidenției Consiliului de Miniștri.

Se păstrează tăcere câteva minute.

Se intră apoi în ordinea de zi.

— Se citește și se aprobă procesul verbal din ședința precedentă.

— Se ratifică Procesul-Verbal al Delegației Permanente din 19 Iulie a. c.

— Se decide a se organiza o masă ori a se lua parte la sărbătoarea D-lui Gr. L. Trancu-Iași, cu ocazia eșirii din învățământul superior prin pensionare.

— Se aprobă a se supune la un coloquim pentru obținerea gradului de expert contabil:

D-nii: Petre Firică, deputat Președintele Secției Chișinău,
Oscar Papadumitru, recomandat de Secția Ilfov.

Gh. Dinulescu	„	„	„	„
C. Sixt	„	„	„	„
Chiriac Ionescu	„	„	„	„
C. Martin	„	„	„	„
I. Dumitriu	„	„	„	Ismail
Ilie C. Flitan	„	„	„	Tg. Jiu
Gr. Gr. Lupescu	„	„	„	„ „

Toți aceștia întrunesc condițiunile cerute de art. 4 din Legea Corpului precum și cele stabilite de Consiliul Superior în ședința dela 15 Iulie, adică au 5 ani, respectiv 10 ani dela înscrierea în Corp și activitate profesională deosebită ori lucrări de specialitate.

D-l N. Butculescu cere ca în coloquim să se insiste asupra cunoștințelor în legătură cu expertizele contabile.

Se ia în discuție cererea Secției Ilfov de a i se acorda un împrumut de 600.000 (șase sute de mii lei) pentru amenajarea localului și pentru plata ultimei rate.

Consiliul aprobă principial.

Cu această ocazie D-l Prof. Sp. Iacobescu a cerut relațiuni asupra situației sediului Cousiliului Superior.

S'a hotărât să se stabilească printr'un schimb de scrisori camera rezervată Consiliului cu acces la sala de Consiliu și ședințe.

D-l P. Drăgănescu Brateș este de părere să se cumpere o cameră ca proprietate a Consiliului Superior.

Se decide a se trimite Secțiunilor anteproetul Colegiului Economic, Cooperator și Contabil pentru a-și da părerea, dacă este posibil chiar înainte de convocarea Comitetelor Secțiunilor, fixată pentru 5 Noembrie ora 10 dim.

Jurisprudențe fiscale*)

CURTEA DE CASAȚIE SECȚIA III-a

Decizia Nr. 603, din 21 Februarie 1939
Președinția d-lui D. G. Lupu, Președinte

Societate în nume colectiv. Constituire. Ne remiterea scrisorii de trăsură. Răspunderea cărăușului. Probe admisibile. Aplicațiuni la navigația fluvială.

Transport. — Mărfuri predate pentru transport. Depunerea lor la locul de încărcare. Distrugerea lor mai înainte de emiterea scrisorii de trăsură. Răspunderea cărăușului. Probe admisibile. Aplicațiuni la navigația fluvială.

Cei de al treilea pot să opună asociaților nelegalitatea constituirii unei societăți în nume colectiv sau în comandită simplă, pentru care formalitățile de publicitate n'au fost îndeplinite. In categoria celor de al treilea nu pot fi cuprinși însă și debitorii sociali, ci numai aceia fără de care asociații

*) Extras din „Revista de drept comercial și studii economice, Nr. 6 din Iunie 1939.

ar avea interes să opună lipsa de publicitate și pentru care a și fost organizată publicitatea.

Potrivit art. 1474 cod. civil și 425 cod. com. cărăușul răspunzând de pierderea sau stricăciunea lucrurilor, ce i-au fost încredințate, din momentul în care acele lucruri i-au fost remise spre a fi încărcate, urmează că răspunderea cărăușului începe chiar înainte de redactarea scrisorii de trăsură, numai prin primirea lucrurilor la locul destinat pentru încărcare în vederea transportului.

In acest caz, expeditorul, pentru a dovedi predarea mărfurilor și pagubele suferite, are la îndemână probele prevăzute de art 46 cod. com.

Regulamentul navigației fluviale române nu cuprinde nici o dispoziție derogatorie la principiul de mai sus.

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI S. V

Sumele rezultate din reevaluarea activului nu constitue beneficii și nu pot servi ca bază de impunere la impozitul comercial [1]).

Fabrica N. F. A. făcând în 1936 o reevaluare a mașinilor și clădirilor sale, valoarea acestora a apărut mărită în bilanțul încheiat la 31 Decembrie 1936, astfel că deși fabrica a avut în realitate o pierdere în acel an, totuși contul său de Profit și Pierdere s'a soldat cu un beneficiu contabil.

La impunerea pe exercițiul 1937/938, organele fiscului au considerat suma provenită din reevaluarea mașinilor și instalațiunilor ca un venit impozabil, și au stabilit venitul net impozabil pe această bază.

Comisiunea de apel a înlăturat susținerea fabricei că suma provenită din reevaluarea activului nu poate fi considerată ca venit impozabil.

---

[1]) Decizia Curții de Apel este în concordanță cu deciziunile date de Comisia Centrală fiscală (Nr. 54 din 21 Dec. 1923 și Nr. 102 din 12 Noembrie 1924) cari nu consideră drept beneficiu sporul de capital provenit din reevaluarea activului, chiar dacă s'au emis acțiuni.

Menționăm însă că în baza nouii redactări a paragraf. 7 al. 1 art. 15 (legea timbrului din 1 Aprilie 1939) acoperirea pierderilor prin supra evaluarea activului se taxează la impozitul asupra sporului de capital 1,60% pentru Soc. anonime, 3% pentru orice alte Soc.) chiar dacă nu s'a emis acțiuni. — (N. R.).

Fabrica a făcut recurs la Curtea de Apel S. V care prin decizia fiscală Nr. 189 din 19 Mai 1939 (Dos. Nr. 555/939) a admis recursul fabricei, stabilind că sumele provenind din reevaluarea investițiilor constitue o plus valută întâmplătoare, care nu poate fi considerată ca venit, întrucât ceeace caracterizează noțiunea de venit este reproducerea lui periodică prin exploatarea capitalului, — elemente, ce lipsesc cu desăvârșire diferențelor rezultate din reevaluarea activului.

Instanța de recurs a dispus retrimiterea dosarului la Comisiunea de Apel spre o nouă judecare.

(Din „Circulara Informativă din 10 August 1939 a Uniunei Generale a Industriașilor").

Recenzii

Codul de Comerț Carol II 1938 de prof. univ. Sp. Iacobescu, referat către al 9-lea Congres al Corpului Contabililor, ținut la Brașov în Mai 1939, Tip. Independența, Buc.

Autorul un emerit profesor de Contabilitate, jurist și expert contabil, analizează noul Cod de Comerț care urma să fie pus în aplicare anul acesta, făcând unele observațiuni pentru eventuale împliniri ale acestui cod, care tocmai în vederea aceasta a suferit o amânare în aplicare.

Astfel la transporturi — între actele de comerț — adaugă noul cod transporturile în aer, dar lasă la o parte transporturile pe uscat (p. 4).

Despre capacitatea de a face acte de comerț, nu se vorbește în noul Cod.

Un pas înainte îl face noul Cod lăsând libertate a se efectua înregistrările și prin mijloace mecanice, nu se precizează însă — lucru important — modalitatea executării înregistrărilor întemeiată pe principiile egalității de la *Contabilitatea în Patridă Dublă.*

Despre Inventar noul Cod conține prescripții vagi vorbind de „întreaga avere a comerciantului" în loc să spue : Inventarul trebue să cuprindă tot Patrimoniul persoanei comerciantă".

Este înpotriva prescripțiunii ca „înventarul anual să fie

întocmit în termen de 3 luni dela data închiderii exerciţiului anual stabilit de legile fiscale" întrucât se abate dela libertatea încheerei Inventarului şi Bilanţului potrivit naturei sau obiectului întreprinderei, adică indiferent la ce epocă îi convine şi care ar corespune cu „sezonul mort" al Intreprinderii respective.

Posturile de evidenţă din Activ şi Pasiv nu sunt suficient definite.

Din celelalte observaţiuni pe care Domnul Profesor Iacobescu le face cu privire la evaluările în Inventar şi încheerea Bilanţului şi Contului de Profit şi Pierdere pe baza Registrelor Contabilităţii, servindu-ne şi de Inventar, dar nu numai pe baza Inventarului, se vede că acei cari au lucrat la elaborarea noului Cod de Comerţ, nu au avut suficiente cunoştinţe de Contabilitate şi poate că s'au sfiit să consulte niscaiva specialişti sau apostoli ai acestei ştiinţe.

In ce priveşte Registrele este bine că s'a prevăzut obligaţia pentru Registrele Societăţilor pe Acţiuni (anonime şi în comandită), cum şi ale celor cu răspundere limitată, să fie ţinute în limba Română.

O lipsă de cunoaştere a practicei contabile rezultă şi din redactarea art. 43 care dă loc la confuziuni de text şi de procedură în ce priveşte viza registrelor, pentru care autorul face propuneri de precizare indispensabile.

La Societăţile Comerciale se vede din art. 122 confuzia între „Patrimoniul social", care cuprinde atât drepturile pecuniare (mobile şi imobile) cât şi obligaţiunile pecuniare (creditori, efecte de plată, obligaţiuni emise, etc.) şi „Activul Social" care este doar o parte din Patrimoniul Social.

Denumirea de Societate pe Acţiuni în loc de Societate Anonimă nu este prea fericită.

Obligaţia de a se vărsa 50% din valoarea acţiunilor este o dispoziţie bună.

O bună măsură este iarăşi aceia de a se numi „experţi care să-şi dea avizul asupra evaluărilor " dar era şi mai bine dacă se completa ideia ca ei trebue să fie „experţi technici, juridici şi contabili".

După proectul noului Cod de Comerţ (aşa trebue să-l denumim pentrucă poate suferi încă modificări) situaţia acţiunilor trebue publicată odată cu Bilanţul anual (art. 207). Pare inutilă şi greu de realizat această cerinţă.

In ce privește Adunarea Generală se prevede între atribuțiuni și hotărâri cu privire la : desființarea, gajarea, locațiunea uneia sau mai multora dintre întreprinderile principale ale Societății (art 209). Cu drept cuvânt observă autorul : de ce numai gajare și locație și nu și „înstrăinarea" să fie supusă aprobării Adunării Generale. In adevăr știm că a fost un proces interesant când o Societate anonimă și-a înstrăinat stabilimentul său principal și s'a pus chestiunea dacă acesta este un act de administrație care poate fi făcut fără aprobarea acționarilor.

O altă măsură lipsită de simț al realității este cuprinsă în art. 215 :

„Acționarul care a depus la societate o acțiune poate cere să i se comunice prin scrisoare recomandată : data și ordinea de zi a adunării, sau deciziile ce au fost luate." Se poate imagina cât ar costa aplicarea acestei dispoziții când mii de acționari ar cere astfel de comunicări.

Intre cenzorii societăților pe acțiuni „cel puțin unul va fi contabil autorizat sau expert înscris în Corpul Contabililor din România". Aci îmi permit să relev — și cred că autorul va fi de acord — că acesta să fie scutit de a depune garanția de gestiune întrucât este un specialist, așa cum prevede și Legea Bancară din 1934.

O foarte bună propunere a autorului este aceia de a se înmulți numărul censorilor la societățile mari, sau, ca un corectiv, înființarea „cenzorilor locali" pentru controlul sediilor, rămânând cenzorilor centrali supravegherea Centralei și raportul general.

Renumerația cenzorilor nu este, de cele mai multe ori, în raport cu răspunderea și însemnătatea misiunii lor.

Relevă că noul cod impune un registru obligator pentru inspecțiunile cenzorilor.

Bilanțul și Contul Profit și Pierdere sunt confundate și insuficient tratate în proectul noului Cod. de Comerț ceiace denotă o dezinteresare de materia din Doctrina Contabilă.

O bună măsură este aceia că s'a prevăzut în art. 279 punctul 10 că în Bilanț pentru Fondul de Pensii al Personalului din Pasiv va corespunde la Activ un post al valorilor în care s'a plasat acel Fond, propunere pe care am făcut-o și noi în studiul despre Bilanțul Tip prezentat Congresului Cor-

pului Contabililor ţinut la Chişinău în Septembrie 1927. Dar mai trebuia completată această dispoziţie cu obligativitatea creerei Fondului de Pensii şi administrarea lui separată de bunurile Societăţii.

Analiza atât de amănunţită şi de mare competinţă a proectului noului Cod de Comerţ din 1938 făcută de Domnul Profesor universitar Sp. Iacobescu este bine să fie citită cu aprofundare de toţi colegii noştri şi mai ales sperăm că va fi folosită de comisiunea ce se va institui ca să dea forma definitivă — aş zice mai de grabă aplicabilă noului Cod de Comerţ.

Dr. Drăgănescu-Brateş

DE LA ACADEMIA COMERCIALĂ DIN BUCUREŞTI

O despărţire

Intr'un cadru familial au fost sărbătoriţi d-nii profesori Ing. Vasile Iscu şi dr. Gr. L. Trancu-Iaşi, care au trecut la pensie, potrivit legii, prin atingerea limitei de vârstă.

Au luat parte d-nii: Rector prof. dr. Ion Răducanu, Vice Rector prof. Sp. Iacobescu, prof. Andrei Rădulescu, Primul Preşedinte al Inaltei Curţi de Casaţie, prof. G. Taşcă, prof. Eftimie Antonescu, prof. Tutuc, prof. Parthenie, prof. dr. C. Bungeţeanu, prof. Emil Brancovici, prof. Capşa, prof. I. Gr. Dumitrescu, prof. D. R. Ioaniţescu, prof. V. Stoicovici, prof. Ştefan Stănescu, prof. Ilie Purcaru, d-na prof. Zoe Gheţu, prof. C. Bălescu, prof. Mazilescu. prof. Perusi, prof. Gr. Mladenaţ, prof. Tatos, conf. Ştefan I. Dumitrescu, conf. Paul Horia Suciu, conf. P. C. Strihan, conf. Longhin, Secretar General Eugen Petrescu şi alţii.

Au vorbit Domnii: Rector Ion Răducanu, prof. I. Brancovici, prof. G. Taşcă, prof. D. R. Ioaniţescu şi conf. P. H. Suciu, arătând lupta grea dusă alături de sărbătoriţi pentru ridicarea prestigiului Academiei Comerciale şi pentru formarea elementelor atât de necesare şi de preţioase pentru economia Ţării. Despărţirea nu este decât formală, au spus toţi, legătura sufletească rămâne, iar activitatea ştiinţifică şi îndrumătoare nu va înceta.

Domnul prof. Vasile Iscu, în cuvinte foarte duioase şi mişcătoare a răspuns că se consideră ca făcând parte şi de aci înainte

din familia Corpului Profesoral al Academiei şi este gata să colaboreze.

Domnul prof. Gr. Trancu-Iaşi, entuziast ca totdeauna, a promis că va activa mereu prin scris şi grai pentru binele şi înălţarea tineretului.

Festivitatea deschiderii Cursurilor

In ziua de 17 Octombrie 1939, s'au deschis cursurile Academiei de Inalte Studii Comerciale şi Industriale din Bucureşti, în prezenţa Domnului Ministru al Educaţiei Naţionale Petre Andrei, a Domnului Rector al Universităţii C. Stoicescu, a Domnului Victor Jinga subsecretar de Stat la Cooperaţie, Prof. N. Daşcovici, Secretar General al Ministerului Educaţiei Naţionale, Prof. univ. Sp. Iacobescu, Vice Rectorul Academiei de Comerţ, Prof. Andrei Rădulescu, Primul Preşedinte al Inaltei Curţi de Conturi, întregului corp profesoral şi foarte mulţi studenţi şi studente.

După slujba religioasă oficiată de părintele Petrescu dela Biserica Visarion, Domnul *Rector Ion Răducanu*, aminteşte cuvintele M. S. Regelui la inaugurarea Bibliotecii Academiei: „Aceasta este o şcoală de ştiinţă, dar e o şcoală care are şi un scop înalt naţional: acela de a avea o economie naţională, un adevărat comerţ şi industrie naţională românească".

D-l Rector a mulţumit Domnului Ministru Petre Andrei pentru grija şi solecitudinea ce are faţă de Academie, unde a ţinut şi câteva prelegeri, omagiază memoria fostului prim ministru Armand Călinescu, amintind activitatea lui rodnică în folosul şcoalei şi face o dare de seamă asupra activităţii Academiei în anul trecut.

Domnul Ministru **Andrei** a relevat seriozitatea de care trebue să fie pătrunsă studenţimea universitară. Este frumos a fi studenţi dar este urât a pângări curăţenia sufletească a tinereţii. Tineretul trebue educat şi sufleteşte; el este o potenţă, este ceva în devenire. D-l Ministru închee îndemnând studenţimea să fie elemente de ordine; prin desciplina ce şi-o va impune fiecare să înveţe a trăi o etică nouă.

Cel de al 27-lea an de activitate al Academiei de Inalte Studii Comerciale şi Industriale din Bucureşti, fiind declarat deschis, d-l **Prof. Tutuc** a ţinut lecţia de deschidere la aritmetica comercială demonstrând cum se poate ajunge ca exportul să fie posibil.

Informaţii

Cu prilejul ieşirii la pensie a D-lui Prof. Universitar Grigore L. Trancu-Iaşi, fost Ministru al Muncii, profesorii de contabilitate şi ştiinţe comerciale, împreună cu o delegaţie a Corpului de Experţi Contabili, vor sărbători pe mult stimatul lor coleg la un dejun, ce i se va oferi Duminică 5 Noembrie a. c. ora 13, îndată după terminarea discuţiunilor dela Corpul Contabililor.

Adeziunile din Capitală şi provincie se primesc înscris la Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate în Str. Teilor Nr. 12 Bucureşti, până la 2 Noembrie a. c.

Colegiale

In ziua de 5 Noembrie a. c. ora 10 dim. Corpul Contabililor Autorizaţi şi Experţi, va ţine la sediul din Str. I. Ghica Nr. 5 o şedinţă cu delegaţi din provincie spre a hotărî în cestiunile rămase în suspensie la Congresul din Braşov din Mai a. c. şi anume:

1) **Colegiul Economic.**
2) **Casa de pensii a Corpului.**

— In legătură cu memoriul întocmit de Consiliul Superior al Corpului Contabililor cu privire la încadrarea Corpului şi a membrilor săi în noua lege a breslelor, avem plăcerea să comunicăm că d-l Ministru Ralea şi Comisiunea de Legislaţie Civilă a admis amendamentele propuse de Consiliul Superior şi susţinute de colegii noştri în Parlament şi în special de D-l Deputat Petre Firică, membru în Consiliul Superior.

— D-l **D. Mociorniţă** a fost numit secretar al Frontului Renaşterii Naţionale pentru ocupaţiuni comerciale al Ţinutului Bucegi; d-l **Ştefan Georgescu** pentru judeţul Ilfov şi d-l **Ştefan Moţoi** pentru judeţul Prahova.

— D-l **Gh. Şuşnea,** secretar general U. C. B. a fost numit în comisiunea de control a Regiei Autonome a Arsenalului.

— Corpul Absolv. Liceelor Comerciale, în baza examenului ţinut în zilele de 11 şi 15 Octombrie a. c. a acordat două burse

a 6.000 lei anual elevilor Robu C. Ioan dela Liceul Marele Voevod Mihai și Vornicu C. Mihai dela Liceul Nic. Bălcescu.

— D-l Senator **Nicu Ionniţiu** a fost numit în Comisia Interimară a Uniunei Camerei de Comerț și Industrie din București.

† Benedetto de Luca

Un om de o înaltă cultură, cu suflet nobil și inimă generoasă, care se identificase cu poporul nostru, cu năzuințele lui, cu finețea și delicatețea sufletului lui, prin activitatea lui ca profesor de limba Italiană la Școala Comercială Superioară din București Bd. Domniței, prin căsătoria lui cu fica mult regretatului și bunului român Tudor P. Rădulescu, fost Director General al Casei de Depuneri și prin neobosita și rodnica lui îndeletnicire de ziarist Benedetto Luca s'a stins departe de Țara noastră, la Roma, unde avea o agenție de presă și continua să se ocupe de interesele noastre de care-l lega latinitatea lui, și anii petrecuți printre noi.

In timpul neutralității noastre 1914—1916, el ca Director al unei Agenții de Presă în București (ATI) a dus o campanie vie pentru justa informare a opiniei publice asupra situației internaționale. El a scris numeroase articole de presă și a publicat mai multe traduceri din limba italiană în limba română, pe care o cunoștea în toate subtilitățile ei.

Benedetto de Luca avea numeroase cunoștințe și legături în lumea diplomatică și era inițiat în toate misterele cancelariilor țărilor din Orient și din Occident.

Doctor în Drept, Literat, Publicist și Dascăl, decorat cu mai multe ordine, el lasă în urmă o rază de lumină și o iradiație de bunătate. Prietenii și cunoscuții lui îi vor purta pururea o amintire duioasă.

Dr. DRĂGĂNESCU-BRATEȘ

Cereri de înscriere

In Corpul Contabililor Autorizați și Experți Contabili :

Secția Arad : Căprucean Ioan și Themes Ileana, cu gradul de contabil stagiar.

Secția Tighina : Tanasciuc V. Dumitru, în gradul de contabil autorizat.

Avansări la gradul de contabil autorizat :

Secția Alba-Iulia : Elena Balta și Treitel Emeric.

Secția Arad : Maximilian Klein.

Secția Timișoara : Baader Enric, Francisc Bessinger, Kunberger Gustav, Olga Petry, Tiberiu Ravesz, Popeți Gheorghe, Cacinca Nicolae, Voica Cornel, Herczeg Ștefan, Fischer Iosif Carol, Konrad Ioan, Scheirich Alex., Glauber Leo, Kotrocz Adalbert, Nicolae Miniyov, Nicolae Cheveresan, Coca Gheorghe, Ban Adalbert.

Transferări :

Secția Timișoara : Coriolan Comlosan, contabil autorizat dela Secția Ilfov la Secția Timișoara, Șerbănescu Nicolae, expert contabil dela Secția Timișoara la Secția Ilfov și Emil Wilwert, contabil aut. dela Secția Timișoara la Secția Sibiu.

Secția Tg.-Mureș : Smilovits Iacob, expert contabil, transferat la Secția Bacău.

Reînscrieri :

Secția Timișoara : Moise Doboșan, Klein Eugen contabili autorizați și Nyul Ioan contabil stagiar.

Radieri :

Secția Ialomița : Moise Iacob Cohen din Silistra.

Rugăm stăruitor pe colegii noștri, ca atunci când vin încasatorii pentru plata abonamentului să nu-i mai amâne. Orice deplasare costă bani și timp. Nu avem prea mult nici de una nici de alta.

Este o datorie de onoare a fiecărui membru al Corpului să fie abonat la Revista de Comerţ şi Contabilitate şi este o mândrie să fie la curent cu plata abonamentului.

Rugăm a ne anunţa imediat printr'o carte poştală schimbările de adresă.

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

PRODUSELE UZINEI CALAN :

RADIATOARE, CAZANE
DE INCALZIRE CENTRALA
BAI DE FONTA EMAILATA

etc., etc.

BIROUL DE VÂNZARE „SOCOMET“ BUCUREȘTI Calea Victoriei, 15

ASTRA ROMÂNĂ

SOCIETATE ANONIMA

Benzină | Motorină | Cocs
Lampant | Păcură | Asfalt
Uleiuri minerale de prima calitate

PENTRU VÂNZĂRI LA EXPORT A SE ADRESA :

ASTRA ROMÂNĂ

SOCIETATE ANONIMA

BUCUEȘTI. — B-DUL CAROL, 10 TELEFON 3.99-09

Călătoriți cu ajutorul telefonul

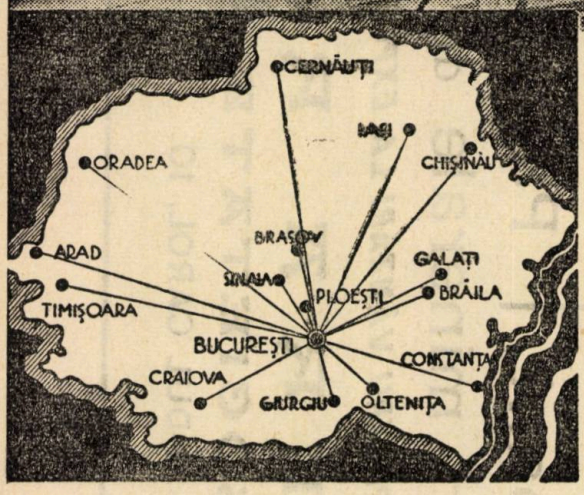

Metoda cea mai rapid
eftină și modernă pe

- A TERMINA AFAC
IMPORTANTE
- A REALIZA UN PRO
- A VĂ PĂSTRA LEGĂTU
SOCIALE

ESTE A VĂ SERVI DE TELEFON

Convorbirile telefonice interurbane și internaționale sunt accesibile tuturor. Nu ezitați, o convorbire telefonică poate fi hotărâtoare pentru soluția fericită a unei afaceri.

Tefefonați, căci economisiți t
și bani.
Tariful telefonic interurban și
ternațional este redus cu 40% d
ora 21.

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNA DE TELEFOA

COMPANIA ELEC

WATSO

BUCUREŞTI. — B-DUL

TELEFON 4-

MECANIZEAZA

RAŢIONAL

IN INDUST

Contabilitatea generală
Contabilitatea materialelor
Postcalculaţia
Salariile
Controlul stocurilor

Inventa
Economa
Investiţii
tizările
Controlul b
Facturarea

PRIN SISTEMUL

„HOLLERITH

MAŞINI CU CARTELE PERFORATE

Adresa :

Dlui.Eugen Vancu
la Banca "Albina"
Inst.de Credit şi Econ.
S I B I U

A T E N Ţ I U N E

...e să se facă numai pe adresa A-ţiei Revistei :

...EŞTI, I. — STR. TEILOR No. 12

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

PUBLICAȚIE LUNARA

ANUL XXVIII. — No. 11 NOEMBRIE 1939

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

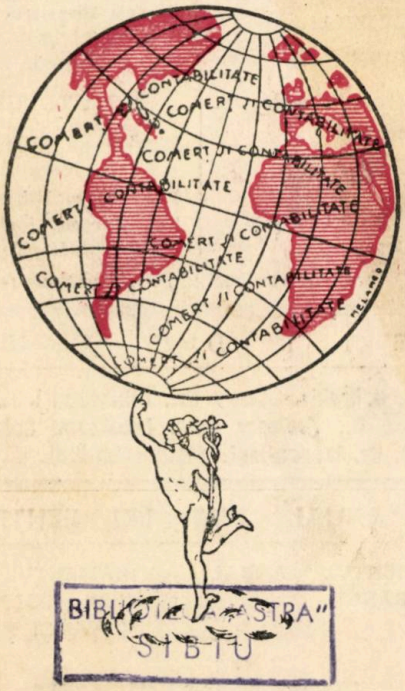

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR Nr. 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
† **Boltuş Lucian**, Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.**, Bancher.
† **Gheorghiu I.**, Contabil expert.
† **Herbst Otto**, fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Administrator general al Teatrului Naţional din Bucureşti.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C.F.R.
† **Rasidescu St. I.**, fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ.
† **Rosen Isac**, fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura".
† **Stănculescu I. V.**, fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Secretar Camera de Comerţ.
Membru în Comitetul de redacţie.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Fost Preşedintele Corp. Contab. Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Subdirector la Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Director Centrala Cooperativelor de Consum.
Membru în Comitetul de redacţie.
S. M. Blumenfeld, Comerciant.
N. K. Constantinescu, Expert contabil.
P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Profesor.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.
Iosif D. Lazăr, Comerciant.
I. C. Negrescu, Director, Soc. Com. Locuinţe Eftine.
Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.
Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu, Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert contabil.
Th. Sersea, Şeful Serviciului Inventarierii C. F. R.

Directorul revistei : **P. Drăgănescu-Brateş.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., N. Arghir, Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Profesor univ. Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Profesor univ. Gr. Trancu-Iaşi, Ştefănescu Alex. N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BĂNCI POPULARE LEI 200

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

CUPRINSUL :

Telegramă: Răspunsul M. S Regelui 535
Dr. V. M. Ioachim: Expertul contabil în Elveţia . . . 536
Prof. Dr. Al. Tănăsescu: Forma inventarului alfabetic . . . 539
Dr. N. Badea-Buzău: Sistemul de control şi de contabilitate la Banca Reichului 545
Th. Ludu: Din trecutul contabilităţii agricole 551
V. Athanasescu: Monografia unei păduri. Organizarea ad-tivă 554
Oscar Schwartz: Înţelesul şi evoluţiunea noţiunii de raţionalism economic 558
Recenzii 561
Jurisprudenţe privitoare la Experţi 566
Chestiuni fiscale 568
Infiinţarea Casei de Pensiuni a Secţiei Ilfov 570
Dela Consiliul Superior: Proces-Verbal, Adunarea Secţiunilor, Sărbătorirea d-lui Gr. L. Trancu-Iaşi 572
Cereri de înscrieri în Corp 584

Ca răspuns la telegrama omagială a Consiliului Superior adresată M. S. Regelui cu prilejul aniversării zilei de naştere, Domnul Decan N. Butculescu a primit următorul răspuns :

D-lui N. BUTCULESCU, Decan al Corpului Experţilor Contabili şi Autorizaţi

Majestatea Sa Regele m'a autorizat să vă transmit înaltele Sale mulţumiri pentru felicitările exprimate cu prilejul aniversării zilei de naştere.

Directorul Secretariatului Particular
al M. S. Regelui

EUGEN BUHMAN

Expertul contabil în Elveţia

Cu ocazia aniversării de 25 ani a Asociaţiunei Experţilor Contabili elveţieni, s'a întocmit un interesant volum omagial: „Der Bücherexperte in der Schweiz" pe care Asociaţiunea a binevoit să-l trimită şi Revistei noastre.

Volumul are un cuvânt introductiv al *D-lui Prof. Dr. G. Bachmann,* prezidentul Consiliului Băncii Naţionale elveţiene şi membru de onoare al Asociaţiei.

D-sa arată rolul învăţământului superior pentru formarea expertului şi importanţa ce o are personalitatea în exercitarea acestei profesiuni.

D-l *Prof. C. Temer,* Vice Preşedintele Asociaţiei, sub a cărei îngrijire s'a scos volumul, expune în prefaţă rolul contabilităţii în epoca de azi când „intreprinzătorul cere o sinteză constantă a rezultatelor dobândite şi determinarea precisă a cauzalităţii lor" în locul simplei înregistrări de fapte contabile.

Volumul cuprinde interesante studii şi expuneri semnate de *d-nii E. Giroud,* Preşedintele Asociaţiei, *E. Zulauf,* fost Preşedinte, *Dr. E. Folliet, Dr. F. Zimmermann, H. Fleury,* Secretarul Asociaţiei, etc., etc.

In aceste studii, pe lângă istoricul Asociaţiei şi expunerea organizării experţilor în Elveţia se tratează o serie de probleme contabile de cea mai mare importanţă şi de o deosebită actualitate precum: *Rezervele tacite în societăţile anonime,* (Dr. Zimmermann), *Cheltuelile de exploatare şi importanţa lor pentru calculaţie şi statistică* (Dr. Fritz Fuchs), *Cercetări asupra economicităţii intreprinderilor economice publice* (G. Brütsch), *Controlul şi revizuirea la Administraţiile publice* (K. Zulauf), *Principii generale ale controlului fiscal la proprietăţile imobiliare* (Dr. F. Reyreun), *Expertul ca sfătuitor fiscal* (G. Beruhardt), *etc.*

De unele din aceste studii ne vom ocupa în numerile viitoare.

Aci vom da, după volumul omagial, câteva date şi informaţii cu privire la organizarea şi funcţiunile experţilor contabili în Elveţia.

Profesiunea de expert contabil nu este oficial reglementată în Elveţia. Experţii contabili, din proprie iniţiativă, au

format acum 25 ani, „*Asociația Experților Contabili*", cari au stabilit dela început anume regule destul de severe pentru admiterea în asociație ș a. : o pregătire teoretică de specialitate, practică de mai mulți ani și apoi un examen.

Abia în 1933 s'a oficializat aceste examene prin legea pentru pregătirea profesională din 26 Iunie 1930 și ordonanța asupra acestei legi din 23 Decembrie 1932 intrată în vigoare la 1 Ianuarie 1933.

Pe baza acestei legi, s'a întocmit un regulament special făcut la 5 Noembrie 1935, pentru examenul de experți contabili aprobat de Ministerul Economiei Naționale din Berna.

Cei ce depun examenul prevăzut în acest Regulament dobândesc titlul de „diplomierter Bücherexperte" sau un titlu analog (Dipl. Bücherreviser, Dipl. Wirtschaftsprüfer, Dipl. Geschäftsexperte, etc.), titlu apărat pe baza legii din 1930.

Nimeni altul nu are voie să poarte acest titlu.

Experții însă nu sunt satisfăcuți de această reglementare, care nu rezolvă chestiunea experților contabili în ce privește drepturile și chiar calificarea lor.

Funcțiunile ce le îndeplinesc experții contabili sunt următoarele, fără însă a constitui un monopol al experților diplomați :

1) Insărcinări de experți din partea autorităților ad-tive, judiciare, fiscale.

2) Verificarea Bilanțurilor Societăților Anonime cu un capital mai mare de 5 mil. franci, sau cari fac apel la economiile publice, în cazul când din Comisia de Control nu face parte un expert contabil independent (Art. 723 codul obligațiunilor).

3) Verificarea situației Societăților Anonime cari reduc capitalul, spre a vedea dacă datoriile sunt acoperite prin activul ce rămâne (art. 732 Codul Obligațiunilor).

4) Consultații și verificări în materie de contabilitate, fisc, organizație, transformări, lichidări de intreprinderi, etc.

5) Administrare de avere, supravegherea intreprinderilor sau operațiunilor comerciale.

Expertizele contabile ordonate de instanțele judecătorești au un caracter personal și deci numai persoane fizice pot fi însărcinate cu aceste lucrări, pe când toate celelalte funcțiuni pot fi îndeplinite de societăți de experți contabili ; chiar func-

țiunea de cenzor o poate îndeplini o asemenea societate de revizuiri sau fiduciară, cum sunt denumite în general.

Examenele sunt foarte severe și se dau în două etape. Primul examen, care dă în special calificarea de funcționar pe lângă societățile de revizuire sau pe lângă experți, constă dintr'un examen scris cu o temă contabilă, de obiceiu un bilanț.

Examenul oral se dă din următoarele materii :

a) Studiul intreprinderilor, b) Organizarea intreprinderilor cu privire specială la contabilitate, calculație și statistică. c) Contabilitatea cu metodele aplicate în practică, d) Technica verificărilor și expertizelor e) Teoria și technica Bilanțului, f) Drept cu aplicație specială la expertize.

Examenul durează la fiecare materie circa 30 minute de candidat.

Al doilea examen, consistă dintr'o lucrare de expertiză, care se face acasă.

Examenul oral îl formează un coloquim asupra lucrării de expertiză. Cine cade la un examen, nu se poate prezenta a doua oară, decât după un an.

In anul 1936, s'a înscris la examen 45 din care au reușit la primul examen 24 iar la al doilea 16, în 1938, s'au înscris 59 au reușit la primul examen 37 iar la al doilea 12.

După cum vedem în Elveția ca și în Anglia, unde profesiunea de expert nu dă privilegii deosebite, totuș selecționarea se face prin severe examene.

Vom da în Revistă și textul unei legi recente asupra organizării experților jurați în Letonia, unde asemenea examenul este condiția esențială a decernării titlului de expert-contabil.

In România, deși legea Corpului nu a prevăzut în mod categoric examenul, totuș Consiliul Superior al Corpului, în baza drepturilor ce i le conferă Legea, a instituit examenul pentru gradul de expert contabil contribuind și prin aceasta la ridicarea prestigiului acestei profesiuni, iar în Proectul Colegiului Economic, Contabil și Cooperator, examenul este prevăzut în mod expres.

Credem că datoria tuturor, cari au grije de prestigiul profesiunei, este să sprijine această preocupare a conducerii Corpului, care nu este decât în interesul general al profesiunei și al disciplinei contabile.

Dr. V. M. IOACHIM

Forma inventarului alfabetic

Iată temelia și acoperișul contabilității : Inventarul !... Și cu toate acestea s'a scris foarte puțin despre inventar, și origina lui se pierde în negura vremurilor. In literatura italiană, abia, am găsit un inventar vechi de 400 ani ; îmi închipui că și începutul contabilității a derivat tot din stabilirea unui inventar. Cu ocazia aceasta a trebuit să se facă și o clasificație a obiectelor de inventariere !...

In România se simțea așa de mare nevoie de inventariere în contabilitatea Statului, că s'a întârziat cu înființarea unui Minister al inventarului. Totuși, odată alcătuit, sunt informat că s'a lucrat și cred că va aduce un real folos, atât țării, cât și administrațiilor publice.

Inventarul, care este un haos de obiecte, n'are o filosofie aparte, decât cel mult clasificarea, pe care o poate face orișice om de bun simț. *Cred că acel care ține contabilitatea nu trebue să cunoască, nici compoziția chimică, nici compoziția technică, a fiecărui obiect inventariat, decât în aceia de a avea noțiunea lucrului și de a nu confunda bunăoară imobilul cu scaunul inventariat.* Implică deci că ar fi bine să cunoști noțiunea a ceiace reprezintă obiectul și cum ele sunt foarte multe după mine unul, criteriul de orânduire temeinică este tot cel alfabetic. Dar iată că prin criteriul alfabetic, care este admirabil în ceiace privește urmărirea integrității obiectelor, cuprinse în inventar, se opune clasificarea obiectelor. Dacă pentru criteriul alfabetic posedăm repertoar care nu este altceva decât separarea pe litere a trecerilor din inventar, *apoi extragerea pe clasificări se poate face foarte bine pe coloane, verticale, extrăgându-se atâtea clasificări de câte avem nevoie, trecând în coloanele respective, indicele necesar fiecăruia.*

Să fim ceva mai clar și să reproducem din teza noastră de doctorat *„Bilanțul Agricol“* un inventar original ca formă și care se prezintă astfel : (vezi pag. 540).

(Cine vrea să facă un control, când ajunge la sfârșitul unei perioade de timp, poate totaliza coloanele cu creionul și adunate valorile lor, dau valoarea obiectelor în total înscrise aci).

INVENTAR ALFABETIC (Prima notă)

C

	Obiectul	No. de ordine	Camera	Preț	Imbrăcăm.	Mobilier	Diverse	Bucăți	Unelte
a	Călimară	15	I	200	—	—	200	—	—
	Cămăși zi .	85 a — 85 b	II	400	4000	—	—	10	—
	Casma . .	—	—	—	—	—	—	1	1
b									
c									
d									
e	Ceainic argint.	70	IV	3000	—	—	3000	1	
	Ceasornic .	75	IV	500	—	—	500	1	
f									
g									
h									
i	Ciorapi .	28 a — 28 b	II	100	1000				

De aici se vede că literile îmi dă criteriul ordinei și oricine a lucrat un repertoariu știe că atunci când ai teamă că a doua literă din alfabet este variată și ar putea ca obiecte ce se aseamănă până la a doua literă să se îngrămădească și să strice toată ușurința pe care o dă alfabetul, se recomandă ca înăuntrul fiecărei litere să se treacă cu creionul, după ce s'a numărat rândurile, dacă sunt bunăoară 81, să se dea celor 27 de litere câte 3 rânduri de fiecare și să se indice cu creionul, care se poate șterge ușor, în dreptul fiecărei litere, locul său.

In felul acesta orânduit un obiect alfabetic, îl așezăm la locul său cuvenit și când vrem să-l luăm îl găsim cu ușurință. Mi se pare că ar putea înțelege rău cineva un inventar în care spațiile să fie libere sau înghesuite, acolo unde desimea cuvintelor o cer și cu rânduri goale, acolo unde nu se găsesc cuvinte de complectat. *Ceiace vreau să propun însă și stărui în această formă alfabetică pentru inventarul de prima notă, când îl întocmește întreprinzătorul sau contabilul cu mânuitorul de valori respectiv, este adaptarea acestei forme, care poate fi apoi transcrisă, ca să împlinească și cerința legală de înscriere rând cu rând în registru inventar.* Numeroase sunt practicile pe care le-au adoptat colegii mei contabili și cred că mulți le țin drept secrete profesionale. Ceva mai mult: dacă n'au această metodă alfabetică, ei devin sclavii învățării pe dinafară a inventarului sau familiarizării

în așa măsură ca să posede ca un specialist diferitele secțiuni ale materiei, care în adevăr, oferă un teren vast.

Dar contabilitatea pentru aceasta este o știință, ca să nu uzeze memoria și nici judecata, decât în măsura în care este necesar de a înțelege noțiunea lucrului inventariat. Dar și aci e un corectiv. Nu găsesc că e mai ridicol ca cineva să spuie că inventarul în sine este un savantlâc ! Bunăoară, ajunge să știi că o lingură se numește și lingură mare sau polonic. E drept că după o denumire merge la o literă și după o altă denumire merge la altă literă, și n'ai mai avea integritatea inventarului și nici clasificarea, s'ar părea, dacă n'ai uza de coloanele verticale !....

Cu ce folosește noțiunea contabilă, dacă ai învăța într'o industrie o mie de șuruburi după denumirea lor și cu toate dimensiunile lor, decât, în a dobândi, la început, oarecare viteză de lucru ? !...

Inventarul care este partea statică a contabilității când se face la începutul sau sfârșitul anului deși obiectul poate să aibă o parte dinamică în timpul anului de intrare și de eșire, cred că nu poate avea o altă noțiune mai ordonată, decât aceea a plasării după literă și cum nu știi câte obiecte au să vină, le orânduești și înlăuntrul aceleiași litere, tot alfabetic.

Tot astfel s'ar întâmpla într'o colectivitate, cum ar fi un așezământ cultural, o clasă de școlari, ori o companie de militari, cărora vrei să le faci o situație zilnică și cu toate că ai urmări, numai fluctuațiunile zilnice, ai fi nevoit să-i înveți pe toți pe dinafară, pentru a-ți ușura lucrarea.

Ori, contabilitatea, aci, tocmai aceasta urmărește nu ca artă, dar ca știință să uzeze judecata cât mai puțin, să toarne în forme proprii conținutul cel mai variat, unit sub formă de alfabet și despărțit pe coloane, pe categorii de conturi, sub conturi, de inventare parțiale, de număr de ordine și așa mai departe.

Pe mine mă prinde mirarea de ezitarea colegilor, fiindcă știu cât se chinuiesc contabilii că n'au adoptat această formă, decât, cine știe, din întâmplare și aceia o fac pentru economisirea energiei și a substanței cenușii, ce o consumă un inventar.

In privința tenacității de a trece după alfabet, ași aminti

o anecdotă. Se zice că fata unui țăran, fiind întrebată de vecini, când se întoarce tatăl său, dela târg, a răspuns:

— „Dacă dă de-a dreptul de la oraș către sat, sosește în trei zile; dacă va ocoli, vine numai într'o zi".

Ar părea paradoxal însă este explicabil, prin acea că drumul de ocol, fiind bun, înaintează cu mult mai ușor decât pe un drum rău, care merge deadreptul. Așa se întâmplă și cu obligația de a duce obiectul sau persoana la litera respectivă și să o orânduiască la locul său. Nimeni nu-și dă seama cât e de ușor după ce ai făcut această ordine, să-i treci tot ceia ce vine, încadrat de asemenea la locul său. Numai atunci ai să știi, de unde să ei obiectul, sau persoana și confuzia nu se mai produce.

Cu ocazia aceasta, fiindcă vedem în inventarul alfabetic o coloană de număr de ordine, mă simt dator să explic ce rost are. Este o practică a mea personală, care am auzit că întâmplător ar fi mai existat și în alte părți, că se nota și în ordinea vechimei obiectele, care intrau în întreprindere și dacă permitea substanța inventariată, *i se adăuga numărul de ordine al vechimei, care, fiind înscris pe un tablou, făcea de data asta legătura dintre obiect și locul lui de trecere pe tablou,* care n'ar fi altceva, decât un jurnal al inventarului. E bine dacă vrem să avem și acest criteriu de identificare prin număr de ordine în inventarul alfabetic, putem să precizăm în coloana numărul de ordine.

Un amănunt de numerotare: când obiectele sunt de acelaș fel cum am avea „cămăși de zi" și numărul lor de ordine este 85 să se marcheze pe ele indentificând și individualizând fiecare exemplar în parte cu seria: 82 A, 85 B, 85 C, ...85 L., adică exact 10 bucăți câte se găsesc. Dacă întâlnim un obiect, care nu poate fi numerotat cum avem „lingure, furculițe", atunci le trecem numărul de ordine, fără a-l scrie pe obiect, cum am lăsat a se înțelege că avem în inventar „o casma" și pe care totuși o putem trece în coloana de „Unelte" etc.

Alte ori, și cazul este foarte des, se inventariază pe camere și am avea un inventar parțial.

Dacă coloana de număr de ordine poate să stabilească legătura între inventarul alfabetic cum îl preconizez eu și inventarul tablou sau jurnal pe care îl au obișnuit Intreprinderile în ordinea vechimei, *apoi coloana de cameră* are ca rost să facă legătura cu inventarele parțiale. De notat este faptul

că atunci când se trece numărul de ordine cu cifre arabe, se poate indica și camera cu cifre latine. Cine vrea să facă o subdiviziune pe camere a inventarului înlăuntru alfabetului, atunci, în loc de cameră, ar trece numerotate atâtea coloane câte camere sunt : 4—5. Nu este recomandabil să se facă inventar parțial valoric, decât, când sunt camere puține.

Coloana de preț parțial e nelipsită din orice inventar.

S'a brodat o întreagă literatură contabilă pentru agronomi, că va trebui să aibe pentru unele produse agricole o evaluare științifică, fiindcă ar exista și o „știință a evaluărilor !...“ Știu că există o rațiune de a evalua exact, numai dacă ai putință, însă mai totdeauna prețul este rezultanta convențiilor dintre comercianți, exprimată prin factură, la care nici nu-i trece cuiva prin gând ca să mai facă altă evaluare.

Dacă dorim, și aci este inovația, ca să avem valori repartizate pe cont, creez atâtea coloane câte conturi vreau să deschid cum ar fi aci : „Imbrăcăminte, Mobilier, Diverse,... Unelte“ etc.

Mă feresc de numărul prea mare al coloanelor, care poate să aducă greșeli în trecere a cifrei așa cum am spus că se poate întâmpla la inventarele valorice parțiale pe camere și atunci se cerea să nu existe un număr prea mare de camere.

Am, apoi, câte odată chiar intercalată, în grupul de coloana conturilor, *coloana de „Bucăți“*. Această coloană înmulțită cu prețul parțial dă cantitatea valorică, adică prețul parțial, care se trece în fiecare coloană de cont. Tot aci se poate controla cu coloana de numărul de ordine și anume, dacă sunt 10 perechi de ciorapi cu numărul de ordine dela 28 A până la 28 L. coincide exact cu literile, care marchează prima și ultima pereche de ciorapi, marcat în inventarul nostru alfabetic.

După câte vedem acest inventar alfabetic pe care îl preconizăm, este în majoritatea cazurilor aplicabil tuturor Intreprinderilor particulare și de Stat. Se știe că sunt bunăoară între 500—1000 numărul obiectelor cari, se găsesc într'o Intreprindere și pentru care nu se poate recomanda o altă formă mai rațională decât aceasta pentru inventariere.

Pentru inventarul materialelor consumabile, care au și mișcări în timpul anului, există fișe, când numărul lor este mai mic orânduit alfabetic după metodele Contabilității co-

piative și care sunt destul de practice și totuși se orânduesc alfabetic cu ajutorul călăreților mobili. Prin urmare, singura greutate va fi ca să se facă legătura între realitate, adică magazia de materiale, care are o fișă cantitativă, ce se compară cu fișa contabilității, care este și cantitativă și valorică. Legătura dintre ele o face un număr de ordine, care este identic și la mânuitorul de valori, ca și la Contabilitate și pe care am văzut că le-am introdus în inventarul nostru alfabetic.

Dacă vom presupune că avem o imensitate de materiale, cum se găsesc la Intreprinderile Petrolifere, câte 7—1000 de articole (feluri), atunci putem să arătăm fișierul alfabetar sau cifric, pe care l-am repetat și despre care am vorbit în această revistă.

Se înțelege că în cazul acesta nu vom mai avea nevoie de vre-un repertoriu—inventar, întrucât toate fișele sunt aranjate alfabetic și în afară de aceasta, există acelaș număr de ordine, care identifică materialul cu ceiace se găsește în magazia de materiale. Imi permit a mai aminti încă odată avantajele acelui fișier, care pe un metru pătrat, poate să rânduiască perfect alfabetic circa 190.000 de fișe vizibile până la a III-a literă componentă a cuvântului. Acelaș lucru se poate orândui și în chip numeric.

Inventarul alfabetic, e cel mai sistematic și cere o aplicație foarte deasă în toate ocaziile, când avem de aface cu până la 1000 obiecte ce le orânduim cu literile alfabetului și totuși dacă e nevoie și de clasificare pe coloană, cred că va împlini un mare gol pentru colegii noștrii, cari au lucrat mai mult cu inventare parțiale, ca să-și ușureze munca până acum.

Dr. ALEXANDRU TĂNĂSESCU
Profesor

Colegi, conform art. 26 din Reg. Legei Corpului Contabililor, toți membrii sunt obligați să-și achite la zi cotizația și abonamentul, vă rugăm să achitați la prima cerere abonamentul la Revista Generală de Comerț și Contabilitate, care este singurul organ oficial de publicații al Corpului Contabililor Experți și autorizați din România, conform hotărârei luată de adunarea plenară a Consiliului Superior din 21 Mai 1930.

Sistemul de control și de contabilitate la Banca Reichului

Banca Reichului are două categorii de sedii și anume :

a) Sedii principale, independente, și în directă legătură cu Centrala și

b) Sedii secundare, dependinte de un sediu principal.

Totalul sediilor principale (Reichsbankhauptstelle și Reichbankstelle) era la finele anului 1937 de 100 iar al sediilor secundare de 355.

Sediile secundare sunt puse sub controlul direct al sediilor principale, care au sub supravegherea lor până la 6 sedii secundare.

Sediile secundare sunt conduse numai de un singur funcționar superior (dela Reichsbankrat în sus) având funcționari mai puțini și îndeplinesc operațiunile mai importante numai sub rezerva aprobării sediului principal. De ex. nu primește la scont polițe decât sub această rezervă. Toate operațiunile sale trebuie să le comunice, sediului principal, zilnic, în fiecare seară, după terminarea serviciului, pentru ca a doua zi să se poată contopi cu operațiunile sediului principal, spre a avea astfel, o cifră globală pentru întreaga circumscripție.

De cel puțin două ori pe an, operațiunile sediului secundar sunt revizuite amănunțit de către Directorul Sediului principal de care depinde.

In afară de această revizie, sediile secundare mai sunt inspectate de către revizorii din Centrală, la fel ca și sediile principale.

Sediile principale mai sunt revizuite și de către conducătorii sediului respectiv, precum și de către Comisari sau Justițiarii bancari. Acești comisari și justițiari sunt președinți de Tribunal angajați de Bancă, pentru fiecare sediu principal, pentru a le fi sfătuitori în materie juridică, pentru a legaliza diverse acte și pentru a face inspecția sediului, odată pe lună, trimițând despre aceasta un raport la Berlin. In plus ei verifică și semnează orice raport al sediului referitor la impozite, personal și credit.

In ce privește revizia sediilor Băncii Reichului (sedii principale și secundare) de către revizorii din Centrală, relevăm că

ea se face neregulat și la intervale de timp cari variază între 4 săptămâni și 3 ani. Atunci când are loc, însă, o astfel de revizie se face foarte amănunțit.

Revizia se face de către 10—12 revizori, timp de 8—9 zile, pentru sediile mai mici ; la sediile mari, cum e de ex. Hamburg, merg chiar 20—26 revizori, cari lucrează timp de mai multe săptămâni.

Cu ocazia acestor inspecții se verifică în primul rând, valorile ce le posedă sediul respectiv ca : monede și bancnote, trate și cecuri, efecte publice proprii, efecte publice primite în gaj în baza operațiunilor de lombard, alte valori primite în gaj, etc.

O altă verificare principală e aceia a disponibilităților conturilor de virament. Prin faptul că mai toate operațiunile Băncii Reichului cu clienții săi se desfășoară prin compturile de virament (toți clienții ei trebuie să aibă conturi de virament) asemenea verificare e de mare importanță.

Revizorii sosesc la sediul ce trebuie să inspecteze, pe neașteptate, înainte de deschiderea birourilor cu 1/2 oră. Conducătorul sediului locuind chiar în imobilul Băncii anunță funcționarii săi pentru a veni la Bancă, spre a sta la dispoziția revizorilor cu eventuale explicații, până la deschiderea birourilor Băncii pentru public. Revizorii trebuind să verifice valorile sediului pentru a vedea dacă corespund cu cifrele indicate în registre, în ziua precedentă, sosesc la revizie înainte de deschiderea birourilor, tocmai pentru a găsi acele valori, așa cum au fost lăsate seara. Dacă revizorii găsesc necesar, pot închide ghișeele Băncii, pentru mai multe ore chiar. Cât timp durează revizia, funcționarii sediului nu pot să se atingă de valorile cari se revizuiesc, decât cu aprobarea revizorilor. Casierul, spre ex. nu primește pungele cu monede sau pachetele cu bancnote din tezaur decât dela revizor. In tezaur, pungele și pachetele confecționate în fiecare zi la închiderea ghișeelor sunt aranjate în ordine cronologică, avându-se în vedere ca toate pungele sau pachetele să fie date în circulație. Dacă de ex., în tezaur se află numai pungi și pachete așezate în intervalul 1—20 Mai, la data de 21 Mai casierul trebuie să ia pentru ghișeu pungi sau pachete așezate în tezaur la 1 Mai iar eventualele pachete din ziua de 21 Mai se le așeze seara, în ordine, după pachetele din 20 Mai. In modul acesta, se evită a se lucra cu un număr limi-

tat de pachete sau pungi, lăsându-se celelalte neatinse, deci nesupuse controlului. Revizorul poate da casierului, în timpul reviziei, pachete sau pungi de unde doreşte el, fără a mai respecta ordinea.

După ce s'au înumărat pachetele şi pungele, se face apoi un control al biletelor din pachete şi al monezilor din pungi, pentru a se vedea dacă valoarea lor corespunde cu cea înscrisă pe etichetele respective. Această verificare nu se face la toate pachetele ci numai la 2—3 pachete şi pungi. Pentru numărătoare se întrebuinţează maşinele de numărat monede şi banc-note, cari se găsesc la fiecare sediu mai mare al Băncii Reichului.

Verificarea în tezaur se face în prezenţa unuia din funcţionarii sediului care are una din cheile tezaurului.

După verificarea şi stabilirea valorilor existente, se face comparaţie cu soldurile respective din scriptele sediului, pentru a se vedea dacă corespund.

Revizorii mai trebuie să verifice dacă activitatea sediului respectiv s'a desfăşurat în conformitate cu dispoziţiunile Direcţiunii Băncii Reichului.

Aceste dispoziţiuni ale Băncii sunt colectate în 11 volume şi ţinute la curent după sistemul foilor volante, pentru ca dispoziţiunile învechite să poată fie înlocuite cu cele noui.

Colectarea şi punerea la punct a acestor dispoziţiuni s'a făcut, la început, de serviciul de Studii şi s'a dat apoi în grija serviciului de organizare şi revizie, pentru a le ţine la curent. Nici o circulară nu se trimete la semnat înainte de a fi prezentată serviciului de organizare şi revizie, care cercetează dacă nu contravine altor dispoziţiuni şi indică volumul în care trebuie să se păstreze.

Pentru o complectă documentare, redăm mai jos, titlurile celor 11 volume cu dispoziţiunile de serviciu (Dienstbestimmungen) al căror conţinut au caracter confidenţial :

Vol. I.— 1. *Administraţia internă*

A. Scopul, organizarea şi drepturile sediilor Băncii. Prescripţiuni generale.

B. Colaborarea la executarea legilor fiscale etc.

C. Cheltueli de Ad-ţie.

D. Revizii.

E. Registratura.

2. *Dispoziţiuni referitoare la construcţia şi întreţinerea imobilelor Băncii*

A. Dispoziţiuni generale.

B. Construcţii noui.

C. Lucrări de modificări sau transformări.

D. Intreţinerea clădirilor Băncii.

E. Diverse.

Vol. II.— 1. *Funcţionari pe viaţă, funcţionari cu contract, lucrători*

A. Primirea şi angajarea.

B. Dispoziţii generale pentru întregul personal.

C. Drepturi şi obligaţii ale personalului.

D. Salarii.

E. Ajutoare pentru personalul Băncii.

2. *Cheltueli de deplasare şi de mutare (dela un sediu la altul).*

Vol. III. — *Cassieria.*

A. Ţinerea Cassei.

B. Tezaur.

C. Ţinerea de registre la Cassierie.

D. Tratamentul bucăţilor false.

E. Expedieri de numerar.

F. Cumpărări şi vânzări de metale preţioase.

G. Incasări pentru plăţi de efectuat.

H. Primirea de depozite fără dobândă.

I. Depozite închise.

J. Dispoziţiuni pentru repartizatorul de bani şi pentru numărători.

Vol. IV. — *Plăţi fără numerar.*

A. Dispoziţiuni generale.

B. Viramente.

C. Cassa de Compensaţii.

D. Cecuri poştale.

E. Scrisori de credit.

Vol. V. — *Acordarea de credite.*

A. Generalităţi.

B. Credit personal şi credit garantat.

C. Debitorul.

D. Materialul de credit.

E. Stabilirea creditului.

F. Controlul creditelor acordate.

G. Statistică.

H. Trate în suferință.

I. Preluarea de obligațiuni de plată.

Vol. VI. — *Polițe și cecuri interne.*

A. Cumpărare.

B. Administrarea valorilor.

Vol. VII. — *Trate și cecuri asupra străinătății.*

Vol. VIII. — *Lombard.*

A. Generalități.

B. Imprumuturi contra gaj de metale prețioase.

C. „ „ „ „ efecte publice și polițe.

D. „ „ „ „ mărfuri.

Vol. IX. — *Operațiuni de comision și operațiuni cu ef. de valoare.*

A. Operațiuni de comision.

1. Incasări de polițe, cecuri, ef. de valoare etc. pe piețele interne.

2. Alte operațiuni de comision.

B. Operațiuni cu efecte de valoare.

1. Generalități.

2. Cumpărări și vânzări de ef. de valoare.

3. Creanțe de registru.

4. Incasări de cupoane de dobânzi și dividende.

5. Mijlocirea de încasare de ef. de valoare.

6. Procurarea de noui taloane de cupoane de dob.

7. Depozite deschise.

8. Depozite pentru minori.

Vol. X. — *Contabilitate, corespondență, poștă.*

A. Contabilitate, informații, statistică.

B. Corespondență.

C. Traficul poștal, telegrame, convorbiri telefonice.

Vol. XI. — *Dispozițiuni referitoare la locuințele de serviciu.*

A. Disp. referitoare la locuințele de serviciu ale funcționarilor Băncii Reichului.

B. Disp. referitoare la locuințele ce le ocupă persoane străine de Bancă, în imobilile Băncii, însă în interes de serviciu.

Dispozițiunile referitoare la devize sunt ținute separat.

De toate aceste dispoziţiuni trebuie să ţină seamă Directorul sediului respectiv în îndeplinirea activităţii sale bancare.

Tot cu ocazia reviziei dela Centru se mai controlează modul cum e organizat sediul respectiv. Se caută îndeosebi a se verifica dacă munca fiecărui funcţionar e utilizată la maximum. S'a calculat de către serviciul de organizare şi control anumite chei pentru timpul necesar fiecărei operaţiuni în parte. De ex. s'a stabilit că un funcţionar poate înregistra pe zi, cca 250—300 operaţiuni în conturile de virament. Aplicând aceste chei şi având în vedere cifra operaţiunilor efectuate, se stabileţse cu oarecare aproximaţie, numărul de funcţionari necesari sediului respectiv.

Se mai verifică de comisia de revizie dacă scriptele Băncii şi în special cele contabile au fost ţinute în regulă.

(Va urma) Dr. N. BADEA-BUZĂU

„Definitiv"
CONTABILITATEA DE CONTROL

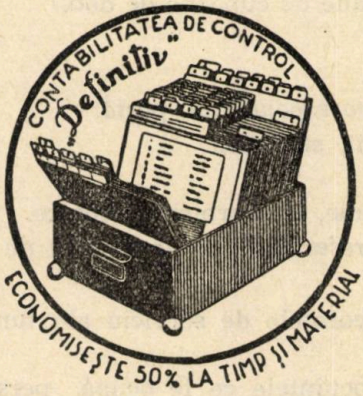

ELIMINA:
1. Registrele principale şi auxiliare.
2. Orice lucru de reportare.
3. Toate greşelile de report.
4. Orice contare inutilă, etc. etc.

un produs al
UZINELOR
GRATIOSA
Societate Anonimă
Sibiu, Str. Râului, 39

CEREŢI PROSPECTE ŞI LĂMURIRI MAI DETAILATE

Din trecutul contabilității agricole: P. S. Aurelian

Graba care ne macină seriozitatea a îngăduit unora să scrie că lucrări tipărite de contabilitate agricolă încep cu anul 1897, pe când alții cred în basmul Trecutului care ne lipsește, fugind de frica sărmanelor litere cirilice.

Deși, *Ion Ionescu* dela Brad publica pe înțelesul Bunului cultivator, după 1840, clar și edificat, îndemnând pentru luna Decembrie: „...de făcut treaba cea mai mare de la care atârnă toată înaintarea agriculturii, vreau să zic, că are de făcut socotelile și răfuiala tutulor lucrărilor sale în cursul unui an, spre a vedea care-i a adus câștig și care-i a adus pagubă...", fiind contabilitatea ținută regulat și în partidă dublă, ...„mai trebuitoare în agricultură de cât în meșteșuguri și neguțitorie".

Indicând pentru învățarea contabilității simple pe Gabiou, Geslin, John Sinclair și Thaer; pentru contabilitatea dublă: Legret, Crud, Royer, Mathieu de Dombasle, și insistent: Ed. de Granges, adică: Edmond Degranges [1]).

Cu alte îndeptări, ale dascălilor dela Școlile de agricultură, întâele de care aveau nevoe acest neam de țărani, în cărțile de economie rurală, domestică ori casnică, în traduceri, treptat, cunoașterea ținerii contabiltății agricole pătrunde în rândurile celor mai puțin știutori de carte.

Sunt acestea începutul, a ceea ce noi numim: *Drumul agronomilor.*

Intre ei, ca unul ce învățase la Grignon în Franța (tot aci la Roville, Ion Ionescu) știința lucrării pământului, PETRE S. AURELIAN, deopotrivă economist și om politic, din nevoi didactice, așa cum făcuse pentru învățământul comercial, fiind

---

[1]) Se poate afirma prezența cărții contabile înaintea înființării școalelor comerciale, îndeosebi literatură franceză.

La 1863 Librăria lui Wartha adusese pe Degranges și A. Monginot, folosit mai târziu de C. Petrescu. La Socec pe atunci (1869) cu prăvălia tot în Calea Mogoșoaei Nr. 7, Degranges era răsfățat, pe lângă două din operele lui Goujon și Sardou și mai rar întâlnitul Schiebe.

Director al Școlii de agricultură și silvicultură, dă tiparului *Manualul de agricultură* pentru clasele primare [2]).

Semnând pentru intenția ei practică întâi ca Agricultor și apoi ca Director.

Pe noi ne privește : Partea IV. *Contabilitatea sau ținerea socotelilorù*, dela paginile 138—140.

Primele rânduri cheamă amintirea lui Ion Ionescu, dar să nu ne oprim ,ci căutând un isvor, pentru mulți încă, pare probabil a fi Degranges, clasic de pe atunci, de vânzare în Librăria lui Bălăceanu și Wartha, traducătorul lui Deplanque la 1873 [3]).

Iar Catalogul de cărți străine al Librăriei Socec (București 1869) după enumerarea a patru cărți ale aceluiași Edm. Degranges, specifică : „Traité de comptabilité agricole în 8°".

Pentru Aurelian, Contabilitatea este ținerea socotelilor din care la sfârșitul anului „...trebue să știe cauza profitului și pagubei...", dar aplicată agriculturii nu o distinge de aceea comercială. Sunt două registre „Unul în care să scrie în toată ziua orice a vândut și a cumpărat, cum și tot ce va lucra în pământul său. Altul în care să deosebească grâul la o parte, porumbul la alta, vitele la alta, semințele la alta ; și Dumineca când nu are de lucru să ia catastihul cel dintâiu și să treacă pentru fiecare aceea ce i se cuvine..." (p. 139).

Mai mult nu se putea cere unui Manual, când știm că Țara avea numai țiitori de registre, fără școală, care abea în anul apariției cărții lui Aurelian, scotea prima serie.

Rezemați fiind în speranța învățăturii în mai multe lecțiuni, dar fără profesor.

El caută să elemine memoria și intervenția străină, care costă parale, prin creearea obiceiului *însemnării* pe hârtie,

---

[2]) De P. S. Aurelian. Agricultoru. Dèrectorele Scólei de agriculturù și silviculturù. Carte autorésată de Consiliul permanentu al Instrucțiunei publice, pentru învățemèntulu scóleloru primare. Bucuresci 1869, 159 p. (17,5 × 12). Imprimeria Th. Mihăiescu și Vaidescu, 1 Leu nou.

[3]) Cf. Th. Ludu : Louis Deplanque în românește, 1873 (Revista gen. de com. și cont. an. XVIII (1938), p. 483—487), și intervenția confuză a d-lui M. I. Mihăilescu din același an, p. 514—517.

Cât pentru Aurelian, se cunoaște „Eléments de comptabilité rurale" Paris 1841, 164 p. ale lui A. Malo, fost elev al Institutului dela Grignon. Inrâurirea agronomilor români era un amestec de Thaer și Dombasle.

cu creion personal, a „...ce iau şi ce dau şi tot vor şti câştigul sau paguba".

Astfel, şi dând de o parte pretenţia aportului ştiinţific, valoarea Manualului stă în activitatea popularizatoare, a puţine noţiuni contabile spre numărul mare al unor clase sociale.

Scris la 1869 pentru clasele primare, cunoaşte o bogată reeditare [4]), a şaptea în 1891, făcând parte din programul Şcoalelor normale şi rurale.

Sprijinitor al învăţământului profesional, ca om politic, Aurelian a prezidat întâiul congres al Absolvenţilor şcoalelor de comerţ din România, la 29 Octombrie 1906, socotindu-l „...pe cât de interesant, pe atât de folositor intereselor generale al ţării".

Incât, pentru „Revista generală de comerţ şi contabilitate" care i-a publicat în 1908, p. 32—34, cuvintele rostite cu doi ani în urmă, era îndatorire amintirea celor 30 de ani trecuţi dela moartea lui Aurelian (24 Ianuarie 1909), atât de nedreptăţit uitat.

THEODOR LUDU

---

[4]) Prefaţa la ediţia doua constată lesnicioasa vânzare şi necesitatea de a fi refăcută, fiind „...încredinţat că un manual de agricultură este o cărticică neapărată pentru copiii ţăranilor..." Ediţia a patra (Bucureşti 1886, pe copertă 1887) nu mai are capitolul despre contabilitate, pentru care Şcoala primară avea datorită lui Iarcu, din 1870, o Contabilitate aplicată agriculturii. Adăuga în schimb „Sciinţa bătrânului Richard" — după Franklin.

Arătaţi înaintaşilor voştri că aţi ştiut să trageţi profit din sfaturile şi lucrările lor şi încredinţaţi publicitatea reclamelor, precum şi bilanţului întreprinderii unde lucraţi, la:

REVISTA GENERALĂ DE COMERŢ ŞI CONTABILITATE

care este condusă de colegi ce reprezintă şi apără interesele noastre.

Organizarea administrativă și contabilă a unei exploatări de păduri

(Urmare)

Recapitulând cheltuelile de investiție, conform descrierei de mai sus adaptate la un calcul probabil în paritate cu prețurile de azi, după un calcul amănunțit vom obține următoarele rezultate:

I. Construcția liniei

1. După unele date primite dela firmele exploatatoare de pe domeniul Comunității de avere, cari în continuu au construit linii forestiere, comparând prețurile de azi pentru mâna de lucru, în mediu s'a stabilit pe m. crt., cum se menționează mai jos:

a) Construcția terasamentului pe teren șes: săpături în teren înclinat, formarea terasamentului în debleu și rambleu și al talusului (teșitură), fie în pământ argilos, sau stâncă, săparea șanțurilor, calculat prețul mediu de m. crt. de lei 120, deci la 10 km. vom avea cheltueli (de 10.000 × 120) de . . lei 1.200.000

b) Depunerea stratului de pietriș cu o nivelare de 20—30 cm. grosime „balastul", pentru așezarea traverselor, a lei 15 de m. crt., deci la 10 km. distanță, spesele sunt (10.000 × 15) lei 150.000 lei 1.350.000

2. *Așezarea liniei*

a) Fasonarea și așezarea traverselor la distanță de 60 cm. longitudine transversal pe linie; la 10.000 m. crt. avem de așezat 16.000 buc. traverse a 1.50 m. lungime și 16/14 cm. grosime, calculat lei 25 costul unitar și lei 15 pentru așezare (de traverse) pe m. crt. vom avea spese:

Costul traverselor (16.000 × 25) lei 400.000

Așezarea lor (10.000 m. c. × 15) lei 150.000 550.000

Report lei 550.000 1.350.000

Report lei	550.000	1.350.000
b) Valoarea șinelor de pe linie. Costul șinelor pe distanța de 10 km. este de 10.000 m. crt. paralelitate, avem 20.000 m. crt. fixându-se șină tip 9 kgr. de m. crt., greutatea totală fiind de 180.000 kgr. a lei 8 de kgr. (20.000 × 9 < 8) valoarea totală . . . lei	1.440.000	
c) Fixarea șinelor, calculat a lei 20 de m. crt. pentru așezarea și fixarea pe traverse cu cuie (crampoane) și table de fier, încheierea cu eclise și șuruburi, deci la 10.000 m. crt. paralelitate a lei 20 per m. crt. . . . . lei	200.000	
d) Costul cuielor, șuruburi, table și eclise, calculând 4 buc. cuie pentru fixarea șinei la o traversă, deci la 16.000 traverse vom avea nevoie de 64.000 buc. cuie formatul cuiului cu căpățâna de 15 cm. lungime și 15/10 mm. grosime cari intră 10 buc. la kgr. = 6.400 kgr. a lei 15 de kgr. (16.000 × 4 : 10 = 6.400 × 15) total în valoare de . . . lei	96.000	
Eclisele și tablele, calculat în mediu 4 m. lungime de șină la 10.000 m. crt. paralelitate sunt 5.000 buc. șine sau încheieturi, deci 4 eclise la fixarea încheieturii, vom avea nevoie de 20 000 buc. eclise, cari în greutate intră 2 buc. la kgr., deci 10.000 kgr. a lei 15 kgr. total valoarea ecliselor de . . . lei	150.000	
Șuruburile ecliselor în circomferință de 30 mm. câte 8 buc. de încheietură la 5.000 încheieturi, intră 40.000 buc. șuruburi, având 10 buc. 1 kgr. greutate, deci avem 4.000 kgr. cu prețul de lei 15 kgr. (5.000 × 8 : 10 = 4000 × 15) total . . . . . lei	60.000	
Tablele de fier pentru fixarea șinelor pe traverse, calculat câte 3 buc.		
Report lei	2.496.000	1.350.000

Report lei	2.496.000		1.350.000
de 10/10 cm. mărime și 1 cm. grosime la 2 m. crt. deci pentru 5.000 locuri avem nevoie de 15.000 buc, table, calculat în greutate 2 buc. la kgr. în total sunt 7.500 kgr. cu prețul de 15 lei pe kgr. în total . . . . . lei	112.500		
e) Schimbătoare cu macazuri, calculat că va fi nevoie în 4 locuri încrucișare, deci 4 schimbătoare în valoare de lei 15.000 de fiecare schimbător, total suma de . . . . . lei	60.000	lei	2.668.500

3. *Construcția podurilor*

Fără a mai intra în detaliu în ce privește dimensiunile și materialul necesar la construcție, luând in mediu 4 poduri mari și 10 podețe pe distanța de 10 km. pentru traversarea liniei, cu prețul mediu de 20.000 pentru fiecare pod mare, investiția totală este de lei 80.000, iar pentru 10 podețe lei 2.000 de fiecare, egal lei 20 000. Total lei deci prețul la m. crt. este de lei 10 pentru poduri.			100.000

4. *Arenda terenului*

Cu considerare la faptul că pentru formarea traseului și terasamentului, se necesită defrișări și săpături, deci pentru despăgubire calculat 5 lei de m. crt. la distanța de 10 km. vom plăti suma de . . . . . lei			50.000

5. *Formalitățile de concesiune*

Conform cu dispozițiunile legii drumurilor, urmează a se plăti pentru circulație și autorizațiuni, taxe de control, etc., calculat lei 10 de m crt. pe durata de 10 ani la 10.000 m. crt.. aceste spese sunt de . . . . . lei			100.000
		Report lei	4.268.500

		Report lei	4.268.500

6. *Asigurări sociale*

Incât privește muncitorii cari lucrează la construcția liniei, fie că această lucrare este dată în antrepriză, sau că se efectuiază în regie, conform art. 1 și 44 din legea asigurării sociale, muncitorii trebuiesc anunțați, la Casa asigurărilor sociale, asigurarea lor fiind obligatorie. Calculând că construcția liniei se termină în timp de 4 luni, adică lucrat 120 zile, calculat în mediu cu câte 100 muncitori pe zi, cu plată de lei 80—100 după clasa IV de salarizare, de lei 156 lunar. Numărul muncitorilor rămânând constant de 100 timp pe 4 luni; deci cotizația după 100 muncitori în timpul de 4 luni, este egal cu calculul $100 \times 4 = 400 \times 156$

lei	62.000		
Jumătate se plătește de muncitor „	31.200		
Rămâne de plătit din partea patronului lei	31.200		
Cota suplimentară de 1,20 % după valoarea lucrărilor . . . . . lei	20.000		
Cota de lei 2 săptămânal de muncitor, calculat 20 săptămâni la 100 muncitori, suma este de (100×20×2) lei	4.000		55.200
Total investiția în construcția liniei . . . . la care se mai adaugă și spesele de ridicare în plan, a liniei și pichetarea traseului, deci :		lei	4.323.700

7. *Cheltueli diverse*

Onorar pentru planul liniei a lei 4 de m. crt. . . . . lei	40.000		
Pichetarea traseului pe distanța de 10 km. . . . . lei	10.000	lei	50.000
In total construcția liniei va costa suma de		lei	4.373.700

care divizată pe m. crt. cota este de lei 438.

(Va urma)

VASILE ATHANASESCU

Înțelesul și evoluția noțiunii de raționalism economic

(urmare)

In legătură cu noțiunea raționalismului economic, se înțelege sub aceasta în sens practic de unii autori (V. Dörfel, op. cit. pag. 35), un raport numeric, anume raportul între câștigul brut și cheltueli. Dar vedem că această definiție este dată de *Leitner* *) pentru noțiunea rentabilității, stabilind că, „aceasta reprezintă relația între câștig și cheltueli, raportată la unitate".

De aici rezultă o confuzie a noțiunilor de „raționalism economic" și de „rentabilitate", confuzie care se face în literatura economică privată germană cu atât mai ușor, cu cât cuvântul „Wirtschaftlichkeit", nu este altceva, decât traducerea cuvântului străin „Rentabilität", expresiune importată în știința economiei întreprinderilor din economia socială.

Pe când însă noțiunea de „rentabilitate" este înțeleasă aproape uniform în economia socială, știința economiei intreprinderilor a aplicat noțiunea de rentabilitate și pentru noțiunea de raționalism economic, de unde rezultă divergențele pe cari le-am văzut.

O tratare deosebită și o înțelegere conformă a noțiunii de raționalism economic n'a putut să se înfăptuiască însă, decât numai cu o analiză mai vastă a teritoriului la care se aplică noțiunea însăși. Această analiză însă nu s'a putut face decât numai cu desvoltarea adecată și sistematică a științei economiei intreprinderilor. Și de aceea găsim în această direcție în frunte, cercetările lui *Heinrich Nicklisch*. Nicklisch a recunoscut că noțiunea de raționalism economic se referă la întâmplările și manifestațiunile exploatării. Cum însă o mare parte din literatura specială economică privată, precum și viața practică, caută să judece aceste manifestațiuni cu ajutorul rentabilității, noțiune care este în strânsă legătură cu noțiunea de „câștig", Nicklisch arată, cum această mărime, câștigul nu poate fi numai rezultanta capitalului, ci asupra sa pot avea

*) Vezi O. Hummel, Rentabilität, in „Handwörterbuch des Kaufmanns" Hamburg și Berlin.

influență puternică și alți factori, cari își au origina lor sau în interiorul intreprinderii, sau chiar în afară de intreprindere. Recunoscând acest fapt, ni-se dovedește clar, că între rațională-lism economic și rentabilitate trebue să existe o deosebire, precum și în economia socială se distinge noțiunea de „rentabilitate", de noțiunea de „productivitate". Dovada largă ne-o aduce Nicklisch în a sa capodoperă. „Wirtschaftliche Betriebslehre" (Stuttgart 1922).

Punctul central al economiei intreprinderilor — ne spune Nicklisch îl formează intreprinderea pe de o parte și exploatarea pe de alta. Ca știință, economia întreprinderilor caută să găsească legile după care se orientează viața în exploatare. In această legătură se deosebesc în tot cazul legăturile cari au însemnătate pentru viața internă a exploatării, de legăturile cari se exprimă prin raportul de circulație în care se găsesc întreprinderile între ele. Economia întreprinderilor se ocupă potrivit acestei deosebiri, pe de o parte de *rațională-lismul economic* (Wirtschaftlichkeit) al lucrărilor intelectuale și manuale (corporale), care se efectuiază în exploatare și pe de alta, de distribuirea rezultatului acestei munci la aceia, cari au luat parte la formarea acestui rezultat, fie cu capitalul lor, fie direct prin prestări de servicii personale. Rezultatul acesta din urmă se realizează de regulă pe piață și numai câștigul se distribue între persoanele interesate. Funcționarii și muncitorii primesc conform înțelegerii lor cu întreprinzătorul, o parte fixă și anticipată, inedependentă de rezultatul vânzărilor efectuate, denumită salar sau leafă. După ce se scad din venitul total realizat și celelalte cheltueli, cari au fost necesare pentru obținerea rezutatului, rămâne un „câștig", în care este cuprins de regulă dobânda capitalului propriu, o primă pentru acoperirea riscului de capital și răsplata întreprinzătorului. Numai după ce toate acestea se scad din câștig, rămâne un rest, un „câștig stricto senso".

De acest câștig se leagă *calculul rentabilității*, care poate fi un calcul pentru stabilirea rentabilității întreprinzătorului (raportul câștigului întreprinzătorului la capitalul propriu) sau pentru rentabilitatea întreprinderii (adică raportul câștigului total la capitalul total).

Cu toată însemnătatea pe care o are această rentabilitate pentru întreprinzător și întreprindere, în privința rațională-lis-

mului economic al muncii nu putem avea relații nici din cifrele rentabilității întreprinzătorului, dar nici din cifrele rentabilității întreprinderii. Nici câștigul însuș, care este la baza acestor raporturi numerice, nu ne poate da relații asupra rațională-lismului economic. Aceasta din următorul motiv :

a) Raționalismul economic rezultă din procesul de muncă, pe când

b) câștigul din procesul de distribuire al rezultatului muncii.

Pe lângă aceasta, oscilația prețurilor pieții pentru produse, cari nu sunt altceva, decât rezultatul muncii, face imposibil de a putea conclude asupra *gradului de rațională-lism economic* al muncii. Din această cauză — spune Nicklisch, — „trebue să cercetăm și să obesrvăm desvoltarea rațională-lismului economic în afară de socoteala profitului și a pierderii", urmărind de mai aproape activitatea în exploatare prin stabilirea prestațiunilor în exploatare după cantitate, prin observarea și însemnarea gradului de schimbare a calității bunurilor produse și prin stabilirea exactă a cheltuelilor (costurilor) ocazionate de prestațiunile unice. Astfel ajunge apartul tehnic al exploatării a fi obiectul examinării, exprimându-se în *raportul cantitativ* al materiilor cheltuite față de produsele obținute, gradul rațională-lismului economic, prin care ni-se arată măsura în care omul a putut să pună în valoare legea economică.

Pe baza acestor idei ajunge Nicklisch la axioma, că pentru rațională-lismul economic, măsurătoarea principală nu poate fi altceva, decât numai posibilitatea maximă a producerii de bunuri în mod economic. In acest fel, Nicklisch ajunge să stabilească că, *rațională-lismul economic* înseamnă *„domnia legilor de formare și de conservare în procesul de producție al economiei întreprinderilor"*.

(Va urma) OSCAR SCHWARTZ

Atragem atențiunea colegilor experți contabili asupra jurisprudențelor Inaltei Curți de Casație privind pe experți.

Recenzii

Dr. Paul Horia Suciu, **Raționalizarea finanței private și creditul mărunt.**

D-l Conf. Univ. Paul Horia Suciu, într'o broșură de 40 pag. tratează problema raționalizării finanței private referindu-se în special la Creditul Mărunt.

D-sa face mai întâiu constatarea că nu toate ramurile de activitate economică se împărtășesc în aceiaș măsură de binefacerile creditului.

In special micii producători și meseriași au avut foarte puțin acces la creditul eftin pe care Institutul nostru de emisiune l-a pus la dispoziția producțiunii.

Noi adăogăm că în general economia românească duce lipsă de credit eftin și bine organizat.

Dealtfel considerăm că organizarea creditului privat nu trebuie lăsată numai în seama Băncii Naționale, ci aceasta trebuie să fie câmpul de acțiune al băncilor comerciale și a celor populare.

Noi credem chiar că instituțiunile ad-hoc creiate numai cu fondurile eșite din tiparnița Băncii Naționale nu pot aduce o rezolvare a crizei de credit, pentru înlăturarea căreia se cer îndeplinite o serie de condițiuni economice și financiare între care încrederea și stabilitatea monetară ocupă primul loc.

D-l Paul Horia Suciu preconizează o politică de Stat pentru îndrumarea diferențială a mijloacelor de credit. D-sa fiind un convins susținător al economiei dirijate. Deaceia și politica intervenționismului de Stat în distribuirea creditului trebuie judecată prin această prismă.

Cine este partizanul economiei dirijate desigur că va recunoaște că unul din mijloacele cele mai eficace pentru dirijarea economiei este dirijarea creditului, de aceia în programul național-socialismului german ca prim punct era : naționalizarea băncilor.

Cine însă nu vede în intervenția excesivă a Statului în raporturile dintre particulari, mijlocul cel mai eficace pentru propășirea economică nu va subscrie la această distribuire planificată a creditului.

Oricare ar fi punctul de vedere asupra sistemului economic în general, un lucru este sigur *că trebuie găsit mijloacele ca și micii producători să beneficieze de credit în condițiuni cu marii producători.*

Aceasta a fost ideia dela care a pornit Schultze Delitzsch în organizarea Cooperației de Credit în Germania într'o epocă de liberalism economic și d-l Prof. Suciu găsește că și în actualul regim de pronunțat intervenționism de Stat *„forma de organizare a creditului mărunt rezultând din experiența trecutului ca fiind cea mai potrivită finanțării marilor mase de mici producători, este aceia ce se sprijină pe solidaritatea interesaților: Cooperația".*

Subscriem în totul la această concluzie a autorului cu condiția ca însăși cooperația să fie întradevăr o *„organizație a solidarității celor interesați"*, în oficii de distribuire locală a unui credit, care nu s'ar baza pe principiile clasice ale funcțiunii creditului comercial în ce privește proveniența, folosirea, termenul de plată, garanții etc.

Autorul mai propune ca pentru fiecare categorie să fie un organism de credit specializat.

Această problemă s'a pus și în Germania cu ocazia înființării Cooperativelor de credit și s'a ajuns tocmai la o concluzie contrară: bănci populare să fie formate din persoane aparținând la diferite categorii profesionale ca să fie diferențierea între momentele când membrii au nevoie de credit ori disponibilități de plasat; altfel toți membrii ar cere credite la aceiași epocă, ceiace ar îngreuia situația băncii.

De altfel și la noi așa zisele bănci de meseriași, băncile de funcționari etc., n'au dat rezultatele așteptate.

Broșura d-lui conf. Paul Horia Suciu într'un cuprins succint pune o serie de probleme principale, care, — fiecare în parte merită o discuție mai amplă.

Dr. V. M. Ioachim

Corneliu Secășeanu: **Monete Grecești.** București 1939.

Colegul nostru, D-l Corneliu Secășeanu, Secretarul Soc. Numismatice Române, a scos decurând o nouă lucrare în domeniul numismaticei, care îl pasionează.

Este primul volum dintr'o lucrare mai mare, ce și-a propus să o întocmească cu privire la istoricul monetei.

D-sa fixează epoca sec. al VII-lea înainte de Christos, când a apărut prima dată moneta în Asia Mică ca o invenție a Lydienilor, considerând ca monetă metalul cu o anume greutate certificată de o autoritate sau de bancheri.

Autorul stabilește că aurul și argintul au fost folosite încă din timpurile cele mai vechi pentru baterea monezii, constituind un aliajiu numit electron.

Numai acolo unde nu se găseau asemenea metale prețioase, se întrebuințau bronzul sau arama, etc.

Autorul analizează în mod distinct diferitele perioade de timp în diferitele regiuni și legătura, ce a existat între moneta și felul de viață publică și particulară.

Din studiul acestor monezi se poate vedea cari erau ideile dominante, gradul de desvoltare a artei, a comerțului în epoca respectivă.

Numeroase fotografii de ale monetelor descrise în lucrare, — dintre care unele din colecția proprie, vin să documenteze cele expuse.

Cartea se adresează desigur mai mult cunoscătorilor și cercetătorilor în această materie, poate fi însă citită cu folos de acei cari vor să cunoască evoluția monetei în antichitate, și rolul important ce l-a jucat nu numai din punct de vedere economic dar și politic.

Atunci ca și acum moneta proprie era un prim semn al autonomiei, al scăpării de sub o dominație străină.

Autorul s'a mărginit să facă numai o expunere documentată a trecutului monetei, economiștii și istoricii găsesc însă în numismatică prețioase izvoare pentru cunoașterea și explicarea stărilor de atunci.

Lucrarea d-lui Secășeanu se termină cu lămuriri de ordin istoric, mitologic și geografic necesare pentru cei ce vor să se introducă în numismatică.

In această parte, autorul a avut buna idee să dea și norme fundamentale pentru cumpărătorii de monete antice.

Felicităm pe autor pentru acest nou studiu și așteptăm cu curiozitate și interes volumele următoare. **Dr. Vim.**

Ștefan I. Dumitrescu, conferențiar universitar, PROBLEMA MONETARA în cadrul unui plan economic românesc. Tip. Bucovina 1939, pag. 21.

Domeniul monetar este un domeniu în care faptele și fenomenele sunt foarte numeroase, complicate și de interpretarea cea mai elastică.

Autorul analizează în lucrarea sa moneta creiată și admisă de *societate*, ca un instrument care să servească în primul rând individului la circulația bunurilor în cadrul unei organizațiuni economico-socială, iar nu moneta marfă cu valoare intrinsecă. Astfel semnul monetar nu este alt ceva decât un *titlu de credit*, care rămâne în mâna vânzătorului de orice fel de bunuri, în speranța că la momentul oportun să poată fi și el cumpărător.

Condiția esențială pentru un instrument monetar este *stabilitate în puterea sa de cumpărare.*

Chestiunea monetară interesează deopotrivă întreaga societate omenească.

Invocând teoria lui Ricardo arată că înmulțirea și scăderea semnelor sau instrumentelor monetare au un efect imediat și invers în puterea de cumpărare.

In practica de azi putem distinge trei categorii de monetă de care ne servim :

a) moneta emisă de stat.

b) moneta emisă de Institutul de emisiune.

c) instrumentul surogat sau scriptural creiat de cel ce dispune de un capital în scopul de a-l mobiliza.

In problema monetară de azi aceasta din urmă joacă un rol covârșitor.

La toate categoriile de monetă trebue să avem în vedere *viteza de circulație.*

Nu trebue nici un moment pierdută din vedere funcțiunea monetei în slujba economiei naționale și în slujba necesităților fiscale.

La noi, bugetul Statului și instituțiilor dependente, absorb într'un ciclu de un an, odată și jumătate volumul de semne monetare într'o singură fază, (socotind circa 35 miliarde lei semne monetare emise și 53 miliarde lei bugetul Statului și instituțiilor anexe). Acest raport era bine dacă'l aveam și pentru alte țări spre a putea face o comparație (NR.).

Autorul dă la pag. 19—20 o serie de remediuri pentru însănătoșirea monetei.

Relev numai două puncte principale din opt :

Organizarea și raționalizarea instituțiilor de plăți fără numerar sau creatoare de monetă scripturală și

Educația cetățenească pentruca moneta să nu mai fie sustrasă dela funcțiunile ei naturale, considerând tezaurizarea semnelor monetare drept crimă de înaltă trădare în dauna economiei naționale și a acestei instituțiuni de ordine publică : *moneta.*

Căci — spune în concluzie autorul — moneta rămâne încă cheia de boltă pentru eventuala construcție sănătoasă a unui plan economic românesc.

Dr Drăgănescu-Brateș

Rugăm stăruitor pe colegii noștri, ca atunci când vin încasatorii pentru plata abonamentului să nu-i mai amâne. Orice deplasare costă bani și timp. Nu avem prea mult nici de una nici de alta.

BIBLIORAFTE „GRATIOSA"

pentru avize de cont-cec, recipise de vărsământ-cec extrase de cont-cec

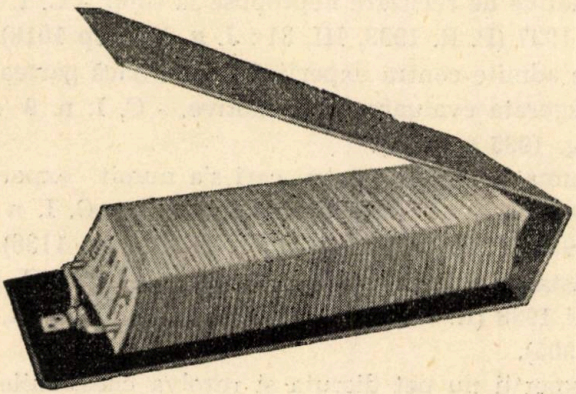

CEREȚI OFERTE DELA PAPETARIA Dv.

Jurisprudențe privitoare la Experți *)

Din Soluțiunile Inaltei Curți de Casație publicată în ultimii 5 ani

1. Experții se numesc din oficiu când părțile nu se înțeleg. Când una din părți refuză a recomanda, instanța nu trebuie să numească pe expertul recomandat de cealaltă parte.

C. III. n. 806 din 9 Mai 193 (P. S. 1934 p. 1934 p. 64 n. 22 și p 525).

2. Orice lucrări la fața locului efctuate de expert sunt neopozabile părților cari n'au fost chemate prin scrisori recomandate.

C. I. n. 1571, din 8 Dec. 1933 (P. S. 1934 p, 397, J, g, 1934, sp. 566 ; P. R. 1934, III, 108).

3. Nu este necesară citarea prin scrisoare recomandată când expertiza se face la fața locului în prezența judelui. - C. I. n. 22 din 11 Ian. 1935 (J. g. 1935 sp. 777).

4. Insărcinarea de expert nu e obligatorie ; expertul o poate refuza ; acceptând expertiza a acceptat implicit și onorariul ; majorarea o poate cere dela instanța care l-a numit ; acțiunea ordinară e inadmisibilă. C. I. n. 652 din 25 Mai 1936 (C. j. 1936 p. 406 ; Dr. 1937 p 102 ; P. R. 1937, III, 4).

5. Recuzarea experților se face în trei zile dela numire.

Nu se anulează expertiza, după depunerea raportului, pentru motive de recuzare nepropuse la timp. - C. I. n. 500 din 30 Mart. 1937 (P. R. 1938, III, 31 ; J. g. 1937 sp 1018).

6. Se admite contra expertiză numai dacă partea care pretinde exagerata evaluare arată motive. - C. I. n. 9 din 9 Ian. 1935 (J. g. 1935 sp. 674).

7. Numai punctele pentru cari s'a numit expertul trebuiesc ținute în seamă ; celelalte se înlătură, - C. I. n 562 din 6 Aprilie 1937 (P. R. 1938, III, 30 ; J. g. 1937 sp. 1136).

8. Instanța nu e legată de expertiză, - C. II, C. III n. 958, din 6 Mai 1938 (R. com. 1938 p. 521 ; P. R. 1938, III, 230, J. g. 1938 sp. 905).

9. Experții nu pot discuta și rezolva chestiunile de drept

*) Din „Repertoriul de Jurisprudență". Rezumată pe anii 1934—1938, de Consllier George P. Docan.

invocate de părți în fața instanțelor (de ex. chestia prescripției). - C. III n. 169 din 4 Febr. 1937 (R. com. 1937 p. 347 P. R. 1937, III, 179).

10. Dacă nu se depune onorarul expertului în termen de 15 zile și partea nu cere a i se acorda un termen, ea este decăzută.

C. I. n. 981, din 20 Sept. 1936 (P. R. 1937, III, 76 ; J. g. 1937 sp. 14).

11. Procesul verbal de jurământ nefiind semnat de judecător, atrage nulitatea raportului de expertiză. - C. II n. din 18 Nov. 1936 (J. g. 1937 sp. 490).

12. Jurământul expertului nu e valabil dacă e prestat înaintea unui singur judecător care nu a fost delegat de Tribunal cu această lucrare.

13. In penal, când expertul omite a răspunde la chestiile admise de instanță, este necesară chemarea expertului pentru lămuriri sau numirea altuia altfel, casare. - C. III n. 2634 din 7 Oct. 1937 (P. R. 1938, III, 225).

Contabilitatea de control «DEFINITIV»

Esențialul noului sistem constă în faptul, că suprimând registrele principale sau ajutătoare și contabilizând direct pe cont, se văd la jurnal cu aceiaș trăsătură de condei în mod automat și cronologic mișcările survenite în afaceri. Foaia de jurnal rezultată astfel, reprezintă înregistrările în debit și în credit și ne arată în continuitate exactitatea bilanțieră a întregei contabilități. Este evident că prin suprimarea ținerii diferitelor registre ajutătoare se realizează o economie de lucru apreciabilă. In afară de aceasta se suprimă cu desăvârșire „colecționarea" atât de împovărătoare precum și „transport-report" din registre.

Este însă de mare însemnătate faptul că fără altă lucrare pregătitoare înregistrările se fac direct pe foaia contului respetiv, astfel că la examinarea oricăruia cont din maestru sau curent, pot fi citite cu ușurință cheltuelile și mișcările. Planul general al conturilor poate fi astfel defalcat, încât putem obține chiar prin contabilitate cea mai detailată statistică. Restanțele sunt complect eliminate prin această metodă care a înfăptuit atât de mult doritul „a-jour;;. Răsfoitul și căutatul prin registre încetează. Orice gol este înlăurat, fiecare post este înregistrat dela început în contul cuvenit, fără stornări, și transportări inutile. In consecință contabilitatea este eliminată de tot balastul inutil, ea devine prin esența ei ceea ce este în stare și chiar trebuie să fie : sfătuitor, călăuză, diriguitor,
ea devine productivă și de o covârșitoare importanță.

3

Chestiuni fiscale*)

Ţinerea actelor şi registrelor prevăzute de legea cifrei de afaceri

Ministerul de Finanţe prin ord. circular Nr. 111.926 din 15 Iunie 1939 reaminteşte că trebue ţinute la zi şi prezentate la cerere agenţilor fiscului, următoarele :

1) Rregistrele de magazie. 2) Bonurile de intrare a materiilor prime în magazie. 3) Bonurile de eşire a materiilor prime din magazie şi fabricate. 4) Notele zilnice de producţie şi registrul de producţie al fabricelor.

Impozitul proporţional de 1,50% asupra contractelor de sarcini peste 10.000 lei salariu.

Direcţia Timbrului prin adresa la Nr. 63.472 din 15 Mai 1939 către Asoc. Industriilor de petrol a lămurit că impozitul proporţional asupra contractelor de serviciu peste 10.000 lei salar lunar se aplică numai la angajările după 1 Aprilie 1939, nu şi la contractele verbale d'inainte de această dată şi cari sunt în continuare.

Afară de 1,50% se mai plăteşte şi 1 la mie timbru de aviaţie asemenea numai la contractele verbale încheiate după 1 Aprile 1939. La timbrul aviaţiei se impune şi contractele sub 10.000 lei lunar.

Impozitul proporţional se poate achita pe bază de borderouri lunare.

Numerotarea facturilor

Numerotarea facturilor se face începând cu Nr. 1 dela 1 Iaunarie al fiecărui an.

Incrustarea acţiunilor

Intre Ministerul Finanţelor şi Asociaţia Băncilor a intervenit un acord cu privire la încrustarea acţiunilor acord confirmat de Ministerul de Finanţe cu adresa Nr. 188.256 din 28 Iulie 1939.

In acest acord, tipărit în formă de broşură cuprinzând şi

*) Din „Circulara Informativă" U.G.I.R.-ului Nr. 62 din 28 Oct. 1030

alte înțelegeri, se găsește următoarele precizări cu privire la încrustarea acțiunilor.

„Cum până la 1 Aprilie 1939 legea nu prevedea niciun termen pentru prescrierea dreptului de a încrusta acțiunile rezultă că taxele de timbru plătite până la 1 Aprilie 1939 se prescriu la 1 Aprilie 1944, societățile putând prezenta la încrustare acțiunile în tot acest interval de timp.

Dispoziținile acestui paragraf nu se aplică acțiunilor emise sub imperiul legslațiunilor, cari nu prevedeau acest impozit sau, deși îl prevedeau, nu impuneau obligațiunea încrustării timbrului".

Nu sunt deci supuse obligațiunei de încrustare acțiunile și obligațiunile emise în Vechiul Regat dela 29 Aprilie 1927—1 Februarie 1939 și acțiunile emise în Ardeal și Banat înainte de 1 Februarie 1939.

Acțiunile și obligațiunile emise în Vechiul Regat înainte de 29 Aprilie 1927 sunt supuse acestei obligațiunii, din cauză că legea timbrului ce a fost în vigoare până la acea dată prevedea asemenea obligațiunia de încrustare a acțiunilor.

In Ardeal și Banat s'a plicat până la 27 Aprilie 1927 legea ungară a timbrului, care nu prevedea obligația de încrustare.

Despre dubla taxare a economiilor

In *„The American Economic Review"*, Sept. 1939 (p. 538) W. L. Crum comentează articolul Profesorului Fisher „Dubla taxare a economiilor" publicat în aceiaș Revistă Martie 1939).

Profesorul Irving Fisher a susținut că mai dreaptă ar fi o impunere a cheltuelilor decât a venitului, și conchide că impozitul asupra venitului reprezintă o dublă impunere, *matematic dovedită.*

D-l Crum crede că tocmai această „dovadă matematică" este greșită.

Printr'o serie de exemple ajunge să răstoarne tema Prof. Fisher și să arate că nu este mai bună impunerea cheltuelilor.

Infiinţarea

Casei de Pensiuni, Asistenţă şi Asigurare a Corpului Contabililor Experţi şi Autorizaţi

SECŢIUNEA ILFOV

Joi 26 Octombrie a avut loc la sediul Corpului şedinţa festivă a primului Consiliu de Administraţie a Casei de pensiuni, asigurare şi asistenţă a membrilor Corpului Contabililor Experţi şi Autorizaţi din Secţiunea Ilfov.

Consiliul de Administraţie compus din d-nii: Prof univ. Sp. Iacobescu, Gh. Huber, Victor Ionescu, G. Pristăvescu, Gh. Enescu, Alex. Bărbulescu, N. Caraianu şi Prof. C. Miron, a fost prezidat de către d. *Prof. Univ. Gr. L. Trancu-Iaşi.*

D-l *Gh. Huber,* Preşedintele Secţiunei Ilfov a făcut darea de seamă asupra mijloacelor prin care se realizează această importantă operă socială pentru contabili şi a cerut concursul tuturor pentru buna reuşită a funcţionării ei.

D-l *Prof. Univ. Sp. Iacobescu* şi Decan al Consiliului Superior al Corpului Contabililor a relevat străduinţele depuse de către Consiliul Secţiei Ilfov pentru această realizare care constitue o nobilă preocupare pentru viitorul contabililor. A cerut concursul tuturor pentru ca această Casă de Pensiuni să-şi ajungă scopul.

D-l *Dr. V. Ioachim* a scuzat absenţa D-lui N. Butculescu din partea căruia a urat succesul pentru această instituţiune. D-sa a subliniat meritul realizatorilor cari, concretizând o veche doleanţă a contabililor, i-a adus astăzi împlinirea ei.

D-l *Victor Ionescu,* Preşedintele Alaci arată că această Casă de pensiuni este una din iniţiativele luate de titraţii Academiilor Comerciale care conduc astăzi Secţiunea Ilfov şi pe care au realizat-o spre mulţumirea tuturor contabililor care ani de zile au cerut această instituţiune foarte necesară. Adeziunea tuturor este câştigată pe deplin.

Prezenţa D-lui Prof. Univ. Trancu-Iaşi care a înfiinţat Corpul Contabililor este o garanţie că această Casă de Pensiuni va corespunde scopului pentru care a fost creiată.

D-l *Dr. P. Drăgănescu-Brateş,* exprimă bucuria tuturor contabililor pentru această organizaţie foarte utilă şi cere ca beneficiile ei să se întindă pentru toţi colegii din ţară care sunt lipsiţi de această operă socială.

D-l *Constantin Pristăvescu* a citit scrisoarea d-lui Prof. C. Bungeţeanu prin care scuză absenţa, d-l Prof. Bungeţeanu face o donaţie Casei de Pensiuni şi-i urează tot succesul.

D-l *Trandafirescu-Nămăeşti* spune că participă la această sărbătoare a contabililor care e rezultatul vechilor doleanţe manifestate ani dearândul în revendicările membrilor şi pe care tinerii conducători de astăzi ai Secţiunei Ilfov au tradus-o în fapt.

D-l *Al. Bărbulescu* face constatarea că iniţiativa luată de tinerii membri ai Corpului şi desbătută în adunări tumultoase şi-a găsit realizarea astăzi spre bucuria şi mulţumirea tuturor.

D-l *C. Teodorescu* Inspector Casa de Depuneri cere să se facă o propagandă susţinută pentrucă numai astfel această Casă de Pensiuni va avea tot succesul. Contabilii sunt un Corp profesional important care trebue să se manifeste prin realizări frumoase în domeniul public, alături de celelalte corpuri profesionale.

Incheind seria cuvântărilor, d-l *Prof. Univ. Gr. Trancu-Iaşi* îşi exprimă bucuria de a participa la această mare sărbătoare, care i-a fost dăruită de către Secţia Ilfov a Corpului Contabililor prin înfiinţarea Casei de pensiuni, care e o operă de solidaritate socială pe care d-sa a gândit-o totdeauna şi a caracterizat-o prin înfiinţarea Ministerului Muncii şi a legei Sindicatelor Profesionale.

Asistând la primul Consiliu al acestei Case de Pensiuni are şi o altă bucurie aceia de a vedea pe contabili într'un sediu nou demn de rangul profesiunei lor.

Corpul Contabililor trebuia să aibe şi această instituţiune necesară pentru asigurarea liniştită a viitorului acestor profesionişti care în viaţa particulară nu vor avea nici un spirijin de pe urma profesiunei lor. Cere să se depună stăruinţă pentru a fi adunaţi toţi contabilii din ţară la această Casă de Pensiuni. Mulţumeşte şi felicită Consiliul de Ad-ţie al Secţiunei Ilfov pentru bucuria ce i-a făcut cu aceste frumoase realizări menite să asigure prestigiul şi interesele contabililor.

D-sa arată că la această realizare să nu se facă diferenţa între generaţii fiindcă este necesară o solidaritate perfectă pentru succesul operei înfiinţată. Deşi este o încercare timidă totuşi această Casă de Pensiuni va avea succesul unei opere mari.

S'au dat telegrame M. S. Regelui, apoi d-lor D. R. Ioanitescu, C. Bungeţeanu şi N. Butculescu.

Dela Consiliul Superior
al Corpului Contabililor Experți și Autorizați

Duminică 5 Noembrie a. c. s'a ținut ședința plenară a Consiliului Superior, sub prezidența de onoare a d-lui Prof. Gr. L. Trancu-Iași.

D-l *Decan N. Butculescu,* într'o emoționantă cuvântare, arată că a împlinit 50 ani de activitate în mișcarea profesională a comercialiștilor și aproape 20 ani de când conduce Corpul dela înființare ca Decan.

Se închee prin aceasta o etapă și ar dori ca pentru a doua etapă, care începe, să treacă frânele conducerii d-lui Prof. Univ. Spiridon Iacobescu.

Expune realizările în această primă etapă și-și exprimă credința că drumul fiind bătătorit, înfăptuirile de viitor vor fi și mai rodnice.

D-l *Prof. I. Criveanu,* în numele Secțiunilor din provincie mulțumește d-lui Decan pentru activitatea depusă în tot acest timp și-și exprimă speranța că d-l N. Butculescu, va rămâne mai departe ca sfătuitor și îndrumător al mișcării, propunând să fie proclamat Decan de Onoare.

D-l *Gheorghe Huber,* în numele Secției Ilfov, aduce omagii d-lui Decan și tuturor celor cari au pus o piatră la temelia Corpului și-l asigură că tineretul, cu recunoștința în suflet, va duce mai departe cu aceiași însuflețire mișcarea, dovadă realizările din ultimii ani : local propriu și Casa de Pensiuni.

D-l *Victor Ionescu* spune că nu a fost la ordinea de zi alegerea noului Decan și propune să se facă o nouă ședință în care să se proclame ca Decan d-l Prof. Sp. Iacobescu.

D-sa mai arată că nu poate să fie două persoane una Președinte de onoare și alta Decan de onoare, pentrucă aceste titulaturi reprezintă una și aceiași idee.

De aceia d-sa nu estede acord cu titlul de Decan de onoare ce se propune, ci ar fi pentru titlul de Prodecan de onoare.

Mai vorbesc d-nii : Dr. P. Drăgănescu-Brateș și Victor Ionescu după care d-l *Prof. Univ. Sp. Iacobescu,* omagiază pe d-l Butculescu și-l asigură că va ține steagul Corpului tot așa de sus ca și fostul său profesor ; este fericit că tineretul colabo-

rează cu tot entusiasmul alături de experiența celor mai în vârstă. D-sa propune să dețină locul de Decan ca interimat până la o viitoare adunare.

D-l *Președinte de Onoare, Gr. Trancu Iași* spune că se ia act de demisia d-lui Decan N. Butculescu, aducându-i elogii și calde mulțumiri pentru devotamentul exemplar cu care a condus Corpul ; roagă pe d-l Prof. Univ. Sp. Iacobescu să primească sarcina de Decan, rămânând a fi confirmat într'o ședință viitoare.

Propune și Consiliul cu excepția d-lui Victor Ionescu aprobă să se confere d-lui N. Butculescu titlul de Decan de Onoare și să se pună la Sediul Consiliului Superior o placă comemorativă care să marcheze o etapă în viața Corpului.

Adunarea Secțiunilor

După ședința plenară a urmat adunarea Secțiunilor din toată țara.

Ședința se deschide sub prezidența d-lui Prof. Univ. Gr. L. Trancu-Iași, care anunță retragerea d-lui Decan N. Butculescu din Decanatul Corpului și a rugat pe d-l Prof. Univ. Sp. Iacobescu să primească sarcina de Decan al Consiliului Superior.

D-l Prof. Univ. Sp. Iacobescu, aduce elogii d-lui N. Butculescu pentru munca depusă. Meritul d-lui N. Butculescu este că atunci când profesiunea de contabil era neglijată, d-sa a ridicat și ținut sus prestigiul Corpului. D-l Gr. L. Trancu-Iași, a făcut o lege a Corpului, d-l N. Butculescu a aplicat-o, iar noi s'o continuăm. Face apel la toți membrii Corpului ca să-l secondeze în noua sa misiune.

D-l N. Butculescu, mulțumește d-lui Prof. Univ. Sp. Iacobescu pentru sentimentele de prietenie exprimate. D-sa spune că a prevăzut și a pregătit intrarea licențiaților academiei comerciale la conducerea Corpului contribuind ca trecerea în mâinile tineretului să fie realizată în mod evolutiv. Prin încredințarea conducerii Corpului d-lui Prof. Univ. Sp. Iacobescu, d-sa vede opera pentru care a luptat 50 ani, asigurată pe cel puțin încă 20 ani.

D-l Președinte de Onoare Gr. L. Trancu-Iași, spune că Secția Ilfov a dovedit vitalitatea ei prin noul local ce posedă și prin înființarea Casei de Pensiuni. Aduce elogii d-lui fost Decan Nicolae Butculescu pentru tot ce a făcut pentru Corpul Contabililor și anunță că pentru meritele d-sale deosebite, în ședința Consiliului Superior s'a hotărît să i se confere titlul de Decan de Onoare și să se bată o placă comemorativă, la Sediul Consiliului Superior, pentru cei 50 ani de activitate în folosul Corpului.

Ante Proectul Colegiului Economic, Cooperator și Contabil.

D-l *Prof. Univ. Sp. Iacobescu* spune că Ante-proectul Colegiului Economic, Cooperator și Contabil, nu a putut fi discutat la Congresul Corpului ținut în Mai a. c. la Brașov, din cauza că tipărirea în broșuri nu s'a putut face la timp. Ceia ce m'a călăuzit a fost înmănunchierea tuturor celor cari activează în câmpul economic, adică nu numai a economiștilor ci și a contabililor și a contabililor publici și a cooperatorilor, cari au laturi comune. In continuare arată că ceia ce pot face membrii noștri este foarte important, dar nu ni se dă destulă considerație și de aceia trebuie să ne manifestăm și să fim grupați.

In Ante-proect s'a determinat fiecare funcțiune și s'au încadrat categoriile de profesioniști, cari activează în viața economică. Ante-proectul păstrează drepturile câștigate punând însă pe viitor principiul titlului academic și al selecționării prin practică și examene.

Prin înglobarea Corpului Contabililor în Colegiu nu se desființează Corpul, ci va fi menținut așa cum este.

Gruparea aceasta este menită să aibă o lege, care să unească la un loc marea noastră familie.

Roagă ca observațiile pe care le ar avea de făcut membrii Corpului ca delegați ai Secțiunilor să le formuleze în scris și să le trimită cu ocazia aderării Secțiilor.

D-l N. Butculescu mulțumește d-lui Prof. Univ. Sp. Iacobescu pentru munca desfășurată în alcătuirea Ante-proectului și e sigur că dacă va fi realizat, el va fi un bine pentru toate grupele noastre de colegii, prezentând o situație superioară celei de azi și deci trebuie susținut.

D-sa insistă că în ceiace privește Corpul Contabililor în

acest Ante-proect să se prevadă exact modul cum ar fi recrutaţi contabilii şi înaintaţi la grad. In ceia ce priveşte pe contabilii stagiari şi autorizaţi să se prevadă şcoala superioară de comerţ sau un titlu academic iar pentru experţi pe lângă unul din aceste titluri să posede o pregătire specială în ce priveşte mecanismul expertizelor şi să se prevadă neapărat şi trecerea unui examen în faţa unei Comisii, instituită de Consiliul Superior.

D-l Ilie Criveanu în numele Secţiei Iaşi şi al Moldovei, precum şi ca delegat al Secţiei Cernăuţi dă citire scrisorii trimisă de această Secţiune Consiliului Superior în care îşi exprimă punctul său de vedere cu privire la acest ante-proect.

D-sa este de părere că ante-proectul este bun cu unele modificări pe care le propune la art. 4 al. c., unde este nevoie de precizare.

La art. 16 ar trebui ca sub-secţiunile să se facă pe Ţinut.

La art. 19. Controlul să se facă numai de cenzori şi nu şi de către delegaţii centrali ai Colegiului.

Işi rezervă să depună în scris şi alte propuneri şi modificări.

D-l Prof. Toma Voiculescu în numele Secţiei Prahova şi ca delegat al Secţiei Cetatea Albă face câteva observaţiuni de ordin general şi anume în loc de Colegiul Economic, Cooperato rşi Contabil să fie intitulat Colegiul Economiştilor, Cooperatorilor şi Contbililor ; propune ca în Secţia economiştilor să intre şi absolvenţii şcoalelor superioare de comerţ, azi ai liceelor comerciale şi atunci să se formeze numai două secţiuni : Secţia Economiştilor, în care să intre şi contabilii şi Secţia Cooperatorilor.

D-l Mişu Ionescu, secretarul Secţiei Ploeşti, face o serie de propuneri asupra articolelor ce trebuiesc modificate.

D-l Zaharia Niculescu, delegatul Secţiei Prahova spune : ca în cazul când actualii experţi contabili vor fi înaintaţi tranzitoriu la gradul de consilier contabil pentru echitare să fie înnaintaţi şi actualii contabili autorizaţi la gradul de experţi contabili dacă : au titlul şi o practică de cel puţin 15 ani.

D-l *Vasile Theodoru,* delegatul Secţiei Buzău, se întreabă unde se va încadra acest colegiu ? cum s'ar armoniza toate interesele : ale profesorului, ale comerciantului, ale con-

tabilului ? Este de părere că acest Colegiu să dea numai recunoașterea profesiunei.

D-l deputat Petre Firică, delegatul Secției Chișinău, atrage atenția asupra unor chestiuni care ne interesează și dă unele informațiuni asupra lucrărilor Comisiunei de legislație civilă, la care a participat când s'a discutat proectul breaslelor, proect care se va lua din nou în discuție urmând a se încadra la Frontul Renașterii Naționale.

Corpul nostru va fi încadrat în baza legii sale din 1921.

E de părere că deși Corpul nostru a aderat la Frontul Renașterii Naționale, să se reînoiască această adeziune printr'o vizită personală la d-l Ministru al F. R. N.

D-l Prof. Dumitru Hașeganu, delegatul Secției Cluj, în general, este de acord cu ante-proectul, cu excepția unor modificări : să se intituleze Colegiul Economiștilor, Contabililor și Cooperatorilor ; iar secția economică să cuprindă și pe contabili, totuș dacă Consiliul Superior crede că mai bine se pot apăra drepturile contabililor grupându-i separat, nu are nimic de zis. In ceiace privește averea să rămână la secții.

D-l Prof. Ștefan Țenov, pune întrebarea : cum se face că se discută un ante-proect de lege în care tocmai grupa noastră să fie pusă la urmă ? Propune să se numească *Colegiul Contabil, Cooperator și Economic.*

D-l Victor Ionescu, din partea Secției Ilfov, crede că anteproectul să fie discutat numai principial dacă este neesar sau nu, iar restul să fie discutat în comisiile oficiale ; insistă că nu trebuie să pierdem acest moment de organizare a profesiunei noastre contabile, azi când toate profesiunile sunt pe punctul de a se organiza.

D-l Ion Pricu, delegatul Secției Brașov crede că misiunea noastră este să ne declarăm în principii generale asupra proectului, îl găsește bine alcătuit și nu trebuie să pierdem momentul de a-l realiza.

D-l Jean Botez, din partea contabililor autorizați înscriși în Corp în baza art. 20 cere ca pentru contabilii înscriși deja în Corp să li se respecte drepturile câștigate.

D-l Dr. P. Drăgănescu-Brateș, delegatul Banatului în Consiliul Superior aduce adeziunea Secțiunilor Banatului iar din partea Secției Caransebeș produce o scrisoare în care se ex-

primă dorința ca subsecțiunile din provincie să fie atașate la Tribunale.

Din partea d-lui Prof. Univ. Rector. Dr. Ion Răducanu aduce un salut colegial și îndemnul la unire, în acelaș timp și mulțumire acelor foști bursieri cari s'au grăbit să înapoieze sumele încasate ca burse dela Academia Comercială, pentru ca să dea posibilitatea și altor elemente valoroase și lipsite de mijloace să fie ajutați. Exemplul dat de câțiva este înălțător nu atât ca parte materială, cât din punct de vedere moral, dovedind o nobilă concepție de viață.

D-l Dr. V. M. Ioachim, directorul Consiliului Superior, face un rezumat al desbaterilor, constatând că ante-proectul a găsit adeziunea Secțiilor.

Casa de Pensiuni a Corpului

D-l Dr. V. M. Ioachim, aduce la cunoștință că a început să funcționeze Casa de Pensii la Secția Ilfov, ca persoană juridică și pune întrebarea dacă se poate estinde și pentru Secțiile din provincie sau să se facă o alta. Crede că trebuie să ne realiem la aceasta urmând să se vadă, cum să se facă legătura cu celelalte Secții.

D-l N. Butculescu, felicită Secția Ilfov pentru că a luat inițiativa și a adus la îndeplinire realizarea *Casei de Pensii,* care a fost unul din principalele deziderate discutate la Congresele anterioare ale Corpului.

Prezența d-lui Președinte de Onoare *Grigore L. Trancu-Iași* în fruntea conducerii Casei de Pensiuni va fi o chezășie că ea are să meargă bine.

D-l Ilie Criveanu-Iași, crede că acest Statut al Casei de Pensii nu s'ar putea extinde tuturor Secțiunilor din provincie, este de părere că se poate da posibilitatea membrilor individual să se înscrie la acea Casă de Pensii, în baza unei convenții și cu o cotă specială.

D-l V. Theodoru-Buzău, crede că dacă înscrierea membrilor nu este obligatorie nu se va putea realiza.

D-l Vlaicu-Vasile-Cluj, expune punctul de vedere al Secției Cluj în ceiace privește participarea Secției la Casa de Pensii înființată de Secția Ilfov. Cere ca fondurile Secțiunilor să nu fie angajate.

După explicațiile date de d-l Director *V. M. Ioachim* din partea Consiliului Superior și *Victor Ionescu* din partea Secției Ilfov, se admite ca înscrierea membrilor dela alte Secțiuni să se facă pe bază de convenții încheiate cu Secțiunile sau pe baza unor contribuții suplimentare ale membrilor.

D-l Președinte de Onoare Gr. L. Trancu-Iași propune a se trimite următoarea telegramă omagială M. S. Regelui. Intreaga asistență în picioare ovaționează îndelung pe M. S. Regele.

MAJESTAȚII SALE REGELUI CAROL II

Loco

Corpul Contabililor Experți și Autorizați întruniți astăzi pentru înființarea Colegiului Economic, Cooperator și Contabil din România, precum și pentru extinderea serviciilor Casei de Pensii asupra tuturor membrilor săi, pun toată nădejdea în Iubitul nostru Suveran Majestatea Sa Regele Carol II, solicitându-I Inalta Sa oblăduire pentru a decide legiferarea temeliei Instituțiunilor de mai sus, organe destinate să contribue la marele progrese sociale, ce preocupă azi în deosebi pe însăși Majestatea Voastră.

Devotați Măriei Voastre

Decan, Prof. Univ. SP. IACOBESCU

Secretar General, Dr. *P. Drăgănescu-Brateș*

La care Majestatea Sa Regele Carol II, a binevoit a răspunde :

Prof. Univ. SP. IACOBESCU

Decanul Corpului Contab. Autorizați și Experți Contabili

Loco

Majestatea Sa Regele mulțumește Corpului Contabililor Autorizați și Experți Contabili precum și D-v. pentru sentimentele de omagiu exprimate cu prilejul înființării Colegiului Economic Cooperator și Contabil.

Directorul Secretariatului Part. al M. S. Regelui

EUG. BUHMAN

Se mai trimit telegrame d-lui C. Argetoianu, Prim Ministru, d-lui Ministru Ion Bujoi, d-lui Ministru C-tin Giurescu și d-lui Ministru Mihail Ralea.

D-l C-tin Giurescu, Ministrul Frontului Renașterii Naționale a binevoit a răspunde următoarele :

Decan SP. IACOBESCU
Corpul Contabililor Experți și Autorizați

Loco

Rugându-vă să transmiteți Corpului Contabililor Experți și Autorizați viile mele mulțumiri, vă rog să-i asigurați că voi lupta pentru legiferarea deziderateloor lor.

Constantin C. Giurescu

* * *

O delegație a Consiliului Superior al Corpului Contabililor Experți și Autorizați în frunte cu d-l Decan Sp. Iacobescu și Deputat Petre Fircă a fost primită în audiență de d-l Prof. Giurescu Ministrul Frontului Renașterii Naționale.

Delegația a expus d-lui Ministru bazele de organizare ale Corpului, care încă din primele zile s'a încadrat împreună cu cele 68 Secțiuni din țară în Frontul Renașterii Naționale.

Domnul Decan Sp. Iacobescu a prezentat domnului Ministru ante-proectul privind organizarea într'un Colegiu a tuturor celor cari desfășoară o activitate economică, rugând pe Domnul Ministru să sprijine pe lângă onor guvern legiferarea Colegiului Economic Contabil și Cooperator.

Domnul Ministru a asigurat delegația de tot interesul ce-l poartă profesiunilor economice, în genere și Corpului Contabililor Experți și Autorizați, a cărui activitate o cunoaște și o prețuește.

Incurajați și răspândiți Revista Generală de Comerț și Contabilitate, organ oficial de publicitate al Corpului Contabililor.

Sărbătorirea d-lui Gr. L. Trancu-Iași

Președinte de Onoare al Corpului Contabililor

Cu ocaia retragerii la pensie a d-lui Gr. L. Trancu-Iași, Profesor la Academia de Inalte Studii Comerciale și Industriale din București ; a avut loc în ziua de 5 Noembrie a. c. la restaurantul Continental o însuflețită agapă la care au participat numeroși colegi ai Corpului Contabililor din capitală și din provincie.

Seria cuvântărilor a fost deschisă de d-l *Profesor Universitar Spiridon Iacobescu,* noul Decan al Corpului, care a toastat pentru M. S. Regele Carol II. Toată asistența aclamă, cu entusiasm, în picioare pe Iubitul nostru Suveran.

D-l N. Butculescu, Decanul de Onoare al Corpului, arată *meritele excepționale* pe care Profesorul Gr. L. Trancu-Iași, le-a dovedit în foarte multe domenii. D-sa spune că „masa noastră comună de azi dată cu ocazia eșirii din învățământ a prea iubitului nostru președinte de onoare este pentru noi contablii grupați și strânși cu sfințenie în jurul lui, un prilej de bucurie, pentru că împrejurările ni-l vor face să fie și mai legat și mai aproape de Corpul nostru, pe care l-a creiat, l-a condus și l-a văzut ajuns la starea înfloritoare de azi. Necesitatea legală de retragere la pensie e o perdere pentru unii și un câștig pentru alții.

„Mai ales când vedem cu câtă vigoare activează fără preget un om deosebit de semenii săi Trancu-Iași, dotat cu atâtea daruri sufletești și intelectuale și cu atâta putere de muncă, e pentru noi o mândrie și un îndemn.

„Grigore Trancu-Iași, toți o recunoaștem, a fost și este o *ființă excepțională,* în mediu în care trăește. El este o figură rară, incomparabilă ca om de bine, un învățător, un scriitor, un artist. Eșirea lui Trancu-Iași din învățământ este incontestabil o mare pierdere pentru toți cari s'au destinat carierii comerciale.

„Indrăsnesc să afirm că deocamdată această pierdere nu văd cum va putea să fie compensată. Eu ași zice lui Trancu, ca poetul, că înlocuitorii lui ori cât ar fi ei de sus, ca Tine nu-s ca tine nu-s".

Inchee urând sărbătoritului o viață lungă, tot atât de plină de fapte mari și mărețe ca cele de până acum.

D-l *Dr. P. Drăgănescu-Brateș*, Directorul Revistei Generale de Comerț și Contabilitate, și delegatul Banatului în Consiliul Superior al Corpului Contabililor, se consideră un discipol al sărbătoritului, căci, deși nu i-a fost elev, i-a fost asistent în ultimii ani și a avut prilej să constate cu câtă însuflețire sorbeau studenții luminile cunoștințelor utile vieței, împărțite cu atâta prodigalitate de Maestrul Trancu depe catedră. Urează sărbătoritului încă mulți ani plini de vigoare ca prin conferințe și prin scris să continue a fi luminătorul și îndrumătorul celor cari cu sete așteaptă o rază binefăcătoare.

D-l *Aureliu Marinescu*, în numele generației de luptă și înfăptuiri aduce omagiul bine meritat marelui precursor care prin căldura sufletului său a știut să tragă brazdă adâncă și sănătoasă prin atâtea realizări în domeniul social.

D-l *N. K. Constantinescu*, spune:

„Prezența mea, unul din foștii D-v elevi la aceasta masă pe un scaun situat exact în fața D-v, nu este o simplă coincidență. Ea este un simbol.

Este simbolul firului neîntrerupt prin care se transmite învățătura ce luminează mințile, înalță inimile și întărește sufletele vlăstarelor pe care cu grija părintească le-ați văzut desvoltându-se sub ochii încercați de dascăl.

Ca fost elev al D-v, înțeleg nostalgia momentului în care părăsiți catedra de pe care ați predicat o viață de om. Dar, pe când elevul părăsește școala cu nădejdea pe care i-o inspiră perspectiva vieții pentru care el s'a pregătit sub ochii dascălilor — pentru profesorul, pe care legea pensiilor îl obligă să părăsească școala, despărțirea de elevii săi este cu adevărat melancolică.

Francezii au sintetizat această situație cu totul mișcător atunci când spun că „partir s'est mourrir un peu". Acest dicton nu vi se aplică însă D-v, care prin entusiasmul și energia de care ați dat de atâtea ori dovadă, ne-ați arătat că în astfel de situații știți să renașteți ca pasărea Phönix: din propriile D-v puteri.

Una din aceste dovezi ne-ați dat-o atunci când ați luat conducerea departamentului muncii, la care ați avut intuiția să realizați principiile ce stau la baza profesionismului ridicat

la rangul de dispoziție constituțională prin pactul fundamental din Februarie 1938.

Atunci ați părăsit temporar catedra pentru fotoliul ministerial de care v'ați legat cu adevărat numele.

Intre legile cu care ați îmbogățit, ca Ministru al Muncii, armătura juridică a țării noastre, figurează și legea din 1921, referitoare la Corpul Contabililor.

Prin această lege v'ați creeat cadrul ce vă deschide drumul pentru a relua astăzi activitatea profesională desfășurată în atâtea domenii, cu vigoarea ce vă sunt proprii.

In numele profesioniștilor contabili vă urez să rămâneți cât mai mult în mijlocul nostru pentru a ne încuraja, prin entusiasmul, priceperea și puterea de muncă ce nu v'au părăsit niciodată.

Să trăiți !"

D-l *Vasile Aslan,* directorul Băncii Românești din Iași, fost elev al marelui animator și profesor Gr. L. Trancu-Iași citește următoarea poezie de omagiu dedicată sărbătoritului :

„Cincizeci de ani de muncă, de vrednică rodire dați :
Presei, Școlii, Băncei, și imbold pentru comerț,
Și atâta drag și suflet la „Muncă și devoție"
Sărbătorirea Ta e un imbold pentru toți
Cincizeci de ani de muncă să-i folosiți în bine
Aceasta-i o poruncă, privindu-te pe Tine
Căci anii, de doboară pe trândavi, sau pe lași,
Ți-au dat doar tinerețe, — Iubite Trancu-Iași.

Balanța ce o faci azi pentru verificare,
Desigur îți prezintă, o gloată de restanți,
Iar de găsești pe unii cu solduri creditoare
Să știi, că nu-s de-ai noștri, ci numai opozanți,
Deaceia admiratorii — ce astăzi absentează,
Te roagă fii acelaș și lipsa motivează
Iar dintre dânșii, — unul cu acelaș vechi elan
Iți face urări calde, din Iașul tău

Aslan.

Au mai vorbit d-nii : I. Criveanu, Iosif D. Lazăr, Deputat Petre Firică, d-l Vasile Vlaicu-Cluj, Petre Ștefănescu,

Victor Ionescu, Prof. Dr. I. I. Mărculescu, Directorul Liceului Marele Voevod Mihai, C. Pristăvescu, Alex. Botez, Al. Bărbulescu, și alții, omagiind pe sărbătorit pentru operile pe care le-a înfăptuit în viața noastră contabilă, comercială și științifică asigurându-l că va găsi aceiași încredere, stimă și iubire.

D-l Dr. Petru Drăgănescu-Brateș, citește scrisoarea adresată sărbătoritului de către D-l Rector I. Răducanu, cu următorul text:

„Iubite Trancu,

Dacă nu pot fi față la sărbătorirea ta de către colegii noștri din Corpul Contabililor — fiind nevoit să plec astăzi în străinătate, sper să fiu alături în ziua în care foștii tăi elevi îți vor aduce omagiul lor.

„Te îmbrățișez colega!
Să trăiești!

D-l C. Pristăvescu citește scrisoarea d-lui Senator Apostol Popa, prin care îi urează viață lungă și sănătate spre a se bucura de toată dragostea și considerațiunea ce i-o păstrăm.

D-l *Prof. Gr. L. Trancu-Iași*, a mulțumit tuturora pentru această manifestare de dragoste și a arătat că fiecare trebuie să-și înțeleagă rostul în viață, contribuind după puterile sale, pentru sporirea patrimoniului lăsat de predecesori.

Nu va rămâne după noi decât ceia ce am dat vieții, nu ceia ce am luat.

Adresându-se celor de față, le spune că sărbătorirea d-sale pentru noi este o înălțare, căci sărbătorim *solidaritatea* care trebuie să existe între noi, fără această solidaritate nu poate să existe nimic.

A fost aici un simbol al solidarității sociale.

Rugăm pe D-nii abonați să ne înlesnească aflarea adreselor colegilor care se mută fără a ne comunica adresa, înapoindu-ne revistele cu menționea noilor adrese; în nici un caz să nu oprească revistele adresate altor colegi.

Cereri de înscriere

In Corpul Contabililor Autorizați și Experți Contabili :

Secția Bălți : Tepeman Moise, în gradul de contabil stagiar.

Secția Făgăraș : Benone Ștefănică ; Florian Crăciunoiu ; Vasile Herișanu ; Eugen Constantinescu ; Richard Horvath ; Kurt Walter și Francisc Frank, în gradul de contabil stagiar.

Secția Giurgiu : Ioan H. Ionescu și Florea M. Vulcan, în gradul de contabil stagiar.

Secția Sighișoara : Marian Ioan ; Becșan I. Gheorghe ; Zerbeș Carol ; Kessler Alfred ; Connerth Heinrich ; Herschkovits Lazăr, în gradul de contabil stagiar.

Potcoavă Traian, în gradul de contabil autorizat.

Secția Treiscaune : Schuller Ioan, contabil aut.

Reinscrieri

Secția Cernăuți : Walh Carol, în gradul de autorizat.

Avansări la gradul de contabil autorizat

Secția Cernăuți : Ionescu I. Ana și Grigorovici Vasile.

Secția Giurgiu : Gh. Catană ; Petre Brezeanu și Mircea N. Sulică.

Secția Sighișoara : Costea Ilarie și Wesely Victor.

Secția Treiscaune : Götz Coloman și Csaszar Ecaterina.

Avansări la gradul de expert contabil

Secția Sighișoara : Horac Francisc ; Carabedian Orsavir și Bocaniciu Brutus.

Transferări

Secția Cernăuți : Stoicescu Dragomir, contabil expert, de la Secția Constanța.

Secția Sighișoara : Adrian Vulcu, contabil stagiar, dela Secția Sibiu.

Secția Treiscaune : Badea Vasile expert contabil dela Secția Făgăraș ; Luca Eugen, contabil autorizat dela Secția Tg. Mureș ; Werzberger Ludovic dela Secția Dolj și Freitag Leon dela Secția Iași.

ASTRA ROMÂNĂ

SOCIETATE ANONIMA

Benzină | Motorină | Cocs
Lampant | Păcură | Asfalt
Uleiuri minerale de prima calitate

PENTRU VÂNZĂRI LA EXPORT A SE ADRESA :

ASTRA ROMÂNĂ

SOCIETATE ANONIMA

BUCUEȘTI. — B-DUL CAROL, 10 TELEFON 3.99-09

Călătoriți cu ajutorul telefonului

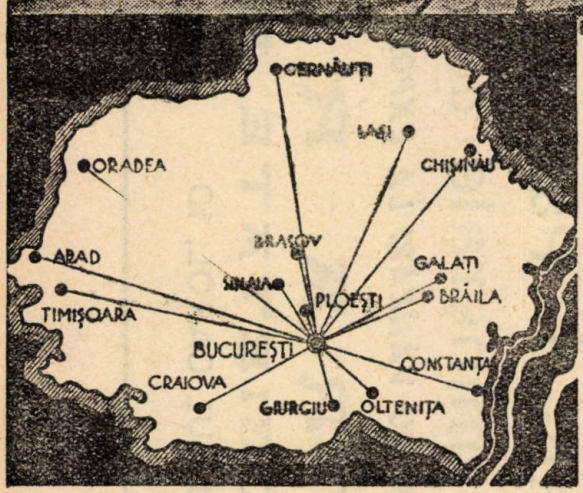

Metoda cea mai rapidă
eftină și modernă pe

- A TERMINA AFAC
IMPORTANTE
- A REALIZA UN PRO
- A VĂ PĂSTRA LEGĂTU
SOCIALE

ESTE A VĂ SERVI DE TELEFON

Convorbirile telefonice interurbane și internaționale sunt accesibile tuturor. Nu ezitați, o convorbire telefonică poate fi hotărâtoare pentru soluția fericită a unei afaceri.

Tefefonați, căci economisiți t
și bani.
Tariful telefonic interurban și
ternațional este redus cu 40% d
ora 21.

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNA DE TELEFOA

COMPANIA ELECTROCONTABILA

WATSON S.A.R.

BUCUREŞTI. — B-DUL BRĂTIANU, 22

TELEFON 4-38-17

MECANIZEAZA
RAŢIONALIZEAZA

IN INDUSTRIE

Contabilitatea generală
Contabilitatea materialelor
Postcalculaţia
Salariile
Controlul stocurilor
Inventarele
Economatul
Investiţiile şi amortizările
Controlul bugetului
Facturarea

PRIN SISTEMUL

„HOLLERITH"

MAŞINI CU CARTELE PERFORATE

Adresa :

Dlui.Eugen Vaneu
la Banca "Albina"
Inst.de Credit şi Econ.
S I B I U

ATENŢIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ţiei Revistei :

BUCUREŞTI, I. — STR. TEILOR No. 12

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

PUBLICAȚIE LUNARA

ANUL XXVIII. — No. 12 DECEMBRIE 1939

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

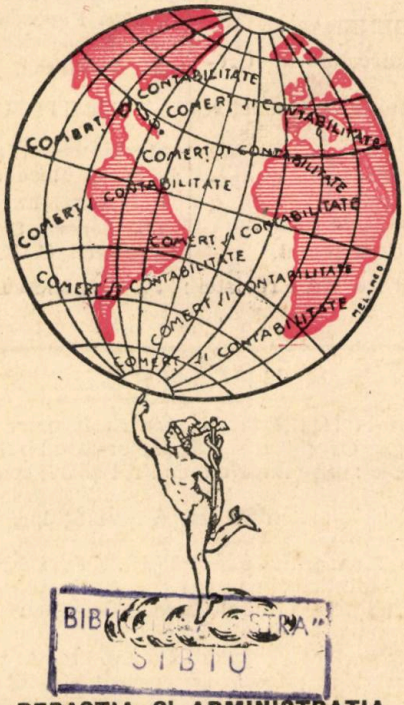

BIBL... STRA... SIBIU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR Nr. 12

TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
† **Boltuş Lucian**, Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.**, Bancher.
† **Gheorghiu I.**, Contabil expert.
† **Herbst Otto**, fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Administrator general al Teatrului Naţional din Bucureşti.
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C.F.R.
† **Rasidescu St. I.**, fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ.
† **Rosen Isac**, fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura".
† **Stănculescu I. V.**, fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Secretar Camera de Comerţ.
Membru în Comitetul de redacţie.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Fost Preşedintele Corp. Contab. Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Subdirector la Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Director Centrala Cooperativelor de Consum.
Membru în Comitetul de redacţie.
S. M. Blumenfeld, Comerciant.
N. K. Constantinescu, Expert contabil.
P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Profesor.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.
Iosif D. Lazăr, Comerciant.
I. C. Negrescu, Director, Soc. Com. Locuinţe Eftine.
Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.
Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu, Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert contabil.
Th. Sersea, Şeful Serviciului Inventarierii C. F. R.

Directorul revistei : **P. Drăgănescu-Brateş.**

CUPRINSUL :

Dr. P. Drăgănescu-Brateş : Bonurile pentru înzestrarea armatei. 589
Dr. V. M. Ioachim : Organizarea Experţilor-Contabili în Letonia. 590
Dr. N. Badea-Buzău : Sistemul de control şi de contabilitate la Banca Reichului . . 599
Crd. Mil.u Marcussohn : Contabilizarea investiţiilor, amortizărilor şi rezervelor . . 604
V. Athanasescu : Monografia unei păduri. Organizarea ad-tivă . 612
N. Butculescu : Amintiri din trecut . 618
75 ani dela înfiinţarea Liceului Com. Kreţulescu . . 620
Recenzii . . 625
Dela Consiliul Superior al Corpului Contabililor Autorizaţi şi Experţi Contabili. (Memoriul prezentat d-lui Ministru al Frontului Renaşterei Naţionale cu privire la Colegiul Economic) 626
Examenul de Expert-Contabil 630
Repertoriul general al materiei pe anul 1939 . . . 635

La Revue
de Commerce et de
Comptabilité
vous présente ses
meilleurs voeux

A nostri lettori
auguriamo

Revista Generală
de Comerț și
Contabilitate
vă urează
LA MULȚI ANI !

Beste Neujahrs
Glückwünsche

With all the good
wishes and the
compliments
of the season !

Hardtmuth
KOH-I-NOOR

In noul ambalaj de cadouri pentru Crăciun. Prețul Lei 850.-

Bonuri pentru înzestrarea armatei

O foarte bună şi nimerită măsură este aceia decretată de curând prin Monitorul Oficial Nr. 269 din 29 Noembrie 1939 de a se repartiza pe mai mulţi ani, cheltuelile extraordinare pentru înzestrarea armatei şi în acelaş timp a se absoarbe din circulaţie o parte din numerarul disponibil, care se vede că abundă, pentru că a dat loc la unele speculaţiuni în ultimul timp.

Prin înaltul decret regal, la art. 1 se spune :

„In scopul realizării mijloacelor de acoperire a necesităţilor excepţionale ale apărării naţionale se vor emite, în baza prezentei legi, de către Ministerul Finanţelor sau prin Casa Autonomă a Fondului Apărării Naţionale „Bonuri pentru Inzestrarea armatei".

Avantagiile acestor bonuri sunt foarte mari, prin aceia că ele pot fi lombardate la Banca Naţională a României, la Casa Naţională de Economii şi Cecuri poştale şi la Casa de Depuneri.

Deasemenea ele vor fi primite cu valoarea lor nominală drept garanţie, la toate licitaţiunile, sau pentru garantarea executării contractelor.

Apoi bonurile pentru înzestrarea armatei şi cupoanele lor vor fi primite pe valoarea lor nominală, la plata impozitelor sau taxelor datorate Statului, începând cu 15 zile înainte de scadenţa lor.

Ele sunt scutite de orice impozite prezente şi viitoare, iar pentru a permite subscriitorilor să realizeze în caz de nevoie în numerar o parte din valoarea bonurilor, chiar înainte de scadenţă, bonurile vor purta taloane fracţionare între 20 până la 30% din valoarea nominală a bonului, care începând dela 6 luni după emisiune, vor putea fi ridicate în numerar dela ghişeele Băncii Naţionale a României ; aceste taloane fracţionare pot servi şi la plata taxelor şi impozitelor către Stat cu 15 zile înainte de lichiditatea lor.

Faţă de aceste mari avantagii şi de înaltul scop patriotic la care sunt destinate sumele, nu ne îndoim că ele se vor bucura de o largă subscripţie în rândurile poporului şi întreprinderilor de tot felul.

Dr. P. DRĂGĂNESCU-BRATEŞ

Organizarea Experților Contabili jurați în Letonia

Grație bunăvoinței Camerei de Comerț și Industrie din Riga, Consiliul Superior al Corpului a primit în traducere germană textul *„Legii asupra revizorilor jurați"* publicat în Foaia Oficială Letonă Nr. 159, din 18 Iunie 1938.

Dată fiind importanța acestei legi, care în unele puncte se aseamănă cu Legea noastră, dăm în extenso textul, așa cum a fost publicat în limba Germană în Rigaer Wirtschaftzeitung din 6 August 1938 :

1. Dispoziții generale

1. Pe lângă Camerele de Comerț și Industrie funcționează experți (Revident) jurați pentru exercitarea îndeletnicirilor prevăzute în această lege atât în întreprinderile particulare cât și în cele publice și comunale.

2. Revizori jurați (experți contabili jurați) pot să fie : cetățenii letoni cari au cel puțin 30 ani vârstă, stăpânesc limba Statului și corespund condițiunilor de mai jos :

1. Au terminat :

a) Facultatea economică și juridică a Universității Letone sau Facultatea Național Economică a oricărui învățământ superior egal, se bucură de drepturile profesionale și au lucrat cel puțin 5 ani în Administrații Publice sau Comunale ori în întreprinderi comerciale, industriale, financiare etc., dacă în acest timp de practică și-au însușit cunoștințele practice de specialitate necesare pentru un expert jurat sau

b) Au terminat o școală medie cu cel puțin 10 ani practică, dacă în acest timp au dobândit cunoștințele de specialitate practice.

2. Au terminat inițierea lor practică ca ajutor pe lângă un expert jurat și sub supravegherea acestuia.

3. *Au trecut examenele prevăzute în această lege.*

Observații. In cursul unui an după intrarea în vigoare a acestei legi, Camera poate să confere titlul de expert jurat sau de ajutor acelor persoane, cari sunt cunoscute prin lucrările

lor ştiinţifice şi practice în contabilitate, în expertiză de registre şi în organizare şi conducere de întreprinderi, chiar dacă nu îndeplinesc condiţiunile de la punctele 1—3 al acestui articol sau dela punctele 1 şi 2 din articolul 32.

3. Ca expert jurat nu pot să fie numite persoanele care :

1. Au pierdut drepturile pe baza art. 27 şi 28 Cod Penal.

2. Au fost pedepsiţi printr'o hotărâre judecătorească pentru abateri penale, chiar dacă au fost scutiţi de pedeapsă prin prescripţie, iertare sau amnistiere.

3. Asupra cărora s'a deschis acţiune publică pentru fapte penale şi pentru care există pedeapsa pierderii drepturilor, chiar dacă urmărirea a încetat înainte de hotărâre pentru unul din motivele arătate la punctul 2.

4. Au pierdut postul lor printr'o hotărâre judecătorească.

5. Au fost declaraţi debitori insolvabili.

6. Se ocupă în mod obişnuit cu comerţul ori cu industria.

7. Indeplinesc o funcţiune accesorie sau duc un fel de viaţă, pe care conducerea Camerii o consideră incompatibilă cu acea a unui expert jurat.

4. Dacă mai târziu după confirmarea ca expert jurat ori ca ajutor, intervine vreuna din împrejurările prevăzute în art. 3, persoana respectivă este ştearsă din tablou.

5. Conducerea Camerei de Comerţ şi Industrie trebuie să oprească pe expert a exercita profesiunea în timpul cercetărilor unei acţiuni cu caracter penal.

6. Organul de supraveghere pentru experţi juraţi este Camera de Comerţ şi Industrie, căreia îi revine :

1. Să supravegheze activitatea experţilor juraţi şi a ajutoarelor lor şi să examineze rapoartele înaintate de experţii juraţi precum şi rapoartele asupra activităţii lor.

2. Să stabilească examenele şi să numească Comisiunile de examinare pentru aspiranţii la funcţiunea de expert-jurat.

3. Să hotărască asupra primirii de expert jurat şi de ajutoare precum şi asupra excluderii lor.

4. Să cerceteze plângerile contra experţilor juraţi şi ajutoarele lor şi să aplice sancţiunile disciplinare prevăzute în art. 30 din această lege.

5. Să conducă formarea de ajutoare pentru experţi juraţi şi să ţie tablourile de experţii juraţi şi de ajutoarele lor.

6. Să însărcineze experţi juraţi cu verificarea şi cu alte lucrări pentru experţi pe baza legii şi la cererea autorităţilor, a instanţelor judiciare, a întreprinderilor publice sau particulare.

7. Să îngrijească de terminarea lucrărilor experţilor şi ajutoarelor lor, cari au decedat sau cari din alte motive n'au terminat lucrările cu cari au fost însărcinaţi.

II. Numirea de experţi juraţi

7. Ori cine, care doreşte să dobândească drepturile unui expert jurat trebuie să înainteze Camerii de Comerţ şi Industrie o cerere cu actele respective certificând prin însăşi cerere că nu este în nici una din situaţiunile prevăzute în art. 3.

In cerere trebue să se arate pentru care specialitate voeşte să fie confirmat ca expert jurat. La cerere se adaogă :

1. Un memoriu asupra activităţii.

2. Dovada depunerii la Caseria Camerei a taxei de examen.

3. Dovezile asupra pregătirii şcolare şi a activităţii practice.

4. Certificarea unui expert jurat asupra terminării pregătirii practice.

Persoanele cari voesc să unească funcţiunea de expert jurat cu o funcţiune permanentă în administraţiile publice ori în întreprinderi, trebuie să aducă şi permisiunea scrisă a autorităţii sau întreprinderii respective.

Observaţii. Taxa de examinare o stabileşte Camera de Comerţ şi Industrie şi o confirmă Ministerul de Finanţe.

8. Comisia de examinare se compune din doi reprezentanţi ai Ministerului de Finanţe, un reprezentant al Facultăţii Economico-Juridice şi doi reprezentanţi ai Camerei de Comerţ şi Industrie.

9. După cercetarea actelor, după luarea şi examinarea informaţiile asupra candidatului, după cercetarea rezultatului examenului, Camera de Comerţ şi Industrie decide asupra primirii candidatului ca expert jurat ori asupra respingerii cererii sale.

10. Conducerea Camerii ia jurământul expertului după următoarea formulă :

„Asigur și promit că voi îndeplini lucrările încredințate în cea mai desăvârșită pricepere și conștiință și nu mă voi lăsa influențat prin nimic. Mai promit că nu voi prelua verificări sau expertize dela locuri cu cari am relațiuni de afaceri ori sunt în raporturi materiale sau cu ai căror conducători sunt înrudit. Promit să păstrez secretul afacerilor și știu că nerespectarea acestei promisiuni cât și executarea neglijentă a însărcinărilor transmise mie mă fac răspunzător față de lege și de opinia publică".

11. După depunerea jurământului, persoana respectivă este trecută în tabloul experților jurați și numele său se publică în Foaia Oficială și într'un organ desemnat de Ministerul de Finanțe.

12. Titlul de „Expert Jurat" nu pot să-l aibă decât persoanele cărora li s'a conferit acest titlu în baza acestei legi.

III. Obligațiuni, drepturi și răspunderea experților jurați

13. Experți jurați au să execute, din însărcinarea Camerii de Comerț și Industrie la cererea autorităților judiciare administrative, și orice alte instituții publice sau particulare întreprinderi și persoane, sau pe baza de legi speciale, verificări și expertize facultative sau obligatorii ; asemenea execută ori ce alte însărcinări ca expert și ca persoane de încredere.

Ca lucrări, verificări de expertiză sunt : examinarea bilanțurilor, a situațiilor lunare precum și orice examinări de scripte și de documente.

Ca lucrări de specialitate sunt : înființarea și organizarea de contabilități, înființarea și organizarea calculării prețului de cost, planul de întreprinderi, verificarea și consultarea în toate chestiunile ce interesează o insituție sau o administrație.

Ca funcțiuni de încredere sunt : administrarea de bunuri, activitatea de administrator în falimente, administrații forțate de întreprinderi și preluarea însărcinării de arbitru în diferende cu caracter economic.

14. Conducătorii de înteprinderi ori persoanele cari pe baza legii asupra examinării activității întreprinderii, vor să însărcineze pe un expert-jurat cu revizuirea sau în mod facultativ vor că dea o asemenea însărcinare sau vre una din cele prevăzute mai sus unui expert jurat, trebuie să se adreseze Camerii de Comerț și Industrie care desemnează pe expertul-jurat.

Experții jurați nu pot să refuze fără motive justificate însărcinările ce li se dau.

15. Un expert jurat va îndeplini însărcinările date personal ; dacă este ajutat de cineva el poartă răspunderea pentru justa executare a lucrării.

Cu permisiunea Camerei de Comerț și Industrie și a întreprinderii respective, experții jurați au dreptul să folosească elemente technice pe propria socoteală.

16. Intreprinderea sau instituția care este revizuită plătește Camerei o sumă după convenția scrisă cu revizorul jurat ; dacă o asemenea convenție nu s'a făcut, Camera hotărăște onorariu după tarif confirmat de Ministerul de Finanțe. Dacă verificarea are loc în afară de domiciliul expertului, se plătește expertului spesele de deplasare după un tarif fixat de Cameră.

Onorariu experților se hotărăște de Mandant împreună cu experți. In caz de neînțelegere, onorariu este fixat de conducerea Camerii, care are în vedere importanța lucrării precum și timpul întrebuințat. Această dispoziție, privește lucrările de expertiză și lucrările fiduciare.

Camera plătește expertului onorariu, reținând 10% pentru întreținerea „Institutului experților jurați".

17. Tariful de taxe pentru experți jurați se întocmește de Cameră, se confirmă de Ministerul de Finanțe și se publică în Foaia Oficială. După acest tarif, se fixează și onorariile pentru însărcinările date de Stat sau de Instanțe Judecătorești.

Camera poate să ceară depunerea onorariului anticipat sau ori ce altă garanție.

18. Un expert-jurat nu are voie să primească o lucrare de verificare obligatorie în următoarele cazuri :

1. Dacă se găsește sau s'a găsit în ultimii doi ani în relațiuni de afaceri cu instituția sau întreprinderea respectivă.

2. Dacă este în serviciul întreprinderii ce se revizuește sau este sub ori ce formă în dependința ei.

3. Dacă el sau soțul, respectiv soția este în relațiuni de rudenie până la al 3-lea grad sau încuscrit până la al 2-lea grad cu vreunul din conducătorii întreprinderii sau instituției respective, ori cu membrii Comisiei de Control sau cu șeful contabil.

4. Dacă soţul ori soţia se găseşte în relaţiuni permanente de afaceri cu întreprinderea sau instituţia respectivă.

Dacă asemenea situaţiuni intervin mai târziu decât după preluarea însărcinării de revizuire, expertul trebuie să anunţe imediat Camera, care după ce ia contact cu întreprinderea sau instituţia respectivă numeşte alt expert sau permite executarea lucrărilor.

19. La executarea lucrării, expertul jurat are de examinat dacă Bilanţul şi Contul de Profit & Pierdere sunt just întocmite, dacă corespund cerinţelor legale precum şi registrelor, dacă înregistrările în scripte sunt în concordanţă cu documentele, dacă toate operaţiunile sunt înregistrate ; trebuie să participe la inventar şi să verifice dacă este just întocmit, dacă averea arătată în Bilanţ corespunde realităţii, dacă evaluarea este just făcută, dacă conducătorii au lucrat ca oamenii de afaceri buni gospodari şi să se convingă dacă Bilanţul dă un tablou clar şi just asupra stării averii şi asupra rezultatelor.

20. Pentru executarea verificării, experţii-juraţi sunt îndreptăţiţi să examineze permanent în orice moment registrele şi documentele, să ia parte la întocmirea inventarului, să verifice elementele averii arătate în Bilanţ, precum şi preţurile, să confrunte existenţele de numerar, titluri cambii, mărfuri etc., cu realitatea şi să ceară dela conducerea întreprinderii toate informaţiile şi lămuririle necesare precum şi să dea întreprinderii supuse revizuirii indicaţii pentru taxele şi timbrele ce sunt de plătit după lege.

La executarea lucrării trebuie să fie invitată şi conducerea întreprinderii ; nu poate însă forma o piedică în executarea lucrării faptul că întreprinderea nu este repezentată.

21. Dacă conducerea unei întreprinderi supusă unei revizuiri obligatorii, ori conducerea instituţiei nu permite expertului să-şi îndeplinească mandatul, opreşte lucrarea, nu prezintă documentele şi registrele, nu dă lămuririle necesare pentru verificare şi nu îngrijeşte ca funcţionarii să satisfacă cererile legale ale expertului, atunci expertul face un proces verbal semnat de el şi de conducerea întreprinderii sau instituţiei, aceasta fiind în drept să arate motvele atitudinei sale. Un asemenea act împreună cu lămuririle expertului se trimite de acesta Camerei de Comerţ şi Industrie, care dacă găseşte

întemeiat referatul expertului, îl trimite Ministerului de Finanțe.

Ministerul de Finanțe poate să condamne conducerea întreprinderii sau instituția la o amendă până la 5.000 Lați *). In caz de recidivă Camera poate propune închiderea întreprinderii.

22. Dacă expertul stabilește că o întreprindere supusă revizuirii obligatorii nu a observat dispozițiile legale asupra contabilității ori asupra întocmirii Bilanțului și Contului de Profit & Pierdere și din această cauză nu se poate face în mod normal lucrarea de expertiză, atunci expertul face un proces verbal asupra lipsurilor constatate și fixează împreună cu Camera un termen corespunzător, în care lipsurile trebuiesc să fie înlăturate și registrele să fie puse în ordine. Dacă nu s'a făcut aceasta, atunci Ministerul de Finanțe pe baza comunicării Camerei de Comerț poate să aplice o amendă până la 5.000 de Lați, iar în caz de recidivă Camera poate propune închiderea întreprinderii.

23. Asupra lipsurilor și neregularităților constatate la verificare, se face un proces verbal semnat de expert și de conducerea întreprinderii. Dacă întreprinderea refuză să-l semneze, expertul face mențiune de aceasta în act. Dacă întreprinderea sau instituția nu este de acord cu cele consemnate în procesul verbal, conducerea întreprinderii poate face observațiunile sale înainte de a semna.

O copie a Procesului-Verbal se înmânează conducerii întreprinderii de către expert, iar originalul se anexează la raportul pe care i-l înaintează Camerii de Comerț și Industrie.

24. După terminarea verificării, expertul trebuie să întocmească un raport cu constatările sale. O copie se înmânează conducerii întreprinderii sau instituției, iar originalul cu o copie se trimite Camerii de Comerț și Industrie.

La societățile anonime raportul expertului jurist trebuie să fie citit adunărei generale a acționarilor înainte de aprobarea Bilanțului.

Expertul are dreptul să participe la Adunarea generală și să dea lămuririle necesare.

Camera poate, după aprecierea sa, să ceară expertului să

*) Un lat circa 20 lei.

întregească raportul său să facă o revizuire complimentară. Copii după rapoartele privind revizuirile obligatorii de bănci, soc. de asigurare, se trimit în interval de 2 săptămâni de către Cameră Ministerului Economiei Sociale, iar cele privind societățile anonime se trimit Ministerului de Industrie și Comerț.

Rapoartele de verificare sau fapte cuprinse în ele pot să fie comunicate terților numai pe baza unei hotărâri judecătorești.

25. Experți jurați trebuie să țină un registru jurnal în care să treacă: Numele mandantului, denumirea întreprinderii de verificat ori a instituției, obiectul lucrării, modul cum s'a executat lucrarea, timpul întrebuințat, cheltuelile ocazionate și sumele încasate.

26. Ei trebue să îndeplinească misiunea conștiincios și fără părtinire păstrând secretele comerciale și technice.

27. Expertul răspunde pentru pagubele cauzate prin grava sa neglijență, prin rea credință ori prin divulgarea de secrete.

28. Conducerea Camerii poate deschide acțiune disciplinară contra experților jurați pe baza plângerilor terților sau din proprie inițiativă.

29. Dacă sunt deosebiri de vederi între expert și conducerea întreprinderii, atunci Camera chiamă ambele părți pentru lămuriri.

Dacă una din părți nu dă nici o lămurire în termenul fixat, atunci Camera dă deciziunea sa pe baza actelor și datelor ce posed.

30. Conducerea Camerii are dreptul, pentru îndeplinirea cu rea credință, cu neglijență sau superficială a misiunii încredințate sau pentru atitudini necompatibile cu funcțiunea de expert să aplice următoarele sancțiuni:

1. Observațiuni.
2. Admonestare.
3. Suspendarea pentru un timp nu mai mult de un an.
4. Excluderea din funcțiunea de expert.

31. Sancțiunile dela punctele 3 și 4 se publică în Foaia Oficială și într'o foaie hotărâtă de Ministerul de Finanțe.

IV. AJUTOARELE EXPERȚILOR JURAȚI

32. Pot fi ajutori de experți cetățenii letoni cari au 25 ani și stăpânesc limba Statului cu îndeplinirea și a următoarelor condițiuni:

1. Au pregătirea prevăzută la punctul 1 din paragraful 2.
2. Să indice un expert jurat care să ia asupra sa desăvârșirea cunoștințelor practice ale solicitantului și supravegherea a activității sale.

33. Persoanele arătate în paragraful 3 (trei) nu pot să fie ajutoare de experți jurați.

34. Un expert jurat nu poate avea decât un ajutor, afară de cazuri excepționale aprobate de Cameră.

35. Ajutoarele nu pot prelua independent lucrări prevăzute de această lege ci trebuie să le execute sub supravegherea unui expert jurat.

36. Primirea ajutoarelor se face numai odată pe an după primire, expertul dă o promisiune solemnă căci își va îndeplini cinstit îndatoririle.

37. Toate numirile de ajutoare se publică în foaia Oficială arătându-se expertul, pe lângă care lucrează.

38. Ajutoarele pot să fie numite experți jurați numai dacă au lucrat cel puțin 5 ani pe lângă un expert. Conducerea Camerei poate să reducă excepțional termenul la 3 (trei) ani.

39. Dispozițiunile cu privire la răspunderi și sancțiuni din această lege se aplică și ajutorilor de experți jurați.

40. Ministerul poate întocmi regulamente de aplicarea acestei legi.

VIM.

A apărut:

PLANUL CONTABIL

Utilitatea, Modul de întocmire, Aplicațiuni practice

de

Dr. TIBERIU POLAK, Expert-contabil

Se poate procura dela autor: Timișoara, Str. Brătianu 15 contra lei 30 (chiar și în mărci poștale).

Sistemul de control şi de contabilitate la Banca Reichului

(Urmare)

Contabilitatea însăşi fiind un mijloc de control, s'au simplificat, la maximum posibil, technica de înregistrare având-se în continuu în vedere necesitatea de informare exactă şi rapidă a Direcţiunii şi a opiniei publice.

Datorită măsurilor luate de Reichsbank, s'a ajuns ca Direcţiunea să poată fi informată zilnic despre mersul operaţiunilor principale ale sediilor şi Centralei, după cel mult 3 zile dela data efectuării acestor operaţiuni, iar situaţiile săptămânale să se publice la fel, după 3—4 zile dela expirarea termenului. (Situaţia săptămânală nu se publică din 8 în 8 zile, ci la anumite date ale fiecărei luni adică la 7, 15, 23 şi finele lunii, pentru a se putea compara cu cifrele din lunile precedente, de la aceiaş dată).

Banca Reichului are un sistem propriu de contabilitate. Pentru toate înregistrările înrebuinţează formulare tip imprimate pe foi volante. (Dealtfel toate operaţiunile Băncii sunt tipizate, înrebuinţându-se la efectuarea lor formulare speciale pe care Banca Reichului le pune la dispoziţia clienţilor săi, în mod gratuit. Clienţii trebuie să le completeze şi să facă chiar şi anumite calcule, de ex. la scontarea de efecte, Banca verificându-le numai).

Ceiace e însă mai *caracteristic contabilităţii Băncii Reichului e faptul că sucursalele Băncii n'au o contabilitate proprie,* fiind considerate ca nişte servicii ale Centralei. *Toate operaţiunile sediilor Băncii sunt înregistrate prin contul casa, neavând nici jurnale nici registrul Cartea Mare.*

Contabilitatea propriu zisă se ţine numai la Berlin unde se concentrează săptămânal toate oprațiunile Băncii Reichului, deci inclusiv operaţiunile sediilor. Trebuie să remarcăm că *nu toate sediile Băncii Reichului sunt în directă legătură cu Contabilitatea Băncii din Berlin, ci numai cele 100 sedii principale independente, celelalte sedii secundare fiind obligate a trimite zilnic situaţia operaţiunilor efectuate, sediului principal de care depind.* Se realizează astfel, şi pe această cale o simplifi-

care a înregistrărilor, contabilitatea din Berlin având a concentra numai 100 situații în loc de 455 câte sedii sunt.

Sediile secundare încunoștiințează zilnic sediul principal de care depind, despre operațiunile efectuate, înaintându-i în fiecare seară, după închiderea operațiunilor, un extras de pe contul de Cassă, în care s'au înregistrat toate operațiunile.

Registrul de cassă resp. contul de casă conține următoarele rubrici :

Debit (Incasări).

1. Polițe interne încasate.
2. Rambursare de împrumuturi pe lombard.
3. Incasări pentru titularii conturilor de virament.
4. Viramente (creditări).
5. Primiri de numerar.
6. Trate as. străinătății.
7. Clienți în devize.
8. Incasări diverse.
9. Dobânzi dela tratele interne.
10. „ „ bonurile de tezaur.
11. „ „ lombard.
12. „ „ avansurile făcute în contul devizelor date spre încasare și a devizelor blocate.
13. Taxe dela operațiunile de comision și alte posturi.

Credit (Plăți).

1. Cumpărare de trate interne.
2. Imprumuturi pe lombard acordate.
3. Plăți din conturile de virament.
4. Viramente (creditări).
5. Remiteri de numerar.
6. Remiteri de contra-cambii.
7. Trate as. străinătății.
8. Clienți în devize.
9. Diverse plăți.
10. Cheltueli de ad-ție.
11. Dobânzi la contul de salarii al funcționarilor.

Registrul de casă al sediilor principale cuprinde numai câteva conturi în plus.

Sediile principale concentrează situațiile primite dela sediile secundare într'un registru special alcătuit după sistemul

jurnalului american, trecând la diversele conturi numai cifre fără text.

In afară de registrul de cassă, sediile principale și secundare mai au diverse registre auxiliare (pentru viramente, scont etc.) de unde se trece cifra totală a operațiunilor din acea zi în registrul de Cassă.

La 7, 15, 23 și finele fiecărei luni sediile principale trimit extrase după registrul de Cassă la Contabilitatea Centrală din Berlin, care concentrează cifra operațiunilor tuturor sediilor cu aceia a operațiunilor Centralei, în vederea publicării situațiilor sumare. Pentru ca situațiile din provincie să sosească cât mai repede la Berlin, s'a fixat pentru fiecare sediu, anumite trenuri cu care să se expedieze corespondența. La sosirea trenului în Berlin, un funcționar al Băncii ia în primire chiar în gară, corespondența respectivă și o aduce în Centrală.

Direcțiunea Băncii dorind să fie informată zilnic, nu numai săptămânal, de mersul operațiunilor Băncii, sediile principale mai trimit Contabilității din Centrală, zilnic datele referitoare la conturile mai principale din regisrul de Cassă și anume :

Debit

a) Trate interne încasate.
b) Trate spre încasare încasate.
c) Incasări în conturile de virament.
d) Virimente primite.
e) Trate as. străinătății.
f) Rambursări de împrumuturi pe lombard.

Credit

a) Trate interne cumpărate.
b) Plăți din conturile de virament.
e) Trate as. străinătății.
f) Imprumuturi pe lombard acordate.

La Berlin, Contabilitatea Centrală ține registre Jurnal, Cartea Mare și alte registre auxiliare. Și aici se evită pe cât e posibil textul, recându-se în registre numai cifrele respective.

Prin ajutorul Contabilității se face îndeosebi controlul operațiunilor de virament. Se ține astfel, de către un funcționar sau mai mulți, când operațiunile sunt numeroase, registre în

care se trec, operație cu operație, debitoare sau creditoare. Aceiaș înregistrare o mai fac și alți funcționari, cari completează în acelaș timp și extrasele de cont, ce se trimit clienților. După extrasele de cont, se trec într'un registru special, debitul, creditul și soldul fiecărui cont. Seara se face controlul între cele 2 registre, ținute de funcționari diferiți.

Controlul viramentelor făcute între sedii se face la Berlin, zilnic, de către contabilitatea mecanică (mașini Hollerith).

In acest scop, toate viramentele făcute de un sediu către alte sedii, se anunță zilnic la Berlin. Aci Contabilitatea mecanică perforează o cartelă pentru fiecare viriment făcut și pentru fiecare sediu în parte. Primirea ordinului de creditare a conturilor de virament se anunță deasemeni zilnic, de către sediile respective, la Berlin, indicându-se sediul de unde a primit ordinul de virament și suma. Se perforează încă o cartelă și se sortează două câte două cartelele similare, care înseamnă o confirmare și o exactitate a viramentelor respective. Cartelele neperechi reprezintă viramentele neconfirmate. In 2—3 zile trebuiesc însă să fie toate confirmate, altfel se cere lămuriri. In modul acesta se controlează foarte exact și rapid diverse ordine de viramente, realizându-se o economie de timp enormă, întrucât sediile în loc de a face spre ex. 70 sau mai multe scrisori de confirmare, fac numai o singură scrisoare la Berlin, în care enumără ordinele de virament primite.

La fel se face și controlul tratelor și cecurilor scontate de sedii și plătibile în alte orașe, cari se trimit la Berlin Contabilității mecanice, unde se centralizează dela toate sediile, se sortează după scadență și locul de plată, trimițându-se apoi sediilor din orașele unde își au locul de plată. Și aci se economisește timp și muncă. (Sortarea se face tot cu ajutorul cartelelor perforate).

Conabilitatea mecanică mai face și alte lucrări în legătură cu operațiunile de control al Devizelor, în special cu privire la controlul exportului.

Recapitulând diversele controale ce se fac sediilor constatăm că sediile secundare sunt verificate de cel puțin de 2 ori pe an de către conducătorii sediilor principale de cari depind și din când în când de către comisia de revizie trimisă dela Berlin.

Sediile principale sunt revizuite de conducătorii sediului respectiv (deseori), comisarii sau justiţiarii bancari (odată pe lună) şi de comisia de revizie dela Berlin, (cel puţin odată la 2—3 ani).

In plus toate sediile au un control intern permanent, prin intermediul Contabilităţii.

In ce priveşte controlul operaţiunilor din Ad-ţia Centrală, relevăm că nu e atât de riguros ca în sedii, deoarece aceste operaţiuni se fac sub surpavegherea directă şi zilnică a Direcţiunii. Există, bineînţeles, şi aici un control intern, mai toate operaţiunile în legătură cu operaţiunile principale ale Băncii făcându-se dublu, de 2 funcţionari în 2 registre diferite.

Inainte de a încheia consideraţiunile noastre asupra sistemului de control la Banca Reichului, credem necesar să spunem câteva cuvinte şi despre raportul de revizie, întocmit de comisia de revizie a sediilor, trimisă de Centrală.

După terminarea verificării unui sediu, comisia de revizie încheie un raport în care se arată neregulile aflate sau meritele funcţionarilor sediului respectiv. Acest raport se semnează de toţi membrii comisiei de revizie precum şi de Directorul sediului respectiv pentru luare de cunoştinţă.

Inainte de a fi înaintat Direcţiunii, raportul se ceteşte de către conducătorul serviciului de revizie şi de un Director referent cari taie observaţiile fără importanţă, evidenţiind însă pe cele principale.

După această examinare, raportul se scrie din nou şi se înaintează Direcţiunii, care ia cunoştinţă de conţinutul lui şi dispune a se trimite în copie Directorului sediului respectiv cu avertismentele necesare şi cu indicaţia ca în timp de maximum 2 luni să raporteze Berlinului măsurile luate pentru a preveni asemenea nereguli. In cazul când raportul e prea defavorabil, se trimite o copie serviciului Personalului, pentru a se anexa la actele Directorului respectiv. La fel se procedează şi când raportul e bun.

Dr. N. BADEA-BUZĂU

Rugăm pe D-nii autori să ne trimită la Redacţie Str. Teilor Nr. 12, Bucureşti I, lucrările d-lor, spre a le recenza.

Contabilizarea investiţiilor, amortizărilor şi rezervelor

— cu aplicaţie specială la fabricile de zahăr —

VI

După ce am terminat expunerea, asupra cheltuelilor care intră în componenţa preţului de cost [1]), continuând prezentarea unui plan de contabilitate industrială, ne vom ocupa acum de conturile de investiţii şi de conturile de fond.

Date fiind divergentele interese ale întreprinderii şi ale fiscului în materie de investiţie şi amortizări, înregistrarea acestora trebue făcută cu o deosebită grijă. A nu acorda importanţa cuvenită acestei probleme, înseamnă a neglija interesele întreprinderii, întrucât dintr'o greşită înregistrare, pot rezulta mari diferenţe în materie de impunere.

CAPITOLUL VI.

CONTURILE DE INVESTIŢIE, FONDURI ŞI CAPITAL

Scopul final al contabilităţii nu este numai de a stabili rezultatul exploatării anuale, ci — precum am arătat şi în articolul nostru precedent — de a uşura calcularea preţului de cost. In consecinţă am grupat conturile de investiţii în aşa fel, încât conturile corespunzătoare de amortizare să se încadreze uşor în calculul preţului de cost.

Deasemeni aceste grupări înlesnesc întocmirea tablourilor de amortismente pe care le cere fiscul [2]).

Numerotarea acestor conturi s'a făcut cu cifra indicativă 6.

---

[1]) Vezi „Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate" No. 3, 5, 6—7, 8 şi 9 din anul 1939.

[2]) Paragraful 97 din „Instrucţiuni" : Intreprinderile industriale precum şi cele comerciale, care au făcut investiţiuni care intră în cadrul dispoziţiunilor legii de faţă, sunt obligate ca să ţină inventarul veniturilor active, individualizate, pe fiecare bun în parte ; la partida fiecărui bun se va trece valoarea iniţială, amortizarea făcută în fiecare an şi cuantumul rămas neamortizat la finele fiecărui an. Instanţele speciale vor ataşa la dosarul fiscal toate aceste situaţii, certificate de întreprinderile respective, ele urmând să servească la stabilirea venitului net impozabil.

6.000. — CONTURI DE INVESTIȚII, CAPITAL ȘI FONDURI

6.100. — INVESTIȚII PENTRU MATERIA PRIMĂ

6.110. — **Imobile.**
6.111. — Stațiuni de recepție și bascule.
6.112. — Canale și silozuri.
6.120 — **Mobile.**
6.121. — Semănători, stropitori.

6.200. — INVESTIȚII PENTRU FABRICAȚIE

6.210. — **Imobile.**
6.211. — Uzina.
6.211. — Atelierele.
6.220. — **Mobile.**
6.221. — Mașini și motoare.
6.222. — Instrumente și aparatele laboratorului.
6.223. — Funicular și vagonete.

6.300. — INVESTIȚII PENTRU ADMINISTRAȚIE

6.310. — **Imobile.**
6.311. — Magazia Aprovizionării.
6.312. — Magazia de Zahăr și Borhot Uscat.
6.313. — Rezervoare de melasă și combustibil.
6.314. — Garaje și grajduri.
6.315. — Linia ferată.
6.320 — **Mobile.**
6.321. — Material rulant.
6.322. — Automobile.
6.323. — Vite și vehicule.
6.324. — Aparate pentru stins incendii și pentru pază.
6.325. — Instalațiuni pentru apărarea antiaeriană.
6.330. — **Mobile și imobile pentru personal.**
6.331. — Locuințele funcționarilor.
6.332. — Birouri.
6.333. — Mobilier.

6.334. — Cabinet medical.
6.335. — Baia.
6.336. — Teren sportiv și aparate pentru sport.
6.337. — Cinematograf și sală de conferințe.
6.338. — Alte clădiri

6.400 — INVESTIȚII PENTRU COMERCIALIZARE
Acțiuni S. A. R. pentru Comerțul Zahărului.

6.500. — INVESTIȚII PENTRU EXPLOATĂRI ANEXE
6.510. — Domeniul de Cultură.
6.520. — Grajdul de vite.
6.530. — Cariera de piatră.
6.540. — Alte exploatări anexe.

6.600. — CONT GENERAL DE AMORTIZARE A INVESTIȚIILOR
Amortizarea investițiilor pentru materia primă.
Amortizarea investițiilor pentru fabricație.
Amortizarea investițiilor pentru administrație.
Amortizarea investițiilor pentru exploatări anexe.

6.700. — FOND DE REZERVA STATUTAR
6.800. — FOND DE REZERVĂ PENTRU CREANȚE DUBIOASE.
6.900. — CAPITAL

Scurte considerațiuni teoretice asupra investițiilor și amortizărilor.

După cum se știe, capitalul unei întreprinderi este de două feluri : fix și circulant.

In ceeace privește capitalul fix, trebue să deosebim instalațiunile mobile și imobile prin natură, de imobilele prin destinație. Lucrul acesta nu este chiar atât de simplu cum pare la prima vedere. Aceste demarcațiuni sunt de mare importanță, după cum vom arăta mai jos când ne vom ocupa de procentele de amortisment.

Tot în grupa capitalului fix care urmează a fi amortizat, intră și bunurile incorporale precum sunt : concesiuni, brevete, mărci de fabrică, cheltueli de constituire, etc.

Cele mai multe investiţiuni suferă un proces de continuă depreciere nu numai ca o urmare a uzurii anuale ci şi din alte cauze, cum ar fi de pildă micşorarea valorii unei maşini prin demodarea produsului pe care-l fabrică sau ca urmare a progresului tehnic.

A menţine în bilanţ investiţiile pe valoarea iniţială, înseamnă a creia un bilanţ fictiv, întrucât activul reprezentat prin capitalul fix nu este cel real, căci, precum am arătat, el se depreciază în fiecare an. Pe de altă parte, trebue ţinut în seamă că valoarea uzajului nu este pierdută pentru întreprindere, deoarece *în fapt se produce o trecere dela capitalul fix la capitalul circulant.* In preţul de cost al produsului fabricat se cuprinde şi valoarea uzurii maşinilor, care valoare se încorporează în marfa produsă.

In consecinţă, trebue avut în vedere gradul de depreciere al investiţiilor, iar această depreciere trebue contabilizată.

Recunoaşterea contabilă a uzurii se face prin operaţia amortizării. Ea are de scop să contribue la reintegrarea capitalului social, să complecteze minusurile de activ, să restabilească situaţia contabilă a întreprinderii pe baze reale, iar în mod practic să permită înlocuirea investiţiilor uzate.

Intrucât uzura s'a produs realmente, înregistrarea amortizării se face *înainte* de încheerea bilanţului şi *indiferent de rezultatele exploatării.* Chiar dacă rezultatul final este o pierdere, amortizarea trebue să fie înregistrată, căci scopul bilanţului este să precizeze situaţia *reală* a întreprinderii la sfârşit de exerciţiu.

Operaţia în registre se face prin una din cele două metode :

1. Prin contul elementului, direct sau prin scădere, adică prin creditarea contului de investiţii cu valoarea amortizată.

2. Indirect, sau prin creiarea unui cont de amortizare în pasivul întreprinderii.

In privinţa procedeului de calcul, deosebim, fără a intra în amănunte, mai multe feluri de amortismente şi anume : amortisment tehnic şi economic, analitic (individual) şi sintetic (global), cu procent fix şi cu procent variabil (crescând sau descrescând, în progresie aritmetică sau geometrică), asupra valorii iniţiale şi asupra valorii din ultimul bilanţ, cu do-

bândă şi fără dobândă, la valoarea iniţială minus valoarea finală, la valoarea de înlocuire, etc.

Fiscul şi amortizările. După ce am făcut câteva consideraţiuni teoretice, să vedem care este atitudinea fiscului faţă de amortizări.

Fiscul a înţeles rolul şi importanţa amortizărilor şi în consecinţă recunoaşte legitimitatea lor. Printre cheltuielile permise a fi scăzute din beneficiul brut, fiscul admite ca neimpozabile şi amortizările, cu următoarele cote :

3% din valoarea investiţiilor, pentru locuinţele funcţionarilor şi pentru birouri,

5% dn valoarea investiţiilor pentru uzine şi

15% din valoarea instalaţiilor mobiliare şi imobiliare.

Aşa dar fiscul *admite* amortizarea, dar nu *obligă*. Această permisiune are de scop să dea posibilitatea întreprinderii de a înlocui învestiţiile uzate. De îndată ce fondurile realizate sunt întrebuinţate însă pentru alte scopuri, fiscul procedează la impunerea lor [3]). Deasemeni trecerea fondurilor de amortizare la capital nu este posibilă, tot din motive de ordin fiscal [4]).

Dacă la sfârşitul unui exerciţiu, conducerea întreprinderii găseşte că este necesar să se facă amortizări cu procente superioare celor admise de fisc, atunci numai diferenţa peste ceeace permite fiscul, se trece în coloană separată sau într'un cont intitulat „fond de reconstituire a investiţiilor" *care este însă impozabil.*

Arătăm mai sus că *teoretic,* amortizarea trebue înregistrată chiar dacă într'un an bilanţul întreprinderii s'a soldat cu pierdere. Totuşi *practic* acest fel de a proceda nu este po-

---

3) Fondul de amortisment este impozabil şi nu mai beneficiază de scutirile legale în cazul în care i se schimbă destinaţia şi nu mai serveşte la scopul pentru care a fost creiat.

Curtea de Apel Bucureşti, S. II-a, (Dec. 13/935) R. C. F. n. 10/935.

4) Atunci când în timpul existenţei unei întreprinderi, fondurile de amortizare constituie conf. art. 31, alin. 6 şi 7 sunt trecute la capital, indiferent de faptul că acţionarul are prin aceasta o acţiune mai mult, pe care o poate comercializa, a intervenit totuşi o modificare a naturii fondurilor scutite prin lege de impozit şi în asemenea situaţie trebue să se procedeze la taxarea atât cu impozitul comercial, cât şi cu impozitul mobiliar.

(Decizia Comisiunii Centrale Fiscale No. 400/931,, M. Of. 55/932.

sibil, din cauza fiscului și anume din cauza principiului de anualitate a impunerii. Dacă s'ar proceda la o amortizare în pagubă, s'ar pierde pentru anul respectiv din dreptul pe care-l acordă fiscul de a scade amortizarea din venitul impozabil. In anul următor nu s'ar putea cere fiscului să admită scăderea dela impunere a sumii amortizate în anul precedent, din cauză că în principiu din punct de vedere fiscal, anul curent nu are legătură cu anul trecut [5]).

Dar în afară de motivele fiscale sus arătate, practica se mai îndepărtează de teorie și din cauză că de obicei atât oportunitatea amortizării cât și cuantumul de amortizat, sunt în funcție de interesele intreprinderii.

Incercând să aplicăm practic în cadrul de conturi pe care l'am creiat, cele câteva considerațiuni de mai sus, am procedat la o împărțire a conturilor de investiții pe grupuri care să contopească cele două obiective : al prețului de cost și cel fiscal. In speță la conturile 6.110, 6.210 și 6.310 se va aplica procentul de 5%, la conturile 6.120, 6.220 și 6.320 procentul de 15%, iar la contul 6.330 procentul de 3% din valoarea investițiilor.

Contul 6.600 CONT GENERAL DE AMORTIZARE grupează amortizările pe care le-am arătat în articolele precedente, când am analizat cheltuelile care intră în componența prețului de cost.

Despre rezerve. In anul în care întreprinderea are beneficii, ea este obligată de către codul comercial [6]) să scadă cel puțin 5% din acest beneficiu și să-l înregistreze într'un fond de rezervă, până ce acest fond atinge minimum 20% din capitalul social. Spre deosebire de codul comercial care *obligă*, fiscul *admite* scăderea din beneficiul impozabil a 10% care

---

5) „Pierderile suferite de comercianți, industriași, sau meseriași într'un an, nu se pot amortiza din beneficiile anilor următori ,căci beneficiul net se stabilește an cu an, după operațiunile făcute în cursul ficărui an".

Decizia Comisiunii Centrale Fiscale, no. 60/923. M. Of. 45/924.

6) Art. 184 Codul Comercial în vigoare. Art. 280 Codul Comercial Carol II.

vor fi trecute la fondul de rezervă, indicând în același timp și limita maximă [7]).

Scopul fondului de rezervă este atât de a acoperi eventualele viitoare pierderi, cât și de a mări mijloacele proprii de finanțare ale întreprinderii.

Fondul de rezervă fiind constituit din beneficii, înregistrările în acest cont se fac *după* încheerea bilanțului. Iată deosebirea fundamentală între fond de rezervă și cont de amortizare. Dealtfel și fiscul face aceiași deosebire, căci consideră rezervele statutare ca intrând în prevederile art. 32, unde se spune textual: „*După* alegerea beneficiului *net* se mai scad rezervele statutare".

Pe de altă parte, fondul de rezervă poate fi considerat drept capital, iar cei care analizează un bilanț obișnuesc chiar a adăoga la capital și fondul de rezervă. Bineînțeles că această adăogire nu se face în fapt, ci numai pentru analiza bilanțului respectiv, în vederea precizării situației reale a întreprinderii.

Despre contul FOND DE REZERVA PENTRU CREANȚE DUBIOASE, codul comercial se ocupă foarte pe scurt [8]). Fiscul însă limitează prin lege [9]) cuantumul rezervelor pentru creanțe dubioase.

Scopul acestor rezerve este de a ușura pierderile cauzate de insolvabilitatea debitorilor întreprinderii. Inregistrările în acest cont se fac *după* încheerea bilanțului tot ca și pentru rezervele statutare. Asemănarea cu acestea din urmă rezultă și din dispozițiile fiscului, care se ocupă de rezervele pentru creanțe dubioase tot în art. 32, unde sunt trecute numai scăzămintele ce se fac *după* alegerea beneficiului *net*.

---

7) Se mai scad: La societățile anonime pe acțiuni, rezervele statutare până la limita de 10% din beneficiul net arătat prin bilanț, atunci când rezervele nu au atins un sfert din capital și 5% când ele nu au atins o jumătate din capital. După ce s'a atins această limită nu se mai scade nimic. Art. 32. Legea Contribuțiunilor Directe.

8) Codul Comercial Carol II, art. 279 p. 2: In bilanț se vor trece deasemenea creanțe dubioase și amortizările corespunzătoare".

9) Se mai scad: „Rezervele speciale pentru creanțe dubioase trecute ca atare în bilanț.

...Cota acestor rezerve în total se fixează la 3% din plasamentul în creanțe al întreprinderii, putând fi sporită până la 10%, în epocile de depresiune economică, cu avizul Comisiunii Centrale Fiscale".

Deosebirea față de amortizări, rezultă deasemeni și din faptul că pe când amortizările se fac pentru investiții care au fost deacum depreciate în cursul anului, rezervele pentru creanțe dubioase se fac pentru *eventuale viitoare* pierderi (la debitori), deci întocmai ca rezervele statutare, care se fac deasemeni în același scop.

Pentru a încheia precizăm că dacă într'un an s'au produs pierderi la creanțe dubioase, ele nu pot fi acoperite direct din beneficiul anului respectiv, ci numai din fondul de creanțe dubioase în prealabil creat [10]).

Contul 6.900 CAPITAL SOCIAL închee grupa șasea a conturilor de investiții și fonduri.

Problema amortizărilor, rezervelor și creanțelor dubioase a dat naștere la o serie de controverse, atât între teoreticieni cât și între fisc și întreprinderi. Succintele considerațiuni de mai sus, departe de a fi epuizat această problemă, au avut doar de scop să ușureze prezentarea tabloului de conturi. Ne rezervăm deci a reveni cu altă ocazie asupra acestei chestiuni.

In articolul următor ne vom ocupa de conturile de persoane și de conturile de valori circulante.

Drd. MILU MARCUSSOHN

ERATA. In articolul nostru precedent PREȚUL DE COST IN INDUSTRIE din no. 9 al acestei reviste, s'au strecurat trei regretabile greșeli de tipar :

La rândul 8 din pagina 452, se va citi : ce intră în componența prețului de cost (în loc de competența prețului de cost).

La rândul 30 din pagina 456 se va citi : preț de cost general (în loc de preț de cost industrial).

La rândul 12 din pagina 457 se va citi : capitalul împrumutat (în loc de capitalul împrumutul).

---

10) „Pierderile nu trebuesc scăzute direct din beneficii, ci din rezerva pentru creanțe dubioase".

(Curtea de Apel, București, S. II, Decizia 221/936 — T. F. no. 50/937).

Organizarea administrativă ș contabilă a unei exploatări de păduri

(Urmare)

II. Materialul rulant

Parcul de vagonete: 1 vagonet complect cu 4 osii și 8 roți, șasiu sau cadran, compus dintr'un cadru dreptunghiular, fie de lemn sau fier, sprijinit pe suporturile unde sunt așezate osiile, numite odihne, cu cutiile de grăsimi, apoi partea de sus a vagonetului numită cutie sau platformă.

In șasiul vagonetelor sunt așezate frânele cu dispozitivele de tracțiune. Comparativ cu prețurile de azi valoarea construcției unui vagonet costă lei 10.000, deci la un parc de 50 vagonete, investiția este de . . . . . lei 500.000

Locomotivele cari au construcția tipului celui mai lung, conform cu prețurile de azi cerute de industria metalurgică, poate să se urce și la suma de lei 800.000 – 1.000.000 de locomotivă pentru linia industrială forestieră. Cele de tip mai vechi, până la 20% uzate; bună încă pentru folosință, prețul lor variază între suma de lei 200.000—300.000 (date luate dela întreprinderile forestiere), deci vom lua prețul locomotivei cu suma de lei 300.000

și vom avea investiția în materialul rulant în sumă de . . . . . lei 800.000

III. Construcții și instalațiuni

In depozit: Una clădire cu 4—5 camere pentru birou și locuință; construcție pe soclu de piatră cu pereții și acoperișul din lemn, evaluată la suma de . . . . . lei 100.000

Magazie pentru alimente, materiale și unelte evaluate la suma 50.000

Ateliere pentru fierărie și dulgherie-tâmplărie, cu toate uneltele necesare, evaluate . . . lei 100.000

Adăpost pentru muncitori, în lungime de 10

Report lei 250.000

	Report lei	250.000
m. și 5 m. lățime, construcție din lemn, evaluat lei		20.000
In pădure : Magazie de alimente și locuință, construcție pe soclul de piatră din lemn, evaluată la . . . . . lei		50.000
Canton pentru paznici, construcție din lemn, evaluat . . . . . lei		20.000
Adăpost pentru muncitori, construcție de lemn, evaluat . . . . . lei		20.000
Asigurare contra incendiului pe 10 ani, prima lotală . . . . . lei		5.000
In total investiția în construcții și instalațiuni este de . . . . . lei		365.000

Recapitulând cheltuielile de investiție în construcții și instalațiuni la :

I. Construcția liniei, suma de lei	4.373.700		
II. Materialul rulant „ „	800.000		
III. Construcția clădirilor și instalațiuni, suma de . . . . . lei	365.000	lei	5.538.700

Deci cota anuală de amortizare va fi în sumă de lei 553.870 raportate cheltuielile de investiție la termenul de exploatare de 10 ani, cu procentul de amortizare de 10 %.

Această amortizare se va deconta anual prin cheltuielile de regie, ale exploatării, formând o parte din prețul de cos al producției.

Cheltuielile de producție

1. *Arenda pădurii*, calculată în natură cu 2,5 vag. ps jug. cad. sau 4,5 vag. pe hectar, la parchetul anual de 200 ha, dijma este egală cu 900 vag. a 10 tone, evaluate la prețul de vânzare de lei 4.000 pe vagon a 10 tone, arenda anuală este de lei 3.600.000 ($200 \times 4{,}50 \times 4.000 = 3.600.000$), aceasta având în vedere că cota contractuală este a se pune la dispoziția arendașului, respectiv proprietarului, franco-vagon în gara de încărcare, iar prețul de vânzare calculat la furnizări franco vagon gara de încărcare.

In cazul când dijma pădurei se plătește în natură, la cheltuie u se poate înregistra decât cu prețul de cost, stabilit după cheltuielile efective, recapitulate asupra întregei producții. Când arenda respective volumul producției se plătește după un tari

fix, conform cu prețurile de azi, de lei 40 de m. st., clădit în pădure la 1,25—1.30 m. înălțime, la 100.000 m. st. (100.000 × 40) arenda este de . . . . lei 4.000.000

2. *Arenda liniei industriale,* plătită după m. crt. cu lei 1 anual, la distanța de 10 km. arenda este de . . . . . lei 10.000

3. *Fasonarea producției,* după cantitatea de 125.000 m. st. calculat ca spese de fasonare lei 30 la m. de pădure de 1.50 m. înălțime și lei 20 de m. ster normal, spesele totale de fasonare sunt în sumă de . . . . . lei 2.500.000

4. *Apropierea la linia de transport,* calculată în mediu lei 15 de m. st., după producția întreagă spesele de apropiere sunt de (125.000 × 15) lei 1.875.000

5. *Transportul pe linia ferată industrială.* Când transportul se efectuiază cu tracțiune animalică, la cantitatea de 125.000 m. st. cu 8 m. st. încărcat în vagonet, vom avea 15.625 vagonete de transportat, calculat transportul cu lei 180 de vagonet pe distanța de 10 km., transportul întregei producții ne va costa lei 2.812.500, deci după 1 m. st. lei 22,50. Când tracțiunea se face cu locomotivă, trenul format din 10 vagonete, condus de un mecanic cu salar de lei 6.000 lunar și 10 frânari cu plata de lei 100 pe zi, la trei transporturi folosindu-se combustibil câte 2 m. st. de transport, egal 6 m. st, a lei 200, — preț de vânzare, — deci la 30 vagonete, transportul ne va costa lei 80 de vagonet, repartizată plata mecanicului pe zi . . . . . lei 300

Plata frânarilor pe zi . . . . „ 1.000

C/v lemnelor, 6 m. st. a lei 200 pe zi . . . . . „ 1.200

Total lei 2.400

(divizat 30 vagonete, lei 2.400 : 30 = lei 80 de vagonet, iar de m. st. calculat 30 vag. a 8 m. st. = 240 m. st. lei 10 de m. st.). Din gest de prevedere, vom lua în calcul efectuarea transportului pe 2 ture la zi, atunci transportul pentru un va-

Report lei 8.385.000

	Report lei	8.385.000
gonet este de lei 120, iar după 15.625 vag. cheltuielile de transport sunt de lei 15 de m. st. în total . . . . . lei		1.875.000
6. *Sortarea, depozitarea și încărcarea* pentru livrare în vagoane C. F. R. sau șlepuri, calculat lei 10 m. st., iar spese de furnizare lei 2 de m. st., în total deci lei 12, la producția de 125.000 m. st. aceste spese sunt de . . . . . lei		1.500.000
7. *Intreținerea liniei ferate și a materialului rulant.* In lunile de vară, calculat 6 luni à 25 zile de lucru, cu 5 muncitori, având plata de lei 100 pe zi, în total sunt 150 zile cu câte 5 muncitori a lei 100 pe zi, deci în acest timp cheltuielile de întreținere sunt de (25 × 6 × 5 × 100) lei	75.000	
In lunile de toamnă și iarnă, calculat 6 luni cu jumătate din cheltuielile din lunile de vară . . . . . „	37.500	
Pentru reparațiuni și materiale, calculat 20% din aceste cheltuieli în sumă de . . . . . „	20.000	
	lei 132.500	
otalul cheltuielilor pe an la întreținerea liniei. Iar pentru întreținerea materialului rulant: locomotivă, parcul de vagonete, avem nevoie de meseriași ș. a.:		
Pentru vagonete: Un ferar cu plata pe zi . . . . . lei	150	
Un dulgher cu plata pe zi . . „	150	
Doi ajutori a lei 100 pe zi . . „	200	
Total plată zilnică meseriașilor . lei	500	
Calculat 52 săptămâni cu 6 zile de lucru în timp de un an, este egal 312 zile a lei 500 pe zi, aceste spese se evaluiază la suma de lei	156.000	
Pentru locomotivă, ulei și ale reparații . . . . . „	50.000	
Materiale necesare, evaluat 20% din cheltuieli . . . . . „	40.000	
Deci în total întreținerea materialului rulant . . . . . lei	246.000	
	Report lei	11.760 000

Report lei 11.760.000

Cheltueli totale de întreținere sunt în sumă de . . . . . lei 378.500

8. *Cota asigurărilor sociale cuvenite patronului de plată.* Conform art. 43 din legea asigurărilor sociale, cotizațiile se plătesc după clasele de salarizare ș. a.

Clasa I lei 24 pe zi plată și până la lei 600 plată lunară.

Cotizația lunară este de . . . . lei 28

Clasa II, plată pe zi 24—45 lei și plată lunară lei 600—1.125, cotizația lunară este de . . . . . lei 52

Clasa III, plata pe zi 46—79 lei și plată unară lei 1.126—1.975, cotizația lunară este de . . . . . lei 96

Clasa IV, plată pe zi 80—99 ei și plată lunară lei 1.978—2.475, cotizația lunară este de . . . . . lei 136

Clasa V, plată pe zi lei 100 în sus și plată lunară lei 2.476 în sus, cotizația lunară este de . . . . . lei 156

Având în vedere că o întreprindere, chiar și din punct de vedere economic, plățile pentru regularea socotelilor de obicei întocmesc listele de plată lunar, astfel vom lua de bază la calcularea cotizațiilor acest sistem.

La fasonarea producției: Calculând că un muncitor poate fasona zilnic 2 m. st. lemne de foc, iar fasonarea efectuându-se în primele 2 luni de toamnă, Octomvrie-Noemvrie și primele luni de primăvară, Martie și Aprilie, total 4 luni de producție cu 30 zile de lucru pe lună, sunt 120 zile a 2 m. st., un om fasonează 240 m. st., iar 500 muncitori produc 120.000 m. st. în pădure (a 1,25 pânăla 1,50 m. înălțime) ca preț de fasonare luându-se lei 30 de m. st., plata unui muncitor este de lei 60 pe zi, iar lunar lei 1.800, deci cade în clasa III de salarizare, cu cota lunară de lei 96

Report lei 12.138.500

Report lei 12.138.000

de muncitor, iar la 500 muncitori suma de lei 48.000, vărsată în 4 luni, tota ei 192.000.

La transportul producției: Luându-se în calcu personalul de manevrare al materialului rulant ca: mecanicul salariat pe 12 luni, contribuind cu o cotizație în clasa V. de salarizare lunar cu lei 156 și 10 frânari tot în clasa V. de salarizare de lei 156 cotizație lunară, deci pentru 11 persoane cotizația este de lei 1716 lunar, iar anual suma de lei 20.592.

La apropierea producției la linia de transport de bază luându-se posibilitatea că un muncitor în mediu se apropie la linie 5 m. st. pe zi, în timpul de vară calculat 8—9 luni de lucru, cu 100 muncitori în mediu să se apropie întreaga producție la linia de transport, In calculul cheltuielilor de apropriere am luat lei 15 de m. st. prețul de apropiere, deci un muncitor aci va putea să câștige plata de lei 75 pe zi, care sumă totalizată, lunar muncitorul câștigă lei 2250 care sumă cade în cl. IV. de salarizare, cu cotizația de lei 136 lunar de muncitor, iar la 100 muncitori cotizația este de lei 13.600, care vărsată în timp de 8 luni, pentru 100 muncitori în mediu total lei 108.800

(125.000 m. st.: 5 m. st. pe zi = 25.000 zile, iar 100 muncitori în 250 zile, 250 : 30 = 8 luni și 10 zile, un muncitor apropie 5 metri steri a 15 lei, plată lei 75, iar la 100 muncitori plată zilnic 7500 deci $250 \times 5 \times 100 = 125.000$ m. st.), ($15 \times 5 \times 100 \times 250 =$ lei 1.875.000).

Report lei 12.138.500

(Va urma) **VASILE ATHANASESCU**

Rugăm pe colegi să ne trimită scurte știri colegiale.

Dela Consiliul Superior
al Corpului Contabililor Experţi şi Autorizaţi din 5 Noembrie 1939

Comunicarea d-lui Decan N. Butculescu

Domnule Preşedinte de Onoare,
Iubiţi Colegi,

Ţin să vă comunic că luna aceasta se împlinesc *50 ani* de când, sosit tânăr, cu licenţa dela Anvers în buzunar, m'am înscris în Cercul de Studii Comerciale al Absolvenţilor Şcolilor Comerciale, înfiinţat mai ales de funcţionarii superiori ai Băncii Naţionale a României, în frunte cu *fericiţii convieţuitori* Alexandru N. Ştefănescu, B. Alevra, Al. Zissu, Gr. Coandă şi alţi mulţi dispăruţi de care 'mi amintesc cu pietate.

Am intrat repede în conducerea Cercului, luptând permanent în favoarea recunoaşterei drepturilor membrilor acestui Cerc, ca contabili, experţi, profesori, conducători de întreprinderi, etc. Dintre cei vechi *am rămas singur azi la locul de luptă.*

Intre timp s'a înfiinţat, mai ales sub îndemnul şi conducerea mea şi a neuitatului I. Razidescu, *Corpul Absolvenţilor Şcolilor Comerciale* — pe care-l cunoaşteţi — a cărui mândrie este *„Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate"*, condusă permanent de mine şi harnicii mei colegi timp de aproape 30 ani, apoi *Uniunea Absolvenţilor Şcoalelor Comerciale.*

Recunoscând marea utilitate a înfiinţării Academiei de Comerţ, în calitate de membru al Camerii de Comerţ din Bucureşti, mai ales sub prezidenţia D-rului Ştefan Cerkez, în Secţia budgetară am stăruit să se aloce zeci de milioane necesare la înfăptuirea acestei mari opere, începută de răposatul fost Rector Dr. I. N. Angelescu.

Am avut cinstea de a participa şi la conducerea acestei mari Instituţii, care a dat vădite roade.

In 1940, vor fi 20 ani de când mult stimatul şi iubitul nostru Gr. L. Trancu-Iaşi, după stăruinţele mele şi ale harnicilor mei tovarăşi V. M. Ioachim şi P. Drăgănescu-Brateş şi alţii, ne-a dotat breasla noastră cu Legea Corpului nostru.

Impreună cu micul meu Stat Major, harnic şi neobosit, am

înfăptuit încă alte multe lucruri folositoare Corpului nostru, care este azi bine organizat, respectat și invidiat chiar de Străinătate, unde prin neuitate Congrese la cari am participat cu spezele noastre, ca la Londra, Amsterdam, New-York, Bruxelles, Paris, etc., am obținut admirația colegilor și din Țară și din Străinătate.

După toate aceste înfăptuiri cari mi-au adus osebite satisfacțiuni numai de ordin moral, cum și dragostea foștilor mei elevi, câteva sute numai, dar buni și harnici, ca și a colaboratorilor mei, găsesc că este momentul să se tragă o linie de demarcațiune între ce a fost și ce va fi de aci încolo.

Sunt vremuri noui ; la ele trebue, desigur, oameni noui. Legile se plămădesc zi după zi ; bresle, corporații, colegii, vin unele după altele.

Doresc să las liber postul de Decan la conducerea Corpului, rămânând în el numai ca simplu soldat.

Trec conducerea unui Corp viguros ce mi-e atât de drag, respectat și cinstit, într'o altă mână, și rog pe iubitul Președinte de Onoare și pe colegi ca până la înfăptuirea nouilor prefaceri să încredințăm sarcina aceasta iubitului Pro-Decan Prof. Iacobescu, ale cărui sentimente pline de dragoste și de interes pentru Corp le cunoaștem.

Făcând acest gest, am continuat nesilit de nimeni, să fac loc tineretului titrat, așa cum am făcut și atunci când am reformat compunerea conducerii Secției Ilfov, *ascultând în sufletul meu numai de glasul înțelepciunei* și nici decum de acela al supărărei produse de amărăciunile ce mi s'au adus, în ultimul timp, amărăciuni larg compensate cu dragostea foștilor mei colaboratori și elevi.

N. BUTCULESCU

Rugăm stăruitor pe colegii noștri, ca atunci când vin încasatorii pentru plata abonamentului să nu-i mai amâne. Orice deplasare costă bani și timp. Nu avem prea mult nici de una nici de alta.

---

75 ani dela înființarea Liceului Comercial N. Kreţulescu din Bucureşti

In faţa unei numeroase asistenţe a avut loc aniversarea a 75 ani dela înfiinţarea primei şcoli comerciale din Bucureşti, în Bulevardul Domniţei, azi Liceul Comercial N. Kreţulescu.

Elevii şcoalei, în uniformă de străjeri, au dat pretutindeni onorul.

D-l Director Dem. Rădulescu a deschis serbarea cu o mişcătoare cuvântare, în care a făcut istoricul şcoalei şi a arătat câteva din realizările absolvenţilor şi concursul pe care toate seriile de absolvenţi se întrec să-l dea prin burse şi alte fonduri, puse la dispoziţia Comitetului Şcolar, pentru încurajarea elevilor meritoşi.

D-l Nicolae Butculescu, Preşedintele Corpului Absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ şi Liceelor Comerciale din România şi Decan de Onoare al Corpului Contabililor Autorizaţi şi Experţi Contabili a spus că se simte fericit să aducă prinosul de recunoştinţă faţă de profesorii seriei d-sale, din 1887.

Desigur că şi de atunci încoace şcoala a avut tot profesori meritoşi, iar dintre absolvenţi au intrat foarte mulţi în comerţ mai ales fii de negustori precum au fost :

Alexandru Ştefănescu, Becheanu, Staicovici, Rasidescu, Fraţii Ionniţiu, Dumitrescu-Mirea, Mociorniţă, T. Zlatko şi alţii.

Relevă meritele deosebite ale marelui profesor care a fost Theodor Ştefănescu, el însuşi fiu de negustor, băiatul ibrişimgiului Kir Sfetcu din Gabroveni. Marele Dascăl Theodor Ştefănescu, s'a ocupat deaproape de soarta absolvenţilor, îndrumându-i către comerţ şi îndemnându-i să muncească mereu în aceiaş atmosferă de cinste şi devotament pe care au găsit-o în şcoală.

D-l Em. Brancovici, Preşedintele Comitetului Şcolar şi d-sa absolvent al acestei şcoale a arătat rostul şcoalei şi realizările foarte utile ale Comitetului Şcolar.

D-l Ştefan Catzianu prezintă şi oferă şcoalei un frumos album legat în piele cu fotografii şi corespondenţă a colegilor săi din seria 1887.

D-l Prof. Alexandru Pandele fost 35 ani profesor la această școală adresându-se elevilor le dă o serie de sfaturi foarte înțelepte.

D-l Prof. Ion Răducanu Rectorul Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale București, într'o caldă cuvântare arată tripla legătură ce o are cu această școală ca rector al acelei Instituții unde vin o mare parte din absolvenții acestei școli, ca expert contabil și ca admirator al cărții de contabilitate a profesorului Theodor Ștefănescu pe care a studiat-o și D-sa, cu mult folos, fiind o lucrare clară și cu o expunere metodică. D-sa recomandă călduros studiul clasicilor.

D-l Aureliu Marinescu într'o însuflețită cuvântare a relevat legătura ce trebuie să existe în continuu între vechii și noui absolvenți ai acestei școale, pentru că numai prin solidaritate putem învinge. La propunerea d-sale, toată asistența în picioare păstrează câteva clipe de reculegere ca pios omagiu pentru foștii profesori ai școlii decedați și pentru foștii elevi ai acestei școale căzuți pe câmpul de luptă în războiul pentru întregirea neamului.

Prin stăruința Domniei Sale și a colegilor seria 1900 s'a pus pe scara de onoare a școlii o placă comemorativă cu numele celor căzuți pentru patrie în războiul 1916—1919.

D-l prof. Gr. L. Trancu-Iași, fost Ministru, în inimoasa Domniei-Sale cuvântare socoate că a venit timpul să înlăturăm prejudecățile și desconsiderarea față de comerț și cu toate forțele vii ale națiunii să cucerim adevărata „Plevnă" Comerțul și Industria.

D-l Petru Drăgănescu-Brateș, aduce salutul seriei 1904, care a oferit școalei bustul fostului Director Mihail Brătilă și prin bunăvoința d-lui Dr. Ștefănescu care a donat bustul tatălui Domniei-Sale, Th. Ștefănescu, a așezat cele două busturi în holul școalei în cadrul unei frumoase serbări.

Tot seria 1904 a mai contribuit alături de dărnicia Băncii Naționale a României și bunătatea d-lui Arhitect Ștefan Constantinscu-Roda, la instalarea băiei cu dușuri pentru elevii școalei.

In continuare d-sa spune :

In viață se ivesc numeroase piedici și ași putea spune că întreaga viață este o cursă cu obstacole ; numai cine știe și

poate să (treacă) sară peste ele, numai acela ajunge la țintă (la potou).

Cine a văzut filmul „ADIO DOMNULE CHIPS" a putut să înțeleagă cu câtă seninătate trebuiesc înfruntate necazurile în viață.

Intrebând pe un elev de clasa 6-a ce observație de ordin general are de făcut asupra acelui film, mi-a spus : „o învățătură care se poate trage din acel film este că prin muncă perseverentă se învinge totul". Un răspuns foarte bun.

Nu este de ajuns răbdarea ; răbdarea trebuie să fie însoțită de muncă.

Această deviză stă scrisă și în aulă :
„Labor improbus omnia vincit".

Școala este ca un atelier, sau fabrică, ori industrie o activitate de transformare, de inobilare a unei materii care în cazul acesta este omul, a spus d-l Rector.

Imi permit să adaog : Intr'un atelier materia trece prin diferite faze de lovire, întindere, ciocănire, încălzire, ondulare, netezire, lustruire și chiar ornamentare. O fabrică sau un atelier care ar eticheta cutii goale, sau cu un produs inferior, se descalfică. Eticheta la școală este diploma, dar ea este numai un indiciu de alegere ; produsul trebuie să corespundă etichetei. La școlile noastre sunt sigur că el corespunde.

La o școală se formează însă nu numai elemente de lucru — produsul — ci mai mult sufletul și caracterul. Un om de un caracter tenace și un suflet nobil este ceiace tind profesorii — maeștri, mai ales, să făurească.

Regele Carol I Cel Ințelept spunea „Rolul școalei este să formeze caractere".

Acesta se formează prin cuvânt și mă refer la prima strofă : „Cuvântul" lui Vlahuță :

„Ca'n basme e a cuvântului putere,
El lumi aevea îți face din păreri,
Și chip etern din umbra care piere
Și iarăși azi din ziua cea de eri".

Această școală a avut norocul de oameni cu grai blagoslovit, așa cum au fost : Protopopescu Pache ; Lichiardopol,

Frolo ; Theodor Ștefănescu ; Petre Ionescu ; Brătilă ; Patriciu ; M. A. Dumitrescu ; Leo Bachelin ; Th. Codrescu ; Christian Pandele ; Ilariu Hodoș ; Al. Pretorian ; Eusebiu Pașcanu și alții, apoi cei cari îi avem în fața noastră : Nicolae Butculescu ; Alexandru Pandele ; Grigore L .Trancu-Iași ; Gh. Alesseanu ; Manolescu ; Nițulescu și alții și în fine d-l Director de azi Demetru Rădulescu, înconjurat de un select Corp profesoral cari fac mândria școalei și sunt chezășia viitorului. Cuvântului lor să dați ascultare, iubiți elevi, ori unde este rostit : la catedră, la strajerie, sau la serbări și să fiți gata a ne lua locul la muncă.

Trecerea se face pe nesimțite, pe unda care merge mereu cum spune Vasile Conta, în „Operile lui Filosofice". „Noi ne găsim azi în ogorul muncii și muncim cu drag și cu nădejde pentru că în fruntea Țării, este Majestatea Sa Regele Carol II, Voevodul Culturii, Voevodul cu mintea luminată, cu suflet nobil, cu dragoste de țară și care veghează necontenit la propășirea Neamului nostru.

Trăiască Majestatea Sa Regele !
Trăiască Școala ca purtătoare de lumină
Trăiască Corpul Profesoral adevărați părinți sufletești
Trăiască părinții și ocrotitorii elevilor.
Trăiască elevii, speranța zilei de mâine.

D-l Maior Jugănaru, în numele d-lui Teofil Sidorovici comandantul Străjei Țării salută această frumoasă serbare și spune că școala de comerț trebuie considerată ca o tranșee de luptă ce se dă pe ogorul economic.

D-l V. Țoni, subsecretar de Stat la Departamentul Educației Naționale și-a început cuvântarea sa aducând salutul d-lui Ministru Petre Andrei.

Implinirea a 75 de ani a continuat d-sa, a liceului N. Krețulescu este un moment însemnat pentru școala românească, fiindcă acest liceu se confundă cu însăși evoluția învățământului comercial în România.

D-l Ministru a insistat apoi asupra însemnătății pe care o dă actualul guvern, și în deosebi d-l Ministru al Educației Naționale, învățământului practic.

A încheiat exprimând dorința ca acest liceu să continue activitatea atât de spornică de până acum, rămânând mereu pe

drumul glorioasei sale tradiții. Indemnul la muncă și activitatea creatoare ne vine azi dela marea pildă a Suveranului și deaceia în această clipă să ne închinăm toate gândurile și să strigăm :

„Trăiască Regele".

A urmat o frumoasă serbare școlară cu declamații și cântece naționale executate de corul școalei sub conducerea maestrului Budală.

„Definitiv"

CONTABILITATEA DE CONTROL

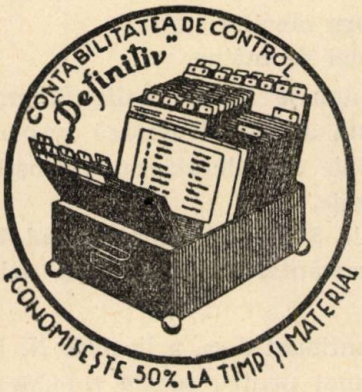

ELIMINA:

1. Registrele principale și auxiliare.
2. Orice lucru de reportare.
3. Toate greșelile de report.
4. Orice contare inutilă, etc. etc.

un produs al
UZINELOR
GRATIOSA
Societate Anonimă
Sibiu, Str. Râului, 39

CEREȚI PROSPECTE ȘI LĂMURIRI MAI DETAILATE

Recenzii

PRINCIPIILE DE ECONOMIE POLITICĂ ŞI DE IMPUNERE, de David Ricardo. Traducere de D-na *Prof. Zoe Gheţu*, în Biblioteca Monetară, Economică şi Financiară, tipărită cu cheltuiala Băncii Naţionale a României. Bucureşti 1939. Tiparul Românesc.

Cu toate străduinţele şi sacrificiile cari se fac la noi pentru a se învăţa limba engleză, desigur că va mai trece încă multă vreme, până când studenţimea noastră va fi în măsură să citească cărţile de ştiinţă în limba engleză.

Deaceia, traducerea lucrării de doctrină economică a lui David Ricardo, făcută de D-na Prof. Zoe Gheţu, este foarte bine venită.

Trebuie să subliniem, spiritul de înaltă înţelegere al conducătorilor Băncii Naţionale a României, care cu atâta liberalitate susţin tipărirea şi răspândirea cuvântului oamenilor de ştiinţă, spre a face cât mai multă lumină în domeniul economic.

D-l Mitiţă Constantinescu, guvernator al Băncii Naţionale a României şi Ministrul Finanţelor, un mare admirator şi susţinător al doctrinelor economice clasice, în „Cuvânt înainte" accentuiază :

„Tinerii Şcoalei Economice Româneşti dedicăm traducerea de faţă a „Principiilor" ricardine. Fie ca paginile scrise de cel mai de seamă economist al secolului XIX-lea să dea un nou imbold către cercetarea atentă şi constructivă a realităţilor noastre pentru ca ştiinţa să-şi poată da şi ea partea ei de contribuţie la opera de românească ridicare a ţării, la care sub regala privighere muncim cu toţii".

Lucrarea se găseşte în Biblioteca Corpului Absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ şi Liceelor Comerciale din România, Str. Teilor Nr. 12, Bucureşti I, şi este la dispoziţia cititorilor în orele obişnuite de birou.

Dr. Drăgănescu-Brateş

Colegi, conform art. 26 din Reg. Legei Corpului Contabililor, toţi membrii sunt obligaţi să-şi achite la zi cotizaţia şi abonamentul, vă rugăm să achitaţi la prima cerere abonamentul la Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate, care este singurul organ oficial de publicaţii al Corpului Contabililor Experţi şi autorizaţi din România, conform hotărârei luată de adunarea plenară a Consiliului Superior din 21 Mai 1930.

Dela Consiliul Superior
al Corpului Contabililor Experți și Autorizați din România

Consiliul Superior a prezentat D-lui Ministru Prof. Giurescu următorul memoriu :

Domnule Ministru,

In audiența dela 6 Noembrie 1939, am avut onoarea să vă expunem rolul ce înțelegem să-l îndeplinească, în gospodăria publică și privată a țării noastre :

„Colegiul Economic, Cooperator și Contabil din România".

V'am prezentat atunci o seamă de broșuri, împreună cu ante-proectul alcătuit de noi, pentru legiferarea acestui : *„Colegiu Economic, Cooperator și Contabil din România".*

Până astăzi, Domnule Ministru, misiunea *Colegiului* propus de noi, a fost îndeplinită prin diferite Asociațiuni, printre cari cea mai importantă este :

„Corpul Contabililor Autorizați și Experți".

Corpul acesta datează de 40 de ani ; — iar la 1921 a fost consfințită funcționarea lui printr'o lege specială, desemnându-l ca o persoană juridică de drept public, având astăzi 68 de secțiuni.

Din asociația aceasta fac parte *economiști* și *cooperatori contabili autorizați și experți,* oameni de cultură academică, universitară și de școli speciale, oameni încercați în toate domeniile activității publice și particulare din țara românească.

Domnule Ministru,

Vremurile noui pe cari le trăim, mai cu seamă acum când sentimentul renașterii unei activități naționale intense, se desvoltă sub înaltul îndemn al Suveranului nostru iubit, și se desfășoară sub grija părintească a sfetnicilor Săi, patrioți luminați.

Vremurile acestea impun creațiunea : *„Colegiului Economic, Cooperator și Contabil din România",* pentru ca acesta prin cei 200.000 de *intelectuali,* membrii săi, să vină mai devreme la munca națională, ca să lucreze metodic și susținut, întru sporirea forțelor publice și private din țara noastră.

Astăzi, Domnule Ministru, încetând epoca individualizmului susținut de partidele politice din trecut,

Astăzi, când Constituția a recunoscut dreptul natural *al celor trei colectivități naționale,* reprezentate prin specialitățile respective : *agrară, economică* și *intelectuală,*

Intr'o asemenea stare de lucruri, — nu se poate susține, Domnule Ministru, că patrimoniile publice și particulare din *țara noastră nu au nevoe* de o seamă de elemente noui pentru : *organizare, administrare, conducere contabilă și cinstită, gospodărie creatoare, sănătoasă, bine informată, inventariată și înregistrată în toată intimitatea ei.*

Orice conducător public, în vremelnica sa misiune, și în ideala lui dorință de a face mai mult bine pentru serviciile publice sau pentru patrimoniul public, sau ceva mai mult, — pentru sporirea avuției noastre naționale, nu va reuși niciodată să dobândească destul, fără serioasa colaborare funcțională, a specialităților de mai sus și cuprinse în pregătirea deosebită a membrilor :

„Colegiului Economic, Cooperator și Contabil din Romînia".

Domnule Ministru,

Membrii colegiului nostru, ținem să vă mai declarăm că au datoria de căpetenie ca să cerceteze și să scoată la iveală noui surse de producție și de activitate social-economică, din solul, subsolul și bogăția naturală a țării noastre.

Ei au căderea să evidențieze domeniile noui ce așteaptă să fie puse în valoare cât mai curând, pentru întrebuințarea muncii naționale și pentru sporirea mijloacelor de consum, de întreținere și de înzestrare a neamului nostru.

După cum știți, Domnule Ministru, tineretul nostru universitar a învățat și învață carte multă și înaltă ; dar în lipsa unor destinații asigurate pentru utilizarea pregătirii lui, — tineretul acesta a luat calea slujbelor, îngroșând numărul postulanților, pentru aceleași servicii în domeniul public de astăzi.

Ei bine, Domnule Ministru, noi nu urmărim înmulțirea solicitanților pentru aceleași slujbe limitate și nepotrivite specialității noastre.

Noi ținem însă la selecționarea și întrebuințarea fiecărei specialități, totdeauna la domeniul pregtăirii sale principale.

Membrii *Colegiului* nostru își propun, — după cum am spus — ca să găsească domenii noui în care să activeze intens, pentru sporirea avuției noastre naționale.

In sensul acesta Colegii noștri s'au bucurat mult când au văzut la Nr. 8 din chemarea D-voastre — *susținerea și încurajarea elitelor.*

Desigur că această susținere se va referi și la mijloacele de exploatare pentru toate domeniile economiei noastre publice și private, întinzându-se astfel câmpul de acțiune producătoare din belșug pentru ființele acestei nații.

Domnule Ministru,

„Colegiul Economic, Cooperator și Contabil din România" vine să pună în serviciul nobilei Dv. chemări naționale, toată zestrea pregătirii membrilor săi, care va putea fi folosită prin cele trei secțiuni ale sale, astfel :

I) *Secțiunea Economică,* cuprinzând pe economiștii țării noastre, va îngriji de organizarea, administrarea și conducerea în toate direcțiile noastre economice, unde membrii Colegiului vor fi puși la lucru.

Membrii acestei secțiuni în colaborare cu alți specialiști tehnici din țara noastră, vor da la iveală sursele noui de activitate productivă, sporind astfel domeniul activității noastre naționale.

II) *Secțiunea Cooperatistă,* cuprinzând pe cooperatorii noștri, aceștia vor activa în deosebi pe terenul respectiv, pentru mai bunăstarea celor mai mulți cooperatori sau aderenți la o asemenea acțiune de mutualitate socială.

III) *Secțiunea Contabilă,* prin cele trei subsecțiuni ale ei precum :

1. Corpul contabililor experți și autorizați ;
2. Corpul contabililor cooperatori ;
3. Corpul contabililor publici.

Toate specialitățile acestor Corpuri Contabile, pentru care au fost pregătiți membrii Colegiului nostru în Academiile Comerciale și Inalte Școli Speciale, vă asigură, Domnule Ministru, de cea mai sinceră reprezentare de avuții publice și particulare din țara noastră.

In acelaș timp specialitățile de mai sus vor fi cele mai prețioase organe de informație, și de îndrumare chiar, întru

tot ce privește bunul mers al diferitelor întreprinderi din România.

Cu asemenea îndatoriri de înaltă răspundere ce înțelegem să îndeplinească membrii Colegiului nostru, vă alăturăm anteproectul respectiv, — rugându-vă să stăruiți, pentru legiferarea structurii lui generale, rămânând chestiunile lui de detaliu pentru statutul acestui colegiu.

Ca încheiere, Domnule Ministru, ținem să vă justificăm insistența rugămințîi noastre, pe dorința ce o avem ca alături de celelalte colegii recunoscute, să fie pus și *Colegiul* nostru, care vrea să se încadreze, cât mai repede, în marea armată creatoare a Frontului Renașterii Naționale, cu care Dv. și întreg Guvernul țării noastre vrea să asigure fericirea scumpei noastre patrii.

Cu cele mai distinse considerațiuni,

Decan,
Prof. Sp. Iacobescu

Secretar General,
Dr. P. Drăgănescu-Brateș

BIBLIORAFTE „GRATIOSA"
pentru avize de cont-cec, recipise de vărsământ-cec extrase de cont-cec

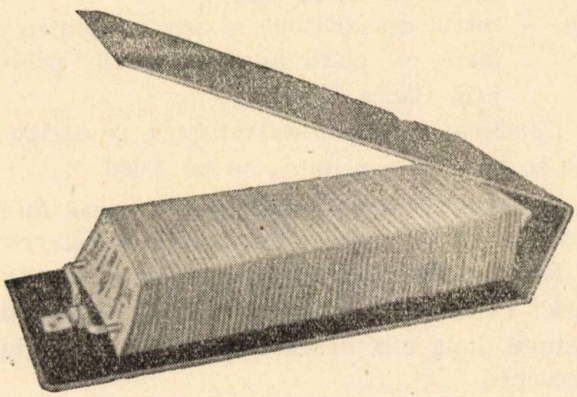

CEREȚI OFERTE DELA PAPETARIA Dv.

Examenul de Expert-Contabil

Subiectul lucrării scrise

La examenul de expert contabil ținut la București în zilele de 9 și 10 Decembrie 1939, s'a dat următoarea problemă :

Urmărindu-se stabilirea realității *la Investițiile* Societății Anonime *„Petrolifera"*, Investiții cari figurează azi cu 6.929.000 lei în Bilanțul alăturat, se cere a se efectua operațiunile următoare :

1. — La *Concesiile Petrolifere* se constată :
   a) — că jumătate sunt complect epuizate și neamortizate ;
   b) — cealaltă jumătate se evaluiază pe 150%.
2. — La *Sonde și Șantiere* se constată că :
   a) — din valoarea lor totală de lei 3.081.000 pentru suma de „ 2.000.000 sunt sonde părăsite, neamortizate.
   b) — materialul scos din sondele părăsite valorează lei 1.600.000, operație pentru care avem de plată lei 800.000 Societății „Extracția".
3. — La *Rafinării și Instalații :*
   a) — se distruge prin incendiu neasigurat, pentru valoarea de lei 840.000.
   b) — restul de 1.000.000 se asigură pentru aceiași valoare, — plătindu-se 50.000 lei primă achitată prin Banca Urbană.
4. — *Conducte și Instalații* Transport, se decide a se spori și se procură cantitatea cu lei 7.000
5. — *Rezerva Creanțelor dubioase* rămasă fără *Debitori* etc. în Activ, — se va transforma în *Rezervă Generală.*
6. — *Rezerva Generală* se va spori, cu diferența ce va depăși *Fondul de amortizare,* valoarea Investițiilor, obținută după efectuarea înregistrării operațiunilor precedente.

Se va încheia *Bilanțul* după transformările cerute.

Inregistrările se vor face în *Jurnal* și *Maestru.*

S'au dat 2 ore de lucru, după dictarea subiectului tezei.

SOLUŢIA LUCRĂRII SCRISE

Societate Anonimă „Potrolifera"

Activ (Bilanţul de transformare) **Pasiv**

Concesii petrolifere	1.349.000	Capital s. a. „Petrolifera" . .	2.034.000
Sonde şi şantiere	3.081.000	Rezerve generale	1.854.000
Rafinării şi instalaţii	1.840.000	Fondul amortizărilor	4.401.000
Conducte şi instal. transport.	193.000		8.289.000
Investiţii generale	466.000	Rezerva creanţelor dubioase .	102.000
	6.929.000		8.391.000
Materiale şi stocuri produse .	2.186.000	Creditori diverşi	324.000
Casa	16.000		8.715.000
		Profit & Pierdere	416.000
	9.131.000		9.131.000

JURNALUL SOC. ANON. „PETROLIFERA"

D		C	D		C
	9 D-brie 1939			9 D-brie 1939	
64.500	*P & P = Următori*		337.250	*Concesii petrolif. = P & P*	337.250
	Concesii petrolif.	674.500		Diferenţa de 50% plus de	
	Sonde şi şantiere	2.000.000		evaluare . . . 337.250	
	Rafii şi instal.	840.000		detto	
	Prime asig. plăt.	50.000	1.600.000	*Materiale extrase = Următori*	
	detto			Soc. „*Extractia*"	800,000
1	*Polițe asig. = Drepturi eventuale*	1		*Profit & Pierdere*	800.000
	Evidenţa 1 pentru asig. de 1.000.000			detto	
	detto		7.000	*Conducte şi instalaţii = Casa*	7.000
50.000	*Prime de asigurare plătite = B-ca Urbană*	50.000		Plata conducte noi	
	Dispus plata primei prin Banca Urbană Lei 50.000			detto	
			102.000	*Rez. Creanţ. = Rez. g-rale dubioase*	102.000
				detto	
			642.250	*Fond Amort. = Rez. g-rale*	642.250

Maestrul Soc. Anon. „Petrolifera“

Debit	Concesii petrolifere		Credit
Sold I	1.349.000	P & P	674.500
P. & P.	337.250		
	1.686.250		
Sold II	1.011.750		

D	Sonde și șantiere		C
Sold I	3.081.000	P & P	2.000.000
Sold II	1.081.000		

D	Rafinării și Instalații		C
Sold I	1.840.000	P & P	840.000
Sold II	1.000.000		

D	Conducte și Instalații transport		C
Sold I	193.000		
Casa	7.000		
	200.000		

D	Rez. Creanțe Dubioase		C
Rez g-le	102.000	Sold I	102.000

D	Materiale extrase		C
Diverse	1.600.00		

Debit	Casa		Credit
Sold I	16.000	Conducte	7.000
Sold II	9.000		

D	Soc. „Extracția“		C
		Materiale	800,000

D	Banca Urbană		C
		Prime Asig.	50.000

D	Polițe de asigurare		C
Dr. Event.	1		

D	Drepturi Eventuale		C
		Polițe Asig.	1

D	Prime asigur. plătite		C
Banca Urb.	50.000	P & P	50.000

D	Fondul de amortiz.		C
Rez. G-le	642.250	Sold I	4.401.000
		Sold II	3.758.750

D	Rezerve generale		C
		Sold I	1.854.000
		Rez cr. Dub.	102.000
		Fond Amt.	642 250

Profit & Pierdere
9 Decembrie 1939

Debit		Credit	
Concesii Petrolifere	674.500	Soldul precedent	416.000
Sonde și șantiere	2.000.000	Concesii Petrolifere	337.250
Rafinării și Instalații	840.000	Materiale extrase dela Sondele părăsite	800.000
Prime de asigur. plătite	50.000		1.553.250
		Pierdere (amortizabilă din veniturile anilor următori)	2.011.250
	3.564.500		3.564.500

Soc. anon. „Petrolifera"
(Bilanț transformat Invest. actuale)

Activ	I	II	Pasiv	I	II
Concesii petrolifere	1.349.000	1.011.750	Capital s. a. Petrolifera	2.034.000	2.034.000
Sonde și șantiere	3.081.000	1.081.000	Rezerve generale	1.854.000	2.598.250
Rafinării și instalații	1.840.000	1.000.000	Rez. Creanțe dubioase	102.000	
Conducte și Instalații	193.000	200.000	Fond Amortisment	4.401.000	3.758.750
Investiții generale	466.000	466.000		8.391.000	8.391.000
	6.929.000	3.758.750	Banca Urbană		50.000
Materiale și stocuri produse	2.186.000	2.186.000	Soc. „Extracția"		800.000
Materiale extrase din sonde părăsite		1.600.000	Creditori Diverși	324.000	324.000
Casa	16.000	9.000			
	9.131.000	7.553.750		8.715.000	9.565.000
Profit & Pierd. (amort. următor)	—	2.011.250	P. & P. (trecut)	416.000	
	9.131.000	9.565.000		9.131.000	9.565.090
Polițe de asigurare		1	Drepturi Eventuale		1

In cazul când s'ar fi dat în temă acoperirea pierderii prin rezervele g-le - s'ar fi redus acestea la 587.000.

In ultimul moment ne vine știrea despre groaznica nenorocire de la Fabrica de Celuloză Zărnești, unde și-a dat obștescul sfârșit — la locul datoriei — și directorul fabricei, tânărul și energicul Inginer N. N. Butculescu, fiul mult iubit al Președintelui nostru, d-l N. Butculescu.

Transmitem îndureratei familii condoleanțele noastre cele mai sincere.

Colegiale

— D-l **Eugen Demetrescu,** directorul Contribuțiunilor directe, a fost numit profesor de economie politică al Măriei Sale Voivodul Mihai.

— D-nii **Ilie Mecu,** Inspector General B. N. R. și **Prof. Gheron Netta,** membrii în Consiliul Superior al Corpului Contabililor Autorizați și Experți Contabili, au fost numiți Secretari Generali la Ministerul Economiei Naționale, iar d-l **Iorgu Dumitriu,** Director de Cabinet.

— D-l **Prof. Univ. Spiridon Iacobescu,** mulțumește călduros tuturor colegilor din București și Provincie, pentru dovezile de simpatie ce i-au arătat cu ocazia alegerii d-sale ca Decan.

— **Preotul Ion Barnea,** din Tălmaciu, face un călduros apel și la membrii Corpului de Contabili ca să facă donațiuni pentru ridicarea unei biserici românești în Comuna Tălmaciu.

Corpul Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț și Liceelor Comerciale din România, a donat suma de lei 2.500.

Acest apel e susținut și de d-l Prof. Univ. Gr. L. Trancu-Iași, Președinte de Onoare al Corpului Contabililor.

— Miercuri 6 Decembrie a. c., cu ocazia sărbătoririi patronului Corpului Contabililor Autorizați și Experți Contabili din România, s'a oficiat un serviciu religios la Biserica Sf. Nicolae Șelari.

La orele 13 a avut loc o masă comună la restaurantul Continental, la care a participat și d-l Grigore L. Trancu-Iași, Președinte de Onoare al Corpului.

— D-l **Dr. Tiberiu Pollak** a fost trecut la gradul de expert contabil, în urma examenului depus.

— Magazinul colegului nostru **Iosif D. Lazăr „LA COROANA",** fondat în 1840, împlinește un secol de existență la 1 Ianuarie 1940.

Intâiul magazin în țară cu specialitate: Furnituri de croitorie, Mărunțișuri, Mercerie, se aprovizionează numai din Paris și Londra.

Dela fondare și până azi se află necontenit în aceiaș stradă Covaci (Oituz), suburbia Curtea Veche. Actualul proprietar, D-l **Iosif D. Lazăr,** succesor din aceiaș familie, membru în Comitetul Corpului, conduce magazinul dela 1900.

Ii urăm încă mulți ani cu belșug.

Repertoriul general al materiei publicate în anul al XXVIII-lea pe 1939

Nr. 1 IANUARIE

Comitetul: Incă un an . . . . . 1.
Gr. L. Trancu-Iaşi: Cenzorii . . . . . 2.
Dr. V. M. Ioachim: Inchiderea şi viza registrelor în noul Cod de Comerţ . . . . . 4.
Dr. P. Drăgănescu-Brateş: Insemnătatea schimburilor . . . . 8.
Dr. I. Mărculescu: Contabilitatea publică la persani şi egipteni . 10.
Dr. Alex. Tănăsescu: Cartel şi Sindicat. . . . . 17.
Dr. Tiberiu Polak: Planul conturilor şi contabilitatea unitară . . 26.
Dem. Cătuneanu: Asigurările sociale în Italia . . . . . 35.
D. S. Marcu: Rodhesia . . . . . 39.
Problemă de contabilitate . . . . . 43.
Recenzii . . . . . 47.
Dela Consiliul Superior al Corpului Contabililor Aut. şi Experţi Contabili . . . . . 50.
Dela Corpul Abs. Sc. Sup. de Comerţ şi Lic. Com. din România . 53.
Colegiale . . . . . 54.
Scutirea de impozit comercial se acordă şi absolvenţilor fostelor şcoale comerciale elementare sau superioare . . . . . 58.

Nr. 2 FEBRUARIE

M. I. Mihăilescu: Corpul Contabililor şi Colegiul Economiştilor . 65.
Elena Polihron: Cum înţeleg învăţământul Comercial . . . . . 69.
Dr. Alex. Tănăsescu: Cartelul şi Sindicatul în România. . . . 73.
Dr. P. Drăgănescu-Brateş: Contabilitatea publică în Statele-Unite. 79.
Dr. V. M. Ioachim: Carnet de contabilitate simplă pentru agricultori . . . . . 85.
C. Demetrescu: Conturi efecte reescontate şi Diverşi efecte reescontate . . . . . 88.
Dr. Tiberiu Polak: Planul Conturilor şi Contabilitatea unitară. . 93.
Paul Mark: Problema Planului Contabil. . . . . 97.
Dr. I. Ghelasse: Braşovul, centrul comercial românesc. . . . . 101.
Ion Tăcutu: Chestiuni fiscale: despre amortisment . . . . . 103.
Recenzii . . . . . 107.
Jurisprudenţe fiscale . . . . . 111.
Dela Consiliul Superior . . . . . 114.
Dela Secţiuni. . . . . 116.
Colegiale . . . . . 117.
Cereri de înscriere. . . . . 120.

Nr. 3 MARTIE

Dr. Petru Drăgănescu-Brateş: Doliul Naţional: Patriarhul Dr. Miron Cristea. . . . . 127.
Dr. V. M. Ioachim: Al IX-lea Congres de Contabilitate al Corpului Contabililor . . . . . 131.
Al IV-lea Congres ALACI-st . . . . . 133.
Gr. Mladenatz: † Prof. W. Prion. . . . . 136.
Prof.. Al. Tănăsescu: Registre noui de contabilitate. . . . . 139.
Dr. Tiberiu Polak: Planul Conturilor şi contabilitatea unitară. . 145.
Prof. Alex. Machedon: Al. V-lea Congres Internaţional al Experţilor contabili dela Berlin . . . . . 151.
Drd. Milu Marcussohn: Cadrul Contabilităţii în Industrie. . . . 165.
Dela Corpul Abs. Şc. Sup. de Comerţ şi Lic. Com. din România: Darea de Seamă şi Convocarea. . . . . 171.
Soluţionarea problemei din Revista Nr. 10/938 . . . . . 175.
Ştiri . . . . . 177.
Jurisprudenţe fiscale . . . . . 180.
Colegiale . . . . . 183.

Nr. 4 APRILIE

Programul Congresului dela Braşov. . . . . 189.
Dr. V. M. Ioachim: Titlurile în folosinţă în noul Cod de Comerţ. 191.
Prof. Dr. I. Mărculescu: Aspectul contabilităţii publice la Greci. . 194.
Dr. Alex. C. Vasilescu: Contul moral în contabilitatea agricolă. . 200.
Dr. M. Niţulescu: Studiul ansamblului situaţiei unei întreprinderi. 203.
Dr. Badea-Buzău: Operaţiunile de Scont ale Băncii Reichului. . 208.
Gh. Albeanu: Contribuţiuni la rezolvarea problemei: Reorganizarea şi simplificarea aparatului Administrativ al Statului. 216.
Dem. Rădulescu: Anul Petrolifer. . . . . 220.
Nouile legi fiscale şi sociale. . . . . 223.
Recenzii . . . . . 228.
Jurisprudenţe fiscale. . . . . 234.
Colegiale . . . . . 240.
Cereri de înscriere . . . . . 241.
Abonamente. . . . . 241.

Nr. 5 MAI

Comitetul: Sărbătorirea Dinastiei şi a Neamului Românesc . . . 243.
N. Butculescu: Cu prilejul a 100 ani dela naşterea Regelui Carol I. 246.
Al IX-lea Congres al Corpului (28—30 Mai 1939, Braşov) . . . . 253.
O distincţie: D-l Gr. L. Trancu-Iaşi, Membru Corespondent al Asociaţiei Contabililor din Polonia . . . . . 255.
Dr. V. M. Ioachim: Contabilitatea Asociaţiunilor în Participaţie. 257.
Dr. Alex. Tănăsescu: Legiferarea Cartelului şi Sindicatului în România. . . . . 261.

Prof. Aur. Alexandrescu: Contabilitatea casnică . . . . . 269.
Dr. G. Ciuta: Inventarul avuţiilor publice. . . . . 273.
Drd. Milu Marcussohn: Contabilizarea spezelor de fabricaţie. . . 275.
Dr. I. Ghelasse: Utilitatea contabilităţii şi statisticei. . . . . 284.
Paul Mark: Contabilizarea funcţiunilor. . . . . 286.
Dela Consiliul Superior . . . . . 289.
Recenzii . . . . . 291.
Colegiale . . . . . 295.
Cereri de înscriere . . . . . 295.
Abonamente. . . . . 296.

Nr. 6—7 IUNIE—IULIE

Al IX-lea Congres al Corpului Contabililor autorizaţi şi experţi. 297.
Dr. I. Mărculescu: Introducerea la metodica ştiinţelor comerciale. 315.
Dr. V. M. Ioachim: Schär & Prion şi teoria contabilităţii duble. . 317.
Dr. Clement Mitru: Contribuţia întreprinderilor economice de Stat. 322.
Vasile Cilibia: Spre o nouă ordine economică. . . . . 328.
Drd. Milu Marcussohn: Cheltueli de administraţie. . . . . 336.
Dr. Tiberiu Polak: Aplicaţiuni şi exemple de planuri contabile. . 345.
Dem. Cătuneanu: Asigurările sociale în Italia . . . . . 352.
Iancu Ilie: Metoda raţionalizată de a calcula conturi curente. . . 358.
Subscrierea Corpului la Fondul Inzestrării Armatei. . . . . 364.
Jurisprudenţe fiscale. . . . . 365.
Recenzii . . . . . 369.
Colegiale . . . . . 371.
Cereri de înscriere . . . . . 373.
Abonamente. . . . . 374.

Nr. 8 AUGUST

Gr. L. Trancu-Iaşi: Vasile Conta. . . . . 375.
Dr. V. M. Ioachim: Consideraţiuni contabile asupra caracterului contului de cheltueli. . . . . 377.
Prof. Aur. Alexandrescu: Contul de Profit & Pierdere. . . . . 381.
Dr. Ion Ghelasse: Tabloul de clasificarea registrelor într'o exploatare agricolă. . . . . 383.
Drd. Milu Marcussohn: Comercializarea şi rezultatele cu aplicaţie specială la fabricile de zahăr. . . . . 385.
Dr. Tiberiu Polak: Aplicaţiuni şi exemple de planuri contabie. . 388.
Oscar Schwartz: Înţelesul şi evoluţia noţiunii de raţionalizare economică . . . . . 394.
N. Caraianu: In faţa legii electorale . . . . . 400.
Dr. P. Drăgănescu-Brateş: Sărbătorirea parlamentarilor membrii ai Corpului Contabililor. . . . . 402.
Dela Consiliul Superior . . . . . 408.
Organizarea Corpurilor profesionale . . . . . 409.
Jurisprudenţe fiscale. . . . . 411.

Recenzii . . . . . 415.
Colegiale . . . . . 421.
Cereri de înscriere . . . . . 423.
Abonamente. . . . . 424.

Nr. 9 SEPTEMBRIE

Doliul Național: Armand Călinescu. . . . . 431.
Comitetul: Situația. . . . . 433.
Dr. V. M. Ioachim: Convertirea Bilanțului Șilingi în Bilanțul Mărci. . . . . 434.
Dr. Clement Mitru: Raportul dintre excedentul budgetar și beneficiul bilanțier. . . . . 437.
Dr. Tiberiu Polak: Aplicațiuni și exemple de planuri contabile. . 444.
Const. Igrișan: Cum s'ar putea concilia contribuabilul cu fiscul. . 448.
Drd. Milu Marcussohn: Prețul de cost în industrie. . . . . 452.
Dr. Ion Ghelasse: Incadrarea firească a contabilului în economia națională. . . . . 459.
V. Athanasescu: Monografia unei păduri. Organizarea ad-tivă. . 461.
Dela Consiliul Superior . . . . . 465.
Recenzii . . . . . 466.
Jurisprudențe fiscale. . . . . 470.
Știri . . . . . 473.
Colegiale . . . . . 473.
Cereri de înscriere . . . . . 474.

Nr. 10 OCTOMBRIE

Comitetul: Aniversarea nașterii M. S. Regelui Carol II. . . . . 479.
Gr. L. Trancu-Iași: Les Buddenbrook. . . . . 480.
Dr. P. Drăgănescu-Brateș: Oameni și întreprinderi . . . . . 483.
Prof. Toma Voiculescu: Comerț și Speculă. . . . . 494.
Dr. V. Tarția: Obiectul, scopul și formele calculației în industrie. 501.
Boris Zelmer: Contul Profit & Pierdere. . . . . 508.
Oscar Schwartz: Înțelescul și evoluția noțiunii de raționalism economic. . . . . 510.
V. Athanasescu: Monografia unei păduri. Organizarea ad-tivă. . 517.
Dela Consiliul Superior . . . . . 520.
Jurisprudențe fiscale. . . . . 521.
Recenzii . . . . . 523.
Informații. . . . . 528.
Colegiale . . . . . 528.
† Benedetto de Luca. . . . . 529.
Cereri de înscriere . . . . . 530.

Nr. 11 NOEMBRIE

Telegramă: Răspunsul M. S. Regelui . . . . . 535.
Dr. V. M. Ioachim: Expertul Contabil în Elveția. . . . . 536.

Prof. Al. Tănăsescu: Forma inventarului alfabetic. . . . . 539.
Dr. Badea-Buzău: Sistemul de control și contabilitatea la Banca Reichului. . . . . 545.
Th. Ludu: Din trecutul contabilității agricole . . . . . 551.
V. Athanasescu: Monografia unei păduri. Organizarea ad-tivă. . 554.
Oscar Schwartz: Înțelescul și evoluțiunea noțiunii de raționalism economic. . . . . 558.
Recenzii . . . . . 561.
Jurisprudențe privitoare la experți. . . . . 566.
Chestiuni fiscale. . . . . 568.
Inființarea Cassei de Pensiuni, Secția Ilfov. . . . . 570.
Dela Consiliul Superior: Proces-Verval, Adunarea Secțiunilor. . 572.
Sărbătorirea D-lui Gr. L. Trancu-Iași. . . . . 580.
Cereri de înscriere . . . . . 584.

Nr. 12 DECEMBRIE

Dr. Drăgănescu-Brateș: Bonuri pentru înzestrarea armatei . . . 589.
Vim: Organizarea Experților Contabili juraţi în Letonia . . . . 590.
Dr. Dadea-Buzău: Sistemul de control și de contabilitate la Banca Reichului . . . . . 599.
D-rand M. Marcussohn: Contabilizarea investițiilor, amortizărilor și rezervelor . . . . . 604.
V. Athanasescu: Organizarea administrativă și contabilă a unei exploatări de păduri. . . . . 612.
Dela Consiliul Superior: Comunicarea d-lui Decan N. Butculescu. 618.
75 ani dela înființarea Liceului Comercial N. Kreţulescu din Buc. 620.
Recenzii . . . . . 625.
Dela Consiliul Superior al Corpului Contabililor Autorizați și Experți: Memoriul înaintat d-lui Ministru al Frontului Renașterii Naționale, cu privire la Colegiul Economic, Cooperator și Contabil. . . . . 626.

PACEA ȚĂRII, LINIȘTEA MUNCII ȘI AGONISELII, NI LE ASIGURĂ TĂRIA ARMATEI NOASTRE. SUBSCRIEȚI BONURI PENTRU INZESTRAREA ARMATEI CARI SUNT IN ACELAȘI TIMP ȘI UN BUN PLASAMENT ! !

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

PRODUSELE UZINEI CALAN :

RADIATOARE, CAZANE
DE INCALZIRE CENTRALA
BAI DE FONTA EMAILATA

etc., etc.

BIROUL DE VÂNZARE „SOCOMET“ BUCUREŞTI Calea Victoriei, 15

ASTRA ROMÂNĂ

SOCIETATE ANONIMA

Benzină | Motorină | Cocs
Lampant | Păcură | Asfalt
Uleiuri minerale de prima calitate

PENTRU VÂNZĂRI LA EXPORT A SE ADRESA :

ASTRA ROMÂNĂ

SOCIETATE ANONIMA

BUCUEȘTI. — B-DUL CAROL, 10 TELEFON 3.99-09

UZINELE DE FIER ŞI DOMENIILE DIN:

REŞIŢA

CAPITAL SOCIAL 750.000.000 LEI

BUCUREŞTI III, STR. VASILE ALEXANDRI No. 4

ADRESA TELEGRAFICĂ: „REŞIŢANINA"

TELEFON: 219-47, 219-48, 219-49

Fier de comerţ, Grinzi I şi U, Fier fasonat, Table groase şi mijlocii, Şini şi material mărunt pentru ecartement normal şi îngust, Schimbători, Macazuri, Incrucişări, Poduri şi alte construcţiuni de fier, Plăci turnante, Vagoane, Piese de vagoane. Osii, Bandaje, Roţi de oţel turnat, Perechi de roţi complete

LOCOMOTIVE

PENTRU ECARTEMENT NORMAL ŞI ÎNGUST

Materiale turnate din oţel şi fontă, Piese de foraj, Buloane, Şuruburi, Nituri, etc., etc.

Electro-Motoare, Dinamuri, Generatoare, Transformatoare

Instalaţiuni complecte de centrale electrice, industriale şi comunale, Echipament electric pentru industria petroliferă, Ateliер de construcţiuni pentru aparate şi unelte de sondaj, Armament şi muniţiuni, Pluguri şi alte unelte agricole, Nicovale, Lopeţi, Sape, etc. Mortar şi cărămizi refractare în calităţi superioare garantate, Mangal, etc.

MINE, FABRICI ŞI DOMENII

La Reşiţa, Anina, Bocşa, Oraviţa, etc.

EXACTITATE
VITEZĂ
CONTROL
ECONOMIE

IN TOATA LUMEA

INTREPRINDERILE MODERNE
UTILIZEAZĂ MAȘINI CU CARTELE PERFORATE

SISTEM

„HOLLERITH"

IN

CONTABILITATE
ȘI
STATISTICA

REPREZENTANT

COMPANIA ELECTROCONTABILA

WATSON S. A. R.

BUCUREȘTI B-DUL BRATIANU 22

TEL. 4.38.17

Adresa :

Dlui.Eugen Vancu
la Banca "Albina"
Inst.de Credit şi Econ.
S I B I U

ATENŢIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ţiei Revistei :

BUCUREŞTI, I. — STR. TEILOR No. 12

BIBLIO[illegible]STRA"
SIBIU

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA